

MIASTO KATOWICE

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

II EDYCJA

CZĘŚĆ I UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

MIASTO KATOWICE

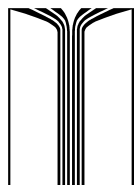
STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
MIASTA KATOWICE
II EDYCJA

CZĘŚĆ I
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO

**/Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr
Rady Miasta Katowice z dnia /**

OKŁADKA:
fotografie z archiwum Urzędu Miasta Katowice

opracowanie:

BIURO ROZWOJU REGIONU SP. Z O.O.

Skowronków 35 40-539 Katowice
tel./fax (48 32) 251 29 12, 205 23 93
brr@brr.com.pl www.brr.com.pl

ZESPÓŁ KOORDYNACYJNO KONSULTACYJNY

PIOTR USZOK	Prezydent Miasta Katowice, Przewodniczący Zespołu
JÓZEF KOCUREK	Wiceprezydent Miasta Katowice, Zastępca Przewodniczącego Zespołu
KRYSTYNA SIEJNA	Wiceprezydent Miasta Katowice
MARCIN KRUPA	Wiceprezydent Miasta Katowice (obecna kadencja)
MICHAŁ LUTY	Wiceprezydent Miasta Katowice
LESZEK PIECHOTA	Wiceprezydent Miasta Katowice (2008 - 2010)
ARKADIUSZ GODLEWSKI	Wiceprezydent Miasta Katowice (2007 - 2010)
DANUTA KAMIŃSKA	Skarbnik Miasta
TERESA HOMAN-CHANEK	Naczelnik Wydziału Planowania Przestrzennego
MARIAN ZYCH	Naczelnik Wydziału Rozwoju Miasta (do roku 2010)
KATARZYNA STAŚ	Naczelnik Wydziału Rozwoju Miasta
BOGUSŁAW LOWAK	Wydział Rozwoju Miasta
ROMAN OLSZEWSKI	Naczelnik Wydziału Budownictwa
ROMAN BUŁA	Naczelnik Wydziału Budynków i Lokali
ANNA ŁUCZAK	Naczelnik Wydziału Działalności Gospodarczej
MIECZYŚLAW ŻYREK	Naczelnik Wydziału Edukacji
JERZY OPOREK	Naczelnik Wydziału Geodezji i Gospodarki Mieniem
MIROŚLAW HERMAN	Naczelnik Wydziału Gospodarki Komunalnej
MARCIN STAŃCZYK	Wydział Informacji i Promocji
JERZY BORYS	Naczelnik Wydziału Informatyki
ADAM KOCHAŃSKI	Naczelnik Wydziału Inwestycji
ZOFIA MUC	Naczelnik Wydział Kształtowania Środowiska
JAN BŁAŻ	Z-ca Naczelnika Wydziału Kształtowania Środowiska
MAŁGORZATA MORYŃ-TRZĘSIMIECH	Naczelnik Wydziału Polityki Społecznej
EDYTA SYTNIIEWSKA	Naczelnik Wydziału Kultury
ŚLAWOMIR WITEK	Naczelnik Wydziału Sportu i Turystyki
KATARZYNA DAAB-BORKOWSKA	Naczelnik Wydziału Zagranicznego
BOGUMIŁ SOBULA	Naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego
JERZY ŁĄCZKOWSKI	Naczelnik Wydziału Zdrowia, Nadzoru Właścicielskiego i Przekształceń Własnościowych
PIOTR HANDWERKER	Dyrektor Miejskiego Zarządu Ulic i Mostów
MARZENA SZUBA	Kierownik Biura Funduszy Europejskich
BOLESŁAW BŁACHUTA	Kierownik Biura Konserwatora Zabytków
BEATA LIGENZA	Kierownik Biura Zasobu Skarbu Państwa
JANUSZ NOWAK	Kierownik Projektu "Międzynarodowe Centrum Kongresowe"
ADAM ŚLEZIAK	Kierownik Projektu Przebudowy Strefy "Dworcowa - Mariacka, Nowy Dworzec PKP-Plac Szewczyka"
MICHAŁ PATALONG	Kierownik Projektu "Miejski Zespół Kąpieliskowy"
MIRELA DZIERLA - GARDECKA	Koordynator projektu Współfinansowanego Kredytem EBI
KRZYSZTOF ROGALA	Pełnomocnik Prezydenta ds. projektu przebudowy Strefy "Rondo-Rynek"
STANISŁAW MARCZYK	Pełnomocnik Prezydenta ds. Koordynacji Prac Związanych z Realizacją Drogowej Trasy Średnicowej
MATEUSZ SKOWROŃSKI	Pełnomocnik Prezydenta ds. Kontaktów z Inwestorami Strategicznymi
EWELINA KAJZEREK	Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. sportu

SKŁAD ZESPOŁU PROJEKTOWEGO:

MGR INŻ. ARCH. MAREK ZEMLA	Główny projektant
MGR INŻ. ARCH. TOMASZ RUBINIEC	Projektant sprawdzający
MGR IWONA BATKOWSKA	Koordinacja zewnętrzna, metodyczna
MGR INŻ. ARCH. WIESŁAW CHMIELEWSKI	
MGR KRYSZTIAN KMIEĆ	Prezes BRR
MGR INŻ. EWA KOMĘDERA	
MGR WIESŁAW KONIECZNY	
MGR LESZEK KOSTORZ	
MGR MONIKA LUFT	
BEATA MACH	
RAFAŁ MIARECKI	
MGR INŻ.ARCH. JANUSZ ORZEL	
KRZYSZTOF SIKORA	
MGR WOJCIECH TOMCZYK	Koordinacja wewnętrzna
MGR ZDZISŁAW WIELAND	
MGR JANINA WITKOWSKA	
PROF. DR HAB. INŻ. ZBIGNIEW ZUZIAK	
Zespół ds. komunikacji:	
PROF. DR HAB. INŻ. ANDRZEJ RUDNICKI	Główny projektant ds. komunikacji
DR INŻ. MAREK BAUER	
DR INŻ. MARIUSZ DUDEK	
MGR INŻ. ALEKSANDRA FARON	
DR INŻ. JAN GERTZ	
MGR INŻ. JAN GREGOROWICZ	
DR INŻ. ANDRZEJ SZARATA	
MGR INŻ. PIOTR TRYBUŚ	

CZĘŚĆ TEKSTOWA		
I.	WPROWADZENIE	1
1.	Podstawa prawna i cele studium	1
2.	Zakres problematyki studium	1
3.	Skutki uchwalenia studium	2
4.	Podstawowe informacje o Katowicach	2
II.	ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KATOWIC	3
1.	Pozycja miasta w otoczeniu i powiązania zewnętrzne	3
2.	Relacje planistyczne	6
III.	STAN ZAGOSPODAROWANIA I PRZEZNACZENIA TERENU	8
1.	Użytkowanie terenów	8
2.	Przeznaczenie terenów	13
3.	Wnioski do studium	15
IV.	STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO	16
1.	Struktura funkcjonalno - przestrzenna	16
2.	Struktura urbanistyczna	17
V.	STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	22
1.	Ochrona dziedzictwa kulturowego w planowaniu przestrzennym - aspekty formalne	22
2.	Ewolucja układu urbanistycznego	22
3.	Zabytki nieruchome i stan ich ochrony	23
4.	Dobra kultury współczesnej	24
5.	Miejsca pamięci	24
VI.	STAN ŚRODOWISKA	25
1.	Ukształtowanie i budowa terenu	25
2.	Warunki geologiczno - inżynierskie	25
3.	Klimat. Jakość powietrza	26
4.	Zasoby wodne	27
5.	Struktura przyrodnicza miasta	30
6.	Rolnicza przestrzeń produkcyjna	32
7.	Lasy. Leśna przestrzeń produkcyjna	33
8.	Tereny zieleni	33
9.	Walory krajobrazowe	35
10.	Złoże surowców	35
11.	Obszary i tereny górnicze. Warunki geologiczno - górnicze	36
12.	Zagrożenia naturalne	39
13.	Zagrożenia antropogeniczne	39
14.	Przydatność terenów do zabudowy	42
VII.	POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIASTA	44
1.	Demografia	44
2.	Gospodarka	52
3.	Mienie i budżet gminy	57
4.	Strategia i programy rozwoju lokalnego	58
VIII.	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA. JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	61
1.	Zasoby mieszkaniowe	61
2.	Lokalne ośrodki usługowe	62
3.	Podstawowe usługi publiczne	63
4.	Jakość życia mieszkańców	70

IX.	STAN PRAWNY GRUNTÓW	74
1.	Struktura władania gruntami	74
2.	Tereny zamknięte	74
X.	TRANSPORT	75
1.	Transport indywidualny	75
2.	Transport zbiorowy pasażerski	78
3.	Transport pieszy i rowerowy	80
4.	Transport kolejowy	81
5.	Transport lotniczy	82
XI.	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	84
1.	Zaopatrzenie w energię elektryczną	84
2.	Zaopatrzenie w energię ciepłą	85
3.	Zaopatrzenie w gaz ziemny	86
4.	Zaopatrzenie w wodę	87
5.	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	87
6.	Gospodarka odpadami	90
XII.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	91
1.	Synteza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego	91
2.	Ocena sytuacji miasta w zakresie uwarunkowań jego rozwoju	96
3.	Cele rozwoju miasta	97
4.	Założenia rozwoju miasta do roku 2030	98

Załączniki:

Zał. I.1	Bilans użytkowania terenu (stan faktyczny) według jednostek urbanistycznych
Zał. I.2	Bilans użytkowania terenu według ewidencji gruntów i jednostek urbanistycznych
Zał. I.3	Stan prawny lasów
Zał. I.4	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
Zał. I.5	Bilans terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego
Zał. I.6	Zgody na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne
Zał. I.7	Decyzje o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji celu publicznego
Zał. I.8	Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans terenu i zasobów w jednostkach urbanistycznych
Zał. I.9	Wartości dziedzictwa kulturowego
Zał. I.10	Tereny zieleni
Zał. I.11	Rodzinne ogrody działkowe
Zał. I.12	Liczba i struktura wieku mieszkańców stałych w zespołach dzielnic - Prognoza biologiczna do roku 2030
Zał. I.13	Liczba mieszkańców stałych i gospodarstwa domowe w jednostkach urbanistycznych - Prognoza biologiczna do roku 2030
Zał. I.14	Liczba mieszkańców w jednostkach urbanistycznych (stan faktyczny) - Prognoza pomigracyjna do roku 2030
Zał. I.15	Podmioty gospodarki narodowej i pracujący w Katowicach na tle wybranych miast
Zał. I.16	Wielkopowierzchniowe obiekty handlowe
Zał. I.17	Dochody i wydatki budżetu miasta Katowice na tle wybranych miast
Zał. I.18	Struktura władania gruntami. Bilans w jednostkach urbanistycznych

Ilustracje :

M I.1	Katowice na tle obszarów miejskich Europy
M I.2	Katowice w układzie krajowych obszarów metropolitalnych
M I.3	Aglomeracja i obszar metropolitalny Katowic
M I.4	Centrum Aglomeracji Górnośląskiej
M I.5	Podział na jednostki urbanistyczne
M I.6	Struktura użytkowania wg inwentaryzacji terenu
M I.7	Struktura użytkowania wg ewidencji gruntów
M I.8	Wskaźniki intensywności zabudowy
M I.9	Wskaźniki zabudowy
M I.10	Pozwolenia na budowę wydane w latach 2005 - 2008 według roku wydania
M I.11	Obszary objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, decyzjami o warunkach zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego
M I.12	Decyzje o warunkach zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego wydane w latach 2005 - 2008 według roku wydania
M I.13	Zgody na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne
M I.14	Lotnisko Muchowiec - ograniczenia i uciążliwości
M I.15	Struktura funkcjonalno - przestrzenna
M I.16	Wartości dziedzictwa kulturowego
M I.17	Warunki budowlane
M I.18	Struktura przyrodnicza
M I.19	Górnictwo węgla kamiennego
M I.20a	Mapa akustyczna. Hałas komunikacyjny - pora dnia
M I.20b	Mapa akustyczna. Hałas komunikacyjny - pora nocy
M I.21	Zmiany stanu zaludnienia w latach 1988 - 2007 (ludność faktycznie zamieszkała)
M I.22	Prognoza biologiczna ludności na lata 2007 - 2020 (mieszkańcy stali)
M I.23	Prognoza biologiczna ludności na lata 2007 - 2030 (mieszkańcy stali)
M I.24	Prognoza biologiczna ludności dla jednostek urbanistycznych na lata 2007-2020 (mieszkańcy stali)
M I.25	Prognoza biologiczna ludności dla jednostek urbanistycznych na lata 2007-2030 (mieszkańcy stali)
M I.26	Prognoza pomigracyjna ludności dla jednostek urbanistycznych na lata 2007-2020 (ludność faktycznie zamieszkała)
M I.27	Prognoza pomigracyjna ludności dla jednostek urbanistycznych na lata 2007-2030 (ludność faktycznie zamieszkała)
M I.28	Struktura władania gruntami
M I.29	Struktura układu komunikacyjnego
M I.30	Układ drogowy - klasyfikacja funkcjonalna
M I.31	Standard obsługi komunikacji publicznej - mieszkańcy
M I.32	Standard obsługi komunikacji publicznej - pracujący
M I.33	Obciążenie sieci ulic. Komunikacja indywidualna - 2008 r.
M I.34	Obciążenie sieci komunikacji zbiorowej - 2008 r.
M I.35	Obciążenie sieci ulic. Komunikacja indywidualna. Prognoza w wariantcie „NIC NIE ROBIĆ” - 2020 r.
M I.36	Obciążenie sieci ulic. Komunikacja indywidualna. Prognoza - 2030 r.
M I.37	Infrastruktura techniczna
M I.38	Stan i przekształcenia struktury przestrzennej
M I.39	Struktura urbanistyczna

CZĘŚĆ GRAFICZNA / mapy w skali 1:10 000 / wersja elektroniczna na załączonej płycie CD

Mapa 1	Dotychczasowy stan przeznaczenia i użytkowania terenów
Mapa 1a	Użytkowanie gruntów
Mapa 2	Stan zagospodarowania i ładu przestrzennego
Mapa 3	Wartości dziedzictwa kulturowego
Mapa 4	Infrastruktura techniczna
Mapa 5	Systemy komunikacji
Mapa 6	Władanie gruntami
Mapa 7	Stan i wymogi ochrony środowiska
Mapa 8	Eksploatacja węgla kamiennego
Mapa 9	Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. Mapa zbiorcza

I. WPROWADZENIE

1. PODSTAWA PRAWNA I CELE STUDIUM

- 1.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest najważniejszym dokumentem z dziedziny planowania przestrzennego na poziomie gminy.
- Celem sporządzenia studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.
- 1.2. Zasady sporządzania studium określają przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹ oraz rozporządzenia w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy². Zgodnie z ustawą, polityka przestrzenna powinna służyć zapewnieniu zrównoważonego rozwoju³ i ładu przestrzennego⁴, uwzględniając przy tym:
- a) wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury,
 - b) walory architektoniczne i krajobrazowe,
 - c) wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych,
 - d) wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - e) wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia,
 - f) walory ekonomiczne przestrzeni,
 - g) prawo własności,
 - h) potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa,
 - i) potrzeby interesu publicznego⁵.
- 1.3. W studium uwzględnia się ustalenia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy.
- 1.4. Studium sporządza się dla całego obszaru zawartego w granicach administracyjnych gminy.

2. ZAKRES PROBLEMATYKI STUDIUM

- 2.1. Treść polityki przestrzennej gminy zawarta w ustaleniach studium powinna obejmować⁶:
- a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
 - b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
 - c) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
 - d) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
 - e) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
 - f) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;

1 ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami [<http://isip.sejm.gov.pl/servlet/Search?todo=file&id=WDU20030800717&type=3&name=D20030717Lj.pdf>]

2 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy: Dz.U. 2004 nr 118 poz. 1233 [<http://isip.sejm.gov.pl/servlet/Search?todo=file&id=WDU20041181233&type=2&name=D20041233.pdf>]

3 zrównoważony rozwój - zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska - to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

4 ład przestrzenny - zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - to takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne

5 interes publiczny - oznaczający uogólniony cel dążeń i działań podejmowanych w procesie planowania przestrzennego, uwzględniających zobiektywizowane potrzeby ogółu społeczeństwa lub lokalnych społeczności, związanych z zagospodarowaniem przestrzennym

6 art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

- g) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów zadań rządowych,
 - h) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m2 oraz obszary przestrzeni publicznej,
 - i) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
 - j) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
 - k) obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
 - l) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
 - m) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
 - n) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,
 - o) inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.
- 2.2. Podstawą ustaleń studium jest rozpoznanie uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego występujących na obszarze gminy⁷, wynikających z:
- a) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
 - b) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
 - c) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
 - d) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - e) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
 - f) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
 - g) potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
 - h) stanu prawnego gruntów,
 - i) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
 - j) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
 - k) występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
 - l) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
 - m) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
 - n) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.
- 2.3. Oprócz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zakres problematyki studium kształtują także wymagania wynikające z innych ustaw, spośród których bezpośrednio odniesienia do studium zawierają:
- 2.3.1. Ustawa Prawo ochrony środowiska - wymagające przyjęcia w studium zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody oraz krajobrazu kulturowego, w tym wytycznych do planów miejscowych, zapewniających warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez⁸:
- a) ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami;
 - b) uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż;

7 art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

8 art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.),

- c) zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;
- d) uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;
- e) zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;
- f) uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom;
- g) uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ponadto Prawo ochrony środowiska wymaga, aby w studium:

- h) przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustalać proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia,
- i) określać sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi.

2.3.2. **ustawa o ochronie przyrody** - stanowiąca, iż cele ochrony przyrody określone w ustawie realizowane są między innymi poprzez uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin⁹; przy czym spośród celów ochrony przyrody wymienionych w ustawie polityka przestrzenna może mieć wpływ (z reguły pośrednio) na:

- a) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
- b) zachowanie różnorodności biologicznej;
- c) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
- d) ochronę walorów krajobrazowych oraz terenów zieleni;

2.3.3. **ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami** - nakładająca obowiązek uwzględniania w studium: ¹⁰

- a) ustaleń krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz gminnego programu opieki nad zabytkami,
- b) ochrony zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- c) rozwiązań niezbędnych do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania do jak najlepszego stanu,
- d) w zależności od potrzeb - stref ochrony konserwatorskiej obejmujących obszary, na których obowiązują określone ustaleniami miejscowego planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków;

2.3.4. **ustawa prawo wodne** - nakazująca uwzględnianie w studium:

- a) ustaleń planu ochrony przeciwpowodziowej regionu wodnego¹¹,
- b) obszarów wymagających ochrony przed zalaniem z uwagi na ich zagospodarowanie, wartość gospodarczą lub kulturową;
- c) obszarów służących przepuszczeniu wód powodziowych, zwanych „obszarami bezpośredniego zagrożenia powodzią”;
- d) obszarów potencjalnego zagrożenia powodzią,

określanych na podstawie studium ochrony przeciwpowodziowej sporządzanego przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej ¹².

3. **SKUTKI UCHWALENIA STUDIUM**

- 3.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego, ale jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych¹³.
- 3.2. Studium jest, obok decyzji o warunkach zabudowy, podstawą ustalania przeznaczenia nieruchomości na potrzeby określania wartości nieruchomości, w przypadku braku planu miejscowego ¹⁴.
- 3.3. Studium uwarunkowań jest podstawą, w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uzgadniania przez Prezydenta Miasta koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż oraz bezzbiornikowe magazynowanie substancji i składowanie odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych ¹⁵.
- 3.4. Ustalenia studium uwzględnia się przy sporządzaniu planów rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię, przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii, zgodnie z przepisami ustawy prawo energetyczne¹⁶. Są one ponadto podstawą do realizacji zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe, w szczególności opracowania założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe¹⁷.
- 3.5. W przypadku wyznaczenia w studium obszarów, dla których sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe¹⁸, do jego sporządzenia należy przystąpić po upływie 3 miesięcy od wejścia w życie uchwały Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia studium¹⁹.
- 3.6. Istotne znaczenie ma również wyznaczenie w studium obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, ponieważ plan miejscowy, w wyniku którego następuje zmiana przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych, sporządza się dla całego obszaru wyznaczonego w studium²⁰.

4. **PODSTAWOWE INFORMACJE O KATOWICACH**

4.1. **Status administracyjny.** Katowice są gminą miejską na prawach powiatu, stolicą województwa śląskiego oraz siedzibą wojewódzkich organów administracji rządowej i wymiaru sprawiedliwości. Katowice są także siedzibą władz związków międzygminnych (w szczególności KZK GOP i Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii „Silesia”), a także członkiem stowarzyszenia Śląski Związek Gmin i Powiatów, członkiem Związku Miast Polskich i Unii Metropolii Polskich. Katowice należą także do międzynarodowych stowarzyszeń i organizacji (Eurocities, Międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Edukacyjnych - IAEC i Międzynarodowej Rady na Rzecz Lokalnych Inicjatyw Środowiskowych - ICLEI).

4.2. **Powierzchnia i obszar, sąsiedzi.** Katowice położone są w środkowej części województwa śląskiego, sąsiadują 9 miastami, w tym sześcioma na prawach powiatu:

- Chorzowem,
- Mysłowicami,
- Rudą Śląską,
- Siemianowicami Śląskimi,
- Sosnowcem
- Tychami

oraz z

- Mikołowem (powiat mikołowski),
- Czeladzią (w pow. będzińskim)
- Łędzinami (w pow. bieruńsko - lędzińskim).

Obszar miasta zajmuje 164,7 km², rozciąga się ze wschodu na zachód na długości maksymalnie 15 km, a z północy na południe - 18,6 km. Długość granic miasta wynosi około 100 km.

9 art. 3 pkt 1) ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.)
10 art. 18 - 19 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.)
11 art. 118 i art. 113 ust. 1 pkt 3) ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.)
12 art. 84 i art. 79 ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.)

13 art. 9 ust. 4 i 5, art. 17 pkt 4, art.14 ust.5, art. 28 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
14 art. 154 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2004 r. Nr 261 poz.2603 z późn. zm.)
15 art. 16 ust. 5 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 z późn. zm.)
16 art. 16 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tj. Dz.U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625,z późn. zm.)
17 art. 19 ustawy dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne
18 zgodnie z art. 14 ust. 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, plan miejscowy sporządza się obowiązkowo, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne.
19 art. 10 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
20 art. 14 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

- 4.3. **Liczba mieszkańców** wynosi - 312,2 tys. osób - wg WUS, 315,6 tys. - wg miejskiej ewidencji PESEL (mieszkańcy stali oraz czasowi) ²¹.
- 4.4. **Dzielnice.** W Katowicach wydziela się, na podstawie kryteriów funkcjonalno-przestrzennych i historycznych 22 dzielnice²², składające się na 5 zespołów dzielnic: śródmiejskich, północnych, zachodnich, wschodnich i południowych. Zgodnie ze statutem miasta²³, mogą w nim działać jednostki pomocnicze (stanowiące wspólnoty samorządowe zamieszkałych na ich obszarach mieszkańców) jako dzielnice, osiedla lub ich zespoły. W sensie prawnym, status jednostek pomocniczych, powołanych uchwałami Rady Miasta, uzyskało dotychczas tylko 8 dzielnic: Osiedle Witosa, Ligota - Panewniki, Szopienice - Burowiec, Piotrowice - Ochojec, Murcki, Zarzecze, Kostuchna i Podlesie.

Tabl. I.1. Podstawowe dane o dzielnicach i zespołach dzielnic

Nr	Dzielnica	Powierzchnia (ha)	Odsetek powierzchni miasta (%)	Ludność (osoby)	Odsetek ludności miasta	Gęstość zaludnienia (osoby / km ²)
KATOWICE		16476	100	315 652	100	1916
Zespół dzielnic śródmiejskich		1539	9,36	77 149	24,4	5 013
1	Śródmieście	381	2,34	35 927	11,4	9 427
4	Osiedle Paderewskiego - Muchowiec	742	4,50	12 253	3,9	1 651
12	Koszutka	138	0,84	12 431	3,9	9 023
13	Bogucice	278	1,69	16 538	5,2	5 947
Zespół dzielnic północnych		1377	8,34	71 089	22,5	5 185
7	Załęże	339	2,05	11 569	3,7	3 417
8	Osiedle Witosa	349	2,11	12 401	3,9	3 607
9	Osiedle Tysiąclecia	188	1,14	23 501	7,4	12 480
10	Dąb	186	1,13	7 694	2,4	4 141
11	Wetnowiec - Józefowiec	315	1,91	15 924	5,0	5 060
Zespół dzielnic zachodnich		2321	14,08	55 206	17,5	2 378
2	Załęska Hałda - Brynów część zachodnia	654	3,97	17 207	5,6	2 630
5	Brynów część wschodnia - Osiedle Zgrzebnika	408	2,48	6 120	1,9	1 498
6	Ligota - Panewniki	1259	7,63	31 879	10,1	2 533
Zespół dzielnic wschodnich		3683	22,36	65 927	20,9	1 788
3	Zawodzie	400	2,43	13 406	4,2	3 318
14	Dąbrówka Mała	368	2,23	5 411	1,7	1 470
15	Szopienice - Burowiec	847	5,15	17 139	5,4	2 024
16	Janów - Nikiszowiec	865	5,25	11 496	3,6	1 330
17	Giszowiec	1 203	7,30	18 475	5,9	1 536
Zespół dzielnic południowych		7556	45,86	46 281	14,7	613
18	Murcki	4 153	25,20	5 796	1,8	140
19	Piotrowice - Ochojec	1 208	7,33	25 110	8,1	2 078
20	Zarzecze	508	3,08	1 902	0,6	375
21	Kostuchna	859	5,21	8 233	2,6	959
22	Podlesie	828	5,02	5 240	1,7	633

opracowanie: BRR Katowice na podst. bazy danych PESEL; stan na grudzień 2007 r.

- 4.5. Katowice są miastem stosunkowo młodym (prawa miejskie uzyskały w r. 1865), o przemysłowej genezie. Obszar Katowic, podobnie jak sąsiednich miast, kształtował się w wyniku łączenia mniejszych jednostek osadniczych o różnym statusie. Granica administracyjna miasta w kilku miejscach rozdziela jednorodne lub zbliżone charakterem zespoły zabudowy, a szereg obiektów usługowych, infrastruktury technicznej i komunalnej obsługujących Katowice, znajduje się na terenie sąsiednich miast.

21 stan w dniu 31.12.2007; dane US Katowice dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej - patrz przypis na str. 42

22 Raport o stanie miasta, 2005

23 załącznik do Uchwały Nr XX/340/04 Rady Miejskiej Katowic z 9 lutego 2004 r.

II. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU KATOWIC

1. POZYCJA MIASTA W OTOCZENIU I POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE

1.1. Położenie miasta w obszarze metropolitalnym

- 1.1.1. Katowice położone są w centrum największego w Polsce i Europie Środkowej policentrycznego zespołu miejskiego (konurbacji). Zależnie od przyjętych kryteriów, granice tego zespołu definiowane są w różny sposób. Obecnie najczęściej wyróżnia się :
- a) **Metropolię - GZM Silesia**, skupiającą 14 sąsiadujących ze sobą miast - powiatów²⁴ liczących łącznie 1,98 mln mieszkańców na obszarze 1,22 tys. km²;
- b) **Aglomerację Górnośląską**, skupiającą 24 miasta - 14 miast tworzących GZM Silesia oraz dodatkowo 10 mniejszych²⁵, liczącą łącznie 2,29 mln mieszkańców na obszarze 1,58 tys. km². W skład aglomeracji wchodzi 8 miast liczących ponad 100 tys. mieszkańców oraz 7 miast z liczbą ludności w przedziale 50 - 100 tys. osób;
- c) **Katowicki Obszar Metropolitalny** (2,84 mln mieszkańców, powierzchnia 5,58 tys. km²), obejmujący Aglomerację Górnośląską z powiatami leżącymi w obszarze jej oddziaływania²⁶.
- 1.1.2. Katowice w podziale wg Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych na poziomie NTS3 stanowią, wraz z Chorzowem, Mysłowicami, Rudą Śl., Siemianowicami Śl. i Świętochłowicami, region katowicki (774 tys. mieszkańców, pow. 380 km²)²⁷.

Tabl. II.1. Katowice na tle GZM Silesia, Aglomeracji Górnośląskiej i Obszaru Metropolitalnego

Wyszczególnienie	Powierzchnia (km ²)	Ludność (osoby)	Gęstość zaludnienia (osoby / km ²)	Odsetek ludności Katowic w ogólnej liczbie mieszkańców
KATOWICE	164	312 201	1903	x
NTS3 Region Katowicki	380	771 521	2030	40,5
Metropolia GZM „Silesia”	1218	1 978 479	1624	15,8
Aglomeracja Górnośląska	1582	2 284 755	1444	13,7
Katowicki Obszar Metropolitalny	5577	2 834 788	508	11,0

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl , stan na grudzień 2007 r.

1.2. Katowice jako ośrodek metropolitalny

- 1.2.1. Katowice wraz z Aglomeracją Górnośląską w klasyfikacji europejskiego systemu miast należą do grupy 23 ośrodków „słabych MEGA”²⁸ (europejskich obszarów metropolitalnych), spełniając podstawowe warunki umożliwiające zachodzenie procesów metropolizacji, głównie pod względem potencjału ludnościowego i dostępności komunikacyjnej, a także, choć w mniejszym stopniu, jako ośrodek podejmowania decyzji, wiedzy i kultury wyższej.
- 1.2.1. Katowice stanowią główny ośrodek metropolitalny aglomeracji, położony niemal w jej geograficznym środku (w teoretycznej izochronie 30 min. jazdy samochodem z centrum Katowic mieści się cały obszar Aglomeracji Górnośląskiej).

24 Metropolia jest rdzeniem Katowickiego Obszaru Metropolitalnego. W jej skład wchodzi 14 sąsiadujących ze sobą miast - powiatów, które w roku 2007 utworzyły związek komunalny, noszący obecnie nazwę Górnośląsko Zagłębiowska Metropolia „Silesia”: Katowice, Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Mysłowice, Piekary Śl., Ruda Śl., Siemianowice Śl., Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy, Zabrze. Miasta wchodzące w skład związku zajmują powierzchnię 1,22 tys. km² i skupiają 1,98 mln mieszkańców (70% ludności obszaru metropolitalnego i 87% ludności aglomeracji górnośląskiej).

25 Będzin, Czeladź, Knurów, Łaziska Górne, Mikołów, Pyskowice, Radzionków, Sławków, Tarnowskie Góry, Wojkowice

26 powiaty: będziński, bieruńsko-lędziński, gliwicki, mikołowski, lubliniecki, pszczyński, tarnogórski i zawierciański.

27 Dotychczasowy NTS3 region śląski centralny został podzielony z początkiem 2008 r. na 5 równorzędnych regionów NTS3: katowicki, bytomski (459 tys. osób), gliwicki (502 tys.), sosnowiecki (723 tys.) i tyski (383 tys. osób).

28 Klasyfikacja obejmuje 73 miasta Unii Europejskiej; grupa „słabych MEGA” (Metropolitan European Growth Areas) stanowi najniższy, piąty poziom europejskich obszarów metropolitalnych; należą do niej także pozostałe krajowe ośrodki regionalne (Łódź, Kraków, Wrocław, Trójmiasto, Poznań, Szczecin).

- a) Katowicki Obszar Metropolitalny cechuje się największą wśród krajowych obszarów metropolitalnych liczbą ludności i gęstością zaludnienia; w skali europejskiej jest zaliczany do grupy wielkich obszarów miejskich w Unii Europejskiej²⁹;
- b) Katowice, ze względu na policentryczny charakter obszaru metropolitalnego, skupiają jedynie 14% mieszkańców Metropolii Katowickiej i 11% ludności obszaru metropolitalnego. Niewielki potencjał ludnościowy Katowic jest jednak pozorny - w odległości 11 km od centrum miasta (w której mieszczą się wszystkie dzielnice Katowic, w całości miasta Chorzów, Świętochłowice, Siemianowice Śl. i Czeladź, a także części 7 innych miast³⁰) skupia się około 830 tys. osób (więcej niż wynosi liczba mieszkańców Łodzi czy Krakowa na porównywalnych obszarach).

Tabl. II.2. Katowicki Obszar Metropolitalny na tle obszarów metropolitalnych w Polsce

Obszar metropolitalny (OM)	Ludność (osoby)	Powierzchnia (km ²)	Gęstość zaludnienia (osoby/km ²)	Miasto centralne	
				ludność (osoby)	odsetek ludności OM (%)
KATOWICKI	2846979	5578	510	314500	11,0
Warszawski	3065459	8635	355	1702139	55,5
Krakowski	2052303	7111	289	756267	36,8
Gdański (Trójmiejski)	1237952	4839	2656	456658	36,9
Wrocławski	1168102	6725	174	634630	54,3
Łódzki	1135496	2497	455	760251	67,0
Poznański	1115507	5192	215	564951	50,6
Bydgosko - Toruński	758145	2915	260	363468	47,9
Szczeciński	724226	5654	128	409068	56,5
Lubelski	715275	4220	169	353483	49,4
Rzeszowski	605902	3551	171	163508	27,0
Białostocki	504158	5133	98	294830	58,5

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.selfgov.gov.pl, stan na grudzień 2006 r.

1.2.2. Dostępność komunikacyjna

- a) Aglomeracja Górnośląska cechuje się dobrą dostępnością komunikacyjną:
- jest położona w sąsiedztwie międzynarodowych portów lotniczych (Pyrzowice, Balice, Ostrava), zapewniających połączenia do głównych europejskich lotnisk węzłowych;
 - leży na skrzyżowaniu paneuropejskich korytarzy transportowych sieci TEN-T, objętych programem TINA: nr III Berlin/Drezno - Kijów (autostrada A4 (E40), linie kolejowe E30 i C-E30) oraz nr VI Gdańsk - Żylin/Wiedeń (autostrada A1, drogi S1 (E75) i S69, linie kolejowe E65 i C-E65)³¹, z ważnymi dla międzynarodowego transportu kombinowanego terminalami, wykorzystującymi m.in. kolejową linię szerokotorową (Sławków) oraz transport wodny śródlądowy (Kanał Gliwicki z portem w Gliwicach);
 - jest największym w kraju węzłem drogowym, skupiającym dwie drogi międzynarodowe (E40 Drezno - Katowice - Lwów i E75 Gdańsk - Katowice - Brno/Żylin), planowaną (częściowo w budowie) autostradę A1 oraz 9 dróg krajowych (nr: 11, 40, 44, 78, 79, 81, 86, 88 i 94) - prócz dróg krajowych nr 1 i 4, leżących w ciągu dróg międzynarodowych;
 - stanowi jeden z głównych w kraju węzłów linii kolejowych o znaczeniu państwowym, w tym objętych umowami międzynarodowymi AGC i AGTC³² (E30/C-E30, E65/C-E65, C65/2, C65/3).
- b) główny węzeł komunikacyjny aglomeracji stanowią Katowice:
- przez miasto przebiega droga międzynarodowa E40 (autostrada A4); węzeł z autostradą A1 (Sośnica, w budowie) jest zlokalizowany około 20 km od centrum Katowic, zaś węzeł z drogą krajową nr 1

(S1) relacji Gdańsk - Cieszyn - w odległości około 12 km; powiązania w układzie wschód - zachód uzupełnia przebiegająca przez centrum miasta Drogowa Trasa Średnicowa (główna arteria drogowa aglomeracji, droga wojewódzka nr 902 klasy ekspresowej); w Katowicach krzyżują się ponadto drogi krajowe nr 79 (Warszawa - Kraków - Bytom), 81 (Katowice - Skoczów) i 86 (Wojkowice Kościelne - Tychy);

- skupia się tu większość przebiegających przez aglomerację linii kolejowych o znaczeniu państwowym (E30/C-E30 Drezno - Katowice - Kijów, C-E30 Opole - Katowice Ligota / Biskupice - Bytom - Szopienice Pn. - Muchowiec, E65/C-E65 Gdynia - Warszawa - Katowice - Zebrzydowice - Wiedeń - Rijeka, C-E65 Tczew - Tarnowskie Góry - Katowice) oraz lokalnym;
- Katowice stanowią najważniejszy w aglomeracji węzeł przesiadkowy komunikacji publicznej, obejmujący największą w regionie osobową stację kolejową³³, dworce dalekobieżnych i regionalnych linii autobusowych³⁴ oraz główne punkty przesiadkowe komunikacji miejskiej (autobusowej i tramwajowej);
- Katowice posiadają lotnisko miejskie (Muchowiec, zarejestrowane lotnisko cywilne), położone w bezpośrednim sąsiedztwie śródmieścia, obsługujące samoloty sportowe i ruch biznesowy.

1.2.3. Ośrodek podejmowania decyzji

- a) Katowice stanowią główny ośrodek województwa śląskiego w zakresie podejmowania decyzji administracyjnych:
- skupiają się tu jednostki administracji publicznej szczebla wojewódzkiego - samorządowej i terenowej administracji rządowej, a także zdecydowana większość³⁵ terenowych organów administracji niezespolonej i państwowej oraz władzy sądowniczej³⁶;
 - miasto jest siedzibą związków międzygminnych³⁷, władz kościelnych³⁸, regionalnych władz licznych organizacji pozarządowych oraz urzędów konsularnych³⁹.

Zasięg oddziaływania jednostek organizacyjnych dotyczy z reguły woj. śląskiego, w kilku przypadkach⁴⁰ obejmuje także woj. opolskie i część woj. małopolskiego, a także woj. świętokrzyskie; wyjątek stanowi Wyższy Urząd Górniczy (centralny organ administracji rządowej, podporządkowany Ministerstwu Środowiska), obejmujący swą właściwością obszar całego kraju.

- b) Katowice są istotnym ośrodkiem podejmowania decyzji gospodarczych i finansowych: stanowią siedzibę instytucji gospodarczych (m.in. koncernów branży paliwowo - energetycznej i hutniczej⁴¹), krajowych central dwóch banków⁴², a także innych instytucji otoczenia biznesu.

1.2.4. Ośrodek wiedzy

- a) Aglomeracja Górnośląska jest jednym z głównych ośrodków wiedzy w kraju, spełniającym pod względem liczby studentów warunki europejskiego ośrodka wiedzy (ponad 143 tys. studentów).

33 Katowice posiadają całoroczne połączenia kolejowe z głównymi ośrodkami w kraju oraz połączenia międzynarodowe z Wiedniem, Berlinem, Hamburgiem, Moskwą, Pragą oraz Czeskim Cieszynem, Ostrawą i Żyliną.

34 regularne, dalekobieżne linie autobusowe łączą Katowice z głównymi miastami kraju i szeregiem mniejszych ośrodków, a także z licznymi miastami w zachodniej i południowej Europie.

35 w nielicznych przypadkach Katowice są podporządkowane jednostkom zlokalizowanym w innych ośrodkach (Chorzów, Gliwice, Jaworzno, Mikołów, Siemianowice Śl., Częstochowa, Racibórz, Kędzierzyn - Koźle, Opole, Kraków).

36 Katowice są siedzibą sądów powszechnych: Sądu Apelacyjnego, obejmującego obszar woj. śląskiego oraz Sądu Okręgowego, do którego właściwości należy środkowa część województwa. Sąd administracyjny oraz sądownictwo wojskowe zlokalizowane są w Gliwicach (Wojewódzki Sąd Administracyjny) i Krakowie (Wojskowy Sąd Garnizonowy).

37 GZM „Silesia”, Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, Komunikacyjnego Związku Komunalnego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego.

38 Archidiecezji Katowickiej Kościoła Katolickiego oraz Diecezji Katowickiej Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego.

39 Konsulat Generalny Republiki Czeskiej i 5 konsulatów honorowych.

40 Oddział Polskiej Akademii Nauk, Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Archiwum Państwowe, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych, Zespół terenowy Rzecznika Praw Obywatelskich.

41 m.in. biuro zarządu Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A., Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw, Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego, Fundusz Górnośląski S.A., Kompania Węglowa S.A., Katowicki Holding Węglowy S.A., Tauron Polska Energia SA, Mittal Steel Poland.

42 ING Bank Śląski S.A., Getin Bank S.A.

29 wyróżnia się 47 wielkich, liczących powyżej 1 mln mieszkańców, funkcjonalnych obszarów miejskich (FUA).

30 Rudy Śl., Będzina, Sosnowca, Mysłowic, Bytomia, Piekar Śl. i Mikołowa.

31 korytarz obejmuje dwa priorytetowe projekty programu rozwoju Transeuropejskiej Sieci Transportowej TEN-T (Trans European Network) Unii Europejskiej: oś kolejową Gdańsk - Warszawa - Brno/Bratysława - Wiedeń (linie kolejowe Gdańsk - Warszawa - Katowice - Brno - Breclav i Katowice - Żylin - Nowe Miasto) oraz autostradę Gdańsk - Katowice - Brno/Bratysława - Wiedeń.

32 AGC - umowa europejska o głównych międzynarodowych liniach kolejowych z 1985 r.; AGTC - umowa europejska o ważnych międzynarodowych liniach transportu kombinowanego i obiektach towarzyszących z 1991 r.

Na obszarze aglomeracji funkcjonuje 37 uczelni wyższych⁴³ zlokalizowanych w 12 miastach⁴⁴, 12 instytutów naukowo - badawczych, 5 ośrodków rozwojowo - badawczych oraz główne biblioteki naukowe woj. śląskiego; jest także ważnym ośrodkiem wiedzy i opieki medycznej, w niektórych specjalnościach o znaczeniu krajowym⁴⁵.

- b) W obrębie aglomeracji największy ośrodek wiedzy stanowią Katowice; jest to jeden z większych ośrodków w kraju, obejmujący 20⁴⁶ wyższych uczelni, w których kształci się około 90 tys. studentów (w tym około 54,5 tys. na uczelniach publicznych). Mieszczą się tu rektoraty wszystkich uczelni publicznych aglomeracji⁴⁷ (poza Politechniką Śląską), większość wydziałów tych uczelni, 2 wydziały Politechniki Śląskiej oraz 11 uczelni niepublicznych⁴⁸. Funkcjonują ponadto 4 instytuty naukowo-badawcze i 2 ośrodki badawczo-rozwojowe⁴⁹ oraz główne biblioteki naukowe (w tym Biblioteka Śląska). Planowana jest budowa regionalnego centrum informacji naukowej i biblioteki akademickiej wspólnej dla Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Ekonomicznej.

Tabl. II.3. Szkolnictwo wyższe w Katowickim Obszarze Metropolitalnym na tle innych metropolii w kraju

Obszar metropolitalny	Szkoly wyższe	Filie i punkty konsulta- cyjne	Studenci (osoby)				
			ogółem	studia magisterskie	szkoly publiczne	kierunek	
						informa- tyczny	inżynierijno - techniczny
KATOWICKI	28	16	143354	48051	87698	8088	9067
Warszawski	86	2	287775	96588	157283	15079	15414
Krakowski	21	2	177276	93750	140313	7089	20717
Gdański (Trójmiejski)	21	5	89081	35220	64154	3916	10566
Wrocławski	23	5	138131	64477	104492	8404	15797
Łódzki	21	2	116573	42040	65271	12197	6487
Poznański	25	2	135724	55867	98612	5443	8393

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.selfgov.gov.pl, stan na 2006 r.

- c) Katowice są głównym ośrodkiem medycznym aglomeracji z 5 szpitalami klinicznymi Śląskiego Uniwersytetu Medycznego (m.in. Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka i Matki, Górnośląskie Centrum Medyczne z Ośrodkiem Kardiochirurgii, Klinika Okulistyczna) oraz specjalistycznymi przychodniami prowadzonymi przez samorząd województwa.

1.2.5. Ośrodek kultury wyższej

- a) Aglomeracja Górnośląska stanowi ośrodek kultury wyższej, w pełni wyposażony w instytucje kultury o zasięgu ponadregionalnym⁵⁰, zlokalizowane w kilku miastach aglomeracji - głównie w Katowicach, a także w Bytomiu, Chorzowie, Zabrze, Gliwicach, Sosnowcu i Będzinie.

- b) Katowice pełnią rolę ważnego w skali kraju ośrodka życia muzycznego⁵¹ i sztuk plastycznych⁵²; w mieście skupia się ponadto większość instytucji kultury oraz jednostek organizujących i wspierających działalność kulturalną, prowadzonych przez samorząd województwa⁵³; działają także miejskie instytucje kultury i inne placówki o znaczeniu regionalnym.
- c) Katowice i inne miasta aglomeracji nie stanowią znaczącego ośrodka mediów; mające tu siedzibę rozgłośnie i stacje telewizyjne oraz redakcje gazet i czasopism cechują się głównie regionalnym zasięgiem oddziaływania.

Tabl. II.4. Katowicki Obszar Metropolitalny jako ośrodek kultury wyższej na tle innych metropolii w kraju

Obszar metropolitalny	Teatry	Teatry operowe i tańca	Filharmonie	Muzea (z oddziałami)	Zwiedzający muzea (osoby)
KATOWICKI	5	1	2	32 (8)	641 616
Warszawski	18	2	-	56 (18)	2 295 862
Krakowski	6	1	1	45 (8)	2 328 582
Gdański (Trójmiejski)	3	1	1	24 (5)	760 354
Wrocławski	4	1	1	11 (5)	528 316
Łódzki	4	1	1	11(4)	223 889
Poznański	5	2	1	21 (4)	291 900

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.selfgov.gov.pl, stan na 2006 r.

1.2.6. Infrastruktura usług metropolitalnych

- a) Aglomeracja Górnośląska posiada niektóre elementy infrastruktury umożliwiającej realizację usług metropolitalnych, głównie imprez sportowych, artystycznych i wystawienniczych rangi krajowej i międzynarodowej:
- największe w kraju obiekty sportowo-widowiskowe (Stadion Śląski oraz Hala Widowiskowo-Sportowa Spodek),
 - średnio rozwiniętą bazę hotelową (22 skategoryzowane hotele trzy- i więcej gwiazdkowe, w tym 5 cztero- i pięciogwiazdkowych),
 - kilka dużych centrów handlowo-rozrywkowych (m.in. z kinami wielosalowymi),
 - łatwo dostępne ośrodki rekreacyjne - w tym Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku (pow. 620 ha, oferujący różne możliwości rekreacji, rozrywki oraz zaspokojenia potrzeb kulturalnych i poznawczych [planetarium, ogród zoologiczny, wesołe miasteczko]), a także m.in. całoroczne ośrodki narciarskie i żeglarskie, lotniska sportowe i pole golfowe.
- b) relatywnie najlepszą bazą materialną dysponują Katowice⁵⁴, jest ona jednak niewystarczająca i wymaga rozbudowy, głównie w zakresie miejsc noclegowych⁵⁵, powierzchni biurowych o podwyższonym standardzie⁵⁶, obiektów kulturalnych oraz służących organizacji imprez sportowych i wystawienniczych, a w znacznym stopniu również w zakresie usług rozrywki i handlu detalicznego o wysokim standardzie.

43 7 uczelni publicznych, 28 niepublicznych z filiami, w tym 7 prowadzących studia II stopnia, oraz 2 uczelnie kościelne.

44 szkoły wyższe działają, prócz Katowic i Gliwic, w których mieszczą się rektoraty i większość wydziałów wszystkich uczelni publicznych aglomeracji, w: Sosnowcu, Zabrze, Bytomiu, Chorzowie, Tychach, Rudzie Śl., Jaworznie, Dąbrowie Górniczej, Mysłowicach, a także w Tarnowskich Górach.

45 kardiologia, onkologia, leczenie oparzeń; 7 szpitali klinicznych Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, kilka innych specjalistycznych placówek o randze ponadregionalnej i krajowej.

46 uczelnie publiczne, niepubliczne i kościelne, wraz z filiami.

47 Uniwersytet Śląski (wydziały: Prawa i Administracji, Nauk Społecznych, Pedagogiki i Psychologii, Filologiczny, Matematyki, Fizyki i Chemii, Biologii i Ochrony Środowiska, Teologiczny, Radia i Telewizji), Śląski Uniwersytet Medyczny (Wydziały Lekarski i Opieki Zdrowotnej), akademie: Ekonomiczna, Wychowania Fizycznego, Muzyczna i Sztuk Pięknych.

48 Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. Gen. Ziętka, Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfańtego, wyższe szkoły: Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych, Bankowości i Finansów, Pedagogiczna TWP (Warszawa, wyd. zamiejscowy), Umiejętności Społecznych (Poznań, wyd. zamiejscowy); wyższe szkoły zawodowe: Zarządzania Ochroną Pracy, Humanistyczna, Techniczna, Technologii Informatycznych, Mechatroniki; uczelnie kościelne (wyższe seminaria duchowne): WSD Prowincji Wniebowzięcia NMP Zakonu Braci Mniejszych, Wyższe Śląskie Seminarium Duchowne.

49 instytuty: Główny Instytut Górnictwa, Centrum Elektryfikacji i Automatyzacji Górnictwa Emag, Techniki Budowlanej Oddział Śląski, Ekologii Terenów Uprzemysłowionych; ośrodki badawczo - rozwojowe: Branżowy OBR Maszyn Elektrycznych Komel i Centralny OBR Przemysłu Izolacji Budowlanej.

50 teatry dramatyczne i teatr muzyczny, opera, filharmonie, muzea (w tym skanseny górnicze).

51 Katowice są siedzibą Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia (narodowa instytucja kultury), Filharmonii Śląskiej oraz Akademii Muzycznej z Centrum Edukacji Muzycznej Symfonia, miejscem festiwalu muzyki poważnej rangi krajowej i międzynarodowej (m.in. Międzynarodowy Konkurs Dyrygentów im. Fitelberga oraz Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej).

52 Akademia Sztuk Pięknych, liczne galerie.

53 m.in. Muzeum Śląskie z oddziałem Centrum Scenografii Polskiej (instytucja współprowadzona przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, trwają przygotowania do rozpoczęcia budowy nowej siedziby muzeum), Biblioteka Śląska (wojewódzka biblioteka publiczna o statusie naukowym, wchodząca w skład bibliotek tworzących narodowy zasób biblioteczny), Filharmonia Śląska i Teatr Śląski im. Wyspiańskiego.

54 Hala Widowiskowo - Sportowa Spodek, sale Górnośląskiego Centrum Kultury i Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej Symfonia; planowana jest budowa Międzynarodowego Centrum Kongresowego i nowej sali Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia; w mieście działa sieć kin wielosalowych i studyjnych, a także trzy duże centra handlowo - rozrywkowe, w tym Silesia City Center, jedno z większych w kraju centrum typu miejskiego o regionalnym zasięgu oddziaływania.

55 sieć hoteli, choć największa w aglomeracji, jest niewystarczająca pod względem ilości i jakości miejsc noclegowych (6 skategoryzowanych hoteli trzy- i więcej gwiazdkowych z blisko 1,2 tys. miejsc noclegowych, w tym 3 hotele cztero- i pięciogwiazdkowe); zapowiadane są realizacje nowych obiektów hotelowych na ponad 1,6 tys. miejsc noclegowych, w tym ponad połowa w hotelach czterogwiazdkowych.

56 powierzchnia biurowa o podwyższonym standardzie (klasy A i B+) w Katowicach liczy obecnie około 200 tys. m²; realizowane są projekty o pow. 130 tys. m² ; inwestycje zapowiadane mogą zwiększyć podaż o dalsze co najmniej 400 tys. m².

1.3. Powiązania w zakresie infrastruktury technicznej

Większość źródeł energii oraz źródła wody dla Katowic znajdują się poza granicami miasta:

- a) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną podstawowe znaczenie mają elektrownie Halemba, Jaworzno, Łagisza i Łaziska, powiązane z miastem liniami elektroenergetycznymi wysokiego napięcia,
- b) główne źródła ciepła położone są na terenie sąsiednich miast (Chorzów, Siemianowice Śl., Ruda Śl. i Mysłowice),
- c) źródłem gazu są gazociągi prowadzące do Katowic z kierunku Dąbrowy Górniczej, Oświęcimia, Szobiszowic (Gliwice) i Przegędzy koło Rybnika,
- d) zaopatrzenie miasta w wodę stanowi integralny element regionalnego systemu wodociągowego Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów, korzystającego z odległych źródeł wody (Goczałkowice, Dzieńkowice, Czaniec), obejmującego zakłady i stacje uzdatniania wody, wodociągi magistralne oraz zbiorniki wyrównawcze wody, zlokalizowane m.in. w Mikołowie i Chorzowie; ponadto, powiązania wodociągami magistralnymi Rejonowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Katowicach występują pomiędzy południowo-zachodnią częścią miasta a Mikołowem;
- e) ścisłe związki z miastami sąsiednimi występują także w w zakresie oczyszczania ścieków - na terenie Katowic zlokalizowane są oczyszczalnie działające w głównej mierze na rzecz miast sąsiednich (Chorzów, Świętochłowice, Siemianowice Śl., Czeladź), z kolei w Rudzie Śl. mieści się oczyszczalnia obsługująca rejon Ligoty i Panewnik, zaś rejon Giszowca, Nikiszowca i Janowa będzie, zgodnie z planami, obsługiwany przez oczyszczalnię w Sosnowcu.

1.4. Powiązania przyrodnicze.

Powiązania przyrodnicze Katowic z otoczeniem są kształtowane przez:

- a) położenie miasta na wododziale Wisły - Odry (80% powierzchni miasta znajduje się w obrębie lewostronnego dorzecza Wisły); na terenie Katowic znajdują się źródła m.in. Kłodnicy (dopływ Odry) i Mlecznej (dopływ Wisły);
- b) rozmieszczenie regionalnych elementów struktury przyrodniczej: Lasy Murckowskie i Panewnickie, pasma łącznikowe - korytarz rzeki Mlecznej i Las Gniotek na pograniczu Katowic, Mikołowa i Tychów, dolina Kłodnicy ze Ślepiotką i obszar leśno - łąkowy Stary Panewnik na granicy z Rudą Śl., dolina Brynicy z zespołem stawów na granicy z Sosnowcem oraz dolina Boliny na styku z Mysłowicami;
- c) sąsiedztwo Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku;
- d) położenie w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP nr 331);
- e) dominujące kierunki napływu powietrza z sektora zachodniego, wpływające m.in. na jakość powietrza w mieście.

1.5. Zasięg bezpośrednich powiązań funkcjonalnych

1.5.1. Bezpośrednie, codzienne oddziaływanie Katowic mierzone intensywnością powiązań komunikacyjnych i instytucjonalnych, ogranicza się do środkowej i wschodniej części aglomeracji⁵⁷ oraz Bytomia i Tychów. Powiązania z innymi częściami metropolii, a zwłaszcza z jej bardziej oddalonym, zachodnim fragmentem (Gliwice, Zabrze) są słabsze.

1.5.2. Powiązania komunikacyjne. Katowice wiążą z sąsiednimi ośrodkami połączenia autobusowe⁵⁸, tramwajowe i kolejowe:

- a) najbardziej intensywne połączenia autobusowe (mające podstawowe znaczenie w komunikacji publicznej) notuje się pomiędzy Katowicami a Sosnowcem, Mysłowicami i Siemianowicami Śl.; silne związki obserwuje się również pomiędzy Katowicami a pozostałymi miastami Zagłębia Dąbrowskiego, Tychami, Mikołowem, południową częścią Rudy Śl. i Chorzowem. Na uwagę zasługuje dość intensywny ruch autobusowy pomiędzy Katowicami a Jaworzniem, a także bardziej odległymi ośrodkami (Jastrzębie Zdrój, Żory, Olkusz, Chrzanów), nieposiadającymi dogodnych połączeń kolejowych z Katowicami;

- b) w komunikacji tramwajowej, mającej ograniczony zasięg⁵⁹, największe natężenie ruchu występuje w połączeniach Katowic z Chorzowem, nieco w mniejszym stopniu z Bytomiem, Świętochłowicami i Rudą Śl., pozostałe relacje mają mniejsze znaczenie;
- c) w aglomeracyjnym ruchu kolejowym dominują połączenia Katowic z Tychami⁶⁰, a także z Gliwicami i Zabrzem oraz Sosnowcem i Zawierciem; w innych relacjach (Bytom, Tarnowskie Góry, Mysłowice, Mikołów) powiązania ruchem kolejowym są znacznie słabsze.

1.5.3. Powiązania instytucjonalne. Zasięg oddziaływania zlokalizowanych w Katowicach jednostek administracyjnych niższego szczebla⁶¹ dotyczy z reguły okolicznych miast (Chorzów, Siemianowice Śl., Mysłowice, Tychy, Sosnowiec, Dąbrowa Górnicza, Jaworzno) oraz pow. będzińskiego, mikołowskiego i bieruńskiego - lędzińskiego⁶². Niektóre jednostki organizacyjne obejmują swą właściwością tylko obszar Katowic (Inspektorat ZUS, Wojskowa Komenda Uzupełnień) lub jego część (dwie równorzędne jednostki, odrębne dla zachodniej i wschodniej części miasta - urzędy skarbowe, prokuratury i sądy rejonowe).

2. RELACJE PLANISTYCZNE

2.1. Katowice w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.

2.1.1. Katowice w obowiązującej „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju” (2001 r.) oraz w projekcie „Zaktualizowanej koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju” (2005 r.)⁶³ nie zajmują wysokiej pozycji wśród głównych ośrodków kraju; stanowią element „konurbacji górnośląskiej”, widzianej jako potencjalny biegun rozwoju społeczno - gospodarczego, o znaczeniu europejskim, który „może potencjalnie w dłuższym okresie osiągnąć znaczenie europola”; Katowice wraz z „konurbacją górnośląską” są postrzegane zatem jako ośrodek drugorzędny⁶⁴, w niewielkim stopniu spełniający kryteria europoli, a zarazem jako główny obszar problemowy kraju, wymagający głębokiej restrukturyzacji w ramach jednego z generalnych kierunków polityki przestrzennego zagospodarowania kraju („restrukturyzacja ogniw struktury przestrzennej kraju zdeformowanych przez procesy historycznego rozwoju - konurbacji południowej, ze szczególnym uwzględnieniem jej jądra - GOP”).

2.1.2. W ramach „głębokiej restrukturyzacji” Aglomeracji Górnośląskiej przewiduje się:

- wprowadzenie nowoczesnego przemysłu, rozwoju szeroko rozumianych usług i radykalnej przebudowy szkolnictwa,
- wzmacnianie metropolitalnych funkcji Katowic i śląskiego obszaru metropolitalnego, szczególnie akademickich i kulturalnych, odbudowę i modernizację infrastruktury komunalnej i transportowej oraz jej funkcjonalną integrację,
- usuwanie szkód górniczych i rozwijanie zabezpieczeń przed nimi, rekultywację odłogów przemysłowych, usuwanie zanieczyszczeń glebowych, przywracanie terenów do stanu umożliwiającego ich nowe zagospodarowanie.

2.2. Ustalenia planistyczne na poziomie regionalnym (plan zagospodarowania przestrzennego woj. śląskiego)

2.2.1. Plan zagospodarowania przestrzennego woj. śląskiego (2004 r.) określa Katowice jako główny element policentrycznej Aglomeracji Górnośląskiej, stanowiącej rdzeń Centralnego Obszaru Metropolitalnego, tworzącego wraz z Aglomeracją Bielską, Częstochowską i Rybnicką Skonsolidowany Śląski Obszar Metropolitalny, jeden z biegunów Europolu Śląsko - Krakowskiego („bipolarnego układu

57 Chorzów, Mysłowice, wschodnia część Rudy Śl., Siemianowice Śl., Świętochłowice, miasta Zagłębia Dąbrowskiego.

58 różni przewoźnicy działający w ramach komunikacji publicznej organizowanej przez KZK GOP, PKM Tychy, PKM Jaworzno, oddziały PKS oraz komunikacja prywatna

59 wiążące Katowice z Bytomiem, Chorzowem, Mysłowicami, Rudą Śl. [Chebzie], Siemianowicami Śl., Sosnowcem (centrum i Zagórze) oraz Świętochłowicami.

60 pod koniec 2008 r. uruchomione zostanie połączenie kolejowe pomiędzy Katowicami a Tychami (Tychy Miasto), działające w oparciu o zintegrowany bilet kolejowo-autobusowy.

61 Oddział Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego, Urząd Celny, Obwodowy Urząd Miar, Oddział Archiwum Państwowego, Placówka Żandarmerii Wojskowej, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Prokuratura Okręgowa, Okręgowy Urząd Górniczy, Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna, Sąd Okręgowy, sądy rejonowe Katowice - Zachód i Katowice - Wschód.

62 rzadziej obejmuje również Bytom, Świętochłowice, pow. pszczyński i część pow. bielskiego, a także Rudę Śl., Piekary Śl., pow. tarnogórski i zawierciański oraz fragment woj. małopolskiego (rejon Olkusza, Chrzanowa i Oświęcimia).

63 Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, opublikowana jako Załącznik do obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z 26.07.2001 r. (MP Nr 26, poz. 432), faktycznie przedstawia stan planowania dla 1999 r. W 2005 r. sporządzono i skierowano do Sejmu projekt „Zaktualizowanej koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju”, wycofany w 2006 r. Podjęto wówczas, trwające obecnie, prace nad „Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2008 - 2033” (w sierpniu 2008 r. opublikowano „Wstępny projekt koncepcji...”).

64 także w szeregu opracowaniach studialnych Katowice sytuowane są (wraz z m.in. Łodzią, Olsztynem, Białymstokiem i Lublinem) poza głównymi osiami i strefami „przyspieszonego rozwoju gospodarczego, podnoszenia poziomu życia i zmniejszania dystansu cywilizacyjnego w stosunku do Unii Europejskiej”.

wielkomiejskich aglomeracji o znaczeniu europejskim”). Do Katowic odnoszą się dwa podstawowe kierunki polityki przestrzennej, obejmujące:

- a) wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych, polegające na rozwoju urządzeń infrastruktury (kultury, nauki i szkolnictwa wyższego), kształtowaniu wysokiej jakości obszarów śródmiejskich i tworzeniu atrakcyjnych przestrzeni publicznych (budowa Muzeum Śląskiego, regionalnej biblioteki uniwersyteckiej i Europejskiego Centrum Konferencyjno - Dydaktycznego Akademii Ekonomicznej, rewaloryzacja osiedli patronackich i kształtowanie terenów zieleni miejskiej);
- b) rozwój systemów transportu, zakładający poprawę powiązań z Portem Lotniczym w Pyrzowicach (nowe połączenia drogowe i kolejowe), modernizację i rozbudowę sieci drogowej na kierunku wschód - zachód (modernizacja drogi krajowej nr 79 oraz przedłużenie Drogowej Trasy Średnicowej do Dąbrowy Górniczej), modernizację międzynarodowych linii kolejowych (z budową nowych odcinków: szybkiej kolei na trasie Zawiercie - Katowice - Zebrzydowice oraz Szopienice - Sosnowiec - Szczakowa), a w zakresie transportu zbiorowego - tworzenie centrów i węzłów przesiadkowych, kompleksową modernizację infrastruktury tramwajowej oraz wykorzystanie kolei przemysłowych dla ruchu pasażerskiego (lub innych rodzajów transportu), a także przystosowanie lotniska Muchowiec do obsługi pasażerskich przewozów okazjonalnych.

2.2.2. Spośród inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, dotyczących Katowic

- a) uwzględnionych w dokumentach przyjętych przez Sejm RP, Radę Ministrów i właściwego ministra, wymienia się:
 - drogową trasę średnicową „Katowice - Dąbrowa Górnicza”,
 - kompleksową przebudowę tramwajowej infrastruktury technicznej,
 - budowę Muzeum Śląskiego;
- b) uwzględnionych w dokumentach przyjętych przez Sejm RP, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa - przewiduje się dodatkowo modernizację:
 - linii kolejowej Warszawa - Katowice - Wiedeń,
 - hali Widowiskowo - Sportowej Spodek,
 - Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku.

2.2.3. Ustala się, że dla obszarów metropolitalnych zostaną sporządzone plany zagospodarowania przestrzennego, jako rozwinięcie i uszczegółowienie polityki przestrzennej województwa (dla Centralnego Obszaru Metropolitalnego dopuszczono możliwość jego podziału na mniejsze podregiony).

2.3. Plany i zamierzenia gmin ościennych.

2.3.1. Dokumenty planistyczne sąsiednich miast zawierają ustalenia sprzyjające rozwojowi Katowic. Najważniejsze z nich to:

- a) planowana rozbudowa układu drogowego w otoczeniu miasta:
 - przedłużenie ul. Stęślickiego na północny - wschód w klasie G lub GP (Siemianowice Śl.),
 - droga główna o przebiegu wschód - zachód od węzła w rejonie ul. Stary Czekaj (Siemianowice Śl.), śladem ul. Saturnowskiej w Czeladzi do węzła na granicy Czeladzi, Będzina i Sosnowca,
 - wschodnia obwodowa Chorzowa na pograniczu z Katowicami (odcinek od ul. Chorzowskiej do ul. Gliwickiej) z planowanym przedłużeniem do autostrady A4,
- b) przedłużenie ul. Złotej do połączenia z ul. Bytkowską na styku Chorzowa i Katowic,
- c) przedłużenie Drogowej Trasy Średnicowej - z realizacją węzła „Janów” na pograniczu Katowic i Mysłowic oraz modernizacją węzła „Wilhelmina”⁶⁵;
- d) wprowadzenie funkcji rekreacyjnych i usługowych na terenach przemysłowych i dotychczas niezagospodarowanych:
 - w Sosnowcu - tereny KWK Saturn i teren rekreacyjno-wypoczynkowy Stawiki (planowany wielofunkcyjny ośrodek sportowo-wypoczynkowy),
 - w Mysłowicach - tereny wokół stawu Hubertus (z możliwością tworzenia wspólnego zespołu rekreacyjnego we współpracy z Katowicami i Sosnowcem [Stawiki]),
 - w Mikołowie - hałda na pograniczu Mikołowa, Rudy Śl. i Katowic.

- e) ochrona doliny Mlecznej oraz realizacja wielofunkcyjnego terenu aktywności gospodarczej w Tychach - Czułowie (na przedłużeniu ul. Boya Żeleńskiego).

2.3.2. Planowana budowa zachodniej obwodnicy Katowic, prowadzącej częściowo przez obszar Rudy Śląskiej, wymaga uwzględnienia w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego tego miasta (wniosek w tej sprawie został złożony przez Prezydenta Miasta Katowice), a także w dokumentach planistycznych Mikołowa (droga prowadzi śladem południowego odcinka ul. Owsianej, na granicy Mikołowa i Katowic).

⁶⁵ przedłużenie DTŚ planowane jest w dwóch wariantach: w pierwszym (tzw. „sosnowiecki”) wykorzystuje się przebieg istniejącej ul. Obrzeźna Północna, kierując drogę przez Sosnowiec, Będzin do Dąbrowy Górniczej; drugi wariant („jaworznicki”) zakłada poprowadzenie drogi ul. Obrzeźna Zachodnia i dalej, nowym śladem, na wschód do węzła „Jeleń” w Jaworznie.

III. STAN ZAGOSPODAROWANIA I PRZEZNACZENIA TERENU

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dotychczasowy stan zagospodarowania i przeznaczenia terenów stanowi podstawowe uwarunkowanie kształtowania polityki przestrzennej gminy.

1. UŻYTKOWANIE TERENÓW
- 1.1. Struktura użytkowania terenu. W strukturze użytkowania obszaru Katowic zdecydowanie dominują tereny leśne, zajmujące ponad 41% powierzchni miasta. Tereny otwarte, obejmujące obok lasów także wody powierzchniowe, tereny rolnicze i tereny zieleni, zajmują blisko połowę powierzchni miasta. Inną charakterystyczną cechą struktury użytkowania terenu Katowic jest wysoki stopień urbanizacji: tereny użytkowane rolniczo stanowią niespełna 2% (wraz z trwałymi użytkami zielonymi w dolinach cieków - ok. 5%), a tereny zurbanizowane - nieco ponad połowę powierzchni, Szczególnie wysoki jest udział niezagospodarowanych terenów budowlanych i różnego rodzaju terenów nieużytków - odłogów rolnych i poprzemysłowych; stanowią one łącznie 18% powierzchni terenów zurbanizowanych.
- 1.1.1. W strukturze terenów zurbanizowanych największy udział mają tereny zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej - 11,9% i wielorodzinnej - 10,5%) oraz tereny komunikacji (22%). Tereny produkcyjno-usługowe (w tym tereny transportu, logistyki, handlu hurtowego) oraz urządzeń infrastruktury technicznej stanowią 14,4% terenów zurbanizowanych, a tereny usług - 10,6%. 8,7% zajmują tereny zieleni urządzonej, w tym 4% - publicznie dostępne tereny o funkcji rekreacyjnej.

Tabl. III.1. Struktura użytkowania terenu Katowic (stan faktyczny)

symbol	rodzaj użytkowania	powierzchnia (ha)	% powierzchni miasta	
			ogółem	niezale- sionej*
	TERENY ZURBANIZOWANE	8173,75	50,4	
MJ	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	992,11	6.02	10.26
MJ	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	974.03	5.91	10.08
MR	zabudowa zagrodowa	18.08	0.11	0.19
MW	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	875,04	5.31	9.05
U	Tereny usług	877,18	5.32	9.08
UA	usługi administracji, kultury, przychodnie zdrowia, banki, hotele	64.73	0.39	0.67
UC	usługi centrotwórcze, w tym obiekty handlowe wielkopowierzchniowe	84.06	0.51	0.87
UN	szkolnictwo wyższe	90.77	0.55	0.94
UM	inne usługi o znaczeniu metropolitalnym	45.39	0.28	0.47
UH	usługi handlu detalicznego poza terenami UC	30.51	0.19	0.32
UZ	szpitale	60.74	0.37	0.63
US	usługi społeczne - oświata, przedszkola, żłobki, domy opieki	149.59	0.91	1.55
UR	usługi rozrywki i rekreacji - hale widowiskowe i sportowe, kina, pływalnie, lodowiska	24.35	0.15	0.25
UK	usługi sakralne - kościoły i obiekty towarzyszące	37.53	0.23	0.39
IS	tereny specjalne	39.73	0.24	0.41
TD	obsługa transportu pasażerskiego	15.63	0.09	0.16
KU	usługi motoryzacyjne	28.43	0.17	0.29
UHt	targowiska i giełdy towarowe	18.79	0.11	0.19
U	usługi pozostałe	186.93	1.13	1.93
ZU	Tereny zieleni urządzonej	724,17	4.40	7.49
ZP	parki i inne tereny zieleni urządzonej	276.08	1.68	2.86
URS	usługi rekreacji i rozrywki - stadiony, boiska, baseny, ośrodki jazdy konnej, itp.	39.87	0.24	0.41
ZZ	tereny zieleni w osiedlach mieszkaniowych	23.54	0.14	0.24
ZD	ogrody działkowe	251.8	1.53	2.61
ZR	tereny rekreacji indywidualnej	57.2	0.35	0.59
ZC	ementarze	75.68	0.46	0.78
PU	Tereny produkcyjno - usługowe	982,84	5.97	10.17
P	tereny zabudowy przemysłowej i usług produkcyjnych	376.29	2.28	3.89
PU	tereny produkcji, usług produkcyjnych i dla biznesu, logistyki, handlu hurtowego	411.84	2.50	4.26
TB	bazy transportu	67.78	0.41	0.70
HM	tereny handlu hurtowego i giełdowego, magazynowania i dystrybucji towarów	109.17	0.66	1.13
RPO	produkcja ogrodnicza i inna rolna, leśnictwo	17.76	0.11	0.18

symbol	rodzaj użytkowania	powierzchnia (ha)	% powierzchni miasta	
			ogółem	niezale- sionej*
IT	Tereny infrastruktury technicznej	215,20	1.31	2.23
EC	zaopatrzenie w ciepło	38.59	0.23	0.40
EE	zaopatrzenie w energię elektryczną	13.96	0.08	0.14
EG	zaopatrzenie w gaz	18.77	0.11	0.19
NO	odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	84.17	0.51	0.87
NU	gospodarka odpadami	49.09	0.30	0.51
W	zaopatrzenie w wodę	10.62	0.06	0.11
KK	Tereny kolejowe	471,38	2.86	4.88
K	Tereny komunikacji pozostałe	1352,31	8.21	13.99
KL	lotnisko	84.66	0.51	0.88
KD	tereny dróg	1154.02	7.01	11.94
KP	tereny komunikacji pieszej	9.39	0.06	0.10
KT	tereny komunikacji tramwajowej	7.71	0.05	0.08
KG	garaże i parkingi	73.74	0.45	0.76
KGN	tereny garaży nieurządzone	4.25	0.03	0.04
KS	stacje paliw	18.52	0.11	0.19
BN	Niezagospodarowane tereny budowlane	1363,92	9.09	15.49
BN	tereny z nieużytkowaną zabudową oraz po zlikwidowanej zabudowie, nieużytki poprzemysłowe i inne, tereny zurbanizowane niezabudowane	783.37	4.75	8.10
BR	niezabudowane parcele na nieużytkach porolnych	341.13	2.07	3.53
RN	nieużytki porolne	239.42	2.26	3.86
N	Nieużytki	319,6	1.94	3.31
PNU	tereny składowisk odpadów i osadników przemysłowych	151.13	0.92	1.56
NK	nieużytki pokolejowe	79.61	0.48	0.82
N	inne nieużytki	88.86	0.54	0.92
	TERENY OTWARTE	8302,67	49,58	
R	Tereny rolnicze	320,19	1.94	
ZE	Tereny zieleni nieurządzonej, w tym w ciągach ekologicznych	920,39	4.78	
ZE	użytki zielone i zadrzewienia w dolinach cieków, tereny podmokłe	396.13	2.40	
ZI	tereny zadrzewień i inne tereny zieleni, głównie o funkcji izolacyjnej	239.65	1.45	
NZ	nieużytki zadrzewione, odłogi rolne	284.61	0.92	
WS	Wody powierzchniowe	244,47	1.48	
ZL	Lasy	6817,62	41.38	
	OGÓŁEM	16476,42	100,00	

opracowanie: BRR Katowice; stan na grudzień 2007 r. * z pominięciem lasów PGL Lasy Państwowe

- 1.1.2. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej koncentrują się w dzielnicach zachodnich i południowych (Piotrowice - Ochojec, Ligota - Panewniki, Kostuchna, Podlesie (gdzie zajmują ponad 100 ha) oraz w Brynowie i Zarzeczu), w pozostałych dzielnicach obejmują z reguły mniej niż 25 ha (z wyjątkiem Giszowca); zabudowa wielorodzinna dominuje w dzielnicach śródmiejskich i północnych (Śródmieście i duże osiedla: Tysiąclecia, Witosa i Paderewskiego), wyraźnie zaznacza się także w Szopienicach - Burowcu, Ligocie - Panewnikach, Piotrowicach - Ochojcu (os. Odrodzenia) i Brynowie - Załęskiej Hałdzie.
- 1.1.3. Główna koncentracja terenów usług występuje w Śródmieściu, gdzie zajmują trzecią część dzielnicy (blisko 130 ha) oraz w Ligocie - Panewnikach i Piotrowicach - Ochojcu (duże kompleksy usług zdrowia i nauki), a także na Osiedlu Paderewskiego. Dość znaczny udział mają ponadto w obszarze Koszutki (25%) oraz Zawodzia i dzielnica północnych (powyżej 10%).
- 1.1.4. Tereny produkcyjno - usługowe skupiają się w dzielnicach wschodnich (Zawodzie i Szopienice - Burowiec) oraz w Murckach, zajmując w każdej z dzielnic obszar o powierzchni ponad 125 ha; znaczne tereny (w przedziale 50 - 100 ha) zajmują także w innych dzielnicach wschodnich (Giszowiec, Janów - Nikiszowiec) oraz na Załęskiej Hałdzie i w południowo - zachodniej części miasta (Ligota - Panewniki, Piotrowice - Ochojec i Kostuchna).
- 1.1.5. Tereny infrastruktury technicznej zajmują z reguły niewielkie powierzchnie, z wyjątkiem dzielnic, w których zlokalizowane są oczyszczalnie ścieków (Osiedle Tysiąclecia, Zawodzie, Podlesie) oraz składowiska odpadów komunalnych (Dąbrówka Mała, w której stanowią 27% powierzchni dzielnicy).

- 1.1.6. Tereny **komunikacji** (głównie drogi) stanowią znaczną (blisko czwartą część) dzielnic śródmiejskich (Śródmieście, Koszutka oraz Osiedle Paderewskiego - Muchowiec z lotniskiem), w pozostałych dzielnicach tereny komunikacji zajmują nie mniej niż 30 ha (z wyjątkiem Podlesia i Zarzecza). Tereny **kolei** największą powierzchnię zajmują w obrębie dzielnicy Osiedle Paderewskiego - Muchowiec (stacja kolejowa Muchowiec) oraz Załężu (stacja Katowice Osobowa), w pozostałych częściach miasta tereny kolejowe liczą z reguły 10 - 20 ha, z wyjątkiem Szopienic - Burowca, Piotrowic - Ochojca, Załęskiej Hałdy, Ligoty - Panewnik i Janowa - Nikiszowca, gdzie zajmują od 25 do 50 ha.
- 1.1.7. Tereny **zieleni urządzonej** największy areal zajmują w dzielnicy Osiedle Paderewskiego - Muchowiec (Katowicki Park Leśny, Dolina Trzech Stawów), stanowiąc blisko 28% powierzchni tej części miasta oraz we wschodniej części Brynowa (Katowicki Park Leśny, Park Kościuszki), gdzie zajmują niespełna 38% powierzchni jednostki; w pozostałych dzielnicach udział terenów zieleni urządzonej nie przekracza z reguły 10% (z wyjątkiem Bogucic, Załęża oraz Wetnowca - Józefowca, gdzie ich odsetek wynosi kilkanaście procent).
- 1.1.8. Tereny **rolne** istotną rolę odgrywają jedynie w dzielnicach południowych: Zarzeczcu i Podlesiu (gdzie zajmują ponad 100 ha, co w przypadku Zarzecza stanowi to ponad 26% powierzchni dzielnicy), a w mniejszym stopniu także w Kostuchnie, Murckach i Piotrowicach - Ochojcu. Tereny rolne relatywnie dość znaczną powierzchnię zajmują również w Szopienicach - Burowcu (32 ha), w bardzo ograniczonym zakresie występują ponadto w Ligocie - Panewnikach, Janowie - Nikiszowcu i Os. Witosa.
- 1.1.9. Tereny **zieleni nieurządzonej** występują głównie w niektórych dzielnicach południowych i wschodnich (Murcki, Szopienice - Burowiec, Podlesie, Zarzecze), a także w Ligocie - Panewnikach (w których zajmują ponad 75 ha); dość znaczną (ponad 40 ha) powierzchnię obejmują również w Os. Paderewskiego - Muchowcu, Os. Tysiąclecia, Dąbrówce Małej, Janowie - Nikiszowcu oraz Piotrowicach - Ochojcu.

Tabl. III.2. Struktura użytkowania terenu wg zespołów dzielnic - stan faktyczny

tereny	dzielnice									
	śródmiejskie		północne		zachodnie		wschodnie		południowe	
	pow. (ha)	%	pow. (ha)	%	pow. (ha)	%	pow. (ha)	%	pow. (ha)	%
zabudowy jednorodzinnej	24.39	1.6	35.93	2.6	269.92	11.6	105.33	2.9	564.95	7.5
zabudowy wielorodzinnej	202.86	13.1	209.63	15.2	163.00	7.0	198.30	5.4	100.64	1.3
usług	239.67	15.5	180.32	13.1	163.02	7.0	173.66	4.7	122.60	1.6
produkcyjno - usługowe	50.76	3.3	146.79	10.7	136.77	5.9	441.60	12.0	324.01	4.3
infrastruktury technicznej	4.33	0.3	25.16	1.8	6.74	0.3	143.31	3.9	37.45	0.5
kolejowe	138.07	8.9	78.51	5.7	70.02	3.0	116.95	3.2	81.37	1.1
komunikacji (pozostałe)	362.63	23.5	208.07	15.1	204.85	8.8	321.04	8.7	266.36	3.5
zieleni urządzonej	292.71	19.0	114.53	8.3	245.87	10.6	135.35	3.7	70.67	0.9
rolne	0.00	0.0	4.75	0.3	11.66	0.5	38.75	1.1	290.80	3.8
zieleni nieurządzonej	49.10	3.2	79.28	5.8	129.64	5.6	245.71	6.7	403.78	5.3
lasów	43.52	2.8	41.70	3.0	699.21	30.1	1146.25	31.1	4762.23	63.0
nieużytków	135.45	8.8	250.39	18.2	220.02	9.5	615.92	16.7	530.12	7.0
OGÓŁEM	1543.49	100	1375.06	100	2320.72	100	3682.17	100	7554.98	100

opracowanie: BRR Katowice; stan na grudzień 2007 r.

➔ Bilans użytkowania terenu w układzie jednostek urbanistycznych przedstawia Załącznik I.1.

- 1.1.10. Rozmieszczenie **lasów** w obszarze miasta jest bardzo nierównomierne: koncentrują się one w południowej części Katowic, zajmując w Murckach 86%, a w Giszowcu - blisko 70% powierzchni jednostek, lasy znaczny odsetek stanowią również w Piotrowicach - Ochojcu (41%), Kostuchnie (40%), Janowie - Nikiszowcu (blisko 37% powierzchni dzielnicy), a także w Ligocie - Panewnikach, Załęskiej Hałdzie i Podlesiu. Z kolei część śródmiejska i północna miasta cechuje się bardzo niskim zalesieniem lub jest praktycznie bezleśna (z wyjątkiem Os. Witosa).
- 1.1.11. Tereny **nieużytków**, różnej genezy, największą powierzchnię zajmują w Szopienicach - Burowcu (267 ha) oraz Janowie - Nikiszowcu (ponad 200 ha), a w Załężu, Os. Witosa, Bogucicach, Wetnowcu - Józefowcu, Załęskiej Hałdzie - zach. części Brynowa, Ligocie - Panewnikach oraz w dzielnicach południowych (z wyjątkiem Murcek), gdzie dominują nieużytki porolne, liczą od 50 do 150 ha.

- 1.2. **Użytkowanie terenów wg ewidencji gruntów.** Nieco inny obraz struktury użytkowania terenu wynika z formalnych danych, zawartych w ewidencji gruntów. Występują tu rozbieżności ze stanem faktycznym użytkowania terenu - szczególnie na poziomie rodzajów gruntów zurbanizowanych⁶⁶, ale generalnie oficjalna ewidencja użytkowania terenów dosyć wiernie odzwierciedla stan faktyczny.
- 1.2.1. W formalnym obrazie struktury użytkowania obszaru miasta charakterystyczna jest znacznie większa niż w rzeczywistości (o ok. 200 ha) powierzchnia użytków określających tereny przemysłowo-składowe - co stanowi świadectwo przemysłowej przeszłości gospodarki miasta. Wyższy jest również udział terenów stanowiących formalnie użytki rolne, ze względu na klasyfikację ogrodów działkowych (zgodnie z ustawą o ogrodach działkowych są one prowadzone w ewidencji jako użytki rolne) oraz formalny status licznych małych działek, będących w istocie wolnymi działkami budowlanymi lub ogrodami przydomowymi. Po wyłączeniu stosowania ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych w odniesieniu do gruntów rolnych położonych w granicach administracyjnych miast, rozbieżności te nie mają wpływu na zagospodarowanie przestrzenne.

Tabl. III.3. Użytkowanie terenów wg ewidencji gruntów

użytki	rodzaj terenów	powierzchnia	
		(ha)	% ogółem
B	tereny mieszkaniowe i użytki rolne zabudowane	1887,2	11.5
Bi	inne tereny zabudowane (głównie tereny usług)	844,4	5.1
Bz	tereny zieleni w obszarach zurbanizowanych	524,8	3.2
Ba	tereny przemysłowe, infrastruktury technicznej	1394,2	8.5
Tk	tereny kolejowe	575,8	3.5
dr	drogi	1245,5	7.6
Ti	inne tereny komunikacyjne	94,4	0.6
Bp	zurbanizowane tereny niezabudowane	191,8	1.2
N, Tr	nieużytki i tereny różne	659,9	4.0
R	grunty orne	1164,4	7.1
S	sady	75,4	0.5
Lz	grunty zadrzewione i zakrzewione	241,0	1.5
Ł, Ps	łąki trwałe i pastwiska trwałe	688,0	4.2
E-Ws	użytki ekologiczne	9,4	0.1
Ls	lasy	6700,2	40.7
Ws,Wp, W	wody powierzchniowe płynące i stojące, grunty pod stawami, rowy	180,7	1.1
	OGÓŁEM	16476,4	100.0

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie danych Miejskiego Systemu Informacji o Terenie, stan w r. 2007

➔ Bilans struktury użytkowania terenu wg ewidencji gruntów, w układzie jednostek urbanistycznych, przedstawia Załącznik I.2.

- 1.3. **Stan prawny lasów** w wielu miejscach jest nieuregulowany. Według mapy użytków gruntowych (stan na kwiecień 2007 r.) na terenie Katowic znajdowało się 6694 ha gruntów leśnych, co stanowiło 40,6% powierzchni miasta⁶⁷. Ewidencyjna powierzchnia lasów jest mniejsza niż w rzeczywistości (o ponad 100 ha); część terenów zalesionych sklasyfikowana jest formalnie jako zadrzewienia (użytki Lz i Bz), nieużytki, różnego rodzaju użytki rolne, a nawet tereny zabudowane (użytki B lub Bi). Większość takich terenów znajduje się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, w związku z czym nie ma zagrożenia zmiany zagospodarowania tych terenów z pominięciem przepisów ustawy o lasach.
- 1.3.1. Występują również liczne rozbieżności pomiędzy mapą leśną prowadzoną przez Nadleśnictwo Katowice a ewidencją gruntów i budynków prowadzoną przez Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach, a w szczególności:

a) grunty leśne PGL Lasy Państwowe (wg mapy leśnej) w powszechnej ewidencji występują jako grunty we władaniu innych podmiotów lub nie są gruntami leśnymi,

66 zwykle na skutek zaniedbania przez właścicieli terenów dokonywania zmian ewidencji po zrealizowaniu inwestycji

67 Istnieją znaczne rozbieżności pomiędzy powszechną ewidencją gruntów a ewidencją prowadzoną przez Nadleśnictwo Katowice. Według danych Nadleśnictwa, grunty PGL Lasy Państwowe stanowią łącznie 6888 ha, przy czym 77 ha przypada na grunty, które faktycznie nie są użytkowane jako lasy (pod utrwalonymi zbiornikami wodnymi, drogami publicznymi, zabudową, itp.). Według mapy użytków gruntowych na terenach PGL Lasy Państwowe użytki nieleśne zajmują 519 ha. Według mapy struktury władania gruntami miasta Katowice zasięg gruntów we władaniu PGL Lasy Państwowe w wielu miejscach istotnie się różni od stanu ewidencji Nadleśnictwa Katowice. Podjęto działania zmierzające do uspołnienienia informacji pomiędzy tymi źródłami danych. Nadleśnictwo planuje doprowadzenie do pełnej zgodności swoich danych z ewidencją gruntów i budynków miasta Katowice do 2009 r.

- b) grunty, które na mapie leśnej wykazane są jako użytki nieleśne w powszechnej ewidencji występują jako grunty leśne,
 - c) grunty, nie wykazane na mapie leśnej jako grunty PGL Lasy Państwowe w powszechnej ewidencji występują jako grunty we władaniu Lasów Państwowych.
- 1.3.2. Spora część użytków gruntowych określonych w ewidencji gruntów jako „Ls” (grunt leśny) nie stanowi faktycznie użytków leśnych w rozumieniu ustawy o lasach i wymaga przekwalifikowania w ewidencji gruntów na inne użytki. Ponadto uregulowania wymagają użytki oznaczone w ewidencji gruntów jako „Lz” (zadrzewienia - czyli grunty rolne pokryte drzewostanem). Część z nich, ze względu na swoją powierzchnię, charakter pokrycia roślinnością oraz sąsiedztwo kompleksów leśnych wymaga przekwalifikowania w ewidencji gruntów na użytki leśne.
- 1.4. Intensywność zabudowy.
- 1.4.1. Udział powierzchni zabudowanej w powierzchni terenu (działki) wynosi w Katowicach średnio 23%, a wskaźnik intensywności zabudowy (stosunek powierzchni całkowitej do powierzchni terenu) - osiąga wartość niespełna 0.50, przy silnym zróżnicowaniu pomiędzy poszczególnymi częściami miasta.

Tabl. III.4. Wskaźniki intensywności użytkowania terenu w przekroju dzielnic

Dzielnice	Udział powierzchni zabudowanej w powierzchni terenu (%)	Wskaźnik intensywności zabudowy (netto) ⁶⁸ (WIZ)	Średnia ważona liczby kondygnacji
Śródmieście	50	1.79	3.58
Osiedle Tysiąclecia	18	0.87	4.83
Koszutka	29	0.83	2.86
Zawodzie	32	0.82	2.56
Załęże	32	0.68	2.13
Osiedle Paderewskiego - Muchowiec	24	0.62	2.58
Bogucice	28	0.61	2.19
Szopienice - Burowiec	27	0.56	2.07
Wełnowiec - Józefowiec	29	0.54	1.86
Dąb	26	0.52	2.00
Załęska Hałda - Brynów część zachodnia	23	0.44	1.91
Janów - Nikiszowiec	23	0.41	1.78
Giszowiec	21	0.40	1.90
Ligota - Panewniki	22	0.37	1.68
Dąbrówka Mała	22	0.37	1.68
Osiedle Witosa	21	0.36	1.71
Brynów część wschodnia - Osiedle Zgrzebnika	22	0.35	1.59
Piotrowice - Ochojec	20	0.34	1.70
Kostuchna	19	0.34	1.79
Murcki	19	0.32	1.68
Zarzecze	15	0.23	1.53
Podlesie	14	0.23	1.64
KATOWICE	23	0.49	2.13

opracowanie: BRR Katowice, stan w r. 2007

- 1.4.2. Najwyższe wartości parametry te osiągają w Śródmieściu (średnio 50% i 1.79), zdecydowanie wyprzedzając pozostałe dzielnice (intensywność zabudowy w śródmiejskiej części Katowic jest ponad 2-krotnie wyższa w stosunku do następnego w kolejności Osiedla Tysiąclecia oraz blisko 9-krotnie wyższa od najstąbiej zurbanizowanych południowo - zachodnich dzielnic). Odsetek powierzchni zabudowanej w powierzchni terenów (działek) w pozostałych dzielnicach waha się od 32% w Zawodziu i Załężu do 14 - 15% w Zarzeczcu i Podlesiu, a wskaźnik intensywności zabudowy - od 0.80 - 0.87 na Osiedlu Tysiąclecia, Koszutce i w Zawodziu do 0.23 w Zarzeczcu i Podlesiu. Stosunek wskaźnika intensywności zabudowy do jej udziału w powierzchni terenu, obrazujący ogólnie wysokość zabudowy, jest najwyższy w obrębie Osiedla Tysiąclecia oraz Śródmieścia, a dla Koszutki, Osiedla Paderewskiego, Zawodzia i Bogucic osiąga wartości wyższe od średniej charakteryzującej całe miasto. Biorąc pod uwagę poszczególne tereny (kwartały zabudowy), najwyższy udział powierzchni zabudowanej

w powierzchni terenu (ponad 75%) charakteryzuje północną część Śródmieścia, leżącą pomiędzy terenami kolejowymi a Rawą (rejon ulic św. Stanisława, Warszawskiej, 3 Maja, pl. Szewczyka, Młyńskiej, Pocztovej, św. Jana, Dworcowej, Mielęckiego, Staromiejskiej i Dyrekcyjnej oraz Stawowej, Słowackiego, Mickiewicza, Chopina, Opolskiej i Sokolskiej), a także tereny pomiędzy ul. Wojewódzką, Dąbrowskiego, Reymonta i Francuską w południowej części Śródmieścia oraz rejon ul. 11 Listopada, Wypoczynkowej i Lwowskiej w Szopienicach. W pozostałej części Śródmieścia leżącej na południe od Rawy, a także w niektórych kwartałach zabudowy Zawodzia, Józefowca, Bogucic, Roźdzenia i Nikiszowca oraz dla centrum handlowego Trzy Stawy odsetek powierzchni zabudowanej wynosi co najmniej 50%.

- 1.4.3. Najwyższa intensywność zabudowy (średnio 2.50) charakteryzuje kwartały śródmiejskie w rejonie ul. Skargi, Sokolskiej, Mickiewicza, Sobieskiego, Sądowej, Słowackiego, Dworcowej, Mariackiej, Francuskiej, Warszawskiej, Szkolnej i Moniuszki/Piastowskiej, a zwłaszcza w otoczeniu Rynku, gdzie wartość tego wskaźnika wynosi ponad 3.00. Wysoką intensywnością zabudowy cechują się także tereny pomiędzy Rawą a al. Roździeńskiego i ul. Chorzowską. W południowej części Śródmieścia intensywna zabudowy występuje w rejonie ul. Andrzeja, Kilińskiego, Stalmacha, Curie-Skłodowskiej, Powstańców i Francuskiej (średnio 2.47) oraz Kościuszki, Podchorążych, Jordana, Rymera i PCK (ponad 3.00). Poza Śródmieściem, wysoką intensywnością zabudowy cechują się niektóre osiedla zabudowy wielorodzinnej oraz fragmenty Zawodzia, Bogucic, Dąbrówki Małej, Szopienic, Dębu, Ligoty, Józefowca i Wełnowca, a także północnej części Piotrowic. Maksymalne wartości wskaźnika intensywności zabudowy przekraczają nieco wartość 7.0 (teren Altusa oraz wieżowca przy ul. Wita Stwosza 31). Intensywność zabudowy kompleksu biurowego Chorzowska 50 wynosi 4.15.
- 1.4.4. Osiedla zabudowy wielorodzinnej. Powierzchnia zabudowana w obrębie osiedli wielorodzinnych pochodzących z lat 60. - 80 ubiegłego wieku stanowi z reguły 10 - 20% ich ogólnej powierzchni. Większy odsetek powierzchni zabudowanej cechuje osiedla powstałe w latach 50. (20 - 30%) oraz, z reguły niewielkie, zespoły współczesne, w których stopień zabudowy terenu wynosi od 30 do blisko 50% (m.in. os. Pastelowe i Bażantów). Najwyższą intensywnością zabudowy cechują się niewielkie Os. Adama w Giszowcu (ponad 2.00) oraz Os. Roździeńskiego (1.96). W przedziale od 1.00 do 1.50 mieszczą się wskaźniki intensywności zabudowy na osiedlach Norma (1.45), Paderewskiego, Nikiszowcu, Koszutce, Tysiąclecia, Burowcu i Odrodzenia. Pozostałe osiedla cechują się mniej intensywną zabudową (wskaźnik intensywności zabudowy sytuuje się z reguły w przedziale 0.75 - 0.90), z wyjątkiem niektórych nowych realizacji o intensywności przekraczającej wartość 1.00 (nowa część os. Zgrzebnika, os. Szarych Szeregów).

Tabl. III.5. Wskaźniki intensywności użytkowania terenu dla wybranych osiedli zabudowy wielorodzinnej

Osiedle	Udział powierzchni zabudowanej w powierzchni terenu (%)	Wskaźnik intensywności zabudowy (netto) (WIZ)	Średnia ważona liczby kondygnacji
Osiedle Roździeńskiego	12	1.96	16.3
Osiedle Paderewskiego	15	1.28	8.53
Nikiszowiec	44	1.27	2.89
Koszutka	34	1.24	3.65
Osiedle Tysiąclecia	16	1.22	7.63
Burowiec (ul. Hallera - Kuśnierska)	27	1.06	3.93
Osiedle Odrodzenia	19	1.00	5.26
Katowicka Hałda (ul. Pola - Gallusa - Ligocka)	18	0.93	5.17
Osiedle Józefowiec (ul. Szczecińska - Słoneczna)	19	0.84	4.42
Osiedle Kukuczki	16	0.82	5.13
Osiedle Morawa (Szopienice)	9	0.82	9.11
Boże Dary	23	0.81	3.52
Ligota (ul. Panewnicka - Piotrowicka - Zielonogórska)	20	0.80	4.00
Osiedle Witosa	17	0.77	4.53
Janów (ul. Zamkowa - Grodowa)	23	0.74	3.22
Osiedle Michalskiego (Dąbrówka Mała)	17	0.74	4.35
Giszowiec (Staszica)	16	0.74	4.63
Osiedle Bohdanowicza (Murcki)	24	0.73	3.04
Osiedle Na Alpach	10	0.69	6.90
Kokociniec	18	0.63	3.50

opracowanie: BRR Katowice, stan w r. 2007

68 wskaźnik intensywności zabudowy netto dotyczy działki budowlanej lub terenu osiedlowego bez dróg dojazdowych i wewnętrznych.

Tabl. III.6. Wskaźniki intensywności użytkowania terenu dla wybranych osiedli zabudowy jednorodzinnej

Osiedle	Udział powierzchni zabudowanej w powierzchni terenu (%)	Wskaźnik intensywności zabudowy (netto) (WIZ)	Średnia ważona liczby kondygnacji
Piotrowice (Osiedle Bażantów)	40	0.78	1.95
Kostuchna (Smugowa - Pankiewicza)	37	0.61	1.65
Osiedle Cedrowa - Osikowa	29	0.58	2.00
Zarzecze (Kopaniny Lewe)	31	0.58	1.87
Panewniki (Zamiejska - Gorzycka)	28	0.57	2.04
Osiedle Widok	21	0.57	2.71
Ligota (Poleska - Wileńska - Śląska - Piotrowicka)	27	0.55	2.04
Piotrowice (Kempy - Baranowicza - Baumgardtena)	26	0.45	1.73
Zadole (Poziomkowa - Malinowa)	23	0.44	1.91
Osiedle Morwowa - Brzozowa - Topolowa	23	0.44	1.91
Osiedle Śniegowa - Zimowa - Mroźna	26	0.37	1.42
Kolonia Agnieszki (Promienna)	30	0.36	1.20
Osiedle Gliwicka - Grzędziela	29	0.34	1.17
Panewniki (Panewnicka - Gromadzka)	30	0.33	1.10
Ptasie Osiedle (Drozdów - Kościuszki - św. Huberta)	19	0.30	1.58
Janów (Boliny - Strumienna)	26	0.29	1.12
Zarzecze (Osiedle Pod Dębem)	20	0.29	1.45
Piotrowice (Armii Krajowej - Hierowskiego)	16	0.27	1.69
Murcki (Ćwiklińskiej - Woszczerowicza)	19	0.23	1.21
Zarzecze (Sumów)	11	0.20	1.82
Giszowiec (Barbórki - Wesółowska - Przyjemna)	11	0.12	1.09

opracowanie: BRR Katowice, stan w r. 2007

- 1.4.5. **Osiedla zabudowy mieszanej i jednorodzinnej.** Odsetek powierzchni zabudowanej w osiedlach jednorodzinnych wynosi z reguły od 20 do 30% powierzchni terenu (działek), zaś wskaźnik intensywności zabudowy kształtuje się na poziomie 0.25 - 0.50 w zabudowie wolnostojącej i ponad 0.50 w zabudowie szeregowej i mieszanej. Znaczną intensywnością zabudowy cechują się niektóre nowe osiedla w południowo - zachodniej części miasta; jest ona przeciętnie 2.krotnie wyższa niż dla otaczającej zabudowy. Niektóre zespoły zabudowy w Murckach, Giszowcu, Zadolu, Ochojcu i Janowie, a zwłaszcza zabudowa jednorodzinna realizowana indywidualnie w Zarzeczcu, Podlesiu, Kostuchnie i Starych Panewnikach charakteryzują się niskim wskaźnikiem intensywności zabudowy (poniżej 0.25).
- 1.4.6. **Tereny usługowo - produkcyjne** odznaczają się z reguły udziałem zabudowy na poziomie 20 - 40% powierzchni zajmowanego terenu (m.in. Huta Baildon, Silesia City Center, Park Rawa, Carrefour) oraz średnim wskaźnikiem intensywności zabudowy (w granicach 0.25 - 0.50) i niskim w przypadku kopalń węgla, terenów składowych i infrastruktury technicznej.
- 1.5. **Dotychczasowe kierunki zmian w zagospodarowaniu terenów.** W latach 2002-2007 zmiany zachodzące w zagospodarowaniu obszaru miasta przebiegają w następujących kierunkach:
- 1.5.1. **Racjonalizacja i zmiana sposobu zagospodarowania terenów przemysłowo-składowych.** Nastąpiła likwidacja najbardziej uciążliwych zakładów przemysłowych; właściciele zrestrukturyzowanych przedsiębiorstw koncentrują swoją działalność gospodarczą na mniejszej powierzchni, a zbędne tereny i obiekty przeznaczają na sprzedaż lub wynajem. Największe powierzchnie zagospodarowanych dotychczas terenów poprzemysłowych zostały przeznaczone na budowę wielkopowierzchniowych centrów handlowych. Wzrost cen nieruchomości spowodował zainteresowanie nawet terenami wymagającymi rekultywacji przed ponownym zagospodarowaniem. Nowe działalności mają w dominującej mierze charakter usługowy (głównie różnego rodzaju usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej) i często wiążą się z poprawą estetyki zagospodarowania. Zmiany te koncentrują się w obszarach położonych na północ od autostrady A4, zwłaszcza w terenach o bardzo dobrej dostępności komunikacyjnej (kompleksy terenów przemysłowo-składowych w Zawodziu - przy Al. Roździeńskiego i w rejonie ul. Porcelanowej, w Dębnie - dawna Huta Baildon i Kop. Kleofas, stopniowo aktywizują się tereny byłej HMN Szopienice wzdłuż ul. Bagiennej). Zdecydowana większość terenów poprzemysłowych posiada dobrą dostępność (w odległości do 1 km) z dróg tranzytowych, co - przy braku ograniczeń w zakresie infrastruktury technicznej - stanowi o ich potencjale rozwojowym.

- 1.5.2. **Umiarkowany rozwój nowych inwestycji w zakresie budownictwa mieszkaniowego i usług o randze metropolitalnej.** Liczba zrealizowanych inwestycji związanych z budową nowych obiektów jest stosunkowo niewielka, w porównaniu z innymi wiodącymi polskimi metropoliami. Przyczyn tej sytuacji można upatrywać w kilku czynnikach:
- a) trwający od dwudziestu lat spadek liczby mieszkańców rzutuje na mniejszy niż w innych miastach popyt na nowe mieszkania;
- b) na zmniejszenie zapotrzebowania na nowe mieszkania składa się dodatkowo: emigracja młodzieży wchodzącej w wiek produkcyjny i zakładania rodziny, stosunkowo słaby (dotychczas) rozwój sektora usług opartych na wiedzy, związanych z możliwością uzyskiwania przez młodych pracowników wyższych wynagrodzeń, relatywnie dobry stan istniejących zasobów mieszkaniowych podnoszący atrakcyjność mieszkań na rynku wtórnym;
- c) niekorzystny wizerunek Katowic i Aglomeracji Górnośląskiej jako obszaru przemysłowego, o niskiej jakości życia i zdewastowanym środowisku, przekładający się, do niedawna, na słabsze zainteresowanie inwestorów krajowych,
- d) nieuświadomiony do niedawna potencjał rozwojowy Aglomeracji Górnośląskiej w wymiarze międzynarodowym, wynikający z rozproszenia danych statystycznych na poszczególne miasta, przekładający się na niewielkie zainteresowanie inwestorów zagranicznych.
- 1.5.3. **Przewaga inwestycji polegających na remontach, modernizacji lub rozbudowie** obiektów, często połączonych ze zmianą sposobu użytkowania (w większości na cele usługowe), koncentrujących się głównie w Śródmieściu, a także jednostkach Ligota-Panewniki i Piotrowice-Ochojec.

Tabl. III.7. Nowe budynki oddane do użytkowania w latach 2002 - 2007

	RAZEM	2002	2003	2004	2005	2006	2007
BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA OGÓŁEM	1720	249	384	327	274	216	270
mieszkalne	1324	137	344	237	190	210	206
niemieszkalne	244	112	40	90	84	6	64
powierzchnia użytkowa mieszkań	195591	b.d.	b.d.	57221	39046	47502	51822
powierzchnia użytkowa budynków niemieszkalnych	236608	b.d.	b.d.	26523	131438*	13001	65646
kubatura budynków ogółem	3884232	443337	711128	407525	1320772	303206	698264
kubatura budynków mieszkalnych	1449761	150581	392259	282003	167440	218502	238976
W TYM BUDOWNICTWO INDYWIDUALNE							
BUDYNKI INDYWIDUALNE OGÓŁEM	1163	178	307	219	219	110	130
w tym budynki mieszkalne	930	118	288	155	152	107	110
kubatura budynków ogółem	836305	109361	241992	143219	133861	108180	99692
kubatura budynków mieszkalnych	762145	97552	232322	129345	113847	107904	81175

* w r. 2005 oddano do użytku Silesia City Center

Tabl. III.8. Pozwolenia na budowę nowych budynków wydane w latach 2002 - 2007

	RAZEM	2002	2003	2004	2005	2006	2007
NOWE BUDYNKI W BUDOWIE *	1309	187	218	256	266	184	198
budynki mieszkalne	644	58	88	84	158	117	139
- w tym budynki mieszkalne indywidualne	453	49	67	68	77	89	103
budynki niemieszkalne	665	129	130	172	108	67	59

* liczba budynków wg wydanych pozwoleń na budowę

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl stan na grudzień 2007 r.

- 1.5.4. **Przewaga inwestycji o funkcji mieszkaniowej,** zarówno w grupie modernizacji/rozbudowy istniejących obiektów, jak budynków nowo realizowanych. Przed rokiem 2000 o efektach budownictwa mieszkaniowego decydowało głównie budownictwo spółdzielcze; od roku 2001 znaczący udział w przyroście nowych mieszkań ma również budownictwo realizowane w formule TBS. Pozwolenia na budowę wydane w latach 2005 - 2008 sygnalizują zmianę w dotychczasowych tendencjach rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Rysuje się spadek liczby rozpoczynanych budów indywidualnych, a równolegle wyraźny wzrost liczby mieszkań w budynkach objętych pozwoleniami na budowę wydanymi w tym okresie. Jest to wynikiem wzrostu aktywności deweloperskiej i oznacza intensyfikację zabudowy - Przeciętna liczba mieszkań w budynku objętym pozwoleniem na budowę wynosiła w roku 2002 niespełna 4, a w roku 2007 - już ponad 11. Ogółem, w okresie 2005-2007 i do końca września 2008 r. wydano pozwolenia na budowę ponad 6200 mieszkań, w tym w r. 2008 - 1715.

Połowa pozwoleń na budowę nowych budynków mieszkalnych wydanych w okresie 2004-2008 skupia się na obszarze dzielnic Piotrowice-Ochojec, Ligota-Panewniki, Podlesie i Zarzecze.

1.5.5. Zauważalny **wzrost liczby wydawanych pozwoleń na budowę** w latach 2005 - 2008, który w przekroju przestrzennym dotyczy przede wszystkim jednostek Ligota-Panewniki, Kostuchna i Podlesie. Wysoka liczba wydawanych pozwoleń utrzymuje się na obszarze jednostek Piotrowice-Ochojec oraz Śródmieście.

Tabl. III.9. Budownictwo mieszkaniowe w latach 2000 - 2007

	RAZEM	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
mieszkania oddane do użytku, w tym:	4094	366	521	287	833	711	317	440	619
- spółdzielcze	576	294	53	58	23	0	7	93	48
- zakładowe	19	0	19	0	0	0	0	0	0
- komunalne	113	0	45	0	1	47	0	0	20
- społeczne czynszowe	1132	0	254	0	154	366	27	66	265
- na sprzedaż lub wynajem	992	24	71	90	324	87	107	126	163
- indywidualne	1262	48	79	139	331	211	176	155	123
pozwolenia na budowę									
mieszkania ogółem	6357	536	544	223	786	341	1300	1085	1542
w tym budownictwo indywidualne	1191	231	127	122	76	185	223	108	119

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl stan na grudzień 2007 r.

Tabl. III.10. Liczba pozwoleń na budowę wydanych w latach 2004-2008 według dzielnic

jednostka	2004	2005	2006	2007	2008*
Bogucice	67	47	37	62	36
Brynów - Cz. wsch. - Osiedle Zgrzebnioka	32	47	60	56	27
Dąb	30	36	30	35	14
Dąbrówka Mała	21	26	15	28	10
Giszowiec	45	42	48	34	23
Janów - Nikiszowiec	42	34	21	24	9
Kostuchna	112	115	114	144	83
Koszutka	33	36	40	38	21
Ligota - Panewniki	128	142	125	182	101
Murcki	15	31	20	26	5
Osiedle Paderewskiego - Muchowiec	36	50	54	47	26
Osiedle Tysiąclecia	22	23	16	23	11
Osiedle Witosa	20	16	39	35	19
Piotrowice - Ochojec	197	172	192	195	94
Podlesie	61	71	101	104	44
Szopienice - Burowiec	46	51	58	55	29
Śródmieście	245	276	255	245	162
Wełnowiec - Józefowiec	29	45	51	46	34
Załęska Hałda - Brynów Cz. Zach.	70	46	63	81	33
Załęże	67	61	38	53	34
Zarzecze	50	45	55	60	32
Zawodzie	41	60	198	52	34
RAZEM	1409	1472	1630	1625	881

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Katowicach * stan w dniu 15.07.2008 r.

1.6. Istotne zmiany w użytkowaniu terenów (inwestycje w toku) oraz zamierzenia inwestycyjne polegające na zagospodarowaniu nowych terenów lub ponownym zagospodarowaniu terenów użytkowanych nieefektywnie obejmują (według stanu rozpoznania w lipcu 2008 r.) powierzchnię ok. 560 ha, czyli ok. 3,5% powierzchni ogólnej miasta i ok. 7% powierzchni terenów zurbanizowanych.

1.6.1. Powierzchnia terenów objętych znaczącymi inwestycjami⁶⁹ wynosi ok. 120 ha, a szacunkowa

69 inwestycje w trakcie realizacji oraz dla których wydano pozwolenie na budowę; analiza nie obejmuje budownictwa indywidualnego, zespołów budynków jednorodzinnych mniejszych niż 5 domów, budynków wielorodzinnych o mniej niż 5 mieszkaniach, budynków

powierzchnia użytkowa wznoszonych obiektów - ponad 900 tys. m², w tym ponad 490 tys. m² powierzchni mieszkaniowej (ok. 6100 mieszkań) oraz ok. 260 tys. m² powierzchni biurowej.

1.6.2. Połowa wymienionych wyżej inwestycji (41 z 83) dotyczy terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, podstawą pozostałych są decyzje o warunkach zabudowy. W ujęciu powierzchniowym nieco przeważają inwestycje na obszarach objętych planami (70 ha), również zdecydowana większość powierzchni biurowej (230 tys. m²) powstanie na terenach uregulowanych planami. Jeśli chodzi o mieszkania, to niewielką przewagę mają znaczące inwestycje realizowane w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy (ok. 3350 mieszkań).

1.6.3. Znaczące zamierzenia inwestycyjne⁷⁰ obejmują powierzchnię ok. 190 ha, łączna szacowana powierzchnia użytkowa obiektów - 2,1 mln m², w tym prawie 400 tys. m² powierzchni biurowo-usługowej oraz ok. 16,5 tys. mieszkań.

1.6.4. Prawie 50% powierzchni terenów objętych nowymi inwestycjami to tereny podlegające ponownemu zagospodarowaniu, kolejne 15% obejmuje tereny nieużytków i odłogów rolnych. Tereny innych potencjalnych inwestycji (zamierzenia na etapie koncepcji zagospodarowania terenu, w obszarach objętych znajdującymi się w toku opracowania planami miejscowymi, w terenach oferowanych do zbycia przez Miasto) obejmują ok. 200 ha, a szacowane wielkości inwestycji⁷¹ obejmują co najmniej dalsze 1,5 mln m² powierzchni użytkowej obiektów, w tym ok. 0,5 mln m² powierzchni biurowej oraz 7 tys. mieszkań.

Tabl. III.11. Liczba pozwoleń na budowę wydanych w Katowicach w okresie 2004-2008** według dzielnic oraz rodzaju inwestycji

jednostka	pozwolenia na budowę ogółem		budowa nowych obiektów		modernizacja, rozbudowa		uzupełnienie zagospodarowania w obrębie nieruchomości *		zmiana sposobu użytkowania	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Bogucice	249	3,6	41	3,1	173	4,0	22	2,4	13	2,9
Brynów - Cz. wsch. - Osiedle Zgrzebnioka	222	3,2	39	3,0	158	3,7	18	1,9	7	1,5
Dąb	145	2,1	11	0,8	92	2,1	26	2,8	16	3,5
Dąbrówka Mała	100	1,4	27	2,0	51	1,2	16	1,7	6	1,3
Giszowiec	192	2,7	23	1,7	132	3,1	24	2,6	13	2,9
Janów - Nikiszowiec	130	1,9	18	1,4	90	2,1	21	2,3	1	0,2
Kostuchna	568	8,1	218	16,5	240	5,6	97	10,4	13	2,9
Koszutka	168	2,4	13	1,0	123	2,9	22	2,4	10	2,2
Ligota - Panewniki	678	9,7	130	9,8	403	9,4	117	12,5	28	6,2
Murcki	97	1,4	17	1,3	59	1,4	16	1,7	5	1,1
Osiedle Paderewskiego - Muchowiec	213	3,0	29	2,2	142	3,3	20	2,1	22	4,9
Osiedle Tysiąclecia	95	1,4	17	1,3	51	1,2	18	1,9	9	2,0
Osiedle Witosa	129	1,8	12	0,9	77	1,8	28	3,0	12	2,6
Piotrowice - Ochojec	850	12,1	212	16,0	473	11,0	109	11,7	56	12,3
Podlesie	381	5,4	172	13,0	156	3,6	49	5,2	4	0,9
Szopienice - Burowiec	239	3,4	44	3,3	131	3,0	44	4,7	20	4,4
Śródmieście	1183	16,9	40	3,0	914	21,2	95	10,2	134	29,5
Wełnowiec - Józefowiec	205	2,9	31	2,3	132	3,1	27	2,9	15	3,3
Załęska Hałda - Brynów Cz. Zach.	293	4,2	40	3,0	187	4,3	46	4,9	20	4,4
Załęże	253	3,6	19	1,4	184	4,3	34	3,6	16	3,5
Zarzecze	242	3,5	124	9,4	66	1,5	48	5,1	4	0,9
Zawodzie	385	5,5	46	3,5	271	6,3	38	4,1	30	6,6
RAZEM	7017	100,0	1323	100,0	4305	100,0	935	100,0	454	100,0
		100,0		18,9		61,3		13,3		6,5

* budowa obiektów poprawiających standard zagospodarowania terenu, np. garaże, parkingi, infrastruktura, obiekty gospodarcze itp.

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Katowicach * stan w dniu 15.07.2008 r.

usługowych o powierzchni mniejszej niż 1000 m2

70 inwestycje, dla których wydano decyzje o warunkach zabudowy, bądź złożono wniosek o wydanie decyzji lub uwzględnienie w studium i miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

71 według niepełnych danych - dla części terenów brak informacji o wielkości programu

2. PRZEZNACZENIE TERENÓW

Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia terenu uwzględniane są w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

2.1. **Przeznaczenie terenu** na obszarze miasta określają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - będące prawem miejscowym i kształtujące, na równi z innymi przepisami prawa, sposób wykonywania prawa własności nieruchomości, w tym również będących własnością prywatną⁷².

2.2. W obszarach, dla których nie sporządzono miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, określa się sposób zagospodarowania i warunki zabudowy terenu, w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy. Teoretycznie, decyzja o warunkach zabudowy nie zastępuje miejscowego planu, ponieważ:

- nie określa przeznaczenia terenu (jedynie rodzaj inwestycji)⁷³,
- nie rodzi praw do terenu, nie narusza prawa własności ani uprawnień osób trzecich⁷⁴, a wnioskodawcy który nie uzyska prawa do terenu, nie przysługuje roszczenie o zwrot nakładów poniesionych w związku z otrzymaną decyzją o warunkach zabudowy⁷⁵.
- może być wydana osobie, która nie posiada prawa do terenu, a dla tego samego terenu można wydać kilka decyzji, określając różne sposoby zagospodarowania terenu;
- wygasa, gdy dla tego terenu inny wnioskodawca uzyskał pozwolenie na budowę lub uchwalono plan miejscowy, którego ustalenia są inne niż w wydanej decyzji.

Z drugiej strony, decyzja o warunkach zabudowy jest podstawą podziałów nieruchomości, jest brana pod uwagę przy określaniu wartości nieruchomości⁷⁶ i przyjmuje się, że może wywoływać roszczenie o odszkodowanie za obniżenie wartości nieruchomości lub poniesioną rzeczywistą szkodę, jeżeli w związku z jej wydaniem korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone. W praktyce zatem istotnym uwarunkowaniem kształtowania polityki przestrzennej dotyczącym dotychczasowego przeznaczenia terenu są decyzje o warunkach zabudowy wydane właścicielom lub wieczystym użytkownikom nieruchomości.

2.3. Do 31 grudnia 2003 r. obowiązywał "Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Katowic", zatwierdzony Uchwałą Nr XXIV/120/91 Rady Miejskiej w Katowicach z 1 lipca 1991 r. (z późniejszymi zmianami). Wcześniejszym dokumentem był „Plan ogólnego zagospodarowania przestrzennego jednostek osadniczych miast Katowice, Chorzów, Siemianowice Śl., Mysłowice, Ruda Śl., Świętochłowice, Mikołów, Łaziska Górne”, zatwierdzony Uchwałą Nr XVIII/6/79 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach z 15 stycznia 1979 r.

2.4. Pomimo utraty mocy prawnej⁷⁷, plan ogólny z roku 1991 nadal istotnie wpływa na możliwość uzyskania decyzji o warunkach zabudowy i ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, ponieważ:

- decyzje takie wydaje się na terenach, które były objęte zgodą na przeznaczenie nierolnicze i nieleśne uzyskaną przy sporządzaniu tego planu⁷⁸ (pod warunkiem spełnienia innych wymogów określonych w ustawie). W praktyce oznacza to wszystkie tereny, które były przeznaczone na cele nierolnicze lub nieleśne.
- art. 61 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dopuszcza dla obszarów nie posiadających planu miejscowego, lokalizowanie inwestycji produkcyjnych na terenach, które posiadały takie przeznaczenie w planie, który utracił moc, bez konieczności spełnienia warunku kontynuacji funkcji w nawiązaniu do terenów sąsiednich. Przepis ten rodzi potencjalne zagrożenie dla zrównoważonego rozwoju i kształtowania ładu przestrzennego w mieście takim jak Katowice, w którym rozmieszczenie terenów produkcyjnych jest w głównej mierze dziedzictwem przeszłości miasta, a nie rezultatem świadomych decyzji planistycznych. W planie ogólnym z 1991 r. tereny przeznaczone na cele produkcyjne obejmowały powierzchnię 1130 ha. Do chwili obecnej 480 ha

tych terenów objęto miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (część znajduje się jeszcze w trakcie opracowania), które utrwalają funkcje produkcyjne z reguły tylko w tych obszarach, w których nie powoduje to konfliktu z funkcjami mieszkaniowo-usługowymi (wyjątkiem są tereny Huty Baildon). Część terenów przeszła samoistną restrukturyzację w kierunku funkcji usługowych (np. rejon obecnego parku handlowego Rawa i Dąbrówka przy Al. Roździeńskiego). Wśród obszarów, które nie pełnią obecnie funkcji produkcyjnych, lub w których funkcje te powinny być wygaszane w celu pobudzenia pozytywnych przekształceń zagospodarowania, wymienić należy:

- tereny położone w Janowie w pobliżu Osiedla Nikiszowiec, pomiędzy ul. Szopienicką, Lwowską i Ociepki;
- tereny położone pomiędzy ul. Żeliwną i ul. Bocheńskiego.

Pozostałe obszary przeznaczone na cele produkcyjne w nieobowiązującym planie ogólnym z 1991 r. obejmują bądź funkcjonujące zakłady przemysłowe w utrwalonych, niekonfliktowych lokalizacjach, lub ze względu na niewielką powierzchnię nie stwarzają zagrożenia w stosunku do terenów otaczających.

2.4.2. Od maja 1997 r. uchwalono ogółem 105 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. 9 planów, obejmujących łącznie 83,5 ha, utraciło moc wskutek objęcia ich obszarów w całości lub części nowymi planami. Obowiązuje 100 planów, jeden plan uchwalony oczekuje na publikację; obejmują one łącznie 2832,7 ha, co stanowi 17,2% powierzchni miasta (ok. 36% powierzchni, nie wliczając terenów leśnych). Ze względu na różne podstawy prawne sporządzenia plany miejscowe dzielą się na :

- plany uchwalone na podstawie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 7 lipca 1994 r. - ogółem 39 planów obejmujących łącznie ok. 264,2 ha, (z czego na obszarach obejmujących ok. 40,9 ha części tych planów zostały już uchylone planami uchwalonymi w okresie późniejszym),
- plany uchwalone na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r. - ogółem 62 planów obejmujących łącznie 2 640 ha.

2.4.3. W trakcie sporządzania znajdują się 24 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Obejmują one obszar 3 168 ha (stanowi to ok. 19,2% całkowitej powierzchni miasta i ok. 40,8% powierzchni niezalesionej), w tym 318 ha terenów, dla których wcześniej już uchwalono plan miejscowy (około 30% takich terenów obejmuje plany uchwalone na podstawie ustawy z 1994 r.).

➔ Pełny wykaz planów miejscowych uchwalonych w latach 1995 - 2009 i będących w trakcie sporządzania zawiera Załącznik nr 1.4⁷⁹.

2.4.4. Stopień pokrycia obszaru Katowic planami miejscowymi należy ocenić jako względnie wysoki, biorąc pod uwagę duży udział lasów (ponad 40% powierzchni miasta). Łącznie z planami sporządzanymi obejmują one 5510 ha (33% powierzchni ogólnej miasta, a ponad 70% nie licząc terenów leśnych).

2.4.5. **Aktualność planów miejscowych.** Obecnie obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, uchwalone na podstawie uchylonej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym oraz na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, mają takie same skutki prawne. Są podstawą do wydawania pozwoleń na budowę, a w przypadku zmniejszenia wartości nieruchomości na skutek przyjętych w planie ustaleń lub ograniczenia możliwości jej dotychczasowego sposobu wykorzystania, właścicielowi przysługuje odszkodowanie za zasadach określonych w ustawie.

Istotną różnicą pomiędzy planami miejscowymi sporządzonymi na podstawie ustaw z 1994 i 2003 r., rzutującą na ocenę ich przydatności, była dwuetapowość uzyskiwania pozwoleń na rozpoczęcie inwestycji zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym (obowiązek uzyskania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu przed pozwoleniem na budowę), która była wkomponowana w konwencję zapisu ustaleń wielu planów sporządzonych na podstawie tej ustawy. Plany te często były sporządzane z założeniem, że szczegółowe warunki zagospodarowania, nawet przesądzające o możliwości zabudowy pojedynczych działek zgodnie z przeznaczeniem, będą możliwe do określenia na etapie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w obszarze, dla którego sporządzono plan miejscowy, pozwolenie na budowę wydawane jest bezpośrednio na podstawie ustaleń planu. W związku z tym plan powinien zawierać wszystkie ograniczenia i warunki zagospodarowania terenów, których uwzględnienia w projekcie budowlanym wymagają przepisy prawa. Zakres ustaleń zawartych

72 art. 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

73 art. 64 ust. 1 w powiązaniu z art. 54 p.1) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

74 art. 63 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

75 art.63 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

76 art. 154 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2004 nr 261 poz. 2603, z późn. zmianami)

77 na podstawie art. 67 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r. w brzmieniu ustalonym zmianą ustawy z dnia 13 lipca 2000 r.

78 zgodnie z art. 61 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

79 Rejestr miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (z uwzględnieniem uchylonych, obowiązujących i w trakcie opracowania) oraz scaloną warstwę przeznaczenia terenów opracowano w formie bazy danych Systemu Informacji Przestrzennej - zawierającej zintegrowany wykaz tekstowy i graficzny, powiązany ze zbiorem tekstów i rysunków obowiązujących planów.

w planie oraz forma i skala jego opracowania powinny odpowiadać aktualnym wymaganiom, określonym przez ustawodawcę w ustawie i w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. z 2003 r. Nr 164 poz. 1587). Uzyskanie pozwolenia na budowę nie może być uzależnione od spełnienia dodatkowych, nie opisanych w planie warunków, w tym uzgodnień z organami administracji.

W przypadku Katowic, miejscowe plany uchwalone na podstawie ustawy z 1994 r. nie stanowią istotnego problemu, przede wszystkim dlatego, że obejmują niewielkie tereny (sporządzane były na ogół w celu umożliwienia konkretnych inwestycji) i stopniowo są zastępowane nowymi planami. Po uchwaleniu planów znajdujących się obecnie w trakcie opracowania, w mocy pozostaną plany starej generacji obejmujące już tylko 130,1 ha. Z tej powierzchni, na części terenów zamierzenia inwestycyjne zostały już zrealizowane, a część dotyczy terenów będących własnością Miasta Katowice.

Przydatność miejscowych planów uchwalonych na podstawie ustawy z 2003 r. jest zróżnicowana. Zdecydowana większość z nich została opracowana w wyniku rozpoznania potrzeb rozwojowych przez Władze Miasta lub zgłoszonych przez inwestorów, i w tym zakresie spełniła swoją rolę lub nadal ją spełnia. Mniej korzystnie wypada ocena obowiązujących planów z punktu widzenia realizacji celów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także założeń które legły u jej podstaw - czyli maksymalnego ułatwienia procesu inwestycyjnego:

- a) Poszczególne plany mają bardzo zróżnicowaną konwencję zapisu ustaleń (skutek opracowania przez wiele różnych zespołów autorskich), w związku z czym dla terenów oznaczonych na rysunku planu tym samym symbolem, w różnych planach przyjęte są ustalenia niejednokrotnie istotnie różniące możliwości, zasady i warunki zagospodarowania terenu. Nie jest to sytuacja sprzeczna z przepisami, ale z pewnością nie ułatwia podejmowania decyzji inwestycyjnych podmiotom zainteresowanym zlokalizowaniem swojego przedsięwzięcia na terenie Katowic; często wzbudza też niepewność, jakiego rodzaju inwestycje mogą powstać w sąsiedztwie posiadanej nieruchomości, i w jaki sposób wpłyną na jej wartość rynkową.
- b) Część miejscowych planów nie zawiera aktualnych ustaleń i informacji w zakresie istotnych ograniczeń zagospodarowania, takich jak ograniczenia wysokości zabudowy związane z funkcjonowaniem lotniska Muchowiec, ustalenie standardów akustycznych dla terenów, które powinny być chronione przed nadmiernym hałasem lub ograniczenia związane z przewidywanymi skutkami eksploatacji górniczej. Starsze plany w sposób niewystarczający informują o spodziewanych skutkach eksploatacji górniczej, w szczególności w zakresie docelowych⁸⁰ osiadań i kategorii odkształceń terenu oraz możliwości występowania niecek bezodpływowych, zalewisk i stref wychodni uskoków, lub zawierają nieaktualne dane w tym zakresie⁸¹. Niektóre plany wskazują jedynie granice terenu górniczego, lub obszaru w którym mogą wystąpić wpływy na powierzchni terenu, nie określając rodzaju tych wpływów. Występują również przypadki, w których ustalenia planu zamiast określać sposób zagospodarowania terenów objętych przewidywanymi wpływami, nakazują uzgodnienie projektu budowlanego z organem nadzoru budowlanego lub przedsiębiorstwem górniczym, lub uzyskanie w tych źródłach informacji o spodziewanych wpływach eksploatacji. W obecnym stanie prawnym ani prawo budowlane, ani prawo geologiczne i górnicze nie przewiduje uzgadniania projektu budowlanego z organami nadzoru górniczego, a tym bardziej z przedsiębiorcą górniczym. Wszelkie warunki realizacji inwestycji wynikające z występowania wpływów powinien zawierać plan miejscowy⁸². W interesie właścicieli nieruchomości, a także racjonalnej gospodarki inwestycyjnej Miasta, zasadna jest aktualizacja planów zawierających tego rodzaju ustalenia.
- c) Skuteczność obowiązujących planów w kształtowaniu ładu przestrzennego i warunków zrównoważonego rozwoju miasta jest ograniczona. Do niedawna plany sporządzane były głównie dla niewielkich terenów, których granice praktycznie uniemożliwiały określenie zasad kompozycji,

⁸⁰ w okresie objętym koncesją wydaną kopalni

⁸¹ na przykład zaczerpnięte z planu ruchu, mającego krótkookresową wartość prognostyczną, zamiast projektu zagospodarowania złoża, zawierającego kompleksową informację dotyczącą całego okresu objętego koncesją

⁸² Zgodnie z art. 53 ustawy prawo geologiczne i górnicze, dla terenu górniczego sporządza się miejscowy plan, zgodnie z przepisami o zagospodarowaniu przestrzennym. Plan ten powinien zapewniać integrację wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu górniczego w celu:

- wykonania uprawnień określonych w koncesji,
- zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego,
- ochrony środowiska, w tym obiektów budowlanych.

Plan zagospodarowania terenu górniczego może w szczególności określić obiekty lub obszary, dla których w złożu kopaliny wyznacza się filar ochronny, w granicach którego, ze względu na ochronę oznaczonych dóbr, wydobywanie kopalin nie może być prowadzone albo może być dozwolone tylko w sposób zapewniający ochronę tych dóbr.

a często nawet prawidłowych założeń funkcjonalnych, w nawiązaniu do szerszego kontekstu urbanistycznego. Aktualny stan rozpoznania perspektyw rozwojowych miasta pozwala na objęcie planami całych jednostek urbanistycznych, w obrębie których możliwe jest kompleksowe rozwiązanie zasad przekształceń struktury funkcjonalnej i przestrzennej, przy uwzględnieniu możliwości obsługi komunikacyjnej.

- d) Plan dzielnic południowych. Największy, pod względem powierzchni plan zagospodarowania przestrzennego jest zarazem najmniej przydatnym dokumentem, z punktu widzenia celów postawionych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Pomimo że został uchwalony na podstawie ustawy z 2003 r., forma planu odpowiada wymogom nieobowiązującej już ustawy z roku 1994. Rysunek planu nie został wykonany na mapie zasadniczej, lecz na nieaktualnej i niedokładnej mapie topograficznej, co utrudnia przenoszenie ustaleń na poziom konkretnych działek. W rezultacie wyłączenia znacznych powierzchni z obszaru objętego planem w trakcie procedury jego sporządzania, dokument nie spełnił roli jako podstawa ukształtowania układu komunikacyjnego dla dzielnic południowych. Po ponad trzech latach funkcjonowania planu wyraźnie widoczne jest, że wyłączenie z planu dolin rzek i rozległych terenów rolnych prowadzi do rozproszenia zabudowy na tych terenach. Na obszarze objętym planem wydano pozwolenia na budowę ok. 400 budynków, w obszarach nie objętych planem - decyzje o warunkach zabudowy dla ok. 700 budynków. Najpoważniejszym zagrożeniem dla równowagi przyrodniczej, ładu przestrzennego, a potencjalnie również bezpieczeństwa ludzi i mienia - ze względu na zagrożenie podtopieniami - jest postępująca zabudowa doliny Mlecznej i jej dopływów. Obszar dzielnic południowych wymaga ponownego opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z zachowaniem wymagań aktualnych przepisów prawa.

➔ Zestawienie powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w podziale na jednostki urbanistyczne, z uwzględnieniem stanu władania gruntami i dotychczasowego stanu zainwestowania, zawiera Załącznik I.5.

2.5. Zgody na nierolnicze przeznaczenie terenu

- 2.5.1. Zgromadzona w Urzędzie Miasta Katowice dokumentacja dotycząca wniosków o zgodę na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne obejmuje decyzje wydane w latach 1985 - 2007. Istnieje ponadto, zawarte we wniosku Wojewody Nr G.III-8-7441/18/85, kierowanego do Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, graficzne przedstawienie terenów, które uzyskały zgodę na przeznaczenie na cel nierolniczy i nieleśny przed 1985 r.
- 2.5.2. W 1985 r., w ramach sporządzania projektu wariantowych założeń do miejscowego perspektywicznego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice, wystąpiono z wnioskiem o zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze łącznie 442,68 ha gruntów rolnych, w przewadze klasy IV. Uzyskano stosowne zgody dla 359,70 ha. Przedmiotowe grunty przeznaczone były na potrzeby budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego, budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, komunikacji i przemysłu.
- 2.5.3. W 1991 r. w projekcie miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice, opracowanego na podstawie założeń uchwalonych przez MRN w dniu 16.06.1988 r., wnioskowano o zmianę 763,09 ha gruntów rolnych (głównie klasy IV) na cele nierolnicze, związane z rozwojem miasta. Zgody otrzymano, zaś szczegółowe przeznaczenie w/w gruntów określał projekt planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego.
- 2.5.4. W latach późniejszych (począwszy od 1998 r.) uzyskano zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne w trakcie sporządzania kolejnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wnioskami obejmowano niewielkie, liczące od niespełna 1,5 ha do nieco ponad 30 ha, zespoły gruntów rolnych, głównie klasy IV. Ponadto, w latach 2004 - 2007 uzyskano kilka decyzji zezwalających na przeznaczenie gruntów leśnych na cele nieleśne. Wnioski te dotyczyły z reguły niewielkich terenów, liczących poniżej 1 ha, z wyjątkiem fragmentu gruntów leśnych w dolinie Mlecznej, o powierzchni ponad 5 ha.
- 2.5.5. Rozmieszczenie i zasięg gruntów rolnych i leśnych, dla których uzyskano decyzje zezwalające na ich przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne przedstawiono na mapie 1 (Dotychczasowe przeznaczenie i użytkowanie terenów, skala 1:10000)⁸³.

➔ Zestawienie uzyskanych zgód na przeznaczenie gruntów rolnych oraz leśnych na cele nierolnicze i nieleśne w latach 1985 - 2007, wraz z powierzchnią terenów objętych zgodą w podziale na jednostki urbanistyczne zawiera Załącznik I.6.

⁸³ Materiał zawierający pełną dokumentację uzyskanych dotychczas decyzji w sprawie gruntów rolnych i leśnych opracowano w formie cyfrowej w skali odpowiadającej materiałom kartograficznym, zawartym w dokumentacjach do wniosków i w wydanych decyzjach.

- 2.6. **Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu**
- 2.6.1. Liczba decyzji o warunkach zabudowy oraz o ustaleniu lokalizacji celu publicznego wydawanych na obszarze Katowic jest wysoka i świadczy o znacznym ożywieniu inwestycyjnym terenu miasta.

2.6.2. W okresie 2005 - 2008⁸⁴ wydano 2076 decyzji o warunkach zabudowy, dla obszarów o łącznej powierzchni blisko 892 ha oraz 481 decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, dla obszarów o łącznej powierzchni ponad 1280 ha. Uwzględniając nakładanie się obszarów decyzji, objęte one powierzchnię ok. 1500 ha, co stanowi ok. 55% powierzchni objętej aktualnie obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Uwzględniając fakt, że plany miejscowe obejmują z reguły, oprócz terenów przeznaczonych do zagospodarowania lub zmiany istniejącego sposobu użytkowania, również tereny nie podlegające przekształceniom, trzeba uznać że indywidualne decyzje określające warunki zagospodarowania terenów są bardzo istotnym instrumentem kształtowania rozwoju przestrzennego Katowic.

2.6.3. W ujęciu przestrzennym, decyzje o warunkach zabudowy objęły największe powierzchnie w dzielnicach: Ligota Panewniki, Zawodzie, Osiedle Witosa - Załęże, Śródmieście, natomiast decyzje o ustaleniu lokalizacji celu publicznego koncentrują się na terenie dzielnic Ligota-Panewniki, Kostuchna, Śródmieście.

2.6.4. Liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy utrzymuje się na stałym poziomie 530-570 rocznie, natomiast liczba decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego cechuje się dużą zmiennością roczną. Pod względem liczby decyzji, zdecydowanie dominują dzielnice Śródmieście i Ligota-Panewniki oraz Piotrowice - Ochojec, w których koncentruje się przeciętnie 40 - 45% wydanych decyzji.

2.6.5. W ujęciu rodzajowym, w skali miasta 2/3 liczby decyzji indywidualnych dotyczy budowy nowych obiektów lub zagospodarowania terenów oraz zmiany sposobu użytkowania nieruchomości. W dalszej kolejności plasują się inwestycje dotyczące modernizacji lub rozbudowy istniejących obiektów oraz uzupełnienia zagospodarowania nieruchomości o nowe elementy. W przekroju dzielnicowym profil rodzajowy zamierzeń inwestycyjnych jest wyraźnie zróżnicowany.

a) Najbardziej specyficzną strukturą inwestycji odznacza się Śródmieście, gdzie aż 66% decyzji wydanych w latach 2005-2008 dotyczyło zmiany sposobu użytkowania, a tylko niespełna 14% (najmniej spośród wszystkich dzielnic) - budowy nowych obiektów. Wyraźnie wyższy od średniej odsetek inwestycji związanych ze zmianą sposobu użytkowania występuje ponadto w dzielnicach: Dąb, Załęże i Koszutka i wiąże się z poszerzaniem obszaru funkcjonalnego śródmieścia (większość zmian dotyczy adaptacji na cele usługowe).

b) Najwięcej decyzji dotyczących budowy nowych obiektów wydanych zostało w dzielnicach Piotrowice - Ochojec i Ligota Panewniki; nowe inwestycje dominują też zdecydowanie w liczbie decyzji o warunkach zabudowy wydanych w dzielnicach Zarzecze, Kostuchna, Podlesie i Załęska Hałda - Brynów Część Zachodnia.

Łączna powierzchnia terenów objętych wydanymi w latach 2005 - 2008 decyzjami o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, związanych z budową nowych budynków lub istotną zmianą sposobu zagospodarowania terenu, wynosi ok. 900 ha⁸⁵, czyli prawie 1/3 powierzchni, jaka jest objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

c) Inwestycje obejmujące modernizację i rozbudowę obiektów dominują w dzielnicy Brynów Część Wschodnia - Os. Zgrzebniołka, Murcki, Szopienice - Burowiec oraz Wełnowiec - Józefowiec.

2.6.6. Według stanu na koniec września 2008, decyzje o warunkach zabudowy niosące za sobą potencjalnie istotne zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym, dla których nie uzyskano jeszcze pozwoleń na budowę, obejmowały powierzchnię nieco ponad 90 ha, stanowiąc podstawę do uruchomienia inwestycji o deklarowanym programie użytkowym obejmującym łącznie ok. 165 tys. m² powierzchni biurowego i ok. 6900 mieszkań.

2.6.7. Inwestycje celu publicznego związane są w zdecydowanej większości z rozbudową i modernizacją infrastruktury technicznej. Nieliczne decyzje dotyczące budowy nowych obiektów skupiły się w Śródmieściu oraz na terenie byłej Kopalni Katowice (która należy do dzielnicy Bogucice). Powierzchnia terenów objętych tymi decyzjami i ranga inwestycji świadczy o tym, że sektor publiczny ma poważny udział w zmianach zagospodarowania przestrzennego zachodzących w obszarze Śródmieścia.
- 84 do końca września 2008

85 powierzchnia objęta decyzjami o warunkach zabudowy wykazana w zestawieniu zawartym w załączniku I.7 jest większa, ponieważ dla niektórych terenów wydano dwie lub więcej decyzji.
- Tabl. III.12. Liczba decyzji o warunkach zabudowy oraz o ustaleniu lokalizacji celu publicznego wydanych w okresie 2005 - 2008 według dzielnic oraz rodzaju inwestycji

jednostka	decyzje ogółem		budowa nowych obiektów, zagospodarowanie nowych terenów		modernizacja, rozbudowa		uzupełnienie zagospodarowania w obrębie nieruchomości *		zmiana sposobu użytkowania	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Bogucice	56	100	20	35,7	8	14,3	7	12,5	21	37,5
Brynów - Cz. wsch. - Osiedle Zgrzebniołka	71	100	17	23,9	28	39,4	14	19,7	12	16,9
Dąb	22	100	7	31,8	2	9,1	2	9,1	11	50
Dąbrówka Mała	67	100	20	29,9	9	13,4	16	23,9	22	32,8
Giszowiec	78	100	20	25,6	17	21,8	13	16,7	28	35,9
Janów - Nikiszowiec	46	100	21	45,7	10	21,7	9	19,6	6	13
Kostuchna	88	100	58	65,9	6	6,8	21	23,9	3	3,4
Koszutka	81	100	16	19,8	18	22,2	14	17,3	33	40,7
Ligota - Panewniki	290	100	126	43,4	57	19,7	46	15,9	61	21
Murcki	51	100	14	27,5	16	31,4	11	21,6	10	19,6
Osiedle Paderewskiego - Muchowiec	31	100	19	61,3	3	9,7	5	16,1	4	12,9
Osiedle Tysiąclecia	51	100	23	45,1	4	7,8	7	13,7	17	33,3
Osiedle Witosa	76	100	20	26,3	13	17,1	25	32,9	18	23,7
Piotrowice - Ochojec	281	100	133	47,3	67	23,8	29	10,3	52	18,5
Podlesie	141	100	88	62,4	22	15,6	24	17	7	5
Szopienice - Burowiec	138	100	40	29	47	34,1	25	18,1	26	18,8
Śródmieście	507	100	72	14,2	60	11,8	43	8,5	332	65,5
Wełnowiec - Józefowiec	68	100	17	25	21	30,9	6	8,8	24	35,3
Załęska Hałda - Brynów Cz. Zach.	120	100	46	38,3	22	18,3	30	25	22	18,3
Załęże	74	100	13	17,6	12	16,2	16	21,6	33	44,6
Zarzecze	95	100	65	68,4	6	6,3	19	20	5	5,3
Zawodzie	113	100	34	30,1	19	16,8	15	13,3	45	39,8
RAZEM	2545	100	889	34,9	467	18,3	397	15,6	792	31,1

* budowa obiektów poprawiających standard zagospodarowania terenu, np. garaże, parkingi, infrastruktura, obiekty gospodarcze itp.

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Katowicach

3. **WNIOSKI DO STUDIUM**

3.1. Obowiązek zebrania i rozpatrzenia wniosków składanych przez osoby fizyczne, prawne oraz organy i instytucje właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu studium wynika z art. 11 pkt 1 - 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W aspekcie merytorycznym wnioski stanowią jedną z przesłanek do określania kierunkowego przeznaczenia terenów oraz zasad prowadzenia gospodarki przestrzennej. Jednocześnie ich rozpatrzenie w fazie sporządzania projektu studium jest realizacją zasady partycypacji społeczności lokalnej w procesach planistycznych i w konsekwencji - decyzyjnych.

3.2. W trakcie opracowania projektu studium rozpatrzone zostały wnioski organów i instytucji właściwych do uzgadniania i opiniowania studium, przekazane w odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia studium oraz wnioski ⁸⁶osób fizycznych i prawnych złożone w odpowiedzi na publiczne obwieszczenie o rozpoczęciu prac. Rozpatrzono ogółem ponad 162 wnioski, w tym:

• 45 złożonych w terminie wskazanym w obwieszczeniu o przystąpieniu sporządzania studium,

• 42 odpowiedzi organów i instytucji na pisemne zawiadomienie o przystąpieniu (na 101 wysłanych),

• 39 złożonych po upływie terminu wskazanego w obwieszczeniu,

• 36 złożonych w okresie po podjęciu przez Radę Miasta uchwały o przystąpieniu do sporządzenia studium, a przed ukazaniem się obwieszczenia o przystąpieniu do prac nad studium.
- 86 Wykaz wniosków wraz z ich kopiami oraz sposobem rozstrzygnięcia - zgodnie z § 9 pkt 4 i 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z dnia 28 kwietnia 2004 r. (Dz. U. nr 118, poz. 1233) - zawiera dokumentacja formalnoprawna prac planistycznych.

Liczba zawartych w wykazie wniosków jest większa od liczby przekazanych dokumentów (wystąpiły przypadki obejmujące kilkanaście zagadnień z których każde wymagało odrębnego potraktowania)
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice II edycja

• • • •

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

15

IV. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO

Dla potrzeb określenia polityki przestrzennej miasta, stan ładu przestrzennego można rozpatrywać w kategoriach przestrzennego rozmieszczenia funkcji terenów (struktura funkcjonalno - przestrzenna) lub ukształtowania tkanki osadniczej - struktury zabudowy, arterii komunikacyjnych, przestrzeni publicznych (struktura urbanistyczna).

1. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

Elementy struktury użytkowania terenu poprzez wzajemne relacje, wielkość i położenie w przestrzeni miasta układają się w strukturę wyższego poziomu, w której wyróżnić można obszary o określonych funkcjach - związanych z działalnością ludzi lub funkcjonowaniem środowiska przyrodniczego. Najbardziej generalny podział funkcji przestrzeni odpowiada podstawowym formom aktywności ludzkiej i obejmuje: zamieszkiwanie, rolnictwo, przemysł, usługi i komunikację. Łącznie, układ ten określany jest jako struktura funkcjonalno-przestrzenna.

1.1. Struktura funkcjonalno - przestrzenna Katowic ulega dynamicznej, wielokierunkowej ewolucji. Wiąże się to z jednoczesnym występowaniem zjawisk powszechnych dla aglomeracji wielkomiejskich oraz procesów związanych z restrukturyzacją gospodarczą, specyficznych dla Aglomeracji Górnośląskiej.

Zanik (eliminowanie) pierwotnych funkcji miastotwórczych - górnictwa, hutnictwa i innych rodzajów przemysłu ciężkiego powoduje uwalnianie rozległych terenów, często o bardzo atrakcyjnej lokalizacji oraz likwidację znacznej części rozbudowanej sieci linii i bocznic kolejowych, a także przekształcanie terenów produkcyjno - składowych w usługowo - składowe lub usługowe i (nieco rzadziej) mieszkaniowe.

Inne, powszechnie występujące zjawiska polegają na tworzeniu centrów handlowych, niewielkich developerskich osiedli o zabudowie mieszanej, dogęszczaniu zabudowy osiedli mieszkaniowych z lat 60. i 70. Zmiany te nie idą jednak w parze z porządkowaniem układu urbanistycznego miasta - kształtowaniem czytelnego, spójnego układu dróg klasy zbiorczej i lokalnej oraz przestrzeni publicznych.

Do innych charakterystycznych procesów i zjawisk, negatywnie wpływających na ład przestrzenny należą: nadmierna intensyfikacja zabudowy, także już ukształtowanych jednostek osiedleńczych (powodująca m. in. kurczenie się powierzchni terenów zieleni publicznej) oraz realizacja nowych zespołów mieszkaniowych na terenach nie poddanych regulacji planistycznej - o parametrach wynikających z granic własności, z ułomnym, zdeformowanym, nieprzystającym do standardów miejskich układem drogowym.

1.1.1. Ze względu na rodzaj oraz stopień ukształtowania i utrwalenia funkcji terenów w strukturze funkcjonalno - przestrzennej Katowic wyróżniono 39 typów obszarów (patrz tabl. IV.1).

1.1.2. Przestrzenna segregacja funkcji jest słaba. Większe strefy o wyraźnie dominującej funkcji występują:

- a) w dzielnicach południowych - funkcja mieszkaniowa,
- b) w dzielnicach Szopienice - Janów - Zawodzie - funkcje gospodarcze.

1.1.3. Obszary o ukształtowanej funkcji stanowią 82,7% powierzchni miasta, z czego połowę zajmują lasy. Obszary o nieutralowanej funkcji stanowią ponad 1/4 powierzchni zurbanizowanej, co obrazuje skalę przekształceń zachodzących w strukturze funkcjonalno-przestrzennej Katowic.

1.1.4. Obszary o kształtującej się funkcji i strukturze przestrzennej to 6,1% powierzchni miasta; największy udział mają tu tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, skupiające się w dzielnicach Zarzecze, Podlesie, Kostuchna, Piotrowice-Ochojec i Ligota-Panewniki. Funkcja mieszkaniowa jest zdecydowanie najsilniej ekspansywna na obszarze Katowic; na drugim miejscu znajdują się funkcje usługowe o randze ponadlokalnej i metropolitalnej.

1.1.5. Obszary o nieuksztaltowanej funkcji i strukturze zagospodarowania, na których pierwotne funkcje wygasły, lub znajdują się w fazie transformacji, zajmują aż 11,2% powierzchni ogólnej Katowic, a w odniesieniu do powierzchni terenów zurbanizowanych - 18,4%. Są to tereny w przeszłości pełniące funkcje przemysłowe lub pomocnicze związane z przemysłem. Do najważniejszych należą:

- Załęże/Osiedle Witosa: rejon pomiędzy autostradą A4 (ul. Kochłowska), ul. Kolońską, Chodnikową, Bocheńskiego, Pukowca i Żeliwną oraz terenami kolejowymi (obejmujący m.in. teren zlikwidowanego Szybu Wschodniego kopalni Kleofas;

- Załęże: rejon Huty Baildon pomiędzy Drogową Trasą Średnicową (Chorzowska), ul. Grundmanna i Żelazną, Gliwicką (rz. Rawą) i Bocheńskiego;
- Obroki: rejon pomiędzy ul. Obroki, Witosa, linią kolejową, granicą miasta z Chorzowem, linią kolejową Katowice - Chorzów Batory, ze zlikwidowaną kopalnią Kleofas w części północnej;

Tabl. IV.1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna

TYPOLOGIA FUNKCJI	stan utrwalenia funkcji / struktury						RAZEM	
	uksztaltowane		kształtujące się		ulegające przekształceniom amorficzne			
OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWEJ	1641,3	9,9	714,9	4,3			2356,2	14,2
tereny o niskiej i średniej intensywności zabudowy	713,5	4,3	714,9	4,3			1428,4	8,6
tereny o wysokiej intensywności zabudowy	927,8	5,6					927,8	5,6
OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ	1091,9	6,8	153,1	0,9			1245,0	7,7
tereny z przewagą zabudowy wolnostojącej o niskiej intensywności	124,5	0,8	132,1	0,8			256,6	1,6
tereny z przewagą zabudowy zwartej wielofunkcyjnej	218,1	1,4	21,0	0,1			239,1	1,5
tereny ścisłego centrum handlowo-usługowego miasta	12,9	0,1					12,9	0,1
tereny ośrodków handlowo-usługowych o randze lokalnej	11,4	0,1					11,4	0,1
tereny usług z zielenią urządzoną	225,6	1,4					225,6	1,4
tereny sportowo-rekreacyjne, parkowe	268,2	1,6					268,2	1,6
tereny ogrodów działkowych	231,2	1,4					231,2	1,4
OBSZARY O FUNKCJI GOSPODARCZEJ	1576,4	9,8	148,9	0,9	420,3	2,6	2145,6	13,3
- USŁUGOWE	312,6	2	148,9	0,9			461,5	2,9
tereny funkcji metropolitalnych (z przewagą usług publicznych o randze regionalnej oraz zabudowy usługowej i wielofunkcyjnej)	79,6	0,5	50,1	0,3			129,7	0,8
tereny funkcji metropolitalnych z zielenią urządzoną	100,3	0,6					100,3	0,6
tereny centrów handlowych o randze regionalnej	57,8	0,4					57,8	0,4
tereny koncentracji usług i obiektów handlowych o randze ponadlokalnej	74,9	0,5	98,8	0,6			173,7	1,1
- PRODUKCYJNO-USŁUGOWE	1056,7	6,6			420,3	2,6	1477,0	9,2
tereny produkcyjno-usługowe, głównie zakładów przemysłowych, infrastruktury technicznej i komunalnej	437,3	2,7					437,3	2,7
tereny produkcyjno-usługowe z przewagą handlu hurtowego, magazynów, baz, składów, nieuciążliwej produkcji	412,3	2,7					412,3	2,7
tereny produkcyjno-usługowe podlegające restrukturyzacji z utrwaleniem funkcji gospodarczej, w tym parki przemysłowe					94,1	0,6		
tereny produkcyjno-usługowe podlegające lub wymagające restrukturyzacji w kierunku zabudowy wielofunkcyjnej miejskiej					133,8	0,8		
tereny poprzemysłowe, zagospodarowane ekstensywnie, o nieuksztaltowanej strukturze przestrzennej					192,4	1,2		
- ROLNICZE	207,1	1,2					207,1	1,2
OBSZARY O FUNKCJI NIEUKSZTAŁTOWANEJ					1504,1	8,6	1504,1	8,6
tereny o mieszanej, nieuporządkowanej strukturze użytkowania usługowego, produkcyjnego i mieszkaniowego					269,9	1,6	269,9	1,6
tereny użytkowane ekstensywnie, z rzadką zabudową mieszkaniową, usługową i produkcyjną					579,3	3,5	579,3	3,5
tereny o wygasającej funkcji rolniczej					53,2	0,3	53,2	0,3
tereny nieużytków					356,9	1,8	356,9	1,8
tereny zieleni nieurządzonej					244,8	1,4	244,8	1,4
OBSZARY O FUNKCJI PRZYRODNICZO-EKOLOGICZNEJ	7584,2	46,0					7584,2	46,0
tereny leśne	6842,5	41,5					6842,5	41,5
tereny ciągów ekologicznych	534,3	3,2					534,3	3,2
tereny ciągów ekologicznych przegrodzone zabudową	17,1	0,1					17,1	0,1
tereny wód	190,2	1,2					190,2	1,2
TERENY KOMUNIKACJI	1390,2	8,6					1390,2	8,6
tereny dróg i urządzeń obsługi komunikacji samochodowej	888,2	5,4					888,2	5,4
tereny kolei	416,5	2,7					416,5	2,7
tereny lotnisk	85,5	0,5					85,5	0,5
POZOSTALE	251,1	1,6					251,1	1,6
tereny infrastruktury technicznej	146,0	0,9					146,0	0,9
tereny o funkcji specjalnej	34,2	0,2					34,2	0,2
tereny cmentarzy	71,0	0,5					71,0	0,5
RAZEM	13535,1	82,7	1016,9	6,1	1924,4	11,2	16476,4	100,0

opracowanie: BRR Katowice

- Wełnowiec: tereny pohutnicze Zakładów Cynkowych Silesia ze składowiskiem odpadów pohutniczych w rejonie ul. Konduktorskiej i al. Korfantego;
- Bogucice: tereny pokopalniane po zlikwidowanej kopalni „Katowice” w rejonie al. Roździeńskiego, Olimpijskiej, Katowickiej i Ścigaty;
- Nikiszowiec/Janów: tereny pokopalniane po Szybie Wilson kopalni Wieczorek w rejonie ul. Szopienickiej i Oswobodzenia;
- Szopienice: tereny pohutnicze po Hucie Szopienice w rejonie ul. Krakowskiej - Lwowskiej - Woźniaka oraz Krakowskiej - Obrońców Westerplatte - Roździeńskiej.

2. STRUKTURA URBANISTYCZNA

2.1. Struktura urbanistyczna Katowic nosi wyraźne ślady genezy miasta i pierwotnych czynników miastotwórczych (surowcowy profil gospodarki). Miasto składa się z wyraźnie wyodrębniającej się części śródmiejskiej, w przewadze o czytelnym, planowym układzie kompozycyjnym oraz z szeregu dzielnic o różnicowanej genezie, funkcjach i strukturze, cechujących się niejednorodnym stopniem integracji ze śródmieściem.

Obecny układ urbanistyczny Katowic ukształtował się w stosunkowo krótkim okresie około 160 lat, od czasu przeprowadzenia przez obszar dzisiejszego miasta pierwszej linii kolejowej (1846-48 r.). Struktura układu jest niejednorodna i nie tworzy spójnej kompozycji przestrzennej, co odzwierciedla jego genezę. Miasto w obecnych granicach obejmuje oprócz właściwego miasta Katowice, ukształtowanego od połowy XIX w. do początku XX w., kilkanaście dzielnic i osiedli, stanowiących przed włączeniem do Katowic odrębne jednostki administracyjne, a także zespołów zabudowy ukształtowanych w późniejszym okresie, po poszerzeniu terytorium administracyjnego. Elementy te są w różnym stopniu czytelne w przestrzeni miasta. Jednostki najwcześniej połączone administracyjnie w jeden organizm miejski, tworzące w 1924 r. tzw. Wielkie Katowice, są najsilniej powiązane przestrzennie ze Śródmieściem, a więc w przybliżeniu z obszarem, jakie Katowice zajmowały w początkach XX w., najstabilniej zaś - dzielnice południowe (Murcki, Kostuchna, Podlesie, Zarzeczce), najpóźniej włączone do Katowic. Dość wyraźna jest również odrębność wschodniej części Katowic, pozostającej do 1960 r. poza granicami miasta.

2.2. **Śródmieście i centrum miasta.** Obszar Śródmieścia jest różnie definiowany. W podziale miasta na dzielnice (jednostki pomocnicze) dzielnica Śródmieście zajmuje obszar liczący 386 ha (niespełna 2,5% powierzchni miasta), zamieszkały przez 36 tys. osób (11,4% ludności Katowic, gęstość zaludnienia - blisko 9,5 tys. osób/km²), którego granice wyznaczają al. Górnośląską, ul. Francuska, Powstańców, Damrota, Przemysłowa, Prosta, Graniczna, Dudy - Gracza, Roździeńskiego, Chorzowska, Grundmanna i tereny kolejowe na zachód od rejonu ul. Mikołowskiej i Raciborskiej (linia kolejowa Katowice - Ligota). Zasięg dzielnicy odpowiada w znacznym stopniu pierwotnemu administracyjnemu obszarowi miasta⁸⁷.

2.2.1. W szerszym ujęciu [wg Raportu o stanie miasta], zespół dzielnic śródmiejskich (Śródmieście, Osiedle Paderewskiego - Muchowiec, Koszutka i Bogucice) zajmuje ponad 1,5 tys. km² (niemal 10% terytorium Katowic) z 77 tys. mieszkańców (blisko czwarta część ludności miasta, gęstość zaludnienia - 5 tys. osób/km²), sięgając na północy po granicę z Siemianowicami Śl. i ul. Cedrową, Jesionową i Słoneczną (na granicy z Wełnowcem - Józefowcem), na wschodzie - po al. Murckowską i Roździeńskiego (bez Zawodzia) aż po rejon Parku Handlowego Rawa i ul. Wiertniczą, na zachodzie - po ul. Stęślickiego i jej planowane przedłużenie do ul. Słonecznej (Rów Wełnowiecki), na południu - obejmuje lotnisko i stację kolejową Muchowiec, aż po ul. 73 Pułku Piechoty.

2.2.2. W dotychczasowym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego śródmieście Katowic określono jako „strefę dominacji przestrzeni publicznej o znaczeniu metropolitalnym i wielkomiejskim” (obszar o pow. 520 ha), ograniczoną: al. Górnośląską od ronda mikołowskiego do ul. Kościuszki, ul. Kościuszki, Ceglana, Meteorologów, Francuską, Sowińskiego, Graniczną, Dudy - Gracza, zachodnim skrajem zabudowy Bogucic oraz ul. Katowicką, Misjonarzy Oblatów, Stęślickiego, Grundmanna, Sądową i Mikołowską.

2.2.3. W Strategii Rozwoju Miasta „Katowice 2000” (gdzie na określenie śródmieścia użyto pojęcia „centrum”) oraz w Lokalnym Programie Rewitalizacji Śródmieście obejmuje obszar położony pomiędzy: na południu i wschodzie - al. Górnośląską i Murckowską oraz ul. Wróblewskiego, na północy - ul. Katowicką i Misjonarzy Oblatów, na zachodzie - ul. Stęślickiego i Grundmanna oraz wschodnią granicą terenów kolejowych (na zachód od rejonu ul. Mikołowskiej i Raciborskiej), leżący w obrębie

dzielnicy (jednostki pomocniczej) Śródmieście oraz fragmentów dzielnic sąsiednich: Osiedle Paderewskiego - Muchowiec (część północna), Zawodzie (część zachodnia), Bogucice i Koszutka (południowe części dzielnic). Powierzchnia tak określonego śródmieścia wynosi blisko 792 ha (5% terytorium miasta) z 64,5 tys. mieszkańców (20,5% ludności Katowic).

2.2.4. Obszar Śródmieścia, w granicach określonych w Strategii Rozwoju Miasta, dzieli się wyraźnie na kilka równoleżnikowych pasm:

- a) północne (13,1 tys. mieszkańców), położone pomiędzy ul. Katowicką i Misjonarzy Oblatów a Drogową Trasą Średnicową, z zabudową mieszkaniową Bogucic i mieszkaniowo - usługową Koszutki, rejonem Ronda i Spodka oraz terenami po kopalni Katowice z planowanymi obiektami o funkcji metropolitalnej,
- b) środkowe (11,8 tys. osób), dzielące się na: fragment północny (3,2 tys. osób), mieszczący tereny położone między Drogową Trasą Średnicową i Rawą z Os. Roździeńskiego, Uniwersytetem Śląskim i centrum miasta z zabudową z lat 60. i 70. XX w. (wzdłuż al. Korfantego) oraz rejonem ul. Sokolskiej, Chorzowskiej i Mickiewicza ze współczesnymi realizacjami usługowymi (m.in. Altus, Chorzowska 50) i fragment południowy (8,6 tys.), zawarty pomiędzy Rawą a terenami kolejowymi, obejmujący najwcześniej ukształtowaną część śródmieścia z osiami ul. 1 Maja - Warszawska - Rynek - ul. 3 Maja - pl. Wolności oraz Dworcowa - Mariacka - pl. Szramka i głównymi węzłami przesiadkowymi;
- c) południowe (26,8 tys. osób), obejmujące rozległą południową część śródmiejską, leżącą pomiędzy terenami kolejowymi a al. Górnośląską; dzieli się ona, w ogólnym ujęciu, na dwa zróżnicowane fragmenty: wschodni, zawarty pomiędzy al. Murckowską i ul. Francuską z Doliną Trzech Stawów, os. Paderewskiego, okolicą pl. Rady Europy i zabudową w rejonie ul. Krasieńskiego (11,5 tys. osób) oraz zachodni - pomiędzy ul. Francuską a wschodnim skrajem terenów kolejowych w rejonie ul. Mikołowskiej i Raciborskiej (15,2 tys. osób). W tym fragmencie śródmieścia wyróżniają się tzw. Nowe Miasto z lat 20 - 40 ubiegłego wieku, z osiami ul. Jagiellońska - pl. Bolesława Chrobrego i Sejmu Śl. - pl. Miarki - ul. Kopernika - pl. Andrzeja oraz ul. Kościuszki i Wita Stwosza - Kochanowskiego, dzielące się na wcześniej zabudowany fragment północny (7,2 tys. osób), zawarty pomiędzy linią kolejową a ul. Jagiellońską - Kopernika - Kozielska - pl. Rostka i późniejszą zabudowę sięgającą po ul. Powstańców, Wita Stwosza, Szeligiewicza i Poniatowskiego, m.in. z Urzędem Wojewódzkim, Archikatedrą i Pałacem Biskupim (8,8 tys. Osób) oraz mniej intensywnie zabudowany południowy skraj śródmieścia (z przewagą zabudowy usługowej), przylegający do al. Górnośląskiej pomiędzy węzłem Francuska i Mikołowska (4,7 tys.), a także zespół zabudowy mieszkaniowo - usługowej (z osią ul. Adamskiego) w rejonie ul. Mikołowskiej, Strzeleckiej i Raciborskiej (4 tys. osób), a także rejon ul. Mikołowska - Strzelecka - Kozielska z terenami przemysłowymi.

2.3. **Centrum miasta** stanowi fragment środkowej części Śródmieścia, leżący na północ od terenów kolejowych, o pozostałych granicach definiowanych w różny sposób. Biorąc pod uwagę jedynie opracowania planistyczne, obejmuje obszar zawarty pomiędzy al. Roździeńskiego i ul. Chorzowską na północy oraz terenami kolejowymi na południu, na zachodzie sięgający po ul. Sokolską - pl. Wolności - ul. Matejki lub po ul. Grundmanna - Sądową, na wschodzie natomiast - po ul. Francuską - Bankową lub Graniczną - Dudy-Gracza. W tak określonych granicach, centrum zajmuje obszar o powierzchni od 73 do 150 ha (10 - 20% pow. Śródmieścia), w którym mieszka od 7,8 tys. do ponad 12 tys. osób, a gęstość zaludnienia kształtuje się na poziomie 8,2 - 10,7 tys. osób/km²). Niezależnie od przebiegu wschodniej i zachodniej granicy, centrum obejmuje rejon miasta ukształtowany w jego dwóch głównych fazach rozwojowych: dziewiętnastowiecznej (z osią ul. Warszawska - Rynek - 3 Maja - pl. Wolności) oraz mającej miejsce w latach 60. - 70. XX w. (z osią Rynek - al. Korfantego - Rondo).

2.4. **Strefy obrzeżne Śródmieścia.** Lokalizacja niektórych usług o znaczeniu regionalnym (metropolitalnym) w otoczeniu Śródmieścia, a zwłaszcza na południe od al. Górnośląskiej, spowodowała rozszerzenie się strefy śródmiejskiej (w niektórych jej aspektach) po linię ul. Lotnisko, Francuska, Ceglana - Kościuszki, m.in. z usługami handlowymi (centrum handlowe „Trzy Stawy”), hotelarskimi, ochrony zdrowia i administracji. W pewnym stopniu podobny proces można obserwować na zachodnim obrzeżu Śródmieścia w związku z lokalizacją przy ul. Chorzowskiej centrum handlowo - rozrywkowego Silesia City Center oraz centrum rozrywkowego Punkt 44 przy ul. Gliwickiej (Załęże).

2.5. **Pasma i rejony osadnicze.** Struktura funkcjonalna - przestrzenna miasta, prócz części śródmiejskiej, obejmuje kilka innych, wyróżniających się jednostek strukturalnych, uformowanych w postaci pasm i rejonów osadniczych:

2.5.1. **pasmo zachodnie** (47,5 tys. mieszkańców), zawarte pomiędzy ul. Chorzowską i autostradą A4, obejmuje obszar dawnej gminy Załęże i część Klimzowca; mieści: Załęże (11,6 tys. osób), stanowiące przedłużenie zabudowy Śródmieścia, rozwinięte w postaci wąskiego pasa zabudowy wzdłuż ul.

87 początkowo północną granicę Katowic wyznaczała Rawa, południową - rejon obecnej al. Górnośląskiej z wąskim klinem terenu obejmującym Muchowiec, od 1914 r. granicę przesunięto na północ po dzisiejszą al. Roździeńskiego i ul. Grażyńskiego, na południu do miasta włączono Park Kościuszki i tereny leśne Muchowca

Gliwickiej, pomiędzy Rawą a linią kolejową oraz dwa duże osiedla mieszkaniowe: Tysiąclecia (23,5 tys. osób), i Witosa (9,5 tys. osób) z Obrokami (3 tys. osób); pomiędzy os. Witosa a Śródmieściem rozciąga się szeroka na 2 - 2,5 km strefa terenów produkcyjno - składowych i przemysłowych (rejon Huty Baildon, ul. Bocheńskiego, Pukowca i Żeliwnej) oraz kolejowych i handlowo - usługowych (rejon ul. Bocheńskiego, Kolońskiej, Witosa i Pukowca);

- 2.5.2. **północne i wschodnie otoczenie Śródmieścia** (47,8 tys. osób) - obejmuje Dąb i Wełnowiec z Józefowcem oraz nie wchodzące w skład Śródmieścia fragmenty Koszutki, Bogucic i Zawodzia; Dąb składa się z dawnej wsi, rozwiniętej wzdłuż ul. Dębowej (9,8 tys. osób) oraz nowszej części położonej na północ i wschód od dawnej kopalni Gottwald, w rejonie ul. Słonecznej, Ściegiennego i Widok (5,8 tys.); większość terenów mieszkaniowych Wełnowca (13,7 tys.) znajduje się na zachód od al. Korfantego na terenie Józefowca, w części północnej wyodrębniają się Kolonia Agnieszki oraz niewielkie kolonie Alfreda i pozostałość kolonii wzdłuż al. Korfantego (przy dawnych Zakładach Cynkowych Silesia); na północ od Śródmieścia znajdują się fragmenty zabudowy mieszkaniowej i usługowej Koszutki (5,5 tys. Osób) oraz Bogucic z osiedłami Na Alpach (5,9 tys.) i Kukuczki (4,9 tys.); wschodnie otoczenie Śródmieścia stanowi część Zawodzia, leżąca na wschód od al. Murckowskiej (7,7 tys. osób);
- 2.5.3. **pasmo wschodnie** (23 tys. mieszkańców), obejmuje rozwinięty wzdłuż drogi Siemianowice Śl. - Mysłowice zespół osadniczy Dąbrówki Małej i Szopienic, oddzielony od zasadniczej części miasta pasem (o szerokości od 0,5 do 1,5 km) terenów produkcyjno - składowych, usługowych i przemysłowych; na północ od al. Roździeńskiego usytuowana jest Dąbrówka Mała (5,4 tys.), składająca się z części zachodniej - Pniaki z os. Norma (2,6 tys.) oraz wschodniej - Dąbrówka Mała z os. Michalskiego (2,8 tys.); na południe od al. Roździeńskiego, wzdłuż osi ul. Hallera - Obrońców Westerplatte/Morawa ukształtował się zwarty ciąg jednostek, obejmujący: Burowiec (4 tys. osób), Roździeń (1,3 tys.), Szopienice (10,1 tys.) oraz kilka niewielkich, odrębnych przestrzennie osiedli: Wilhelmina (1 tys.), Szabelnia (0,8 tys.) i Borki (0,4 tys. osób); przekształcanie terenów produkcyjno - składowych i przemysłowych w usługowe (m. in. centra handlowe), spowodował pojawienie się w tym rejonie miasta nowej osi rozwojowej wzdłuż al. Roździeńskiego;
- 2.5.4. **pasmo południowo - wschodnie** - obejmuje jednostki osadnicze położone w obrębie dawnej gminy Janów (30 tys. mieszkańców): Janów (5,7 tys.) z nowszą zabudową wielorodzinną w rejonie ul. Zamkowej i Gronowej oraz jednorodziną (rejon ul. Leśnego Potoku) oraz dawne osiedla patronackie, związane z kop. Giesche (Wieczorek) i jej szymbami peryferyjnymi: Nikiszowiec (3,8 tys.) i Giszowiec (18,48 tys.), silnie rozbudowany w latach 60. i 70. XX w. (os. Staszic - 13,3 tys., os. Adama - 2,9 tys.) oraz Kolonia Wysockiego (2,1 tys.);
- 2.5.5. **pasmo południowo - zachodnie** (67,5 tys. mieszkańców) rozwinęło się wzdłuż ul. Kościuszki i linii kolejowej Katowice - Ligota - Piotrowice, pomiędzy północną częścią Lasów Murckowskich a Lasami Panewnickimi; obejmuje tereny dawnych gmin Brynów, Ligota i Piotrowice (z Ochojcem), z szeregiem jednostek powstałych w różnych okresach: Katowicka Hałda przy kopalni Wujek (7,3 tys.), Osiedle Zgrzebnioka - Ptasia (4,3 tys.), leżące po wschodniej stronie ul. Kościuszki, zespół osiedli Brynów - Ligota (12,1 tys.) położony pomiędzy ul. Kościuszki, Brynowską, Ligocką i Kłodnicką, Ligota (17,1 tys.), Zadole (3,9 tys.), Piotrowice (20,1 tys., w tym os. Odrodzenia liczące ponad 8 tys. mieszkańców) oraz Ochojec (2,7 tys.); pasmo „panewnickie” (12,3 tys. mieszkańców) - rozwijające się wzdłuż ul. Panewnickiej w dolinie Kłodnicy, obejmuje kilka odrębnych jednostek osadniczych: Kokociniec (6,2 tys.), Panewniki (3,1 tys.), Wymysłów (2,4 tys.) i Stare Panewniki (0,7 tys.);
- 2.5.6. **południowo - zachodnie dzielnice miasta** z żywiołowo urbanizującymi się terenami południowego fragmentu Piotrowic (rejon ul. Bażantów, Armii Krajowej i Szarych Szeregów oraz Tunelowej) i dawnej gminy Kostuchna, obejmujące różnicowane pod względem stopnia urbanizacji jednostki, w znacznej części mające charakter podmiejski i wiejski: Zarzecze (1,8 tys.), Podlesie (3,9 tys.) i Kopaninę (1,2 tys.) oraz Kostuchnę (4,9 tys.); jednostki izolowane, obejmujące: Murcki (5,3 tys. mieszkańców) z niewielkimi osadami (Murcki - Cegielnia, Siągarnia), a w pewnym stopniu także Kolonia Boże Dary (3,3 tys.) z kopalnią Murcki oraz tereny przemysłowe kopalni Wesoła; jednostki słabo zurbanizowane, o rozproszonej zabudowie: Załęska Hałda (0,8 tys.) oraz Muchowiec (0,7 tys.).
- 2.6. **Elementy krystalizujące i integrujące obecną strukturę urbanistyczną Katowic.**
- 2.6.1. **Drogi i węzły komunikacyjne** należą do podstawowych elementów definiujących strukturę urbanistyczną miasta. W przypadku Katowic ich struktura odzwierciedla historię rozwoju dzisiejszego organizmu miejskiego, ujawniając że nie stanowi on jednorodnego kompozycyjnie założenia. Jest to układ słabo zhierarchizowany, w którym mało czytelne i często nieciągłe są ulice główne i zbiorcze, a wyraźnie dominują wysokoparametrowe, **równoleżnikowe drogi tranzytowe** przecinające miasto ze wschodu na zachód: autostrada A4 oraz Drogowa Trasa Średnicowa (od węzła bogucickiego do węzła z l. Chorzowską), rozwidlająca się na wschodzie w węzle bogucickim (na ul. Bagienną i Al.

Roździeńskiego) i zachodzie (na Trasę Reńców i ul. Chorzowską). Pewne znaczenie kompozycyjne ma także, nie w pełni jednak ukształtowany, ciąg ulic na północ od Al. Roździeńskiego i Drogowej Trasy Średnicowej: Le Ronda - Leopolda - Katowicka - Misjonarzy Oblatów oraz ciąg ulic 1 Maja - Warszawska - 3 Maja - Plac Wolności. Słabiej zaznaczone są **główne drogi o przebiegu południkowym**: odcinek Al. Murckowskiej pomiędzy Giszowcem, węzłem murckowskim i bogucickim oraz ciąg ul. Kościuszki - Al. Korfantego. Inne południkowe połączenia drogowe (niektóre przecinające szerokie pasmo terenów kolejowych w środkowej części miasta) są krótkie i mało wyraźne w strukturze urbanistycznej (ul. Bocheńskiego - Bracka, Grundmanna - Stęślickiego, Mikołowska - Matejki - Sokolska, Graniczna - Dudy-Gracza, Bohaterów Monte Cassino).

Wymienione trasy należą do najbardziej czytelnych elementów struktury urbanistycznej Katowic; ich rola polega przede wszystkim na integracji centrum miasta z bardziej odległymi dzielnicami oraz z innymi miastami konurbacji. Drogi te tworzą wyraźną ramę wokół Śródmieścia, wyodrębniając jego obszar w strukturze miasta i zapewniając dobrą dostępność transportem samochodowym, a tym samym podnosząc atrakcyjność inwestycyjną. Drogowa Trasa Średnicowa na obszarze Śródmieścia spełnia także funkcję osi kompozycyjnej, jednak ze względu na swoje parametry i obudowę ekranami akustycznymi stanowi zarazem wyraźną barierę przestrzenną w strukturze miasta.

Pozostałe drogi tworzą układy o strukturach odpowiadających genezie jednostek wchodzących obecnie w obszar administracyjny miasta, na ogół o niskich parametrach i z ograniczonymi możliwościami rozbudowy (w południowej części miasta dominują wręcz układy o typowo wiejskim charakterze). Słabo czytelne są powiązania pomiędzy dzielnicami.

Spśród węzłów komunikacyjnych największe znaczenie mają **główne punkty przesiadkowe komunikacji zbiorowej**, zlokalizowane w centrum miasta:

- węzeł kolejowo - autobusowy (zespół dworca kolejowego i autobusowego przy pl. Szewczyka),
- węzły tramwajowe: Rynek - ul. Warszawska, Rondo gen. Ziętka,
- kompleks przystanków autobusowych przy ul. Stawowej - Skargi (wraz z dworcem PKS).

Generując największe potoki ruchu pieszego, pełnią one rolę integrującą i centrotwórczą. Spśród ważniejszych punktów przesiadkowych w ruchu autobusowym i tramwajowym zlokalizowanych poza centrum, istotne znaczenie mają Plac Miarki wraz z ul. Kopernika oraz Pętla Słoneczna, wokół których także zauważa się koncentrację usług; pozostałe pełnią już tylko funkcję komunikacyjną; są to:

- na osi północ- południe: Plac Alfreda, rejon Pętli Brynowskiej (ul. Kościuszki),
- na osi wschód - zachód: Pętla w Zawodziu (ul. 1 Maja), rejon pl. Sławika na Osiedlu Tysiąclecia.

Kolejnym elementem krystalizującym strukturę miasta są **główne węzły drogowe** związane z autostradą A4 oraz drogami szybkiego ruchu wokół Śródmieścia, w stosunku do których w strategii rozwoju miasta przyjmuje się postulat formowana tzw. bram miasta, czyli symbolicznego podkreślania granic obszaru śródmiejskiego charakterystycznymi obiektami architektonicznymi:

- węzeł murckowski (al. Górnośląska i Murckowska, ul. Pszczyńska),
- węzeł bogucicki (al. Roździeńskiego i Murckowska, ul. Bagienna),
- rondo im. gen. Ziętka,
- węzeł Drogowej Trasy Średnicowej w rejonie Dębu (ul. Chorzowska, Bracka - Reńców i Złota).
- węzeł Mikołowski (biorąc pod uwagę względy kompozycyjne w przyszłości rolę tę powinien pełnić węzeł na przecięciu al. Górnośląskiej i ul. Bocheńskiego).

Również węzły i skrzyżowania o lokalnym znaczeniu mogą być wykorzystane dla kształtowania wizerunku miasta, dotyczy to zwłaszcza skrzyżowań położonych w ciągu:

- al. Roździeńskiego i ul. Chorzowskiej (z ul. Grundmanna-Stęślickiego, Sokolską, ul. Dudy - Gracza ul. Bohaterów Monte Cassino, Hallera),
- al. Górnośląskiej (węzeł z ul. Francuską, Mikołowską),
- ul. Bagienną (z ul. Krakowska - Obrońców Westerplatte, z ul. Lwowską),
- Trasy Braci Reńców (węzeł z ul. Gliwicką i Gałęzki na pograniczu z Chorzowem),
- ul. Kościuszki w Brynowie: węzeł brynowski (ul. Kościuszki, Kłodnicka i Rzepakowa) i skrzyżowanie z ul. Brynowską, a także skrzyżowanie z ul. Armii Krajowej w Piotrowicach.

2.6.2. Miejsca centralne, istotne dla tożsamości miasta, główne przestrzenie publiczne

- a) **Centrum miasta.** Historyczne centrum Katowic ukształtowało się w zabudowie, która wypełniła przestrzeń pomiędzy terenami kolejowymi na południu a terenami przemysłowymi położonymi na północ od Rawy, co nadaje mu charakterystyczny, pasmowy kształt.
- Osią założenia są dzisiejsze ulice 3 Maja i Warszawska, u zbiegu których powstał historyczny rynek, obecnie nie istniejący w pierwotnym kształcie. Oś zaakcentowana jest dwoma placami położonymi w odległości 600 m od Rynku - Placem Wolności na zakończeniu ul. 3 Maja oraz Placem Szramka przy ulicy Warszawskiej, z kościołem Najświętszej Marii Panny Niepokalanie Poczętej. Również w odległości 600 m od Rynku, ale prostopadle do głównej osi centrum, położone są dwa kolejne ważne miejsca: Plac Miarki oraz Rondo im. Gen. Ziętka, wraz z otaczającymi przestrzeniami publicznymi eksponującymi obiekty uznawane powszechnie za współczesne wizytówki Katowic: Halę Widowiskowo-Sportową Spodek i Pomnik Powstańców Śląskich. W strukturze najstarszej części miasta znaczenie kompozycyjne ma ponadto ulica Mickiewicza (z charakterystycznymi bliźniaczymi budynkami Stalexportu za zamknięciem osi) oraz ciąg ulic Dworcowa - Mariacka z zamykającym perspektywę ulicy Mariackiej kościołem Najświętszej Marii Panny Niepokalanie Poczętej.
- Ważne znaczenie jako przestrzenie publiczne o funkcji reprezentacyjnej i integrującej mają również place Szewczyka i Synagogi, główne ciągi piesze: ulice Stawowa, Wawelska, Staromiejska, Dyrekcyjna oraz skwery - przy ul. Sokolskiej i przy Rondzie.
- Odcinek Alei Korfantego pomiędzy Rondem a Rynkiem tworzy główną oś kompozycyjną nowego centrum Katowic, którego budowę rozpoczęto na terenach położonych na północ od Rawy w latach 60-tych ub. wieku. Jej kontynuacją w kierunku południowym jest oś widokowa, zamknięta dominantą Archikatedry Chrystusa Króla.
- Założenie Alei Korfantego wraz z Rynkiem w obecnym kształcie (pozbawionym północnej pierzei oraz poszerzonym w części południowej, z nowymi gmachami tworzącymi pierzeje wschodnią i zachodnią - Domem Prasy i Domem Handlowym Zenit) ma znaczenie przede wszystkim kompozycyjne. Najcenniejszym elementem w otoczeniu Rynku jest gmach Teatru Śląskiego, który dzięki swojej prowadzonej stu lat aktywnej działalności kulturalnej i tworzonego spektaklom teatralnym, spełnia rolę naturalnego salonu kulturalnego miasta. Funkcjonalne centrum Katowic w zasadzie pozostało w pierwotnej, historycznej lokalizacji, co wiąże się ze zbyt słabą koncentracją funkcji centrotwórczych w zabudowie otaczającej Rynek i odcinek Alei Korfantego prowadzący do ronda, a także z jej małą podatnością na przekształcenia funkcjonalne (brakuje zwłaszcza lokali w parterach mogących pełnić funkcje ożywiające przestrzeń publiczną - gastronomii, rozrywki).
- Istotnym elementem w strukturze urbanistycznej centrum, o niewykorzystanym dotychczas potencjale jest "oś zielona" - Bulwary Rawy, która stanowi granicę pomiędzy historyczną i współczesną częścią centrum.
- Podsumowując, przestrzenie publiczne w centrum nie tworzą spójnego systemu. Brakuje jednoznacznego określenia funkcji poszczególnych miejsc (np. na Rynku dominująca funkcja komunikacyjna jest w konflikcie z funkcją "salonu miasta" - miejsca wydarzeń kulturalnych, spotkań mieszkańców), wiele do życzenia pozostawia też czytelność i funkcjonalność powiązań pieszych i rowerowych - zarówno wewnątrz centrum jak z terenami otaczającymi.
- b) **Śródmieście.** Poza obszarem centrum, strukturę tkanki miejskiej uczyletniają :
- w części północnej - Plac Grunwaldzki wraz z ciągiem zieleni wzdłuż ul. Morcinka (bez kontynuacji po wschodniej stronie Al. Korfantego);
 - w części południowej
 - place Andrzeja, Karola Miarki, Sejmu Śląskiego i Bolesława Chrobrego, połączone ciągiem ulic Kopernika i Jagiellońskiej,
 - Plac Jana Pawła II i otoczenie archikatedry Chrystusa Króla, wraz z Kurią Metropolitalną i Wydziałem Teologii UŚ oraz ulicą Powstańców,
 - ulica Kościuszki (część północna do parku Kościuszki),
 - ul. Kochanowskiego - Wita Stwosza - katedra,
 - ulica Mikołowska od skrzyżowania z ul. Poniatowskiego do ul. Matejki wraz z placami Hłonda i Rostka oraz druga istotna oś o południkowym przebiegu - ul. Francuska,
 - place Żołnierza Polskiego oraz Plac Rady Europy (w trakcie kształtowania), położone u zbiegu ulicy Powstańców i Granicznej.

Śródmieście, a zwłaszcza jego południowa część mieści liczne gmachy użyteczności publicznej (uczelnie wyższe, siedziby organów administracji), jednakże większość z nich jest rozproszona w tkance miejskiej i nie tworzy obudowy wymienionych powyżej, najważniejszych wnętrz urbanistycznych. Stanowi to wskazanie do kształtowania przestrzeni publicznej Śródmieścia jako systemu kameralnych wnętrz o zróżnicowanym, indywidualnym klimacie, z uwypukleniem tak istotnych dla tożsamości miasta miejsc upamiętniających tradycję i ważne wydarzenia historyczne, a także walory zabudowy, w tym zwłaszcza unikalny w międzynarodowej skali zespół architektury modernistycznej.

- c) **Ośrodki lokalne.** Lokalne ośrodki usługowe występują w zróżnicowanej formie, w zależności od procesów urbanistycznych kształtujących poszczególne dzielnice i osiedla:
- w postaci wyraźnego, centralnego miejsca, uformowanego przeważnie w formie placu, stanowiącego element zamierzonej kompozycji urbanistycznej - w dzielnicach stanowiących wcześniej samodzielne miasta⁸⁸, bądź w osiedlach budowanych od podstaw, w różnych okresach⁸⁹; usługi jedynie w części jednostek koncentrują się wokół miejsca centralnego, często stanowi ono jedynie element kompozycyjny układu urbanistycznego, usługi zaś w zależności od wielkości jednostki zlokalizowane są na większym obszarze;
 - w postaci liniowej - głównej ulicy dzielnic, cechujących się wciąż czytelny wiejskim rodowodem, stanowiących zurbanizowane dawne ulicówki⁹⁰; usługi stanowią z reguły obudowę głównej ulicy (w parterach budynków);
 - jako rejon skrzyżowania głównych ulic w obrębie dawnych, silnie przekształconych wsi, nie występujących pierwotnie w formie ulicówki⁹¹;
 - w formie swobodnej kompozycji rozproszonych usług, zwykle powiązanych z zielenią⁹²,

W niektórych osiedlach usługi zlokalizowane są w parterach budynków mieszkalnych, nie tworząc typowych, wielofunkcyjnych ośrodków⁹³.

2.6.3. Ważne gmachy publiczne, koncentracje funkcji metropolitalnych

Spośród 860 istotnych budynków użyteczności publicznej na terenie miasta ok. 100 spełnia funkcje o randze metropolitalnej. Większe założenia kompozycyjne, o znaczeniu dla tożsamości i wizerunku Katowic w ponadlokalnej skali tworzą:

- a) skupisko ważnych i charakterystycznych obiektów w rejonie Placów Sejmu Śląskiego i Bolesława Chrobrego, obejmujące gmachy dawnego Sejmu Śląskiego i Związków Zawodowych (obecnie Urzędy Wojewódzki i Marszałkowski), budynek Górnośląskiego Centrum Kultury oraz Wydziałów Biologii i Filologii UŚ oraz inne budynki użyteczności publicznej przy ul. Ligonii i Powstańców Śl. z lat 20 - 30. XX w.,
- b) charakterystyczny zespół Archikatedry z Pałacem Biskupim i budynkiem seminarium duchownego oraz współczesnymi realizacjami (m.in. Wydział Teologii Uniwersytetu Śląskiego) przy ul. Wita Stwosza, Powstańców i Jordana,
- c) kształtujące się założenie Placu Rady Europy, obejmujące obecnie Bibliotekę Śląską, budynki BRE Banku i PKO BP, a wkrótce siedzibę regionalnego oddziału ZUS,
- d) Poza obszarem Śródmieścia - Bazylika Ojców Franciszkanów wraz z Kalwarią w Ligocie, stanowiąca ważną dominantę kompozycyjną w skali lokalnej.

Obiektem o szczególnym znaczeniu dla wizerunku miasta jest budynek dworca kolejowego, z halą główną o unikalnej żelbetowej konstrukcji kielichowej, zaliczony przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do dóbr kultury współczesnej. Niestety wartość obiektu jako dzieła kultury materialnej nie idzie w parze z walorami funkcjonalnymi, w związku z tym obiektowi grozi likwidacja przy planowanej

88 Szopienice - pl. Powstańców Śl., Murcki - pl. Kasprowicza
89 Nikiszowiec - pl. Wyzwolenia, Giszowiec - pl. Pod Lipami, Ligota - pl. Centralny, Koszutka - pl. Grunwaldzki, Os. Witosa - pl. św. Huberta
90 Dąb [ul. Dębowa], Załęże [Gliwicka], Bogucice [Markiecki], Brynów [Brynowska]), Ochojec (ul. Jankego), Janów (ul. Oswobodzenia), Zawodzie (ul. 1 Maja)
91 Piotrowice - skrzyżowanie ul. Armii Krajowej i Jankego, Ligota (Panewnicka - Piotrowicka), Panewniki - Panewnicka, Medyków i Kijowska, Dąbrówka Mała - Strzelców Bytomskich i Le Ronda, Rożdżeń - Obrońców Westerplatte, Hallera i Wandy
92 Os. Tysiąclecia, Odrodzenia, Rożdżeńskiego, Józefowiec
93 Kokociniec, Paderewskiego, Giszowiec [Staszica], Kukuczki, Morawa

przez PKP przebudowie dworca. Władze Katowic zaleciły zachowanie hali, jeżeli tylko pozwolą na to warunki adaptacji obiektu do współczesnych potrzeb i standardów funkcjonalnych⁹⁴.

e) **Wielkoprzestrzenne centra handlowe.** W minionych 10 latach w strukturze urbanistycznej Katowic pojawiły się nowe, niezwykle silne elementy jakimi są wielkoprzestrzenne centra handlowe. Osadzone w bezpośrednim sąsiedztwie Śródmieścia, na głównych równoleżnikowych trasach wjazdowych do miasta, przejęły część funkcji handlowych, które w tradycyjnej strukturze sieci handlowej są spełniane przez ośrodki osiedlowe i dzielnicowe, a także centrum miasta. Trzy z nich dysponują powierzchnią sprzedaży ponad 50 tys. m², co kwalifikuje je do kategorii centrów o zasięgu regionalnym. Są to Silesia City Center (centrum handlowo - usługowe typu miejskiego, z szerokim zakresem usług rozrywki towarzyszących funkcji handlowej) oraz parki handlowe: 3 Stawy i zespół C.H. Dąbrówka wraz z Rawa Park i położonymi w sąsiedztwie sklepami wyspecjalizowanymi (które funkcjonalnie stanowią jeden kompleks).

Rozwój wielkopowierzchniowych obiektów handlowych poza tradycyjnymi miejscami centralnymi w strukturze miasta jest w pewnym stopniu pozytywny, ponieważ pozwala uniknąć uciążliwości związanych z dostawami towarów taborem TIR i zwiększonym ruchem samochodowym na obszarze dzielnic mieszkaniowych. Przeważają jednak ujemne strony: wielkie centra stanowią konkurencję zarówno dla głównego centrum miasta jak dla ośrodków lokalnych i wyraźnie ograniczają ich rozwój, a w związku z tym również integrujące funkcje tych przestrzeni publicznych.

2.6.4. **Miejsca tradycji**

W Katowicach występują zarówno miejsca powiązane z konkretnymi wydarzeniami historycznymi, jak i symboliczne miejsca pamięci - najczęściej w postaci pomników lub tablic pamiątkowych. Najważniejsze z nich to:

- a) Pomnik Powstańców Śląskich przy rondzie im. Generała Jerzego Ziętki;
- b) Pomnik Harcerzy Września - ul. Piotra Skargi - plac Obrońców Katowic;
- c) Pomnik Ofiar Katynia, Charkowa, Miednoje - plac Andrzeja;
- d) Pomnik 9 Poległych Górników KWK Wujek oraz Muzeum - Izba Pamięci Kopalni „Wujek” przy placu Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Solidarność;
- e) Pomnik Żołnierza Polskiego z czasów II wojny światowej - plac Żołnierza Polskiego;
- f) Wieża Spadochronowa w Parku Kościuszki;
- g) pomniki - tablice Obrońców Katowic w lesie Panewnickim i w Piotrowicach;
- h) grób zbiorowy 109 obrońców Katowic z 1939r. - harcerzy i powstańców - cmentarz w Panewnikach;
- i) pomnik Powstańców Śląskich (w miejscu przedwojennego) - Bogucice - plac Wincentego Wajdy;
- j) cmentarze wojskowe w Parku Kościuszki i przy ul. Meteorologów;
- k) cmentarz żydowski przy Kozielskiej.

2.6.5. **Wizytówki miasta**

Obiekty, które swoimi wartościami architektonicznymi, duchowymi, historycznymi czy symbolicznymi kształtują wizerunek miasta to:

- a) hala widowiskowo - sportowa "Spodek" wraz z rondem gen. Ziętki i pomnikiem Powstańców Śląskich,
- b) najbardziej rozpoznawalnym i charakterystycznym dla Katowic obiektem jest Hala Widowiskowo - Sportowa Spodek wraz z założeniem komunikacyjnym ronda u zbiegu al. Korfantego i Roździeńskiego oraz przestrzenią publiczną al. Korfantego od ronda do Rynku,
- c) Silesia City Center
- d) budynki Chorzowska 50 i Altus,
- e) Dolina Trzech Stawów;
- f) zabytkowa zabudowa osiedli patronackich Nikiszowiec i Giszowiec
- g) Bazylika w Panewnikach z klasztorem O.O. Franciszkanów i kalwarią;

94 W związku z położeniem budynku dworca w obrębie kolejowych terenów zamkniętych, Miasto nie ma bezpośredniego wpływu na formę inwestycji (na terenach zamkniętych nie uchwała się miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a decyzje o warunkach zabudowy wydaje wojewoda)

- h) Sanktuarium Maryjne Matki Boskiej Boguckiej;
- i) zabudowa ulic PCK, Jordana, Rymera, Dąbrowskiego, Żwirki i Wigury, Kopernika,
- j) współczesne rozwiązania drogowe: Drogowa Trasa Średnicowa z tunelem oraz autostrada A4, zwłaszcza na odcinku al. Górnośląskiej, pomiędzy węzłem mikołowskim i murckowskim.

2.6.6. **Tereny zieleni urządzonej.**

Najważniejsze w skali miasta parki i parki leśne to: Park Kościuszki, Dolina Trzech Stawów, Park Leśny Stachonia, kalwaria przy Bazylice Ojców Franciszkanów. Lokalne znaczenie mają zespoły zieleni urządzonej: w rejonie Placu Alfreda, Park Wełnowiecki, Rów Wełnowiecki, Bulwary Rawy i park na Zadolu. Położenie tych terenów w strukturze miasta wynika z uwarunkowań fizjograficznych lub historycznych (np. Park Kościuszki założony na terenie zlikwidowanej kopalni Beata) i nie stanowi elementu kompozycji urbanistycznej.

Tereny zieleni pełniące integrujące funkcje występują w założeniach urbanistycznych o mniejszej skali (np. Giszowiec - Pl. Pod Lipami, Ligota - skwer przy ul. Koszalińskiej i Stupskiej, Os. Witosa - Pl. św. Herberta, Szopienice - skwery przy ul. Biskupa Bednorza, gen. Hallera), Kostuchna - park przy ul. Migdałowców.

2.7. **Elementy dezintegrujące strukturę przestrzenną miasta.**

Do głównych elementów dezintegrujących strukturę przestrzenną Katowic należą bariery antropogeniczne, obejmujące:

- a) równoleżnikowe pasma terenów kolejowych Szopienice - Zawodzie - Śródmieście - Załęże, rozdzielające obszar Śródmieścia, oraz w rejonie Muchowca, a także pozostałe tereny kolejowe, w tym rozległe tereny oddzielające Śródmieście od Załęża, rejon stacji kolejowych w Ligocie i Szopienicach oraz linie kolejowe, zwłaszcza biegnące na nasypach (rejon Brynowa, Janowa - Nikiszowca i Podlesia)
- b) główne arterie drogowe - autostrada A4, Drogowa Trasa Średnicowa oraz al. Roździeńskiego i Murckowska, a także węzły drogowe murckowski i bogucki,

Pasma terenów: pas terenów przemysłowo - składowych, nieużytków i lasów o szerokości od 500 m pomiędzy Os. Norma a Kukuczki do ponad 1,5 km pomiędzy Burowcem i Roźdzeniem a Zawodziem. Podobny dystans dzieli zabudowę Szopienic od Janowa (pomijając zanikającą funkcję mieszkaniową Wilhelminy); Janów i Nikiszowiec od Zawozia dzielą 2 km, a Giszowiec od Os. Paderewskiego - 2,5 km;

Pomiędzy os. Witosa a Śródmieściem rozciąga się szeroka (2 - 2,5 km) strefa terenów produkcyjno - składowych, przemysłowych, kolejowych, handlowych.

Pewne znaczenie, wpływające na sposób zagospodarowania terenu, mają także korytarze infrastruktury technicznej, zwłaszcza napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia (110 i 220 kV), a także magistralne gazociągi, ciepłociągi i wodociągi.

Elementy te znacznie utrudniają i podnoszą koszty poprzecznych połączeń drogowych i infrastrukturalnych oraz wyraźnie dzielą przestrzeń miejską.

2.8. **Sylweta miasta. Wysokość zabudowy.**

Sylweta miasta jest istotnym elementem identyfikacji przestrzennej i wizerunku miasta. W Katowicach dominuje zabudowa średniowysoka, a w dzielnicach peryferyjnych, zwłaszcza południowo - zachodnich - niska. Najwyższym budynkiem miasta jest „Altus” (ul. Uniwersyteckiej 13), liczący 125 m wysokości, najwyższym obiektem budowlanym - położony tuż za granicą Katowic, na terenie Siemianowic Śl. - komin Elektrociepłowni „Katowice”, mierzący 200 m.

Budynki wysokie (niemieszkalne liczące ponad 25 do 55 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 9 do 18 kondygnacji nadziemnych włącznie) i wysokościowe (ponad 55 m nad poziomem terenu) skupiają się głównie w Śródmieściu oraz w kilkunastu osiedlach mieszkaniowych.

W Śródmieściu i w jego bezpośrednim sąsiedztwie istnieje kilkadziesiąt budynków wysokościowych - biurowych i mieszkalnych (8 budynków w części północnej - ul. Uniwersytecka, Mickiewicza, Al. Korfantego, Chorzowska, Sokolska, al. Roździeńskiego) oraz 3 w części południowej (ul. Wita Stwosza, Żwirki i Wigury, Francuska), a także na os. Roździeńskiego (7 budynków o wysokości 75 m), Tysiąclecia (3 budynki o wysokości 82 m i 11 budynków o wysokości 57 m) i Koszutce. Znaczną wysokością cechuje się również szereg obiektów sakralnych (kościół Mariacki - 71 m, katedra - 64 m, kościół św. Anny w Nikiszowcu - 55 m) i innych niebędących budynkami (m.in. wieża telewizyjna w Bytkowie - 90 m,

wieża ciśnień Borki - 68 m) wieże basztowe kopalń (około 55 m) i kominy ciepłowni kopalni Wieczorek i Wujek (ponad 100 m)).

Z punktu widzenia kompozycji urbanistycznej, budynki wysokościowe zlokalizowane są w środkowej części miasta na osi równoleżnikowej (wzdłuż Rawy), tworząc kilka „wysp”: Os. Roździeńskiego na wschodnim skraju Śródmieścia, centralną - z budynkami w rejonie Ronda i Drogowej Trasy Średnicowej (ul. Uniwersytecka, al. Korfantego i Roździeńskiego, Chorzowska, Sokolska) oraz Os. Tysiąclecia na zachodnim skraju środkowej części Katowic. Południowe i północne zamknięcie Śródmieścia tworzą dominanty w rejonie autostrady A4 (ul. Wita Stwosza i Francuska) oraz Koszutki (pl. Gwarków i ul. Katowicka). Istotne znaczenie kompozycyjne mają ponadto wysokie budynki mieszkalne zlokalizowane w południowo - zachodniej części Śródmieścia (ul. Mikołowska w rejonie Akademii Wychowania Fizycznego) oraz Os. Paderewskiego w jego południowo - wschodnim fragmencie.

Tabl. IV.2. Budynki wysokościowe

Budynek, osiedle	Lokalizacja	Rodzaj budynku	Kondygnacje	Wysokość (m)
Altus	Uniwersytecka 13	biurowy	29	125
Stalexport (2)	Mickiewicza 29	biurowy	21/19	97/92
WPK (Wojewódzki)	Stwosza 31	biurowy	24	82
Kukurydze (3), Os. Tysiąclecia	Zawiszy Czarnego 6, 8, 10	mieszkalny	24	82
DOKP	Roździeńskiego 1	biurowy	17	80
Gwiazdy (7), Os. Roździeńskiego	Roździeńskiego 86, 86a, 88, 90, 96, 98, 100	mieszkalny	24	75
Francuska 70 (RMF FM)	Francuska 70	biurowy	14	73
Żyletka (HPR)	Sokolska 33	mieszkalny	23	72
Chorzowska 50	Chorzowska 50	biurowy	13	68
Ślizgowiec	Korfantego 8	mieszkalny	18	60
Katowicka 65	Katowicka 65	mieszkalny	18	60
Drapacz Chmur	Żwirki i Wigury 15	mieszkalny	14	60
Superjednostka	Korfantego 16 - 32	mieszkalny	15	58
Osiedle Tysiąclecia	Ułańska 5, 7, 9, 11, 16	mieszkalne	19	57
Osiedle Tysiąclecia	Tysiąclecia 78, 88, 90, 92	mieszkalne	19	57
Osiedle Tysiąclecia	Bolesława Chrobrego 2	mieszkalne	19	57
Osiedle Tysiąclecia	Piastów 9	mieszkalny	19	57
GIG	pl. Gwarków 1	biurowy	13	56

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Katowicach

Wysokie budynki mieszkalne (9 - 11 kondygnacji, o wysokości od 30 do 40 m) zlokalizowane są w kilkudziesięciu miejscach, obejmujących, oprócz wspomnianych już os. Tysiąclecia (kilkadziesiąt budynków 11- piętrowych) i Paderewskiego (22 budynki 11- piętrowe):

- w Śródmieściu: al. Korfantego, ul. Uniwersytecka i Sokolska, a we fragmencie południowym - ul. Żwirki i Wigury, Adamskiego, Raciborska, Lisieckiego, Strzelecka, Kominka, Mikołowska i Fliegera,
- w północnej części miasta: Koszutka (ul. Korfantego - Ordon, Sokolska - Broniewskiego, Katowicka, Grażyńskiego), Dąb (ul. Dębowa), Józefowiec (ul. Józefowska i Stoneczna), Bogucice (Os. Na Alpach, ul. Wajdy, Modrzewiowa, Wróblewskiego, Markiefki i Szygarska), os. Kukuczki,
- w części wschodniej: Zawodzie (ul. Bohaterów Monte Cassino, Hałubki, Piaskowa, Staszica, 1 Maja, Łączna), os. Norma, Szopienice (ul. Osiedlowa i Morawa),
- w części zachodniej: Załęże (ul. Janasa - Ondraszka i Gliwicka - Wiśniowa) oraz Os. Witosa,
- na południu: Katowicka Hałda, Brynów (ul. Brynowska, Rolna, Ligocka - Wodospady), Kokociniec, Zadole, Ligota (ul. Koszalińska i Świdnicka), Piotrowice (ul. Jankego, os. Odrodzenia), a także Giszowiec (ul. Mysłowicka, Karliczka, Wojciecha, Miła, Gościnną, os. Adama) oraz pojedyncze obiekty w Murckach (ul. Samsonowicza) i Bożych Darach (ul. Kściuczka).

Zamierzenia inwestycyjne będące w różnym stadium zaawansowania obejmują realizację nowych dominant. Przebudowa ścisłego centrum miasta - a dokładnie rejonu pomiędzy ul. Sokolską, Chorzowską i Al. Korfantego

ma podstawy w koncepcji urbanistyczno-architektonicznej uzyskanej w wyniku konkursu; zakłada stopniowy wzrost wysokości zabudowy w kierunku od historycznej części centrum do ronda, z dominantą o wysokości 40 kondygnacji zlokalizowaną w miejscu dzisiejszego Pałacu Ślubów. W sąsiedztwie, po zachodniej stronie Superjednostki (teren byłego KCB) wydane zostało pozwolenie na budowę obiektu o wysokości 26 kondygnacji. Po przeciwnej stronie ronda nastąpi rozbudowa biurowca PKP - nadbudowa istniejącego obiektu do wysokości 21 kondygnacji i budowa nowego, 32-piętrowego budynku.

Przy wjeździe do centrum od strony Chorzowa, przed Silesia City Center powstaną dwa biurowce (Silesia Towers) o wysokości 60 i ok. 140 m.

Pozostałe zamierzenia związane z budową obiektów wysokościowych zlokalizowane są przypadkowo i niestety nie zapowiadają powstania harmonijnego układu, nasuwając wniosek o potrzebie opracowania założeń kompozycyjnych dla lokalizacji dominant w całym obszarze Śródmieścia.

Budynki, dla których wydane już zostały decyzje administracyjne, to m.in.:

- budynek biurowo-apartamentowy Jupiter Plaza przy ul. Sokolskiej - 33 kondygnacje (pozwolenie na budowę),
- 3 wieżowce wielofunkcyjne mieszkalno - biurowo - usługowe ze wspólną podstawą przy ul. Mickiewicza - Dąbrówki - Sobieskiego, o wysokości łącznie 31 pięter (decyzja o warunkach zabudowy),
- obiekt biurowo-usługowy wraz z częścią hotelową i galerią handlowo-usługową przy ul. Olimpijskiej - 27 kondygnacji.

Na etapie postępowania zmierzającego do wydania decyzji o warunkach zabudowy lub w fazie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są dalsze 4 zamierzenia dotyczące budynków o wysokości 30 - 35 kondygnacji, zlokalizowanych w rejonie : ul. Brackiej, pętli Stonecznej, Spodka i terenu UŚ (dawny salon Nissan).

V. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

1. OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO W PLANOWANIU PRZESTRZENNYM - ASPEKTY FORMALNE

1.1. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nakazuje, zgodnie z art. 10 ust. 1 p. 4, uwzględnienie w studium uwarunkowań wynikających ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, a w ustaleniach studium określenie obszarów i zasad ich ochrony. Podstawowe wymagania w tej dziedzinie określa ustawa o ochronie zabytków⁹⁵ i opiece nad zabytkami⁹⁶. Zgodnie z tą ustawą, „zabytek”⁹⁷ oznacza nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

1.2. W zakresie ochrony zabytków, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić w szczególności ochronę⁹⁸:

- a) zabytków nieruchomych⁹⁹ wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
- b) innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- c) parków kulturowych.

Do zabytków nieruchomych zalicza się w szczególności¹⁰⁰ krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne, zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki (zwłaszcza kopalnie, huty, elektrownie i inne zakłady przemysłowe), cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, a także miejsca upamiętniające historyczne wydarzenia lub działalność wybitnych osobistości lub instytucji.

1.2.1. Ustawa przewiduje następujące formy ochrony zabytków¹⁰¹:

- a) wpis do rejestru zabytków;
- b) uznanie za pomnik historii;
- c) utworzenie parku kulturowego;
- d) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

1.2.2. W studium ustala się strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków¹⁰².

1.3. W zakresie opieki nad zabytkami, w studium uwzględnia się również ustalenia gminnego programu opieki nad zabytkami - w przypadku gdy gmina posiada taki plan¹⁰³.

1.4. Pojęcie ochrony dziedzictwa kulturowego jako jednego z uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego dotyczy także miejsc pamięci¹⁰⁴, których ewidencję prowadzi Urząd Miasta Katowice.

95 Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.), pojęcie „ochrona zabytków” oznacza działania podejmowane przez organy administracji publicznej, mające na celu: 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwale zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie; 2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków; 3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków; 4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę; 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków; 6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

96 Zgodnie z art. 5 cyt. ustawy, pojęcie „opieka nad zabytkiem” odnosi się do działań podejmowanych przez jego właściciela lub posiadacza polegających na zapewnieniu warunków: 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku; 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku; 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie; 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwale zachowanie jego wartości; 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury

97 art. 3 p. 1)

98 art. 19 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

99 zgodnie z art. 3 p. 2) ustawy zabytek nieruchomy to nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości będących zabytkami w rozumieniu art. 3 p. 1)

100 art. 6 ust. 1 p. 1),

101 art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

102 art. 19 ust. 3

103 art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

104 Zagadnienia ochrony miejsc pamięci regulują przepisy ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz.U. 1933 Nr 39, poz. 311, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 21 stycznia 1988 r. o Radzie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa (Dz. U. Nr 2, poz. 2 z późn. zm.).

1.5. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w studium uwarunkowań określa się także zasady ochrony dóbr kultury współczesnej. Przez „dobra kultury współczesnej” ustawa rozumie niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna¹⁰⁵. Dla trybu przyjmowania ustaleń studium, a w konsekwencji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, istotne znaczenie ma fakt, że obecnie tylko ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym definiuje pojęcie dóbr kultury współczesnej jako przedmiotu ochrony. Oznacza to, że uznanie określonych fragmentów przestrzeni za dobra kultury współczesnej oraz określenie uwarunkowań i zasad ich ochrony jest elementem polityki przestrzennej gminy zależnym w pełni od woli Rady Miasta, podobnie jak ustalenia dotyczące potrzeb ochrony ładu przestrzennego. W przypadku, jeśli zasady ochrony obiektów lub miejsc zaliczonych do dóbr kultury współczesnej wprowadzałyby ograniczenia w dysponowaniu nieruchomościami nie będącymi własnością gminy, Rada Miasta musi uwzględnić możliwość wystąpienia roszczeń z art. 36 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

2. EWOLUCJA UKŁADU URBANISTYCZNEGO

2.1. Katowice są relatywnie młodym organizmem miejskim, który ukształtował się w okresie około 160 lat, od czasu przeprowadzenia przez obszar dzisiejszego miasta pierwszej linii kolejowej (1846-48 r.). Z historycznego punktu widzenia, układ urbanistyczny miasta w obecnych granicach obejmuje piętnaście dzielnic, które pierwotnie stanowiły odrębne jednostki administracyjne i były przyłączane do Katowic w kolejnych etapach ich rozwoju, a dziś w różnym stopniu wyodrębniają się w przestrzeni miasta:

- gminy przyłączone w 1924 r.: Załęże, Dąb, Bogucice (z Zawodziem i Koszutką), Brynów i Ligota,
- gminy przyłączone w 1951 r.: Wełnowiec (z Józefowcem), Panewniki i Piotrowice (z Ochojcem),
- jednostki włączone w 1960 r. Szopienice (z Burowcem i Roźdzeniem), Dąbrówka Mała, Janów (z Giszowcem),
- jednostki włączone w 1975 r.: Murcki, Kostuchna, Podlesie, Zarzecze.

2.2. Obecny kształt Katowic tworzył się w kilku głównych fazach rozwojowych:

2.2.1. **Faza wczesnourbanistyczna (lata 40. - 80. XIX w.)** - budowa zakładów przemysłowych (1823 - huta Baildon, 1834 - huta Wilhelmina w Szopienicach), 1839 - przeniesienie głównego zarządu dóbr Thiele - Wincklera, 1846 - 1848 linia kolejowa Wrocław - Mysłowice, 1852, 1858 - linie kolejowe Katowice - Murcki oraz Katowice - Racibórz, kopalnia Ferdynand (Katowice) i huta Marta (1852 - 1854), 1873 - huta Ferrum, wytyczenie osi plac Wolności - Rynek - plac Szramka, ulice Dworcowa - Mariacka, powstają pierwsze dominanty urbanistyczne: neoromański kościół ewangelicki, synagoga i neogotycki kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny, likwidacja "Huty Katowickiej".

2.2.2. **Faza zaawansowanego rozwoju** (okres od lat 80-tych XIX wieku do roku 1922) - zurbanizowanie terenów na południe od torów kolejowych, poszerzenie i wypełnienie kwartałów miejskich, utworzenie parku Kościuszki, realizacja Sądu Rejonowego z więzieniem, Kościoła Piotra i Pawła, Szpitala przy Raciborskiej, zespołu łaźnia miejska - synagoga - szkoła przy ul. Mickiewicza, hala targowa przy ul. P. Skargi, Grand Hotel, likwidacja hut "Jakub", "Emma" i kopalni Beata", 1883 - kopalnia Giesche (Wieczorek), Park Kościuszki 1882 - 1893, 1899 - kop. Wujek, linie tramwajowe 1894-98, zabudowa południowej części Śródmieścia (do 1914 r. po linii ul. Jagiellońska - Kopernika). W początkach XX w. miasto zostało już w pełni ukształtowane jako organizm miejski; budowa osiedli patronackich Nikiszowiec i Giszowiec.

2.2.3. **Faza rozwoju i ekspansji terytorialnej** jako stolicy autonomicznego woj. śląskiego (lata 1922 - 1945) - uzyskanie statusu miasta wojewódzkiego, stolicy autonomicznego woj. śląskiego, silnego ośrodka administracyjno (o znaczeniu międzynarodowym) - usługowego; włączenie Bogucic, Załęża, Dębu, Brynowa i Ligoty, regulacja Rawy, realizacja budynku Sejmu Śląskiego, Katedry, Muzeum Śląskiego, urzędu miejskiego przy Młyńskiej, wieżowców przy Wojewódzkiej oraz Żwirki i Wigury, wyburzenie Muzeum Śląskiego, Synagogi, likwidacja parku przy al. Korfanteo, realizacja prestiżowych inwestycji usługowych i obiektów sportowych (kąpielisko Bugła, sztuczne lodowisko Torkat), lotnisko Muchowiec, rozwój zabudowy mieszkaniowej w dzielnicach peryferyjnych (Koszutka, Ligota).

105 Pojęcie dóbr kultury współczesnej jako przedmiotu ochrony nie ma aktualnie podstaw prawnych poza ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Było ono ujęte w ustawie z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury, która została uchylona wraz z wejściem w życie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Nie ma obecnie odrębnego ustawowego trybu i organu administracyjnego właściwego do uznawania określonych elementów przestrzeni za dobra kultury współczesnej.

- 2.2.4. **Faza powojenna** (od 1945 do końca lat 80-tych) - przebudowa szeroko rozumianej osi Rynek - Rondo, powstanie nowych dominant wysokościowych, realizacja "Spodka", nowego dworca PKP, budowa dużych osiedli mieszkaniowych (Tysiąclecia [w powiązaniu z Wojewódzkim Parkiem Kultury i Wypoczynku], Paderewskiego, Roździeńskiego, Witosa, Staszica [degradacja Giszowca]), Odrodzenia, budowa kopalni Staszic, rozbudowa sieci drogowej (al. Górnośląska, Roździeńskiego, Murckowska) oraz linii kolejowych (towarowa obwodnica miasta ze stacją Muchowiec), likwidacja pasażerskiego ruchu lotniczego na lotnisku Muchowiec, rozwój miasta jako ośrodka akademickiego i ochrony zdrowia, uzyskanie obecnego kształtu terytorialnego (powiększenie o Janów, Szopienice, Wetnowiec, Panewniki, Piotrowice, Ochojec, Murcki, Kostuchna, Podlesie, Zarzecze).
- 2.2.5. **Faza współczesna** (od początku lat 90-tych) - schyłek surowcowych czynników miastotwórczych (likwidacja kopalń i hut oraz innych zakładów produkcyjnych, w tym położonych w części śródmiejskiej), stopniowa eliminacja uciążliwych funkcji produkcyjnych i rewitalizacja terenów przemysłowych, realizacja nowych powiązań drogowych (autostrada A4, Drogowa Trasa Średnicowa, ul. Bagienna, Grundmanna), likwidacja znacznej części przemysłowych linii i bocznic kolejowych, inwestycje usługowe (usługi bankowe, centra handlowe), w tym m.in. Altus, Silesia City Center, parki handlowe 3 Stawy, Rawa, Dąbrówka, rozwój sieci hoteli, niewielkie developerskie osiedla mieszkaniowe, żywiłowa urbanizacja południowo - zachodniej części miasta.
- 2.3. Współczesny układ urbanistyczny miasta w różnym stopniu odzwierciedla przeszłość administracyjną poszczególnych dzielnic miasta. Jednostki najwcześniej połączone administracyjnie w jeden organizm miejski, tworzące w 1924 r. tzw. Wielkie Katowice, są najsilniej powiązane przestrzennie ze Śródmieściem, a więc w przybliżeniu z obszarem, jakie Katowice zajmowały w początkach XX w., najstabilniej zaś - dzielnice południowe (Murcki, Kostuchna, Podlesie, Zarzecze), najpóźniej włączone do Katowic. Dość wyraźna jest również odrębność wschodniej części Katowic, pozostającej do 1960 r. poza granicami miasta. W poszczególnych dzielnicach (dawnych jednostkach administracyjnych) wyróżnić można szereg odrębnych jednostek urbanistycznych (osiedli, kolonii), o zróżnicowanej genezie, historii i stanie zachowania.
- 2.4. Pod względem urbanistyczno-architektonicznym największą wartość przedstawiają:
- unikatowe w międzynarodowej skali założenie osiedla górniczego Nikiszowiec, wzniesionego w latach 1908-1919 przy kopalni Giesche, wg projektu braci Zillmanów,
 - układ urbanistyczny osiedla-ogrodu Giszowiec - osady robotniczej założonej w latach 1907 - 1910, również wg projektu braci Zillmanów,
 - klasztor franciszkanów w Ligocie - Panewnikach z bazyliką i unikalną kalwarią w stylu modernistycznym,
 - czytelnie wyodrębniający się w strukturze przestrzennej miasta układ urbanistyczny śródmieścia, w tym zwłaszcza unikalny zespół zabudowy modernistycznej i funkcjonalistycznej (kamienice i wille miejskie) z okresu XX-lecia międzywojennego.
3. **ZABYTKI NIERUCHOME I STAN ICH OCHRONY**
- 3.1. **Formy ochrony zabytków.** Aktualnie na terenie Katowic zabytki chronione są w formie:
- wpisu do rejestru zabytków,
 - stref ochrony konserwatorskiej ustanowionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
 - ustaleń określających zasady ochrony indywidualnie wskazanych obiektów zabytkowych, przyjętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- 3.1.2. W Katowicach nie utworzono dotychczas parków kulturowych¹⁰⁶.
- 3.1.3. W 2011 r. istotnie wzrósł status ochrony osiedla robotniczego Nikiszowiec, dotychczas chronionego poprzez wpis do rejestru zabytków układu urbanistycznego osiedla, dzięki uznaniu go za pomnik historii, na mocy Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 stycznia 2011 r. (Dziennik Ustaw nr 20, poz 101 z 2011r.).
- 3.2. **Zabytki wpisane do rejestru**
- 3.2.1. Spośród zabytków nieruchomych, wymienionych w art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, na terenie Katowic rejestr zabytków obejmuje 13 pozycji dotyczących zabytków ruchomych i 174 pozycji dotyczących zabytków nieruchomych, w tym:

- układy urbanistyczne osiedli Giszowiec i Nikiszowiec,
- 24 zabytkowe zespoły budowlane,
- 3 cmentarze,
- 1 założenie parkowe (Park Kościuszki),
- most na rzece Mlecznej,
- obiekty będące dziełami architektury i budownictwa, a wśród nich 2 zabytkowe zespoły przemysłowe (zabudowania szybu Pułaski KWK Wieczorek - dawnej kopalni Giesche, dawnego browaru w Szopienicach przy ul. ks. Bpa Bednorza) i 16 kościołów.

Większość zabytków chronionych wpisem do rejestru skupia się na terenie Śródmieścia i w Giszowcu.

- 3.2.2. Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zawarty jest w załączniku II.4 do części II studium. Zasady ochrony zabytków wpisanych do rejestru, zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i o opiece nad zabytkami, zawarte są w części II ustaleń studium - rozdział IV dotyczący ochrony środowiska kulturowego i zabytków. Zasady te obowiązują niezależnie od tego, czy nieruchomości zabytkowa objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego czy też nie, ponieważ projekty decyzji o warunkach zabudowy oraz o ustaleniu lokalizacji celu publicznego dotyczące obiektów i obszarów objętych ochroną konserwatorską podlegają uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, a wydanie pozwolenia na budowę lub rozbiórkę obiektu możliwe jest tylko po uprzednim uzyskaniu pozwolenia konserwatorskiego.

➔ **Przestrzenną identyfikację obiektów i obszarów chronionych poprzez wpis do rejestru zabytków (wraz z numerem w rejestrze) przedstawia:**

Dokumentacja planistyczna, Mapa 3: "Wartości dziedzictwa kulturowego" (skala 1:10000)

➔ **Lokalizację obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków przedstawiają:**

Dokumentacja planistyczna, Mapa 3: "Wartości dziedzictwa kulturowego" (skala 1:10000)

Dokumentacja planistyczna, Mapa 9: "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. Mapa zbiorcza" (skala 1:10000)

Rysunek studium nr 1: „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” (skala 1: 10000)

Rysunek studium nr 3: „System zieleni i przestrzeni publicznych” (skala 1: 10000)

Orientacyjne rozmieszczenie obiektów - ilustracja Ml.16.

- 3.3. **Zabytki chronione ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**

- 3.3.1. **Strefy ochrony konserwatorskiej.** Dotychczas¹⁰⁷ na terenie miasta w trzynastu miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wyznaczono 46 stref ochrony konserwatorskiej, obejmujących łącznie powierzchnię ponad 166 ha. W tej formie chronione są 4 cmentarze, 5 zespołów zabudowy przemysłowej, 4 układy urbanistyczne i pozostałości dawnych układów ruralistycznych oraz 33 innych zespołów zabudowy. Wykaz terenów chronionych w tej formie zawiera załącznik II.5 do części II studium.

- 3.3.2. **Ochrona indywidualnych obiektów.** W 21 miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego objęto ochroną indywidualną 505 obiektów zabytkowych. Wykaz obiektów chronionych w tej formie zawiera załącznik I.9 - tabl. 1.

➔ **Lokalizację obszarów i obiektów objętych dotychczas ochroną konserwatorską w formie ustaleń przyjętych w miejscowych planach przedstawiają:**

Dokumentacja planistyczna, Mapa 3: "Wartości dziedzictwa kulturowego" (skala 1:10000)

Dokumentacja planistyczna, Mapa 9: "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. Mapa zbiorcza" (skala 1:10000)

Rysunek studium nr 3: „System zieleni i przestrzeni publicznych” (skala 1: 10000)

Orientacyjne rozmieszczenie stref - ilustracja Ml.16.

- 3.4. **Pozostałe zabytki nieruchome, nie objęte ochroną prawną**

- 3.4.1. Obok zabytków wpisanych do rejestru i chronionych w formie ustaleń przyjętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, na terenie Katowic istnieje wiele innych obiektów, zespołów zabytkowych oraz układów urbanistycznych posiadających wartość historyczną i kulturową.

¹⁰⁶ Zgodnie z art. 16 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, park kulturowy może tworzyć rada gminy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej.

¹⁰⁷ stan na dzień 31 września 2009 r.

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami przewiduje prowadzenie ewidencji zabytków nie wpisanych do rejestru¹⁰⁸.

3.4.2. Dla miasta Katowice dotychczas nie została założona ewidencja zabytków w rozumieniu przepisów rozporządzenia¹⁰⁹ i nie został opracowany gminny program opieki nad zabytkami.

3.4.3. Na podst. art. 145 ustawy, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków, w porozumieniu z Biurem Miejskiego Konserwatora Zabytków, wskazał jako postulowane do ochrony w formie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- a) obszary posiadające wartość historyczną i kulturową, obejmujące m.in. układy urbanistyczne, zespoły zabudowy, dla których jako formę ochrony proponuje się ustalenie stref ochrony konserwatorskiej w miejscowych planach,
- b) obiekty o wartości zabytkowej, proponowane do objęcia ochroną indywidualną w formie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zasygnalizowano także możliwość wprowadzenia korekt do zakresu obiektów i obszarów już objętych ochroną w miejscowych planach, stosownie do stanu zachowania zabytków będących przedmiotem ochrony.

Wykaz stref ochrony konserwatorskiej ustalonych oraz postulowanych do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zawiera załącznik I.9 - tabl. 2; wykaz obiektów chronionych i proponowanych do objęcia ochroną na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zawiera załącznik I.9 - tabl. 4.

→ **Granice obszarów postulowanych do ochrony w formie stref ochrony konserwatorskiej przedstawiają:**

Dokumentacja planistyczna, Mapa 3: "Wartości dziedzictwa kulturowego" (skala 1:10000)

Dokumentacja planistyczna, Mapa 9: "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. Mapa zbiorcza" (skala 1:10000)

Rysunek studium nr 3: „System zieleni i przestrzeni publicznych” (skala 1: 10000)

→ **Lokalizację obiektów postulowanych do ochrony w formie ustaleń dla indywidualnych obiektów w miejscowych planach przedstawia:**

Dokumentacja planistyczna, Mapa 3: "Wartości dziedzictwa kulturowego" (skala 1:10000)

3.5. **Obszary potencjalnego występowania zabytków archeologicznych**

W ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski wyznaczono w granicach Katowic 45 stanowisk archeologicznych zlokalizowanych i 14 niezlokalizowanych. Aby stworzyć skuteczne podstawy do ochrony tych terenów, należy je ująć w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Wykaz stanowisk objętych ochroną lub planowanych do objęcia ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zawarty jest w załączniku nr I.9 - tabl. 5.

→ **Lokalizację obiektów archeologicznych chronionych lub postulowanych do objęcia ochroną przedstawiają:**

Dokumentacja planistyczna, Mapa 3: "Wartości dziedzictwa kulturowego" (skala 1:10000)

Dokumentacja planistyczna, Mapa 9: "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. Mapa zbiorcza" (skala 1:10000)

4. **DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ**

4.1. Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków, po uzyskaniu opinii Wojewódzkiej Rady Ochrony Zabytków zaproponował wskazanie w studium najbardziej wartościowych dóbr kultury współczesnej, które powinny być chronione w formie ustaleń zawartych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:

- a) nowy Dworzec PKP, wzniesiony w 1964 r. - konstrukcja hali dworca,
- b) hala widowiskowo - sportowa "Spodek"
- c) pomnik Powstań Śląskich "Skrzydła Śląskie" z otoczeniem.

→ **Lokalizację obiektów postulowanych do ochrony jako dobra kultury współczesnej przedstawiają:**

Dokumentacja planistyczna, Mapa 3: "Wartości dziedzictwa kulturowego" (skala 1:10000)

Dokumentacja planistyczna, Mapa 9: "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. Mapa zbiorcza" (skala 1:10000)

Rysunek studium nr 1: „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” (skala 1: 10000)

Rysunek studium nr 3: „System zieleni i przestrzeni publicznych” (skala 1: 10000)

Podstawą planowanej przebudowy dworca PKP ma być decyzja o ustaleniu warunków zabudowy. Skuteczna ochrona hali o unikalnej kielichowej konstrukcji wymaga wpisania tego obiektu do rejestru zabytków.

5. **MIEJSCA PAMIĘCI**

Na terenie Katowic znajduje się szereg miejsc związanych z ochroną pamięci walk i męczeństwa. Są to cmentarze wojenne, mogiły na cmentarzach cywilnych oraz pomniki i tablice pamiątkowe rozmieszczone na terenie miasta. W procesach zmian zagospodarowania przestrzennego może wystąpić konieczność zmiany lokalizacji niektórych symboli; należy wówczas zadbać o ich właściwą ekspozycję w nowej lokalizacji. Wykaz miejsc pamięci istotnych dla kształtowania systemu przestrzeni publicznych zawiera załącznik nr I.9 - tabl. 3.

→ **Lokalizację miejsc pamięci przedstawiają:**

Dokumentacja planistyczna, Mapa 3: "Wartości dziedzictwa kulturowego" (skala 1:10000)

Rysunek studium nr 3: „System zieleni i przestrzeni publicznych” (skala 1: 10000)

¹⁰⁸ art. 21 i 22 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

¹⁰⁹ Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 14 maja 2004 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz.U. 2004 nr 124 poz. 1305). Zgodnie z przepisami rozporządzenia, ewidencja prowadzona jest przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, w formie zbioru kart ewidencyjnych, zawierających m.in dane umożliwiające określenie zabytku, jego miejsce położenia oraz zwięzły opis cech i wartości kulturowych zabytku. Prezydent miasta prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. Karty adresowe zabytków włączane są do ewidencji gminnej po sprawdzeniu, czy dane zawarte w karcie ewidencyjnej są wyczerpujące i zgodne ze stanem faktycznym. Na założenie ewidencji (odpowiednio krajowej, wojewódzkiej i gminnej) ustawodawca wyznaczył termin 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, który upłynął w listopadzie 2006 r. Do czasu sporządzenia ewidencji, w studium uwarunkowań uwzględnia się zabytki nieruchome wskazane przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, zgodnie z art. 145 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

VI. STAN ŚRODOWISKA

1. **UKSZTAŁTOWANIE I BUDOWA TERENU**
- 1.1. Ukształtowanie i budowa powierzchni ziemi oraz ich różnicowanie przestrzenne należą do podstawowych czynników kształtujących krajobraz miasta oraz możliwości rozwoju różnych form zagospodarowania.
- 1.2. W konsekwencji geologicznej przeszłości¹¹⁰, obszar Katowic znajduje się w obrębie dwóch prowincji: Wyżyn Śląsko - Małopolskich oraz Kotlin Podkarpackich¹¹¹. Granice prowincji nawiązują w rejonie miasta do przebiegu stref uskoku Książęcych, Kłodnickich oraz Mikołowskich.
- 1.2.1. Północna, wschodnia i południowo - zachodnia część Katowic mieści się w obrębie jednostek niższego rzędu Wyżyn Śląsko - Małopolskich: podprowincja: Wyżyna Śląsko-Krakowska, makroregion: Wyżyna Śląska, mezoregion: Wyżyna Śląska Południowa, regiony:
- Płaskowyż Bytomsko-Katowicki (subregion Płaskowyż Katowicki),
 - Kotlina Mysłowicka,
 - Zrąb Mikołowski,
- 1.2.2. Zachodnia, środkowa i południowo - wschodnia część miasta znajduje się w obrębie jednostek Kotlin Podkarpackich: podprowincja: Kotliny Podkarpackie Zachodnie, makroregion: Kotlina Raciborsko-Oświęcimska, mezoregion: Kotlina Raciborska,
- a) region: Wysoczyzny Przywyszynne (subregion Dolina Górnej Kłodnicy),
- b) mezoregion: Dolina Wisty,
- c) region: Dolina Wisty Odcinek Zachodni (subregion Równina Gostynki).
- 1.3. **Płaskowyż Katowicki** tworzą garby zbudowane głównie ze skał karbońskich (piaskowców, iłowców i łupków iłowcowych i mułowcowych) o spłaszczonych wierzchołkach w poziomie ok. 300-320 m n.p.m. Masyw utworów karbońskich pokrywają zróżnicowane litologicznie osady czwartorzędowe, lodowcowe i wodnolodowcowe. Zwarty obszar płaskowyżu rozcinają doliny Rawy, Potoku Leśnego, Boliny Zachodniej i Południowej. Kopalne doliny o założeniu przedczwartorzędowym wypełnione glacialnymi osadami piaszczysto-gliniastymi, mułkami zastoiskowymi oraz piaskami i mułkami rzecznyymi, plejstocеныskimi i holocеныskimi. Największa z nich - kopalna dolina Rawy, wcięta w podłoże na głębokość do ok. 50-70 m, o szerokości ok. 700 - 1200 m - znacznie przekracza rozmiary formy holocеныskiej. Wśród osadów wypełniających rynną doliny zwracają uwagę miększe warstwy torfu, występujące lokalnie pod powszechnymi tu nasypami antropogenicznymi oraz w osadach plejstocеныskich, na głębokości kilkunastu metrów p.p.t.
- 1.4. **Kotlina Mysłowicka** obejmuje północną i wschodnią część Szopienic. Jest to inwersyjne obniżenie wypreparowane w karbońskich iłowcach i mułowcach z podrzędnie występującymi piaskowcami (namur dolny). Dno kotliny zajmuje zdegradowana równina zbudowana z piasków sandrowych, sięgających 260-275 m n.p.m., w znacznej części wyeksploatowanymi jako piaski podszadzkowe. W zagłębieniach poeksploatacyjnych powstał zespół zbiorników wodnych. Podczwartorzędowa powierzchnia kotliny rozcięta jest głęboką rynną ujściowego odcinka kopalnej doliny Rawy, wypełnioną osadami plejstocеныskimi.
- 1.5. **Zrąb Mikołowski** budują iłowce i mułowce z węglem oraz piaskowce warstw załęskich (westfal dolny), tworzące zrębowy garb wyodrębniony uskoku Książęcymi i Mikołowskimi. Ciągnie się od rejonu Murcek, gdzie ma ok. 3 km szerokości, w kierunku południowo - zachodnim, stopniowo się rozszerzając. Spłaszczone wzniesienia wierzchołkowe przekraczają 320 m n.p.m.
- 1.6. **Dolina Górnej Kłodnicy** obejmuje górną część zlewni Kłodnicy w rejonie Ochojca, Piotrowic, Ligoty, południowej części Brynowa, Kokocińca i Panewnik. Jednostka ta nawiązuje do zapadliska tektonicznego, w którym na warstwach załęskich zalegają miejscami wapienie, dolomity i margle wapienia muszlowego (trias środkowy). Na skałach triasowych lub bezpośrednio na utworach karbonu znajdują się iły, iły margliste, gliny pylaste z wkładkami i cienkimi warstwami lub soczewami piasków bądź słabozwięzłych piaskowców osadzonych podczas miocenu (trzeciorzęd). Kopalna dolina Kłodnicy

110 rozwoju zrębowej budowy górotworu podczas alpejskich ruchów górotwórczych

111 wg regionalizacji geomorfologicznej Polski Południowej M. Klimaszewskiego

głęboko wciną się w iły trzeciorzędowe. Rozległe obniżenie wypełniają plejstocеныskie piaski i żwiru oraz gliny lub mułki, wykształcone w postaci nieciągłych warstw i soczew. Miększość tych osadów wzrasta w kierunku zachodnim, przekraczając 100 m w rejonie Starych Panewnik. Powierzchnia osadów wodnolodowcowych i lodowcowych tworzy równinę erozyjno - denudacyjną na wysokości 275 - 280 m n.p.m. oraz poziom terasowy związany ze zlodowaceniem odry (środkowopolskim), łagodnie nachylony w kierunku holocеныskich dolin rzecznych.

- 1.7. **Równina Gostynki** obejmuje tereny leśne w południowo - wschodniej części miasta, na południe od strefy uskoku Książęcych. Na zrzuconych tektonicznie iłowcach i mułowcach z węglem oraz piaskowcach warstw załęskich zalegają miejscami płyty wapieni, dolomitów i margli wapienia muszlowego (trias środkowy). Wyżej znajdują się iły miocеныskie i margliste oraz gliny pylaste z wkładkami i cienkimi warstwami lub soczewami piasków albo słabozwięzłych piaskowców. Powierzchnię stropową trzeciorzędu pokrywają piaski rozległych stożków sandrowych o miększości 10 - 20 m, usypanych na przedpolu lądolodu podczas zlodowacenia odry.
- 1.8. **Antropogenizacja rzeźby.** Naturalna rzeźba powierzchni terenu została, szczególnie w północnej części Katowic, w bardzo dużym stopniu przekształcona antropogenicznie. Obserwuje się wtórne, wielokrotne przekształcanie i wykorzystanie elementów zdegradowanych oraz nawarstwianie się różnych form antropogenicznych. Wypukłe formy rzeźby są znacznie zdeformowane wielkopowierzchniowymi obniżeniami powstałymi w rezultacie długotrwałej działalności górniczej. Obniżenia obejmowały często szczytowe partie wzniesień, prowadząc do zmniejszenia wysokości względnych i nachyleń stoków. Niecki obniżeniowe powodowane podziemną eksploatacją węgla kamiennego sięgają, według szacunkowych obliczeń (na podstawie niepełnych danych o wydobywaniu kopaliny), od kilkunastu do ponad 20 metrów głębokości. Wielkopowierzchniowemu obniżaniu powierzchni terenu towarzyszyło tworzenie nasypów antropogenicznych, w tym - zasypywanie starych wyrobisk po powierzchniowej eksploatacji kopalni (nasypami złożonymi z żużli, skały płonnej, gruzu, okruszków betonu, przemieszczonych i wymieszanych gruntów rodzimych do poziomu pierwotnego, a nieraz o kilka metrów wyższego). Niwelacje ścinające oraz podwyższające poziom gruntu przeznaczanego pod zabudowę doprowadziły do powstania niemal ciągłej warstwy nasypów antropogenicznych w centralnej części miasta o miększości od kilkudziesięciu centymetrów do znacznie ponad 2 m (w dolinie Rawy często ponad 4 m), zacierających drobnoskalowe elementy rzeźby naturalnej. Aktualne ukształtowanie terenu jest zatem wypadkową działań obniżających i podnoszących jego powierzchnię.
- 1.9. **Ruchy masowe gruntu (w tym osuwiska).** W obrębie stoków naturalnych nie występują warunki sprzyjające ruchom masowym gruntu. Na powierzchni nie odslaniają się skały węglanowe lub gipsy, w których mogłyby zachodzić zjawiska krasowe.
2. **WARUNKI GEOLOGICZNO-INŻYNIERSKIE**
- 2.1. Ocenę warunków geologiczno - inżynierskich podłoża wykonano na podstawie *Atlasu geologiczno - inżynierskiego aglomeracji katowickiej*, zgodnie z klasyfikacją wydzielonych serii gruntów, określoną w *Instrukcji sporządzania mapy warunków geologiczno-inżynierskich w skali 1:10000 i większej dla potrzeb planowania przestrzennego w gminach*, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 1999 r.
- 2.1.1. Do gruntów nienośnych zaliczono grunty antropogeniczne (nasypy przemysłowe - górnicze, przeróbce, wtórne, nasypy budowlane i inne), osady organiczne (torfy, namuły organiczno - mineralne z przewarstwieniami piasków pylastych oraz pyły holocеныskie i plejstocеныskie), rzeczne osady holocеныskie facji korytowej i pozakorytowej (pyły piaszczyste, piaski drobnoziarniste, drobne i średnie, rzadziej grube, miejscami z przewarstwieniami namułów). Są to grunty spoiste nieskonsolidowane oraz luźne piaszczyste o obciążeniach dopuszczalnych do 0,05 MPa. Tworzą podłoże nie nadające się do posadowień bezpośrednich. Miejsca występowania gruntów nienośnych przedstawia mapa nr 7 "Stan i wymogi ochrony środowiska", skala 1:10000.
- 2.1.2. Do gruntów słabonośnych zaliczono holocеныsko-plejstocеныskie osady deluwialne, eluwialne i eoliczne, plejstocеныskie osady rzeczne, zastoiskowe oraz zwietrzliny starszego podłoża. Są to grunty spoiste słabo skonsolidowane oraz piaszczyste - od luźnych do średnio zagęszczonych o obciążeniach dopuszczalnych 0,05 MPa - 0,3 MPa. Tworzą podłoże nadające się do posadowień bezpośrednich dla budownictwa lekkiego.
- 2.1.3. Do gruntów nośnych zaliczono plejstocеныskie osady lodowcowe i wodnolodowcowe oraz skały starszego podłoża (karbonu). Tworzą je skonsolidowane gliny morenowe oraz wodnolodowcowe grunty piaszczysto-żwirowe, w większości zagęszczone oraz wszystkie rodzaje gruntów i skał podłoża przedczwartorzędowego. Stanowią podłoże nadające się do posadowień bezpośrednich dla wszelkiego typu budownictwa.

- 2.2. Istotne dla posadowienia obiektów budowlanych jest płytkie występowanie zwierciadła I poziomu wód gruntowych. W rejonach, gdzie wody gruntowe zalegają powyżej głębokości posadowienia obiektów budowlanych, powinno stosować się izolacje przeciwwodne. W południowo - zachodniej części Katowic płytkie zaleganie wód gruntowych poza obszarami den dolin związane jest z szerokim rozprzestrzenieniem słabo przepuszczalnych glin lodowcowych. W dolinie Rawy i jej dopływów obecność licznych nasypów antropogenicznych o zróżnicowanej miąższości powoduje, że zwierciadło wód gruntowych występuje płycej niż 2 m p.p.t. jedynie w miejscach nie nadbudowanych nasypami antropogenicznymi o znacznej miąższości. W dnach dolin Brynicy, Boliny, Mlecznej i jej dopływów oraz Ślepiotki i Kłodnicy, zwierciadło wód gruntowych z reguły zalega płycej niż 2 m p.p.t. - w obrębie holocenijskich osadów rzecznych, stanowiących grunty nienośne. Ukształtowanie den tych dolin nie powinno być zmieniane; należy wykluczyć możliwość wprowadzania zabudowy z uwagi na złe warunki budowlane oraz przyrodnicze znaczenie dolin. Przy badaniu podłoża budowlanego należy mieć na uwadze zmienność położenie zwierciadła I poziomu wód gruntowych, związaną z okresowymi zmianami warunków hydrologicznych oraz prognozowanymi zmianami ukształtowania powierzchni terenu wskutek działalności górniczej.
- 2.3. Skąły karbońskie, uprzednio sfałdowane, zostały podczas młodszych ruchów górotwórczych pocięte licznymi uskokami, nadającymi masywowi skalnemu strukturę zrębową. Wyniesione części masywu karbońskiego sięgają praktycznie powierzchni terenu - zalegają pod warstwą glin zwietrzelinowych kilkumetrowej miąższości lub pokrywają czwartorzędowych osadów lodowcowych i wodnolodowcowych o miąższości od kilku do ponad dwudziestu metrów. Obecność płytko położonych wychodni uskoków w północnej i wschodniej części miasta, a także w rejonie Murcek i Kostuchny może skutkować niejednorodnością podłoża budowlanego, niezależnie od podatności stref uskokowych na powstawanie deformacji nieciągłych. Strop skał karbonu zalega głęboko (ponad 100 m p.p.t.) w Panewnikach i zachodniej części Ligoty a także w przewadze w południowo - wschodniej części Katowic; płycej, na głębokości ok. 50 - 100 m p.p.t., znajduje się w zachodniej części Piotrowic i wschodniej części Ligoty oraz w głębszych partiach kopalnej doliny Rawy. Obecność płytkich wychodni uskoków powinna być brana pod uwagę przy projektowaniu obiektów budowlanych; należy przy tym mieć na uwadze, że strefy wychodni uskoków na stropie skał karbonu określone są z różną szczegółowością, niejednokrotnie w sposób przybliżony.
- 2.4. Grunty nienośne, naturalne i antropogeniczne współwystępują w podłożu w dolinie Rawy. Kopalna dolina Rawy, o szerokości do ok. 1000 - 1500 m, wciną się w podłoże skał karbońskich na głębokość do ok. 60 - 80 m. Forma kopalna jest szersza od doliny holocenijskiej, nierozpoznawalnej w morfologii terenu z uwagi na antropogeniczne odkształcenia powierzchni (obniżenia górnicze, zasypywanie gruntami antropogenicznymi). Wypełniają ją zróżnicowane osady rzeczne, wodnolodowcowe i lodowcowe. W centralnej części miasta na powierzchni zalegają grunty antropogeniczne o miąższości osiagającej lokalnie 6-8 metrów. W osiowej części doliny Rawy pod nasypami zalega kilkumetrowa warstwa holocenijskich namulów, wśród których występują torfy o miąższości przekraczającej miejscami 1,5 metra. Wśród plejstocenijskich osadów rzecznych występują lokalnie soczewy torfów o miąższości kilkunastu metrów. Strop torfów znajduje się na głębokości ok. 10 m, pod cienką warstwą piasków rzecznych, na których zalegają holocenijskie namuły rzeczne lub grunty antropogeniczne kilkumetrowej miąższości. Taką sekwencję osadów rozpoznano w rejonie ul. Bankowej oraz w południowej części Os. Rożdżeńskiego. Obecność w dolinie Rawy zróżnicowanych gruntów nienośnych o dużej miąższości stanowi istotne utrudnienie dla realizacji obiektów budowlanych, zwłaszcza o znacznym nacisku na podłoże lub głęboko posadowionych.
- 2.5. W śródmiejskiej i północnej części Katowic oraz w Załężu, Haldzie Załęskiej, a także na północ od Giszowca i Janowa, na dużych powierzchniach występują pokrywy gruntów antropogenicznych o miąższości ponad 2 m. W miejscach zaspanych wyrobisk miąższość nasypów sięga miejscami kilkunastu metrów. Grunty antropogeniczne generalnie klasyfikowane są jako nienośne. Ze względu na niejednorodność nasypów, cechy gruntów antropogenicznych są mocno zróżnicowane. Obok podłoża o cechach niekorzystnych dla posadowienia obiektów budowlanych spotyka się podłoże o cechach przeciętnych lub korzystnych. Grunty antropogeniczne wymagają wnikliwego rozpoznania, także na podstawie badań geofizycznych, warunków geotechnicznych posadawiania obiektów budowlanych. W południowej części Katowic nasypy antropogeniczne o miąższości ponad 2 m występują sporadycznie. Większość nasypów stanowią nadpoziomowe hałdy przy zakładach górniczych.
- 2.6. W obrębie sześciu terenów przeznaczonych do zainwestowania, o łącznej powierzchni 250 ha, w tym 226 ha w północno - wschodniej części Katowic (Borki, rejon ulic: Hallera, Bagiennej-Magazynowej, Murckowskiej-Bagiennej, a ponadto w rejonie ul. Chodnikowej w Załężu oraz na północ od Os. Zgrzebnika w Brynowie) wykonane zostały na zlecenie Urzędu Miasta szczegółowe badania geologiczne - inżynierskie, w tym geofizyczne, rozpoznające cechy podłoża budowlanego oraz potencjalne zagrożenie dla zabudowy części terenów wynikające z występowania płytkich wyrobisk górniczych. Badania geofizyczne w rejonach występowania płytkich wyrobisk oraz projekty

uzdatniania terenu sporządzone zostały również w ramach likwidacji KWK „Katowice-Kleofas”. W Kostuchnie, rejonie ulic Szarych Szeregów, Ogrodzińskiego i Urbana, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (11 posesji) została zabezpieczona przez podsadzenie płytkich wyrobisk.

- 2.7. Znaczna część terenów pokrytych gruntami antropogenicznymi, ogólnie klasyfikowanymi jako nienośne, znajduje się w miejscach o dużej wartości ekonomicznej. Zasadne jest przywracanie użyteczności terenom zdegradowanym i wykorzystanie ich do zabudowy, o ile nie występują przeciwwskazania wynikające z konieczności kształtowania korytarzy wentylacyjnych, występowania na terenach zalewowych, zanieczyszczeń gruntu itp., stosownie do planowanej funkcji. Działania takie powinny mieć priorytet w stosunku do przeznaczania poza zabudowę niemieszkaniową terenów nie zdegradowanych i w pełni biologicznie czynnych.

3. KLIMAT. JAKOŚĆ POWIETRZA

- 3.1. Ogólne warunki klimatyczne dla obszaru Katowic charakteryzują następujące wartości parametrów meteorologicznych (dane dla stacji meteorologicznej „Muchowiec”):

- średnia roczna temperatura powietrza: 7,9°C,
- średnia roczna temperatura powietrza najcieplejszego miesiąca (lipiec): 17,3°C,
- średnia roczna temperatura powietrza najchłodniejszego miesiąca (styczeń): -2,3°C,
- najwyższa maksymalna temperatura powietrza (29.08.1992): 36,0°C,
- najniższa minimalna temperatura powietrza (08.01.1987): -27,4°C,
- średnie roczne sumy opadów atmosferycznych: 724 mm, w półroczu ciepłym (maj-październik) - 458 mm,
- maksymalny zanotowany opad dobowy (21.04.1972): 82 mm,
- średnia liczba dni z mgłą w roku: 55 dni,
- średni czas zalegania pokrywy śnieżnej: 60 dni w roku,
- przeważające wiatry: ok. 50% wiatrów z sektora zachodniego
- czas trwania okresu wegetacyjnego: 210 - 220 dni.

- 3.2. Obszar Katowic charakteryzuje się stosunkowo wysoką ilością opadów. Średnia roczna suma opadów (lata 1961-2000) wyniosła 724 mm dla posterunku Muchowiec i aż 842 mm dla posterunku Murcki. W drugim przypadku jest to jeden z najwyższych poziomów zarejestrowanych na Wyżynie Śląskiej.

- 3.3. Według danych anemologicznych ze stacji meteorologicznej w Muchowcu (wielolecie 1961-1990) najczęściej wiejącymi wiatrami są wiatry południowo-zachodnie (19,3%), północno-zachodnie (15,1%) oraz zachodnie (14,1%). Najrzadziej wieją wiatry z północy (6%) oraz z północnego-wschodu (6,4%). Przez 11 % czasu w ciągu roku występują cisy. Średnia prędkość wiatru wynosi 3,1 m/s. Najsilniejsze są wiatry zachodnie i południowo-zachodnie - 4,0 m/s, najłagodniejsze zaś północno-wschodnie - 2,5 m/s.

- 3.4. **Jakość powietrza.** Systematyczny monitoring jakości powietrza atmosferycznego prowadzi na terenie miasta Śląska Wojewódzka Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Katowicach. Punkty pomiarowe stężeń zanieczyszczeń powietrza znajdują się przy ul.: Raciborskiej 39 (Śródmieście) oraz Obrońców Westerplatte 51 (Szopienice). Ponadto w ramach Śląskiego Monitoringu Powietrza prowadzonego przez WIOŚ w Katowicach monitoruje się jakość powietrza przy pomocy automatycznej stacji pomiarowej zlokalizowanej na terenie Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych przy ul. Kossutha 6. Do 2003 r. prowadzone były również badania opadu pyłu i zawartości w nim metali w 38 punktach na terenie całego miasta.

- 3.4.1. Na jakość powietrza w Katowicach ujemnie wpływają:

- a) przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego; w latach 2002-2006 przekroczenia wahały się od 30% w 2004 r. (na obydwu stacjach pomiarowych) do 102% w 2005 r. (ul. Obrońców Westerplatte); w ostatnich 5 latach stopień zapylenia powietrza utrzymuje się mniej więcej na podobnym poziomie, różnice w poszczególnych latach zależą w dużym stopniu od warunków pogodowych panujących w okresie grzewczym; ogólnie nieco wyższy poziom zanieczyszczenia odnotowano na stacji w Szopienicach;
- b) znaczne przekroczenia wartości dopuszczalnych benzo-a-pirenu; porównując jednak wartości stężeń tej substancji w stosunku do innych stacji pomiarowych na terenie województwa stwierdza się, że nie odbiegają one istotnie od przeciętnych wartości dla województwa;

- c) przekroczenie wartości dopuszczalnych stężenia fenolu;
- d) przekroczenia stężeń benzenu (wg badań prowadzonych przy ul. Kossutha przez Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych);
- e) stosunkowo duże (choć mieszczące się w granicach normy) stężenie związków ołowiu i kadmu w Szopienicach.

Tabl. VI.1. Wartości stężeń wybranych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zanotowane na stacjach pomiarowych WSSE w Katowicach w latach 2002 - 2006

Rodzaj substancji		Okres pomiarowy					Wartość dopuszczalna lub wartość odniesienia obowiązująca w 2006 r.		
		2002	2003	2004	2005	2006			
		D _a	D _a	D _a	D _a	D _a	D ₂₄	D _a	D ₂₄
Śródmieście, ul. Raciborska 39									
Pył zawieszony PM10 met. wagową	µg/m³	59	64	52	56	55	przepr. 43,8% dni w roku	40	50 częst. przepr. 35 razy
Ołów	ng/m³	74	96	68	63	86	-	500	-
Kadm	ng/m³	3,0	2,9	2,7	2,4	2,7	-	10	-
Substancje smółowe	µg/m³	8,4	10,0	-	-	-	-	10	-
Benzo-a-piren	ng/m³	10,7	14,1	8,3	7,1	8,8	-	1	-
SO ₂	µg/m³	15	13	10	-	-	-	30	350
NO ₂	µg/m³	20	18	19	-	-	-	40	200
Fenol	µg/m³	7,2	3,4	5,6	-	-	-	2,5	20
Amoniak	µg/m³	17	16	18	-	-	-	50	400
Szopienice, ul. Obrońców Westerplatte 51									
Pył zawieszony PM10 met. wagową	µg/m³	56	71	52	81	67	przepr. 46,0% dni w roku	40	50 częst. przepr. 35 razy
Ołów	ng/m³	205	313	221	189	296	-	500	-
Kadm	ng/m³	4,9	5,0	5,2	4,1	5,6	-	10	-
Benzo-a-piren	ng/m³	12	16,8	10,1	8,4	11,5	-	1	-

Objaśnienia: D_a - stężenie średnie D₂₄ - częstość przekraczania wartości dopuszczalnej 24-godzinnej

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie danych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach

- 3.4.2. Stosunkowo niewielkie są stężenia dwutlenków siarki i azotu (w stosunku do wartości dopuszczalnych), a także metali ciężkich, ale tylko w przypadku stacji przy ul. Raciborskiej.
- 3.4.3. Opad pyłu wykazuje tendencję spadkową od końca lat 80. W ostatnich latach poziom opadającego pyłu ustabilizował się na poziomie od ok. 20 g/m²/rok w niektórych punktach na Muchowcu, Podlesiu i Kostuchnie do ok. 100 g/m²/rok w niektórych punktach w Śródmieściu, Brynowie, Janowie i Giszowcu, a więc znacznie poniżej obowiązującej normy (200 g/m²/rok).
- 3.4.4. Zawartość metali ciężkich w opadającym pyłe na ogół nie przekraczała przyjętych norm. Wyjątek stanowi obszar Szopienic oraz częściowo Dąbrówki Małej i Bogucic. Zawartość ołowiu w opadającym pyłe przekraczała wartość odniesienia nawet dwukrotnie (w punkcie przy ul. Wiosny Ludów 62). Również w tym samym miejscu znacznie przekroczony był poziom odniesienia w stosunku do kadmu (4-krotnie). Ponadto nieznacznie poziom kadmu był przekroczony w Bogucicach przy ul. Roździeńskiej, a ołowiu w Dąbrówce Małej przy ul. Techników.
- 3.4.5. Jak wynika z rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim za 2006 r., wykonanej wg zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, Katowice zostały zaliczone do strefy Aglomeracji Górnośląskiej. Ocena roczna z uwagi na ochronę zdrowia zakwalifikowała strefę Aglomeracji Górnośląskiej do klasy C, co oznacza, że poziomy stężenie przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. Odnotowano przekroczenia stężeń pyłu zawieszonego PM10, dwutlenku siarki i ozonu. Konsekwencją zaliczenia strefy do klasy C jest konieczność opracowania programu ochrony powietrza. Dla aglomeracji górnośląskiej opracowano i uchwalono program ochrony powietrza¹¹². Program ten m.in. wskazuje podstawowe kierunki działań zmierzających do przywracania poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10.

112 Rozporządzenie Nr 17/2004 Wojewody Śląskiego z dnia 24 marca 2004 r.

- 3.5. Pomimo występujących nadal przekroczeń standardów jakości powietrza, podkreślenia wymaga fakt, że w okresie ostatnich 20 lat stan czystości powietrza uległ znaczącej poprawie. Ładunki podstawowych zanieczyszczeń zmniejszyły się przeciętnie 2-3 krotnie. Obecnie notowane poziomy zanieczyszczeń nie odbiegają istotnie od poziomów zanieczyszczeń notowanych w innych dużych aglomeracjach miejskich, a w wielu przypadkach są niższe.

4. ZASOBY WODNE

- 4.1. Środowisko wodne jest jednym z najważniejszych komponentów środowiska naturalnego. Potrzeba ochrony zasobów wodnych legła u podstaw ustawy Prawo wodne¹¹³, która reguluje zasady korzystania z wód, a także zapewnia warunki ich ochrony.
 - 4.1.1. Ograniczenia w zagospodarowaniu terenu związane z wymogami ochrony wód podziemnych. Zgodnie z art. 73 ust. 1 p. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu uwzględnia się ograniczenia wynikające z ustalenia w trybie przepisów ustawy Prawo wodne: warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni oraz ustanowienia stref ochronnych ujęć wód, a także obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.
 - 4.1.2. Na terenie Katowic dotychczas nie ustalono żadnego z wymienionych powyżej obszarów, w związku z czym nie występują formalne ograniczenia zagospodarowania terenu wynikające z potrzeb ochrony wód.
 - 4.1.3. W Katowicach nastąpiła daleko posunięta degradacja środowiska wodnego, skutkująca brakiem przydatności niemal wszystkich wód powierzchniowych i znacznej części wód podziemnych do gospodarczego wykorzystania. Wiele odcinków rzek zostało zamienione na kanały ściekowe, a część z nich została zakryta.
 - 4.1.4. Wzrost świadomości ekologicznej, przyjęcie w ostatnich kilkunastu latach wielu uregulowań prawnych zmierzających do poprawy jakości wód oraz zwiększenie ilości środków finansowych, pochodzących głównie z funduszy Unii Europejskiej, przeznaczanych na uporządkowanie gospodarek wodno-ściekowych, pozwala przypuszczać, że nastąpi stopniowe przywrócenie pożądanej jakości wód, co pozwoli przywrócić lub wzmocnić ich funkcje gospodarcze, ekologiczne i rekreacyjne.
 - 4.2. Wody powierzchniowe
 - 4.2.1. Przez Katowice przebiega dział wodny I rzędu oddzielający obszary zlewniowe Wisły i Odry. 80,2% obszaru miasta pod względem hydrograficznym należy do lewostronnego dorzecza Wisły, natomiast pozostała część Katowic (19,8%) do prawostronnego dorzecza Odry. Dorzecze Odry reprezentuje Kłodnica wraz dopływami. Rzeka ta odwadnia Panewniki, Ligotę, Brynow (za wyjątkiem części północnej), Ochojec oraz północną część Piotrowic. Do głównych cieków dorzecza Wisły należą: Brynica, Rawa, Bolina i Mleczna. Brynica odwadnia bezpośrednio Dąbrówkę Małą i północną część Szopienic, natomiast pozostałą część północnych dzielnic miasta odwadnia jej dopływ - Rawa. Dzielnice wschodnie (Janów z Nikiszowcem, Giszowiec oraz północne krańce Murcek) należą do zlewni Boliny, uchodzącej podobnie jak Brynica do Przemszy. Południową część miasta (Kostuchna, Podlesie, Zarzecze, Piotrowice - część południowa oraz Murcki - bez krańców północnych) odwadnia Mleczna, będąca lewostronnym dopływem Gostyni.
 - 4.2.2. Spośród rzek przepływających przez miasto kontrolowane hydrologicznie są Brynica, Kłodnica i Mleczna. Jednak tylko dla Brynicy wyniki pomiarów można odnieść wprost do odcinka rzeki na wysokości Katowic. W dwóch pozostałych przypadkach zamykają one zlewnię znacznie wykraczającą poza obszar miasta. Dla Brynicy średni przepływ (SSQ) wyliczony dla wodowskazu Szabelnia (przed ujściem do Przemszy) wynosi 5,8 m³/s, natomiast najniższy niski przepływ (NNQ) wynosi 2,9 m³/s. Najwyższy odnotowany przepływ (41,9 m³/s) wystąpił 24 maja 1983 r. Powyższe dane świadczą o dużej regularności przepływów Brynicy. Wpływa na to w głównej mierze duża zdolność retencyjna zbiornika Kozłowa Góra.
 - 4.2.3. Ponieważ charakter sieci rzecznej oraz stan sanitarny wód sprawiają, że wody płynące nie są i w przyszłości prawdopodobnie nie będą wykorzystywane gospodarczo, bardziej istotna od analizy przepływów charakterystycznych, jest analiza przepływów o charakterze wezbraniowym z uwagi na możliwe zagrożenie powodziowe.
 - 4.2.4. W tabeli VI.3 zestawiono wartości przepływów o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia (od p=1% - raz na 100 lat do p=50% - raz na 2 lata). W przypadku Brynicy uzyskany wynik obliczono na podstawie statystyk przepływów, w pozostałych przypadkach (zlewnie niekontrolowane) posłużono się wzorami empirycznymi.

113 Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zmianami)

Tabl. VI.2. Sieć rzeczna

Nazwa	Długość ciek w km		Powierzchnia zlewni w km ²	
	ogółem	na terenie miasta	ogółem	na terenie miasta
dorzecze Wisły				
Przemsza	86,9	-	2120	71,4
Przemsza do ujścia Boliny	60,5	-	1040 ¹	71,4
Brynica	57,1	4,2 ²	496	52,3
Rawa	19,2	12,1	89	46,2
Potok Leśny	4,9	4,9	11,4	11,4
Bolina	10,2	7,1	28,5	19,1
Gostynia	32,6	-	346	60,7
Mleczna	22,0	9,7	146	60,7
Rów Piotrowicki	1,4	1,4	0,53	0,53
Rów Graniczny	0,9	0,9	0,57	0,57
Rów Podleski	2,0	2,0	1,4	1,4
Małownik	3,1	3,1	3,3	3,3
Rów NOT	1,9	0,2	1,9	1,0
Rów Murckowski	5,6	5,6	7,8	5,9
Pstrążnik	5,1	3,5	13,3	13,1
Przyrwa	12,2	2,9	36	9,6
Bagnik	1,7	1,7	1,9	1,3
Cetnik	1,8	1,8	2,1	1,4
Kaskadnik	1,8	1,7	2,2	1,4
Bielawka	2,0	1,9	3,4	1,8
dorzecze Odry				
Kłodnica	80	10,7	1010	32,6
Kokociniec	2,4	2,4	4,0	4,0
Ślepiotka	8,1	8,1	15,7	15,7
Rów Piotrowicki II	2,0	2,0	2,5	2,5
Rów Zielny	1,9	1,9	1,9	1,9
Rów Panewnicki	5,2	2,9	8,0	3,1

¹⁾ powierzchnia zlewni z uwzględnieniem Boliny
²⁾ odcinek graniczny; koryto na całej długości znajduje się na terenie Sosnowca
opracowanie: BRR Katowice

- 4.2.5. Naturalny reżim odpływów - wyrównany z wezbraniem letnim i mniejszym wiosennym, związany z zasilaniem gruntowo-deszczowo-śnieżnym, jest silnie zaburzony, głównie przez takie czynniki antropogeniczne jak: duża retencja powierzchniowa (zbiorniki retencyjne), drenaż technologiczny (kopalnie węgla) oraz silnie rozbudowany system kanalizacji deszczowej ograniczający retencję gruntową.
- 4.2.6. Rzeki płynące przez teren miasta mają na ogół koryta silnie przekształcone antropogenicznie. Przeważnie są to koryta całkowicie sztuczne - wyprostowane w stosunku pierwotnego ich przebiegu, często pogłębione, miejscami obetonowane. Ich przebudowa często była wymuszana likwidacją szkód górniczych. Skrajnym przykładem antropogenizacji koryta jest rzeka Rawa, która niemal na całej długości posiada koryto betonowe, pozbawione praktycznie łączności hydraulicznej z wodami gruntowymi, z ograniczonym zasilaniem przez wody powierzchniowe. Ponadto znaczny jej fragment w rejonie Śródmieścia jest zakryty.
- 4.2.7. Z praktycznego, a także formalnego punktu widzenia Rawę do ujścia Potoku Leśnego uznano za otwarty kanał ściekowy. Zatem nie podlega ona na tym odcinku administracji RZGW w Gliwicach.

Tabl. VI.3. Maksymalne przepływy roczne o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia

Nazwa	Przepływ w m³/s				Powierzchnia zlewni w km ² do przekroju obliczeniowego
	p=1%	p=5%	p=10%	p=50%	ogółem
dorzecze Wisły					
¹⁾ Brynica wodowskaz Czeladź	21,12	14,57	11,82	5,50	365
²⁾ Brynica wodowskaz Szabelnia	43,0	-	29,8	18,6	483
³⁾ Rawa powyżej Potoku Leśnego	29,6	21,6	18,5	9,2	61,6
⁴⁾ dorzecze Mlecznej					
Rów Piotrowicki	0,8	0,46	0,34	0,12	0,53
Mleczna linia kolejowa Katowice-Tychy	10,0	5,71	4,24	1,51	4,5
Bagnik	2,0	1,14	0,85	0,30	1,9
Rów Graniczny	1,1	0,63	0,47	0,17	0,57
Mleczna ujście Rowu Granicznego	13,5	7,70	5,72	2,04	7,9
Cetnik	3,3	1,88	1,40	0,50	2,1
Mleczna ujście Cetnika	16,0	9,14	6,78	2,42	10,5
Rów Podleski	1,7	0,97	0,72	0,26	1,4
Kaskadnik	2,8	1,60	1,19	0,42	2,2
Mleczna ujście Kaskadnika	19,5	11,14	8,27	2,95	15,3
Bielawka	4,2	2,4	1,78	0,63	3,4
Małownik	2,8	1,60	1,19	0,42	3,3
Mleczna ujście Matownika	23,5	13,42	9,96	3,55	22,5
Rów NOT	2,4	1,37	1,02	0,36	1,9
Rów Murckowski	8,5	4,85	3,60	1,28	7,8
Pstrążnik	8,3	4,74	3,52	1,25	13,3
Mleczna ujście Pstrążnika	33,0	18,43	13,99	4,98	51,2
dorzecze Odry					
dorzecze Kłodnicy					
⁵⁾ Kłodnica ulica Kościuszki	3,09	2,01	-	0,48	3,5
Kłodnica przed ujściem Kokocińca	5,91	3,85	-	0,92	6,7
Kokociniec	4,00	2,76	-	0,66	4,0
Kłodnica poniżej ujściu Kokocińca	10,15	6,61	-	1,57	11,5
Kłodnica przed ujściem Ślepiotki	15,09	9,83	-	2,34	17,1
⁶⁾ Ślepiotka przed ujściem Rowu Zielnego	6,10	4,55	3,85	2,08	3,7
Rów Zielny	3,12	1,95	1,60	1,05	1,9
Ślepiotka poniżej ujścia Rowu Zielnego	7,50	5,60	4,73	2,55	5,9
Ślepiotka most w ul. Śląskiej	9,10	6,80	5,74	3,10	8,8
Ślepiotka przed ujściem Rowu Piotrow. II	10,40	7,84	6,62	3,58	11,6
Rów Piotrowicki II	1,53	0,96	0,78	0,51	2,5
⁵⁾ Ślepiotka ujście do Kłodnicy	12,33	7,99	-	1,90	15,7
Kłodnica poniżej ujścia Ślepiotki	27,37	17,82	-	4,27	31
Kłodnica przed ujściem Rowu Panewnickiego	29,14	18,97	-	4,52	33
Rów Panewnicki	7,09	4,60	-	1,09	8,0
Kłodnica poniżej ujścia Rowu Panewnickiego	36,20	23,57	-	5,61	41

¹⁾ wg „Ekspertyza dotycząca zagrożeń wodnych terenów depresyjnych w dolinie rzeki Brynicy od mostu w Al. Roździeńskiego do granic miasta Czeladzi na terenie miasta Katowice”, Hydroprojekt Warszawa Oddział Sosnowiec, 2004.
²⁾ wg „Ekspertyza hydrotechniczna gminy Mysłowice dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice, Biuro Rozwoju Regionu w Katowicach, Politechnika Krakowska, 1999.
³⁾ wg „Wyznaczenie położenia zwierciadeł wielkich wód w istniejącym korycie rz. Rawy od wlotu do odcinka zakrytego w km 8+850 do wylotu z oczyszczalni Klimzowiec w km 13+000 wraz z określeniem zasięgu terenów zalewowych”, Hydroprojekt Kraków Sp. z o.o., 2000.
⁴⁾ wg „Operatu hydrologicznego rzeki Mlecznej i dopływów w granicach miasta Katowice”, Hydroprojekt Warszawa Oddział Sosnowiec, 2002.
⁵⁾ wg „Ekspertyzy hydrotechnicznej dla rzeki Kłodnicy w Katowicach”, Hydroprojekt Warszawa Oddział Sosnowiec, 2000.
⁶⁾ wg „Operatu hydrologicznego rzeki Ślepiotki i dopływów w granicach miasta Katowice”, Hydroprojekt Warszawa Oddział Sosnowiec, 2002.

opracowanie: BRR Katowice

- 4.2.8. Obecnie tylko nieliczne i krótkie fragmenty koryt rzecznych, głównie płynących przez tereny leśne, posiadają charakter zbliżony do naturalnego. Zasadne, z przyrodniczego i społecznego punktu widzenia (poprawa relacji ekologicznych, dostępność rekreacyjna), wydaje się podjęcie działań zmierzających do częściowej renaturalizacji niektórych cieków. Dotyczyć to powinno w pierwszym rzędzie: Kłodnicy, Ślepiotki, Boliny, Mlecznej oraz jej dopływów.
- 4.2.9. Wody stojące na terenie Katowic są reprezentowane przez zbiorniki wodne antropogenicznego pochodzenia, powstałe w miejscach dawnej eksploatacji piasku lub gliny, a także w nieckach osiadań terenu. Aktualnie zajmują one dość znaczny obszar (łącznie 203 ha, nie licząc nieutrwalonych zalewisk na terenach leśnych). Blisko połowa z tej powierzchni przypada na kompleks stawów położonych na pograniczu Katowic, Sosnowca i Mysłowic, powstałych w dawnych wyrobiskach piasku (89 ha na terenie Katowic). Największy ze stawów - Morawa zajmuje powierzchnię 35,8 ha. Stawy wraz z otoczeniem pełnią ważne funkcje rekreacyjne i mają duże znaczenie przyrodnicze. Również duże znaczenie rekreacyjne i przyrodnicze posiada ok. 33 hektarowy kompleks stawów zlokalizowanych w dolinie Potoku Leśnego (Dolina Trzech Stawów i Katowicki Park Leśny). Wśród pozostałych zbiorników wodnych znaczącą funkcję rekreacyjną pełnią ponadto: zbiornik wodny przy ośrodku wypoczynkowym „Wesoła Fala” (9 ha), zbiornik wodny przy Parku Bolina (2,8 ha). Istotną rolę przyrodniczą pełnią: stawy w południowej części Os. Tysiąclecia, Staw Grünfeld w Brynowie, Staw Trzewiczek w Janowie, stawy „Janina”, „Barbara” i „Górnik” w rejonie Giszowca oraz zalewisko Ślepiotka w dolinie górnej Ślepiotki.
- 4.2.10. Cechą charakterystyczną powierzchniowych wód stojących na terenie Katowic są dynamiczne zmiany zasięgu niektórych zbiorników wodnych w związku z prowadzoną na szeroką skalę eksploatacją podziemną węgla. Niewielkie zalewiska w nieckach osiadań terenu często ulegają zanikowi po zmianie ukształtowania terenu lub są zasypywane w ramach rekultywacji technicznej. W ich miejsce powstają nowe zalewiska. Zasadne jest aby część zalewisk pogórnich utrwalić, gdyż mogą one w przyszłości wpływać na zwiększenie bioróżnorodności obszaru miasta, a także wzbogacić bazę rekreacyjną.
- 4.2.11. **Stan czystości wód**

Systematyczne kontrole jakości wód powierzchniowych w ramach monitoringu regionalnego prowadzi WIOŚ w Katowicach. Na terenie miasta lub w sąsiedztwie jego granic bada się jakość wód: Brynicy (powyżej ujścia Rawy oraz przed ujściem do Przemszy), Boliny i Rawy tuż przed połączeniem z Brynicą, Mlecznej (poniżej Podlesia, przy granicy z Tychami), Przyrwy przed ujściem do Mlecznej oraz Kłodnicy (w Brynowie i powyżej ujścia Jamny).

Według obowiązującej do lipca 2006 r. klasyfikacji wód powierzchniowych (*Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód*) wszystkie badane rzeki znajdowały się w V - najgorszej klasie czystości.

Największe przekroczenia wartości granicznych (dla IV klasy czystości) notowane były w wodach Boliny. Charakter zanieczyszczeń wskazuje w tym przypadku na duże znaczenie przemysłowych, zwłaszcza górniczych, źródeł zanieczyszczeń (wielokrotne przekroczenie wartości granicznej dla chlorków, znaczne przekroczenia dla siarczanów). Liczba bakterii grupy coli wskazuje na bardzo wysoki poziom zanieczyszczeń bakteriologicznych we wszystkich rzekach (przekroczenia dochodzą do 5000 - krotności), szczególnie w wodach Boliny, Rawy, Brynicy i Kłodnicy. Głównym ich źródłem są nieoczyszczone ścieki bytowe.

Relatywnie nieco lepszej jakości są wody Mlecznej oraz Przyrwy. W przypadku tych rzek przekroczenia wartości granicznych (dla IV klasy czystości) w zakresie wskaźników fizykochemicznych są stosunkowo nieliczne, a wielkości przekroczeń są umiarkowane.

Obecny stan sanitarny wód powierzchniowych wyklucza ich gospodarcze wykorzystanie. Doprowadzenie ich do poziomu III - IV klasy czystości (możliwość wykorzystania ich do celów przemysłowych i częściowe przywrócenie życia biologicznego) wydaje się odległą perspektywą dla większości rzek. Jeszcze trudniejsze będzie doprowadzenie ich do II klasy czystości (pełna możliwość wykorzystania wód do celów rekreacyjnych). Konieczne jest zdecydowane ograniczenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanego do wód. Jest to warunkowane przede wszystkim wdrożeniem skutecznych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych obejmujących całe miasto, skuteczne podczyszczanie wód deszczowych oraz znaczące ograniczenie przedostawania się chlorków i siarczanów do wód ze zwałowisk skały płonnej oraz osadników wód dołowych.

Najbardziej realne, w stosunkowo krótkim czasie, wydaje się osiągnięcie poziomu III - IV klasy czystości dla Mlecznej. Przekroczenia wartości dopuszczalnych dla IV klasy czystości, w zakresie wskaźników fizykochemicznych w 2006 r., były niewielkie, wystąpiły dla: amoniaku (o 14%), azotu Kjeldahla (42%), fosforanów (47%), przewodności elektrolitycznej (10%), substancji rozpuszczalnych

ogółem (10%) oraz chlorków (6%). Znacznie bardziej zostały przekroczone standardy dla IV klasy czystości w zakresie wskaźników bakteriologicznych (ok. 20-krotnie), co i tak było poziomem wielokrotnie niższym w stosunku do innych katowickich rzek (Brynicy, Rawy, Boliny i Kłodnicy).

Realizacja projektu budowy sieci kanalizacyjnej powinna się przyczynić do wyraźnej poprawy stanu sanitarnego wód powierzchniowych na terenie miasta, przy czym poprawa stanu czystości Brynicy będzie uzależniona w dużej mierze od działań realizowanych również przez inne gminy położone w zlewni tej rzeki.

4.3. **Wody podziemne**

- 4.3.1. **Zasoby wód podziemnych**, mogące mieć znaczenie z gospodarczego punktu widzenia, zretencjonowane są w osadach tworzących czwartorzędowe i karbońskie piętra wodonośne. Marginalne znaczenie ma triasowe piętro wodonośne, ze względu na niewielki zasięg osadów. Zasilanie poziomów karbońskich ma miejsce na obszarze wychodni skał karbonu lub poprzez utwory czwartorzędowe w miejscach, gdzie zalegają cienką warstwą lub są przepuszczalne. Izolację stanowi warstwa nieprzepuszczalnych itów miocennych, zalegających na utworach wodonośnych karbonu i triasu w południowo - wschodniej i zachodniej części obszaru miasta. Czwartorzędowe poziomy wodonośne zasilane są bezpośrednio z powierzchni terenu oraz boczenie, poprzez piaskowce karbońskie. Miejscową, nieciągłą izolację wodonośnych osadów piaszczysto - żwirowych, zalegających w głębszych partiach rynien dolin kopalnych stanowią warstwy glin lodowcowych.
- 4.3.2. Znaczące zasoby wód podziemnych, mogące stanowić źródło zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do celów pitnych zretencjonowane są w czwartorzędowych piaskach i żwirach wypełniających kopalną dolinę Kłodnicy. Zasoby te wydzielone zostały jako Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) nr 331 Dolina kopalna rzeki górna Kłodnica. Jest to jedyny zbiornik tej rangi ujęty w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przebiegu granic dorzeczy i regionów wodnych¹¹⁴. W związku z powyższym tylko dla tego zbiornika może zostać wyznaczony obszar ochronny¹¹⁵. Zbiornik izolowany jest od utworów karbonu nieprzepuszczalną serią ilastych osadów miocenu, co zapobiega jego zdrenowaniu przez kopalnię węgla, natomiast od powierzchni jest częściowo izolowany nieciągłym poziomem glin zwałowych. Zasilanie wodami opadowymi ma miejsce na wychodniach warstw przepuszczalnych. Stopień zagrożenia wód zbiornika jest bardzo wysoki - w sąsiedztwie dawnej odkrywki złoża piasków podsadzkowych Panewniki (orientacyjnie na południe od Ślepiotki i Kłodnicy), a na pozostałym obszarze średni bądź niski - zależnie od miąższości osadów nad warstwą wodonośną i obecności w profilu osadów warstw słabo przepuszczalnych. Jakość i zasobność wód zbiornika ulega, w skali ponadlokalnej, niekorzystnym zmianom z uwagi na istniejące powierzchniowe ogniska zanieczyszczeń oraz drenujący wpływ odwadniania kopalń węgla.
- 4.3.3. W opracowaniach hydrogeologicznych wyróżniany jest także karboński GZWP nr 457 Tychy - Siersza (C/2). Obejmuje południowo - wschodnią część Katowic, generalnie położoną na południe od strefy uskoku Książęcego. Na północ od granicy GZWP nr 457 Tychy - Siersza, karbońskie poziomy wodonośne są mniej zasobne. Wydzielony w nich został Użytkowy Poziom Wód Podziemnych (UPWP) C II Mikołów - Sosnowiec. Zasoby wód karbońskich są w znacznej części zczyerpywane w wyniku odwadniania wyrobisk kopalń węgla kamiennego. Jakość wód jest zmienna i pogarsza się - najszybciej w kopalniach likwidowanych, gdzie rezygnuje się z selekcji wód lepszej jakości (infiltracyjne). Spływają one do niżej położonych wyrobisk, gdzie mieszają się z zasolonymi wodami reliktowymi. Zmiany warunków hydrogeologicznych powodują, że karbońskie poziomy wodonośne tracą rangę poziomów użytkowych.
- 4.3.4. Wody pochodzące z karbońskich poziomów wodonośnych eksploatowane są ujęciami kopalnianymi, zazwyczaj do celów technologicznych. Część wody dopływającej do wyrobisk (na poziomach do 300 - 400 m) nadaje się do uzdatniania i zaopatrzenia w wodę pitną. Stacje uzdatniania wody funkcjonują w KWK „Wesoła” i KWK „Wujek”. Zapewniają możliwość pozyskania w sytuacjach awaryjnych, odpowiednio, 4000 m³/d i 1000 m³/d. Według opracowania *Inwentaryzacja studni gospodarczych i ujęć wód podziemnych na terenie miasta Katowice*, wody infiltracyjne dopływające do siedmiu kopalń na terenie Katowic nadają się w całości do zagospodarowania. Część z tych wód nadaje się do uzdatniania do celów pitnych. Najlepszą jakość, oprócz wymienionych wyżej, mają wody dopływające do szybu Czulów kopalni „Murcki”, nie posiadającej obecnie stacji uzdatniania. W przypadku budowy instalacji uzdatniającej można dodatkowo uzyskać ok. 7000 - 8000 m³/d wody pitnej.
- 4.3.5. *Inwentaryzacja studni...*, wykonana w 2005 r. zawiera 19 ujęć wierconych oraz 133 studnie kopane, położone w granicach administracyjnych Katowic. Czynne są dwa ujęcia o stosunkowo niewielkiej wydajności: w Załężu - studnia S-2 firmy "Haller" S.A. (zatwierdzone zasoby: 6 m³/h) oraz w Piotrowicach - studnia firmy Farby KABE Polska (zatwierdzone zasoby: 5 m³/h). Dziewięć

¹¹⁴ Rozporządzenie RM z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic dorzeczy i regionów wodnych (Dz.U. Nr 126, poz. 878)

¹¹⁵ zgodnie z art. 51, 59 i 60 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. Nr 115, poz. 1229)

- istniejących ujęć jest nieczynnych, brak danych o dwóch ujęciach. Pozostałe zostały zlikwidowane. Ujęcia nie posiadają wyznaczonej strefy ochrony pośredniej, nie ma zatem ograniczeń w zagospodarowaniu terenu z tego tytułu.
- 4.3.6. Spośród 123 istniejących studni, jedynie z pięciu (3 w Kostuchnie i 2 w Podlesiu) pobierano wodę do celów pitnych. W południowo - zachodniej części miasta (Kostuchna, Podlesie, Zarzecze, Zaopusta, Kopaniny) 21 studni w sytuacjach awaryjnych może zaopatrywać dodatkowych odbiorców.
- 4.3.7. W utworach czwartorzędowych wskazano pięć obszarów nadających się do lokalizacji studni awaryjnych. W Panewnikach, w granicach GZWP nr 331, głębiej leżące warstwy piasków i żwirów, o łącznej miąższości ponad 40 m, powinny zapewnić wydajności potencjalne studni przekraczające 50 m³/h pod warunkiem ujęcia kilku warstw. W dolinie Rawy lokalnie występują obszary o miąższości warstwy wodonośnej ok. 30 m. Wydajności potencjalne pojedynczej studni szacuje się w przedziale od kilkunastu do ponad 30 m³/h (wydajność istniejących studni wynosi średnio 10 m³/h). Jakość wody w warstwie przypowierzchniowej jest bardzo zróżnicowana. Najczęściej woda zanieczyszczona jest azotanami i amoniakiem (pochodzącym z przecieków z przewodów kanalizacyjnych) w stopniu przekraczającym stężenia dopuszczalne dla wód pitnych. Głębiej stężenia związków azotu są mniejsze, wzrasta natomiast stężenie żelaza i manganu do poziomu ponadnormatywnego dla wód pitnych. Metale te mogą jednak być w prosty sposób usunięte, zatem w sytuacji awaryjnej ich zawartość nie dyskwalifikuje tych wód, jako surowca do produkcji wody pitnej. Obszary zasobne mapa nr 7 "Stan i wymogi ochrony środowiska", skala 1:10000.
5. **STRUKTURA PRZYRODNICZA MIASTA**
- 5.1. **Tereny otwarte Katowic** stanowią ważny element struktury ekologicznej regionu, zapewniający ciągłość przestrzenną terenów biologicznie czynnych oraz natlenianie obszaru. Do elementów struktury przyrodniczej o randze regionalnej zalicza się przede wszystkim: duże kompleksy leśne (Lasy Murckowskie i Lasy Panewnickie) obejmujące blisko połowę obszaru miasta. Stanowią one ważne w skali regionu biocentra. Ponadto ważnym elementem regionalnej struktury przyrodniczej jest kompleks stawów Szopienice-Borki. Pełni on ważną rolę ekologiczną, jako jedyny duży zespół akwenów wodnych w centralnej, silnie zurbanizowanej części Aglomeracji Górnośląskiej.
- 5.1.1. W południowo-zachodniej części miasta znajdują się bardzo ważne obszary o charakterze łącznikowym pomiędzy kompleksami Lasów Panewnickich i Lasów Murckowskich oraz Lasami Pszczyńskimi. W ich skład wchodzi korytarz ekologiczny Mlecznej wraz z dolinami Kaskadnika i Bielawki, Las Gniotek oraz kompleksy rolne w Zarzeczu.
- 5.1.2. Uzupełnieniem wymienionych elementów struktury przyrodniczej są pasma dolin: Kłodnicy, Ślepiotki, Kokocińca, Rowu Panewnickiego, Brynicy, Rawy wraz z Potokiem Leśnym, Boliny oraz pozostałych dopływów Mlecznej.
- 5.1.3. Przeważnie południkowy i równoleżnikowy przebieg dolin stanowi o możliwości powstania „rusztu” ekologicznego, który łącząc wszystkie zasadnicze obszary węzłowe struktury przyrodniczej, umożliwi prawidłowe funkcjonowanie mniejszych i niepowiązanych z nim bezpośrednio obszarów o charakterze „wysp” oraz może wpływać na poprawę warunków życia mieszkańców miasta.
- 5.1.4. Szata roślinna na terenie Katowic, podobnie jak inne elementy środowiska przyrodniczego, została silnie przekształcona w wyniku procesów urbanizacyjnych i działalności przemysłu. Pomimo postępującego zubożenia flory miasta, różnorodność istniejących zbiorowisk roślinnych jest duża. Zmienność występujących siedlisk (leśnych, zaroślowych, łąkowych, ruderalnych, wodnych i bagiennych) ma wpływ na kształtowanie się układów roślinności zróżnicowanych pod względem ekologicznym. W zbiorowiskach o charakterze naturalnym lub półnaturalnym w różnych częściach miasta stwierdzono występowanie ponad 30 gatunków roślin objętych ochroną ścisłą oraz ok. 20 gatunków objętych ochroną częściową. W Katowicach znajduje się ok. 40 cennych z przyrodniczego punktu widzenia obszarów. Najważniejsze z nich, objęte ochroną prawną, znajdują się w obrębie kompleksów leśnych.
- 5.2. **Obszary i obiekty objęte ochroną prawną**
- 5.2.1. **Ograniczenia w zagospodarowaniu terenu** związane z ochroną przyrody. Zgodnie z art. 73 ust. 1 p. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu uwzględnia się ograniczenia wynikające z ustanowienia obszarów i obiektów poddanych szczególnej ochronie prawnej na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Ochrona prawna realizowana może być w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody i ich otulin oraz stref ochrony ostoi roślin, grzybów lub zwierząt objętych ochroną gatunkową.

- 5.2.2. Na terenie Katowic ochroną prawną w oparciu o ustawę o ochronie przyrody aktualnie objęte są 4 obszary. Należą do nich 2 rezerwaty przyrody, zespół przyrodniczo-krajobrazowy oraz użytek ekologiczny. Ponadto 33 drzewa objęto ochroną jako pomniki przyrody ożywionej.
- 5.2.3. **Rezerwat przyrody „Las Murckowski”¹¹⁶**. Rezerwat został utworzony na powierzchni 7,04 ha. W 1989 r. obszar rezerwatu został znacznie powiększony - do 100,67 ha. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i społecznych fragmentu lasu mieszanego o cechach naturalnych, położonego w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji przemysłowej. Rezerwat chroni lasy bukowe i mieszane porastające, pocięte parowami, zbocza Wzgórza Wandy. Oprócz okazałych, ponad stuletnich, buków i dębów na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie 15 gatunków roślin chronionych i rzadkich. Bogaty jest również świat zwierzęcy reprezentowany przede wszystkim przez wiele gatunków ssaków i ptaków. Na obszarze rezerwatu zabronione jest:
- a) wycinanie drzew i pobór użytków drzewnych z wyjątkiem usuwania drzew martwych, wywrotów i złomów w sposób nie narażający na zniszczenie otoczenia, a w szczególności podrostów i nalotów oraz z pozostawieniem w ziemi karpiny;
 - b) zbiór owoców oraz nasion drzew i krzewów, z wyjątkiem nasion niezbędnych do zaspokojenia potrzeb odnowienia lasu w rezerwacie w miejscach, gdzie odnowienie naturalne jest niedostateczne;
 - c) zbiór ziół leczniczych oraz innych roślin lub ich części;
 - d) zbiór ściółki leśnej i pasanie zwierząt gospodarskich oraz wykonanie wszelkich innych czynności gospodarczych z wyjątkiem stosowania koniecznych zabiegów odnowieniowych gatunkami rodzimymi rezerwatu, właściwymi do poszczególnych jego siedlisk, zmierzających do regeneracji i utrzymania naturalnego typu lasu;
 - e) niszczenie lub uszkodzanie drzew i innych roślin;
 - f) niszczenie gleby i pozyskiwanie kamieni;
 - g) polowanie, chwytanie i zabijanie dziko żyjących zwierząt;
 - h) zanieczyszczanie terenu, wzniesienie ognia i zakłócanie ciszy;
 - i) umieszczanie tablic, napisów i innych znaków;
 - j) wznoszenie budowli oraz zakładanie lub budowa urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych;
 - k) przebywanie na terenie rezerwatu poza miejscami specjalnie w tym celu wyznaczonymi przez konserwatora przyrody.
- Zagrożeniem dla rezerwatu, a zwłaszcza jego części położonej na zachód od ul. Bielskiej, jest niekorzystne oddziaływanie ruchu samochodowego, sąsiednich terenów przemysłowych i rekreacyjnych oraz wpływów podziemnej eksploatacji węgla (prognozowane odkształcenia II i III kategorii oraz osiadania do 6 m). Rezerwat nie posiada wyznaczonego obszaru otuliny.
- 5.2.4. **Rezerwat przyrody „Ochojec”¹¹⁷**. Rezerwat został utworzony w celu ochrony stanowiska liczydła górskiego. Jest częściowym rezerwatem florystycznym, o powierzchni 26,77 ha. Rezerwat chroni kolonię roślin górskich (kilkanaście gatunków) o reliktowym charakterze, a w szczególności stanowiska liczydła górskiego - gatunku rzadkiego w niżowej części Polski. Flora rezerwatu jest bogata i zróżnicowana. Poza kolonią roślin górskich występują również licznie inne rośliny chronione i rzadkie, zwłaszcza charakterystyczne dla terenów torfowisk oraz obszarów podbagnionych i wodnych. Na obszarze rezerwatu bytuje wiele gatunków zwierząt, w tym chronionych, głównie owadów, płazów i ptaków. Na obszarze rezerwatu zabrania się:
- a) wycinania drzew i pobór użytków drzewnych z wyjątkiem wypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego,
 - b) zmieniania stosunków wodnych naruszających w sposób istotny warunki ekologiczne,
 - c) zbierania ziół leczniczych i innych roślin oraz zbiorów owoców i nasion drzew i krzewów, z wyjątkiem nasion na potrzeby odnowienia lasu,
 - d) pozyskiwania ściółki leśnej i pasania zwierząt gospodarczych,
 - e) niszczenia gleby i pozyskiwania kopalin,
 - f) zanieczyszczania wody i terenu, wzniesienie ognia i zakłócanie ciszy,
 - g) stosowania wszelkich środków chemicznych,

¹¹⁶ Zarządzenie Ministra Leśnictwa z 18 grudnia 1953 r. (M.P. Nr A-1, poz. 18), które zostało zmienione Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z 10 maja 1989 r. (M.P. Nr 17, poz. 119)

¹¹⁷ Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 26 marca 1982 roku (M.P. Nr 10, poz. 74 z dnia 7 kwietnia 1982 roku)

- h) niszczenie drzew i innych roślin,

i) polowania, chwytania, płoszenia i zabijanie dziko żyjących zwierząt, niszczenia gniazd, wybierania jaj piskląt wszystkich gatunków ptaków ,

j) umieszczania tablic, napisów i innych znaków, z wyjątkiem tablic i znaków związanych z ochroną rezerwatu,

k) wznoszenia budowli oraz zakładania i budowy urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych,

l) przebywania poza miejscami wyznaczonymi.
- 5.2.5. Zagrożeniem dla rezerwatu jest zabudowa mieszkaniowa rozwijająca się w bezpośrednim sąsiedztwie po jego zachodniej stronie; w związku z budową nowych budynków fragment terenu położony na obrzeżu rezerwatu został zdewastowany. Penetracja terenu rezerwatu przez ludzi powoduje jego zaśmiecenie. Potencjalnym zagrożeniem są propozycje budowy¹¹⁸ tzw. drogi zbiorczej południowej mającej pełnić funkcję obwodnicy Piotrowic i Ochojca. Rezerwat nie posiada wyznaczonego obszaru otuliny.

5.2.6. Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podobnie jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w części dotyczącej rezerwatów przyrody, wymagają uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ich ustaleń, mogących mieć negatywny wpływ na cele ochrony rezerwatu przyrody.¹¹⁹

5.2.7. **Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Źródła Kłodnicy”¹²⁰.** Przedmiotem ochrony jest obszar źródłiskowy rzeki Kłodnicy o łącznej powierzchni 100,4 ha. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy obejmuje fragmenty wiekowego lasu łęgowego z ponad stuletnimi okazami olchy oraz bogatym w rzadkie i chronione gatunki roślin runem. Koryto i rozlewiska Kłodnicy stanowią dogodne miejsce bytowania wielu gatunków płazów. Przestanką do objęcia ochroną tego terenu była potrzeba ochrony zasobów wodnych w strefie głównego wododziału Wisły i Odry, a także ponadprzeciętne walory przyrodniczo-krajobrazowe. Na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego zabrania się:

a) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu,

b) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym,

c) uszkodzania i zanieczyszczania gleby,

d) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości,

e) zaśmiecania obiektu i terenów wokół niego,

f) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków leśnych,

g) likwidowania małych zbiorników wodnych oraz obszarów wodno - błotnych,

h) budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu.

5.2.8. **Użytek ekologiczny „Płone Bagno”¹²¹.** Przedmiotem ochrony jest torfowisko wysokie z fragmentami boru wilgotnego i bagiennego o pow. 4,22 ha. Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych torfowiska wysokiego z fragmentami boru wilgotnego i bagiennego, ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin. Na terenie użytku ekologicznego zabrania się:

a) niszczenia, uszkodzania i przekształcania obiektu,

b) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, w tym wydobywania torfu,

c) uszkodzania i zanieczyszczania gleby,
- 118

Analiza podstawowego układu drogowego miasta Katowice i możliwości oraz uwarunkowania jego planistycznego kształtowania, Katowickie Przedsiębiorstwo Inżynierskie System Sp.z o.o.

119

art. 13 ust. 3a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dodany zmianą ustawy z dnia 3 października 2008 r. Na obszarze rezerwatu przyrody możliwe jest zezwolenie na odstępstwa od zakazów określonych w ustawie o ochronie przyrody, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą ochrony przyrody lub realizacji inwestycji liniowych celu publicznego, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska. Zezwolenia może udzielić Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

120

Obszar podlega ochronie na mocy Uchwały nr XXXIV/453/2001 Rady Miejskiej Katowic z 26.04.2001 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 25/01, poz. 606), zmienionej Uchwałą nr LIII/718/2002 Rady Miejskiej Katowic z 23.09.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 85/02, poz. 3009)

121

Obszar podlega ochronie na mocy Rozporządzenia Wojewody Śląskiego Nr 23/2002 z 19.05.2002 r.
- d) wysypywania, zakopywania, i wylewania odpadów lub innych nieczystości,

e) zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego,

f) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody,

g) likwidowanie małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,

h) budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony lub spowodować degradację krajobrazu.
- Tabl. VI.4. Pomniki przyrody
Lp	Lokalizacja	Gatunek	Nr rejestru
Pomniki przyrody ustanowione Rozporządzeniem nr 63/95 Wojewody Katowickiego z 25 kwietnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody - Dz. Urz. Woj. Katowickiego nr 7 poz. 60			
1	Giszowiec, ul. Samoobrony 43	Buk zwyczajny	000517
2	Giszowiec, ul. Barbórki obok ogrodów działkowych	Buk zwyczajny	000520
3	Giszowiec, ul. Barbórki obok kościoła	Buk zwyczajny	000521
4	Giszowiec, ul. Barbórki obok ul. Wojciecha	Buk zwyczajny	000522
5	Giszowiec, ul. Barbórki obok 000522	Buk zwyczajny	000523
6	Giszowiec, ul. Barbórki obok alejki do kościoła	Buk zwyczajny	000524
7	Giszowiec, ul. Wojciecha	Buk zwyczajny	000525
8	Giszowiec, ul. Górniczego Stanu 18	Buk zwyczajny	000527
9	Giszowiec, ul. Górniczego Stanu 16,18	Buk zwyczajny	000528
10	Giszowiec, ul. Górniczego Stanu 12	Buk zwyczajny	000529
11	Giszowiec, ul. Górniczego Stanu 10, 12	Buk zwyczajny	000531
12	Giszowiec, ul. Samoobrony	Buk zwyczajny	000533
13	Giszowiec, ul. Górniczego Stanu 12, 6	Buk zwyczajny	000534
14	Giszowiec, ul. Górniczego Stanu 12, 6	Buk zwyczajny	000535
15	Giszowiec, park przy gospodzie	Buk zwyczajny	000547
16	Giszowiec, park przy gospodzie	Buk zwyczajny	000547
17	Giszowiec, park przy gospodzie	Buk zwyczajny	000549
18	Giszowiec, park przy gospodzie	Buk zwyczajny	000552
19	Giszowiec, park przy gospodzie	Buk zwyczajny	000553
20	Giszowiec, park przy gospodzie	Buk zwyczajny	000554
21	Giszowiec, park przy gospodzie	Buk zwyczajny	000555
22	Giszowiec, park przy gospodzie	Buk zwyczajny	000556
23	Giszowiec, park przy gospodzie	Buk zwyczajny	000557
24	Giszowiec, park przy gospodzie	Buk zwyczajny	000558
25	Giszowiec, obok przedszkola nr 64	Buk zwyczajny	000572
26	Giszowiec, obok przedszkola nr 64	Buk zwyczajny	000573
27	Giszowiec, obok przedszkola nr 64	Buk zwyczajny	000574
28	Giszowiec, ul. Wojciecha 31	Dąb szypułkowy	000586
29	Giszowiec, ul. Pszczyńska obok hali sportowej	Buk zwyczajny	000589
Pomniki przyrody ustanowione Decyzją nr 311 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z 06.12.1973r. nr RLop-831/11/73 - 5/57 i nr RLop-831/30/73 - 5/57			
30	Kostuchna, ul. Sołtysia 129	Klon zwyczajny	138
31	Kostuchna, ul. Sołtysia 129	Jesion wyniosły	139
Pomnik przyrody ustanowiony orzeczeniem nr 00035 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach RL 13/163/53 z 12.12.1953r.			
32	Panewniki, ul. Panewnicka teren Klasztoru OO.Franciszkanów	Dąb szypułkowy	5
Pomnik przyrody ustanowiony Rozporządzeniem nr 38/97 Woj. Kat. z 27 lutego 1997r. w sprawie wprowadzenia ochrony indywidualnej, w drodze uznania za pomniki przyrody pojedynczych tworów przyrody ożywionej i nieożywionej, na terenie gmin: Katowice... (Dz. Urz. nr 6, poz. 51)			
33	Piotrowice, ul. Grotgera 10c	Grusza pospolita	poz. I.1 rozp
- opracowanie: BRR Katowice, na podstawie rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice II edycja ●●●●
- Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego 31

- 5.3. **Obszary o podwyższonej wartości przyrodniczej**
- 5.3.1. Na terenie miasta znajduje się 19 obszarów o ponadprzeciętnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, które powinny być zachowane ze względu na ich znaczenie dla ochrony cennych gatunków roślin i zwierząt, bioróżnorodności, zapewnienia ciągłości ekologicznej oraz ochronę naturalnego krajobrazu. Część terenów (Kompleks Stawów „Szopienice-Borki, „Stawy na Tysiącleciu”, „Staw Grunfeld”) była w przeszłości objęta ochroną prawną, lecz później utraciła status ochronny. Większość z pozostałych obszarów była w przeszłości proponowana do objęcia ochroną prawną.

Tabl. VI.5. Obszary o podwyższonej wartości przyrodniczej, dotychczas nie objęte ochroną prawną

Lp.	Nazwa obszaru	Powierz-chnia [ha]	Charakterystyka obszaru
1	stawy na Osiedlu Tysiąclecia	12,1	Siedlisko życia płazów i ptaków wodnoblotnych; 4 gatunki chronionych płazów, stanowisko rozrodu 5 gatunków ptaków chronionych.
2	dolina Brynicy	25,0	Tereny otwarte stanowiące zasadniczą część zdegradowanego, wymagającego regeneracji, korytarza ekologicznego Brynicy
3	stawy Szopienice-Borki	157,8	Duże powierzchniowo zbiorniki wodne wraz z otoczeniem o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Występowanie 1 gatunku rośliny chronionej oraz gatunków chronionych zwierząt: ptaków (liczne kolonie) oraz płazów, gadów i ssaków.
4	Potok Kokociniec	12,8	Dolna, niezabudowana, część doliny, łącząca się z korytarzem ekologicznym Kłodnicy. Fragmenty siedlisk łęgowych z płatami lasu i zarośli olchowo-wierzbowych.
5	dolina Kłodnicy	54,5	Tereny otwarte stanowiące zasadniczą część zdegradowanego (głównie w Ligocie i Ochojcu), wymagającego regeneracji korytarza ekologicznego. W części zachodniej - wysokie walory krajobrazowe i duże zróżnicowanie florystyczne.
6	Stary Panewnik	12,6	Obszar leśno-łąkowy, miejscami podmokły, w dolinie Rowu Panewnickiego i częściowo Kłodnicy. Fragmenty rzadkich zbiorowisk torfowiskowych i leśnych (bór bagienny). Stwierdzono występowanie 4 gatunków roślin chronionych i kilku rzadkich oraz kilka gatunków chronionych płazów i ptaków
7	Staw Grunfeld	5,0	Dogodne miejsce łęgowe ptactwa wodnoblotnego i tarła ryb.
8	Dolina Trzech Stawów	65,5	Obszar położony w sąsiedztwie terenów zurbanizowanych, dość intensywnie wykorzystywany rekreacyjnie. Dość duże zróżnicowanie siedliskowe, 3 gatunki roślin chronionych i kilka gatunków chronionych płazów, miejsce żerowania na trasie przelotu wielu gatunków ptaków.
9	Katowicki Park Leśny	232,0	Tereny o charakterze parkowym oraz półnaturalne zbiorowiska leśne i wodne, z licznymi stanowiskami roślin chronionych, a także miejscami żerowania i rozrodu szeregu gatunków zwierząt chronionych (głównie płazów).
10	Staw Trzewiczek	5,8	Silnie zarośnięty staw wraz otoczeniem; miejsce rozrodu płazów.
11	dolina Boliny	38,5	Tereny otwarte w głównej części zdegradowanego korytarza ekologicznego. Wody powierzchniowe bardzo silnie zanieczyszczone. W zbiorowiskach leśnych występuje kilku gatunków rzadkich i chronionych gatunków roślin oraz kilku chronionych gatunków ptaków i ssaków.
12	stawy "Janina-Barbara"	33,5	Fragmenty lasu łęgowego ze stawami śródleśnymi w dolinie Boliny; stano-wiska 4 gatunków roślin chronionych i 5 rzadkich oraz 6 gatunków chronio-nych płazów.
13	staw "Górnik"	6,6	Krajobraz zbliżony do naturalnego. Występuje 5 gatunków roślin chronionych i 6 rzadkich oraz 6 gatunków chronionych płazów.
14	dolina Ślepiotki	41,8	Stosunkowo wąskie dno doliny Ślepiotki w jej środkowym i dolnym biegu, oddzielone dość wysokim zboczem od terenów sąsiadujących. Zachowane płaty roślinności o charakterze półnaturalnym i naturalnym z kilkoma stanowiskami rzadkich i chronionych gatunków roślin.
15	górny bieg Ślepiotki		Dolina rzeki z rozlewiskami powyżej rezerwatu „Ochojec”. Zachowane płaty roślinności o charakterze naturalnym i półnaturalnym. Występowanie 5 gatunków płazów chronionych.
16	dolina Mlecznej	224,5	Najważniejszy w mieście korytarz ekologiczny, łączący kompleksy leśne. Wzdłuż Mlecznej i jej dopływów występują zarośla olchowo-wierzbowe oraz płaty łąk wilgotnych i świeżych. Niektóre łąki bogate florystycznie. Występowanie kilku rzadkich i chronionych gatunków roślin. Podmokła część doliny poniżej Podlesia (Dupina) jest siedliskiem płazów i ptaków wodnoblotnych.
17	Las Gniotek	159,5	Remiza leśna o charakterze wężła. Kilka rzadkich i chronionych gatunków roślin. Ostoja zwierzyny płowej i wielu gatunków ptaków leśnych.
18	Hamerla	112,7	Śródleśne łąki wilgotne i świeże, ze stanowiskami rzadkich i chronionych roślin. Główna ostoja zwierzyny w południowej części Lasów Murckowskich.
19	Góra Kamienna	20,9	Zbiorowisko leśne (las mieszany) z obfitym stanowiskiem rośliny prawnie chronionej - wawrzynka wilczytoko oraz innych rzadkich gatunków roślin.
20	Buczyna pomiędzy Murckami a Kostuchną	54,1	Zbiorowiska leśne z wartościowym starodrzewem bukowym

opracowanie: BRR Katowice, w oparciu o opracowania: „Waloryzacja przyrodniczą miasta Katowice” (1994), „Katowice - Przyroda Miasta” (2002)

- 5.3.2. Decyzję o ustanowieniu formy ochrony przyrody podejmuje Wojewoda lub Rada Gminy. Jest to procedura, do której podstawę stanowi *Ustawa o ochronie przyrody*. Jest ona niezależna od działań planistycznych w rozumieniu *Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.
- 5.3.3. Niezależnie od możliwej ochrony w oparciu o ustawę o ochronie przyrody tereny te należy traktować jako obszary o podwyższonych wartościach przyrodniczych (*obszary odznaczające się wartościami środowiska, o których mowa w § 5 p. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz.U. 2004 nr 257 poz. 2573, z późniejszymi zmianami)*). Przedsięwzięcia realizowane na tych terenach powinny być kwalifikowane do wykonywania raportu oddziaływania na środowisko ze względu na swe usytuowanie.

6. **ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA**

- 6.1. **Charakterystyka gleb i ich przydatność rolnicza**
- 6.1.1. W Katowicach dominują gleby brunatne, głównie w odmianie wyługowanej, charakterystyczne dla obszarów o nieco cięższym podłożu - glin zwałowych lub zwietrzelin utworów karbońskich. Znaczny jest również udział gleb bielicowych i pseudobielicowych, zwłaszcza na lżejszym podłożu piasków rzecznych lub utworów wodnolodowcowych, wypełniających kotliny oraz doliny rzeczne. Na gruntach bardziej wilgotnych, głównie w dolinach rzecznych stosunkowo często pojawiają się czarne ziemie zdegradowane. W obrębie płaskich den dolinnych (o płytko zalegających wodach gruntowych), zwłaszcza w dorzeczu Mlecznej, dość często występują gleby organiczne (torfowe i mułowo-torfowe). Inne typy gleb mają niewielki zasięg przestrzenny.
- 6.1.2. Z punktu widzenia kompleksów rolniczej przydatności dominują kompleksy żytne w odmianie dobrej i słabej. Kompleksy pszenne (dobre i wadliwe) zajmują niewielką powierzchnię. Na cięższym podłożu wykształciły się przeważnie kompleksy zbożowo-pastewne. Około 1/3 gruntów rolnych zakwalifikowano do kompleksów trwałych użytków zielonych.
- 6.1.3. Gleby podlegają silnej antropopresji na skutek rozwoju osadnictwa, powierzchniowej eksploatacji surowców oraz składowania odpadów. Na znacznych obszarach doszło do mechanicznego zniszczenia pokrywy glebowej. Znaczny jest udział gleb inicjalnych, nieprzydatnych dla rolnictwa.

Tabl. VI.6. Rodzaje i klasy użytków rolnych

Rodzaj i klasa użytku	Powierzchnia (ha)	Udział (w %)
rolne III klasy bonitacyjnej	113,65	5,76
orne RIIB	78,76	3,99
łąki LIIB	26,64	1,35
pastwiska PsII	8,26	0,42
rolne IV klasy bonitacyjnej	1064,30	53,97
orne RIVa	257,01	13,03
orne RIVb	455,43	23,10
łąki LIV	230,78	11,70
pastwiska PsIV	121,09	6,14
użytki rolne pozostałe	793,91	40,26
orne RV	399,09	20,24
orne RVI	40,35	2,05
łąki LV	168,19	8,53
łąki LVI	68,65	3,48
pastwiska PsV	55,16	2,80
pastwiska PsVI	15,57	0,79
użytki rolne zabudowane (Br)	13,19	0,67
grunty pod stawami (Wsr) i rowy (W)	33,72	1,71
RAZEM :	1971,86	100,00

opracowanie: BRR Katowice, w oparciu o Mapę użytków gruntowych (wersja elektroniczna), SIP Urzędu Miasta Katowice, stan na kwiecień 2007.

- 6.1.4. Jedynie nieliczne fragmenty gruntów rolnych zaliczane są do wysokich klas bonitacyjnych. Należą do nich grunty orne oraz użytki zielone III klasy bonitacyjnej, występujące głównie w bardziej zurbanizowanej części miasta (Wełnowiec, Bogucice, Janów, Brynów), w postaci niewielkich enklaw, nie użytkowanych rolniczo. Ponad połowa gruntów rolnych przypada na IV klasę bonitacyjną. Dominują one w północnej części miasta, sięgając na południu po Załęże, Brynów i Janów, wyraźnie przeważają również w Zarzeczu i Podlesiu. 38% powierzchni gruntów rolnych stanowią gleby słabe i bardzo słabe (V i VI klasa), przeważające w Murckach, Giszowcu, Panewnikach, Piotrowicach i Ochojcu.
- 6.2. **Skażenie gleb**
- 6.2.1. Ocenę skażenia gleb oparto o badania prowadzone na terenach rolnych w granicach byłego województwa katowickiego, jakie w latach 1982 - 1996 prowadził Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach. Są to jedyne kompleksowe badania gleb jakie były prowadzone na terenie Katowic w minionym okresie. Ponieważ brak jest bardziej aktualnych pomiarów, a gleby skażone metalami ciężkimi ulegają bardzo powolnym procesom samooczyszczania, wyniki tych badań pozwalają na wyciągnięcie ogólnych wniosków co do stopnia skażenia gleb oraz ograniczeń w produkcji rolnej, jakie z tego wynikają. W ramach przeprowadzonych badań analizie poddano próbki gleby, pobrane z 70 punktów na terenie miasta, głównie w dzielnicach południowych.
- 6.2.2. Odnosząc wyniki badań do wartości dopuszczalnych¹²², dla wszystkich przebadanych punktów w północnej - zurbanizowanej części miasta, tj. w dzielnicach: Szopienice, Janów, Dąbrówka Mała i Załęże stwierdzone zostały przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla wszystkich 3 przebadanych metali (Pb, Cd, Zn). W kompleksach rolnych w północno-wschodniej części miasta przekroczenia były znaczne, maksymalnie: 10-krotne dla ołowiu, 5-krotne dla kadmu i 7-krotne dla cynku. Oznacza to, że tereny te nie spełniały również standardów dla grupy C (tereny przemysłowe, użytki kopalne, tereny komunikacyjne). W kompleksach rolnych położonych w południowej części Katowic (Piotrowice, Podlesie, Kostuchna i Zarzecze) stwierdzono znacznie niższy poziom skażenia metalami ciężkimi. Poziomy dopuszczalny dla grupy B były nieznacznie przekroczone tylko w 4 punktach dla kadmu i 1 punkcie dla ołowiu, co stanowiło ok. 10% próbek dla tego rejonu. W Panewnikach standardy jakości gleb nie były przekroczone.
- 6.2.3. Według klasyfikacji IUNG w Puławach na terenie miasta stwierdzono występowanie gleb od 1 do 5 stopnia zanieczyszczenia (sześciostopniowa skala; 0 - gleba niezanieczyszczona - o naturalnej zawartości metali ciężkich; 5 - gleba bardzo silnie zanieczyszczona). Klasyfikacja ta uwzględnia oprócz stężenia danego zanieczyszczenia w glebie również właściwości gleby, które wpływają na absorpcję zanieczyszczeń przez rośliny uprawne.
- 6.2.4. Gleby w północno-wschodniej części miasta zakwalifikowano do 4 lub 5 stopnia zanieczyszczenia. W tym przypadku uprawy należałoby ograniczyć wyłącznie do roślin przemysłowych (nie przewidzianych do spożycia). Gleby bardzo silnie zanieczyszczone, wg zaleceń IUNG w Puławach, powinny być wyłączone z produkcji rolnej i poddane zabiegom rekultywacyjnym.
- 6.2.5. Na pozostałym badanym obszarze (zachodnia i południowo-zachodnia część miasta) stwierdzono występowanie przeważnie 2 stopnia zanieczyszczenia (słabo zanieczyszczone), rzadziej 1 (podwyższona zawartość metali ciężkich) lub 3 (średnio zanieczyszczone). W przypadku 2 stopnia zanieczyszczenia zaleca się wykluczenie niektórych upraw ogrodniczych; dozwolona jest uprawa roślin zbożowych, okopowych i pastewnych, a przy 3 stopniu zanieczyszczenia dopuszcza się uprawę roślin zbożowych, okopowych i pastewnych pod warunkiem okresowej kontroli poziomu metali w konsumpcyjnych częściach roślin; zalecane są uprawy roślin przemysłowych i traw nasiennych.
- 6.3. **Przeznaczanie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze.**
- W trakcie opracowania studium nastąpiła istotna zmiana uwarunkowań dotyczących zasad przeznaczania gruntów na cele nierolnicze. Z dniem 2 stycznia 2009 r. weszła w życie zmiana ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 10 października 2008 r. (dodany art. 5b), zgodnie z którą stosowanie ustawy zostanie wyłączone w odniesieniu do gruntów rolnych położonych w granicach administracyjnych miast¹²³. Zniesiony został obowiązek przeznaczania większych kompleksów rolnych chronionych zgodnie z art. 7 tej ustawy, w trybie miejscowego planu oraz opłaty za wyłączenie tych gruntów z produkcji rolnej.

¹²² określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9.09.2002 r. w sprawie standardów jakości gleb oraz standardów jakości ziemi (grunty rolne - obowiązują standardy dla grupy B)

¹²³ Wcześniej, zgodnie z art. 7 ustawy, zmiana przeznaczenia gruntów rolnych III klasy bonitacyjnej na cele nierolnicze i nieleśne, których zwarty obszar przekracza 0,5 ha, lub gruntów rolnych IV klasy bonitacyjnej oraz gruntów V i VI klasy wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego i torfowisk, których zwarty obszar przekracza 1 ha, możliwa była tylko na drodze uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, po uzyskaniu zgody Ministra właściwego do spraw rolnictwa - w odniesieniu do gruntów klasy III, lub zgody Marszałka Województwa - w odniesieniu do gruntów niższych klas.

7. **LASY. LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA**

- 7.1. Lasy na terenie Katowic zajmują powierzchnię ok. 7060 ha (43% powierzchni miasta). Zdecydowana większość lasów (wszystkie lasy stanowiące własność Państwa) znajduje się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Ok. 250 ha (3,5% wszystkich lasów) przypada na lasy nie wchodzące w skład PGL Lasy Państwowe. Lasy występują w trzech zwartych kompleksach, co podnosi ich znaczenie przyrodnicze.
- 7.2. W północnej i środkowej części kompleksu Lasów Murckowskich zaznacza się wyraźna przewaga lasów liściastych. Na Wzgórzu Wandy (m.in. w rezerwacie „Las Murckowski” oraz w Kostuchnie) występują większe kompleksy lasów bukowych. W dolinach rzecznych, głównie Kłodnicy, Ślepiotki i Potoku Leśnego występują zbiorowiska wilgotnych lasów liściastych (łęgów). W drzewostanie tych lasów dominuje olsza czarna. W południowej części Lasów Murckowskich (Kotlina Mlecznej) dominują bory sosnowe. Świeże bory sosnowe porastają siedliska bardziej suche. W dolinach oraz innych siedliskach wilgotnych występują bory trzcinnikowe oraz śródlądowe bory wilgotne, a na siedliskach mokrych bory bagienne. Dość pospolite na tych terenach są także bory mieszane, gdzie w drzewostanie dominują: sosna, dąb szypułkowy oraz brzoza brodawkowata.
- 7.3. W kompleksie Lasów Panewnickich przeważają bory sosnowe oraz bory mieszane. Lasy liściaste występują głównie pomiędzy Kokocińcem i Załężem („Las Załęski”).
- 7.4. Las Gniołek położony na południowo-zachodnich krańcach miasta, przy granicy z Mikołowem, jest remizą leśną pozostającą w kontakcie zarówno z kompleksem Lasów Murckowskich jak i z Lasami Pszczyńskimi. W związku z tym pełni rolę ważnego obszaru łącznikowego. Las porasta głównie siedliska borowe i wilgotne. Drzewostan jest stosunkowo młody. Gatunkami dominującymi są: sosna zwyczajna i brzoza brodawkowata (pojedyncze okazy brzozy są zbliżone wymiarami do pomnikowych). W domieszce występuje głównie dąb szypułkowy i świerk.
- 7.5. Wszystkie lasy znajdujące się w zarządzie PGL Lasy Państwowe oraz większość pozostałych lasów należą do kategorii lasów ochronnych. W przypadku Lasów Państwowych wynika to z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Katowice (obowiązujący do 31 grudnia 2009 r.). Przyczyną zaliczenia lasów Nadleśnictwa Katowice do kategorii lasów ochronnych jest ich położenie w granicach administracyjnych miast oraz trwałe uszkodzenie na skutek działalności przemysłu. Część lasów prywatnych (29,7 ha) decyzjami Prezydenta Miasta Katowice została pozbawiona statusu lasów ochronnych. Podstawową zasadą gospodarki leśnej w lasach ochronnych jest utrzymanie trwałości lasów i ochrona funkcji, ze względu na które uzyskały status ochronności. Konsekwencją statusu ochronnego lasów są podwyższone o 50% koszty ich wyłączenia z produkcji leśnej - w przypadku przeznaczenia na cel nieleśny. Zmiany przeznaczenia lasów ochronnych na cele nieleśne można dokonać tylko w przypadkach uzasadnionych ważnymi względami społecznymi i brakiem innych gruntów, po uzyskaniu zgody Ministra Środowiska (w odniesieniu do lasów stanowiących własność państwa) lub Marszałka Województwa (w odniesieniu do pozostałych lasów).
- 7.6. Dla lasów o łącznej powierzchni 83,6 ha został sporządzony *Uproszczony plan urządzenia lasu własności osób fizycznych miasta Katowice na lata 2004-2013*, określający zasady prowadzenia gospodarki leśnej. Zalecane czynności gospodarcze obejmują najczęściej: melioracje agrotechniczne, trzebieże wczesne lub późne oraz odnowienia. W 5 przypadkach dotyczących gruntów o łącznej powierzchni ok. 1 ha, faktycznie nieleśnych, zaleca się ich przekwalifikowanie w ewidencji gruntów.
- 7.7. W minionych latach, dzięki zmniejszeniu zanieczyszczeń przemysłowych, znacznie poprawił się stan zdrowotny lasów. Powiększa się również stan zwierzyny leśnej. W ciągu 10 lat dwukrotnie wzrosła liczebność populacji danieli, jeleni, saren, dzików i lisów.
- 7.8. Prowadzenie gospodarki leśnej jest mocno utrudnione w związku z eksploatacją węgla kamiennego pod kompleksami leśnymi. Głównym problemem są powstające zalewiska, które powodują konieczność czasowego lub trwałego wyłączenia gruntu z produkcji leśnej oraz najczęściej przedwczesny wyrąb drzew. Zmieniające się dynamicznie stosunki wodne wpływają też niekorzystnie na stan zdrowotny lasów, powodując często konieczność ich przebudowy w związku ze zmieniającymi się warunkami siedliskowymi.
8. **TERENY ZIELENI**
- 8.1. Ochrona zieleni jest jednym z celów ochrony przyrody. Ustawa o ochronie przyrody jako tereny zieleni określa *tereny wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, znajdujące się w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub ośłonowe, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe oraz cmentarze, a także zieleni towarzyszącą ulicom, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom oraz obiektom kolejowym i przemysłowym.*

- 8.1.1. W skład zieleni miejskiej wchodzą zróżnicowane pod względem funkcji, dostępności oraz zasięgu oddziaływania parki, skwery i zieleńce, zieleń przyuliczna, tereny sportowo-rekreacyjne oraz ogrody działkowe i cmentarze.
- 8.2. **Parki.** W mieście znajduje się 12 obszarów parkowych o randze miejskiej i dzielnicowej administrowanych przez Zakład Zieleni Miejskiej. Powierzchnia, stopień urzędzenia oraz dostępność parków są mocno zróżnicowane. Z uwagi na potencjał rekreacyjny i dostępność dla mieszkańców, rangę parków ogólnomiejских mają Park Kościuszki oraz Katowicki Park Leśny. Pozostałe mają charakter parków dzielnicowych.

Tabl. VI.7. Parki miejskie i dzielnicowe

Lp	Nazwa	Powierzchnia (ha)	Charakterystyka obszaru
w administracji Zakładu Zieleni Miejskiej			
1	Park KWK "Murcki"	9.83	Park leśny (starodrzew bukowy), przylega do rezerwatu „Las Murckowski”. Intensywnie wykorzystywany rekreacyjne.
2	Park Bolina - Ośrodek Wypoczynkowy	4.71	Teren parku kompleksowo urządzono w okresie ostatnich 3 lat, z przeznaczeniem na imprezy miejskie i dzielnicowe
3	Park im. T. Kościuszki	50.95	Park charakteryzuje się swobodną kompozycją zieleni, w części zachował się naturalny drzewostan z warstwą runa. Do osobliwości przyrodniczych parku należą przede wszystkim 130-letnie buki, siedliska ptaków leśnych oraz drobnych ssaków. Najbardziej wartościowy obiekt zieleni miejskiej w Katowicach, o walorach kulturowych, przyrodniczych i krajobrazowych.
4	Park "Karczma Śląska"	3.39	Część zabytkowego układu urbanistycznego. Obejmuje cenny starodrzew bukowy z 10 pomnikami przyrody.
5	Katowicki Park Leśny	284.67 w tym 159 ha przypada na lasy	Największy powierzchniowo obiekt zieleni miejskiej w Katowicach. Północna część parku obejmuje Dolinę Trzech Stawów, intensywnie wykorzystywana i urządzona. Na południe od autostrady park ma charakter leśny. W rejonie lotniska Muchowiec dość dobrze urządzone alejki spacerowe i trawniki, na jego krańcach wschodnich i zachodnich park posiada cechy leśne. Należy do terenów o podwyższonej wartości przyrodniczej.
6	Park Bogucicki	3.78	Na terenie parku organizuje się imprezy dzielnicowe. W jego obrębie znajdują się dobrze urządzone place zabaw.
7	Park Olimpijczyków	2.81	Jest miejscem organizacji imprez dzielnicowych. Dobrze urządzona jest północna część parku, natomiast pozostała słabo.
8	Park Wetnowiecki	4.18	W obrębie parku znajdują się dobrze urządzone place zabaw. Od strony wschodniej park sąsiaduje z obszarem zadrzewionych nieużytków (dawnej hałdy), poprzez które łączy się z terenem zrekultywowanego składowiska odpadów. Tereny te stanowią naturalne zaplecze rekreacyjne parku i rezerwę terenu pod ewentualne jego powiększenie.
9	Park Zadole	7.76	Park typu leśnego (drzewostan o przeciętnych walorach przyrodniczych i kompozycyjnych). Służy organizacji imprez masowych.
10	Rów Wetnowiecki	4,50	Wg ZZM mieści się w kategorii skwery i zieleńce. Urządzony raczej ekstensywnie. Uciążliwe sąsiedztwo ul. Chorzowskiej i Stęślickiego. Planowany do przebudowy
11	Skwer - Zakłady Cynkowe	2,48	Wg ZZM mieści się w kategorii skwery i zieleńce. Dobrze utrzymany. Słabo zagospodarowany rekreacyjnie. Wymaga przebudowy.
12	Plac Generała Hallera	2,11	Wg ZZM mieści się w kategorii skwery i zieleńce. Przeciętnie utrzymany i zagospodarowany rekreacyjnie.
w administracji innych podmiotów			
13	Park przyklasztorny przy bazylice św. Ludwika w Panewnikach	10,55	Atrakcyjny pod względem przyrodniczym i kulturowym obiekt zieleni zaspokaja potrzeby cichego wypoczynku mieszkańców dzielnicy. Ze względu na swój charakter brak w jego obrębie urządzeń sportowo-rekreacyjnych.
14	Las zagospodarowany rekreacyjnie w kwartale ulic: Pszczyńskiej, Górniczego Stanu, Wojciecha i Barbórki	4,43	Ekstensywne zagospodarowanie terenu. Pomimo słabego rozwoju urządzeń służących rekreacji stanowi atrakcyjną przestrzeń dla mieszkańców Giszowca. W obrębie terenu znajduje się wartościowy starodrzew bukowy z okazami drzew o wymiarach pomnikowych (część z nich podlega ochronie prawnej).

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Katowicach

- 8.3. **Skwery i zieleńce.** W administracji Zakładu Zieleni Miejskiej znajdują się ponadto 53 urządzone skwery i zieleńce, o łącznej powierzchni 40,6 ha, istotne z punktu widzenia kształtowania systemu zieleni w mieście. Ich powierzchnia waha się w przedziale od 0,1 do 2,3 ha. Ponadto część nieurządzonych lub słabo urządzonych terenów (24,8 ha), administrowanych przez ZZM, po odpowiednim zagospodarowaniu, może w przyszłości pełnić istotną rolę w systemie zieleni miejskiej.

- 8.4. Pozostałe, wyodrębniające się w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta, tereny zieleni urządzonej, znajdujące się w administracji innych podmiotów, zajmują powierzchnię 51,2 ha, z czego blisko połowa przypada na zieleń w osiedlach mieszkaniowych. Najważniejszym obiektem zieleni w tej grupie jest park przyklasztorny przy bazylice św. Ludwika w Panewnikach o powierzchni 10,5 ha. Osobliwością przyrodniczą parku są zachowane płyty lasu łęgowego z naturalnym drzewostanem i runem, w obrębie którego rosną olchy czarne o wymiarach pomnikowych. Należy również zwrócić uwagę na dwa tereny o charakterze parkowym (słabo urządzone) - przy skrzyżowaniu ulic Pszczyńskiej i Górniczego Stanu. Charakteryzują się one wartościowym drzewostanem bukowym, wśród którego znajdują się drzewa pomnikowe.
- 8.5. **Ogrody działkowe.** Dużą grupę terenów zieleni, o ograniczonej dostępności dla mieszkańców miasta, stanowią ogrody działkowe. Zajmują one powierzchnię ok. 250 ha, z czego 220,9 ha przypada na rodzinne ogrody działkowe - zrzeszone w Polskim Związku Działkowców (PZD). Zgodnie z ustawą z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz.U. 2005 nr 169 poz. 1419) należą do urządzeń użyteczności publicznej, służących zaspokajaniu wypoczynkowych, rekreacyjnych i innych potrzeb socjalnych członków społeczności lokalnych. Likwidacja rodzinnych ogrodów działkowych może nastąpić wyłącznie na warunkach niniejszej ustawy, w szczególności za zgodą PZD. Pozostałe ogrody (niezrzeszone w PZD) nie stanowią ogrodów działkowych w rozumieniu ustawy lub są przewidziane do likwidacji. Wykaz ogrodów działkowych zawarty jest w załączniku nr I.11.
- 8.6. **Struktura przestrzenna i dostępność terenów zieleni.** Tereny zieleni powinny tworzyć hierarchiczny system, w którym:

a) najwyższą rangę mają parki miejskie (tereny powierzchni co najmniej 10 ha, o zróżnicowanym programie usług rekreacji), które powinny być dostępne w promieniu kilku osiedli (do 1,2 km do 3,2 km), a także dla każdych 15 - 25 tys. mieszkańców, zapewniając powierzchnię od 2,0 do 3,2 ha na 1000 mieszkańców;

b) drugi poziom hierarchii tworzą parki dzielnicowe (tereny o funkcji spacerowo-wypoczynkowej i powierzchni od 2 dla 10 ha), dostępne w promieniu 400 - 800 m oraz dla każdych 5000 mieszkańców i zapewniające dla każdych 1000 mieszkańców powierzchnię od 0,4 do 0,8 ha;

c) trzeci poziom zajmują mini - parki lub skwery (zieleńce) o powierzchni od 0,1 do 2 ha, dostępne pieszo w promieniu 100 - 400 m (zależnie od stopnia intensywności zabudowy). Powinny one być położone w bliskości zabudowy blokowej, wewnątrz osiedli, w pobliżu mieszkań dla seniorów itp., zapewniając powierzchnię 0.1 - 0.25 ha na 1000 mieszkańców.
- 8.7. Łącznie tereny zieleni na wszystkich poziomach powinny zapewniać minimum 25 m², a optymalnie 42,5 m² na 1 mieszkańca.
- 8.8. W skali całego miasta na na 1000 mieszkańców przypada 1,9 ha powierzchni parków ogólnomiejских¹²⁴, istnieje więc potrzeba wzmocnienia systemu zieleni publicznej na poziomie ogólnomiejским. Najgorszą dostępność parków miejskich mają dzielnice południowe, Panewniki z zachodnią częścią Ligoty oraz Szopienice.
- 8.9. Na 1000 mieszkańców przypada 0,2 ha powierzchni parków o randze dzielnicowej. Oznacza to, że zaspokojenie potrzeb mieszkańców w dostępie do terenów zieleni urządzonej na tym poziomie hierarchii jest ogólnie słabe. System parków o randze dzielnicowej wymaga wzmocnienia w pierwszym rzędzie w następujących rejonach miasta: Załężu, Śródmieściu, Zawodziu, Dąbrówce Małej, Janowie, Ochojcu, Panewnikach, Piotrowicach oraz w dzielnicach południowych. W jednostkach: Dąb, os. Tysiąclecia, os. Paderewskiego i Brynów niedobór parków dzielnicowych kompensuje dobra dostępność do parków ogólnomiejских.
- 8.10. Ogólna powierzchnia terenów zieleni osiedlowej w skali całego miasta jest wystarczająca dla zapewnienia obsługi mieszkańców na dobrym poziomie (na 1000 mieszkańców przypada 0,23 ha). Rozmieszczenie terenów zieleni nie zapewnia jednak jednakowych standardów obsługi na terenie całego miasta. Niedostatek ogólnodostępnych terenów zieleni do codziennego wypoczynku występuje Panewnikach, Piotrowicach i Ochojcu, na znacznych obszarach w obrębie: Ligoty i Dębu, a także Brynowa, Janowa i w dzielnicach południowych - gdzie jednak rekompensowany jest zielenią w formie ogrodów przydomowych w zabudowie jednorodzinnej.

124 W przypadku parków ogólnomiejских w bilansie uwzględniono oprócz Parku Kościuszki i Katowickiego Parku Leśnego także połowę powierzchni WPKiW w Chorzowie, gdyż park ten jest dobrze dostępny z północnych dzielnic Katowic. W wyliczeniach ogólną liczbę ludności miasta pomniejszono o ok. 5% (osoby korzystające bezpośrednio z ogródków działkowych - liczba ogródków pomnożona przez średnią liczbę osób w gospodarstwie domowym).

9. **WALORY KRAJOBRAZOWE**
- 9.1.

W Katowicach dominują krajobrazy antropogeniczne cechujące się różnym stopniem przekształceń środowiska przyrodniczego. Z punktu widzenia architektury krajobrazu jest to krajobraz kulturowy występujący w wielu formach (od rolniczego do przemysłowego) lub naturalny w przypadku części dużych kompleksów leśnych. Krajobrazy kulturowe miasta mają przeważnie charakter zdegenerowany, rzadziej harmonijny.
- 9.2.

W północnej części miasta dominuje krajobraz miejsko-przemysłowy. Percepcja tego krajobrazu jest uzależniona od jakości i kompozycji elementów zainwestowania terenu, w tym elementów zieleni urządzonej. Krajobraz ten miejscami jest mocno zdewastowany. W tej części Katowic występują tylko niewielkie enklawy terenów otwartych - harmonizujących krajobraz (kompleks stawów „Szopienice-Borki” wraz z przylegającym od południowego-zachodu kompleksem rolnym, Dolina Trzech Stawów, Lasek Alfreda, stawy na Osiedlu Tysiąclecia). W większości są to tereny, które w przeszłości ulegały dewastacji, a obecnie odzyskują równowagę przyrodniczą. Do elementów, które oddziałują szczególnie negatywnie na percepcję krajobrazu można zaliczyć przede wszystkim niektóre obszary przemysłowe i poprzemysłowe, a w szczególności: otoczenie dawnej huty cynku „Silesia”, obejmujące zabudowę przemysłową, rekultywowaną hałdę odpadów pohutniczych oraz zreultywowane składowisko odpadów komunalnych, tereny HMN „Szopienice” wraz z otoczeniem, tereny przemysłowe i poprzemysłowe w pasie od północno-wschodniej części Zawodzia do kopalni „Wieczorek” w Janowie oraz otoczenie Elektrociepłowni Katowice.
- 9.3.

Na południe od najsilniej zurbanizowanej części miasta, w dzielnicach: Ligota, Piotrowice, Brynów, Giszowiec i Janów, krajobraz miejsko-przemysłowy wtapia się w kompleksy leśne, pasma ekologiczne w dolinach rzecznych oraz pozostałości krajobrazu rolniczego. Tworzy to miejscami duże kontrasty pomiędzy różnymi formami krajobrazowymi. Elementami wpływającymi korzystnie na percepcję krajobrazu są wartościowe ze względów przyrodniczych i kulturowych, ciekawe kompozycyjnie, założenia parkowe (Park Kościuszki, park przyklasztorny przy bazylice św. Ludwika w Panewnikach, park przy Karczmie Śląskiej w Giszowcu). Zdecydowanie dysharmonijny charakter mają natomiast obiekty związane z zakładami górniczymi kopalń: „Staszic” i „Wieczorek” (zabudowania, osadniki, składowiska), które sąsiadują z terenami leśnymi. Ponadto bardzo niekorzystnie na percepcję krajobrazu wpływają: teren po wyrobisku gliny i cegielni w Giszowcu przy ul. Ceramicznej, a także rekultywowane przy użyciu skały płonnej grunty leśne.
- 9.4.

Najbardziej wartościowy i harmonijny krajobraz występuje na obszarze obejmującym dzielnice: Murcki, Ochojec, Piotrowice, Kostuchnę, Podlesie, Zarzecze, część Panewnik i część Giszowca, w tym Lasy Murckowskie i Lasy Panewnickie. W przeszłości tereny te były proponowane do objęcia ochroną, głównie ze względu na walory krajobrazowe, jako „Katowicko-Mikołowski Obszar Chronionego Krajobrazu”. Przy obecnie obowiązującej definicji obszaru chronionego krajobrazu, określonej w ustawie o ochronie przyrody (tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych), objęcie całego wskazanego obszaru tą formą ochrony jest niezasadne. W aspekcie ekologicznym „Katowicko-Mikołowski Obszar Chronionego Krajobrazu” stanowi typ krajobrazu antropogenicznego z zachowanymi na dużych powierzchniach enklawami roślinności o różnym stopniu naturalności: zbiorowiska leśne, łąkowe, wodne i nadwodne, a także zbiorowiska roślinności synantropijnej. Obszar ten jest również dość znacznie zróżnicowany pod względem geomorfologicznym.
- 9.5.

Obok kompleksów leśnych najbardziej wartościowy krajobraz (kulturowy harmonijny) cechuje rejon Zarzecza, gdzie dominuje krajobraz rolniczy z fragmentami: łąk, pastwisk i zarośli zachowanych w dolinie Mlecznej i jej dopływów. W tej dzielnicy znajduje się jedyne na terenie Katowic zamieszkiwane gniazdo bociana białego. Zinwentaryzowano tutaj także wiele drzew o wymiarach pomnikowych (buków, dębów, wiązów i lip). Zagrożeniem dla jakości krajobrazu w tej dzielnicy jest nadmierny rozwój zabudowy kosztem terenów rolnych.
- 9.6.

W południowej części miasta do elementów wpływających bardzo niekorzystnie na percepcję krajobrazu zalicza się tereny zakładów górniczych: KWK Murcki i KWK Wesola oraz towarzyszące im hałdy i osadniki. Realizowana obecnie rekultywacja hałd w Murckach i Kostuchnie oraz nieczynnych osadników „Krystyna” w dalszej perspektywie powinna się istotnie przyczynić do poprawy walorów krajobrazowych tej części miasta.
- 9.7.

Hałdy w Kostuchnie i Murckach ze względu na znaczne wysokości względne stanowią atrakcyjne punkty widokowe. Z ich szczytu, a zwłaszcza tej pierwszej, można obserwować odległe panoramy sięgające na południu aż po Beskidy. Interesującym punktem widokowym jest również grzbiet zreultywowanego składowiska odpadów komunalnych w Wetnowcu (częściowo w Siemianowicach Śl.).

- 9.8. Wartościowy krajobraz zabytkowy (historyczny) znajduje się zwłaszcza na terenie Nikiszowca, Giszowca i Murcek, gdzie zachowały się fragmenty zabytkowych układów urbanistycznych z przełomu XIX i XX wieku objęte ochroną konserwatorską. Ponadto w rejonie Kostuchny znajduje się zabytkowa kolonia domków urzędniczych i robotniczych wybudowana przy dawnej kopalni „Boże Dary”.
10. **ZŁOŻA SUROWCÓW**
- 10.1.

Zgodnie z art. 10 ust.1 p.11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w *studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z występowania udokumentowanych złóż kopalin. Zgodnie z art. 72 ust.1 p.2 ustawy prawo ochrony środowiska, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż. W art. 125 cytowanej ustawy ustala się, że złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących.*
- 10.2.

Złoża surowców dzielą się na podstawowe i pospolite. Warunki zaliczania złóż do określonej kategorii oraz zasady ich dokumentowania i eksploatacji reguluje ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 1994 Nr 27 poz. 96, z późn. zm.).
- 10.3.

Kopaliny podstawowe.
- 10.3.1.

Udokumentowane złoża kopalin podstawowych położone w granicach Katowic obejmują węgiel kamienny oraz metan zawarty w pokładach węgla.
- 10.3.2.

Złoża węgla kamiennego zalegają pod całym terenem miasta. Złoża, z których wydobyć zaniechano w ramach restrukturyzacji przemysłu węglowego zostały zakwalifikowane jako zasoby pozabilansowe, pomimo że nie zostały w całości wyeksploatowane. Charakteryzują się parametrami jak dla zasobów bilansowych. Jednak podjęcie ponownej eksploatacji tych złóż z powodu likwidacji infrastruktury zakładów górniczych oraz wysokiego stopnia zainwestowania powierzchni jest bardzo mało prawdopodobne. Eksploatacja złóż węgla oznaczonych * nie powoduje wpływów na powierzchnię w granicach Katowic.

Tabl. VI.8. Złoża kopalin podstawowych

Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospodarowania
„Halemba II”	węgiel kamienny, metan w pokładach węgla	podlegają eksploatacji
„Katowice”	węgiel kamienny	zaniechane
„Kleofas”	węgiel kamienny	zaniechane
„Łędziny”	węgiel kamienny	rozpoznane szczegółowo
„Mikołów”	węgiel kamienny	rozpoznane szczegółowo
„Murcki”	węgiel kamienny, metan w pokładach węgla	węgiel kamienny podlega eksploatacji
„Murcki (głębokie)”	metan w pokładach węgla	rozpoznane wstępnie
„Mysłowice”	węgiel kamienny	podlega eksploatacji *
„Paniowy-Mikołów-Panewniki”	metan w pokładach węgla	rozpoznane wstępnie
„Polska-Wirek”	węgiel kamienny	podlega eksploatacji *
„Siemianowice OG Siemianowice I, II”	węgiel kamienny	zaniechane
„Siemianowice OG Szopienice I”	węgiel kamienny	zaniechane
„Siemianowice Pole rezerwowe”	węgiel kamienny	rozpoznane szczegółowo **
„Staszic”	węgiel kamienny, metan w pokładach węgla	węgiel kamienny podlega eksploatacji
„Śląsk”	węgiel kamienny, metan w pokładach węgla	węgiel kamienny podlega eksploatacji
„Śląsk - Pole Panewnickie”	węgiel kamienny	podlega eksploatacji
„Wesoła”	węgiel kamienny, metan w pokładach węgla	podlegają eksploatacji
„Wieczorek”	węgiel kamienny	podlega eksploatacji
„Wujek”	węgiel kamienny	podlega eksploatacji
„Wujek - cz. Południowa”	węgiel kamienny	rozpoznane szczegółowo
„Wujek - cz. Stara Ligota”	węgiel kamienny	podlega eksploatacji
„Ziemowit”	węgiel kamienny, metan w pokładach węgla	podlegają eksploatacji

* - poza granicami Katowic ** - prowadzono wcześniej eksploatację płycej położonych pokładów w obecnych granicach złoża
opracowanie: BRR Katowice, na podstawie Bilansu zasobów kopalni i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.12.2007r. Minister Środowiska. Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa 2008

- 10.4. **Kopaliny pospolite.**
- 10.4.1. Na terenie Katowic znajdują się złoża iłów ceramiki budowlanej i piasku podsadzkowego. Tereny sąsiadujące ze złożami iłów ceramiki budowlanej są użytkowane w sposób uniemożliwiający bezkonfliktowe podjęcie wydobycia kopaliny. Wyroby w złożach „Brynów” i „Karbowa” zostały zasypane gruntami antropogenicznymi. Złoża „Karbowa” i „Ligota-Katowice” są w istotnej części zabudowane. Zasadne jest skreślenie wymienionych złóż z bilansu zasobów.
- 10.4.2. Dla złoża „Park Kościuszki” w 1981 r. został sporządzony dodatek do dokumentacji geologicznej z wnioskiem o uchylenie decyzji zatwierdzającej zasoby, jednak procedura administracyjna w tej sprawie nie została przeprowadzona. Dla złoża iłów ceramiki budowlanej „Kleofas” w lipcu 2007 r. sporządzono Dodatek nr 1 - rozliczający, do dokumentacji geologicznej zasobów złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej „Kleofas” w kat. A, B i C₁. Pozostałe zasoby bilansowe zostały przesunięte do pozabilansowych oraz sformułowano wniosek o skreślenie złoża z bilansu zasobów. Dodatek został przyjęty bez zastrzeżeń przez Marszałka Województwa Śląskiego dnia 21.09.2007 r. (decyzją OS.G.KL.7511-11/07). Jest to podstawą do nie ujmowania złoża w kolejnych bilansach zasobów złóż kopalin.

Tabl. VI.9. Złoża kopalin pospolitych

Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospodarowania
„Bogucice”	iły ceramiki budowlanej	zaniechane
„Brynów”	iły ceramiki budowlanej	zaniechane
„Karbowa”	iły ceramiki budowlanej	zaniechane
„Ligota-Katowice”	iły ceramiki budowlanej	rozpoznane wstępnie <i>(prowadzono wcześniej eksploatację iłów w obecnych granicach złoża)</i>
„Panewniki”	piaski podsadzkowe	zaniechane
„Park Kościuszki”	iły ceramiki budowlanej	zaniechane

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie Bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.12.2007r. Minister Środowiska. Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa 2008

11. **OBSZARY I TERENY GÓRNICZE. WARUNKI GEOLOGICZNO - GÓRNICZE**
- 11.1. **Obszary i tereny górnicze.** Eksploatację złóż węgla kamiennego w granicach Katowic prowadzą aktualnie kopalnie:
- 11.1.1. KHW S.A.¹²⁵ KWK „Murcki-Staszic”

a) Ruch Boże Dary ze złoża „Murcki”, w obszarze górniczym „Murcki I”, na terenie górniczym „Murcki I”¹²⁶.

b) Ruch „Staszic” ze złoża „Staszic” w obszarze górniczym „Giszowiec I”, na terenie górniczym „Giszowiec I”¹²⁷.

KHW S.A. KWK „Mysłowice - Wesola” ze złoża „Wesola” w obszarze górniczym „Wesola II”, na terenie górniczym „Wesola II”¹²⁸, Kopalnia eksploatuje także złożo „Mysłowice” w obszarze górniczym „Mysłowice”, na terenie górniczym „Mysłowice”¹²⁹. Wydobycie prowadzone jest pod Mysłowicami, wpływy na powierzchnię nie obejmują miasta Katowice.
- 11.1.2. KHW S.A. KWK „Wieczorek” ze złoża „Wieczorek” w obszarze górniczym „Janów”, na terenie górniczym „Janów”¹³⁰.
- 11.1.3. KHW S.A. KWK „Wujek” :

a) Ruch „Wujek” na terenie górniczym „Katowice - Brynów - Ligota”, ze złoża „Wujek” - w obszarze górniczym „Katowice - Brynów” oraz ze złoża „Wujek - część Stara Ligota” - w obszarze górniczym „Stara Ligota”¹³¹,

125 Katowicki Holding Węglowy S.A.

126 na podstawie koncesji nr 135/94 udzielonej przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26.08.1994 r. i zmienionej decyzją GK/wk/PK/1444/98. Koncesja ma ważność do 31.08.2020 r.

127 na podstawie koncesji nr 136/94 udzielonej przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26.08.1994 r., zmienionej decyzją GK/WK/pk/1440/98. Koncesja ma ważność do 13.08.2020 r.

128 na podstawie koncesji nr 134/93 udzielonej przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dnia 26.08.1994 r. i zmienionej decyzją BKK/PK/1088/95. Koncesja ma ważność do 13.08.2020 r.

129 na podstawie koncesji nr 137/94 udzielonej przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26.08.1994 r., zmienionej decyzją Gk/wk/PK/1443/98 i decyzją Ministra Środowiska Dge/RR/487-4130/2005. Koncesja ma ważność do 31.08.2020 r.

130 na podstawie koncesji nr 131/94 udzielonej przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 22.08.1994 r., zmienionej decyzją GK/wk/PK/1438/98. Koncesja ma ważność do 31.08.2020 r.

131 na podstawie, odpowiednio, koncesji nr 128/94 z dnia 22.08.1994 r. oraz nr 13/95 z dnia 25.10.1995 r., udzielonych przez Ministra

- b) Ruch „Śląsk” na terenie górniczym Radoszowy - Panewniki, ze złoża „Śląsk” - w obszarach górniczych „Ruda Śląska - Radoszowy” i „Ligota” oraz ze złoża „Śląsk - Pole Panewnickie”, w obszarze górniczym „Ruda Śląska - Panewniki”¹³².
- 11.1.4. KW S.A.¹³³ Centrum Wydobywcze Północ, o/ KWK „Halemba-Wirek”:

a) Ruch „Halemba” ze złoża „Halemba II” w obszarze górniczym „Halemba II”, na terenie górniczym „Halemba I/II”¹³⁴.

b) Ruch „Wirek” ze złoża „Polska - Wirek”¹³⁵, odbywa się poza Katowicami, wpływy nie występują w granicach miasta. Złożo, teren górniczy „Kochłowice - Świętochłowice - Chorzów” oraz obszary górnicze „Świętochłowice I” i „Chorzów I” obejmują północno - zachodnie fragmenty obszaru Katowic. Koncesja ma ważność do 31.08.2015 r.
- 11.1.5. KW S.A. Centrum Wydobywcze Wschód o/ KWK „Ziemowit” ze złoża „Ziemowit” w obszarze górniczym „Łędziny I”, na terenie górniczym „Łędziny I”¹³⁶.
- 11.1.6. Likwidacja dawnej KWK „Katowice - Kleofas” jest aktualnie w gestii Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. Organizacyjnie obejmuje Ruch IV, podzielony na Rejon „Kleofas” i Rejon „Katowice”¹³⁷.
- 11.2. **Historyczne górnictwo węgla kamiennego**
- 11.2.1. Eksploatacja węgla kamiennego na terenie Katowic, prowadzona od ok. 300 lat, doprowadziła do znacznych przeobrażeń środowiska.

W znacznym stopniu przekształcona została rzeźba terenu, na skutek: obniżeń, zapadlisk, oraz gromadzenia materiału skalnego na powierzchni, w postaci hałd, warpii oraz niwelacji terenu. W południowej i wschodniej części miasta znajdują się cztery duże hałdy nadpoziomowe. Zajmują po kilkanaście hektarów powierzchni, a największa hałda przy KWK „Murcki” w Kostuchnie ma prawie 32 ha powierzchni i przeszło 50 m wysokości względnej. W północnej części miasta stare, niewielkie hałdy nadpoziomowe zostały w znacznej części rozebrane lub wbudowane jako część nasypów drogowych lub budowlanych. Charakterystyczne dla tego rejonu są hałdy podpoziomowe, wypełniające wyrobiska po odkrywkowej eksploatacji iłów lub węgla przy wychodniach pokładów tej kopaliny. Jednorodne, składające się ze skały płonej, są hałdy najnowsze - np. wypełniająca wyrobisko przy dawnej cegielni Wieczorek. Starsze obok skały płonej na ogół zawierają także: żużle paleniskowe i hutnicze, gruz ceglany lub betonowy oraz przemieszczony grunt rodzimy niejednorodnie rozmieszczony w obrębie zwałowiska.
- 11.2.2. Całkowite obniżenia terenu wskutek dokonanej i zakończonej eksploatacji węgla w północnej części miasta określone są jedynie szacunkowo, na podstawie niepełnych danych. Największe obniżenia w rejonie Załęskiej Hałdy oszacowano na 19 - 23 m.
- 11.2.3. Sieć rzeczna podlegała znaczącym przeobrażeniom. Zmiany profili podłużnych koryt cieków doprowadziły w niektórych przypadkach do powstania przeciwpadków i rozlewisk w dolinach cieków. Przywracanie ich przepustowości wymagało pogłębiania koryt w dolnym biegu cieków. Zasypywanie zalewisk i podmokłości doprowadziło do odkształcania dolin. W ten sposób doszło do dewastacji dolin Rawy i jej dopływów, które w wielu miejscach utraciły pierwotną formę.
- 11.2.4. Pozostałością dawnej eksploatacji jest obecność w górotworze starych, płytkich wyrobisk, w tym wyrobisk mających połączenie z powierzchnią (szybiki), znacząco ograniczających lub wykluczających możliwość zabudowy powierzchni terenu bez uprzedniego uzdatnienia podłoża. Płytkie zroby koncentrują się w rejonach wychodni pokładów w stropie skał karbońskich¹³⁸ Część wyrobisk nie

Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Koncesja nr 128/94 została zmieniona decyzją GK/wk/PK/1437/98. Koncesja nr 128/94 ma ważność do 31.08.2020 r., a koncesja nr 13/95 - do 28.05.2035 r.

132 na podstawie, odpowiednio, koncesji nr 138/94 z dnia 26.08.1994 r. oraz nr 1/2000 z dnia 20.01.2000 r., udzielonych przez ministra właściwego d/s środowiska. Koncesja nr 138/94 została zmieniona decyzją GK/wk/PK/1439/98 z dnia 07.04.1998 r. Koncesja nr 138/94 ma ważność do 31.08.2020 r., a koncesja nr 1/2000 - 20.01.2011 r.

133 Kompania Węglowa S.A.

134 na podstawie koncesji nr 125/94 udzielonej przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dnia 18.08.1994 r., zmienionej decyzją Dge/WL/487-5490/99. Koncesja ma ważność do 31.08.2020 r.

135 na podstawie koncesji nr 127/94, udzielonej przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dnia 18.08.1994 r. (zmienionej decyzją GK/wk/PK/2342/97)

136 na podstawie koncesji nr 163/94 udzielonej przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26.08.1994 r., zmienionej decyzją BKK/PK/1901/96. Koncesja ma ważność do 31.08.2020 r.

137 W mocy pozostaje koncesja nr 129/94 wydana dnia 22.08.1994 r. (zmieniona decyzją GK/wk/PK/1436/98), ustanawiająca teren górniczy „Katowice - Bogucice - Załęże” oraz obszar górniczy Bogucice. Koncesja ma ważność do 31.08.2020 r. Obszar górniczy Katowice I, ustanowiony koncesją nr 130/94 z dnia 22.08.1994 r. został wykreślony z rejestru obszarów górniczych decyzją Ministra Środowiska Dge-4771-6/5010/07/MWo z dnia 13.06.2007 r.

138 W ramach prac nad *Studium...* zebrano i opracowano dane na temat płytkich wyrobisk oraz szybów i szybików przekazane przez

została udokumentowana, stanowiąc słabo rozpoznane, potencjalne zagrożenie dla zabudowy terenu. Nie udokumentowana eksploatacja węgla miała miejsce w rejonie ul. Korfanteo oraz na zachód od niej - między Wetnowcem i Kolonią Agnieszka. Według mapy pokładu 510 warstwy skalne w tym rejonie zostały zmienione pożarowo.

- 11.2.5. Na terenach eksploatacji aktualnie prowadzonej i planowanej w przyszłości, ruchy obniżeniowe terenu i drgania parasejsmiczne mogą powodować reaktywację starych wyrobisk prowadzącą do powstawania deformacji nieciągłych na powierzchni. Na terenach wolnych od wpływów obecnie i w przyszłości deformacje nieciągłe mogą pojawić się w przypadku obciążenia gruntu zabudową bez likwidacji płytkich wyrobisk lub na skutek wypłukiwania rozluźnionego materiału skalnego z zaciśniętych wyrobisk, w przypadku przenikania do nich wód z powierzchni w sposób skoncentrowany (np. wskutek awarii wodociągów lub kanalizacji). Podatność terenu na wystąpienie deformacji nieciągłych w takich przypadkach wzrasta w miejscach, gdzie wyrobiska osiągały sumarycznie dużą wysokość, a najpłytsze znajdują się blisko powierzchni terenu.
- 11.2.6. Wyrobiska mające połączenie z powierzchnią (szyby, szybiki, upadowe) stwarzają istotne utrudnienie dla zabudowy terenu, mimo ich likwidacji. W wielu przypadkach likwidacja wyrobiska nie była udokumentowana. Zasypanie szybu nie skutkuje powstaniem nośnego podłoża budowlanego, a materiał zasypowy może być wypłukiwany przez wodę. Grunt wokół szybu może osuwać się w odnowione pustki. Z tego względu zalecane jest zazwyczaj wyłączenie spod możliwości zabudowy terenu wokół szybu o promieniu od kilku m do przeszło 20-30 m oraz zapewnienie dostępu do szybu w celu rewizji jego stanu. Ewentualna zabudowa terenów na których występują wyrobiska mające połączenie z powierzchnią wymaga sporządzenia specjalistycznego opracowania określającego warunki zabudowy, w szczególności zakres prac uzdatniających teren oraz wymagania wytrzymałościowe konstrukcji obiektów budowlanych. Analogiczne opracowania powinny być sporządzane w przypadku istotnej rozbudowy obiektów istniejących lub wprowadzania nowych w miejsce wyburzanych. Ograniczoną przydatność do zabudowy mają również tereny, pod którymi występują płytkie wyrobiska w pokładach węgla. Wymagają uprzedniego uzdatnienia terenu - zależnie od głębokości występowania wyrobisk, stopnia wypełnienia pustek oraz rodzaju planowanej zabudowy.
- 11.2.7. Zagrożenia gazowe ze strony tłących się ognisk pożarowych w płytkich wyrobiskach przejawiają się spadkiem stężenia tlenu przy znacznym wzroście stężenia dwutlenku węgla w powietrzu i podwyższoną temperaturą gruntu. Realne zagrożenie dla zdrowia ludzi istnieje zwłaszcza w słabo przewietrzanych kondygnacjach podziemnych. Występuje między Dębem i Wetnowcem, zwłaszcza w rejonie zabudowy mieszkaniowej przy ul. Jabłoniowej, a także przy ul. Bocheńskiego, w rejonie Szybu Wschodniego kopalni Kleofas, gdzie aktualnie znajduje się zabudowa usługowa i magazynowa, lecz także dwie stacje paliw. W rejonach tych istnieje także zwiększone ryzyko wystąpienia zapadlisk. Opracowane projekty uzdatniania terenów przewidują m.in. uszczelnienie wyrobisk i odcięcie ognisk pożarowych od dostępu powietrza. Do czasu likwidacji zagrożenia nie powinno się w wymienionych miejscach wprowadzać nowej zabudowy.
- 11.2.8. Kompleksowe badania geofizyczne płytkich wyrobisk oraz projekty uzdatniania terenu sporządzone zostały w obrębie terenu górniczego likwidowanej kopalni „Katowice-Kleofas”, a ponadto dla terenów leżących środkowej części dawnego obszaru górniczego „Szopienice I” i północnej części obszaru górniczego „Wieczorek”. Doświadczenia zebrane podczas prac uzdatniających prowadzonych dotychczas, wskazują na skuteczność stosowanych metod.
- 11.3. **Przewidywane skutki eksploatacji górniczej** ¹³⁹
- 11.3.1. Eksploatacja złóż węgla kamiennego wywołuje i będzie wywoływać w przyszłości uciążliwości i zagrożenia odczuwalne na powierzchni terenu. Prognoza wpływów eksploatacji górniczej na powierzchnię terenu obejmuje okres do końca obowiązywania koncesji, tj. do roku 2020. Jedynie w przypadku złoża „Wujek, cz. Stara Ligota” ważność koncesji sięga 2035 roku, a w przypadku złoża „Śląsk - Pole Panewnickie” - 2011 roku. Dla złoża „Śląsk - Pole Panewnickie” przedstawiono również prognozowane deformacje ciągłe powierzchni obejmujące eksploatację partii pokładu 409 do 2020 r. Eksploatacja węgla ze złoża „Ziemowit”, powodująca wpływy na powierzchnię terenu w granicach Katowic, planowana jest na lata 2014-2020. Granice eksploatacyjne wielu pokładów nie pokrywają się z granicami obszarów górniczych. Zasięgi wpływów działalności górniczej kopalń sąsiednich nakładają się.

- 11.3.2. **Odkształcenia terenu.** W omawianym okresie spodziewane jest wystąpienie odkształceń powierzchni terenu I - III kategorii, oraz obniżeń sięgających ponad 8,0 m w rejonie szybu III KWK Staszic i ponad 7,0 m w rejonie zlikwidowanych Szybów Maria KWK Murcki.

Odkształcenia terenu III kategorii obejmą południową część lotniska Muchowiec, stację kolejową Katowice - Muchowiec, rozległe tereny w Lasach Murckowskich, prawie cały teren zwartej zabudowy dzielnicy Murcki (za wyjątkiem części północno - wschodniej, gdzie prognozowane są odkształcenia II kategorii), południowe obrzeża zabudowy Giszowca, w tym przeważającą część Osiedla Adama. III kategoria odkształceń spodziewana jest także w lasach przy południowo - wschodniej granicy miasta oraz w kilku miejscach w rejonie Katowickiej Hałdy i Załęskiej Hałdy, na terenach stosunkowo ekstensywnie zabudowanych.

II kategoria odkształceń obejmie także południowo - wschodnią część Osiedla Odrodzenia w Ochojcu, znaczną część Katowickiej Hałdy, Załęskiej Hałdy i północną część Brynowa oraz część Panewnik Starych. I kategoria odkształceń prognozowana jest w północnej, wschodniej i południowej części Giszowca, pozostałej części Kolonii Wysockiego, w Ochojcu, na rozległych terenach w Brynowie, w północnej części Katowickiej Hałdy, północno - wschodniej Ligocie, północnej części Kokocińca oraz na obrzeżach Panewnik Starych i w zachodniej części Wymysłowa.

W obrębie zwartej zabudowy dopuszcza się wystąpienie wpływów górniczych nie przekraczających II kategorii, a poza tymi terenami III kategorii. Dopuszczenie wyższej kategorii możliwe jest tylko za zgodą organu samorządu terytorialnego w przypadku stosowania odpowiedniej profilaktyki górniczej lub budowlanej. W obszarze górniczym „Stara Ligota” bezwzględnie nie dopuszcza się odkształceń wykraczających poza I kategorię. Profilaktyka górnicza polega na: stosowaniu podsadzki, zmniejszeniu grubości wybieranej jednorazowo warstwy kopaliny, stosowanie skoordynowanej eksploatacji, ograniczeniu lub zaniechaniu eksploatacji niektórych partii złoża. Profilaktyka budowlana polega na wzmocnieniu konstrukcji projektowanych obiektów budowlanych oraz obiektów istniejących.

- 11.3.3. **Obniżenia terenu** w rozpatrywanym okresie sięgną maksymalnie ponad 8,0 m w rejonie szybu III KWK Staszic. W rejonie Szybów Maria kopalni Murcki prognozowane maksymalne obniżenia mogą przekroczyć 7,0 m. W centralnej części Murcek możliwe jest obniżenie terenu maksymalnie o ponad 3,0 m, przy zlikwidowanym szybie Stanisław - ponad 4,0 m, a na zachód od zakładu głównego KWK „Staszic” - ponad 5,0 m. Dwie niecki obniżeniowe spodziewane są w lasach na północny zachód i południowy zachód od terenu zakładu KWK „Mysłowice - Wesota”, sięgające odpowiednio ponad 3,0 m i 2,0 m. W rejonie stacji kolejowej Katowice - Muchowiec oraz południowej części lotniska przywiduje się obniżenia maksymalne ponad 3,0 m. a w rejonie dawnej cegielni Wieczorek - ponad 2,5 m. W rejonie Załęskiej Hałdy oraz między Brynowem i Katowicką Hałdą maksymalne obniżenia terenu przekroczą 2,0 m. Ponad 1,5 m może maksymalnie zostać obniżony teren w Panewnikach i Panewnikach Starych oraz w rejonie ul. Kłodnickiej. Przy południowo - wschodniej granicy miasta powstaną obniżenia sięgające ponad 1,25 m.
- 11.3.4. Na obszarach objętych prognozowanymi wpływami działalności górniczej znajduje się, według ocen sporządzonych przez służby kopalniane, 317 budynków o kategorii odporności niższej niż prognozowane odkształcenia terenu, w tym 169 budynków mieszkalnych. Zwraca uwagę 15 jedenastokondygnacyjnych budynków Osiedla Adama o odporności 2 kategorii na terenach prognozowanej III kategorii odkształceń. Na rozpatrywanym obszarze znajduje się także 179 budynków mało odpornych na wpływy eksploatacji górniczej (1 kategorii odporności), położonych w obrębie prognozowanych odkształceń I kategorii. Jest możliwe, że stan techniczny części z nich pogorszy się i będą wymagały wzmocnienia konstrukcji. Dane dotyczące odporności budynków na wpływy górnictwa są niepełne. Kategoria odporności 628 budynków nie została określona. KWK „Murcki” nie przekazała danych o odporności budynków.
- 11.3.5. **Zalewiska lub podtopienia** powstające w tworzących się zagłębieniach bezodpływowych są sukcesywnie likwidowane. Powstają głównie na terenach leśnych, a także na terenach rekreacyjnych na południe od lotniska Muchowiec. Prognozowane jest powstanie zalewiska na terenie ogrodów działkowych w rejonie ul. Szadoka.
- 11.3.6. **Deformacje nieciągłe** w postaci progów, na terenach aktualnie prowadzonej działalności górniczej koncentrują się w strefach wychodni aktywnych uskoków na stropie karbonu, najczęściej znajdujących się płytko pod powierzchnią terenu. Największą aktywność wykazują uskoki Kłodnicki I i II wraz ze strefą międzyuskokową - w granicach terenu górniczego „Katowice - Brynów - Ligota”. Za uskoki aktywne na tym terenie górniczym uznaje się również uskok Środkowy oraz uskok Wojciech, który przebiega również w obrębie terenu górniczego „Giszowiec I”. W granicach terenu górniczego „Murcki I” aktywne są uskoki Karol i Stanisław. Pierwszy z nich objęty będzie wpływami działalności górniczej tylko w części wschodniej. W obrębie terenu górniczego „Janów” za aktywny uznaje się uskok Zuzanna. Obiekty budowane w strefach aktywnych uskoków powinny być dostosowane do

przedsiębiorców górniczych oraz dane uzyskane w Archiwum Dokumentacji Mierniczo - Geologicznej Wyższego Urzędu Górniczego. Rezultatem jest dokładniejsze i pełniejsze zobrazowanie płytkich wyrobisk w stosunku do opracowań ekofizjograficznych.

¹³⁹ w dokumentacji planistycznej studium umieszcza się suplement do mapy uwarunkowań górniczych przedstawiający zasięgi wpływów eksploatacji górniczej uaktualnione w stosunku do przedstawionych na Mapie 8 "Eksploatacja węgla kamiennego" wg stanu na marzec 2010 r.

występujących uwarunkowań pod względem formy i rozwiązań konstrukcyjnych. Rozważenie wyłączenia terenu spod zabudowy sugeruje jedynie KWK „Wieczorek”, w strefie uskoku Zuzanna. Ewentualna aktywacja uskoków może nastąpić w obrębie stref wychodni objętych prognozowanymi wpływami eksploatacji górniczej. W przypadku stref wychodni uskoków znajdujących się poza zasięgiem oddziaływania górniczego nie przewiduje się możliwości wystąpienia deformacji nieciągłych spowodowanych aktywacją uskoków.

- 11.3.7. **Wstrząsy górotworu** indukowane robotami górniczymi prognozowane są krótkookresowo, w planach ruchu zakładów górniczych. Ocenę wpływu wstrząsów na ludzi i ich bezpośrednie otoczenie, na obiekty budowlane oraz na środowisko przyrodnicze dokonuje się za pomocą skali intensywności wstrząsów MSK. Przyjmuje się, że wywołane wstrząsami przyspieszenia drgań gruntu o wartości ponad 120 mm/s², należy brać pod uwagę przy projektowaniu obiektów budowlanych. Według prognoz sięgających 2011 roku (dla KWK Wesola 2009 r.), wartości mieszczą się w V (120-250 mm/s²) lub VI (250-500 mm/s²) stopniu intensywności drgań¹⁴⁰. Wstrząsy mogą być najsilniej odczuwane na powierzchni terenu w zachodniej i wschodniej części miasta. W części zachodniej drgania gruntu o wartości wyższej niż 120 mm/s² objąć mogą Kokociniec, Panewniki, północną część Ligoty, zachodnią część Brynowa, Katowicką Haldę, Załęską Haldę, Osiedle Witosa oraz sąsiadujące tereny leśne. Największe przyspieszenia, ponad 250 mm/s², związane z działalnością KWK Wujek - Ruch Śląsk, obejmą północną część Kokocińca i tereny leśne położone na północ od tego osiedla. W części wschodniej drgania gruntu o wartości wyższej niż 120 mm/s² objąć mogą południowe rejon Nikiszowca i Kolonii Wysockiego, północna i wschodnia część Giszowca, stację kolejową Muchowiec oraz tereny leśne.

Tabl. VI.10. Oddziaływanie wstrząsów górniczych na obiekty budowlane wg skali MSK.

stopień intensywności wstrząsów	przyspieszenia [mm/s2]	górnicza kategoria sejsmiczna	oddziaływanie na ludzi i ich bezpośrednie otoczenie	oddziaływanie na obiekty budowlane
I	5-12	0		
II	12-25	0		
III	25-50	0		
IV	50-120	0	Drgania są odczuwalne przez większość osób przebywających wewnątrz budynków i przez niewielkie osoby znajdujące się na zewnątrz budynków. Wstrząs może obudzić niektórych śpiących. Okna, drzwi, naczynia mogą wydawać charakterystyczne dźwięki i można zaobserwować drżenie mebli. Wiszące przedmioty mogą ulegać lekkim wahaniom. Wstrząs może być odczuwalny w stojących samochodach	brak
V	120-180	1a	Wstrząs jest odczuwalny przez większość osób wewnątrz budynków oraz wiele na zewnątrz. Budynki lekko drżą i wielu śpiących się budzi. Wolno wiszące przedmioty wyraźnie się wahają, a mniej stabilne przedmioty mogą się przesuwać. Otwarte okna i drzwi mogą się zamykać i otwierać	Możliwe są lekkie, nie konstrukcyjne uszkodzenia budynków (drobne rysy w tynkach, odpadanie jego małych kawałków tylko w najmniej odpornej grupie budowli)
	180-250	1b		
VI	250-370	2a	Wstrząs jest odczuwalny wyraźnie przez większość osób wewnątrz i na zewnątrz budynków. Obserwuje się wybieganie osób na zewnątrz budynków. W pewnych przypadkach mogą się stłuc naczynia i szkło, a książki spadać z półek. Obserwuje się przesunięcia mebli.	W niewielkich obiektach o średniej odporności (grupa B) i w wielu z grupy najsłabszej (grupa A) mogą zaistnieć lekkie uszkodzenia, a w grupie obiektów A mogą zaistnieć ponadto niewielkie uszkodzenia w stopniu średnim (niewielkie pęknięcia murów, odpadanie płyt tynku, spadanie dachówek, zarysowanie się kominów).
	370-500	2b		

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie: Miedwiediew S.V., Sponhauer W., Karnik V.; 1964: Skala MSK-64, Materiały Konferencji UNESCO, Paryż (za: Mutke G. Tarnowski J.; 2005: Wpływ drgań podłoża na gazociągi, Rurociągi Nr 4/41/2005)

140 Według V stopnia skali MSK występują drgania dość silne. Wstrząs jest odczuwalny przez większość osób wewnątrz budynków i wiele na zewnątrz. Wielu śpiących się budzi. Budynki lekko drżą. Swobodnie wiszące przedmioty wahają się. Przedmioty mniej stabilne mogą się przesuwać. Otwarte drzwi i okna mogą się zamykać i otwierać. Możliwe są lekkie uszkodzenia niekonstrukcyjne (rysy w tynkach, odpadanie małych kawałków tynku) w budynkach słabej trwałości (zwykłe budynki o najprostszej konstrukcji z kamienia łamanego, cegły niewypalanej). W sporadycznych wypadkach może się zmienić wydajność źródeł wody.

Według VI stopnia skali MSK występują drgania silne. Wstrząs jest wyraźnie odczuwalny przez większość osób wewnątrz i na zewnątrz budynków. Osoby przestraszone mogą wybiegać na zewnątrz budynków. Mogą, w pewnych przypadkach, stłuc się naczynia i szkło, a książki spadać z półek. Meble mogą się przesuwać. W niewielkich obiektach o średniej trwałości (zwykłe budynki z cegły, elementów prefabrykowanych lub kamienia pasowanego) i w wielu obiektach o słabej trwałości mogą powstać lekkie uszkodzenia. W grupie obiektów o słabej trwałości - także uszkodzenia w stopniu średnim (niewielkie pęknięcia murów, odpadanie płyt tynku, spadanie dachówek, zarysowanie się kominów). W niewielkich przypadkach mogą występować szczeliny w wilgotnym gruncie, a w terenach górskich możliwe są osuwiska. Obserwowane są zmiany wydajności źródeł i poziomu wody w studniach.

Największe przyspieszenia na terenach zabudowanych, do ponad 250 mm/s², związane z działalnością KWK Staszic mogą wystąpić we wschodniej części Giszowca, w tym na Osiedlu Adama. Na terenach leśnych między Giszowcem i Murckami - miejscami do ponad 300 mm/s². Przy projektowaniu obiektów budowlanych należy uwzględnić możliwość oddziaływania wstrząsów parasejsmicznych.

- 11.3.8. **Zrzuty wód dołowych.** Nadmiar wód dołowych z KWK „Wujek” Ruch „Wujek”, odprowadzany jest do Rawy za pośrednictwem rowu Wujek. Wody dołowe z KWK „Wieczorek” oraz KWK „Staszic” odprowadzane są do Boliny Południowej. KWK „Murcki” odprowadza wody dołowe do rzeki Mlecznej, a KWK „Wesola” - do potoku Pstrąжник.
- 11.3.9. **Odpady inne niż niebezpieczne:** z wydobywania kopalin innych niż rudy metali [01 01 02] oraz powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalin [01 04 12] stanowią łącznie największą część masy odpadów powstających w wyniku działalności kopalń węgla kamiennego. Jak wynika z informacji przekazanych przez kopalnię, nie prowadzi się aktualnie unieszkodliwiania odpadów tego rodzaju przez ich składowanie.

Tabl. VI.11. Gospodarka odpadami z wydobywania oraz płukania i oczyszczania węgla

Podmiot	Ilość wytwarzanych rocznie odpadów o kodach: 01 01 02 i 01 04 12 [Mg]	Odzysk [Mg]	Składowanie [Mg]	Przekazywanie innym odbiorcom [Mg]
¹⁾ KWK „Mysłowice - Wesola”	477 400	-	-	477 400
²⁾ KWK „Murcki”	b.d.	b.d. **	-***	b.d.
³⁾ KWK „Staszic”	1 550 000	600 000 *	-	950 000
²⁾ KWK „Wieczorek”	b.d.	b.d.	-	b.d.
⁴⁾ KWK „Wujek”	360 000	150 000	-	210 000

* odpady o kodzie 01 04 12 oraz inne, przyjmowane do odzysku od innych podmiotów

** odpady poflotacyjne wykorzystywane są do likwidacji płytkich wyrobisk

*** kopalnia zakończyła rekultywację składowiska w Kostuchnie, kontynuowana jest rekultywacja nadpoziomowego zwałowiska przy szybach „Maria”, po ukształtowaniu powierzchni z wykorzystaniem odpadów pogórnich przewiduje się zagospodarowanie zielenią urządzoną.

¹⁾ wg informacji KHW S.A. KWK „Wesola” z dn. 25.06.2007 r.

²⁾ wg informacji KHW S.A. KWK „Murcki” - pismo TMG-ASz/5202-43/07 z dn. 13.09.2007.

³⁾ wg informacji KHW S.A. KWK „Staszic”, - pismo TMG1/5202/7/07 z dn. 03.09.2007 r.

⁴⁾ wg „Informacji do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice - II edycja”. KHW S.A. KWK „Wujek”, Katowice, sierpień 2007.

- 11.3.10. **Emisja hałasu** na poziomie ponadnormatywnym w stosunku do sąsiadujących terenów podlegających ochronie przed hałasem ma miejsce z terenu zakładu KWK „Wujek”, Ruch „Wujek”. Hałas dopuszczalny przekraczany jest w porze nocnej o 3,2 - 5,3 dB. Kopalnia uzyskała decyzję Wojewody Śląskiego¹⁴¹, ustalającą dopuszczalny, równoważny poziom hałasu przenikającego do środowiska; zakład został zobligowany do modernizacji wentylatorów 30 czerwca 2010 r.¹⁴². KWK „Murcki” w ramach rozbudowy infrastruktury szybu „Zygmunt” wykonała szereg prac mających na celu obniżenie poziomu hałasu do dopuszczalnego poziomu na sąsiadujących terenach podlegających ochronie przed hałasem.
- 11.3.11. Przewiduje się uzyskanie nowych koncesji i kontynuację eksploatacji węgla w granicach złóż „Halemba II”, „Murcki”, „Staszic”, „Wujek - część Stara Ligota” „Śląsk- Pole Panewnickie”, „Wesola” i „Ziemowit”¹⁴³.
- 11.3.12. Wpływy na powierzchnię terenu dla eksploatacji wybiegającej poza horyzont określony aktualnymi koncesjami nie zostały dotychczas określone, za wyjątkiem prognozowanych wpływów jakie może wywołać eksploatacja dalszej partii pokładu 409 w złożu „Śląsk - Pole Panewnickie” do roku 2020.

141 Nr ŚR-III/H-6611/a/2/07 z dn. 16.02.2007

142 decyzja Wojewody Śląskiego Nr 3200/OS/2008 z dnia 10 grudnia 2008 r.

143 Kompania Węglowa S.A. przystąpiła do dokumentowania zasobów węgla zalegających pod złożem „Halemba II” i planuje pozyskać koncesję na eksploatację nowego złoża w 2010 r.

Dodatek nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża „Wujek - część Stara Ligota”, zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 27.10.2000 r. (znak GD/kzk/ZW/7174/2000) dokumentuje pokład 407/4. Podjęcie eksploatacji pokładu wymaga uzyskania nowej koncesji lub zmiany koncesji nr 13/95 z dnia 25.10.1995 r.

Dokumentacja geologiczna złoża węgla kamiennego „Śląsk - Pole Panewnickie”, zatwierdzona decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 27.06.1997 r. (znak KZK/Z/6610/96/97), oprócz pokładów objętych obowiązującą koncesją, dokumentuje także dalszą partię pokładu 409 oraz pokłady 405 i 410.

Udokumentowane zasoby przemysłowe złóż „Wesola” i „Ziemowit” pozwalają na eksploatację węgla również po roku 2020, biorąc pod uwagę aktualne możliwości produkcyjne.

KWK „Staszic” w załączniku nr 1 do pisma TMG1/5202/7/07 z dn. 03.09.2007 wskazuje, że eksploatacja po 2020 roku może być prowadzona w granicach złóż „Staszic” i „Murcki” - w rejonie Muchowca i Lasów Murckowskich.

11.3.13. **Perspektywy eksploatacji złóż węgla kamiennego** pod terenem Katowic sięgają ok. 2050 - 2060 roku. Do tego czasu prowadzone będzie odwadnianie górotworu także w części wyrobisk nieczynnych kopalń. Nie można wykluczyć, że odwadnianie płytszych partii górotworu będzie musiało być prowadzone stale, ze względu na ryzyko wystąpienia na powierzchni terenu wód podziemnych w przypadku swobodnego odbudowania się zasobów wód podziemnych. Zagrożenie dla powierzchni stanowić może także zalanie wodą płytkich wyrobisk. Podnoszenie się zwierciadła wód podziemnych może powodować podnoszenie się powierzchni terenu oraz reaktywację zapadlisk wskutek powstających naprężeń.

12. ZAGROŻENIA NATURALNE

12.1. **Zagrożenia powodzią i podtopieniami.** Zagrożenie powodziowe na terenie miasta jest umiarkowane. W przeszłości zjawiska powodziowe odnotowano wzdłuż Rawy oraz Mlecznej. W latach 1995, 1997 i 1998 wystąpiły wezbrania Rawy, które spowodowały zagrożenie powodziowe w rejonie ul. Brackiej, Huty Baildon, ul. Bankowej oraz ul. Bogucickiej, skutkujące zalaniem niewielkich terenów wzdłuż rzeki. W ostatnich latach stosunkowo często dochodziło do wystąpienia z koryta wód Mlecznej i zalewania posesji w rejonie ul. Uniczowskiej. Ponadto w przeszłości notowano lokalne podtopienia wywołane ulewnymi deszczami, w związku z niesprawnym systemem kanalizacji deszczowej.

12.2. Charakter wezbrań na rzekach oraz występujących podtopień terenów świadczy o tym, że głównym ich źródłem są przechodzące przez rejon Katowic deszcze nawalne o dużym natężeniu opadów. Taki typ opadów stanowi największe zagrożenie w małych zlewniach, jakie występują na terenie miasta. Z analizy danych opadowych wynika, że maksymalne 1-godzinne sumy opadów jakie towarzyszyły zjawiskom powodziowym w ostatnich 12 latach nie były szczególnie duże. Najwyższy 1-godzinny opad zanotowano w czerwcu 2002 r. - ok. 35 mm słupa wody, czyli wyraźnie poniżej wyliczonego statystycznie prawdopodobieństwa = 1% (Atlas Hydrologiczny, 1987), które wynosi dla Katowic ok. 50 mm. Ponieważ najwyższe na Wyżynie Śląskiej sumy opadów 1-godzinnych wielokrotnie przekraczały zanotowane w Katowicach wartości, istnieje stosunkowo duże niebezpieczeństwo wystąpienia w przyszłości zalań i podtopień w dolinie Rawy oraz w dolinach niektórych innych cieków.

12.3. Zagrożenie powodziowe dla poszczególnych rzek przedstawia się następująco:

12.3.1. **Brynica.** Zagrożenie jest niewielkie, co potwierdzają wykonane dotychczas opracowania, a w szczególności *Studium określające obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią dla obszarów nieobwałowanych w zlewni Przemszy...* (2004) opracowane na zlecenie RZGW w Gliwicach. Koryto rzeki jest wystarczające do przepuszczenia wód wezbraniowych o przepływie $Q=0,3\%$.

Jak wynika z *Instrukcji na wypadek awarii zapory piętrzącej zbiornika wodnego Kozłowa Góra* (1998) Katowice znajdują się w strefie dobiegu fali awaryjnej i w związku z tym istnieje potencjalne zagrożenie powodziowe obejmujące dolinę Brynicy oraz teren depresyjny położony na zachód od ul. Miłowickiej. Z wyliczeń wynika, że przepływ w dolinie Brynicy ok. 3-krotnie przewyższy wartość przepływu rzeki o prawdopodobieństwie $Q=1\%$. Należy jednak podkreślić, że możliwość wystąpienia katastrofalnego zalewu na terenie Katowic jest znikoma, gdyż przyjęte założenia teoretyczne przewidują mało realny scenariusz przerwania zapory - na długości ok. 300 m. Nie uwzględniono również znacznych zdolności retencyjnych doliny Brynicy na docinku od Kozłowej Góry do Katowic.

12.3.2. **Rawa.** Zagrożenie powodziowe w dolinie rzeki jest umiarkowane. Bezpieczeństwo powodziowe w dolinie Rawy w przyszłości w dużym stopniu będzie uzależnione od czynników natury technicznej. Podstawową sferą działań wpływającą na bezpieczeństwo powodziowe w dolinie Rawy będzie doprowadzenie do odpowiedniej przepustowości koryta rzeki na całej jej długości oraz dokończenie przebudowy i rozbudowy systemu kanalizacyjnego.

Studium określające obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią dla obszarów nieobwałowanych w zlewni Przemszy... (2004) oraz opracowanie *Wyznaczanie położenia zwierciadeł wielkich wód w istniejącym korycie rzeki Rawy...* (2000) wskazują w dolinie Rawy obszary zagrożenia powodziowego wodami $Q=1\%$.

Odcinek Rawy powyżej ujścia Potoku Leśnego został uznany za kanał ściekowy. Zatem dla tego fragmentu ciek nie ma zastosowania studium zagrożenia powodziowego - dokument wykonany w oparciu o *ustawę prawo wodne*, który powinien być podstawą wyznaczenia stref zagrożenia powodziowego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Trudno również traktować obszar położony w Szopienicach, w rejonie ul. Objazdowej jako obszar bezpośredniego zagrożenia powodziowego (wg ustawy - *obszar służący przepuszczeniu wód powodziowych*), gdyż stan zagospodarowania tego terenu wskazuje na potrzebę jego ochrony przed zalaniem.

Obszary zagrożenia powodziowego - określone dla górnego odcinka doliny rzeki na podstawie opracowania *Wyznaczanie położenia zwierciadeł wielkich wód...* (2000), a dla jej dolnego odcinka na

podstawie *Studium...* (2004) należy traktować jako uwarunkowanie natury fizjograficznej. W tym przypadku zasadniczym celem podejmowanych działań powinna być poprawa przepustowości koryta oraz osłona istniejącej zabudowy, a nie bezwzględna ochrona doliny przed zabudową.

12.3.3. **Kłodnica.** Zagrożenie powodziowe dotyczy terenów niezabudowanych, stąd konieczne jest podjęcie działań planistycznych chroniących wyznaczone obszary zagrożenia powodziowego przed zabudową.

Obszary zagrożenia powodziowego wodami $Q=1\%$ wskazują *Studium określającego granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią rzeki Odry...* (2003) oraz *Ekspertyza hydrotechniczna dla rzeki Kłodnicy...* (2000).

12.3.4. **Mleczna.** Dla rzeki Mlecznej nie wyznaczono dotychczas obszarów zagrożenia powodziowego, chociaż w opracowaniu *Operat hydrologiczny rzeki Mlecznej i dopływów w granicach miasta Katowice* (2002) zostały policzone maksymalne przepływy roczne o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia, mogące być podstawą do wyznaczenia stref zagrożenia powodziowego. Z uwagi na postępującą urbanizację zlewni tej rzeki i tym samym pogarszanie się charakterystyk odpływów wzrasta też zagrożenie powodziowe. Zatem zasadna jest kontynuacja prac studialnych w zakresie określenia stref zagrożenia powodziowego.

Na podstawie informacji dotyczących interwencji Wydziału Zarządzania Kryzysowego UM w Katowicach, w związku z zaistniałymi przypadkami zalania posesji w rejonie ul. Uniczowskiej, określono przypuszczalny zasięg zalewów powodziowych w tym rejonie. Prawdopodobnie Mleczna w przeszłości wylewała również w innych - niezainwestowanych miejscach swej doliny, co nie zostało jednakże zarejestrowane.

W oparciu w/w przesłanki oraz po przeanalizowaniu warunków geomorfologicznych i gruntowo-wodnych zasadne jest uznanie dna doliny Mlecznej oraz jej dopływów jako obszaru możliwych zagrożeń o charakterze powodziowym, co wraz z przesłankami natury klimatycznej i ekologicznej powinno być silną podstawą do ochrony tych terenów przed zabudową.

12.4. **Zagrożenia osuwaniem mas ziemnych.** Budowa geologiczna Katowic w powiązaniu z ukształtowaniem terenu powoduje, że w obrębie naturalnie kształtowanych stoków nie występuje zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych.

13. ZAGROŻENIA ANTROPOGENICZNE

13.1. **Hałas.** Zgodnie z art. 73 ust. 1 p. 2a ustawy Prawo ochrony środowiska, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu uwzględnia się ograniczenia wynikające z wyznaczenia obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów cichych poza aglomeracją¹⁴⁴.

13.1.1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Dopuszczalne równoważne poziomy dźwięku A w decybelach (dB), w odniesieniu do terenów mogących występować w Katowicach, wynoszą

a) dla emisji pochodzącej z dróg lub linii kolejowych:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki i szpitali - 55 dB dla pory dnia¹⁴⁵ i 50 dB dla pory nocnej¹⁴⁶
- dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych¹⁴⁷, terenów mieszkaniowo-usługowych - 60 dB dla pory dnia i 50 dB dla pory nocnej;
- dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców - 65 dB dla pory dnia i 55 dB dla pory nocnej;

b) dla pozostałych obiektów i działalności będących źródłem hałasu dopuszczalne poziomy dźwięku wynoszą:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki i szpitali - 50 dB dla pory dnia i 40 dB dla pory nocnej,

¹⁴⁴ Aglomeracją w rozumieniu Prawa ochrony środowiska jest miasto lub kilka miast o wspólnych granicach administracyjnych (art. 3 p.1)

¹⁴⁵ w odniesieniu do przedziału czasu od 6⁰⁰ do 22⁰⁰

¹⁴⁶ w odniesieniu do przedziału czasu od 22⁰⁰ do 6⁰⁰

¹⁴⁷ w przypadkach niewykorzystywania ich zgodnie z ich funkcją w porze nocnej, nie obowiązują

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, terenów mieszkaniowo-usługowych oraz terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców - 55 dB dla pory dnia i 45 dB w porze nocnej.
- 13.1.2. Zagrożenie hałasem w Katowicach wynika w głównej mierze z jego emisji pochodzącej z ciągów komunikacyjnych, głównie drogowych. Emisja hałasu z obiektów przemysłowych ma dużo mniejsze znaczenie.
- 13.1.3. Najbardziej zagrożone hałasem są tereny położone wzdłuż głównych arterii komunikacyjnych miasta. Należą do nich w pierwszym rzędzie: Autostrada A-4, DK nr 79 (ulice: Chorzowska, Bagienna), DK nr 86 (ulice: Bielska, Pszczyńska, al. Roździeńskiego) oraz DK nr 81 (ulice: Mikołowska, Bracka, Kościuszki) oraz linie kolejowe relacji: Wrocław - Katowice - Kraków oraz Bielsko-Biała - Katowice - Warszawa.
- 13.1.4. Stan zagrożeń spowodowanych przekroczeniem dopuszczalnych poziomów hałasu przedstawia Mapa akustyczna¹⁴⁸.
- 13.1.5. Przedstawione w opracowaniu *Mapa akustyczna Katowic* modele imisji hałasu wskazują na wysoki poziom hałasu komunikacyjnego. Przekroczenia wartości dopuszczalnych w porze dnia mogą sięgać nawet na odległość 1 km od autostrady A4 i 700 m od głównych dróg ruchu przyspieszonego. Odnosząc wyliczone wartości hałasu do klasyfikacji Państwowego Zakładu Higieny, można stwierdzić, że poziom hałasu o dużej i bardzo dużej uciążliwości (powyżej 63 dB) może występować w warunkach Katowic odpowiednio w strefie 300 i 200 m od głównych ciągów komunikacyjnych, gdzie dopuszczalne są wyższe prędkości jazdy oraz w odległościach na ogół kilkudziesięciometrowych w sąsiedztwie dróg, na których obowiązuje ograniczenie prędkości jak dla terenów zabudowanych. W porze nocnej uciążliwości hałasowe i przekroczenia wartości dopuszczalnych są nieco mniejsze.
- 13.1.6. Liczba osób zamieszkująca obszary miasta, gdzie oddziaływanie akustyczne ciągów komunikacyjnych jest znaczne (powyżej 55 dB dla L_{DWN} i 50 dB dla L_N) i w określonych przypadkach może przekraczać wartości dopuszczalne stanowi ponad połowę mieszkańców miasta (57%). Szacuje się, że z tej liczby około połowa ludności mieszka na obszarach, gdzie nie są dotrzymane standardy odnośnie poziomu hałasu komunikacyjnego (przekroczone wartości dopuszczalne).
- 13.1.7. Spośród terenów najbardziej wrażliwych (zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki i szpitali), w strefie przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu znajdują si ę: 22 przedszkola, 30 szkół, 1 szpital oraz 3 placówki opieki społecznej.

Tabl. VI.12. Wpływ hałasu komunikacyjnego na warunki zamieszkania

Nazwa obszaru	Powierzchnia (ha) obszarów charakteryzujących się wartościami hałasu przekraczającymi:						Liczba ludności zamieszkująca obszary o wartościach hałasu przekraczających:					
	50dB	55dB	60dB	65dB	70dB	75dB	50dB	55dB	60dB	65dB	70dB	75dB
PORA DNIA (<i>L_{DWN}</i>)												
Miasto ogółem		8346	4951	2609	1207	467		179205	97351	48457	18137	4279
Zespół dzielnic północnych		1068	686	393	200	75		45269	21659	9312	3465	193
Zespół dzielnic wschodnich		2582	1408	696	298	109		41409	20850	8940	3749	1692
Zespół dzielnic zachodnich		1216	786	423	197	73		23507	11855	5569	1794	211
Zespół dzielnic śródmiejskich		1279	983	627	326	150		53121	35180	21210	8636	2168
Zespół dzielnic południowych		2201	1088	470	186	60		15899	7807	3426	493	15
PORA NOCY (<i>L_N</i>)												
Miasto ogółem	5171	2741	1282	497	163		102926	51182	19727	4659	420	
Zespół dzielnic północnych	712	406	212	81	18		22828	9859	3999	224	0	
Zespół dzielnic wschodnich	1496	740	319	116	31		23095	9459	3979	1821	160	
Zespół dzielnic zachodnich	795	441	205	78	33		11700	5964	1695	279	0	
Zespół dzielnic śródmiejskich	1015	654	345	156	61		37006	22269	9463	2320	252	
Zespół dzielnic południowych	1154	501	201	65	20		8297	3631	591	15	8	

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie „Mapy akustycznej Katowic” (2008)

- 13.1.8. Przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu przemysłowego występują głównie w sąsiedztwie obiektów infrastruktury zakładów górniczych, a ponadto w rejonie Huty Baildon, w szczególności:
 - a) pomiędzy ul. Gliwicką a Hutą Baildon, na wysokości ul. Bocheńskiego,
 - b) w rejonie skrzyżowania ul. Bażantów i Armii Krajowej,
 - c) w rejonie skrzyżowania ul. Mysłowickiej i Kosmicznej,
 - d) w rejonie ul. Szopienickiej 13 i 27,
 - e) w rejonie ul. Bocznej.
- 13.1.9. W ślad za stwierdzeniem występowania licznych przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w opracowanej *Mapie akustycznej Katowic* powinno się przystąpić do opracowania *programu ochrony środowiska przed hałasem*, którego celem powinno być dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego.¹⁴⁹ *Program ochrony środowiska przed hałasem* powinien zostać przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Katowic.
- 13.1.10. Działania zmierzające do poprawy klimatu akustycznego prowadzone na terenie miasta polegają niemal wyłącznie na budowie ekranów akustycznych. W ten sposób są chronione przede wszystkim tereny mieszkaniowe w sąsiedztwie autostrady A4, alei Roździeńskiego, ulic: Bielskiej, Pszczyńskiej, Chorzowskiej i Kościuszki.
- 13.1.11. W przypadku stwierdzenia, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska to dla trasy komunikacyjnej tworzy się obszar ograniczonego użytkowania.¹⁵⁰
- 13.2. **Źródła emisji zanieczyszczeń.**
 - 13.2.1. **Zanieczyszczenia powietrza** na terenie miasta pochodzą z kilku podstawowych grup źródeł: przemysłowych (głównie elektrociepłownie i kopalnie węgla kamiennego), niskiej emisji (lokalnych palenisk i kotłowni oraz komunikacji - głównie transportu samochodowego). Znaczna część zanieczyszczeń pochodzi ze źródeł położonych poza granicami miasta, głównie z obszarów sąsiadujących z Katowicami od zachodu, północy i wschodu (Chorzów, Siemianowice Śl., Sosnowiec i Mysłowice).
 - Na terenie miasta obecnie nie funkcjonują duże przemysłowe i komunalne, punktowe, źródła emisji zanieczyszczeń powietrza. Do grupy największych emitatorów zalicza się: instalacje na terenie dawnej Huty Baildon (działalność produkcyjna rozdzielona na liczne podmioty gospodarcze), Huta Metali Nieżelaznych "Szopienice" S.A., Zakłady Metalurgiczne Silesia S.A. Grupa Impexmetal, „Ferrum” S.A. (dawna Huta Ferrum), ciepłownie Zakładu Energetyki Ciepłej S.A. („Murcki” - ul. Boya Żeleńskiego 95, „Wieczorek” - ul. Szopienicka 58, „Wujek” - ul. Wincentego Pola 65, „Kleofas” - ul. Obroki 77) oraz Elektrociepłownia „Szopienice” Sp. z o.o. - ul. 11 Listopada 19.
 - Główne źródła energii ciepłej (duże emitory) zaopatrujące miasto w ciepło znajdują się poza granicami Katowic (w Siemianowicach Śl. - EC "Katowice" oraz w Chorzowie - EC Chorzów "Elcho"). Zakłady te w ostatnich kilkunastu latach uległy gruntownej modernizacji. Nowoczesna technologia wytwarzania energii sprawia, że zwłaszcza w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowych zakłady te, mimo wytwarzania dużej ilości energii i spalania znacznych ilości węgla, w umiarkowany sposób oddziałują na jakość powietrza w Katowicach, zwłaszcza, że warunki anemologiczne nie sprzyjają nawiewaniu zanieczyszczeń z tych emitatorów nad obszar miasta.
 - Spośród zakładów znajdujących się poza granicami miasta, obok wymienionych wyżej elektrociepłowni: „Chorzów” i „Katowice” (zakład w Siemianowicach Śl.), znaczący wpływ na stan sanitarny powietrza w Katowicach mają: Zakłady Azotowe i Huta Batory w Chorzowie, Huta Florian w Świętochłowicach oraz ciepłownie (oddziały) ZEC Katowice: "Śląsk" w Rudzie Śląskiej oraz "Mysłowice" i „Wesoła” w Mysłowicach.
- 13.2.2. **Promieniowanie elektromagnetyczne.** Głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego, mogącymi stwarzać ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, są urządzenia elektroenergetyczne (linie wysokiego i średniego napięcia oraz niektóre stacje transformatorowe), nadajniki radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej¹⁵¹.

149 w myśl art. 119 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.)
150 w myśl art. 135 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.)
151 Rozporządzenie Ministra Środowiska, z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. Nr 192, poz. 1883) określa jako dopuszczalne w przypadku urządzeń elektroenergetycznych natężenie pola elektrycznego < 1 kV/m - dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz < 10 kV/m dla pozostałych terenów dostępnych dla ludności; natężenie pola magnetycznego < 60 A/m dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz pozostałych terenów dostępnych dla ludności. W przypadku stacji bazowych telefonii komórkowej wartości dopuszczalne wynoszą: dla natężenia pola elektrycznego < 7V/m, dla gęstości mocy < 0.1 W/m²

148 Mapa akustyczna Katowic, Biuro Konsultingowe Ochrony Środowiska Ekosystem Śląsk, Mysłowice, listopad 2007

W przypadku sieci elektroenergetycznych nie określono stref ponadnormatywnego ich oddziaływania w oparciu o obowiązujące przepisy prawne. Oddziaływanie linii elektroenergetycznych mieści się z reguły w zakresie od kilku do kilkunastu metrów od przewodów. W odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do Studium... Polskie Sieci Elektroenergetyczne - Południe Sp. z o.o. wnioskuje aby w „pasie technologicznym linii” (w odległości do 25 metrów od osi linii 220 kV) nie budować budynków mieszkalnych i nie lokalizować terenów przeznaczonych na stały pobyt ludzi. W przypadku linii 110 kV za tzw. „strefę techniczną”, w której przewiduje się możliwość ograniczeń w zagospodarowaniu, zazwyczaj przyjmuje się 15 m w odległościach poziomych od skrajnych przewodów linii. W uproszczeniu można przyjąć, że ponadnormatywne wartości promieniowania elektromagnetycznego mieszczą się w granicach opisanych powyżej stref technicznych.

W przypadku urządzeń telekomunikacyjnych znany jest zasięg możliwych przekroczeń wartości dopuszczalnych. Wynika on ze sporządzonych raportów oddziaływania na środowisko.

Stacje bazowe telefonii komórkowej są rozlokowane w wielu miejscach na terenie całego miasta. Zamontowane są na: masztach, kominach, wieżach kościołów oraz dachach budynków. Zasięg ich ponadnormatywnego oddziaływania na ogół wynosi od ok. 30 do ok. 100 m w poziomie oraz od ok. 10 do ok. 40 m w pionie. Wszystkie przypadki dotyczą miejsc aktualnie niedostępnych dla ludzi, co jest koniecznym warunkiem uzyskania zgody na lokalizację tych urządzeń.

W związku z przewidywanym rozwojem telefonii komórkowej może nastąpić znaczne (kilkukrotne) zagęszczenia sieci stacji bazowych. Mimo, że obecnie zasięgi ponadnormatywnego oddziaływania od stacji bazowych nie powodują konfliktów z zabudową i zagospodarowaniem terenu, to w przyszłości można spodziewać się takich konfliktów (wkraczanie nowej zabudowy w strefy ponadnormatywnego oddziaływania). W takich przypadkach konieczne będzie dostosowanie parametrów eksploatacyjnych urządzeń stacji lub zmiana ich lokalizacji, tak aby nie były przekroczone wartości dopuszczalne. W praktyce konieczne będzie wypracowanie procedur w zakresie przepływu informacji pomiędzy organem wydającym pozwolenia/przyjmującym zgłoszenia budowlane, a operatorami sieci telefonii komórkowej, w celu nie dopuszczenia do przekraczania standardów w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym i wystąpienia zagrożeń dla zdrowia mieszkańców.

13.3. **Zakłady stwarzające ryzyko poważnej awarii.** Na terenie miasta nie ma zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii ani zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii¹⁵², w związku z czym nie występują ograniczenia w zagospodarowaniu terenów związane z ryzykiem awarii przemysłowych.

13.4. **Obszary ograniczonego użytkowania, strefy przemysłowe.** Zgodnie z art. 73 ust. 1 p. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu uwzględnia się ograniczenia wynikające z utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania¹⁵³ lub stref przemysłowych¹⁵⁴.

Na terenie Katowic dotychczas nie ustanowiono stref przemysłowych ani obszarów ograniczonego użytkowania . Największe prawdopodobieństwo ustanowienia takich obszarów w bliskiej przyszłości wiąże się z przekroczeniem dopuszczalnych poziomów hałasu dla tras komunikacyjnych.

13.5. **Grunty zdegradowane.**

13.5.1. Na terenie Katowic bardzo wiele terenów zostało zdegradowanych w wyniku gospodarczej działalności człowieka. Większość z nich została poddana rekultywacji technicznej, a niektóre również rekultywacji biologicznej. Zostały one w różnym stopniu przywrócone do poprzedniego stanu lub przystosowane do pełnienia innych funkcji. W części przypadków nastąpiła samoczynna renaturalizacja terenów, które obecnie pełnią istotną rolę w strukturze przyrodniczej miasta.

13.5.2. Do terenów zdegradowanych wymagających rekultywacji (rozumianej jako przywrócenie gruntem zdegradowanym albo zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych) zalicza się obszary przemysłowe lub zdegradowane w wyniku oddziaływania przemysłu, w tym miejsca składowania odpadów. Tereny te będą wymagać zróżnicowanych zabiegów rekultywacyjnych (uzdatnienia pod przyszłe zainwestowanie lub rekultywacji biologicznej) w zależności od przyszłych funkcji tych terenów. Najistotniejsze w skali miasta obszary zdegradowane i zdewastowane zestawiono w tabeli.

13.5.3. Rekultywację gruntów rolnych i leśnych w związku z ich degradacją lub dewastacją wykonuje się w oparciu o przepisy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W stosunku gruntów, których degradacja wynika z prowadzonej działalności przemysłowej, w szczególności zanieczyszczonych substancjami, preparatami, organizmami lub mikroorganizmami stosuje się przepisy ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.¹⁵⁵

Tabl. VI.13. Obszary zdegradowane i zdewastowane

Nr	Nazwa obszaru	Powierzchnia [ha]	Charakterystyka
1	Hałda w Kostuchnie, rejon szybów głównych KWK "Murcki"	31,89	Wysokość względna „wzgórza” dochodzi do 60 m; jest docelowo uformowana; trwa jej rekultywacja biologiczna; planuje się wykorzystanie tego terenu do celów rekreacyjnych.
2	Hałda w Murckach, rejon "Maria"	16,40	Wysokość względna hałdy dochodzi do 50 m; jest docelowo uformowana; rozpoczęto jej rekultywację biologiczną; planuje się wykorzystanie tego terenu do celów rekreacyjnych.
3	Hałda pogórnicza przy KWK "Staszic"	12,14	Wysokość względna hałdy dochodzi do 20 m od strony wschodniej i 7 m od zachodu; została ostatecznie uformowana ok. 10 lat temu (likwidacja osadników), chociaż zasadniczo jej bryła została ukształtowana w latach 70.; oprócz skały płonnej i osadów może zawierać również inne odpady; teren porastają zbiorowiska ruderalne - skarpy są zadrzewione, natomiast płaski szczyt porastają zarośla.
4	Nieczynne osadniki "Krystyna"	11,87	Teren znajduje się w trakcie rekultywacji technicznej - zasypywania osadników skałą płonną i formowania jego powierzchni; zakłada się rekultywację terenu w kierunku leśnym.
5	Nieczynne osadniki "Zuzanna"	10,05	Nastąpiła częściowa renaturalizacja; w przypadku przeznaczenia terenu do zabudowy i zagospodarowania niezbędne będzie uzdatnienie gruntów.
6	teren po zlikwidowanej części KWK "Murcki"	4,53	Zagospodarowanie tego terenu będzie wymagać uzdatnienia pod przyszłe funkcje niektórych gruntów - obecnie zdewastowanych.
7	nieczynne osadniki HMN "Szopienice"	7,17	Wymagają rekultywacji przy uwzględnieniu zalegania w obrębie terenu znacznych ilości szlamów cynkonośnych, stanowiących poważne zagrożenie dla środowiska.
8	nieużytki położone na wschód od HMN "Szopienice"	22,76	Silnie przekształcona rzeźba terenu oraz gleby, duże skażenie gruntów; nadanie tym terenom funkcji użytkowej lub przyrodniczej powinno być poprzedzone zabiegami rekultywacyjnymi.
9	grunty nasypowe w rejonie ulic: Magazynowej, Transportowców i Szopienickiej	18,40	Niekontrolowane nasypy, zawierające obok odpadów pogórnicznych również inne odpady komunalne; część zachodnia objęta jest projektem rekultywacji; w części wschodniej zeskładowane są znaczne ilości zużytego asfaltu.
10	grunty nasypowe w sąsiedztwie Szybu Wilson	3,57	Niekontrolowane nasypy, zawierające obok odpadów pogórnicznych również inne odpady; od strony dawnego szybu teren wyrównany, natomiast od strony ul. Lwowskiej, gdzie kończy się wysoką skarpią, wymaga ukształtowania powierzchni terenu.
11	teren po zlikwidowanej zabudowie HMN "Szopienice", ul.: Rożdzieńska - 11 listopada	8,42	Grunty zdewastowane, wymagające uzdatnienia pod przyszłe zagospodarowanie
12	teren po zlikwidowanej zabudowie HMN "Szopienice", ul. Bednorza	2,20	Grunty zdewastowane, wymagające uzdatnienia pod przyszłe zagospodarowanie
13	teren po zlikwidowanej zabudowie HMN "Szopienice", ul. Krakowska	12,24	Grunty zdewastowane, wymagające uzdatnienia pod przyszłe zagospodarowanie
14	tereny po dawnej hucie cynku "Silesia" wraz z hałdą	30,80	Teren znajduje się w trakcie rekultywacji (uzdatniania pod przyszłe zainwestowanie); odpady zgromadzone na hałdzie zostają systematycznie usuwane na zewnątrz (celem dalszego zagospodarowania)
15	osadniki dawnej kopalni "Kleofas" w rejonie Szybu Zachodniego	2,34	Teren znajdują się w trakcie rekultywacji technicznej - osadniki zostały zasypane skałą płonną.
16	zapadlisko - na wschód od ul. Żeliwnej	4,20	Znajdujące się na tym terenie zalewisko zostało w większości zasypane, pozostała jego część północno-zachodnia.
17	wyrobisko pocegielniane, ul. Parkowa	2,27	Wyrobisko znajduje się w trakcie zasypywania

opracowanie: BRR Katowice

155 Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. z 2007 r. Nr 75 poz. 493 z późn. zm.)

152 w myśl art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.)

153 Obszar ograniczonego użytkowania tworzy się dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radiolokacyjnej, jeżeli z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, z analizy porealizacyjnej albo z przeglądu ekologicznego wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub obiektu (art. 135 ust.1 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, wymagającego sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 1 Prawa ochrony środowiska oraz dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa w drodze uchwały. Dla pozostałych zakładów lub innych obiektów, dla których obowiązek sporządzenia raportu może być wymagany - obszar ograniczonego użytkowania ustanawia rada powiatu (art. 135 ust. 2 i 3 ustawy Prawo ochrony środowiska)

154 Strefa przemysłowa to obszar, w granicach którego jest dozwolone przekraczanie standardów jakości środowiska w zakresie dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu i dopuszczalnych poziomów hałasu, jeżeli nie zagraża to życiu lub zdrowiu ludzi. Strefę przemysłową tworzy się, jeżeli pomimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, poza terenem zakładu lub innego obiektu nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska, na obszarach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako tereny przeznaczone do działalności produkcyjnej, składowania oraz magazynowania i równocześnie użytkowanych zgodnie z przeznaczeniem (art. 136a ustawy Prawo ochrony środowiska).

13.5.4. W przypadku wszystkich gleb i gruntów występujących na obszarze miasta obowiązują standardy jakościowe (wyrażone wartościami dopuszczalnymi stężeń substancji zanieczyszczających gleby).¹⁵⁶ Spełnienia najostrzejszych standardów wymagają grunty zaliczane do „klasy A” - w przypadku Katowic są to obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody (rezerwaty, użytek ekologiczny, zespół przyrodniczo-krajobrazowy). Nieco wyższe wartości dopuszczalne warunkujące spełnienie standardów obowiązują dla gruntów „klasy B” - grunty zaliczane do użytków rolnych z wyłączeniem gruntów pod stawami i gruntów pod rowami, grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, nieużytki, a także grunty zabudowane i zurbanizowane z wyłączeniem terenów przemysłowych, użytków kopalnych oraz terenów komunikacyjnych. Do gruntów „klasy C” zalicza się tereny przemysłowe, użytki kopalne oraz tereny komunikacyjne. Standardy jakości gleb dla tej grupy terenów dopuszczają dość znaczne zanieczyszczenie.

Standardy jakości gleb w wielu miejscach na terenie miasta są przekroczone. W największym stopniu problem dotyczy północnych dzielnic miasta, a zwłaszcza Szopienic, gdzie występują liczne przekroczenia wartości dopuszczalnych - charakterystycznych dla klasy C, stężeń metali ciężkich, na terenach zaliczanych do klasy B.

Doprowadzenie do spełnienia standardów jakości gleb na większości gruntów w mieście, przy obecnie dostępnych środkach technicznych, finansowych i organizacyjnych, jest zadaniem niewykonalnym. Dlatego działania powinny się koncentrować przede wszystkim na rekultywacji gruntów poprzemysłowych, zwłaszcza tych, które planuje się przekształcać w kierunku funkcji, dla których obowiązują standardy jak dla klasy B.

13.5.5. Liczne tereny zostały zdegradowane w wyniku dawnej i współczesnej działalności górniczej. Tereny dawnego płytkiego górnictwa mogą wymagać rekultywacji technicznej (uzdatnienia) tylko w przypadku ich zabudowy.

13.5.6. Współczesne górnictwo węgla kamiennego powoduje degradację powierzchni terenu poprzez tworzenie niecek osiadań, a w konsekwencji zalewisk lub podmokłości oraz składowanie skały płonnej. Często sposobem rekultywacji technicznej podtopionego terenu jest jego podsypywanie skałą płonną. O ile pierwszy proces powoduje przede wszystkim ograniczanie możliwości gospodarczego wykorzystania terenu, a często przyczynia się do wzmocnienia bioróżnorodności terenu, to w przypadku deponowania skały płonnej szkody dla środowiska są znacznie większe i trudno odwracalne. Trudno wskazać obszary bezwzględnie wymagające rekultywacji w związku z powstawaniem niecek osiadań terenu. Rekultywacja techniczna zalewisk i podmokłości jest wskazana przede wszystkim na terenach przewidzianych pod zainwestowanie.

14. PRZYDATNOŚĆ TERENÓW DO ZABUDOWY

14.1. O przydatności terenów do zabudowy decydują wszelkie cechy środowiska wpływające na techniczną możliwość posadowienia i późniejszego użytkowania obiektów budowlanych. W szczególności decydują o tym: nośność gruntów, warunki gruntowo-wodne, zagrożenia naturalne i antropogeniczne (powodziowe, górniczo-geologiczne, chemiczne) oraz możliwość (ze względu na ukształtowanie terenu) obsługi przez infrastrukturę techniczną. Uwarunkowania te zostały szczegółowo opisane w poprzednich podrozdziałach.

14.2. Ze względów praktycznych, istotne jest wskazanie obszarów o obniżonej przydatności do zabudowy. Obszary te wyodrębniono wraz ze wskazaniem czynników wpływających niekorzystnie na możliwość ich zabudowy. Ponadto wskazano możliwe do podjęcia działania służące uzdatnieniu tych terenów do zabudowy lub likwidacji zagrożeń.

¹⁵⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz.U. z 2002 r. Nr 165 poz. 1359)

Tabl. VI.14. Obszary o niekorzystnych warunkach do zabudowy

Czynnik obniżający przydatność terenu do zabudowy	Opis ograniczeń/zagrożeń	Zalecane działania w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych		
		Dalsze rozpoznanie	Sposoby uzdatnienia terenu lub rozwiązania konstrukcyjne	Przewidywana skuteczność podjętych działań
występowanie gruntów nienośnych	dotyczy kompleksów gruntów naturalnych i/lub antropogenicznych, gdzie na głębokości 2 lub 4 m p.p.t. stwierdzono występowanie gruntów nienośnych (obciążenia dopuszczalne do 0,05 MPa)	niezbędne szczegółowe rozpoznanie geotechniczne celem potwierdzenia właściwości gruntu oraz ustalenia wytycznych projektowych	dostosowanie konstru kcji fundamentów do zastanych warunków, w uzasadnionych przypadkach wymiana gruntu	stosowane w budownictwie technologie dają możliwość posadowienia obiektów budowlanych niemal na każdym gruncie jaki może wystąpić w Katowicach; jednakże w części przypadków ze względu na wysokie koszty działania te mogą nie mieć ekonomicznego uzasadnienia
płytko zalegające wody gruntowe	zwierciadło wód gruntowych na głębokości < 2 m p.p.t.; na obszarach tych istnieje duże prawdopodobieństwo występowania zwierciadła I poziomu wód podziemnych na poziomie fundamentów i piwnic; w większości przypadków brak możliwości rozsączania ścieków z oczyszczalni przydomowych do gruntu	niezbędne szczegółowe rozpoznanie geotechniczne, z uwzględnieniem możliwości wahań sezonowych i wieloletnich poziomu wód gruntowych	stosowanie skutecznych zabezpieczeń przeciw wodnych, rezygnacja z kondygnacji podziemnych, podniesienie terenu	przy odpowiednim zaprojektowaniu budynku i/lub prawidłowo wykonanych zabezpieczeniach przeciw wodnych możliwe całkowite zabezpieczenie budynku przed niekorzystnym oddziaływaniem wód podziemnych
obszary płytkiego górnictwa, ze strefami spękanego lub rozluźnionego górotworu nad wyrobiskami	zróżnicowane zagrożenie powstawaniem zapadlisk, zależnie od głębokości występowania płytkich wyrobisk, wysokości stref spękań oraz miąższości luźnego nadkładu	szczegółowe badania geologiczno - inżynierskie z zastosowaniem metod geofizycznych do głębokości niezbędnej dla bezpiecznego posadowienia planowanej zabudowy	likwidacja pustek(np. przez wypełnienie zaczynem popiołowo - cementowym) lub dostosowanie konstrukcji planowanych obiektów do warunków podłoża - zależnie od wyników szczegółowego rozpoznania podłoża oraz rodzaju planowanej zabudowy	dokładne rozpoznanie warunków podłoża oraz zastosowanie odpowiednich rozwiązań konstrukcyjnych lub poprawne wykonanie robót uzdatniających podłoże budowlane pozwoli na realizację i bezpieczne użytkowanie zabudowy
zagrożenia gazowe ze strony ognisk pożarowych w płytko położonych wyrobiskach	wzrost zagrożenia występowaniem zapadlisk, deficyt tlenowy i podwyższone stężenie dwutlenku węgla w powietrzu może zagrażać zdrowiu lub życiu ludzi, w szczególności przebywających w słabo przewietrzanych pomieszczeniach kondygnacji podziemnych; należy unikać lokalizacji podziemnych zbiorników materiałów łatwopalnych oraz ograniczyć zabudowę mieszkaniową, w szczególności podpiwniczoną	monitoring zasięgu ogniska pożarowego i intensywności procesu spalania oraz działania przewidywane dla obszarów płytkiego górnictwa	likwidacja pustek w górotworze, możliwie dokładna izolacja ogniska pożarowego od dostępu powietrza oraz działania przewidywane dla obszarów płytkiego górnictwa	całkowite wyeliminowanie dostępu powietrza do ogniska pożarowego i jego wygaszenie jest bardzo trudne; postępujące wypalanie się resztek pokładów węgla może prowadzić do ponownego wzrostu zagrożenia zapadliskami, deficyt tlenowy i podwyższone stężenie dwutlenku węgla w powietrzu może wzrastać do poziomu zagrażającego zdrowiu lub życiu ludzi
strefy wychodni uskoków aktywnych	zwiększone prawdopodobieństwo wystąpienia deformacji nieciągłych (progów) w rezultacie wzajemnych przemieszczeń skał obu skrzydeł uskoków (dotyczy obszarów podlegających lub mających podlegać w przyszłości istotnym deformacjom ciągłym powierzchni lub wstrząsom parasejsmicznym górotworu); możliwe uszkodzenia lub	w części przypadków niezbędne ściślejsze ustalenie przebiegu wychodni stref uskokowych w stropie utworów karbonu; rozpoznanie warunków posadowienia obiektów budowlanych ze szczegółowością wymaganą dla skomplikowanych warunków gruntowych	obiekty budowlane powinny być dostosowane do występujących uwarunkowań pod względem formy i rozwiązań konstrukcyjnych, w tym przystosowane do rektyfikacji	wnikliwe rozpoznanie warunków górniczo - budowlanych, przyjęcie stosownych rozwiązań konstrukcyjnych mogą umożliwić wprowadzenie zabudowy w obręb stref; należy brać pod uwagę aspekt ekonomiczny lokalizacji zabudowy

Czynnik obniżający przydatność terenu do zabudowy	Opis ograniczeń/zagrożeń	Zalecane działania w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych		
		Dalsze rozpoznanie	Sposoby uzdatnienia terenu lub rozwiązania konstrukcyjne	Przewidywana skuteczność podjętych działań
	przechylenie obiektów budowlanych oraz podziemnych sieci infrastruktury technicznej; zalecane unikanie lokalizacji obiektów budowlanych jednocześnie na obu skrzydłach uskoku			
strefy bezpieczeństwa wokół szybów i szybików	możliwe powstawanie zapadlisk wskutek osuwania się materiału skalnego do szybu; w szybach zlikwidowanych możliwe wtórne pustki zagrażające powstawaniem zapadlisk; zasadniczo nie zaleca się dopuszczania zabudowy	wymagane sporządzenie specjalistycznej ekspertyzy górniczo - budowlanej określającej warunki zabudowy, w szczególności zakres prac uzdatniających teren oraz wymagania wytrzymałościowe konstrukcji obiektów budowlanych	indywidualne, zależnie od wyników rozpoznania aktualnego stanu zasypu w szybie, stanu górotworu w sąsiedztwie oraz rodzaju planowanej zabudowy; należy zapewnić możliwość kontroli stanu szybu oraz uzupełnianie zasypu	wnikliwe rozpoznanie warunków górniczo - budowlanych, przyjęcie stosownych rozwiązań konstrukcyjnych oraz/lub prawidłowe uzdatnienie terenu umożliwią wprowadzenie zabudowy w obręb stref bezpieczeństwa; przewidywane wysokie koszty skłaniają do dopuszczania zabudowy w strefach bezpieczeństwa jedynie w uzasadnionych przypadkach
udokumentowane deformacje nieciągłe: progi, zapadliska	odpowiednio jak w strefach wychodni uskoków aktywnych lub obszarach płytkiego górnictwa	analogicznie do obszarów płytkiego górnictwa lub stref wychodni uskoków aktywnych, należy uwzględnić informacje o sposobie likwidacji deformacji	powstające deformacje są likwidowane na bieżąco; rozwiązania konstrukcyjne dla obiektów lokalizowanych w miejscach wystąpienia deformacji w strefach wychodni uskoków lub na obszarach płytkiego górnictwa odpowiednie do miejsc wystąpienia nieciągłości	dokładne rozpoznanie warunków podłoża oraz zastosowanie odpowiednich rozwiązań konstrukcyjnych lub poprawne wykonanie robót uzdatniających podłoże budowlane pozwoli na realizację i bezpieczne użytkowanie zabudowy
obszary prognozowanej III kategorii odkształceń powierzchni terenu	możliwe uszkodzenia konstrukcji obiektów budowlanych nie przystosowanych do prognozowanych odkształceń		typowe konstrukcje budynków mieszkalnych nie są dostatecznie odporne na wpływy III kategorii; konieczne dostosowanie konstrukcji projektowanych obiektów budowlanych, w miarę potrzeb wzmocnienie konstrukcji obiektów istniejących	w przypadku prawidłowo zaprojektowanych i wykonanych zabezpieczeń nie powinny występować szkody zagrażające naruszeniu konstrukcji budynków znajdujących się w dobrym stanie technicznym.
prognozowane zalewiska	na obszarach tych istnieje zagrożenie wystąpienia wód gruntowych na powierzchnię terenu lub gromadzenia się wód opadowych w zagłębieniach bezodpływowych	monitorowanie rozwoju zalewisk i w miarę możliwości przeciwdziałanie ich ekspansji poprzez projektowanie stosownych rozwiązań hydrotechnicznych	uzdatnienie obszarów zalewisk i otaczających je podmokłości pod zabudowę wymaga skutecznego zdrenowania wód poprzez obniżenie zwierciadła wód gruntowych (dla trwałego zabezpieczenia tych terenów nie może być to system oparty na pompowniach, lecz system grawitacyjny); w uzasadnionych przypadkach, jeżeli nie stoi to w sprzeczności z ochroną środowiska i ochroną przyrody skutecznym sposobem uzdatnienia terenu może być podniesienie terenów poprzez makroniwelację	zabiegi hydrotechniczne na wskazanych terenach są trudne do przeprowadzenia, ze względu na ochronę środowiska i przyrody, nie jest zalecana; zasadna jest całkowita rezygnacja z zabudowy tych terenów

Czynnik obniżający przydatność terenu do zabudowy	Opis ograniczeń/zagrożeń	Zalecane działania w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych		
		Dalsze rozpoznanie	Sposoby uzdatnienia terenu lub rozwiązania konstrukcyjne	Przewidywana skuteczność podjętych działań
obszary przemysłowe o gruntach nie spełniających standardów jakości gleby i ziemi	w wyniku działalności przemysłowej, w tym składowania odpadów nastąpiła mechaniczna i chemiczna degradacja gruntów; w części przypadków są to grunty nienośne; ze względu na możliwe znaczne skażenie gruntów przeznaczenie tych terenów pod zabudowę mieszkaniową może wymagać przeprowadzenia rekultywacji lub wymiany gruntów (wiąże się to z potrzebą spełnienia standardów określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi)	na gruntach nasypowych niezbędne szczegółowe rozpoznanie geotechniczne celem potwierdzenia właściwości gruntu oraz ustalenia wytycznych projektowych; badania chemiczne gruntu - w przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej na gruntach przemysłowych	zageszczenie lub wymiana gruntu, dostosowanie konstru kcji fundamentów do zastanych warunków; w przypadku skażenia chemicznego neutralizacja skażeń lub wymiana gruntu	uzdatnienie terenów pod zabudowę jest możliwe w każdym przypadku, jednak może nie mieć ekonomicznego uzasadnienia (zbyt wysokie koszty rekultywacji i budowy) w stosunku do wartości rynkowej gruntów w miejscu rozważanej inwestycji.
obszary bezodpływowe	budowa i użytkowanie kanalizacji sanitarnej będzie wymagać zastosowania systemów tłocznych; w przypadku ścieków opadowych odprowadzanych do wód stojących konieczne będzie zastosowania wysoko skutecznej technologii ich oczyszczania (podczyszczania)		tereny, gdzie nie stoi to w sprzeczności z zasadami ochrony środowiska i ochrony przyrody, można przystosować do zabudowy poprzez makroniwelację	
obszary zagrożenia powodziowego:	możliwość zalania terenu przez wody powodziowe		regulacja koryt, wzmocnienie osłony przeciwpowodziowej, podnoszenie poziomów użytkowych ponad poziom terenu stosownie do występującego zagrożenia	skuteczność ochrony przeciwpowodziowej będzie zależeć od rodzaju podjętych działań, jednak zagrożenia powodziowego w praktyce nie da się całkowicie wyeliminować, zatem należy unikać zabudowy na obszarach zagrożenia powodziowego, zwłaszcza w dolinach Kłodnicy i Mlecznej

opracowanie: BRR Katowice

- 14.3. Oprócz opisanych w tabeli VI.14. przypadków, występują inne uciążliwości, które nie odnoszą się do technicznych możliwości posadowienia i użytkowania budynków, wpływają natomiast na późniejsze warunki zamieszkania. Należą do nich w szczególności: klimat akustyczny, zanieczyszczenie powietrza, warunki topoklimatyczne.
- 14.4. Wpływ czynników topoklimatycznych należy uwzględniać przy projektowaniu zagospodarowania terenu, przy czym zróżnicowanie topoklimatyczne nie jest na tyle duże, aby było czynnikiem decydującym o zabudowie terenu. Niekorzystne topoklimaty form wklęsłych, na terenie miasta mają na ogół dość łagodną formę, o cechach zbliżonych do topoklimatów form płaskich poza dnami dolin. Jedynie w przypadku bardziej wilgotnych, pokrytych niską roślinnością dolin: Kłodnicy, Ślepiotki, Mlecznej i Boliny zarysowują się wyraźnie niekorzystne cechy topoklimatów form wklęsłych.

VII. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIASTA

1. DEMOGRAFIA

- 1.1. Stan i tendencje zmian zaludnienia miasta. Liczba mieszkańców Katowic na koniec roku 2007 wynosiła - wg miejskiego systemu ewidencji ludności - 315,7 tys. osób, w tym 305,1 tys. mieszkańców stałych; wg Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego - 312,2 tys., w tym 310,8 tys. mieszkańców stałych¹⁵⁷.
- 1.1.1. W XX wieku Katowice były miastem o największym przyroście zaludnienia w obrębie aglomeracji. Liczba ludności zwiększyła się - w stosunku do roku 1900 - ponad 11-krotnie, podczas gdy inne dynamicznie rozwijające się miasta osiągnęły zaledwie 5-krotny wzrost zaludnienia. Od początku lat 90-tych ubiegłego wieku nastąpiła zmiana tendencji rozwoju demograficznego i liczba ludności w Katowicach, podobnie jak w całej aglomeracji, zaczęła się zmniejszać.

Tabl. VII.1. Podstawowe charakterystyki demograficzne Katowic w latach 1900 - 2000 oraz w roku 2007 na tle województwa i wybranych miast konurbacji katowickiej

wskaźniki	województwo		Katowice	Gliwice	Bytom	Chorzów	Zabrze	Sosnowiec	Siemiano- wice Śląskie
	ogółem	miasta							
Liczba ludności w roku 1900			32000	52000	51000	57000	72000	47000	28500
Dynamika wzrostu liczby ludności (rok 1900 = 100)									
rok 1939			418	219	198	195	180	277	137
rok 1946			400	185	186	195	144	166	112
rok 1960			859	262	359	261	269	285	221
rok 1970			949	329	367	265	274	308	236
rok 1980			1109	380	459	263	272	524	270
rok 1990			1146	412	453	231	285	552	284
rok 2000			967	394	383	208	274	499	262
Ludność w roku 2007 (stan w dniu 31 XII)									
Ludność ogółem (stan faktyczny)	4654115	3647193	312201	197393	184765	113678	189970	223543	71621
mieszkańcy stali	4655682	3647561	310751	194426	185841	113660	189426	222478	71868
Kobiety na 100 mężczyzn	107	108	111	107	107	110	107	110	108
Małżeństwa na 1000 os.	6,4	6,5	6,2	6,6	5,3	6,2	5,5	7	5,9
Urodzenia żywe: ogółem	43858	34097	2697	1709	1709	1121	677	1872	671
na 1000 os.	9,4	9,3	8,6	8,8	9,2	9,9	8,8	8,4	9,3
Zgony: ogółem	47736	37725	3572	1923	2120	1504	1715	2498	864
na 1000 os.	10,2	10,3	11,4	9,9	11,4	13,2	9	11,2	12
Przyrost naturalny: ogółem	-3878	-3628	-875	-214	-411	-383	-38	-626	-193
na 1000 os.	-0,8	-1	-2,8	-1,1	-2,2	-3,4	-0,2	-2,8	-2,7
Saldo migracji: ogółem	-9890	-14247	-1593	-1123	-1086	7	-960	-1399	-333
na 1000 os.	-2,1	-3,9	-5,1	-5,7	-5,9	-0,1	-5,1	-6,3	-4,6
- w tym napływ: ogółem	52003	35565	2897	1617	1510	1556	1338	1587	688
na 1000 os.	11,2	9,8	9,3	8,2	8,2	13,7	7	7,1	9,6
- w tym odpływ: ogółem	61893	49812	4490	2740	2596	1549	2298	2986	1021
na 1000 os.	13,3	13,7	14,4	13,9	14,1	13,6	12,1	13,6	14,3
- w tym za granicę: ogółem	8358	6460	447	419	458	213	605	131	148
na 1000 os.	1,8	1,8	1,4	2,1	2,5	1,9	3,2	0,6	2,1

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl

157 Liczba 312,2 tys. dotyczy tzw. ludności faktycznie zamieszkałej. Jest to (najczęściej podawana przez statystykę publiczną) liczba mieszkańców, obejmująca osoby posiadające zarówno stałe jak i czasowe zameldowanie na terenie miasta, pomniejszona o liczbę osób czasowo wymeldowanych.

Wyższa liczba mieszkańców stałych w danych WUS wynika z tego, że statystyka publiczna wykazuje jako mieszkańców stale zameldowanych w danej gminie również te osoby, które wymeldowały się bez podania nowego miejsca pobytu. W grupie tej mieszczą się zarówno osoby bezdomne, których ostatnim miejscem zameldowania była dana gmina, jak osoby przebywające w innych miejscowościach kraju lub za granicą. Podstawą obliczeń prognozy demograficznej jest liczba mieszkańców stałych wg miejskiego systemu ewidencji ludności.

- 1.1.2. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, najwyższy poziom zaludnienia odnotowano w Katowicach w roku 1988 (370,1 tys.). Od roku 1989 rozpoczął się spadek, związany z redukcją liczby mieszkańców czasowych i ujemnym przyrostem naturalnym, a od roku 1992 - również z ujemnym saldem migracji. W wyniku tego ogólny stan zaludnienia wykazywany przez statystykę publiczną obniżył się w latach 1995 - 2007 o 39,3 tys. (11,2%), a liczba mieszkańców stałych o 35,7 tys. (10,3%). W rzeczywistości ubytek ludności w tym okresie był mniejszy niż wynika z danych GUS - wyniósł on ok. 27,2 tys. Dowodzą tego dane o liczbie ludności stale zameldowanej (patrz tabl. VII.2). O ponad 10 tys. osób obniżono liczbę mieszkańców w roku 1999 na skutek korekty danych (por. kol. 5 i kol. 8 dla roku 1999)¹⁵⁸. We wcześniejszych danych wykazywano jako mieszkańców osoby, które wyemigrowały z kraju nielegalnie w latach 70-tych i 80-tych. Trzeba więc przyjąć, że wiarygodne dane na temat poziomu zaludnienia miasta dostępne są od roku 1999; od tego czasu do końca roku 2007 liczba mieszkańców stałych zmniejszyła się o 5,6%.

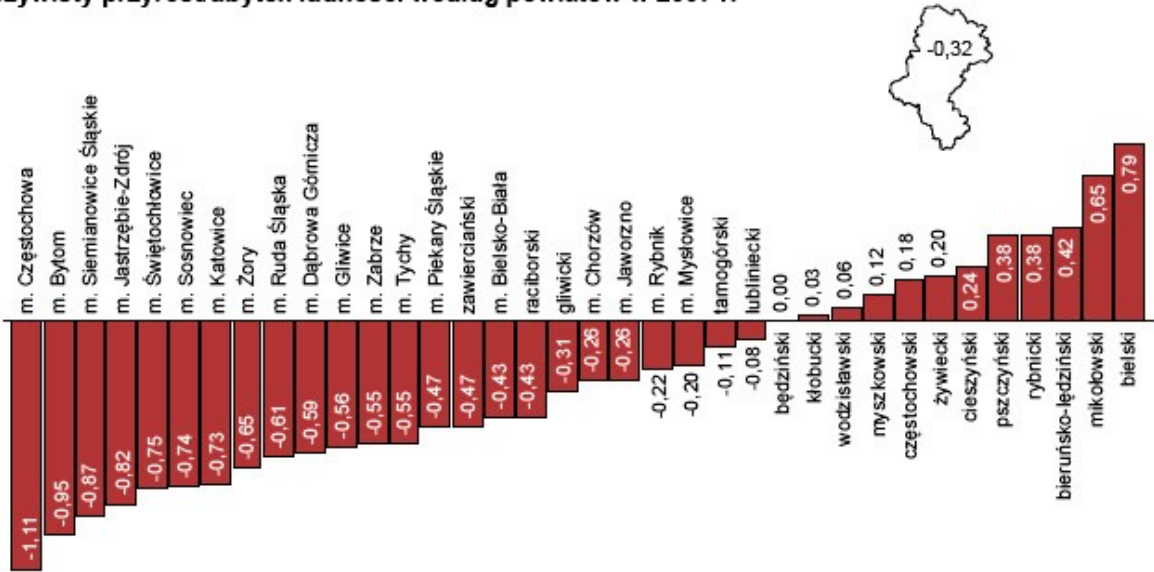
Tabl. VII.2. Zmiany poziomu zaludnienia Katowic w latach 1995 - 2007

ROK	liczba ludności ogółem		zmiana w stosunku do roku poprzedniego		przyrost naturalny	saldo migracji stałych	przyrost rzeczywisty (kol.6+kol.7)
	stan faktyczny	stale zameldowani	stan faktyczny wg US	stale zameldowani			
1	2	3	4	5	6	7	8
2007	312.201	310.751	2299	2468	-875	-1593	-2468
2006	314.500	313.219	2720	2391	-913	-1478	-2391
2005	317.220	315.610	2684	2222	-1123	-1099	-2222
2004	319.904	317.832	2381	2207	-1117	-1090	-2207
2003	322.285	320.039	2760	2225	-1066	-1159	-2225
2002	325.045	322.264	3058	2311	-1156	-1155	-2311
2001	328.103	324.575	2522	2370	-1140	-1228	-2368
2000	330.625	326.943	2619	2246	-950	-1296	-2246
1999*	333.244	329.189	12690	12161	-1245	-1002	-2247
1998	345.934	341.350	3040	2200	-964	-1236	-2200
1997	348.974	343.550	2000	1695	-903	-792	-1695
1996	350.974	345.245	547	1185	-739	-446	-1185
1995	351.521	346.430	---	---	-722	-749	-1471
RAZEM	-39.320	-35.679	-	-	-12913	-14323	-27236

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl

* korekta danych statystycznych

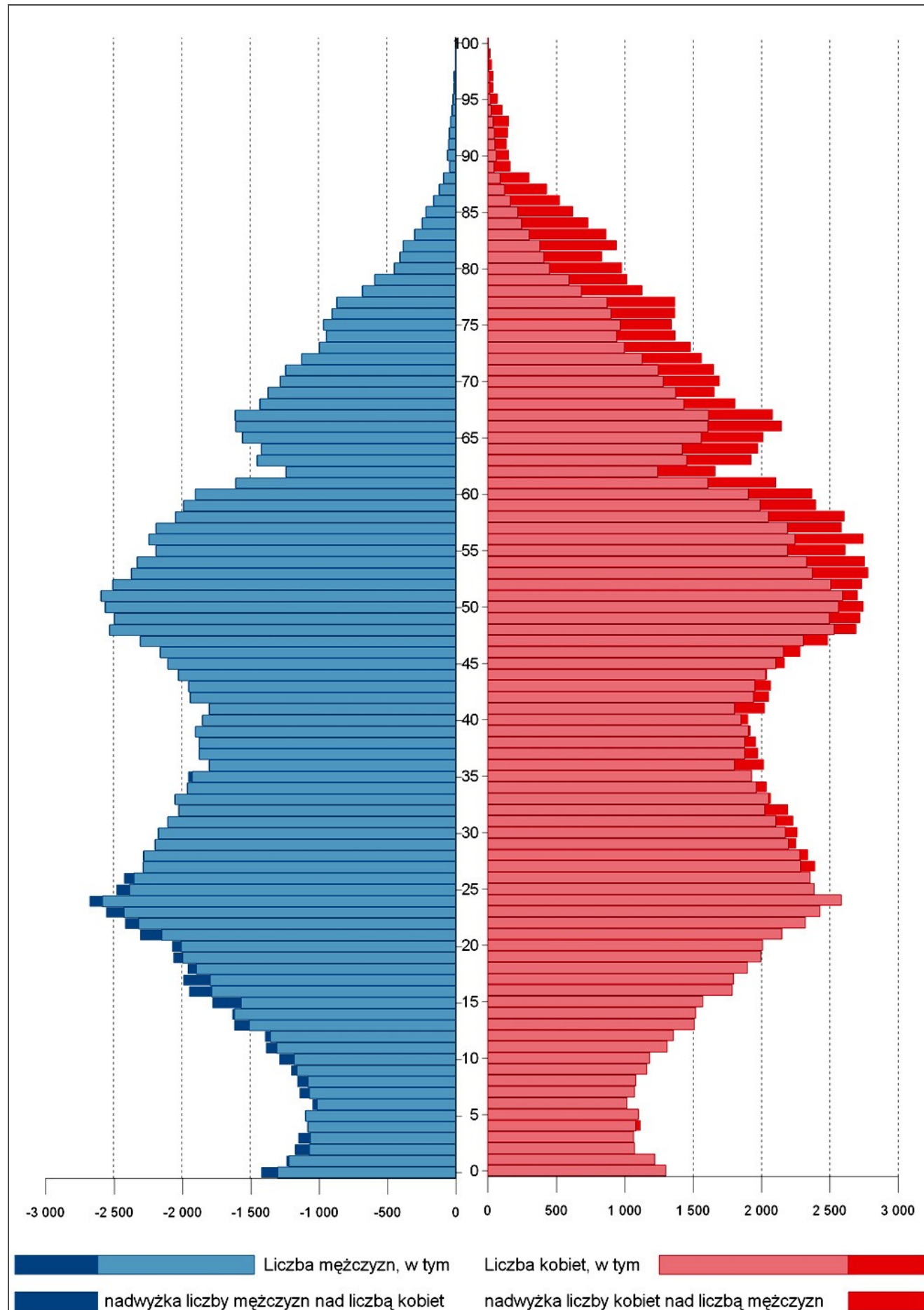
Rzeczywisty przyrost/ubytek ludności według powiatów w 2007 r. w %

źródło: Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie śląskim w 2007 r.; WUS Katowice, 2008

158 W rzeczywistości ubytek ludności nie był tak gwałtowny, a liczba mieszkańców wykazywana do lat 90-tych ub. wieku - zawyżona, ponieważ nie wykazywano wtedy nielegalnej emigracji zagranicznej. Zjawisko to zostało już opisane w opracowaniu Prognoza demograficzna dla miasta Katowice [Biuro Rozwoju Regionu, 1992], jako jeden z czynników, które mogą zdecydować, że rzeczywista liczba urodzeń będzie niższa od obliczonej w prognozie. Dopiero zmiany prawodawstwa i wprowadzenie systemów informatycznych pozwoliły samorządom na stopniowe urealnienie ewidencji ludności.

Rys. VII.1 Ludność Katowic wg płci i wieku (mieszkańcy stali, grudzień 2007)

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie danych miejskiego systemu ewidencji ludności

- 1.1.3. Liczba mieszkańców czasowych wykazuje lekką tendencję spadkową - w drugiej połowie lat 90-tych wynosiła nieco ponad 11 tys., aktualnie kształtuje się na poziomie od 9,5 do 10 tys. osób.
- 1.1.4. Spadek liczby mieszkańców stałych w okresie 1995 - 2007 był niemal w równych proporcjach wynikiem ujemnego przyrostu naturalnego i ujemnego salda migracji. W rezultacie obydwu tych zjawisk, poziom zaludnienia miasta od 10 lat obniża się w tempie o 2200 - 2500 osób na rok.
- 1.2. **Gęstość zaludnienia** wynosi średnio 1895 osób na 1 km² (w województwie śląskim - 377 osób na 1 km², w Aglomeracji Górnośląskiej 1448 osób na 1 km²) i jest bardzo zróżnicowana na terenie miasta. Najgęściej zaludnionymi dzielnicami są: Osiedle Tysiąclecia (blisko 12,5 tys. osób/km²) oraz Śródmieście i Koszutka (odpowiednio - 9,4 i 9,0 tys. osób/km²). Powyżej 5 tys. osób/km² zamieszkuje również w dzielnicach Bogucice i Wełnowiec - Józefowiec). Najniższą gęstość zaludnienia - poniżej tysiąca osób na 1 km² mają dzielnice południowe: Murcki (z racji położenia w dużym kompleksie leśnym - 140 osób/km²), Zarzecze - 375 osób/km² oraz Podlesie i Kostuchna (odpowiednio - 633 oraz 960 osób/km²). W minionych dziesięciu latach najbardziej zmniejszyła się koncentracja ludności w dzielnicach najgęściej zaludnionych - w Śródmieściu aż o 2400 osób/km² (20% stanu z roku 1997), w Dębie o 1150 osób (prawie 22% stanu z r. 1997), w Os. Tysiąclecia o tysiąc osób (7,5%), na Koszutce o 900 osób (9%). Wzrosła gęstość zaludnienia Podlesia, Kostuchny i Zarzecza.
- 1.3. **Struktura ludności wg płci i wieku.** W Katowicach na 100 mężczyzn w Katowicach przypada 111 kobiet. Jest to wskaźnik wyższy niż w innych miastach województwa.
- 1.3.1. Struktura wieku ludności Katowic cechuje się występowaniem wyżów i niżów demograficznych¹⁵⁹. Zjawisko to jest charakterystyczne dla wszystkich miast Aglomeracji Górnośląskiej i wiąże się z okresem intensywnej rozbudowy przemysłu oraz urbanizacji, w trakcie której następowały fale imigracji, w większości złożone z osób w tzw. mobilnym przedziale wieku produkcyjnego (do 44 roku życia), często również rodzin wraz z dziećmi.
- 1.3.2. Obecnie w strukturze wieku ludności Katowic widoczne są trzy wyże:
- a) najstarszy jest już słabo zarysowany; jego szczyt przypada na osoby w wieku 65 - 68 lat;
 - b) drugi, wyraźnie widoczny wyż obejmuje osoby będące obecnie w wieku 47 - 54 lata,
 - c) najmłodszy wyż demograficzny to osoby w wieku 22 - 27 lat.

Różnica w liczebności roczników w wieku 30-45 lat oraz 0 - 15 lat obrazuje głęboki spadek dzietności w Katowicach (w prawidłowej strukturze, roczniki te powinny mieć taką samą liczebność). Ostro zarysowany kształt najmłodszego wyżu w piramidzie wieku (rys. VII.1) ilustruje ubytek mieszkańców na skutek emigracji.

Tabl. VII.3. Ludność Katowic wg ekonomicznych grup wieku w latach 1995 - 2007

ROK	liczba ludności (stan faktyczny 31.XII)				odsetek ludności		
	ogółem	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
1	2	3	4	5	6	7	8
2007	312201	49497	202371	60333	15,9	64,8	19,3
2006	314500	51038	204369	59093	16,2	65,0	18,8
2005	317220	52903	206483	57834	16,7	65,1	18,2
2004	319904	54895	208061	56948	17,2	65,0	17,8
2003	322285	57338	208942	56005	17,8	64,8	17,4
2002	325045	60224	209903	54918	18,5	64,6	16,9
2001	328103	63438	210857	53808	19,3	64,3	16,4
2000	330625	67052	211198	52375	20,3	63,9	15,8
1999	333244	70176	212085	50983	21,1	63,6	15,3
1998	345934	75184	219360	51390	21,7	63,4	14,9
1997	348974	78281	220038	50655	22,4	63,1	14,5
1996	350974	80842	220476	49656	23,0	62,8	14,1
1995	351521	82828	219957	48736	23,6	62,6	13,9
ZMIANA 1995 - 2007	-39320	-33331	-17586	11597	-7,7	2,2	5,4

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl

¹⁵⁹ Wyże i niż demograficzne są to następujące na przemian po sobie sekwencje roczników znacznie różniące się liczebnością

- 1.3.3. Występowanie wyżów i niżów demograficznych wywiera wpływ na sytuację na rynku pracy oraz niektóre sfery usług społecznych - powodując cykliczne zmiany obciążenia placówek oświatowych, służby zdrowia i pomocy społecznej. Na obszarze miasta zjawisko to występuje z różną intensywnością, ponieważ struktura wieku ludności w przekroju dzielnicowym jest zróżnicowana. Najwyraźniejsze jest obecnie w dzielnicach: Piotrowice-Ochojec, Giszowiec, Ligota-Panewniki, Osiedle Witosy, Bogucice.
- 1.3.4. Ludność Katowic jest populacją starzejącą się - systematycznie wzrasta odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, a zmniejsza się udział młodzieży, która nie przekroczyła 18 roku życia. W latach 1995 - 2007 udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności zwiększył się o 5,4%, a liczba osób w wieku przedprodukcyjnym spadła o 7,7%. Ludność w wieku produkcyjnym stanowi ok. 65% ogółu mieszkańców. Dzielnicami o największym udziale osób powyżej 60 roku życia są: Koszutka, Dąb, Brynów cz. Wschodnia - Os. Zgrzebnioka, Osiedle Tysiąclecia.
- 1.3.5. Bardziej wyraziście proces starzenia się społeczeństwa obrazują faktyczne wielkości (por. tabl. VII.3). W stosunku do stanu z roku 1995 liczba osób w wieku emerytalnym wzrosła o 11,6 tys., czyli o ponad 23,8%, a liczba młodzieży poniżej 18-tego roku życia zmniejszyła się aż o 33,3 tys. - czyli o ponad 40%. Liczba osób w wieku produkcyjnym również obniżyła się, ale w mniejszym stopniu - łącznie o 17,6 tys. osób, co stanowi ok. 8% poziomu z roku 1995.
- 1.3.6. Przemiany struktury wieku mieszkańców Katowic zachodzące w okresie 1995 - 2007 mają największe znaczenie dla sfery usług publicznych świadczonych przez samorząd; na razie w mniejszym stopniu wpływają na funkcjonowanie rynku pracy. Sytuacja ta może ulec zmianie w następnych latach: wykres struktury wieku ludności Katowic ukazuje większą liczebność roczników w tzw. niemobilnym sektorze wieku produkcyjnego - które niebawem wejdą w wiek poprodukcyjny.
- 1.4. Przestrzenne rozmieszczenie i struktura wieku ludności.
- 1.4.1. Porównanie liczby ludności zamieszkującej dzielnicę Katowic obecnie i w roku 1988 (według danych Narodowego Spisu Powszechnego) uwidacznia, jak silnym czynnikiem kształtującym poziom zaludnienia miasta jest atrakcyjność środowiska zamieszkania. Korelacja pomiędzy zmianami liczby mieszkańców dzielnic a ich powszechnie postrzeganą atrakcyjnością jest bardzo czytelna i skłania do postawienia tezy, że ogólnie niska ocena jakości przestrzeni Katowic może być istotnym czynnikiem podejmowania przez mieszkańców decyzji o opuszczeniu miasta.
- 1.4.2. W okresie 1988-2007 największy spadek liczby mieszkańców nastąpił w dzielnicy Śródmieście - wyniósł on 11,5 tys. osób czyli ponad 25% stanu zaludnienia z roku 1988. Niewątpliwie złożyło się tu kilka czynników - ubytki naturalne (przed 20 laty Śródmieście należało do jednostek o najstarszej strukturze wieku), wypieranie funkcji mieszkaniowej przez usługi w ścisłym centrum miasta, deficyt miejsc parkingowych obniżający atrakcyjność mieszkań dla zamożniejszych osób.
- 1.4.3. Przyrost liczby mieszkańców nastąpił tylko w dzielnicach Kostuchna, Podlesie i Zarzecze (łącznie o ok. 3 tys. osób), a Murcki i wschodnia część Brynowa utrzymały poziom zaludnienia na niemal niezmiennym poziomie. Nieznacznie (w ujęciu procentowym 4,5%) zmniejszyła się ludność Ligoty - Panewnik, a w północnej części miasta najmniejszy ubytek stanu zaludnienia zanotowała Koszutka.
- 1.4.4. Poza Śródmieściem, znaczne ubytki mieszkańców - przekraczające 15% stanu z roku 1988, a w wartościach bezwzględnych wynoszące od 3 do 4 tys. osób wystąpiły w jednostkach Dąb, Welnowiec - Józefowiec, Załęże, Załęska Hałda i Zachodnia część Brynowa.
- ➔ patrz ilustracja M I.21 "Zmiany stanu zaludnienia w latach 1988 - 2007"
- 1.4.5. Analiza struktury wieku mieszkańców poszczególnych jednostek w roku 1988 - 2007 pokazuje, z których obszarów miasta nastąpiła największa emigracja ludności¹⁶⁰: to przede wszystkim Giszowiec, Piotrowice - Ochojec, Ligota-Panewniki, Osiedle Paderewskiego-Muchowiec, Załęska Hałda i Zach. część Brynowa, Dąbrówka Mała.
- 1.5. Ruch naturalny ludności
- 1.5.1. Małżeństwa. Liczba małżeństw w ostatnich latach utrzymywała się na poziomie ok. 1500 rocznie. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców liczba par wstępujących w związek małżeński wynosi 4,5 - 4,8 rocznie. Wyraźny wzrost liczby małżeństw przyniósł rok 2007: 1937 (6,2 na 1000 mieszkańców). Jest to początek oczekiwanej od kilku lat pozytywnej tendencji, związanej z wejściem w wiek zawierania małżeństw roczników należących do wyżu demograficznego, a także wzrostu liczby małżeństw zawieranych przez osoby po 25-tym, a nawet po 30-tym i 35-tym roku życia, które dotychczas odsuwały w czasie decyzję o założeniu rodziny.

160 na wykresach jest to widoczne w postaci zmniejszonej, uwzględniając przesunięcia w strukturze wieku, liczebności osób w wieku 30 - 44 lata

W minionych 10 latach nastąpiły znaczące zmiany w zakresie typowego wieku wstępowania w związek małżeński. Do połowy lat 90-tych utrzymywała się prawidłowość, że połowa mężczyzn i ok. 60-65% kobiet pobierało się przed ukończeniem 25 lat. Obecnie w tak wczesnym wieku pobiera się tylko 20% mężczyzn i ok. 35% kobiet, a najczęstszy przedział wiekowy zawierania małżeństwa to 25-29 lat. Systematycznie wzrasta udział osób wstępujących w związek w wieku 30-34 lat (w roku 2006 był on dwukrotnie wyższy niż przed dziesięciu laty, zbliżając się do poziomu 19% wśród mężczyzn i 13% wśród kobiet). Sytuacja ta ma związek z ogólną poprawą sytuacji ekonomicznej kraju, a zwłaszcza rozwojem budownictwa mieszkaniowego (uzyskanie kredytów przez małżeństwa jest łatwiejsze niż przez osoby samotne).

- 1.5.2. Urodzenia. Liczba urodzeń w Katowicach zmniejszała się przez blisko 20 lat, od roku 1983 kiedy odnotowano najwyższy dotychczas poziom urodzeń - 5869. Najniższy poziom zanotowano w roku 2001 - 2335. Od roku 2002 liczba urodzeń zaczęła nieznacznie zwiększać się, a w roku 2007 wystąpił wyraźny przyrost - do poziomu 2697, co należy wiązać z wyżym demograficznym kobiet w wieku 20 - 29 lat. Korzystna dla liczby urodzeń struktura wieku kobiet będzie utrzymywać się jeszcze przez ok. 10 lat (obecnie największe natężenie urodzeń występuje w grupach wiekowych 25-29 i 30-34 lata).
- 1.5.3. Zgony. Liczba zgonów, która w latach 80-tych i do połowy lat 90-tych wynosiła średnio ok. 4000 rocznie, w latach 1995 - 2000 zmniejszyła się i od tego czasu utrzymuje na poziomie ok. 3500 rocznie (ok. 11,4 na 1000 mieszkańców), wykazując się niewielką zmiennością.

Wśród przyczyn spadku liczby zgonów należy widzieć zarówno systematyczny wzrost długości życia mieszkańców, jak i zmniejszenie liczby ludności. Przeciętne trwanie życia w minionych 15 latach wydłużyło się istotnie - wg danych Urzędu Statystycznego w Katowicach długość życia mieszkańców województwa śląskiego wynosi obecnie 70,5 lat dla mężczyzn oraz 78,8 lat dla kobiet. W latach 1988-1990 przeciętne dalsze trwanie życia ludności w Katowicach wynosiło dla mężczyzn 65 lat, a dla kobiet 73,4 lat¹⁶¹.

- 1.5.4. Przyrost naturalny. Ujemny przyrost naturalny utrzymywał się w Katowicach całym okresie 1995 - 2007, sięgając poziomu ok. -3,5 na 1000 mieszkańców w latach 1999 - 2002. W wyniku ruchu naturalnego liczba ludności zmniejsza się o ok. 1100 osób rocznie. W ostatnich latach, na skutek wzrostu liczby urodzeń tempo biologicznego ubytku liczby mieszkańców Katowic nieco osłabło i w roku 2007 wyniosło -2,8 na 1000 mieszkańców (-875 osób). Wskaźniki ujemnego przyrostu naturalnego w Katowicach są dwukrotnie niższe w stosunku do gmin subregionu centralnego i około trzykrotnie niższe niż dla całego województwa.

Tabl. VII.4. Ruch naturalny w latach 1995 - 2007

ROK	URODZENIA		ZGONY		PRZYROST NATURALNY	
	ogółem	na 1000 mieszkańców	ogółem	na 1000 mieszkańców	ogółem	na 1000 mieszkańców
1	2	3	4	5	6	7
2007	2697	8,6	3572	11,4	-875	-2,8
2006	2583	8,2	3496	11,1	-913	-2,9
2005	2430	7,7	3553	11,2	-1123	-3,5
2004	2431	7,6	3548	11,1	-1117	-3,5
2003	2383	7,4	3449	10,7	-1066	-3,3
2002	2362	7,3	3518	10,9	-1156	-3,6
2001	2335	7,1	3475	10,6	-1140	-3,5
2000	2490	7,6	3440	10,5	-950	-2,9
1999	2490	7,3	3735	11,0	-1245	-3,7
1998	2644	7,7	3608	10,5	-964	-2,8
1997	2808	8,1	3711	10,8	-903	-2,6
1996	3092	8,9	3831	11,1	-739	-2,1
1995	3046	8,8	3768	10,9	-722	-2,1

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl

- 1.5.5. Reprodukacja populacji. Tendencje rozwoju demograficznego w najbardziej syntetyczny sposób ilustrują współczynniki dzietności oraz reprodukcji ludności.

161 badania przeprowadzone przez Biuro Rozwoju Regionu dla Katowic na potrzeby prognozy demograficznej wykonanej w 1992 r.

Współczynnik dzietności to przeciętna liczba dzieci jakie kobieta rodzi w ciągu życia; obrazuje on zdolność zastępowania pokoleń i dzięki temu - utrzymania liczebności populacji (wielkość pożądana to co najmniej 2,1 - 2,2). W Katowicach współczynnik ten nie przekroczył wartości 2 ani razu w ciągu minionych 30 lat, a najwyższy poziom (1,8 - 1,9) osiągał w okresie wyżu demograficznego w połowie lat 80-tych. Potem nastąpił systematyczny spadek dzietności i już 10 lat temu w Katowicach dzietność obniżyła się do poziomu przewidywanego dla Polski przez GUS na rok 2010 (1,1); od roku 1998 kształtuje się na poziomie nieco powyżej 1, a w 2002 r. wyniósł niespełna 0,9.

Dla porównania, w roku 2006 współczynnik dzietności dla całego kraju wynosił 1,27 (co oznacza wzrost o 0,05 w stosunku do odnotowanego w 2003 r., najniższego od ponad 50 lat) i ta sytuacja została określona przez Departament Badań Demograficznych GUS jako stan głębokiej depresji urodzeniowej. W Europie podobnie niska dzietność notowana jest tylko w Słowacji i Bułgarii.

Współczynnik reprodukcji liczby ludności, który dla utrzymania stanu zaludnienia miasta powinien wynosić co najmniej 1, również nie przekroczył tej wartości ani razu w minionych 30 latach, a od roku 2000 obniżył się do poziomu ok. 0,5. W perspektywie ok. 25 - 30 lat, gdy obecnie przychodzące na świat dziewczynki wejdą w wiek rozrodczy, przekłada się to na dalsze nieuniknione obniżenie liczby urodzeń. Nawet gdyby wówczas dzietność powróciła do pożądanego poziomu średnio 2 dzieci na każdą kobietę, liczba urodzeń obniży się.

Podobne tendencje, chociaż mniej intensywne, występują w całym kraju. W komunikacie "Sytuacja demograficzna w Polsce" (październik 2007 r.) GUS stwierdza, że perspektywy rozwoju demograficznego w najbliższych latach są już przesądzone. Dzietność polskich kobiet kształtuje się na najniższym poziomie wśród krajów UE i jednym z najniższych w krajach europejskich (1,1 -1,2) i jest to tendencja ustabilizowana długookresowo. Głęboki niż demograficzny z lat 90-tych oraz utrzymująca się duża emigracja za granicę (zwłaszcza ludzi młodych) będą powodować - już w nieodległej perspektywie - coraz większe utrudnienia w rozwoju demograficznym, na rynku pracy oraz w systemie zabezpieczenia społecznego.

W świetle powyższej oceny perspektyw rozwoju ludnościowego kraju, sytuację demograficzną Katowic (oraz całej Metropolii Katowickiej, w której dzietność jest niewiele wyższa) trzeba uznać za alarmująco złą i stanowiącą poważne zagrożenie rozwoju miasta w wielu dziedzinach.

- 1.6.
- Ruch wędrownikowy.** Tendencje w zakresie wymiany migracyjnej, a zwłaszcza salda migracji, należą do przesłanek pozwalających wnioskować o konkurencyjności miasta w stosunku do jego otoczenia - z punktu widzenia wyboru miejsca zamieszkania. Ujemne saldo migracji zawsze jest sygnałem niekorzystnym, chociaż czasami spowodowane jest w większym stopniu ogólną sytuacją ekonomiczną niż niską atrakcyjnością miasta.

Tabl. VII.5. Podstawowe charakterystyki ruchu migracyjnego w latach 1995 - 2007

rok	napływ	odpływ	saldo		
			ogółem	wewnętrznych	w tym zagranicznych
1	2	3	4	5	6
2007	2900	4489	-1 589	-1253	-340
2006	2945	4423	-1 478	-996	-482
2005	2853	3952	-1 099	-824	-275
2004	2755	3845	-1 090	-900	-190
2003	3052	4211	-1 159	-781	-378
2002	2667	3822	-1 155	-696	-459
2001	2367	3595	-1 228	-717	-511
2000	2695	3991	-1 296	-784	-512
1999	2857	3859	-1 002	-563	-439
1998	2621	3346	-725	-725	-511
1997	2893	3685	-792	-213	-579
1996	3733	4179	-446	459	-905
1995	3613	4362	-749	493	-1242
ZMIANA 1995 - 2007	37 951	51 759	-13 808	-7 500	-6 823

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl

Od roku 1992 następuje ubytek ludności Katowic w wyniku migracji. Od roku 1997 ujemne jest zarówno saldo migracji odbywających się na terenie kraju, jak zagranicznych. Łącznie w okresie 1995

-2006 w wyniku migracji wewnętrznych ubyło ok. 6250 osób, zaś w wyniku emigracji zagranicznej prawie 6,5 tys. osób. Systematyczne pogłębiające się ujemne saldo migracji, zwłaszcza wewnętrznych jest niepokojącym zjawiskiem, ponieważ saldo migracji na pobyt stały jest jednym z podstawowych mierników aglomeracyjnego oddziaływania miasta. W bilansie wymiany migracyjnej Katowic występują następujące prawidłowości:

- a) zwiększa się ubytek mieszkańców w wyniku migracji wewnątrz krajowych, co świadczy o silnej atrakcyjności innych gmin dla obecnych mieszkańców Katowic;
- b) z Katowic wyjeżdżają głównie całe rodziny (o czym świadczy wysoki udział dzieci i młodzieży w strukturze salda migracji),
- c) pogłębia się ujemne saldo z gminami wiejskimi - prawdopodobnie w związku z rosnącymi cenami nieruchomości na rynku lokalnym, w ślad za czym część zainteresowanych budową domu poszukuje terenów w bardziej oddalonych, lecz tańszych gminach.

pozytywnym aspektem wymiany migracyjnej jest fakt, że w strukturze wykształcenia osób osiedlających się w Katowicach systematycznie wzrasta udział osób posiadających wyższe wykształcenie. W ostatnich latach jest on dwukrotnie wyższy niż w strukturze wykształcenia mieszkańców Katowic. Pod względem wieku migrantów struktura ruchu wędrownikowego nie zmienia się - dominują osoby w wieku poniżej 45 roku życia, co przy ujemnym saldzie migracji przyspiesza starzenie się populacji miasta.

- 1.7.
- Gospodarstwa domowe**¹⁶². Informacji o liczbie gospodarstw domowych dostarczają tylko narodowe spisy powszechne. W okresach międzyspisowych dane o liczbie gospodarstw podawane przez statystykę publiczną opierają się na szacunkach. Wg danych Narodowego Spisu Powszechnego 2002 r., liczba gospodarstw domowych w Katowicach wynosiła 135,6 tys., a w miastach Metropolii Katowickiej 827 tys. Przeciętne gospodarstwo domowe w miastach metropolii jest mniejsze niż w całym woj. śląskim (2,65 osoby; w Polsce 2,84 os.), a w Katowicach mniejsze niż średnio w skali metropolii - 2,37 osoby. Wyższy niż w skali Metropolii jest odsetek gospodarstw jednoosobowych.
- 1.7.1.
- W 2002 r. w gospodarstwach domowych było 91,2 tys. rodzin, w 87,2 tys. gospodarstw jednorodzinnych¹⁶³, i 1,95 tys. gospodarstw dwurodzinnych. 65,9 tys. stanowiły rodziny z dziećmi, w tym 49,7 tys. - z dziećmi w wieku do lat 24 na utrzymaniu. Przeciętna liczba dzieci do lat 24 na utrzymaniu w rodzinie wynosiła 1,58. Rodzin z 1 dzieckiem było 54%, z 2 dzieci - 36%, z 3 lub więcej dzieci - 10%.

Tabl. VII.6. Gospodarstwa domowe w Katowicach na tle miast Metropolii Katowickiej

	GOSPODARSTWA DOMOWE											ludność w gospodarstwach	
	ogółem	według liczby osób w gospodarstwie domowym											
		1 osoba	2 osoby	3 osoby	4 osoby	5 osób i więcej	1 osoba	2 osoby	3 osoby	4 osoby	5 osób i więcej	ogółem	średnio na 1 gospod.
		liczba gospodarstw					odsetek gospodarstw						
Bytom	79264	24800	20636	16580	12148	5100	0,31	0,26	0,26	0,15	0,06	192455	2,43
Chorzów	51854	18266	14300	10476	6577	2235	0,35	0,28	0,28	0,13	0,04	116674	2,25
Dąbrowa Górna	52297	13946	13553	12478	9199	3121	0,27	0,26	0,26	0,18	0,06	131954	2,52
Gliwice	80941	24556	20815	16716	13163	5691	0,30	0,26	0,26	0,16	0,07	199974	2,47
Jaworzno	35930	8734	8744	8117	7104	3231	0,24	0,24	0,24	0,20	0,09	96441	2,68
Katowice	135579	43720	36168	27635	20420	7636	0,32	0,27	0,27	0,15	0,06	321663	2,37
Mysłowice	28514	7452	6848	6185	5521	2508	0,26	0,24	0,24	0,19	0,09	75352	2,64
Piekary Śląskie	24062	6887	6006	5257	4259	1653	0,29	0,25	0,25	0,18	0,07	60603	2,52
Ruda Śląska	59436	17244	14747	12614	10593	4238	0,29	0,25	0,25	0,18	0,07	149824	2,52
Siemianowice Śl.	31219	9696	8424	6805	4827	1467	0,31	0,27	0,27	0,15	0,05	74122	2,37
Sosnowiec	95959	28325	25796	22290	15175	4373	0,30	0,27	0,27	0,16	0,05	230982	2,41
Świętochłowice	23723	7847	5956	5096	3521	1303	0,33	0,25	0,25	0,15	0,05	56256	2,37
Tychy	49205	12130	11612	11097	9865	4501	0,25	0,24	0,24	0,20	0,09	132467	2,69
Zabrze	79029	24861	19668	16380	12679	5441	0,31	0,25	0,25	0,16	0,07	193766	2,45
OGÓŁEM	827012	248464	213273	177726	135051	52498	0,30	0,26	0,26	0,16	0,06	2032533	2,46

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2002

162 Przez gospodarstwo domowe rozumie się zespół osób spokrewnionych lub niespokrewnionych, mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się. Jeżeli któraś z osób mieszkających razem utrzymuje się oddzielnie, osoba ta tworzy oddzielne jednoosobowe gospodarstwo domowe

163 rodzina obejmuje parę bez dzieci lub parę z jednym lub większą liczbą dzieci, albo też samotnego rodzica z jednym bądź większą liczbą dzieci.

- 1.8. Proгноza liczby ludności do roku 2030
- 1.8.1. Proгноza GUS. W roku 2003 Główny Urząd Statystyczny opublikował nowe prognozy długoterminowe dla Polski poparte ustaleniami ekspertów Rządowej Rady Ludnościowej i Komitetu Nauk Demograficznych Polskiej Akademii Nauk. Stwierdzono, że trwający od kilkunastu lat spadek dzietności jeszcze nie jest procesem zakończonym i dotyczy w coraz większym stopniu kolejnych roczników młodzieży. Wśród przyczyn tego zjawiska wymienia się rosnący poziom wykształcenia, trudności na rynku pracy, zmniejszenie świadczeń socjalnych na rzecz rodziny, brak w polityce społecznej filozofii umacniania rodziny i generalnie trudne warunki społeczno-ekonomiczne, w jakich znalazło się pokolenie w wieku prokreacyjnym. Prognozowano też dalszy wzrost migracji zagranicznych, który jak wiadomo w znacznej części dotyczy osób wchodzących w wiek aktywności zawodowej i zakładania rodziny. Zgodnie z opiniami ekspertów, w najbliższych latach należy liczyć się z dalszym spadkiem współczynnika dzietności do około 1,1 dziecka na kobietę w 2010 r., a w latach 2010-2020 można oczekiwać niewielkiego wzrostu dzietności do wartości około 1,2.
- W dalszym ciągu będzie następował spadek umieralności i wzrost przeciętnej długości życia, jednak odrabianie zaległości w tej dziedzinie w stosunku do krajów najbardziej rozwiniętych będzie następowało wolniej niż w ostatniej dekadzie. Przeciętne trwanie życia wzrośnie do 77,8 w 2015 r. (74,6 mężczyźni, 81,2 kobiety) oraz do 80 lat w 2030 r. (77,6 mężczyźni, 83,3 kobiety).
- GUS przewiduje również, że migracje wewnętrzne pozostaną przez najbliższe lata na obecnym niskim poziomie. Można oczekiwać, że wzrost gospodarczy spowoduje wzrost mobilności przestrzennej ludności, co powinno być widoczne około 2010 r. i w ciągu następnych 10 lat wskaźnik migracji powróci do wielkości z początku lat dziewięćdziesiątych. W migracjach między miastem i wsią kontynuowana będzie występująca od kilku lat przewaga przemieszczeń na wieś, związana ze zjawiskiem suburbanizacji.
- 1.8.2. W oparciu o takie założenia GUS sporządził prognozy demograficzne do roku 2030 dla województw oraz poszczególnych gmin. Dla Katowic przewidziano, że tempo zmniejszania się liczby mieszkańców będzie się szybko pogłębiać i w stosunku do obecnego, wynoszącego ok. 2200 osób rocznie, już w roku 2010 osiągnie 3000 na rok, a ok. roku 2022 - aż 4000 na rok. Wskutek tego przewidywana liczba mieszkańców Katowic wyniosłaby: w r. 2010 - 304,5 tys., w r. 2015 - 288,4 tys., w r. 2020 - 270,2 tys., w r. 2025 - 250,3 tys., a w r. 2030 - 229,3 tys.
- GUS nie ujawnił szczegółowych parametrów prognozy dla konkretnych miast, ale można przyjąć, że na skutek opisanych w p. 1.7.1 założeń prognoza jest zaniżona. Dalszy spadek dzietności w Katowicach wydaje się już mało prawdopodobny - ze względu na jego ekstremalnie niski poziom w stanie obecnym. Powyższą tezę potwierdzają dane z lat 2003-2007. Zgodnie z prognozą GUS, liczba urodzeń po roku 2003 miała nadal spadać, a w rzeczywistości nastąpił łagodny przyrost urodzeń. W roku 2006 rozbieżność liczby urodzeń z liczbą prognozowaną wyniosła już ponad 400 (a więc blisko 20%), a w roku 2007 - 576 (27% więcej) co wskazuje na to, że współczynniki modelujące wynik obliczeń nie zostały najlepiej dobrane. Prowadzi to do wniosku o konieczności modyfikacji prognozy (najlepiej z zastosowaniem założeń wariantowych)¹⁶⁴.
- Jeszcze poważniejsze zastrzeżenia wzbudza składnik prognozy GUS związany z ruchem migracyjnym. W prognozie GUS przyjęto założenie, że w całym prognozowanym okresie Katowice będą miały ujemne saldo migracji, zarówno wewnętrznych jak zagranicznych. Łącznie na skutek emigracji zagranicznej liczba mieszkańców w latach 2007 - 2030 miałaby się zmniejszyć o ponad 13,2 tys. osób, a na skutek migracji wewnętrznych o 28,7 tys. osób (razem z emigracją zagraniczną daje to ubytek aż 41,9 tys. osób). Założenie, że napływ migracyjny do Katowic będzie wykazywał tendencję spadkową w całym okresie objętym prognozą, trudno jest uzasadnić w świetle spodziewanych trendów rozwoju gospodarki Katowic, zwłaszcza rynku nieruchomości. Wbrew założeniom merytorycznym, mówiącym o wzroście ruchliwości mieszkańców i powrocie do poziomu jaki notowany był w latach 90-tych, wielkości zawarte w prognozie wydają się prostą ekstrapolacją tendencji, jakie występowały w minionych kilku latach. Biorąc pod uwagę, że Katowice są silnym rynkiem pracy i węzłem komunikacyjnym, realizacja tak negatywnego scenariusza powinna być traktowana raczej jako wariant ostrzegawczy prognozy.
- 1.8.3. Proгноza BRR¹⁶⁵. W związku z niską przydatnością prognozy GUS z r. 2003 dla programowania rozwoju

miasta, na potrzeby studium opracowana została prognoza alternatywna, eliminująca nadmiernie pesymistyczne założenia - przede wszystkim dotyczące bilansu wymiany migracyjnej.

- 1.8.4. Założenia prognozy. Prognoza opracowana została jako biologiczna¹⁶⁶ (pomijająca wpływ migracji), w dwóch wariantach - pesymistycznym (wariant A) i optymistycznym (wariant B) - różniących się założeniami co do płodności kobiet oraz jako pomigracyjna¹⁶⁷ - bazująca na wynikach wariantu optymistycznego prognozy biologicznej.

Tabl. VII.7. Założenia prognozy biologicznej - cząstkowe współczynniki płodności i dzietność kobiet

ROK	WSPÓŁCZYNNIKI PŁODNOŚCI, DLA KOBIEŹ W WIEKU								współczynnik dzietności
	15-49	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	
2006	32,6	13,9	41,7	84,0	62,4	21,2	3,7	0,1	1,1
wariant A - Pesymistyczny									
2010	33,2	12,7	40,6	85,1	67,8	22,6	3,8	0,1	1,2
2015	34,3	11,6	39,2	84,6	74,5	25,9	4,1	0,1	1,2
2020	32,8	10,9	38,1	76,6	71,2	28,5	4,5	0,1	1,2
2025	31,5	11,5	35,2	71,4	70,3	27,2	4,6	0,1	1,1
2030	30,1	10,2	35,5	69,3	67,4	23,4	4,7	0,2	1,1
wariant B - Optymistyczny									
2010	35,2	13,6	46,2	89,2	70,2	23,4	3,9	0,1	1,2
2015	38,5	13,2	44,1	95,9	81,3	30,2	4,3	0,1	1,4
2020	43,0	13,3	46,3	103,7	95,4	36,8	5,5	0,2	1,5
2025	40,2	13,8	41,5	96,4	88,9	34,5	5,8	0,2	1,4
2030	39,3	14,3	40,8	94,2	87,7	32,1	5,6	0,2	1,4

opracowanie: BRR Katowice

- 1.8.5. Wyniki prognozy biologicznej. W obydwu wariantach prognozy, pomimo założenia wzrostu płodności kobiet oraz pomimo korzystnej sytuacji demograficznej w prognozowanym okresie (roczniki wyżu demograficznego z lat 80-tych wchodzą w wiek cechujący się najwyższą płodnością), liczba mieszkańców Katowic zmniejsza się. Jest to skutek niekorzystnej, regresywnej struktury wieku ludności, wynikającej z niskiej dzietności, która utrzymuje się już od ponad 20 lat.
- a) Wg wariantu A (pesymistycznego) w roku 2030 liczba mieszkańców stałych wyniesie 254,8 tys. osób (o ok. 52,5 tys., czyli 18 % mniej niż w roku 2007),
- b) Wg wariantu B (optymistycznego) w roku 2030 liczba mieszkańców stałych wyniesie ok. 263,4 tys. osób (o ok. 42,5 tys., czyli 15,2% mniej niż w roku 2007).

Zakładając, że liczba mieszkańców czasowych pozostanie na takim samym poziomie jak obecnie (10,5 tys. osób), w roku 2030 przewidywana liczba mieszkańców Katowic wyniesie ogółem od 265,3 tys. do 274 tys. mieszkańców (a więc o ok. 36 - 45 tys. więcej niż wg dotychczasowej prognozy GUS).

współczynniki płodności kobiet, w przedziałach wieku co 5 lat, przyjęto za WUS Katowice.

Prawdopodobieństwa zgonów przyjęte zostały zgodnie z polskimi tablicami trwania życia 1990-2006 dla ludności miejskiej.

Obliczenie przewidywanej liczby gospodarstw domowych wykonano najbardziej rozpowszechnioną metodą, opartą na wyliczeniu przeciętnej wielkości gospodarstwa domowego (liczby osób w gospodarstwie). Dodatkowo obliczenia dokonano drugą metodą, za pomocą współczynnika wyrażającego liczbę osób w wieku 25 lat i więcej przypadających 1 na gospodarstwo domowe.

166 Prognoza biologiczna pomija wpływ migracji na poziom zaludnienia ilustrując, jak będzie przedstawiać się w przyszłości ogólne zaludnienie miasta oraz struktura wieku, jeżeli saldo migracji będzie zrównoważone. Założenia prognozy biologicznej:

Wariant A (pesymistyczny) oparty został na założeniu, iż tendencje w zakresie rozrodczości będą w Katowicach kształtować się zgodnie z przewidywaniami Głównego Urzędu Statystycznego. Zgodnie z założeniami GUS w latach 2010 - 2020 można oczekiwać niewielkiego wzrostu dzietności do wartości około 1,2.

Wariant B prognozy (optymistyczny), w odróżnieniu do założeń Głównego Urzędu Statystycznego, opiera się na założeniu wystąpienia okoliczności sprzyjających podwyższeniu natężenia urodzeń. W tym scenariuszu już w najbliższych latach następuje poprawa sytuacji ekonomicznej, m.in. dzięki nowym inwestycjom, a także w wyniku wzrostu poziomu kwalifikacji mieszkańców. Dodatkowo wyż demograficzny kobiet w wieku powyżej 25 lat (w grupie których występuje najwyższe natężenie urodzeń) spowoduje wzrost liczby urodzeń. Czynniki te sprawiają, że poziom dzietności do roku 2020 będzie wzrastał, osiągając wartość 1,5 dziecka na kobietę, po czym nastąpi nieznaczne obniżenie tego współczynnika, jednakże do roku 2030 będzie on utrzymywał się na poziomie ok. 1,4. Pozwoli to na wystąpienie efektu kompensacji niskiego poziomu natężenia urodzeń i wzrost współczynników płodności - szczególnie wśród kobiet powyżej 25 roku życia.

167 Założenia prognozy pomigracyjnej. Prognoza pomigracyjna została oparta na założeniu, że dojdzie do realizacji rozpoznanych zamierzeń związanych z rozwojem budownictwa mieszkaniowego, znajdujących się na różnym etapie zaawansowania - od inwestycji w toku po wnioski i zapowiedzi deweloperów. Pod uwagę wzięto jedynie tereny należące do podmiotów działających na rynku nieruchomości, nie bilansowano terenów ofertowych będących własnością Miasta Katowice. Łącznie zamierzenia te obejmują budowę 30 tys. mieszkań (z czego ok. 6 tys. jest w fazie budowy lub uzyskało pozwolenie na budowę). Następnie obliczono hipotetyczny przyrost zaludnienia wynikający z realizacji tego programu mieszkaniowego, przyjmując przeciętną wielkość gospodarstwa domowego zróżnicowaną dla zespołów dzielnic oraz zakładając, że będzie ona zmniejszać się w czasie, zgodnie z przewidywaniami GUS.

164 Dezaktualizacja prognozy opracowanej w r. 2003 została oficjalnie potwierdzona przez GUS w sierpniu b.r. Opracowano nowe prognozy dla województw, prognozy dla jednostek niższego poziomu zapowiadane są na przełom roku 2008 i 2009.

165 Podstawą obliczenia prognozy były dane o liczbie ludności stale zamieszkałej według płci i wieku (co rok), pozyskane z miejskiego systemu ewidencji ludności PESEL wg stanu na koniec grudnia 2007. Prognozę wykonano metodą ciągłą, polegającą na wyprowadzaniu stanu ludności w strukturze wieku co rok (z podziałem na mężczyzn i kobiety) oraz obliczaniu urodzeń i zgonów co rok; wynikowa struktura ludności według płci i wieku była każdorazowo podstawą kolejnego cyklu obliczeń.

Prognoza została sporządzona w dwóch wariantach, opartych na różnym poziomie cząstkowych współczynników płodności. Wyjściowe

Tabl. VII.8. Prognoza demograficzna - biologiczna do 2030 r. - mieszkańcy stali

ROK	2007	2010	2015	2020	2025	2030
		LICZBA LUDNOŚCI STAŁE ZAMIESZKAŁEJ				
wariant A - pesymistyczny	305 117	301 816	294743	284 591	270 969	254 794
wariant B - optymistyczny		302 172	296 277	288 655	277 635	263 441
		LICZBA LUDNOŚCI FAKTYCZNIE ZAMIESZKAŁEJ				
wariant A - pesymistyczny	315 651	312 350	305 277	295 125	281 503	265 328
wariant B - optymistyczny		312 706	306 811	299 189	288 169	273 975

opracowanie: BRR Katowice

Tabl. VII.9. Zmiany liczby mieszkańców stałych w zespołach dzielnic - prognoza biologiczna do r. 2030

	2007	2010	2015	2020	2025	2030
wariant A - pesymistyczny						
KATOWICE OGÓŁEM	305117	301816	294743	284591	270969	254794
1 - ZESPÓŁ DZIELNIC ŚRÓDMIEJSKICH	73970	72576	70036	67062	63553	59611
2 - ZESPÓŁ DZIELNIC PÓŁNOCNYCH	69486	68764	67031	64389	60838	56711
3 - ZESPÓŁ DZIELNIC ZACHODNICH	51984	51316	49905	47956	45450	42579
4 - ZESPÓŁ DZIELNIC WSCHODNICH	64414	64174	63464	62038	59710	56639
5 - ZESPÓŁ DZIELNIC POŁUDNIOWYCH	45263	44986	44307	43146	41418	39254
wariant B - optymistyczny						
KATOWICE OGÓŁEM	305117	302172	296277	288655	277635	263441
1 - ZESPÓŁ DZIELNIC ŚRÓDMIEJSKICH	73970	72658	70391	68010	65121	61645
2 - ZESPÓŁ DZIELNIC PÓŁNOCNYCH	69486	68844	67371	65272	62268	58564
3 - ZESPÓŁ DZIELNIC ZACHODNICH	51984	51375	50162	48630	46547	43992
4 - ZESPÓŁ DZIELNIC WSCHODNICH	64414	64255	63811	62970	61249	58636
5 - ZESPÓŁ DZIELNIC POŁUDNIOWYCH	45263	45040	44542	43773	42450	40604
STAN ZAŁUDNIENIA 2007 = 100						
wariant A - pesymistyczny						
KATOWICE OGÓŁEM	100,0	98,9	96,6	93,3	88,8	83,5
1 - ZESPÓŁ DZIELNIC ŚRÓDMIEJSKICH	100,0	98,1	94,7	90,7	85,9	80,6
2 - ZESPÓŁ DZIELNIC PÓŁNOCNYCH	100,0	99,0	96,5	92,7	87,6	81,6
3 - ZESPÓŁ DZIELNIC ZACHODNICH	100,0	98,7	96,0	92,3	87,4	81,9
4 - ZESPÓŁ DZIELNIC WSCHODNICH	100,0	99,6	98,5	96,3	92,7	87,9
5 - ZESPÓŁ DZIELNIC POŁUDNIOWYCH	100,0	99,4	97,9	95,3	91,5	86,7
wariant B - optymistyczny						
KATOWICE OGÓŁEM	100,0	99,0	97,1	94,6	91,0	86,3
1 - ZESPÓŁ DZIELNIC ŚRÓDMIEJSKICH	100,0	98,2	95,2	91,9	88,0	83,3
2 - ZESPÓŁ DZIELNIC PÓŁNOCNYCH	100,0	99,1	97,0	93,9	89,6	84,3
3 - ZESPÓŁ DZIELNIC ZACHODNICH	100,0	98,8	96,5	93,5	89,5	84,6
4 - ZESPÓŁ DZIELNIC WSCHODNICH	100,0	99,8	99,1	97,8	95,1	91,0
5 - ZESPÓŁ DZIELNIC POŁUDNIOWYCH	100,0	99,5	98,4	96,7	93,8	89,7

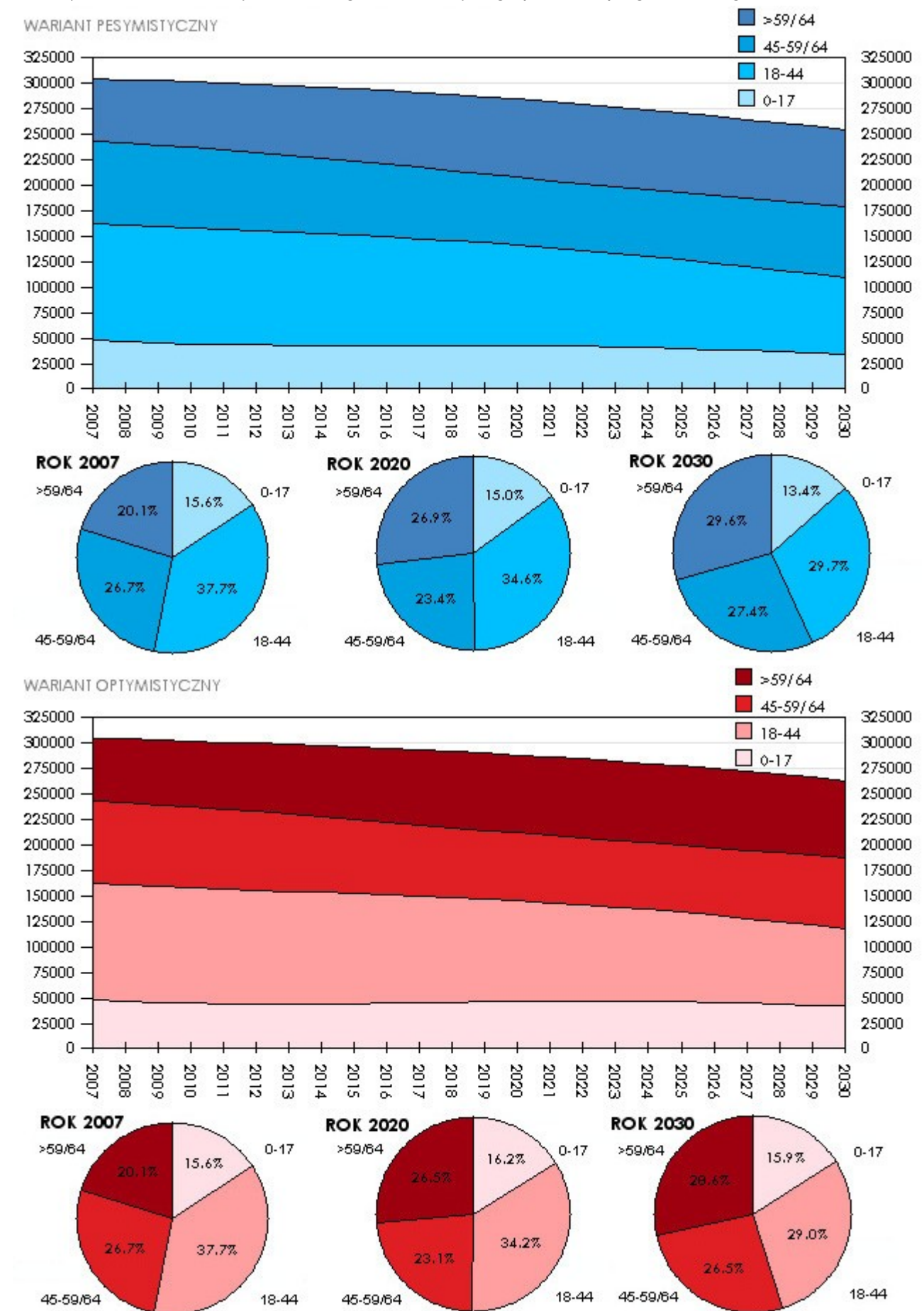
opracowanie: BRR Katowice

Spadek liczby mieszkańców stałych, który w skali całego miasta sięgnie w r. 2030 13,7 - 16,5%, będzie nierównomierny w czasie i w przestrzeni. W zespole dzielnic śródmiejskich ubytek zaludnienia będzie większy niż w całych Katowicach (16,7 - 19,4%) i zarysuje się najszybciej - do roku 2020 liczba mieszkańców tego obszaru zmniejszy się o ok. 10%. Większy ubytek zaludnienia nastąpi także w zespole dzielnic północnych i zachodnich. Najbardziej stabilny poziom zaludnienia będą miały dzielnice wschodnie i południowe.

Postępować będzie starzenie społeczności miasta. Nastąpi szybki przyrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym oraz wzrost udziału tej grupy wiekowej w ogólnej liczbie ludności. W stosunku do stanu obecnego, gdy w wieku poprodukcyjnym jest co piąty mieszkaniec Katowic, w roku 2015 będzie to co czwarta osoba, a w 2030 r. co trzecia. Największa liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wystąpi w latach 2020-2025, osiągając poziom 76,5 - 78 tys. osób, wobec 61,2 tys. w roku 2007. Udział osób w wieku poprodukcyjnym będzie najszybciej wzrastać w dzielnicach północnych, w których już w r. 2015 przekroczy 27%, a najwolniej w dzielnicach wschodnich i południowych, w których dopiero ok. 2025 przekroczy 25%.

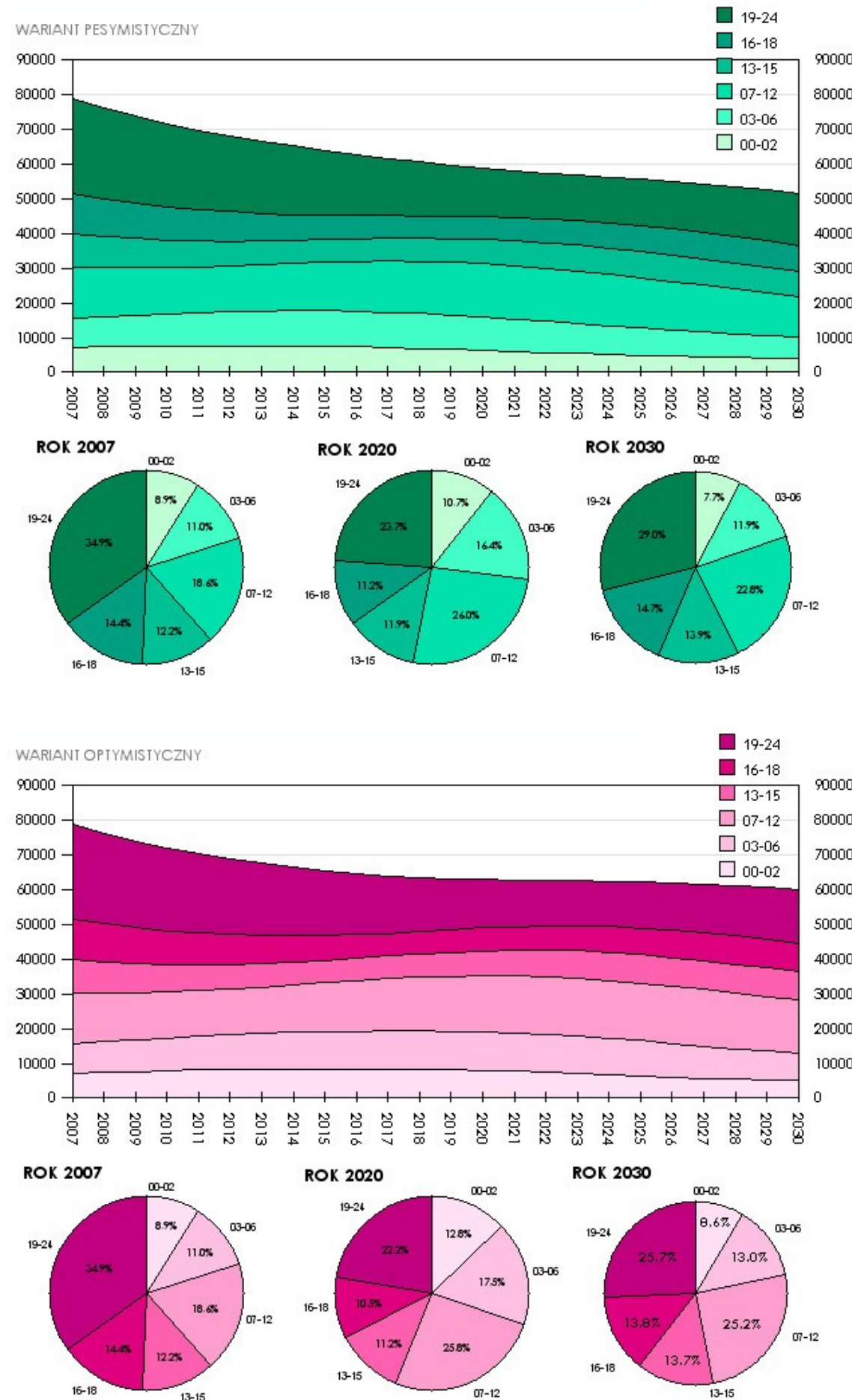
Gwałtownie zmniejszą się i zestarzeją zasoby pracy: liczba ludności w wieku produkcyjnym zmaleje w r. 2030 o ponad 50 tys. osób, czyli ponad 25% aktualnego stanu, wrośnie też niekorzystnie udział osób w grupie wieku tzw. niemobilnym (powyżej 45 r. życia) w stosunku do łącznej liczby osób w wieku produkcyjnym, z obecnych 41,5% do nieco prawie 48%. Spadek liczby osób w wieku produkcyjnym dotyczyć będzie głównie osób poniżej 45 roku życia, co wpłynie na pogorszenie konkurencyjności miasta pod względem struktury demograficznej zasobów pracy.

Rys. VII. 2 Dynamika zmian liczby ludności wg ekonomicznych grup wieku - prognoza biologiczna

opracowanie: BRR Katowice

Rys. VII.3 Dynamika zmian ludności w wieku nieprodukcyjnym i wczesnoprodukcyjnym - prognoza biologiczna

opracowanie: BRR Katowice

Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w wariancie optymistycznym utrzyma się na poziomie zbliżonym do obecnego w całym prognozowanym okresie, oscylując w przedziale 15-16% ogółu mieszkańców, natomiast w wariancie pesymistycznym obniży się do 13,4%. W wielkościach bezwzględnych nastąpi zmniejszenie liczby osób w tej grupie wieku - o 5,7 - 13,6 tys. osób, czyli o 12 - 28,5% dzisiejszego stanu.

- ➔ Prognozę zmian struktury wieku ludności w ujęciu zespołów dzielnic przedstawia Załącznik nr I.12
- ➔ Prognozę zmian liczby ludności w układzie jednostek urbanistycznych przedstawia Załącznik nr I.13

Tabl. VII.10. Suma urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny w okresie 2008 - 2030- prognoza biologiczna

	URODZENIA		ZGONY		PRZYROST NATURALNY	
	wariant A	wariant B	wariant A	wariant B	wariant A	wariant B
KATOWICE OGÓŁEM	47075	55763	99585	97314	-52510	-41551
OKRES 2008 - 2010	7698	8057	11304	10987	-3606	-2930
OKRES 2011 - 2015	12685	13867	20270	19731	-7585	-5864
OKRES 2016 - 2020	11080	13625	21721	21219	-10641	-7594
OKRES 2021 - 2025	8693	11304	22766	22293	-14073	-10989
OKRES 2026 - 2030	6919	8910	23524	23084	-16605	-14174

opracowanie: BRR Katowice

Tabl. VII.11. Poziom urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny latach 2010 - 2030- prognoza biologiczna

	URODZENIA		ZGONY		PRZYROST NATURALNY	
	wariant A	wariant B	wariant A	wariant B	wariant A	wariant B
KATOWICE OGÓŁEM						
ROK 2010	2581	2732	3742	3743	-1161	-1011
ROK 2015	2473	2769	4083	4085	-1610	-1316
ROK 2020	2006	2640	4344	4348	-2338	-1708
ROK 2025	1566	2003	4532	4535	-2966	-2532
ROK 2030	1279	1684	4667	4673	-3388	-2989
1 - ZESPÓŁ DZIELNIC ŚRÓDMIEJSKICH						
ROK 2010	600	635	1072	1073	-472	-438
ROK 2015	573	641	1106	1106	-533	-465
ROK 2020	471	620	1113	1114	-642	-494
ROK 2025	370	473	1111	1112	-741	-639
ROK 2030	296	390	1114	1115	-818	-725
2 - ZESPÓŁ DZIELNIC PÓŁNOCNYCH						
ROK 2010	583	617	846	846	-263	-229
ROK 2015	543	609	952	953	-409	-344
ROK 2020	430	565	1041	1042	-611	-477
ROK 2025	333	425	1102	1103	-769	-678
ROK 2030	276	363	1130	1132	-854	-769
3 - ZESPÓŁ DZIELNIC ZACHODNICH						
ROK 2010	433	458	667	667	-234	-209
ROK 2015	413	462	731	731	-318	-269
ROK 2020	329	433	771	772	-442	-339
ROK 2025	252	322	790	790	-538	-468
ROK 2030	207	271	801	801	-594	-530
4 - ZESPÓŁ DZIELNIC WSCHODNICH						
ROK 2010	573	607	664	663	-91	-56
ROK 2015	562	630	747	748	-185	-118
ROK 2020	462	609	825	826	-363	-217
ROK 2025	363	466	896	897	-533	-431
ROK 2030	295	389	956	958	-661	-569
5 - ZESPÓŁ DZIELNIC POŁUDNIOWYCH						
ROK 2010	392	415	493	494	-101	-79
ROK 2015	382	427	547	547	-165	-120
ROK 2020	314	413	594	594	-280	-181
ROK 2025	248	317	633	633	-385	-316
ROK 2030	205	271	666	667	-461	-396

opracowanie: BRR Katowice

Prognoza ruchu naturalnego

Wyniki prognozy ruchu naturalnego wskazują, że jeśli nie nastąpią zasadnicze zmiany (radikalny wzrost) dzietności, to w r. 2030 liczba urodzeń może być dwukrotnie mniejsza niż obecnie. Gwałtowne zmniejszenie się rocznej liczby urodzeń nastąpi po roku 2015, po przejściu wyżu demograficznego.

Jednocześnie systematycznie będzie wzrastać poziom zgonów. Pomiędzy rokiem 2015 a 2020 dojdzie do sytuacji, że roczna liczba zgonów będzie dwukrotnie przewyższać liczbę urodzeń, podczas gdy utrzymanie poziomu zaludnienia miasta wymagałoby dokładnie odwrotnych proporcji tych czynników; spowoduje to pogłębianie się ujemnego przyrostu naturalnego.

Pod koniec okresu objętego prognozą liczba zgonów może być nawet 3-krotnie wyższa od liczby urodzeń. Nie ma więc żadnych szans na utrzymanie liczby mieszkańców Katowic na aktualnym poziomie bez wsparcia napływem ludności z zewnątrz, nawet w przypadku, gdyby wskaźnik dzietności osiągnął idealny poziom 2,0 - 2,2.

Prognoza gospodarstw domowych

Prognoza gospodarstw domowych wykonywana jest dla celów planowania urbanistycznego i planowania rozwoju, będąc w szczególności podstawą szacowania przyszłego zapotrzebowania na mieszkania.

Prognozę liczby gospodarstw domowych wykonano dwiema metodami. Pierwsza z nich polega na przyjęciu jako podstawy obliczeń średniej liczby osób w gospodarstwie domowym (wg danych Narodowego Spisu Powszechnego 2002) i obliczeniu przy pomocy tego wskaźnika przybliżonej liczby gospodarstw, jako funkcji zmieniającej się liczby mieszkańców, w poszczególnych horyzontach prognozy.

Druga metoda pomija w obliczeniu średniej wielkości gospodarstwa domowego dzieci i młodzież będące na utrzymaniu rodziców (w tym wypadku wyłączono z obliczeń osoby będące w momencie spisu powszechnego w wieku poniżej 24 lat) i opiera się na przyjęciu wskaźnika przeciętnej liczby osób dorosłych/samodzielnych ekonomicznie tworzących gospodarstwo domowe. Ta metoda pozwala zmniejszyć wpływ zmian dzietności na obliczenia liczby gospodarstw domowych i lepiej odzwierciedla wpływ wyżu demograficznego młodzieży na liczbę gospodarstw domowych. W rzeczywistości należy spodziewać się liczby gospodarstw domowych mieszczącej się w przedziale wyznaczonym wynikami prognozy obliczonej metodą I i II.

Liczba gospodarstw domowych obliczona zgodnie z powyższymi założeniami, w okresie do roku 2030 wyniesie:

Tabl. VII.12. Liczba gospodarstw domowych w latach 2010 - 2030 - w oparciu o prognozę biologiczną

WARIANT PROGNOZY LUDNOŚCI	ŚREDNIA WIELKOŚĆ * GOSPODARSTWA DOMOWEGO WG NSP 2002	SZACUNKOWA LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH W ROKU 2007	HORYZONTY CZASOWE PROGNOZY				
			2010	2015	2020	2025	2030
PROGNOZA LICZBY GOSPODARSTW DOMOWYCH - METODA I							
wariant A	2,37	133200	131800	128800	124600	118800	112000
wariant B			132000	129500	126300	121600	115700
PROGNOZA LICZBY GOSPODARSTW DOMOWYCH - METODA II							
wariant A/B	1,71	139700	139000	139400	136400	130400	123300

2,37 - średnia liczba wszystkich osób w gospodarstwach domowych wg NSP 2002
1,71 - średnia liczba osób w wieku 24 lata i więcej w gospodarstwach domowych wg NSP 2002
opracowanie: BRR Katowice

Prognoza wykonana drugą metodą pokazuje wpływ wyżu demograficznego roczników młodzieży wchodzącej w wiek zawierania małżeństw na wzrost liczby gospodarstw domowych - pomimo spadku ogólnej liczby ludności - który będzie widoczny do roku 2020.

1.8.6. Prognoza pomigracyjna

Prognoza demograficzna z uwzględnieniem zmian migracyjnych opracowana została w uproszczonej formie, na podstawie założeń dotyczących przyrostu nowych mieszkań na obszarze miasta.

Liczba mieszkań dla horyzontu 2010 obliczona została na podstawie inwestycji będących w trakcie realizacji, a dla dalszych horyzontów - na podstawie zamierzeń inwestycyjnych zgłoszonych przez

deweloperów oraz oszacowanej wskaźnikowo chłonności terenów w strategicznych obszarach planowanych pod zabudowę mieszkaniową.

Uwzględniając potencjalną liczbę nowych mieszkań i przyjmując założenie, że każde mieszkanie będzie zajmowane przez 1 gospodarstwo domowe, oszacowany został przyrost liczby mieszkańców, powiększający wyniki prognozy biologicznej. Wielkość gospodarstwa domowego przyjęto dla wszystkich horyzontów prognozy na poziomie 1,7. Liczba mieszkańców czasowych została przyjęta na aktualnym poziomie, niezmiennie w całym okresie objętym prognozą.

Wyniki prognozy pomigracyjnej obejmują tylko przyszłą liczbę mieszkańców oraz gospodarstw domowych, z uwzględnieniem ich przestrzennego rozmieszczenia. Pominięty został wpływ migracji wewnętrznych.

Prognoza pomigracyjna obciążona jest wysoką dozą niepewności, zarówno co do stopnia w jakim może być urzeczywistniona, jak rozkładu w czasie zakładanego przyrostu ludności. Należy traktować ją jako rodzaj hipotezy rozwojowej, która jest niezbędna do opracowania założeń rozwoju układu transportowego, i może być pomocna w kwantyfikacji celów rozwoju miasta.

Zważywszy na niekorzystną sytuację demograficzną całej Aglomeracji Górnośląskiej (przewidywany ujemny przyrost naturalny), mało realistyczne byłoby założenie, że przyrost mieszkańców Katowic wynikać będzie z migracji wewnątrz aglomeracyjnych, tym bardziej że aktualnie miasto raczej traci mieszkańców na rzecz miast sąsiednich niż zyskuje ich kosztem. Podstawą prognozy pomigracyjnej musi być więc scenariusz, zgodnie z którym nastąpi szybka i wyraźna poprawa konkurencyjności Katowic w wymiarze krajowym lub nawet europejskim, co wymaga ofensywnej polityki promocyjnej oraz działań aktywizujących inwestycje.

Tabl. VII.13. Prognoza liczby ludności i gospodarstw domowych z uwzględnieniem migracji do roku 2030

	2007	HORYZONTY CZASOWE PROGNOZY			
		2010	2015	2020	2030
LICZBA LUDNOŚCI FAKTYCZNIE ZAMIESZKAŁEJ					
WARIANT A	315651	323035	353444	352632	340687
WARIANT B		323407	355025	356770	349460
LICZBA LUDNOŚCI STALE ZAMIESZKAŁEJ					
WARIANT A	305 117	312501	342910	342098	330153
WARIANT B		312873	344491	346236	338926
w tym przyrost migracyjny		10685	48167	57507	75359
LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH*					
WARIANT A	133200 - 139700	136300	149100	148900	143800
WARIANT B		143500	159700	160700	155100

opracowanie: BRR Katowice

*wyniki obliczeń zaokrąglono do 100

Wyniki prognozy pomigracyjnej świadczą, że realizacja zamierzeń inwestycyjnych zgłoszonych dotychczas przez deweloperów byłaby wystarczającą bazą do utrzymania obecnego poziomu zaludnienia Katowic, a nawet powrotu do stanu ok. 350 tys. mieszkańców. Przestrzenny rozkład zamierzeń pozwala na uzupełnienie ubytków ludności spowodowanych ujemnym przyrostem naturalnym, niemal we wszystkich dzielnicach. Największy przyrost mieszkańców w wyniku realizacji nowych mieszkań spodziewany może być w Śródmieściu, Brynowie, Osiedlu Tysiąclecia.

➔ Prognozę pomigracyjną liczby ludności w układzie jednostek urbanistycznych zawiera Załącznik nr I.14

➔ Przestrzenny rozkład zmian poziomu zaludnienia oraz struktury wieku mieszkańców wynikających z prognozy biologicznej, w podziale na dzielnice, przedstawiają załączone mapki:

M I.22 Prognoza biologiczna na lata 2007 - 2020, M I.23 Prognoza biologiczna na lata 2007 - 2030

➔ Przestrzenny rozkład zmian poziomu zaludnienia oraz struktury wieku mieszkańców wynikających z prognozy biologicznej, w układzie jednostek urbanistycznych, przedstawiają załączone mapki:

M I.24 Prognoza biologiczna dla jednostek urbanistycznych 2007-2020, M I.25 Prognoza /.../ 2007-2030

➔ Przestrzenny rozkład zmian poziomu zaludnienia wynikających z prognozy pomigracyjnej, w układzie jednostek urbanistycznych, przedstawiają załączone mapki:

M I.26 Prognoza pomigracyjna dla jednostek urbanistycznych 2007-2020, M I.27 Prognoza /.../ 2007-2030

2. GOSPODARKA

2.1. Potencjał, struktura i dynamika gospodarki

2.1.1. Województwo śląskie jest najbardziej uprzemysłowionym województwem w kraju, drugim pod względem zamożności po województwie mazowieckim.

W 2006 roku PKB województwa śląskiego na mieszkańca był o 6,1% wyższy od średniej krajowej i wynosił 29497 zł (wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 5,8%, w kraju średnio o 7,8%); w podregionie centralnym śląskim - 30895 zł (115,8% średniej krajowej, wzrost o 7,7% w stosunku do roku 2005). Pozostałe podregiony województwa śląskiego miały w roku 2006 wskaźnik PKB na mieszkańca niższy od średniej krajowej i niższą dynamikę przyrostu PKB. Udział województwa śląskiego w PKB Polski w latach 1999-2006 utrzymuje się w granicach 13,0 - 13,5%.

W 2004 roku podregion centralny śląski osiągnął 61,3% średniej wartości produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca dla 27 krajów Unii Europejskiej, wyrażonej we wspólnej umownej walucie - PPS¹⁶⁸. Dla Polski wartość wskaźnika wyniosła 50,7, dla całego województwa śląskiego - 57,0.

2.1.2. Wzrost gospodarki lokalnej przyczynił się do spadku bezrobocia do 3,4% na koniec 2007 roku (3-cie miejsce wśród miast wojewódzkich po Poznaniu i Warszawie) oraz wzrostu liczby podmiotów działających w mieście i wzmocnienia bazy podatkowej.

2.1.3. Katowice należą do grona największych w Polsce ośrodków miejsko - przemysłowych. Ze względu na wielkość rynku konsumpcyjnego i przemysłowego, stanowią ważne w skali kraju centrum handlowo - usługowe. Miasto odgrywa także istotną rolę na krajowym rynku finansowym i rynku nieruchomości. W latach 1995 - 2006 liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wykazywała tendencję wzrostową (w 2007 r. nastąpił niewielki spadek, związany z liczbą osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą). Systematycznie wzrasta liczba spółek handlowych, co świadczy o umacnianiu się gospodarki miasta.

Na koniec 2007 roku na terenie miasta w rejestrze REGON zarejestrowanych było 42,8 tys. podmiotów gospodarki narodowej. Stanowi to 10% ogólnej liczby podmiotów zlokalizowanych w województwie śląskim. Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych kształtuje się na poziomie 68%.

Tabl. VII.14. Podmioty gospodarki narodowej 2007 - podstawowe dane

Wyszczególnienie	Katowice	Gliwice	Sosnowiec	Kraków	Wrocław
Podmioty zarejestrowane na 10 tys. ludności	1370	1087	1095	1379	1482
Podmioty ogółem (w liczbach bezwzględnych), w tym:	42769	21458	24365	104349	93781
--- spółki handlowe (liczba)	5818	2077	1118	11652	10464
--- w tym z udziałem kapitału zagranicznego	998	404	159	2297	2845
--- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	28450	14134	19682	71875	64676
- sektor publiczny (udział w %)	3,8	8,0	2,5	1,7	5,0
- sektor prywatny (udział w %)	96,2	92,0	97,5	98,3	95,0
- sektor przemysłowy (udział w %)	15,4	17,5	20,6	17,4	18,1
- sektor usług rynkowych (udział w %)	76,6	74,8	73,7	74,2	74,0
- sektor usług nierynkowych (udział w %)	7,7	7,2	5,3	8,0	7,4
jednostki mikro (udział w %)	93,4	93,5	95,7	94,5	96,3
jednostki zatrudniające 10-49 osób	2275	1143	875	4670	2748
jednostki zatrudniające 50-249 osób	425	211	129	882	609
jednostki zatrudniające 250 i więcej osób	106	49	33	193	151
dynamika liczby podmiotów ogółem (1995=100)	129,1	154,7	141,2	164,8	151,5
- sektor usług rynkowych (1995=100)	128,2	157,08	139,5	163,6	154,3
- sektor prywatny (1995=100)	125,9	145,2	139,1	164,1	145,2
- jednostki mikro (2002=100)	104,2	106,3	97,4	104,9	100,3

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl

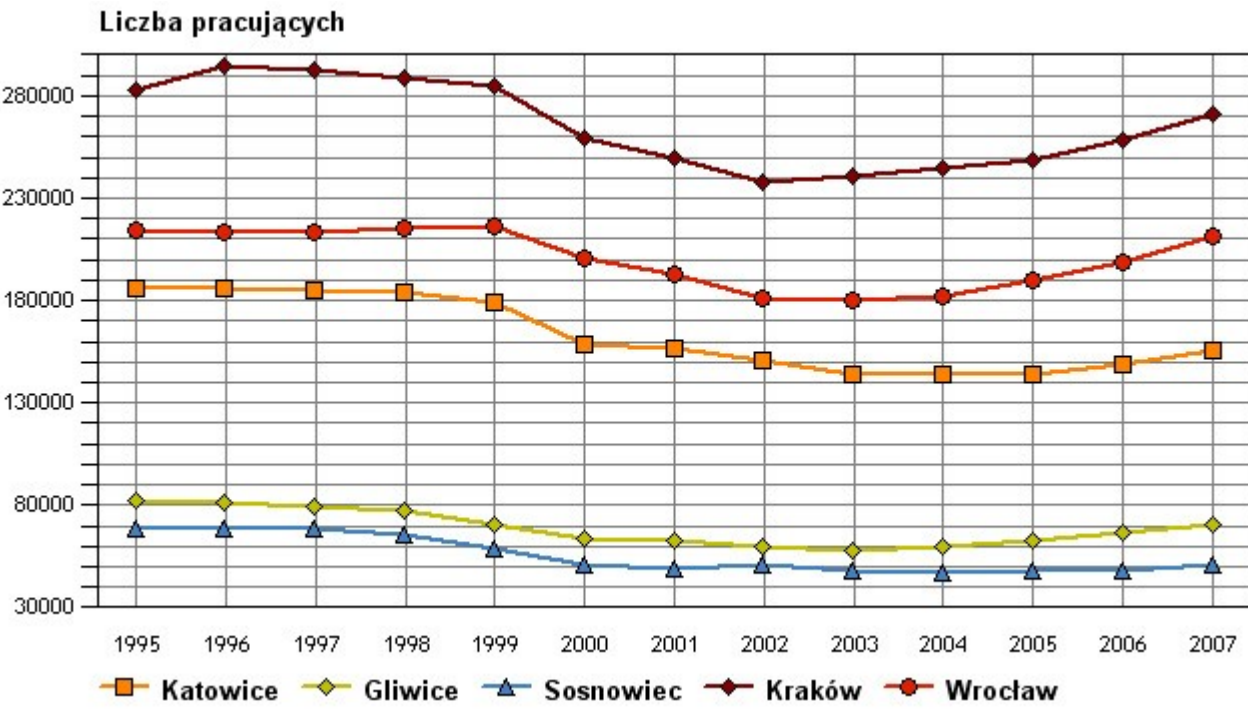
168 Parytety siły nabywczej (Purchasing Power Parities - PPP) są to współczynniki walutowe odzwierciedlające realną siłę nabywczą waluty danego kraju w relacji do średniej umownej waluty porównywanych krajów, tj. jednostki standardowej siły nabywczej (Purchasing Power Standard - PPS). Wyrażenie PKB i jego głównych elementów we wspólnej umownej walucie, poprzez eliminację różnic cen, umożliwia bezpośrednie porównanie wolumenów PKB wszystkich krajów uczestniczących w badaniu

2.1.4. Dynamika rozwoju sektora rynkowego pod względem liczby podmiotów gospodarczych, jest w Katowicach niższa w porównaniu do wybranych miast (przedstawionych w powyższym zestawieniu). W roku 2007 (w stosunku do roku 1995) liczba podmiotów gospodarczych sektora rynkowego zwiększyła się w Katowicach w stopniu mniejszym niż liczba podmiotów ogółem. Znajduje to również odbicie w niższej dynamice rozwoju sektora prywatnego.

2.1.5. Rozpatrując podmioty gospodarki według klas wielkości¹⁶⁹, w Katowicach mniejszy jest udział jednostek średnich (50 - 249 pracujących), małych (10 - 49) i szczególnie jednostek mikro (do 9 pracujących), większy jest natomiast udział podmiotów dużych i bardzo dużych (250 - 999 oraz 1000 i więcej). Dynamika wzrostu jednostek mikro w Katowicach nieznacznie tylko ustępuje Krakowowi, wyprzedzając wyraźnie Wrocław.

2.1.6. Analiza danych dotyczących struktury zatrudnienia potwierdza odmienny charakter gospodarki Katowic od np. Krakowa czy Wrocławia. Wyższy udział sektora przemysłowego, mniejsza dynamika sektora usług rynkowych, słabszy sektor prywatny - to podstawowe różnice. Wzrost odnotował sektor usług nierynkowych, choć jego udział ciągle jest mniejszy niż w Krakowie czy Wrocławiu. Podstawowe znaczenie przy tych porównaniach ma fakt, iż liczba pracujących ogółem w omawianym okresie 1995 - 2007 zmniejszyła się w Katowicach o 16%, podczas gdy w Krakowie i we Wrocławiu spadek ten wyniósł 2% - 4%.

Rys. VII.4. Pracujący w Katowicach i wybranych miastach w latach 1995 - 2007

Tabl. VII.15. Pracujący w gospodarce narodowej 2007 - podstawowe dane

Wyszczególnienie	Katowice	Gliwice	Sosnowiec	Kraków	Wrocław
Ogółem (w liczbach bezwzględnych):	155718	70171	51479	258059	198262
- sektor rolniczy (udział w %) *	0,3	0,9	0,5	0,9	0,7
- sektor przemysłowy (udział w %) *	27,9	42,4	37,8	25,8	24,5
- sektor usług rynkowych (udział w %) *	48,7	38,3	35,3	45,2	46,2
- sektor usług nierynkowych (udział w %) *	23,1	18,4	26,4	28,1	28,6
- sektor prywatny (udział w %) **	52,3	57,0	61,5	60,6	59,7
ogółem (1995=100)	83,6	85,1	75,5	91,2	92,4
sektor przemysłowy (1995=100)*	53,6	70,5	50,2	60,1	62,4
sektor usług rynkowych (1995=100)*	100,0	90,4	96,9	119,8	122,1
sektor usług nierynkowych (1995=100)*	104,5	94,2	98,0	105,5	98,0
sektor prywatny (1999=100)**	83,5	105,6	91,2	105,3	94,3

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl

* dane za rok 2006 ** dane za rok 2005

169 Klasy wielkości podmiotów gospodarczych przyjęto za „wyciągiem z zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji małych i średnich przedsiębiorstw Dz.U. L 124 z 20.5.2003, str. 36”

Zgodnie z metodyką GUS, usługi rynkowe obejmują sekcje PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności):

- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego;
- hotele i restauracje;
- transport, gospodarka magazynowa i łączność;
- pośrednictwo finansowe;
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.

Usługi nierynkowe obejmują sekcje PKD:

- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne;
- edukacja;
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna.

➔ **Pełniejsze dane o podmiotach gospodarki narodowej i pracujących w Katowicach i miastach wybranych dla porównania przedstawiają tabele w Załączniku nr I.15.**

2.2. Nakłady inwestycyjne.

Udział nakładów inwestycyjnych średnich i dużych przedsiębiorstw zlokalizowanych w Katowicach wynosi prawie 20% nakładów inwestycyjnych lokowanych na obszarze województwa śląskiego. Nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca są w Katowicach blisko 3- krotnie wyższe w porównaniu z województwem.

2.3. Rynek pracy

2.3.1. Ośrodek zatrudnienia. Wg danych statystyki publicznej, miasta Metropolii Katowickiej, w tym Katowice tworzą trzecie co do wielkości w kraju (po Warszawie i Trójmieście) skupienie pracujących.

Katowice są najsilniejszym ośrodkiem zatrudnienia Metropolii Katowickiej: koncentrują 27% wszystkich pracujących w metropolii (w jednostkach zatrudniających 10 osób lub więcej), podczas gdy udział ludności Katowic w liczbie mieszkańców metropolii wynosi tylko 16%. Drugi po Katowicach ośrodek zatrudnienia - Gliwice - miały w 2007 r. 70,1 tys. pracujących, a Sosnowiec (3-ci w kolejności) - 51,5 tys.

2.3.2. Liczba pracujących. Na rynku pracy występują pozytywne tendencje - wzrost liczby pracujących i zmniejszająca się liczba bezrobotnych. W r. 2007 na obszarze metropolii pracowało 570 tys. osób., a w Katowicach 155,7 tys., co daje wskaźnik 499 pracujących na 1000 mieszkańców (w miastach metropolii przeciętnie 288/1000 mieszkańców). W 2007 r. liczba pracujących w Katowicach wzrosła o 4,7% w stosunku do r. 2006 (w całej metropolii o 3,3%).

W całym województwie śląskim liczba pracujących w r. 2007 wynosiła 1527,4 tys. (11,3% ogółu pracujących w Polsce), w przeliczeniu na 1000 mieszkańców - 328 osób (w Polsce - 353), w tym 1156,0 tys. osób w jednostkach zatrudniających powyżej 9 osób. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2007 r. wyniosło 706,8 tys. i było o 2,9% wyższe niż w 2006 r. (w kraju przyrost osiągnął 4,7%).

2.3.3. Współczynnik aktywności ekonomicznej ludności Katowic w wieku 15 i więcej lat wynosił w 2002 r., wg danych Narodowego Spisu Powszechnego - 53,2, a osób w wieku produkcyjnym - 69,2. Liczba aktywnych zawodowo mieszkańców Katowic wynosiła 143,2 tys. Uwzględniając spadek liczby mieszkańców w okresie 2002 - 2007, aktualną liczbę ludności aktywnej zawodowo można szacować na ok. 137,7 tys. osób, a pracujących mieszkańców Katowic - na ok. 130,9 tys. Katowice dysponują więc nadwyżką miejsc pracy nad liczbą osób czynnych zawodowo, stanowiąc ośrodek zatrudnienia również dla gmin sąsiednich. Potwierdzają to wyniki ankietyzacji podmiotów gospodarki narodowej przeprowadzonej na potrzeby studium: na ogólną liczbę 66,8 tys. osób pracujących w jednostkach objętych badaniem, blisko 35% dojeżdżało do pracy spoza Katowic.

2.3.4. Bezrobocie. Według stanu w końcu grudnia 2007 r. w Urzędzie Pracy w Katowicach zarejestrowanych było 6,8 tys. bezrobotnych. Liczba bezrobotnych zmniejszyła się o prawie 37% w porównaniu z 2006 r. Stopa bezrobocia na koniec 2007 r. wyniosła 3,4% i była najniższa wśród miast województwa liczących ponad 100 tys. mieszkańców i należała do najniższych spośród miast wojewódzkich (po Poznaniu i Warszawie).

2.3.5. Kwalifikacje zasobów pracy. Udział osób posiadających wykształcenie wyższe w Katowicach jest niższy w porównaniu do głównych polskich metropolii: wg NSP 2002 stanowił on 15,5% mieszkańców

w wieku 13 i więcej lat (dla wszystkich miast Metropolii Katowickiej zaledwie 8%). Dla porównania, w konkurencyjnych ośrodkach odsetek osób z wyższym wykształceniem wynosił: w Warszawie - 23,4%, w Krakowie - 20,1%, we Wrocławiu - 19,8%, w Poznaniu - 19,6%, w Trójmieście - 17,6% i jedynie w Łodzi był niższy - 14,2%. Zważywszy jednak łączną liczbę mieszkańców, Metropolia Katowicka dysponuje największym po Warszawie (355 tys. w r. 2002), potencjałem osób posiadających wyższe wykształcenie: w r. 2002 w 14 miastach metropolii było to 178,5 tys. (w całym Katowickim Obszarze Metropolitalnym - 233 tys. osób). Dla porównania, w tym samym czasie w Krakowie liczba osób z wyższym wykształceniem wynosiła 135 tys., w Trójmieście 117 tys., we Wrocławiu 113 tys., w Poznaniu i Łodzi ok. 100 tys. Dzięki rozbudowanej bazie uczelni wyższych wykształcenie mieszkańców Katowic szybko poprawia się. W grupie mieszkańców poniżej 40 roku życia odsetek osób z dyplomem wyższej uczelni wynosił w r. 2002: w przedziale wiekowym 35-39 lat - 20%, w przedziale 30-34 lata - 24,4%, w przedziale 25-29 lat - 31,5%. Są to wskaźniki prawie dwukrotnie korzystniejsze niż przeciętnie w Metropolii Katowickiej.

2.4. Wynagrodzenia. Siła nabywcza ludności.

Wysokość wynagrodzeń należy do istotnych czynników określających potencjał rynku konsumpcyjnego, rzutując na perspektywy rozwoju inwestycji na rynku mieszkaniowym oraz w handlu i usługach.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w relacji do średniej krajowej jest najwyższe w Katowicach i w tym mieście ma najwyższą dynamikę. Wg najnowszych danych za rok 2007 przeciętna płaca w Katowicach (3890 zł) osiągnęła poziom nieco wyższy niż w Warszawie (3805 zł). Trzeba jednak zauważyć, że wg pełnych danych (dostępnych za rok 2006) w większości miast Metropolii Katowickiej wynagrodzenia są niższe od przeciętnej płacy w kraju o ok. 10-15%; poziom przewyższający średnią krajową występuje jeszcze w Jaworznie, Gliwicach i Dąbrowie Górniczej.

Dochody gospodarstw domowych do dyspozycji na 1 mieszkańca sytuują województwo śląskie na drugim miejscu w kraju (po woj. mazowieckim) i są o ponad 12% wyższe od średniej krajowej. W gospodarstwach domowych w r. 2006 osób pracujących było 34% (Polska - 36%), pozostających na utrzymaniu - 36% (Polska - 33%), pobierających emeryturę lub rentę - 23% (Polska - 28%), a osoby utrzymujące się z innych niezarobkowych źródeł stanowiły odpowiednio 7% i 3%.

2.5. Sieć handlowa

2.5.1. W 2007 w Katowicach było 4600 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych prowadzących działalność handlową w sklepach. W przeszłości statystyka publiczna utożsamiała liczbę takich podmiotów z liczbą sklepów - było to znacznym uproszczeniem, ponieważ w jednym lokalu często zarejestrowanych jest kilka podmiotów. Rzeczywista liczba placówek handlowych może być nawet 2 - 3-krotnie niższa. Od 2004 roku zaprzestano publikacji danych o liczbie sklepów i powierzchni sprzedażowej na poziomie gmin. W 2003 r. (ostatnim roku publikacji danych o sklepach w gminach) w Katowicach wykazano 4240 sklepów, zatrudniających 13,66 tys. osób. Najwyższa liczba sklepów wystąpiła w latach 1996 - 1999 - ok. 5200, a najwyższe zatrudnienie w handlu detalicznym - w latach 1999-2001 - ok. 14,2 tys. osób. Od 2002 zarówno liczba sklepów, jak liczba pracujących w sklepach zaczęła się zmniejszać.

2.5.2. Powierzchnia sprzedaży sklepów na poziomie gmin publikowana była do roku 2001. W Katowicach na koniec roku 2001 powierzchnia sprzedaży w sklepach wyniosła 442,1 tys. m². Pozwala to oszacować obecną powierzchnię sklepów, dodając powierzchnię nowych obiektów zrealizowanych w latach 2002-2007 i przyjmując, że ubytek powierzchni sprzedażowej (związany ze zmianą sposobu użytkowania lokali handlowych na cele usługowe) miał stosunkowo ograniczony zakres. Większe sklepy zrealizowane od 2002 r. obejmują: Silesia City Center (66330 m²), Leclerc (3300m²), Obi (7600 m²), Rawa Park (1900m²), Conforama (4550m²), supermarkety Lidl (1300 + 1399 + 1200m²), Elea (670m²), Piotr i Paweł (880m²), Tesco na Os. Tysiąclecia (760m²). W sumie powierzchnię sprzedażową sklepów w Katowicach szacować można na 525 tys. m².

2.5.3. Ok. 290 tys. m² powierzchni sprzedaży skupiają obiekty wielkopowierzchniowe (o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m²), w tym śródmiejskie galerie i domy towarowe - 25 tys. m², a magazyny półhurtowe (Selgros, Makro - które w statystyce nie są zaliczane do sklepów) - 21,7 tys. m². Sieć handlowa Katowic odznacza się stosunkowo wysokim stopniem koncentracji, czyli udziałem obiektów wielkopowierzchniowych w łącznej powierzchni sprzedażowej - wynosi on 51%, podczas gdy w kraju obiekty wielkopowierzchniowe mają 32% udział w łącznej powierzchni sprzedażowej.

2.5.4. Struktura sieci handlowej, z konkurencyjnym wobec tradycyjnego centrum miasta Silesia City Center (zarówno pod względem potencjału jak położenia), jest niekorzystna z punktu widzenia realizacji celów rozwoju miasta miasta w polach strategicznych "Centrum" i "Metropolitalność".

➔ **Wykaz wielkopowierzchniowych obiektów handlowych zawiera Załącznik nr I.16.**

2.6. **System wspierania gospodarki.** Podstawowymi instytucjami wspierania gospodarki są:

- Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw,
- Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna,
- Parki przemysłowe, technologiczne itp.

2.6.1. **Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw.** Misją Górnośląskiej Agencji Przekształceń Przedsiębiorstw SA jest tworzenie warunków, metod i narzędzi do podnoszenia konkurencyjności gospodarki Regionu Śląska.

Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw S.A. (GAPP) jest instytucją wspierającą działania administracji rządowej. Powstała w 1994 r. i należy obecnie do struktury terenowej Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. W swojej działalności koncentruje się na realizacji zadań w województwie śląskim. Jej głównym celem jest tworzenie warunków, metod i narzędzi do podnoszenia konkurencyjności gospodarki regionu Śląska. Odbywa się to poprzez przełamywanie bądź łagodzenie barier w procesach przekształceń strukturalnych i własnościowych przedsiębiorstw. Priorytetem jest wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw, gdyż to one są odpowiedzialne w największym stopniu za rozwój lokalny i redukcję bezrobocia, a także najsilniej odczuwają bariery administracyjne i finansowe. GAPP świadczy takim podmiotom kompleksowe usługi doradcze, w tym w zakresie zarządzania oraz usług finansowych, doradczych, szkoleniowych, informacyjnych i proinnowacyjnych.

Ponadto GAPP administruje przyznawaniem subsydiowanych pożyczek w ramach Funduszu Pożyczkowego GAPP S.A. Są one finansowane ze środków własnych oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przeznaczone dla małych i mikro przedsiębiorstw na pokrycie kosztów rozwoju działalności gospodarczej (inwestycje) i tworzenia nowych miejsc pracy. Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw powołała i zarządza trzema inicjatywami parkowymi: Bytomskim Parkiem Przemysłowym; Rybnickim Inkubatorem Technologicznym; Żorskim Parkiem Przemysłowym.

Z GAPP współpracuje Śląskie Konsorcjum Instytucji Wspierania Rozwoju Przedsiębiorczości, którego głównymi celami są: podejmowanie wspólnych działań na rzecz podnoszenia konkurencyjności MŚP na rynkach krajowych i zagranicznych oraz wspomaganie tworzenia środowiska sprzyjającego rozwojowi przedsiębiorczości na terenie Województwa Śląskiego.

2.6.2. **Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna.** Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. jest częścią polskiego systemu Specjalnych Stref Ekonomicznych powołanego przez Radę Ministrów. Strefa powstała w 1996 na okres 20 lat (do 8 sierpnia 2016 r.) w celu wsparcia i przyspieszenia procesów restrukturyzacji przestarzałego przemysłu śląskiego oraz stworzenia nowych miejsc pracy w regionie.

Katowicka SSE jest największą z 14 polskich stref ekonomicznych pod względem liczby firm (16% w skali kraju), zainwestowanego kapitału (ponad 25% nakładów inwestycyjnych poniesionych we wszystkich strefach) i nowo utworzonych miejsc pracy (blisko 22% w skali kraju). Dotychczas KSSE przyciągnęła ponad 200 firm, w większości zagranicznych, które zainwestowały ponad 12 miliardów zł i utworzyły ponad 32 tys. nowych miejsc pracy (wg informatora KSSE "Strefa", kwiecień 2008). Strefa ma charakter strefy rozproszonej (obejmuje wiele osobnych lokalizacji, łącznie o powierzchni 1118 ha). Zgodnie z polskimi przepisami, nowe lokalizacje strefy mogą być ustanawiane dla inwestorów, którzy utworzą co najmniej 500 miejsc pracy lub zainwestują co najmniej 40 mln euro. Uprawnienie do lokalizacji w KSSE mają nie tylko przedsiębiorstwa produkcyjne, preferencje dotyczą również wybranych, zaawansowanych technologicznie usług.

Dla podmiotów rozpoczynających działalność na terenie strefy przewidziano zwolnienia z podatku CIT oraz możliwość zwolnienia z gminnego podatku od nieruchomości. Specjaliści zatrudnieni przez strefę pomagają potencjalnym inwestorom w pozyskaniu gruntów i budowli oraz oferują szkolenia i usługi konsultingowe. Strefa prowadzi również bezpośredni wynajem pomieszczeń biurowych i magazynowych.

Podstrefa tyska (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Dz. U. Z dnia 8 listopada 2006) w „obszarze Katowice” obejmuje trzy tzw. kompleksy:

- kompleks 1 („Altus”), ok. 0,78 ha,
- kompleks 2 („Chorzowska 50”), ok. 2,22 ha,
- kompleks 3 (ul. Roździeńska - ul. Obrońców Westerplatte), ok. 4,97 ha.

Ponadto, zgodnie z uchwałami Rady Miasta Katowice: Nr VI/65/07 z dnia 29.01.2007 r. oraz Nr IX/171/07 z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie wyrażenia zgody na zmianę granic Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej położonej na terenie miasta Katowice, do KSSE włączono następujące kompleksy:

- kompleks 4 (ul. Gawronów) - ostatecznie nie został włączony,
- kompleks 5 (ul. Zabrska - ul. Dąbrówki), ok. 1,47 ha,
- kompleks 6 (ul. Miedziana), ok. 8,47 ha,
- kompleks 7 (ul. Surowcowa), ok. 15,69 ha,
- kompleks 8 (ul. Gliwicka), ok. 5,60 ha,
- kompleks 9 (ul. Chodnikowa), ok. 7,44 ha,
- kompleks 10 (ul. 1 Maja), ok. 18,08 ha,
- kompleks 11 (ul. Górniczego Dorobku), ok. 43,44 ha,
- kompleks 12 (ul. Bagienna - ul. Murckowska), ok. 3,34 ha,
- kompleks 13 (ul. Konduktorska), ok. 8,00 ha,
- kompleks 14 (ul. Armii Krajowej - ul. Kościuszki). ok. 8,71 ha,

W 2008 r. należy się spodziewać przyjęcia kompleksów od 5. do 14. w odpowiednim rozporządzeniu Rady Ministrów. Łączna powierzchnia terenów KSSE w Katowicach wynosi ok. 128 ha.

2.6.3. **Parki przemysłowe, technologiczne**

a) **Górnośląski Park Przemysłowy** (ul. Konduktorska). Działalność Górnośląskiego Parku Przemysłowego obejmuje:

- zagospodarowanie, kupno i sprzedaż nieruchomości,
- wynajem nieruchomości i zarządzanie nimi na zlecenie,
- doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania,
- pozaszkolne formy kształcenia,
- promocję i reklamę.

Celem parku jest współpraca przy utworzeniu w Katowicach nowoczesnego Parku Przemysłowego na zdegradowanych terenach po zrestrukturyzowanym przedsiębiorstwie państwowym Huta Silesia. Z początkiem 2005 r. podjęto prace koncepcyjne i działania zmierzające do przekształcenia Spółki w spółkę celową, mającą za zadanie budowę parku przemysłowego na przewidzianych do rekultywacji terenach poprzemysłowych po zlikwidowanym przedsiębiorstwie państwowym Huta Silesia w Katowicach.

GPP świadczy następujące usługi:

- wynajem powierzchni produkcyjno - magazynowych, wynajem nowoczesnych powierzchni biurowych, dostawę mediów, dozór terenu, linie telefoniczne, internet. Usługi dodatkowe realizowane samodzielnie przez GPP lub przez podmioty współpracujące: obsługa prawna, obsługa księgowa, obsługa podatkowa, pomoc w tworzeniu i promowaniu podmiotów gospodarczych.
- doradztwo w zakresie: rozwiązań informatycznych, szkolenia, pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych, w tym unijnych.

Realizacja zaplanowana została w trzech głównych etapach:

- etap 1. zagospodarowanie terenu o powierzchni 8 ha w latach 2006-2008
- etap 2. zagospodarowanie terenu o powierzchni ok. 18 ha w latach 2008-2012
- etap 3. zagospodarowanie terenu o powierzchni ok. 14 ha po 2012 roku.

W ramach 1 etapu realizowane są trzy projekty:

- projekt inwestycyjny - obejmuje budowę hali produkcyjno - magazynowej wraz z antresolą oraz kompleksowe zagospodarowanie terenu o powierzchni ok. 4,5 ha. W budynku hali powstanie 14600 m² nowoczesnych powierzchni produkcyjno - magazynowych, wyposażonych w pełne zaplecze techniczne oraz ponad 1500 m² powierzchni biurowych na antresoli. Zakłada się, że po jego zrealizowaniu w Górnośląskim Parku Przemysłowym swą działalność będzie prowadziło 20 podmiotów, które utworzą co najmniej 300 nowych miejsc pracy. Preferencje w dostępie do powierzchni mają małe i średnie firmy wykorzystujące w swej działalności nowoczesne technologie,
- projekt doradczy - cele szczegółowe projektu doradczego obejmują:
- opracowanie planu rozwoju GPP na lata 2007 - 2013,
- przeprowadzenie efektywnej kampanii promocyjnej GPP,
- stworzenie atrakcyjnego i otwartego na innowacje systemu zarządzania i funkcjonowania GPP oraz przygotowanie kadry do pełnego wykorzystania możliwości rozwojowych, a ponadto

- zapewnienie przedsiębiorcom działającym w Parku „przyjaznego” otoczenia,
 - usprawnienie dostępu do informacji,
 - wzrost poziomu zatrudnienia w Katowicach i Siemianowicach Śląskich,
 - stworzenie korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej,
 - wzmocnienie wizerunku Katowic jako miasta przyjaznego dla nowych inwestycji,
 - projekt komercyjny - obejmuje budowę powierzchni biurowych, które przeznaczone będą głównie dla firm z obszaru Business Process Offshoring; dalsze prace związane z inwestycją obejmują proces pozyskiwania potencjalnych najemców.
- b) **Park Przemysłowy „Euro - Centrum”** (Ligocka 103). Kompleks budynków biurowo - usługowych w standardzie klasy B+ położony na powierzchni 3,024 ha. Misją parku jest przygotowanie atrakcyjnych warunków technicznych i ekonomicznych dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw. Działalność:
- świadczone usługi: kupno i sprzedaż nieruchomości, wynajem nieruchomości i zarządzanie nimi, prace badawczo - rozwojowe w dziedzinie norm technicznych, promocja i reklama. Ponadto: rozwój infrastruktury aktywizującej lokalną przedsiębiorczość; stworzenie podstaw dla transferu nowoczesnych technologii i innowacyjnych działań; współpraca i wymiana doświadczeń z innymi parkami przemysłowymi w kraju i zagranicą oraz z organizacjami zrzeszającymi powyższe instytucje; stworzenie miejsc i warunków dla partnerskiej współpracy nauki i przemysłu; pomoc w kojarzeniu przedsięwzięć biznesowych z zapleczem naukowo - badawczym; kojarzenie partnerów do realizacji przedsięwzięć innowacyjnych; promowanie przedsięwzięć podnoszących innowacyjność w gospodarce regionu.
 - doradztwo w zakresie: prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, występowania z wnioskami do instytucji finansowych i administracji lokalnej, opracowania projektów i wniosków o granty i środki pomocowe z Unii Europejskiej, organizacji współpracy z firmami polskimi i zagranicznymi.
- c) **Green Park Business Centre** (rejon ulicy Murckowskiej i Doliny Trzech Stawów). Green Park jest prywatnym, komercyjnym przedsięwzięciem biznesowym. Działalność - świadczone usługi: dostawa mediów, całodobowy monitoring i ochrona.
- d) **Park Technologiczny w Katowicach** (rejon ulic Gospodarcza - Górniczego Dorobku).

Park technologiczny to zespół wyodrębnionych nieruchomości wraz z infrastrukturą techniczną, utworzony w celu dokonywania przepływu wiedzy i technologii pomiędzy jednostkami naukowymi a przedsiębiorcami, na którym oferowane są przedsiębiorcom wykorzystującym nowoczesne technologie usługi w zakresie doradztwa w tworzeniu i rozwoju przedsiębiorstw, transferu technologii oraz przekształcania wyników badań naukowych prac rozwojowych w innowacje technologiczne, a także stwarzający tym przedsiębiorstwom możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przez korzystanie z nieruchomości i infrastruktury technicznej na zasadach umownych.

Misją planowanego Parku Technologicznego w Katowicach jest wspieranie rozwoju Katowic jako jednego z wiodących ośrodków miejskich w kraju, pozyskując innowacyjnych inwestorów oraz zapewniając im optymalne wsparcie w rozwoju nowoczesnych technologii i rozwiązań organizacyjnych, współpracę ze środowiskiem naukowym oraz oferowanie dostosowanych do ich potrzeb usług (Koncepcja funkcjonowania Parku Technologicznego w Katowicach. Deloitte, kwiecień 2007).

Obszar Parku (położony w rejonie ulic Gospodarcza - Górniczego Dorobku) planowany jest do włączenia do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (ok. 41 ha). Harmonogram rozwoju Parku zakłada realizację do 2013 r. (w siedmiu etapach) 27. budynków o łącznej powierzchni użytkowej 131 tys. m².

W przywołanym opracowaniu stwierdza się, że Park Technologiczny tylko w ograniczonym zakresie powinien być wyizolowanym przestrzenią terenem. Dla osób niepracujących na terenie Parku niedostępne pozostają obszary bezpośrednio związane z działalnością firm, które osiedliły się na tym terenie. Istotna jest integracja Parku z otaczającą go tkanką miejską oraz terenami zielonymi i rekreacyjnymi, zarówno w skali miasta Katowice jak i w skali Aglomeracji Górnośląskiej. Przestrzeń publiczna Parku powinna być ogólnodostępna. Za kluczowe elementy, które mają największe znaczenie dla firm przy rozważaniu wyboru Parku Technologicznego w Katowicach, jako miejsca potencjalnej inwestycji, uznano (według badania ankietowego przeprowadzonego przez Deloitte):

- wielkość aglomeracji,
- bliskość granicy z Czechami / dogodne połączenie autostradą z Niemcami,

- duży potencjał rozwoju regionu,
- inne firmy aktywne w regionie.

Założenia Parku Technologicznego w Katowicach wskazują, iż oprócz Parku powinien (może) funkcjonować Inkubator Technologiczny. W Parku lokować się będą dojrzałe firmy, które są już po etapie wdrożenia swoich produktów. Najczęściej zatrudniają one co najmniej kilkanaście osób i są faktycznym źródłem rozwoju gospodarczego oraz zwiększania innowacyjności i konkurencyjności gospodarki. Inkubator technologiczny będzie natomiast miejscem, w którym rozwijane będą pomysły i technologie związane z wybranym przez Park profilem branżowym. Działalność w Inkubatorze lokalizować będą najczęściej niewielkie firmy z relatywnie krótkim stażem na rynku lub nowopowstające. Elementem funkcjonalnym dopełniającym koncepcję Parku Technologicznego będzie część usługowa (np. biura rachunkowe, firmy doradcze, kancelarie prawne, restauracje, kluby fitness itp.) oraz część rekreacyjna (np. centrum hotelowo - rekreacyjne i kompleks rekreacyjny).

2.7. Atrakcyjność inwestycyjna

2.7.1. Perspektywy rozwoju gospodarki Katowic dzięki inwestycjom bezpośrednim związane są z pozycją stolicy województwa śląskiego i podregionu wiodącego w rankingach atrakcyjności inwestycyjnej.

2.7.2. Województwo śląskie zajmuje pierwsze miejsce w rankingu atrakcyjności inwestycyjnej polskich regionów, opracowanym przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową. Ocena dokonana została na podstawie analizy siedmiu grup wskaźników częściowych, wśród których największe znaczenie przypisano zasobom i kosztom pracy. Kolejnymi w hierarchii ocenianych czynników były: aktywność województw wobec inwestorów, dostępność transportowa, następnie wielkość rynku zbytu i poziom rozwoju infrastruktury gospodarczej. Stosunkowo najmniejsze znaczenie przypisano poziomowi rozwoju infrastruktury społecznej i poziomowi bezpieczeństwa powszechnego. Na silną pozycję województwa śląskiego składa się:

- W zakresie zasobów i kosztów pracy - przede wszystkim wielkość zasobów. Region cechuje się bowiem nieporównywalnie wysoką w stosunku do innych województw gęstością pracujących absolwentów, ale zarazem ma jedne z najwyższych w kraju koszty pracy oraz przeciętny poziom przedsiębiorczości i niski poziomem aktywności społecznej, co oznacza niższą jakość zasobów pracy.
- W zakresie dostępności transportowej - gęstość pozamiejskiej infrastruktury drogowej, dostępność do granicy zachodniej i południowej, dostępność do Warszawy i ranga portu lotniczego.
- W zakresie chłonności rynku zbytu - najwyższa w kraju chłonność instytucjonalnego rynku zbytu i ponadprzeciętna chłonność rynku indywidualnego, z uwagi na liczbę potencjalnych konsumentów indywidualnych, wysoką gęstość zaludnienia i szybko rosnącą wysokość dochodów gospodarstw domowych.
- W zakresie infrastruktury gospodarczej - ponadprzeciętny poziom rozwoju sfery badawczo-rozwojowej oraz powierzchnia terenów pod inwestycje w specjalnych strefach ekonomicznych, a w mniejszym stopniu gęstość instytucji otoczenia biznesu; pozycję województwa obniża mała aktywność w organizacji imprez targowo-wystawienniczych.
- W zakresie infrastruktury społecznej - bardzo dobrze rozwinięta infrastruktura i duża aktywność kulturalna oraz rozbudowana baza turystyczna.

Do słabszych stron województwa śląskiego należą:

- przeciętna aktywność wobec inwestorów, która oceniona została pod kątem stopnia przygotowania ofert inwestycyjnych dostępnych w poszczególnych regionach, a także na podstawie oceny zagranicznego zaangażowania województw w działalność informacyjno-promocyjną wobec inwestorów,
 - niski poziom bezpieczeństwa publicznego - na który składa się ponadprzeciętny i niestety rosnący poziom przestępczości przy bardzo niskim poziomie wykrywalności przestępstw.
- 2.7.3. Katowicki Obszar Metropolitalny (do niedawna wyodrębniany w statystyce jako subregion centralny śląski) zajmuje czołowe pozycje w rankingu atrakcyjności inwestycyjnej polskich podregionów:
- a) Z punktu widzenia lokalizacji działalności przemysłowej - pierwsze miejsce w kraju, o czym decydują:
- największe zasoby pracy, które charakteryzują się jednocześnie najwyższą, z punktu widzenia działalności przemysłowej, jakością;

- bardzo dobra dostępność transportowa związana z istnieniem autostrady A-4, planowanym węzłem autostradowym (A-1 i A-4), funkcjonowaniem międzynarodowego lotniska i dużą gęstością sieci drogowej,
 - wysoki poziom rozwoju gospodarki, w tym bardzo dobrze rozwinięta infrastruktura gospodarcza, będąca m.in. efektem bardzo dobrej kondycji Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
- b) Z punktu widzenia lokalizacji działalności usługowej - drugie miejsce w kraju (po warszawskim). Na wysoką ocenę składa się, oprócz czynników wyżej wymienionych - bardzo duża chłonność rynku zbytu. Do słabszych stron obszaru należą natomiast wysokie, jak na polskie warunki, koszty pracy, oraz relatywnie gorszy stan środowiska przyrodniczego i bezpieczeństwa powszechnego.
- c) Z punktu widzenia lokalizacji działalności zaawansowanej technologicznie Katowicki Obszar Metropolitalny klasyfikowany jest na trzecim miejscu w kraju, po warszawskim i wrocławskim, a przed krakowskim. Na tak wysoką pozycję ma wpływ bardzo chłonny rynek instytucjonalny, bardzo dobrze rozwinięta infrastruktura gospodarcza oraz bardzo dobre zasoby wykwalifikowanej siły roboczej.
- 2.7.4. Ponieważ województwo śląskie jest regionem atrakcyjnym dla inwestorów zagranicznych - co potwierdza systematycznie wzrastająca liczba przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego zarejestrowanych na jego terenie, Katowice jako stolica regionu uzyskują pozycję "prestiżowego adresu". Liczba spółek handlowych z kapitałem zagranicznym w Katowicach wykazuje stałą tendencję wzrostową, na koniec roku 2007 wyniosła 994 - na ogólną liczbę 5042 w województwie śląskim.
- 2.7.5. Dowodem wzrostu atrakcyjności Katowic w międzynarodowym wymiarze jest pojawienie się miasta (samodzielnie lub jako części aglomeracji) w raportach renomowanych firm doradczych, jako jednego z regionalnych rynków nieruchomości. Jedną z tych firm - Price Waterhouse Coopers - opublikowała w roku 2007 serię raportów na temat sytuacji rozwojowej siedmiu wielkich miast Polski, wśród których znalazły się także Katowice. W analizie wzięto pod uwagę siedem aspektów - „kapitałów”, które stanowią o potencjale rozwojowym metropolii (kapitał ludzki i społeczny, kultury i wizerunku, jakości życia, techniczny i infrastrukturalny, instytucjonalno - demokratyczny, atrakcyjności inwestycyjnej oraz źródeł finansowania). Raport w konkluzjach stwierdza, że Katowice posiadają silne atuty rozwojowe (mogą stanowić dobre miejsce do zamieszkania, cechują się konkurencyjną gospodarką, dobrze rozwiniętą infrastrukturą, kulturą życia codziennego oraz wysokim kapitałem ludzkim i społecznym), jednak istotnie zmniejszane przez silny balast stereotypów, kształtujących negatywny wizerunek miasta.
- 2.8. **Zasoby i rynek nieruchomości**
- 2.8.1. Rynek nieruchomości Katowic i perspektywy jego rozwoju są nierozdzielnie związane z sytuacją całej Metropolii Katowickiej, a w niektórych sektorach rynku - z sytuacją całego województwa śląskiego. Do niedawna potencjał metropolii umykał uwadze inwestorów komercyjnych; w znacznej mierze z powodu rozproszenia danych statystycznych na poszczególne miasta. Pomimo tego, że w gospodarce obszaru występują pozytywne tendencje, a przeciętne wynagrodzenie w Katowicach należy do najwyższych w Polsce (w sektorze przedsiębiorstw jest nawet nieco wyższe niż w Warszawie i o 25% wyższe niż w Krakowie i Wrocławiu), w porównaniu do pozostałych ośrodków metropolitalnych rozwój inwestycji komercyjnych w Katowicach i aglomeracji do końca 2006 roku był wyraźnie słabszy.
- Powstanie Metropolii Katowickiej szybko okazało się silnym impulsem rozwoju miast metropolii, w tym przede wszystkim Katowic. Medialne nazwy jakie pojawiły się na określenie tej organizacji - takie jak Metropolia Silesia, czy super-miasto, zwróciły uwagę inwestorów na ogromny, a dotychczas słabo wykorzystany potencjał rozwojowy tego obszaru. Utworzenie Metropolii Katowickiej zbiegło się w czasie z zakończeniem przebudowy głównych elementów układu drogowego Katowic i centrum aglomeracji. Dotychczas zrealizowane inwestycje przyniosły Katowicom opinię miasta o najsprawniej funkcjonującym układzie drogowym spośród polskich metropolii.
- W roku 2007 nastąpiło gwałtowne zainteresowanie inwestycjami na terenie Katowic, które dotyczy przede wszystkim rynku nieruchomości biurowych, mieszkaniowych i hoteli.
- 2.8.2. **Nieruchomości biurowe.** W latach 2006 - 2007 nastąpiło wyraźne ożywienie rynku nieruchomości w Katowicach. Dobra koniunktura gospodarcza spowodowała wzrost popytu na nieruchomości biurowe, zwłaszcza na powierzchnie o podwyższonym standardzie (klasy A, B+). W tej klasie obiektów praktycznie nie ma obecnie większych powierzchni do wynajęcia - większość ofert obejmuje lokale o powierzchni 100 - 300 m², a odsetek wolnej powierzchni szacuje się na poziomie 2-4%. Jest to rezultat niewystarczającej podaży - spośród silnych ośrodków regionalnych, Katowice dysponują najmniejszym potencjałem powierzchni biurowej (łącznie powierzchnię nowoczesnych biurowców szacuje się na ok. 85 tys. m², z czego do klasy A zaliczane są tylko budynki Altus i Chorzowska 50, a powierzchnia biurowa niższej klasy szacowana jest na ok. 115 tys. m². Ograniczona podaż biur

o wysokim standardzie na terenie Katowic spowodowała wzrost cen najmu i zainteresowanie deweloperów budową nowych obiektów. W latach 2007 - 2007 ceny wzrosły z poziomu 12-14 euro za m² do ok. 16-18 euro, zbliżając się do 20 euro, a więc w dalszym ciągu są konkurencyjne w stosunku do sąsiednich metropolii - Krakowa, Wrocławia a zwłaszcza Warszawy (gdzie średnia cena kształtuje się na poziomie 30 euro za m²).

Aktualnie wydano pozwolenia na budowę ośmiu projektów, które oferować będą powierzchnie najwyższej klasy A i podwoją podaż powierzchni biurowej na terenie Katowic:

- Reinhold Center (ok. 13 tys. m²),
- Silesia Towers (kompleks dwóch biurowców o łącznej powierzchni 60 tys. m²),
- Silesia Business Park (cztery 11-kondygnacyjne biurowce o łącznej powierzchni 30 tys. m²),
- zespół biurowy przy ul. Francuskiej (21,5 tys. m²),
- Katowice Office Point (17 tys. m² przy ul. Chorzowskiej / Sowińskiego),
- biurowiec przy ul. Rzepakowej (ok. 16 tys. m²),
- Atrium - budynek biurowo-usługowy przy ul. Granicznej / Ofiar Katynia (ok. 10 tys. m²)
- Jupiter Plaza - budynek biurowo-apartamentowy przy ul. Sokolskiej (40 tys. m²)

oraz dwa projekty w których oferowane są powierzchnie klasy B: Eurocentrum (15,7 tys. m²; oprócz powierzchni biurowych dostępne są powierzchnie produkcyjne) i Green Park (docelowo 32 tys. m²). Powierzchnie te będą udostępniane w latach 2008-2010. Dalsze powierzchnie klasy B powstają w budynkach podlegających modernizacji - np. w rejonie Słonecznej Pętli.

Adaptowane są również obiekty przemysłowe w atrakcyjnych lokalizacjach (np. budynki w rejonie byłej Huty Baildon), w których mogą powstawać biura klasy B lub C (łącznie ok. 11 tys. m²).

Dalsze inwestycje, które znajdują się w przygotowaniu lub są zapowiadane przez inwestorów którzy już nabyli tereny, powiększyłyby podaż powierzchni biurowej w Katowicach co najmniej o 400 tys. m² (nawet do 850 tys. m²). Znajdują się wśród nich: zespół biurowy wznoszony przez GTC przy ul. Mikołowskiej (ok. 24 tys. m²), biurowiec na terenie Górnośląskiego Parku Przemysłowego (14 tys. m²), rozbudowywany biurowiec PKP przy rondzie, kompleks planowany przez Echo Investment (70 tys. m²), kompleks wielofunkcyjny w rejonie ul. Olimpijskiej (Silesian Investment Center, ok. 90 tys. m²) oraz powierzchnie w innych obiektach wielofunkcyjnych planowanych w rejonie Śródmieścia.

Powyższe dane wynikają z zapowiedzi firm jakie padały w 2007 i na początku 2008 roku, jeszcze przed pogorszeniem się sytuacji na rynkach inwestycyjnych. To, czy zamierzenia te przerodzą się w boom inwestycyjny, będzie w znacznym stopniu uzależnione od napływu inwestorów zainteresowanych lokalizacją siedzib lub oddziałów swoich firm na terenie Katowic.

Jeszcze w połowie roku 2008 popyt na nowe biura oceniany był przez firmy zajmujące się komercjalizacją obiektów jako wysoki i obiecujący, ale fakt że szczególnie wysokie zainteresowanie wynajmem dotyczyło firm z sektora ubezpieczeniowego i finansowego, które w największym stopniu ucierpiały wskutek globalnego kryzysu rynków finansowych, może istotnie zaważyć na perspektywach rozwoju rynku.

- 2.8.3. **Nieruchomości mieszkaniowe.** Na korzyść Katowic w porównaniu z sąsiednimi aglomeracjami przemawiają ceny mieszkań, wciąż istotnie niższe w stosunku do konkurencyjnych ośrodków (np. Krakowa, Wrocławia). Ceny mieszkań na rynku wtórnym wzrosły w roku 2007 z poziomu ok. 3,2 tys. do 4,5 tys. zł za 1 m² (czyli o 40%), ale nadal są to warunki atrakcyjne w porównaniu do innych aglomeracji. Podobnie kształtują się ceny na rynku pierwotnym: przeciętna cena 1 m² nowego mieszkania wynosi w Warszawie ok. 9 tys. m², w dużych ośrodkach regionalnych 7 - 9 tys., a w Katowicach ok. 6 tys. - chociaż poszerza się również oferta domów realizowanych przez niewielkie firmy deweloperskie w południowych dzielnicach miasta, w których średnia cena 1 m² wraz z działką bywa niższa.

Na rynku pierwotnym wzrasta zaangażowanie zarówno niewielkich lokalnych przedsiębiorstw, jak dużych firm deweloperskich. Aktualnie w budowie znajduje się ok. 6 tys. mieszkań, a liczbę mieszkań w planowanych zespołach (na różnym etapie zaawansowania, od koncepcji po uzyskane decyzje o warunkach zabudowy) można szacować na ok. 30 tys. Można więc przewidywać poprawę sytuacji w budownictwie mieszkaniowym, która dotychczas odbiega na niekorzyść od innych ośrodków metropolitalnych (przeciętna liczba nowych mieszkań oddawanych do użytku wynosi w Katowicach ok. 1,4 na 1000 mieszkańców w skali roku, podczas gdy w innych dużych miastach (poza Łodzią) od 6 do blisko 9 / 1000 mieszkańców).

- 2.8.4. **Nieruchomości komercyjne.** Poza wiodącymi w Katowicach sektorami nieruchomości mieszkaniowych i biurowych, widoczne jest ożywienie w zakresie obiektów komercyjnych, zwłaszcza hoteli oraz

obiektów wielofunkcyjnych. Szybko rosnące w 2007 roku ceny gruntów w śródmieściu spowodowały wnioski o realizację przedsięwzięć o znacznie wyższej niż dotychczas intensywności wykorzystania terenu, w tym budynków wysokościowych. Zjawiska te są pozytywnym symptomem, wskazującym na wzrost atrakcyjności Katowic, ale jednocześnie budzą niepokój o długofalowe skutki dla harmonijnego rozwoju miasta. Szczególnie można obawiać się przeciążenia układu drogowego oraz negatywnych zmian w sylwecie miasta, ponieważ propozycje lokalizacji nowych wieżowców są rozproszone na obszarze ok. 4 km² i nie wynikają z jakichkolwiek założeń kompozycyjnych.

Jeśli chodzi o nieruchomości handlowe, minione 2 -3 lata w skali kraju przyniosły zmianę strategii rozwoju sieci handlowych. W miejsce budowy dużych wielofunkcyjnych centrów pozamiejskich sieci zaczęły rozwijać nieco mniejsze centra poza dużymi aglomeracjami miejskimi, w miastach o liczbie mieszkańców 100 - 300 tys. oraz równolegle - sieci małych marketów osiedlowych. Zahamowało to budowę dużych obiektów handlowych w Katowicach. Aktualnie w skali całej aglomeracji górnośląskiej zarówno koncentracja nowoczesnej powierzchni handlowej (ok. 300 m² na 1000 mieszkańców), jak planowany jej przyrost są najniższe wśród ośrodków metropolitalnych. Porównując wskaźniki koncentracji handlu oraz wysokość przeciętnych wynagrodzeń, chłonność rynku konsumenckiego w Katowicach szacować można na co najmniej dodatkowe 50 - 100 tys. m² powierzchni handlowej, przede wszystkim w segmencie galerii handlowych o wysokim standardzie.

2.8.5. **Tereny inwestycyjne.** Zasoby potencjalnych terenów rozwojowych - możliwych do zagospodarowania lub zmiany sposobu użytkowania na obszarze Katowic obejmują powierzchnię ok. 1550 ha, z czego ok. 300 ha to tereny zainwestowane wymagające ponownego zagospodarowania, a pozostałe to nieużytki lub tereny dotychczas nie zagospodarowane. Z tej powierzchni, ok. 400 ha należy do osób prawnych - potencjalnych inwestorów lub podmiotów działających na rynku nieruchomości (deweloperzy, pośrednicy). W odniesieniu do ok. 155 ha przedstawione już zostały propozycje zagospodarowania i wydano decyzje o warunkach zabudowy, lub trwa postępowanie administracyjne poprzedzające wydanie decyzji; dalsze 150 ha objętych jest opracowaniami koncepcyjnymi lub znajduje się na etapie wniosku o wykonanie opracowań planistycznych umożliwiających zagospodarowanie terenu zgodnie z zamierzeniami wnioskodawcy.

Pozostałe tereny obejmują ponad 470 lokalizacji o powierzchni ok. 1250 ha. Biorąc pod uwagę, że bilans nowej powierzchni użytkowej nieruchomości biurowych i mieszkaniowych na terenach objętych dotychczasowymi zamierzeniami inwestycyjnymi całkowicie zaspokaja potrzeby rynku lokalnego, zasoby nieruchomości rozwojowych można uznać za wystarczające do realizacji najbardziej ambitnych zamierzeń rozwojowych miasta. W istocie, wykorzystanie tych zasobów uzależnione będzie od otwarcia się Katowic i Metropolii Katowickiej na konkurencję o inwestycje w skali krajowej oraz międzynarodowej.

Udział własności Miasta Katowice w potencjalnych terenach rozwojowych jest wysoki, sięgając łącznie ok. 25% - co pozwala na prowadzenie aktywnej gospodarki nieruchomościami. Tereny, w których Miasto dysponuje własnością w 100% lub co najmniej 75% zajmują ok. 250 ha, nie zawsze jednak są korzystnie położone i uzbrojone, co pozwala na traktowanie ich jako rezerwy rozwojowe. Miasto Katowice jest właścicielem największego terenu inwestycyjnego - przeznaczonego pod Katowicki Park Technologiczny.

3. MIENIE I BUDŻET GMINY

Katowice jako jednostka samorządu terytorialnego dysponuje mieniem komunalnym o wartości 2,7 mld zł (stan na 31.12.2007 r.). Budynki i budowle stanowią 76% majątku miasta, a grunty komunalne ponad 1/7, przy czym zajmują one blisko 1/5 powierzchni Katowic. Udziały i akcje miasta w spółkach prawa handlowego sięgają 10% wartości mienia komunalnego. Około 1/3 zasobów majątkowych miasta zlokalizowana jest w Śródmieściu.

Sytuacja budżetowa Katowic oceniana jest jako stabilna. Składają się na nią dobre wyniki finansowe, ścisła kontrola wydatków bieżących, niskie zadłużenie oraz duża zdolność inwestowania. Katowice uzyskały długoterminową ocenę ratingową A- o perspektywie stabilnej przyznaną przez Agencję Ratingową Fitch/BCA. Na początku listopada 2008 Fitch Ratings potwierdził międzynarodowe ratingi Katowic dla długoterminowego zadłużenia w walucie zagranicznej i krajowej na poziomie ‘A (A z minusem)’. Perspektywa ratingów jest stabilna. Ratingi Miasta odzwierciedlają bardzo dobre wyniki budżetowe, wysoką płynność oraz niskie zadłużenie. Ratingi biorą również pod uwagę ryzyko związane z nieefektywnym i zadłużonym sektorem zdrowia, który jest w trakcie restrukturyzacji oraz wysokie wydatki na oświatę.

Od 2001 roku wyniki operacyjne Miasta są bardzo dobre. Na koniec 2006 roku nadwyżka bieżąca stanowiła 17,4% dochodów bieżących i przewyższała zadłużenie. Od roku 2002 środki własne, tj. nadwyżka bieżąca plus dochody majątkowe, były wystarczające na finansowanie inwestycji.

Pomimo przewidywanego wzrostu zadłużenia w średnim okresie, wskaźniki zadłużenia pozostaną na umiarkowanym poziomie. Płynność finansowa miasta jest wysoka.

Miasto utrzymuje względnie ustabilizowany poziom dochodów budżetowych w warunkach niesprzyjającej sytuacji makroekonomicznej oraz w trudnych warunkach restrukturyzacji przemysłu w województwie śląskim. W zakresie dochodów własnych utrzymuje się ogólna tendencja wzrostowa. Dotyczy to głównie wpływów z podatków i opłat lokalnych, w tym z podatku od nieruchomości od osób prawnych i osób fizycznych. W wydatkach miasta największy ponad 70% udział mają wydatki bieżące, które cechuje tendencja spadkowa. W Katowicach od kilku lat wzrasta stopa inwestycji i obecnie wynosi powyżej 25%. Priorytetem strategicznym wydatków kapitałowych Katowic w ostatnich latach była infrastruktura transportowa oraz infrastruktura komunalna.

3.1. **Źródła dochodu budżetu.** Dochody budżetów gmin stanowią:

- dochody własne,
- dotacje celowe z budżetu państwa,
- dotacje otrzymane z funduszy celowych,
- dotacje celowe otrzymane na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,
- subwencje ogólne,
- środki na dofinansowanie własnych ze źródeł pozabudżetowych.

Katowice nie wyróżniają się szczególnie wysoką dynamiką dochodów miasta (w porównaniu do 1995 r.), aczkolwiek w liczbach bezwzględnych, w przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody są tylko nieco niższe niż w Krakowie (2007 r.). Stosunkowo wysoki udział w dochodach Katowic stanowią dochody własne, w tym podatek od nieruchomości oraz udział w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Tabl. VII.16. Dochody budżetów gmin 2007 - podstawowe dane

Wyszczególnienie	Katowice	Gliwice	Sosnowiec	Kraków	Wrocław
Dochody ogółem (w tys. zł), w tym	1146119	720811	607990	2809318	2667199
dochody własne (w %), w tym	72,6	65,3	59,9	70,9	74,7
podatek od nieruchomości (w %)	13,8	13,1	13,3	10,5	9,1
udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (w %)	31,5	24,7	31,4	27,4	24,5
dotacje celowe z budżetu państwa (w %)	18,7	20,1	20,8	19,0	13,6
subwencje (w %)	7,5	7,8	9,1	8,1	5,1
Dochody ogółem (w zł) na 1 mieszkańca	3656	3643	2723	3714	4207
Dochody ogółem (1995=100)	407	529	393	642	626
dochody własne (1995=100)	961	915	942	1181	1187
podatek od nieruchomości (1995=100)	384	380	393	380	484
udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (1995=100)	663	548	504	796	836

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl

3.2. **Wydatki budżetów gmin** stanowią głównie:

- dotacje,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych,
- wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym:
- wynagrodzenia,
- zakup materiałów i usług,
- wydatki majątkowe, w tym
- inwestycyjne.

W zakresie wydatków budżetowych, zauważyć można w Katowicach wysoką dynamikę wydatków inwestycyjnych, przekładającą się również na stosunkowo duży udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem (największy w grupie analizowanych miast). Najmniejszą dynamiką charakteryzowały się w Katowicach wydatki na wynagrodzenia.

Katowice wykazują najmniejszą dynamikę wydatków budżetowych spośród analizowanych miast (w porównaniu do roku 1995). Niemal 30% wydatków miasta pochłaniają wynagrodzenia, a wydatki inwestycyjne stanowią ponad 1/5 ogółu wydatków.

Tabl. VII.17. Wydatki budżetów gmin 2007 - podstawowe dane

Wyszczególnienie	Katowice	Gliwice	Sosnowiec	Kraków	Wrocław
Wydatki ogółem (w tys. zł), w tym	1017029	720975	577320	3009373	2645878
wynagrodzenia (w %)	28,6	23,0	31,4	22,8	22,4
zakup materiałów i usług (w %)	14,7	25,5	15,1	26,8	27,9
wydatki inwestycyjne (w %)	22,0	27,6	24,0	24,6	29,8
Wydatki ogółem (w zł) na 1 mieszkańca	3245	3644	2586	3979	4174
Wydatki ogółem (1995=100)	354	534	362	719	577
wynagrodzenia (1995=100)	403	1026	729	823	619
zakup materiałów i usług (1995=100)	263	600	304	622	687
wydatki inwestycyjne (1995=100)	579	1091	663	1293	1551

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl

➔ Pełniejsze dane o dochodach i wydatkach budżetów wybranych gmin przedstawiają tabele zamieszczone załączniku I.17.

4. STRATEGIA I PROGRAMY ROZWOJU LOKALNEGO

Miasto Katowice dysponuje zestawem podstawowych dokumentów strategicznych i programowych, stanowiących podstawę planowania rozwoju miasta, w tym aktualną strategią rozwoju, której ustalenia uwzględnia się przy sporządzaniu studium.

Do najistotniejszych dokumentów programowych Katowic, mających związek z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym należą:

- „Katowice 2020” Strategia rozwoju miasta, 2005 (załącznik do uchwały Nr LII/1068/05 Rady Miasta Katowice z 19 grudnia 2005 r.).
- Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2007 - 2011 (załącznik do uchwały Nr XVII/309/07 Rady Miasta Katowice z dnia 24.09.2007 r.) uaktualniany corocznie w projekcie budżetu miasta na kolejny rok;
- Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2007 - 2013 (załącznik do uchwały Nr XVII/324/07 Rady Miasta Katowice z 29 października 2007 r. oraz załącznik do Uchwały nr XXIX/636/08 z dnia 28 sierpnia 2008 r. zmieniająca uchwałę nr XVII/324/07 Rady Miasta Katowice z dnia 29 października 2007 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2007 - 2013)
- Plan koordynacyjny Centrum, 2007 r.;
- Analiza podstawowego układu komunikacyjnego miasta Katowice i możliwości oraz uwarunkowania jego planistycznego kształtowania, luty 2006 r.;

4.1. „Katowice 2020” Strategia rozwoju miasta, 2005

4.1.1. Prace nad Strategią Rozwoju Miasta poprzedziło opracowanie szczegółowego Raportu o Stanie Miasta, który charakteryzuje ośrodek w pięciu sferach: przestrzennej, ekonomicznej, społecznej, infrastrukturalnej, instytucjonalnej oraz dokonuje analizy pozycji konkurencyjnej Katowic. Strategia jest opracowaniem kompleksowym formułującym długoterminową wizję rozwoju miasta, priorytety strategiczne i cele strategiczne. Na podstawie celów wskazano strategiczne kierunki działania oraz projekty strategiczne. Wyznaczono wskaźniki kontrolne realizacji celów.

4.1.2. W „Strategii rozwoju miasta” wyznaczono pięć pól strategicznych (punktów ciężkości w rozwoju miasta):

- metropolitalność,
- jakość życia,
- centrum,
- przedsiębiorczość,
- transport i logistyka.

4.1.3. Dla określenia kierunków polityki przestrzennej gminy największe znaczenie mają cele, kierunki strategiczne i projekty określone w polach "jakość życia", "centrum" i "metropolitalność". Pojęcie "centrum" stosowane w strategii odnosi się do obszaru, który w terminologii urbanistycznej powinien być określany jako śródmieście - obszar intensywnej, wielofunkcyjnej zabudowy, którego częścią powinno być centrum - obszar koncentracji najważniejszych funkcji administracyjnych, handlowo - usługowych, kulturalnych oraz reprezentacyjnych przestrzeni publicznych.

4.2. Wieloletni Plan Inwestycyjny miasta Katowice na lata 2007 - 2011

Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2007 - 2011 określa (z zaakcentowaniem zadań na lata 2009 - 2011, mających znaczący wpływ na zagospodarowanie przestrzenne miasta) następujące główne zadania, wymagające zapewnienia możliwości realizacji poprzez ustalenia polityki przestrzennej gminy:

- etapowa przebudowa strefy śródmiejskiej,
- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe dla Os. Bażantów II etap,
- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe przy ul. Sławka - Rataja etap I zad. 1,2,3 i etap II (TBS),
- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe na osiedlu Bulwary Rawy - etap IV ul.1 Maja, Bohaterów Monte Cassino (Atlantico), zad. 2, 3, 4 (TBS),
- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe na osiedlu Szarych Szeregów / Boya - Żeleńskiego, Zawilców,
- przygotowanie terenu pod budownictwo mieszkaniowe przy ul. Grota Roweckiego i ul. Kopaniny Lewe - realizacja drogi gminnej z odwodnieniem - ul. Kopaniny Lewe i ul. Fijewskiego,
- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe dla II etapu osiedla mieszkaniowego przy ul. Panewnickiej,
- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe przy ul. Tymiankowej,
- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe pomiędzy ulicami Krokusów i Konwalii,
- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe przy ulicach R. Zwoźniakowej i E. Makuli,
- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ul. Zamiejskiej - Panewnickiej,
- przygotowanie terenu dla inwestycji komercyjnych w rejonie Autostrady A4 i ul. Kochłowieckiej,
- przygotowanie terenu pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ul. Swinarskiego,
- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ul. Pułaskiego,
- przygotowanie terenu dla budowy Parku Technologicznego w Katowicach,
- zmiana przebiegu DK Nr 81 na odcinku od ul. Kościuszki do ul. Murckowskiej - przebudowa ciągu ul. Kolejowa - 73 Pułku Piechoty, węzłów z ul. Kościuszki i Pszczyńską oraz odcinka ul. Pszczyńskiej od ul. 73 Pułku Piechoty do Al. Górnośląskiej, a także przebudowa węzła ul. Kościuszki z ul. Armii Krajowej,
- połączenie układu komunikacyjnego "Silesia City Center" z ul. Jabłoniową (I etap) i ul. Dębową (etap II),
- przedłużenie ul. Stęślickiego w kierunku północnym - I etap - ul. Konduktorska,
- układ komunikacyjny na terenie likwidowanej Huty Baildon - realizacja drogi publicznej wraz z odwodnieniem i oświetleniem dla zjazdu z DTŚ w kierunku obiektów ESAB oraz zapewnienie dojazdu do obiektów centrum biurowego Silesia Business Park,
- budowa między ulicami Raciborską a Koszarową w Katowicach obiektów dydaktycznych, kulturalnych wraz z zagospodarowaniem terenów zielonych na otwarty park form przestrzennych,
- Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach,
- budowa siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach,
- budowa siedziby Straży Miejskiej przy ul. Żelaznej,
- Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka dla Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Ekonomicznej w rejonie ul. Bankowej i Rawy,
- budowa Wydziału Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

4.3. **Lokalny program rewitalizacji miasta Katowice na lata 2007 - 2013**

4.3.1. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Katowice ustanawia następujące cele i zadania:

CPR.I. Przywrócenie utraconych funkcji centrum miasta:

- ZPR.I.1. Rozwój funkcji metropolitalnych i usług centrotwórczych;
- ZPR.I.2. Porządkowanie „starej” tkanki urbanistycznej;
- ZPR.I.3 Poprawa estetyki przestrzeni publicznych.

CPR.II. Zachowanie dziedzictwa historyczno - kulturowego najstarszych dzielnic miasta:

- ZPR.II.1. Rewaloryzacja obiektów o wartościach oraz znaczeniu historycznym i architektonicznym;
- ZPR.II.2. Zwiększenie potencjału kulturalnego i turystycznego miasta.

CPR.III. Rewitalizacja zdegradowanych terenów miejskich:

- ZPR.III.1. Poprawa jakości życia mieszkańców, w tym m.in. w zakresie warunków mieszkaniowych, bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i pomocy społecznej;
- ZPR.III.2. Wzmocnienie identyfikacji mieszkańców z miastem;
- ZPR.III.3. Stworzenie warunków do zmiany struktury społecznej w rewitalizowanych obszarach.

CPR.IV. Rewitalizacja zdegradowanych terenów przemysłowych i powojaskowych:

- ZPR.IV.1. Stworzenie warunków dla rozwoju nowych form aktywności gospodarczej, społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i turystyczno - rekreacyjnej.

4.3.2. Ujęte w Programie przedsięwzięcia rewitalizacyjne mają charakter jedynie propozycji, a ich realizacja będzie zależeć od możliwości finansowych i technicznych inwestora. Działania rewitalizacyjne dotyczą okresu programowania 2007 - 2013 i będą realizowane przy uwzględnieniu obowiązujących w tym okresie zasad pozyskiwania funduszy strukturalnych oraz środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

4.3.3. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Katowice obejmuje następujące obszary:

a) Tereny miejskie:

- obszar Centrum, wyznaczony granicami: na południu - Al. Górnośląska od węzła Mikołowskiego do Murckowskiego, na zachodzie - tory kolejowe na zapleczu ul. Raciborskiej i Kozielskiej, na północy - ul. Misjonarzy Oblatów i Katowicka, na wschodzie - ul. Wróblewskiego i Murckowska z węzłem Murckowskim;
- obszar Giszowiec - Nikiszowiec, w skład którego wchodzi tereny osiedli robotniczych Nikiszowiec i Giszowiec w granicach ochrony wpisanych do rejestru zabytków;
- obszar Szopienice, obejmujący tereny zabudowy miejskiej stanowiące część jednostki pomocniczej Szopienice - Burowiec;
- obszar Załęże, obejmujący tereny zabudowy miejskiej stanowiące część jednostki pomocniczej Załęże;
- obszar Witosa, obejmujący tereny zabudowy miejskiej w obrębie jednostki pomocniczej osiedle Witosa;
- obszar Piotrowice, obejmujący tereny zabudowy miejskiej w stanowiące część jednostki pomocniczej Piotrowice.

b) Tereny przemysłowe:

- obszar Kolonia Alfred, w skład którego wchodzi tereny dawnej kolonii robotniczej, stanowiące część jednostki pomocniczej Wełnowiec - Józefowiec,
- obszar Szopienice - Borki, w skład którego wchodzi tereny podlegające skutkom działalności Huty Metali Nieżelaznych Szopienice oraz eksploatacji górniczej z XIX wieku, stanowiące część jednostki pomocniczej Szopienice - Burowiec,
- obszar Wełnowiec - Józefowiec - Energetyków, w skład którego wchodzi tereny stanowiące część jednostki pomocniczej Wełnowiec - Józefowiec.

4.3.4. W obszarze Centrum wyznaczono następujące strefy operacyjne:

- strefa Rondo - Rynek (przebudowa centrum, wprowadzenie zróżnicowanej i wielowątkowej

przestrzeni publicznej)),

- strefa ul. Dworcowej (stworzenie atrakcyjnej przestrzeni śródmiejskiej, tzw. „małego rynku miasta”),
- strefa dworca kolejowego,
- strefa uniwersytecka,
- strefa ulic Pawła - Wodna - Górnicza (stworzenie atrakcyjnego kwartału zabudowy mieszkaniowo - biurowej z uzupełniającymi funkcjami użyteczności publicznej: kultury, nauki, handlu i usług),
- strefa Spodka (stworzenie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej spełniającej funkcje metropolitalne),
- strefa zabudowy modernistycznej ul. Skłodowskiej - Curie,
- strefa Katedry Chrystusa Króla,
- strefa Placu Sejmu Śląskiego,
- strefa Placu Rady Europy,
- strefa Al. Górnośląskiej,
- strefa Akademii Wychowania Fizycznego,
- strefa Akademii Sztuk Pięknych w rejonie ul. Koszarowej.
- Tereny przemysłowe i pokolejowe oraz tereny ogrodów działkowych występujące w obszarze Centrum, na których kreowane będą nowe funkcje to tereny położone w rejonie ulic: Raciborska - Strzelecka - Mikołowska (A), Kozielskiej (B), Koszarowej (C), Barbary - Kościuszki (D), Dabrowki - Grundmanna (E) oraz teren po zlikwidowanej kopalni „Katowice - Kleofas” (F).

4.3.5. W obszarze Giszowiec - Nikiszowiec projekty rewitalizacyjne mają przede wszystkim na celu kompleksowe odnowienie i konserwację obiektów dziedzictwa kulturowego.

4.3.6. Szopienice - Burowiec, poprzez swój przemysłowy charakter, uważana jest za dzielnicę nieatrakcyjną do zamieszkania i lokalizacji usług specjalistycznych wyższego rzędu. Tym niemniej na terenie dzielnicy występują ciekawe tereny w rejonie ul. Korczaka, które mogą być atrakcyjne dla zabudowy.

4.3.7. Załęże - o atrakcyjności tej części dzielnicy stanowią m.in. obszar rzeki Rawy, z kładkami dla pieszych, neogotycki kościół pod wezwaniem św. Józefa, domy mieszkalne górników z przełomu XIX i XX wieku (familoki) i kamienice.

4.3.8. Obszar Witosa - duży zespół mieszkaniowy staje się w stosunku do Śródmieścia swoistym zapleczem mieszkaniowym oraz lokalizacji funkcji centralnych; dodatkowo położenie w sąsiedztwie autostrady A4 przyczynia się do kreowania wizerunku miasta.

4.3.9. Obszar Piotrowice - w obrębie obszaru zlokalizowana jest Szkoła Policji w Katowicach, której infrastruktura wymaga modernizacji; zgodnie z planami Komendy Głównej Policji w latach 2010 - 2012 przewidywana jest istotna rozbudowa obiektu, w wyniku której szkoła stanie się największą w kraju policyjną jednostką szkoleniową.

4.3.10. Obszar Kolonia Alfred - doskonała lokalizacja, bliskość parku WPKiW, infrastruktura komunikacyjna (m.in. linia tramwajowa zapewniająca połączenie z centrum miasta) i właściwości krajobrazowe są dodatkowymi atutami przemawiającymi za realizacją kompleksowego projektu rewitalizacji i zagospodarowania dawnej kolonii robotniczej.

4.3.11. Obszar Szopienice - Borki: dobry dojazd do DK86 i sąsiedztwo terenów zielonych są szansą na rozwój nowoczesnego budownictwa mieszkaniowego.

4.3.12. Obszar Wełnowiec - Józefowiec - Energetyków. Izba Celna w Katowicach złożyła wniosek do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice, którego przedmiotem jest budowa siedziby Izby Celnej na bazie istniejącego szkieletu budynku, co pozwoli na zmianę wizerunku terenu ściśle przylegającego do Centrum.

4.4. **Plan koordynacyjny Centrum, 2007**

Plan Koordynacyjny jest współczesnym instrumentem planistycznym z zakresu urbanistyki operacyjnej, opracowanym w rezultacie konkursu urbanistyczno - architektonicznego na zagospodarowanie centrum Katowic z 2006 r. Tematem opracowania jest wskazanie perspektyw dla centrum Katowic, przestrzeni o szczególnym znaczeniu dla miasta i aglomeracji górnośląskiej. Wskazanie kierunków dla rozwoju centrum dotyczy zarówno procesu planowania jak i skutecznej,

konsekwentnej realizacji zadań. Zakres planowanej przebudowy to 28 hektarów ścisłego centrum tzw. „strefy A” i 80 hektarów „strefy B”.

Jako etap pośredni pomiędzy rozstrzygniętym konkursem urbanistyczno - architektonicznym a przygotowywanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, stanowi:

- ukierunkowaną wizję przebudowy- transformacji centrum Katowic;
- wskazanie modelu realizacji opartego o współczesne planowanie i sprawny system zarządzania;
- syntezę aspektów warunkujących kompleksowe przygotowanie wieloetapowego przedsięwzięcia, a następnie optymalną ich realizację;
- wskazanie kierunków rozwoju i dających się przewidzieć w bliskiej i dalekiej perspektywie przeobrażeń centrum Katowic.

Przyjęte w Planie Koordynacyjnym rozwiązania stanowią wskazanie kierunku dla ostatecznych przesądzeń. Stanowią bazę i punkt wyjścia do niezbędnych, dalszych opracowań, ekspertyz i wreszcie projektowania architektonicznego i realizacji poszczególnych zamierzeń. Wskazują na konieczność koordynowania działań i zarządzania procesem. Są przewodnikiem po problematyce, starają się zwracać uwagę na wszelkie sprawy i zagadnienia, które w przekonaniu autorów stanowią istotny element kształtowania dobrego miasta i jego centrum. Prowadzona polityka przestrzenna powinna gwarantować miastu prawidłowy rozwój i tworzyć ramy dla aktywności inwestycyjnej w centrum. Opracowanie zwraca uwagę na złożoność, kształt i funkcje przestrzeni miejskiej, konieczność kompleksowego programowania a następnie podejmowania konkretnych działań dla zrównoważonego rozwoju miasta i jego centrum.

4.5. Analiza podstawowego układu drogowego Katowic oraz możliwości i uwarunkowania jego kształtowania, 2006

Opracowanie przedstawia „propozycje planistyczne - zadania drogowe związane z uzupełnieniem podstawowego układu drogowego miasta Katowice do roku 2025 r.”:

- drogę krajową nr 81 (ciąg ulic Brynowska/Kościuszki) poprowadzić ul.73 Pułku Piechoty i Kolejową;
- budowa przedłużenia ul. Francuskiej do 73 Pułku Piechoty (variantowanie trasy);
- budowa odcinka południowego międzydzielnicowej trasy północ - południe, od ul. Kolejowej/ 73 Pułku Piechoty (variantowanie trasy);
- przedłużenie ul. Granicznej od ronda na wysokości ul. Sowińskiego do skrzyżowania ul. Francuskiej z Al. Górnośląską oraz modernizacja ul. Granicznej od ul. Warszawskiej wraz z przebudową wiaduktu pod magistralą kolejową;
- przedłużenie ul. Bocheńskiego w kierunku południowym, w rejon ul. Wybickiego w Ligocie i budowa zachodniej obwodowej Katowic od ul. Wybickiego do ul. Owsianej (variantowanie trasy; ponadto w perspektywie 2025 r. planuje się połączenie obwodowej zachodniej z węzłem autostradowym „Batory”);
- modernizacja ulic Kijowska - Medyków wraz z ich przedłużeniem do ul. Kościuszki w Ligocie;
- przedłużenie ul. Gałeczki w Chorzowie do dróg zbiorczych autostrady A - 4 w rejonie osiedla Witosa (odcinek południowy programowanej przez władze Chorzowa wschodniej obwodowej tego miasta);
- przedłużenie ul. Grundmanna w kierunku południowym do węzła "Mikołowskiego" autostrady A-4 oraz do ul. Sądowej;
- przedłużenie ul. Stęślickiego w kierunku północnym do ul. Konduktorskiej i dalej do połączenia z planowaną obwodową Siemianowic Śl.;
- budowa odcinka ul. Brynowskiej na fragmencie istniejącego przekroju jednojezdniowego do węzła drogowego w rejonie ul. Rolna/ Kościuszki (variantowanie trasy);
- modernizacja/przedłużenie ciągu ul. Bażantów - Tunelowa do toru kolejowego (ewentualnie z wiaduktem) i budowa połączenia z ul. Kościuszki od strony wschodniej) [uwaga: na rysunkach brak odcinka Tunelowa - Kościuszki];
- budowa przedłużenia linii tramwajowej od pętli w Brynowie do Osiedla Odrodzenia w Piotrowicach.

4.6. Inne gminne programy rozwoju i dokumenty planistyczne

Oprócz wyżej wymienionych, dla określania kierunków zagospodarowania przestrzennego znaczenie

mają inne opracowania wykonane, dotyczące głównie problematyki transportowej i infrastruktury technicznej:

4.6.1. Transport:

- Diagnoza stanu systemu transportowego oraz plan rozwoju transportu zbiorowego w obszarze działania KZK GOP, Ernst & Young, Warszawa - Katowice, sierpień 2007;
- Studium wykonalności zmiany przebiegu drogi krajowej nr 81 na odcinku od ul. Kościuszki do ul. Murckowskiej, System Katowickie Przedsiębiorstwo Inżynierskie Sp. z o.o., sierpień 2007;
- Studium wykonalności budowy przedłużenia ul. Stęślickiego w kierunku północnym, System Katowickie Przedsiębiorstwo Inżynierskie Sp. z o.o., lipiec 2007;
- Studium organizacji transportu oraz zarządzania parkowaniem w Śródmieściu;
- Propozycja układu ulic miejskich na terenach po byłej KWK „Katowice”, Wariant Pracownie Projektowe Sp. z o.o., czerwiec 2007;
- Operacyjny program modernizacji infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji śląskiej w latach 2007 - 2013, System Katowickie Przedsiębiorstwo Inżynierskie Sp. z o.o., grudzień 2006;
- Studium wykonalności budowy drogi stanowiącej przedłużenie ul. Gałeczki w Chorzowie, łączącej Drogową Trasę Średnicową z drogami zbiorczymi autostrady A-4 w Katowicach, System Katowickie Przedsiębiorstwo Inżynierskie Sp. z o.o., styczeń 2006;
- Analiza funkcjonalno - przestrzenna oraz opracowanie wariantów rozwiązań dla poprowadzenia zachodniej obwodnicy Katowic z uwzględnieniem przedłużenia ciągu ulic Bracka - Bocheńskiego do ul. Kościuszki, listopad 2005.

4.6.2. Infrastruktura techniczna:

- Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, etap I część 2 i 3 (tom I i II), Energoprojekt - Katowice SA, Energoexpert Sp. z o.o., marzec 2001;
- Monitorowanie podaży i zapotrzebowania energii cieplnej, energii elektrycznej i paliw gazowych w mieście Katowice, Główny Instytut Górnictwa Zakład Oszczędności Energii i Ochrony Powietrza, grudzień 2004;
- Master plan dla gospodarki ściekowej w mieście Katowice - program uporządkowania gospodarki ściekowej w mieście, Konsorcjum LF Consulting Engineers Polska Sp. z o.o., Wojewódzkie Biuro Projektów w Zabrze, 2006;
- Plan gospodarki odpadami dla miasta Katowice na lata 2005 - 2012, ROT Recycling Odpady Technologie, Gliwice, listopad 2004.

VIII. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA. JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

1. ZASOBY MIESZKANIOWE

1.1. Wielkość zasobów.

W Katowicach w 2007 r. były 133636 mieszkania (439,7 tys. izb o łącznej powierzchni użytkowej 7,8 mln m2). Dominowały wśród nich zasoby spółdzielni mieszkaniowych (blisko 60 tys. mieszkań o powierzchni użytkowej około 3 mln m2, stanowiących 44% zasobów mieszkaniowych¹⁷⁰ oraz mieszkania osób fizycznych (43 tys. mieszkań o powierzchni użytkowej ponad 3 mln m2 - około 32% ogółu zasobów mieszkaniowych). Na pozostałą część składają się: zasoby komunalne (blisko 19 tys. mieszkań o powierzchni niespełna 950 tys. m2, nieco ponad 14% ogółu zasobów), zasoby zakładów pracy (10,6 tys. mieszkań, blisko 8% ogółu mieszkań) oraz w niewielkim procencie zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego i pozostałych podmiotów (po około 1 tys. mieszkań).

Tabl. VIII.1. Zasoby mieszkaniowe Katowic na tle miast Metropolii Katowickiej i głównych metropolii w kraju

	mieszkania	izby	powierzchnia użytkowa mieszkań [m²]	ludność	mieszkania na 1000 osób	izby na 1 osobę	powierzchnia użytkowa na 1 osobę
KATOWICE	133636	439719	7768523	312201	428,04	1,41	24,88
Bytom	72279	229338	3918068	184765	391,19	1,24	21,21
Chorzów	50300	149710	2564478	113678	442,48	1,32	22,56
Dąbrowa Górnicza	50058	166719	2917951	128795	388,66	1,29	22,66
Gliwice	74922	257634	4465466	197393	379,56	1,31	22,62
Jaworzno	33334	114922	2095351	95520	348,97	1,2	21,94
Mysłowice	27183	95848	1709724	74912	362,87	1,28	22,82
Piekary Śląskie	23297	79282	1379058	59061	394,46	1,34	23,35
Ruda Śląska	56719	179401	3028416	144584	392,29	1,24	20,95
Siemianowice Śląskie	29936	93577	1564491	71621	417,98	1,31	21,84
Sosnowiec	90828	291513	4914090	222586	408,06	1,31	22,08
Świętochłowice	21916	66327	1105892	54525	401,94	1,22	20,28
Tychy	46264	161608	2795228	129776	356,49	1,25	21,54
Zabrze	67181	216518	3681211	189062	355,34	1,15	19,47
RAZEM METROPOLIA KATOWICKA	777853	2542116	43907947	1978479	393,16	1,28	22,19
Łódź	333886	1025598	17722695	753192	443,29	1,36	23,53
Warszawa	780911	2446925	44506242	1706624	457,58	1,43	26,08
Kraków	304536	962573	17128132	756583	402,51	1,27	22,64
Trójmiasto	297586	1004667	17619391	745113	399,38	1,35	23,65
Poznań	228158	790756	14564338	560932	406,75	1,41	25,96
Wrocław	253708	849435	15211053	632930	400,85	1,34	24,03

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl, stan w roku 2007

1.1.1. Struktura zasobów. Według danych Narodowego Spisu Powszechnego 2002, z ogólnej liczby mieszkań w Katowicach - 132 tys., mieszkań, 5855 mieszkań (4,4%) było niezamieszkanymi, w tym 490 mieszkań było przeznaczonych do rozbiórki lub nie miało ustalonego przeznaczenia. Odsetek wolnych mieszkań nie był więc wysoki; mieszkań stale zamieszkanymi było 125 tys.

Struktura wieku zamieszkanymi zasobów jest mniej korzystna niż przeciętnie w województwie śląskim i kraju - wyższy jest udział zasobów najstarszych, zbudowanych przed I wojną światową. Liczba mieszkań 1-izbowych wynosiła w momencie spisu 3903, z czego 1482 były to mieszkania zbudowane przed 1945 rokiem, a 1813 - zbudowane w latach 1945-1970 (zazwyczaj o gorszym standardzie), które można traktować w bilansie potrzeb jako zasoby substandardowe (do wymiany).

Według kryterium powierzchniowego do zasobów substandardowych można zaliczać mieszkania o powierzchni użytkowej mniejszej od 30 m² - których w momencie spisu powszechnego było 5240, w tym 1932 mieszkania wybudowane przed rokiem 1945. Według kryterium wyposażenia, do grupy mieszkań substandardowych należy zaliczyć mieszkania 1 i 2-izbowe pozbawione łazienki, których (zamieszkanymi) było w 2002 r. 7 tys.

1.1.2. Zasoby komunalne

Lokale socjalne. Mieszkaniowy zasób miasta Katowice obejmuje 18959 lokali mieszkalnych¹⁷¹. Na zasób składają się: lokale będące własnością lub współwłasnością Miasta w budynkach będących własnością lub współwłasnością miasta Katowice, zarządzane przez Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej (KZGM) lub inne podmioty, lokale będące własnością Miasta w budynkach będących własnością wspólnot mieszkaniowych z udziałem miasta Katowice, zarządzane przez KZGM lub inne podmioty, lokale pozostające w samoistnym posiadaniu Miasta w budynkach zarządzanych przez KZGM na podstawie karty inwentaryzacyjnej, jeżeli właściciel nieruchomości jest nieznany lub nie zostało ustalone miejsce jego pobytu oraz lokale nabyte przez Miasto.

Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Katowice na lata 2007-2011 określa Uchwała Nr XII/208/07 Rady Miasta Katowice z 25.06.2007 r. W gospodarowaniu zasobem mieszkaniowym uwzględnia się analizę opłacalności utrzymywania zużytych technicznie i funkcjonalnie nieruchomości, przeznaczając do rozbiórki obiekty, których nie opłaca się kompleksowo remontować. Plan rozbiórek budynków ze względu na ich stan techniczny do 2011 r. przewiduje likwidację budynków z 172 lokalami mieszkalnymi, zlokalizowanymi przy ul. Pawła 3, Wodnej 3, 3a, 5b, 5c, 12, 12a, Górniczej 6a, 8, 10a, 11, 13, 17, Mikołowskiej 35, 35a, 35b, Morawa 25, Hetmańskiej 15, Styczniovej 22, Nad Osiekiem 4, 6, 8, Książęcej 14, Żyznej 1, Plebiscytowej 4a i Warszawskiej 62, 62a, 64, 64a.

Zadania Miasta związane z zapewnieniem lokali socjalnych i zamiennych oraz zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach są realizowane poprzez wykorzystanie: mieszkaniowego zasobu miasta, lokali w budynkach będących własnością osób fizycznych lub prawnych, znanych z miejsca pobytu, administrowanych przez KZGM, lokali mieszkalnych w budynkach będących własnością osób fizycznych lub prawnych, nieadministrowanych przez KZGM, na podstawie stosownych umów. Z zasobów miasta na podstawie Uchwały Nr XIX/355/07 Rady Miasta Katowice z 26.11.2007 r. wydzielono 421 lokali socjalnych (lokalne na wynajem jako lokale socjalne). Lokale te są położone na terenie całego miasta, w większości (57%) w Szopienicach - Burowcu (93 lokale), Śródmieściu (82 lokale) i Zawodziu (66 lokali). Zgodnie z uchwałą w sprawie przyjęcia Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta, zmierzać się będzie do likwidacji lokali socjalnych w ścisłym centrum (tereny pomiędzy Rynkiem, ul. Mickiewicza, Stawową, pl. Szewczyka, Dworcową, torami kolejowymi, ul. Damrota, Warszawską, Mieleckiego i Teatralną) oraz na obszarach objętych lokalnymi programami rewitalizacji, o ile założenia programów tak stanowią.

Na lokale z zasobu komunalnego oczekuje (XI.2007 r.): 1826 osób, wobec których sąd orzekł eksmisję z prawem do lokalu socjalnego, 209 osób ujętych na listach osób oczekujących na wydanie skierowania do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego, 151 osób - na wydanie skierowania do zawarcia umowy najmu lokalu zamiennego i 88 osób ujętych na listach osób oczekujących na wydanie skierowania do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego na czas nieoznaczony. 135 lokali socjalnych jest zajmowanych przez osoby, które w związku z uzyskiwanych dochodem oczekują na zawarcie umowy najmu lokalu na czas nieoznaczony.

1.1.3. Zasoby budownictwa społecznego

Katowickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego (spółką z o. o., utworzona w XI.1996 r. przez Miasto Katowice i Katowicką Spółdzielnię Mieszkaniową) wybudowało dotychczas 10 budynków z 303 mieszkaniami, w zdecydowanej większości na Zawodziu (os. Bulwary Rawy, ul. Szeroka, Marcinkowskiego, 1 Maja), a także w Giszowcu (os. Kasztany) i przy ul. Krasińskiego. Ponadto, TBS przejęło zakładowe budynki mieszkalne przy ul. Kominka, Kubiny, Warmińskiej, Złotej i 1 Maja oraz lokale mieszkalne we wspólnotach mieszkaniowych przy ul. Dębowej, Modrzewiowej i Grabowej. Na mieszkania zaadaptowano ponadto lokale w byłym hotelu przy ul. Obroki. Do 2010 r. spółka zamierza zbudować 797 mieszkań (os. Bulwary Rawy oraz przy ul. Sławka i Krasińskiego).

1.2. Budownictwo mieszkaniowe

W ubiegłych latach do użytkowania oddawano corocznie po kilkaset mieszkań, cechujących się w większości znaczną powierzchnią użytkową (ponad 100 m², a w budownictwie jednorodinnym ponad 150 m²). W ubiegłych latach (2005 - 2007) nieco więcej mieszkań (57% ogółu) zostało zbudowanych w budynkach wielorodzinnych. Przyrost nowych mieszkań w Katowicach i całej

170 do największych spółdzielni mieszkaniowych należą: Katowicka - 19,6 tys. mieszkań, Piast - 8 tys., SM im. Paderewskiego - 4,1 tys.

171 pismo BL-II-TS-71415/1054/07 z 10.12.2007 r.

metropolii jest wyraźnie wolniejszy niż w Warszawie i innych ośrodkach regionalnych. Można to tłumaczyć wysokim wskaźnikiem liczby mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców, który w Katowicach jest niemal tak wysoki jak po kilku latach dynamicznego rozwoju budownictwa mieszkaniowego w Warszawie. Utrzymujący się od piętnastu lat odpływ ludności oraz ujemny przyrost naturalny doprowadziły do poprawy sytuacji na rynku mieszkaniowym.

Tabl. VIII.2. Mieszkania oddane do użytkowania w wybranych miastach w latach 2000 - 2007

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2000- -2007	średnia roczna
KATOWICE	366	521	287	833	711	317	440	619	4094	512
Metropolia Katowicka	1117	1632	1437	2526	2558	2176	2006	2457	15909	1988
Warszawa	14408	16278	13070	12335	10300	14436	13686	15729	110242	13780
główne ośrodki regionalne										
Kraków	3423	5517	3481	4123	4472	4557	6612	4922	37107	4638
Trójmiasto	1914	2441	4450	4859	3239	4168	4789	4600	30460	3808
Wrocław	2740	5571	3548	3902	2021	1979	4379	3327	27467	3433
Łódź	1232	1652	1255	1273	1384	682	1186	1559	10223	1278
Poznań	2234	3305	2890	3054	2509	3375	2828	4069	24264	3033
Bydgoszcz	675	1563	832	1083	540	505	681	668	6547	818
Szczecin	1781	2259	1904	1844	1934	1536	897	2015	14170	1771
Lublin	1348	2573	1125	1453	1081	1661	1404	1379	12024	1503

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.stat.gov.pl

2. LOKALNE OŚRODKI USŁUGOWE

2.1. W większości dzielnic ukształtowały się ośrodki usługowo - handlowe o zasięgu lokalnym. Stopień wyposażenia w różnego rodzaju usługi i forma (kształt przestrzenny) ośrodków jest silnie zróżnicowany, w zależności od wielkości obsługiwanego obszaru i jego genezy.

Z reguły ośrodki lokalne obejmują koncentrujące się w ich obrębie usługi podstawowe: handel (głównie spożywczy), obsługa finansowa (placówki bankowe), poczta, ochrona zdrowia (przychodnie), oświata (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja), kultura (ośrodki kultury, biblioteki) i kościoły, powiązane z przystankami komunikacji publicznej i przestrzenią publiczną (plac, główna ulica, zieleń urządzona, tereny rekreacyjne).

2.2. Lokalne ośrodki usługowe występują w zróżnicowanej formie, w zależności od procesów urbanistycznych kształtujących poszczególne dzielnice i osiedla:

- a) w postaci wyraźnego, centralnego miejsca, uformowanego przeważnie w formie placu, stanowiącego element zamierzonej kompozycji urbanistycznej: w dzielnicach stanowiących wcześniej - dłużej (Szopienice - pl. Powstańców Śl.) lub krócej (Murcki - pl. Kasprowicz) samodzielne miasta bądź w osiedlach budowanych od podstaw, w różnych okresach (Nikiszowiec - pl. Wyzwolenia, Giszowiec - pl. Pod Lipami, Ligota - pl. Centralny, Koszutka - pl. Grunwaldzki, Os. Witosa - pl. św. Huberta); lokalizacja usług tylko w części jednostek koncentruje się wokół miejsca centralnego, w wielu przypadkach, tam, gdzie miejsce centralne stanowi jedynie element kompozycyjny układu urbanistycznego, usługi zlokalizowane są na większym obszarze;
- b) w postaci liniowej - głównej ulicy dzielnic, cechujących się wciąż czytelnym wiejskim rodowodem, (zurbanizowane dawne ulicówki): Dąb (ul. Dębowa), Załęże (Gliwicka), Bogucice (Markiefki), Brynów (Brynowska), Ochajec (ul. Jankego), Janów (ul. Oswobodzenia), Zawodzie (ul. 1 Maja); usługi stanowią z reguły obudowę głównej ulicy (w parterach budynków);
- c) jako rejon skrzyżowania głównych ulic w obrębie dawnych, silnie przekształconych wsi: Piotrowice (skrzyżowanie ul. Armii Krajowej i Jankego), Ligota (Panewnicka - Piotrowicka), Panewniki (Panewnicka, Medyków i Kijowska), Dąbrówka Mała (Strzelców Bytomskich i Le Ronda), Roździeń (Obrońców Westerplatte, Hallera i Wandy);
- d) w formie swobodnej kompozycji rozproszonych usług, zwykle powiązanych z zielenią (Os. Tysiąclecia, Odrodzenia, Roździeńskiego, Józefowiec), w niektórych osiedlach usługi zlokalizowane są w parterach budynków mieszkalnych (Kokociniec, Paderewskiego, Giszowiec [Staszica], Kukuczki, Morawa).

2.3. W obrębie miasta (pomijając obszar Śródmieścia traktowany jako główny ośrodek centralny zaspokajający potrzeby usługowe w skali całego miasta oraz regionu), w obszarach dzielnic i osiedli (jednostki pomocnicze) zidentyfikowano 40 lokalnych ośrodków usługowo - handlowych o znaczeniu podstawowym (obejmujących rejony koncentracji usług, z dominacją handlu i usług podstawowych).

Dodatkowo wskazano rozproszone lokalizacje usług (głównie handlu pierwszej potrzeby) o znaczeniu uzupełniającym w stosunku do ośrodka podstawowego.

Część ośrodków osiedlowych ze względu na położenie w zasięgu oddziaływania większego dzielnicowego ośrodka usługowego została przez niego zdominowana (np.: os. Bohdanowicza w Murckach).

Część osiedli, mimo swojej odrębności, nie wykształciła znaczącego ośrodka usługowego (np. Wymysłów).

Południowo - zachodnie dzielnice miasta, o wyraźnych cechach układów wiejskich, posiadają słabo ukształtowane ośrodki usługowe, zlokalizowane w rejonach skupisk zabudowy (Podlesie - rejon ul. Uniczowskiej, Zarzeczce - Grota-Roweckiego).

Do najważniejszych ośrodków lokalnych należy zaliczyć ośrodki obsługujące dzielnice o znacznej liczbie ludności (Osiedle Tysiąclecia) oraz stanowiące przez długi czas samodzielne jednostki administracyjne (Szopienice).

Tabl. VIII.3. Wyposażenie lokalnych ośrodków usługowych

lp.	Dzielnica Osiedle /jednostka pomocnicza/	lokalizacja ośrodka	Usługi							zieleni, rekreacja	komunikacja publ.	ludność w promieniu 500 m
			handel	przedszkole	szkoła podst.	gimnazjum	dom kultury	biblioteka	sakralne			
1	Os. Witosa	pl. św. Herberta, Witosa, Kwiatkowskiego	X	X	X	X	X	X	X	X	X	8631
2	Załęże	Gliwicka odcinek pomiędzy: Szewczenki, Pośpiecha	X	X	X			X	X		X	5530
3	Załęże	pl. Londzina, Gliwicka, Bocheńskiego, Wolskiego	X	X	X	X				X	X	3525
4	Załęże	Gliwicka odcinek pomiędzy: Wiśniową, Piastów	X	X			X			X	X	4549
5	Os. Tysiąclecia	Os. Górne: Ułańska, Tysiąclecia	X						X	x	X	6465
6	Os. Tysiąclecia	Os. Centralne: Zawiszy Czarnego, B. Chrobrego	X	X	X	X	X	x	x	X	X	9006
7	Os. Tysiąclecia	Os. Dolne: al. B. Krzywoustego, Piastów, Mieszka I.	X	X	X	X	X	x	x	X	X	8018
8	Dąb	Dębowa odcinek pomiędzy: Chorzowska, Sportowa	X	X	X				X		X	3 566
9	Wełnowiec/Dąb	rejon skrzyżowania: Szczecińska, Krzyżowa, Kotlarza, Ściegiennego oraz rejon skrzyżowania: Agnieszki, Krzyżowa, Dębowa, Bukowa	X	x	X	X	X	x		X	X	10373
10	Wełnowiec / Józefowiec	Józefowska (od Karłowicza do Rysia), rejon pomiędzy: Szczecińska, Mikusińskiego	X	x	X			x	X	X	X	7934
11	Koszutka	Misjonarzy Oblatów (od Sokolskiej do al. Korfantego), Katowicka (od al. Korfantego, pl. Gwarków do Wierzbowej), rejon Ordonia;	X	X	X	X			X	X	X	8415
12	Bogucice	Markiefki (od skrzyżowania z Katowicką i Leopolda) rejon ulic: Sztygarska, Ścigały	X	x	X	X	X	X	X	x	X	8087
13	Os. Kukuczki	Stowiańska, Puławska, Sandomierska	X	X	X	X		X	x	x	x	4736
14	Os. Roździeńskiego	centralna część osiedla	X	X	X			X		X	X	6329
15	Zawodzie	1 Maja (od Czarneckiego poprzez Murckowską, Bohaterów Monte Cassino do Marcinkowskiego) rejony ulic: Marcinkowskiego, Staszica	X	X	X	X	X	X	X	X	X	6458
16	Dąbrówka Mała	Strzelców Bytomskich (od Pod Młynem do Hallera), Hallera, Le Ronda (od Grzegorzka) rejony: pl. Żołnierzy Września, al. Niepodległości	X	X	X		X	X	X	X	X	3482

lp.	Dzielnica Osiedle /jednostka pomocnicza/	lokalizacja ośrodka	Usługi							zieleni, rekreacja	komunikacja publ.	ludność w promieniu 500 m
			handel	przedszkole	szkoła podst.	gimnazjum	dom kultury	biblioteka	sakralne			
17	Roździeń /Burowiec	ciąg ulic: Hallera i Obrońców Westerplatte (od Konnej do Korczaka) rejon ulic: Wandy, Siewna, Korczaka	X	X	X	x	X	X	X	X	X	2031
18	Szopienice	pl. Powstańców Śl. i ulice: Obrońców Westerplatte i Bednorza (do zbiegu w rejonie Parku), Wiosny Ludów (do Ratuszowej), Lwowska (do wiaduktu kolei)	X	X	X	x	X	X	X	X	X	6486
19	Janów/Nikiszowiec	rejon skrzyżowania: Lwowskiej, Oswobodzenia, Ociepki	X	X	X	X					X	987
20	Janów Wiejski	Zamkowa, Grodowa (od Zamkowej do Leśnego Potoku)	X				X	X		x	X	3891
21	Nikiszowiec	pl. Wyzwolenia, rejon ulic: Krawczyka, Rymarska, Nałkowskiej, Zamkowa	X	X	X	X			X	X	X	3962
22	Giszowiec	pl. Pod Lipami i ulice: Gościńska, Barbórki, Batalionów Chłopskich, Wojciecha oraz rejon: Przyjazna, Agaty	X	X	X	X	X	X	X	X	X	7709
		rejon skrzyżowania: Mysłowickiej, Karliczka, Kolistej	X	X		X	X				X	7566
23	Murcki	pl. Kasprowicza, Baczyńskiego, Solskiego	X	x	X	X	x	x	X	x	X	4162
24	Boże Dary	Boya Żeleńskiego i Koraszewskiego, Kościuczka	X	X	X		X			x	X	3521
25	Podlesie	Uniczowska (od Armii Krajowej do Kaskady), Trojaka w rejonie skrzyżowań: Michałowskiego i Malczewskiego	X	X	X			X	X		X	1867
26	Zarzecze	Grota - Roweckiego (od Kanałowej do Steller)	X				X	X	X		X	530
27	Kostuchna	Boya Żeleńskiego rejon: Migdałowców/Wantuly	X	X	X	X			X	X	X	1114
28	Kostuchna	Szarych Szeregów (od Smugowej do Krupińskiego)	X					X			X	1360
29	Os. Odrodzenia	centralna część osiedla (Łętowskiego)	X	X	X		x	x	x	x	x	9025
30	Piotrowice	Armii Krajowej (od Robotniczej do Świerkowej), Jankego (od Szewskiej do Wilczewskiego), Fredry, Policyjna	X	X	X	X	X	X	X		X	3008
31	Ochojec	Jankego (od Odrodzenie do Nad Jarem), Szenwalda	X	X					X		X	2640
32	Zadole	Zadole, Zielonogórska, Kotobrzeska, Gorzowska	X	X	X	X			X		x	8393
33	Panewniki	skrzyżowanie: Panewnicka, Medyków, Kijowska	X	X					X	X	X	2100
34	Kokociniec	Pomiędzy ulicami: od Kijowska, Płochy do Matej	X	X	X					x	x	5200
35	Ligota	Panewnicka (od Franciszkańskiej do Mazowieckiej), Piotrowicka (od Franciszkańskiej do Słupskiej), Franciszkańska, Grunwaldzka	X	x	x	x	X	X	X		X	9806
36	Brynów	Rolna (od Joliot-Curie do Hetmańskiej) Hetmańska (od Rolnej do Ligockiej), rejon ulic: Grzybski, Kossak-Szczuckiej;	X	X	X	X		X	X		X	7718
37	Brynów	Brynowska (od Dworskiej do Kościuszki)	X	X	X	X		X			X	3195
38	Os. Zgrzebnika	Gawronów (od Kormoranów do Lełków)	X	X					X	X	X	2427
39	Katowicka Hałda	Mikołowska, Pola, Ligocka, rejon: Piękna, Parkowa	X	X	X	X	x		X	x	X	5104
40	Os. Paderewskiego	Graniczna, Sowińskiego, Szeptyckiego	X	X	X	X	X	x	x	X	X	8910

Uwaga: X - występuje w obszarze lokalizacji ośrodka; x - występuje w jednostce poza obszarem ośrodka

opracowanie: BRR Katowice; stan w roku 2007

3. PODSTAWOWE USŁUGI PUBLICZNE

3.1. Ochrona zdrowia

3.1.1. Katowice dysponują rozbudowaną siecią szpitali, obejmującą:

- 5 szpitali klinicznych Śląskiego Uniwersytetu Medycznego (Centralny Szpital Kliniczny [ul. Medyków 14], Szpital Kliniczny im. Andrzeja Mieleckiego [ul. Francuska 20-24, Dąbrowskiego 25, Reymonta 8], Szpital Kliniczny Nr 5 [ul. Ceglana 35], Szpital Kliniczny Nr 6, Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka im. Jana Pawła II [ul. Medyków 16], Szpital Kliniczny nr 7 Górnośląskie Centrum Medyczne (Specjalistyczny Szpital Wieloprofilowy), Górnośląski Ośrodek Kardiologii [ul. Ziołowa 45/47];
- szpital Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA im. Sierżanta Grzegorza Załogi, ul. Głowackiego 10)
- 3 szpitale, dla których organem założycielskim jest Urząd Marszałkowski (Centrum Psychiatrii, ul. Korczaka 27, filia - ul. Korczaka 2, Szpital im. Stanisława Leszczyńskiego, ul. Raciborska 27, Józefowska 119, Okręgowy Szpital Kolejowy, ul. Panewnicka 65);
- 5 placówek miejskich (Szpital im. Prof. Emila Michałowskiego, ul. Strzelecka 9; Szpital im. L. Rydygiera, ul. Markiefki 87, Szpital św. Elżbiety, ul. Warszawska 52, Szpital Miejski Murcki, ul. Sokołowskiego 2, Szpital Geriatryczny im. Jana Pawła II, ul. Morawa 31.

Uchwałą Nr XII/223/07 Rady Miasta Katowice z 25.06.2007 r. w sprawie przyjęcia założeń zmian w organizacji działalności samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej - Szpitala im. Św. Elżbiety oraz Szpitala im. L. Rydygiera, postanowiono o likwidacji wymienionych szpitali i powierzeniu kontynuacji udzielania świadczeń zdrowotnych niepublicznym zakładom opieki zdrowotnej utworzonym przez zgromadzenia zakonne (Zakon Szpitalny św. Jana Bożego w Polsce oraz Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety, Prowincja Katowice).

Według danych statystycznych, w 2006 r. na 10 tys. mieszkańców w szpitalach ogólnych przypadało 113,8 łóżek (średnio w województwie - 57 łóżek).

3.1.2. W zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej działa 187 zakładów opieki zdrowotnej (w tym 32 publiczne) i 14 placówek służby medycyny pracy; w tym, m.in. placówki miejskie (Zakład Opieki Długoterminowej, ul. Szopienicka 10 i Zakład Lecznictwa AmbulATORYJNEGO „Moja Przyszłość”, ul. Bocheńskiego 38a) oraz urzędu marszałkowskiego (Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy, ul. Warszawska 42), a także 66 praktyk lekarskich.

3.1.3. W mieście działają ponadto inne zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Urząd Marszałkowski, udzielające podstawowych i specjalistycznych świadczeń zdrowotnych oraz promujących zdrowie (Zespół Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych, ul. Powstańców 31, Lompy 16; Wojewódzka Specjalistyczna Przychodnia Stomatologiczna, ul. Dworcowa 17; Wojewódzki Zespół Ochrony Zdrowia Matki, Dzieci i Młodzieży, ul. Powstańców 31;Obwód Lecznictwa Kolejowego, ul. Dworcowa 3) oraz Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe (ul. Powstańców 52), udzielające medycznej pomocy doraźnej, z podstacjami przy ul. Tysiąclecia 88b i bpa. Bednorza 3 oraz zespołami wyjazdowymi przy ul. Ziołowej 43b i Kotlarza 6.

3.1.4. W mieście istnieją 102 apteki (na aptekę przypadało 3083 osoby, w województwie - 4043 osoby). W zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 działa żłobek miejski, składający się z 8 oddziałów (łącznie 385 miejsc), zlokalizowanymi przy: ul. Ordona 3a, Ciesielska 1, Wojciecha 23a, Zadole 24, Tysiąclecia 45, Bytomska 8a, Szeptyckiego 1, Ligonja 43.

3.2. Pomoc społeczna

Zadania gminy w zakresie pomocy społecznej realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej [MOPS] (ul. Jagiellońska 17), powołany uchwałą Nr XII/82/90 Miejskiej Rady Narodowej Katowic z 28.02.1990 r., we współpracy z ponad 40. organizacjami pozarządowymi i fundacjami. Pomoc społeczna jest realizowana na podstawie przyjmowanych przez Radę Miasta strategii i programów: Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych (Uchwała Nr XXXIII/673/04 Rady Miejskiej Katowic z 22.11.2004 r. z późn. zm.), Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2007 - 2011 - Katowice bez barier (Uchwała Nr VIII/124/07 Rady Miasta Katowice z 26.03.2007 r.) oraz uchwalanych corocznie miejskich programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. W Katowicach mieści się Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego (ul. Powstańców 41a), działający w zakresie pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, promocji i ochrony zdrowia.

W ramach MOPS działa 10 Terenowych Punktów Pomocy Społecznej, obejmujących swym zasięgiem poszczególne dzielnice miasta: Nr 1 (ul. Andrzeja 10) - Śródmieście Zachód, Nr 2 (Warszawska 42) -

Śródmieście Wschód, Os. Gwiazdy i Os. Paderewskiego, Nr 3 (Oblatów 24) - Koszutka, Wełnowiec, zach. część Bogucic, Nr 4 (Gliwicka 96) - Załęże i Os. Witosy, Nr 5 (Dębowa 16c) - Os. Tysiąclecia, Dąb, Józefowiec, Nr 6 (Czecha 2) - Zawodzie, wsch. część Bogucic, Dąbrówka Mała, Nr 7 (Świdnicka 35a) - Ligota, Panewniki, Brynów, Nr 8 (Łętowskiego 6a) - Piotrowice, Ochojec, Zarzecze, Kostuchna, Murcki, Podlesie i Os. Ptasie, Nr 9 (Krakowska 138) - Janów, Nikiszowiec, Giszowiec, Wilhelmina, Nr 10 (Krakowska 138) - Szopienice, Borki, Burowiec. Liczba rodzin objętych pomocą wynosi w poszczególnych rejonach miasta od 872 (Nr 9) do 1271 (Nr 1).

Pomoc społeczna obejmuje działania na rzecz: osób starszych i niepełnosprawnych, dzieci chorych, młodzieży oraz rodziny w kryzysie, bezrobotnych i bezdomnych, osób z problemem alkoholowym i używających narkotyków.

3.2.1. **Pomoc dla osób starszych i niepełnosprawnych.** Na system opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi (terminalnie chorzy, starsi i niepełnosprawni, niezdolni do samodzielnego funkcjonowania w środowisku), tworzy między innymi:

- 10 lokalnych dziennych domów pomocy społecznej, 5 klubów seniora i 2 mieszkania chronione,
- 6 zakładów pielęgnacyjno - opiekuńczych i opiekuńczo - leczniczych (ul. Gliwicka 78, Szopienicka 10, Sokołowskiego 2, ul. Barlickiego 5, Czempieła 1),
- 2 domy pomocy społecznej (ul. Bp Adamskiego 22, Traktorzystów 42).

Pomocą dla osób starszych i niepełnosprawnych objęto w 2006 r. 2904 osoby. Z dziennych domów pomocy społecznej skorzystało 825 osób, świadczeniem usług opiekuńczych i opiekuńczo - medycznych objęto 1377 osób. Czas oczekiwania na miejsce w domach opieki społecznej (przeznaczonych dla osób, u których pomoc rodziny i/lub gminy w formie usług jest niewystarczająca i które ze względu na stan zdrowia wymagają całodobowej opieki) wynosi od 1 do 2 lat. W związku z tym, 157 mieszkańców Katowic przebywało w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów.

Liczba niepełnosprawnych mieszkańców miasta wynosi około 28,9 tys. osób, głównie z uwagi na schorzenia narządu ruchu (około 10 tys. osób) oraz układu oddechowego i krążenia (około 2,8 tys. osób). Około 25% niepełnosprawnych cechuje się znacznym stopniem niepełnosprawności lub całkowitą niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji. W ramach opieki nad osobami niepełnosprawnymi (upośledzonych umysłowo, zaburzonych psychicznie, niepełnosprawnych ze schorzeniami narządu ruchu oraz słuchu) działają placówki MOPS, fundacji i stowarzyszeń, w tym m.in. środowiskowe domy samopomocy, ośrodki rehabilitacyjno - oświatowe, rehabilitacyjne i diagnostyczne oraz hostele.

3.2.2. **Pomoc dla dzieci chorych, szkolnictwo specjalne, poradnie.** W ramach pomocy dla dzieci chorych działają:

- specjalistyczne ośrodki dla dzieci do lat 7 (ul. Gościnną 8, Radockiego 280, Ułańska 5a),
- specjalne placówki oświatowe (miejskie i innych jednostek) dla dzieci: upośledzonych umysłowo (6 zespołów szkół specjalnych [szkoły podstawowe i gimnazja] i zespół szkół zawodowych), niesłyszących i słabosłyszących (m.in. zespół szkolno - przedszkolny [z wszystkimi szczeblami nauczania] przy ul. Grażyńskiego 17), z porażeniem mózgowym oraz niepełnosprawnej ruchowo; dla dzieci chorych, przebywających w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka prowadzona jest szkoła podstawowa i gimnazjum; działają także placówki integracyjne oraz z oddziałami integracyjnymi (w tym zespół szkół integracyjnych, ul. Bolesława Krzywoustego 11),
- poradnie psychologiczno - pedagogiczne i specjalistyczna poradnia rodzinna.

System pomocy dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania, trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi oraz z rodzin dysfunkcyjnych obejmuje m.in. działalność: środowiskowych świetlic i klubów młodzieżowych i mieszkania chronionego dla młodzieży oraz 3 domów dziecka (Rybnicka 1 i Kaszubska 16, Plebiscytowa 46, Brynowska 70a).

W 2006 r. pomocą objęto blisko 11 tys. dzieci (głównie w zakresie pomocy żywnościowej - posiłki w szkołach). Z pomocy dla osób dotkniętych problemem przemocy domowej oraz znajdujących się w innych sytuacjach kryzysowych skorzystało w 2006 r. ponad 1300 osób (ośrodki przy ul. Mikołowskiej 13a, bp. Bednorza 22 i Krasińskiego 21).

3.2.3. **Inne formy pomocy:**

- pomoc dla bezdomnych obejmuje ogrzewalnie z możliwością korzystania z kąpieli (ul. Sądowa 1, Sienkiewicza 23), domy noclegowe (ul. Krakowska 138 i Dębowa 23) i hotel pomocy społecznej (ul. Orkana 7a), a także mieszkania readaptacyjne dla osób wychodzących z bezdomności,
- pomoc dla osób z problemem bezrobocia, obejmuje między innymi działalność klubów integracji społecznej i innych placówek,
- placówki wydające gorące posiłki (korzysta z nich codziennie około 1050 osób) i odzież używaną,

- pomoc dla osób z problemem alkoholowym i przeciwdziałanie narkomanii obejmuje działalność szeregu placówek profilaktycznych, świetlic i klubów środowiskowych i młodzieżowych, grup terapeutycznych i wsparcia (m.in.: Miejska Izba Wytrzeźwień z Ośrodkiem Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, przy ul. Macieja 10).

3.3. **Oświata**

System oświaty obejmuje edukację dzieci i młodzieży w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych i policealnych. W mieście funkcjonują placówki oświatowe podporządkowane samorządowi miasta i województwa (szkoły policealne) oraz ministrowi właściwemu do spraw kultury (szkolnictwo artystyczne), a także prowadzone przez inne jednostki. Oprócz placówek ogólnodostępnych, istnieją placówki specjalne i integracyjne, skierowane do dzieci i młodzieży niepełnosprawnych i chorych, placówki artystyczne oraz działające w ramach szkolnictwa dla dorosłych. Część placówek miejskich jest zorganizowana w zespoły szkół, grupujące jednostki różnego typu.

3.3.1. **Przedszkola.** W mieście działa 88 przedszkoli, w tym 82 placówki miejskie (3 w zespołach szkolno-przedszkolnych) oraz 2 oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (jeden miejski). Łącznie, do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych uczęszcza 7844 dzieci (w 2006 r. - 7286 dzieci), w tym do placówek miejskich - 7134 dzieci. Do przedszkoli miejskich (bez oddziałów przedszkolnych), dysponujących 7369 miejscami, uczęszcza 6945 dzieci (miejsca w przedszkolach są wykorzystane w nieco ponad 94%). W większości placówek miejskich liczba miejsc odpowiada liczbie uczęszczających dzieci lub ją przewyższa. W kilku przedszkolach występuje jednak istotny brak miejsc w stosunku do liczby uczęszczających dzieci (placówki przy ul. Tysiąclecia 84a, Brynicy 50, Michałowskiego 3, Murcki [Bielskiej 1], os. Adama [Adama 33] i Kokocińcu [Płochy 6]).

3.3.2. **Szkoły podstawowe.** Sieć szkół podstawowych obejmuje 50 placówek, w tym 45 prowadzonych przez miasto (wśród nich 6 szkół specjalnych i jedna dla dzieci chorych). Łącznie, w szkołach podstawowych uczy się 14987 uczniów (w 2006 r. - 16307 uczniów), do szkół miejskich uczęszcza 14352 dzieci (w tym 331 do szkół specjalnych). W większości szkół miejskich liczba zmian jest mniejsza od 1, jedynie w szkołach przy ul. Lepszego 2, Sobańskiego 86, Zielonogórskiej 3, Wiosny Ludów 22 i Morawy 86 wynosi 1,2 - 1,35.

3.3.3. **Gimnazja.** W mieście działa 40 gimnazjów, w tym 33 miejskie (wśród nich 6 placówek specjalnych i jedna dla dzieci chorych oraz gimnazjum w zespole szkolno - przedszkolnym dla dzieci niesłyszących i słabo słyszących). Łącznie, w szkołach gimnazjalnych uczy się 9014 dzieci (bez gimnazjów Nr 12, 17 i 24), a więc o blisko 1,5 tys. dzieci mniej niż w 2006 r.; do gimnazjów miejskich uczęszcza 8572 dzieci, w tym do szkół specjalnych - 406 uczniów. Jedynie w gimnazjum przy ul. Głowackiego 4 liczba zmian przekracza 1.

3.3.4. **Szkolnictwo średnie.** Edukacja na poziomie ponadgimnazjalnym obejmuje działalność zasadniczych szkół zawodowych, techników, liceów profilowanych i liceów ogólnokształcących, prowadzonych przez samorząd miasta i inne podmioty. Miejskie szkoły zawodowe, technika, licea profilowane i część liceów ogólnokształcących funkcjonuje w ramach zespołów szkół. Według GUS, do szkół średnich w 2006 r. uczęszczało ponad 16,3 tys. uczniów, w tym - 7,9 tys. uczniów do szkół zawodowych, liceów profilowanych i techników (zasadnicze szkoły zawodowe - 973 uczniów, licea profilowane - 491 uczniów, technika - 6470 uczniów), 6,5 tys. - do liceów ogólnokształcących.

3.3.5. **Licea ogólnokształcące:** działa 18 liceów ogólnokształcących podlegających samorządowi miasta (w tym 8 - w zespołach szkół) oraz 6 szkół organizowanych przez inne podmioty (w tym jedno uzupełniające zaoczne). Do 10 liceów gminnych nie wchodzących w skład zespołów szkół uczęszcza 5173 uczniów, do liceów nie podlegających samorządowi miasta - 453 uczniów.

3.3.6. **Szkoły techniczne i zawodowe.** Zasadnicze szkoły zawodowe, technika i licea profilowane obejmują szeroką gamę placówek miejskich i innych jednostek. Wśród szkół miejskich działają: zasadnicza szkoła zawodowa specjalna i przysposabiająca do pracy zawodowej, liceum profilowane w zespole szkolno - przedszkolnym dla dzieci niesłyszących i słabo słyszących, zasadnicze szkoły zawodowe, licea profilowane i technika zgrupowane w 21 zespołach szkół prowadzących tego typu placówki (zespoły szkół: budowlanych, ekonomicznych, komunikacyjnych, technicznych, gastronomicznych, hutniczo - mechanicznych, łączności, przemysłu spożywczego, poligraficzno - mechanicznych, handlowych, elektrycznych, odzieżowych). Działa ponadto 7 szkół innych jednostek.

3.3.7. **Szkoły policealne.** Sieć szkół policealnych tworzą: placówki podległe samorządowi województwa (Szkoły Policealne Województwa Śląskiego Nr 1 [ul. Wiertnicza 3] i Nr 2 [ul. Gliwicka 276]), samorządowi miejskiemu (6 szkół policealnych w zespołach szkół oraz 3 policealne studia zawodowe) oraz 21 szkół prowadzonych przez inne jednostki (blisko 4,6 tys. uczniów). Według danych GUS, w 2006 r. w Katowicach działalność prowadziło 56 szkół policealnych z blisko 6,7 tys. uczniów.

- 3.3.8. **Szkoły artystyczne.** Szkoły artystyczne są prowadzone lub nadzorowane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W mieście działają publiczne szkoły artystyczne: Zespół Szkół Plastycznych (Ogólnokształcąca Szkoła Sztuk Pięknych, Liceum Plastyczne) ul. Ułańska 7a oraz Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia (ul. Teatralna 16, internat - ul. Ułańska 7b). Istnieje ponadto 7 niepublicznych szkół, figurujących w ewidencji niepublicznych szkół artystycznych (muzyczne, baletu, studium aktorskie i wokalne oraz policealna szkoła aktorska). Według danych GUS, w 2006 r. w Katowicach działały: szkoła artystyczna nie dająca uprawnień zawodowych (146 uczniów) i 4 szkoły dające uprawnienia zawodowe (755 uczniów).

Szkolnictwo w specjalnych ośrodkach wychowawczych i rehabilitacyjno - wychowawczych. W Katowicach istnieją trzy ośrodki wychowawcze, prowadzone przez organizacje pozarządowe, w których uczy się 295 wychowanków, (ul. Leopolda 1/3, Brynicy 14, Gościnną 8).

- 3.3.9. **Szkolnictwo dla dorosłych.** W ramach szkolnictwa dla dorosłych istnieją placówki miejskie i innych jednostek, od szczebla gimnazjum wzwyż (gimnazja, zasadnicze szkoły zawodowe, technika (w tym uzupełniające), zespół szkół ogólnokształcących podległy samorządowi miasta (798 uczniów), szkoły licealne (w tym uzupełniające i zaoczne) oraz policealne. Według GUS, w 2006 r. działało 38 szkół dla dorosłych (4 tys. uczniów), w tym: 5 zasadniczych szkół zawodowych (360 uczniów), 12 średnich szkół zawodowych (703 uczniów) oraz 20 liceów ogólnokształcących (2925 uczniów).

3.4. Usługi kultury

W Katowicach mieści się 9 instytucji kultury wpisanych w rejestrach Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz samorządu województwa śląskiego, a także 14 instytucji kultury wpisanych w rejestrze Miasta Katowice:

- 3.4.1. **Instytucja kultury wpisana w rejestrze Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego** (współprowadzona przez Miasto Katowice): Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia z siedzibą w Katowicach, pl. Sejmu Śląskiego 2;

3.4.2. Instytucje kultury wpisane w rejestrze samorządu województwa śląskiego:

- Muzeum Śląskie w Katowicach, al. Korfantego 3 (instytucja współprowadzona przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego),
- Biblioteka Śląska, pl. Rady Europy 1,
- Filharmonia Śląska, ul. Sokolska 2,
- Instytucja Filmowa „Silesia - Film”, ul. Górnicza 5,
- Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris-Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej, ul. Ligonía 7,
- Regionalny Ośrodek Kultury w Katowicach, ul. Ligonía 7,
- Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Katowicach, ul. Ligonía 7,
- Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego, Rynek 2

3.4.3. Instytucje kultury wpisane w rejestrze Miasta Katowice:

- Biuro Wystaw Artystycznych, al. Korfantego 6,
- Górnośląskie Centrum Kultury, pl. Sejmu Śląskiego 2,
- Instytucja Kultury „Estrada Śląska”, ul. Kościuszki 88,
- Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”, ul. 3 Maja 31a,
- Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Kossutha 11,
- Miejski Dom Kultury „Koszutka”, ul. Grażyńskiego 47,
- Miejski Dom Kultury „Ligota”, ul. Franciszkańska 33,
- Miejski Dom Kultury „Południe”, ul. Boya - Żeleńskiego 83,
- Miejski Dom Kultury „Szopienice - Giszowiec”, ul. Gen. Hallera 28,
- Miejski Dom Kultury „Zawodzie”, ul. Marcinkowskiego 13,
- Młodzieżowy Dom Kultury, ul. Gliwicka 214,
- Muzeum Historii Katowic, ul. ks. Szafranka 9,
- Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”, ul. św. Jana 10,
- Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”, al. Korfantego 14.

Instytucje kultury wpisane w rejestrach Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz samorządów województwa i miasta obejmują jednostki artystyczne, naukowo - badawcze, organizujące, wspierające i promujące życie kulturalne).

Do instytucji artystycznych należą: Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia (narodowa jednostka kultury), Filharmonia Śląska i Teatr Śląski (o znaczeniu regionalnym) oraz Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” i Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” (jednostki miejskie).

Do jednostek o charakterze naukowo - badawczym i upowszechniającym, należą: Muzeum Śląskie, Biblioteka Śląsk i Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego (o znaczeniu regionalnym) oraz Muzeum Historii Katowic (o znaczeniu lokalnym).

Pozostałe instytucje kultury działają w głównej mierze w zakresie organizacji, wspierania i promocji życia kulturalnego oraz wychowania i edukacji (jednostki o znaczeniu lokalnym - miejskie domy kultury). Oprócz narodowej oraz samorządowych (wojewódzkich i miejskich) instytucji kultury w mieście działa szereg innych jednostek artystycznych (teatry, zespoły muzyczne) oraz organizujących, wspierających i promujących życie kulturalne (stowarzyszenia, fundacje i związki działające na rzecz ogólnie pojętej kultury oraz rozwoju różnych jej dziedzin, a także związki twórców oraz stowarzyszenia naukowe i branżowe). Do jednostek (instytucji) kultury o znaczeniu lokalnym należą w głównej mierze domy kultury (miejskie i innych jednostek) oraz Miejska Biblioteka Publiczna z rozbudowaną siecią placówek filialnych.

- 3.4.4. **Instytucje kultury organizujące, wspierające i promujące życie kulturalne.** Do instytucji kultury organizujących, wspierających i promujących życie kulturalne należą:

a) wojewódzkie samorządowe instytucje:

- Instytucja Filmowa „Silesia-Film” (działa w dziedzinie kinematografii, ochrony zasobów sztuki filmowej oraz zarządzania i administrowania posiadanym majątkiem, między innym Centrum Sztuki Filmowej, Kinem Światowid i Kinoteatrem Rialto);
- Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris - Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej (organizuje coroczny Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej, promuje, popularyzuje i prezentuje wartościowe zjawiska i formy w kulturze i sztuce, ze szczególnym uwzględnieniem woj. śląskiego);
- Regionalny Ośrodek Kultury w Katowicach (działa w zakresie amatorskiej twórczości artystycznej, ochrony tradycji i dziedzictwa kulturowego [folkloru, sztuki ludowej i rękodzieła] oraz diagnozowania stanu kultury województwa oraz pomocy metodycznej i programowej);
- Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego (instytucja kultury o charakterze badawczo - naukowym i upowszechnieniowym w zakresie wartości dziedzictwa kulturowego województwa śląskiego);

b) oraz instytucje miejskie:

- Górnośląskie Centrum Kultury (ma na celu integrowanie środowisk twórczych, kręgów intelektualnych oraz grup społecznych, w ramach Centrum działają galerie, Ośrodek Edukacji Kulturowej, Muzyczna Scena Kameralna i Wydawnictwo Opcje);
- Biuro Wystaw Artystycznych (zajmuje się prezentacją współczesnej twórczości plastycznej poprzez działalność wystawienniczą, edukacyjną, wydawniczą i dokumentacyjną);
- "Estrada Śląska" (działa w zakresie współtworzenia i upowszechniania kultury oraz współpracy ze społecznym ruchem kulturalnym);
- Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki "Silesia" (zajmuje się promowaniem muzyki poprzez organizowanie koncertów kameralnych, koncertów dla dzieci i młodzieży, w tym specjalnej troski).

W Katowicach istnieje ponadto szereg stowarzyszeń, fundacji i związków działających na rzecz ogólnie pojętej kultury i rozwoju jej różnych dziedzin, miasto stanowi także siedzibę oddziałów regionalnych związków twórców oraz stowarzyszeń naukowych i branżowych (figurujących w rejestrze Regionalnego Centrum Kultury), m.in. w zakresie życia muzycznego (Polski Związek Chórów i Orkiestr, Stowarzyszenie Muzyczne im. Stońskiego, Śląskie Towarzystwo Muzyczne, Związek Kompozytorów Polskich), plastycznego (Związek Polskich Artystów Plastyków, Towarzystwo Rozwoju Sztuki Współczesnej), teatralnego (Towarzystwo Kultury Teatralnej, Związek Artystów Scen Polskich), literackiego (Górnośląskie Towarzystwo Literackie, Stowarzyszenie Pisarzy Polskich) i innych dziedzin kultury oraz kultury ogólnie pojętej (Śląskie Stowarzyszenie Miłośników Folkloru Tradycyjnego, Fundacja dla Śląska, Fundacja Semper Fidelis Silesia, Katowickie Stowarzyszenie Artystyczne, Polskie Towarzystwo Kultury, Stowarzyszenie Inicjatyw Wydawniczych, Stowarzyszenie Ognisk Artystycznych).

3.5. Infrastruktura kultury

Infrastruktura kulturalna służąca organizacji imprez artystycznych z zakresu kultury wysokiej (sale teatralne i koncertowe), pomijając możliwość realizacji niektórych imprez teatralnych i muzycznych w Hali Widowiskowo - Sportowej Spodek, cechuje się w większości niskim standardem (z wyjątkiem Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej „Symfonia”) i małą pojemnością widowni. Największą, mieszczącą 1 tys. osób salą koncertową dysponuje Górnośląskie Centrum Kultury (będące m.in. siedzibą Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia), pojemność pozostałych obiektów nie przekracza 500 osób: sala koncertowa Akademii Muzycznej - 470 miejsc, sala koncertowa Filharmonii Śląskiej - 420 miejsc, Scena Duża Teatru Śląskiego oraz scena teatralna Pałacu Młodzieży - po 400 miejsc). Sąsiednie miasta dysponują obiektami o podobnej wielkości (np. Pałac Zagłębia w Dąbrowie Górniczej z widownią na 750 miejsc) lub większymi (Dom Muzyki i Tańca w Zabrze z widownią na 1,9 tys. miejsc).

3.5.1. Sztuka muzyczna i teatralna. W rejestrach Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz samorządu województwa i miasta wpisane są instytucje kultury działające w zakresie sztuki muzycznej:

- Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, stanowiąca państwową (narodową) instytucję kultury, utworzoną i prowadzoną przez ministra właściwego do spraw kultury, jednoosobową spółkę Skarbu Państwa Polskie Radio SA oraz Miasto Katowice;
- Filharmonia Śląska (instytucja samorządu województwa, działa w zakresie współtworzenia i upowszechniania kultury muzycznej poprzez prowadzenie zawodowych zespołów: Orkiestry Symfonicznej, Śląskiej Orkiestry Kameralnej i Chóru (istnieje także 10 zespołów kameralnych) oraz m.in. przygotowywania i prezentowania koncertów, organizowania konkursów i festiwali, w tym Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga);
- Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Silesia Cameralis” (instytucja samorządu miasta)

i teatralnej:

- Teatr Śląski im. Wyspiańskiego (instytucja kultury samorządu województwa, teatr dramatyczny aspirujący do roli sceny regionalnej, organizuje Ogólnopolski Festiwal Sztuki Reżyserskiej „Interpretacje”;
- Śląski Teatr Lalki i Aktora Ateneum (instytucja samorządu miasta).

Ważne znaczenie dla sztuki muzycznej ma działalność Akademii Muzycznej z Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej „Symfonia” oraz instytucji organizujących życie kulturalne (m.in. Górnośląskie Centrum Kultury). W zakresie sztuki teatralnej (w tym kreacji i prezentacji spektakli teatralnych) działa ponadto szereg innych zespołów, grup i stowarzyszeń teatralnych, m.in. Teatr Korez (pl. Sejmu Śląskiego 2), Stowarzyszenie Ogrody Teatru. Teatr Gry i Ludzie (al. Niepodległości 2), Stowarzyszenie „Teatr Cogitatur” (ul. Gliwicka 9), Stowarzyszenie Teatralne A PART, ul. Barlickiego 15b/4, Stowarzyszenie TE.art (ul. Ligonias 30) i inne.

3.5.2. Muzea. W Katowicach, wg danych statystycznych, działa 5 muzeów (z oddziałami), w których zgromadzono 169,7 tys. muzealiów (2006 r.):

- Muzeum Śląskie (instytucja prowadzona wspólnie przez Województwo Śląskie oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, placówka o charakterze naukowo-badawczym i upowszechnieniowym; posiada oddział Centrum Scenografii Polskiej (pl. Sejmu Śląskiego 2), specjalizujący się w dokumentowaniu i eksponowaniu dzieł scenografii; w przygotowaniu jest budowa nowej siedziby muzeum na terenach po zlikwidowanej kopalni Katowice);
- Muzeum Historii Katowic (instytucja samorządu miasta, zadaniem placówki jest dokumentowanie oraz eksponowanie historii i współczesności Katowic, w ramach muzeum działa filia Galeria Magiel, ul. Rymarska 4);
- Muzeum Archidiecezjalne (ul. Jordana 39, prezentuje głównie sztukę sakralną).

Poza muzeami ujętymi w statystykach, działają również inne placówki o charakterze muzealnym, m.in. Muzeum Organów Śląskich (przy Akademii Muzycznej) oraz prywatne Muzeum Najmniejszych Książek Świata (ul. Traktorzystów 5).

3.5.3. Galerie. Do głównych jednostek wyspecjalizowanych w prezentacji twórczości należą: Biuro Wystaw Artystycznych (al. Korfantego 6, m.in. Biennale Plakatu Polskiego), Galeria Rondo Sztuki (Galeria Sztuki Współczesnej, Rondo im. Gen. Ziętka 1, organizowana przez Akademię Sztuk Pięknych), Galeria Szyb Wilson (ul. Oswobodzenia 1), galerie działające w Górnośląskim Centrum Kultury (ENGRAM, Sektor I, Piętro Wyżej, Pusta), galerie Związku Polskich Artystów Plastyków (ul. Dworcowa 13: Art Nova 1 i Art Nova 2), Galeria Fotografii Związku Polskich Artystów Fotografików (ul. Warszawska 5)

i inne (m.in. Marchoń, ul. Warszawska 37, Skalska, ul. Wojewódzka 13, Deja Vu, ul. Kopernika 4). Ponadto, galerie działają w szeregu instytucjach kultury, bibliotekach, domach kultury itp. Placówkach.

3.5.4. Kina. W Katowicach działa 7 kin (na 57 w całym woj. śląskim) z 42 salami i blisko 9,2 tys. miejsc na widowni. Na 1 miejsce w kinie przypadają 34,3 osoby (w woj. śląskim średnio 134 osoby). W 2006 r. w katowickich kinach odbyło się ponad 73 tys. seansów, które zgromadziły blisko 1,45 mln widzów, co oznacza, że średnio seans oglądało niespełna 20 osób. Kina działające w Katowicach należą do dwóch grup:

a) wielosalowych kin operatorów kinowych (tzw. multipleksy):

- Cinema City International N.V. (Cinema City, iMax [Gliwicka 44], Cinema City Silesia [Chorzowska 107]),
- Centrum Filmowe Helios S.A. (kino Helios, Uniwersytecka 13);

b) kin lokalnych (tzw. kina studyjne albo małe), działających w ramach Instytucji Filmowej „Silesia-Film”:

- „Centrum Sztuki Filmowej” (Sokolska 66) - wielofunkcyjna, regionalna placówka filmowa o funkcjach naukowo - badawczych i edukacyjnych z zapleczem postprodukcyjnym, archiwum filmowym, 2 salami audiowizualnymi (łącznie na 417 miejsc) i Filmoteką Śląską,
- Kino Światowid (3 Maja 7) - należy do sieci kin studyjnych Europa Cinemas (sala na 212 miejsc),
- Kinoteatr Rialto (św. Jana 24) - projekcje filmowe i inne imprezy artystyczne (sala na 400 miejsc).

Do sieci kin studyjnych należą także Miejskie Domy Kultury Szopienice - Giszowiec oraz Południe.

3.5.5. Biblioteki. W Katowicach działają ogólnodostępne biblioteki publiczne oraz placówki o charakterze naukowym i specjalistycznym (biblioteki uczelni wyższych, instytutów naukowych i innych jednostek), o ograniczonej dostępności.

Według danych statystycznych, w Katowicach w 2006 r. działało 38 bibliotek publicznych (na placówkę biblioteczną przypadło 8,3 tys. osób, średnia wojewódzka - 5,3 tys.), dysponujących księgozbiorem liczącym 2,45 mln woluminów. Liczba czytelników wynosiła blisko 119 tys. osób. W ciągu roku wypożyczono prawie 2 mln woluminów, co oznacza, że średnio czytelnik wypożyczył 16,9 woluminów (to mniej niż w średnia dla woj. śląskiego - 20,3). Sieć bibliotek publicznych tworzą:

- Biblioteka Śląska (pl. Rady Europy 1, ul. Francuska 14, Ligonias 7; wojewódzka biblioteka publiczna o statusie naukowym, centralna placówka metodyczna dla bibliotek publicznych w woj. śląskim; wchodzi w skład bibliotek tworzących narodowy zasób biblioteczny, w ramach biblioteki działa filia Centrum Edukacji Bibliotekarskiej i Dokumentacyjnej oraz Dział Integracyjno-Biblioterapeutyczny - ośrodek metodyczny dla bibliotek publ. woj. śląskiego w zakresie czytelnictwa osób chorych i niepełnosprawnych oraz biblioterapii; zbiory biblioteki liczą ponad 1,9 mln woluminów i jednostek);
- Miejska Biblioteka Publiczna z 35 filiami (wypożyczalnie z czytelniami lub kąciem czytelniczym, w tym oddziały specjalistyczne: Książki Mówionej, Literatury Fantastycznej - Naukowej, Muzycznej, Obcojęzycznej, Szkolno-Publicznej, Młodzieżowej oraz dwa szpitalne w Centralnym Szpitalu Klinicznym oraz w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka i Matki)

Do głównych biblioteki naukowych i specjalistycznych (poza Biblioteką Śląską) należą:

- Biblioteka Główna Uniwersytetu Śląskiego (ul. Bankowa 14; 460 tys. woluminów i jednostek, 1,1 mln woluminów łącznie ze zbiorami bibliotek specjalistycznych; w ramach biblioteki działa Biblioteka Brytyjska, stanowiąca bibliotekę partnerską British Council (pl. Sejmu Śląskiego 1) oraz Biblioteka Niemiecka - Deutscher Lesesaal des Goethe-Instituts);
- Biblioteka Naukowa Głównego Instytutu Górniczego (pl. Gwarków 1; 421 tys. woluminów i jednostek);
- Biblioteka Główna Akademii Ekonomicznej (ul. Bogucicka 3; 341 tys. woluminów i jednostek);
- Biblioteka Główna Śląskiego Uniwersytetu Medycznego (ul. Poniatowskiego 15, 179 tys. woluminów i jednostek);
- Biblioteka Teologiczna Uniwersytetu Śląskiego (ul. Wita Stwosza 17a, 122 tys. woluminów i jednostek, biblioteka utworzona w wyniku przekształcenia Biblioteki Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego, z zachowaniem prawa własności Kurii Metropolitalnej do księgozbioru);
- inne ważniejsze: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka (ul. kard. Wyszyńskiego 7), Główna Biblioteka Lekarska (ul. Grażyńskiego 49a).

3.5.6. **Domy kultury.** W Katowicach w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury działa 5 miejskich domów kultury (z 7 filiami) oraz 2 młodzieżowe domy kultury (w tym wieloprofilowy Pałac Młodzieży), stanowiące instytucje samorządu miasta:

Miejskie domy kultury działają na Koszutce, w Ligocie, Zawodziu, Bogucicach, Szopienicach i Giszowcu oraz w południowo - zachodniej części miasta (Kostuchna, Piotrowice, Zarzecze, Podlesie, Murcki):

- Miejski Dom Kultury „Koszutka”, ul. Grażyńskiego 47,
- Miejski Dom Kultury „Ligota”, ul. Franciszkańska 33,
- Miejski Dom Kultury „Południe”, ul. Boya Żeleńskiego 83 (Kostuchna), prowadzi filie: nr 1 Piotrowice, ul. Gen. Jankego, nr 2 Murcki, ul. Kołodzieja 42, nr 3 Zarzecze, ul. Stellera 4, nr 4 Podlesie, ul. Sołtysia 25,
- Miejski Dom Kultury „Szopienice - Giszowiec”, ul. Gen. Hallera 28 (Szopienice), prowadzi filie: nr 1 Szopienice, ul. Obrońców Westerplatte 10 i nr 2 Giszowiec, plac Pod Lipami 1 i 3/3a,
- Miejski Dom Kultury „Zawodzie”, ul. Marcinkowskiego 13 (Zawodzie), prowadzi filię w Bogucicach, ul. Markiefki 44a.

W zakresie samorządowych domów kultury i placówek wychowania pozaszkolnego skierowanych do młodzieży, realizujących zadania i cele określone w ustawie o systemie oświaty (rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków oraz organizacja czasu wolnego), działają:

- Młodzieżowy Dom Kultury, ul. Gliwicka 214 z filią na Os. Tysiąclecia (ul. Tysiąclecia 5),
- Pałac Młodzieży im. Prof. A. Kamińskiego, ul. Mikołowska 26 (wieloprofilowa placówka wychowania pozaszkolnego, o znaczeniu ponadmiejskim, realizująca zadania Miasta Katowice w zakresie lokalnej polityki oświatowej, kultury i sztuki, sportu i turystyki, a także innych potrzeb edukacyjnych dzieci.

Prócz placówek organizowanych przez samorząd gminny, na terenie miasta istnieje szereg innych podobnego typu jednostek (ośrodków i domów kultury, klubów i świetlic), prowadzonych głównie przez:

- spółdzielnie mieszkaniowe¹⁷²,
- uczelnie wyższe (kluby studenckie: ul. Franciszkańska 10, Grażyńskiego 53, Bogucicka 14a, Studencka 16, 19, Mikołowska 72c, Harcerzy Września 3),
- kościoły i związki wyznaniowe (kluby i świetlice przy parafiach),
- inne, w tym przedsiębiorstwa (Zakładowy Dom Kultury KWK Wujek, ul. Pola 65).

3.6. **Usługi sakralne**

- 3.6.1. W Katowicach istnieją kościoły i związki wyznaniowe działające na podstawie odrębnych ustaw:
- Kościół Katolicki w Rzeczypospolitej Polskiej obrządek łaciński, działający także na podstawie Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską (37 parafii),
 - Kościół Ewangelicko - Augsburski w Rzeczypospolitej Polskiej (2 parafie),
 - Kościół Ewangelicko - Metodystyczny w Rzeczypospolitej Polskiej (parafia, ul. Reymonta 4),
 - Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej (ul. Huberta 25)
 - Kościół Chrześcijan Baptystów w Rzeczypospolitej Polskiej (zbory ul. Skargi 6/107, Morawska 10),
 - Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej (ul. Młyńska 13)
 - Kościół Zielonoświątkowy w Rzeczypospolitej Polskiej (zbór Betania, ul. Gliwicka 267);

oraz kościoły i związki wyznaniowe wpisane do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych (dział A) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji: Kościół Wolnych Chrześcijan (ul. Franciszkańska 19, Zajączka 21), Stowarzyszenie Zborów Chrześcijan (ul. Cicha 22); Wspólnota Kościołów Chrystusowych (ul. Kaktusów 5); Strażnica - Towarzystwo Biblijne i Traktatowe, Zarejestrowany Związek Wyznania Świadków Jehowy (ul. Nadgórników 9, Sępia 28, Oswobodzenia 4a); Zbór Ewangelicko - Baptystyczny (ul. Wojewódzka 30/4), Zbór Ewangelii Łaski (ul. Sołtysia 94); Misja

172 placówki kulturalne Katowickiej SM: Centrum (ul. Grażyńskiego 9a), Giszowieckie Centrum Kultury (ul. Mysłowicka 28), Józefinka (ul. Józefowska 100), Juwenia (ul. Sandomierska 9), Pod Gwiazdami (al. Rożdżeńskiego 86a), Trzynastka (ul. Racławicka 13), SM Silesia: kluby - Żurawia (ul. Żurawia 80), Silesianka (ul. Radockiego 282), Przy ul. Północnej (ul. Północna 32), Spółdzielczy Ośrodek Kultury SM Piast (ul. Zawiszy Czarnego 8), Klub Osiedlowy Rezonans (ul. Sowińskiego 5a)

Buddyjska - Trzy Schronienia w Polsce (ul. Sandomierska 19/18).

- 3.6.2. Najbardziej rozbudowaną strukturę posiada Kościół katolicki. Katowice są siedzibą Kurii Metropolitalnej Archidiecezji Katowickiej, Sądu Metropolitalnego, Archiwum i Muzeum Archidiecezjalnego (ul. Jordana 39). Obszar miasta pod względem administracji kościelnej jest podzielony na cztery dekanaty (Bogucice, Panewniki, Śródmieście i Załęże), w skład których wchodzi 37 parafii:
- 8 parafii w dekanacie Bogucice (wschodnia część miasta)¹⁷³;
 - 11 parafii w dekanacie Panewniki (południowo-zachodnia część Katowic)¹⁷⁴;
 - 10 parafii w dekanacie Śródmieście (Śródmieście, Koszutka, Zawodzie i część Brynowa)¹⁷⁵;
 - 8 parafii w dekanacie Załęże (północno-zachodnia część miasta)¹⁷⁶.

3.6.3. Ponadto, w Katowicach działają zgromadzenia zakonne: męski Zakon Braci Mniejszych [OFM] przy ul. Panewnickiej 76 i Panewnickiej 463 oraz żeńskie siostr: św. Elżbiety (ul. Warszawska 52/54), św. Jadwigi (ul. Leopolda 1), Maryi Niepokalanej (ul. Krasińskiego 21) i Służebniczek NMP Niepokalanie Poczętej (ul. Panewnicka 63).

3.6.4. W Katowicach mieści się siedziba Diecezji Katowickiej Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego oraz Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ewangelickiego i Instytutu Ewy (ul. Warszawska 18). W mieście istnieją 2 parafie ewangelicko-augsburskie: w Śródmieściu (ul. Warszawska 18) i Szopienicach (ul. Bp. Bednorza 20).

3.7. **Bezpieczeństwo publiczne**

Zadania z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie miasta wykonują bezpośrednio: policja, państwowa straż pożarna, a także ochotnicza straż pożarna, straż miejska, a na obszarze kolejowym - straż ochrony kolei.

- 3.7.1. **Policja.** Katowice są siedzibą Wojewódzkiej Komendy Policji oraz Delegatury Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ul. Lompy 19), mieszczą się tu także Szkoła Policji (ul. Gen. Jankego 276) oraz Oddziały Prewencji Policji (ul. Koszarowa 17). Obszar miasta obejmuje swym działaniem Komenda Miejska Policji w Katowicach (ul. Lompy 19). W skład komendy miejskiej policji wchodzi siedem komisariatów:
- Komisariat I (Śródmieście, ul. Żwirki i Wigury 28),
 - Komisariat II (Koszutka, ul. Iłakiewiczówny 2),
 - Komisariat III (Ligota, ul. Książęca 20),
 - Komisariat IV (Piotrowice, ul. Policyjna 7),
 - Komisariat V (Szopienice, ul. Zamenhofs 1, planowane utworzenie nowej siedziby przy ul. Lwowskiej 7),
 - Komisariat VI (Śródmieście, ul. Stawowa 8),
 - Komisariat VII (Osiedle Tysiąclecia, ul. Tysiąclecia 5).

Przy ul. Tysiąclecia 88d zlokalizowana jest Policyjna Izba Dziecka (jedna z czterech w woj. śląskim, zapewniająca doraźną opiekę i właściwe wychowawczo warunki pobytu nieletnim moralnie zagrożonym, nieletnim sprawcom przestępstw zatrzymanym w związku z prowadzonymi przez Policję postępowaniami wyjaśniającymi oraz nieletnim konwojowanym do placówek resocjalizacyjnych).

- 3.7.2. **Straż pożarna. Państwowa Straż Pożarna.** Katowice są siedzibą Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej (ul. Wita Stwosza 36). Obszar miasta obejmuje swym działaniem Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej (ul. Wojewódzka 11), w której skład wchodzi trzy jednostki ratowniczo - gaśnicze:
- Jednostka Ratowniczo - Gaśnicza nr 1 (Śródmieście, ul. Wojewódzka 11),

173 Bogucice, ul. Markiefki 89, Dąbrówka Mała, al. Niepodległości 4, Szopienice, pl. Powstańców Śl. 3 oraz ul. Siewna 25, Janów, pl. Wyzwolenia 21, Giszowiec, ul. Młodzieżowa 10 oraz Górniczego Stanu 22, Murcki, ul. Sołskiego 2

174 Panewniki, ul. Panewnicka 76, Stare Panewniki, ul. Panewnicka 463, Ligota, ul. Zadole 36, Brynów, ul. Przyklinga 12 oraz Kossak- Szczuckiej 24, Piotrowice, ul. Radockiego 251 oraz Fredry 26, Ochojec, ul. Leśna 14, Podlesie, ul. Michałowskiego 9, Kostuchna, ul. Boya Żeleńskiego 34), Zarzecze, ul. Gen. Grota-Roweckiego 22

175 w Śródmieściu - ul. Plebiscytowa 49a, pl. ks. Szramka 1, ul. Graniczna 26, Mikołowska 32, Sokolska 12, Skłodowskiej-Curie 20, Koszutka, ul. Misjonarzy Oblatów MN 12, Zawodzie, ul. 1 Maja 52, Brynów, ul. Gawronów 20 oraz Piękna 8

176 Załęże, ul. Gliwicka 76, Os. Witosy, ul. Barlickiego 2, Załęska Hałda, ul. Bocheńskiego 147, Os. Tysiąclecia, ul. Ułańska 13 oraz Mieszka I 6, Dąb, ul. Chorzowska 160 [z kaplicą św. Barbary przy Silesia City Center], Józefowiec, ul. Mikusińskiego 8, Wetnowiec, al. Korfanteo 121/1

- Jednostka Ratowniczo - Gaśnicza nr 2 (Piotrowice, ul. Kościuszki 189),
 - Jednostka Ratowniczo - Gaśnicza nr 3 (Szopienice, ul. Lwowska 23).
- Trwa budowa nowej strażnicy (Szopienice, ul. Krakowska) dla Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr 3. Jednostka Ratowniczo - Gaśnicza nr 2 w Piotrowicach stanowi także specjalistyczną grupę ratownictwa chemicznego i ekologicznego.
- 3.7.3. **Ochotnicza straż pożarna.** W Katowicach mieści się Śląski Wojewódzki Zarząd Związku Ochotniczych Straży Pożarnych (ul. Dąbrowskiego 8, tam też zlokalizowana jest siedziba Miejskiego Zarządu Związku Ochotniczych Straży Pożarnych). W mieście działa pięć ochotniczych straży pożarnych: OSP Dąbrówka Mała (ul. Strzelców Bytomskich 33), OSP Szopienice (ul. Morawy 119a), OSP Kostuchna (ul. Szarych Szeregów 62), OSP Zarzecze (ul. Grota - Roweckiego) oraz OSP Podlesie, ul. Uniczowska 36 (trwa budowa nowej strażnicy).
- 3.7.4. **Straż Miejska** (ul. Młyńska 9) stanowi umundurowaną formację samorządową (jednostka organizacyjna miasta Katowice), powołana Uchwałą Nr XLVIII/489/97 Rady Miejskiej z 29.12.1997 r. Organizacyjnie, Straż Miejska obejmuje referaty: I „Śródmieście”, II „Południe” (w reorganizacji), III „Wschód” i IV „Zachód”.
- W Katowicach funkcjonuje Centrum Powiadamiania Ratunkowego, w którym jest widoczny obraz z 85 kamer systemu monitoringu wizyjnego Śródmieścia i Os. Paderewskiego oraz tunelu Drogowej Trasy Średnicowej. Szczególnie zagrożone przestępczością centrum miasta jest objęte Strefą Intensywnego Nadzoru Policji (wzmocnionym, wspólnym patrołowaniem terenu przez Policję i Straż Miejską) oraz systemem monitoringu wizyjnego.
- 3.7.5. **Straż Ochrony Kolei** działa na obszarze kolejowym, w pociągach i innych pojazdach kolejowych (stanowi umundurowaną i uzbrojoną formację funkcjonującą na podstawie ustawy o transporcie kolejowym, do zadań SOK należy kontrola przestrzegania przepisów porządkowych, ochrona życia i zdrowia ludzi, a także mienia na obszarze kolejowym, w pociągach i innych pojazdach kolejowych). W Katowicach mieści się Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei (ul. Roździeńskiego 1) oraz Oddział Rejonowy SOK (ul. Gliwicka 127).
- 3.8. **Infrastruktura sportowo - rekreacyjna.**
- Infrastruktura sportowo - rekreacyjna Katowic obejmuje:
- 3.8.1. Halę Sportowo - Widowiskową „Spodek” (al. Korfantego 35), zarządzaną przez „Centrum Widowiskowo - Sportowe Spodek” sp. z o.o. (jednoosobowa spółka Miasta Katowice), powołaną do organizacji masowych imprez sportowych, kulturalnych, rozrywkowych i wystawienniczych w obiektach Spodka;
- 3.8.2. inne obiekty miejskie, zarządzane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (wg załącznika do Uchwały Nr XII/244/07 Rady Miasta Katowice z 25.06.2007 r.):
- Camping 215, ul. Murckowska 6 (obiekt sezonowy, działa w okresie od maja do września),
 - Kąpielisko „Rolna”, ul. Nasypowa 65 (całoroczne),
 - Kąpielisko "Zadole", ul. Wczasowa 8 (całoroczne),
 - Kąpielisko "Bugla", ul. Żeliwna 26d (sezonowe, działa w okresie od czerwca do sierpnia),
 - Hala Sportowa "Józefowska", ul. Józefowska 40,
 - Lodowisko "Jantor", ul. Nałkowskiej 10,
 - Lodowisko sezonowe, ul. Kościuszki/Ceglana (okres zimowy),
 - Ośrodek Sportowy "Słowian", ul. 1 Maja 99,
 - Boisko/Hala Sportowa "Szopienice", ul. 11 Listopada 20,
- Boisko Piłkarskie "Rapid", ul. Grażyńskiego 51,
 - Hala Sportowa i boisko "Kolejarz", ul. Alfreda 1,
 - Sala gimnastyczna i lodowisko "Spodek", al. Korfantego 35,
 - Boisko „Murcki”, ul. Samsonowicza/Mruczka,
 - Boiska „Pod Młynem”, ul. Pod Młynem (sezonowe, czynne od kwietnia do października),
 - Kąpielisko "Morawa" (sezonowe),
 - Kąpielisko "Trzy Stawy" (sezonowe),

- Skate park (tor deskorolkowy), ul. Wczasowa 8;
- oraz obiekty innych jednostek (m.in. oświatowych, szkół wyższych, klubów i stowarzyszeń sportowych).

Infrastrukturę sportowo - rekreacyjną tworzą obiekty różnego typu: hale i sale sportowe, lodowiska kryte, stadiony i boiska do różnych gier, korty tenisowe, pływalnie, baseny i kąpieliska, obiekty do jazdy konnej, place zabaw i inne obiekty, a także lotnisko sportowe Muchowiec Aeroklubu Śląskiego:

- 3.8.3. **Hale sportowe i lodowiska:**
- Hala Widowiskowo - Sportowa „Spodek”, sztandarowy obiekt miasta służący organizacji masowych imprez sportowych, artystycznych i wystawienniczych, a także kongresów i szkoleń, obejmujący: halę wielofunkcyjną, lodowisko „Satelita” i salę gimnastyczną¹⁷⁷,
 - hala sportowa (z boiskami i kortami tenisowymi) w Szopienicach, ul. 11 Listopada¹⁷⁸,
 - lodowisko „Jantor”, ul. Nałkowskiej¹⁷⁹,
 - „Józefowska”, ul. Józefowska 40 (pełnowymiarowa sala do gier zespołowych),
 - „Szopienice”, ul. Westerplatte 44 (sala do gier zespołowych),
 - hale sportowe Akademii Wychowania Fizycznego, ul. Mikołowska 72a i Raciborska (pełnowymiarowe sale do gier zespołowych),
 - inne hale sportowe: przy Gimnazjum Nr 4, ul. Graniczna 46, KS Kolejarz, ul. Alfreda 1, KS 06 Kleofas, ul. Obroki 43, ul. Pszczyńska 10.
- 3.8.4. **Stadiony i boiska:**
- stadion GKS Katowice, ul. Bukowa 1¹⁸⁰,
 - stadion KS Rozwój, ul. Zgody 28¹⁸¹,
 - stadion KS MK Górnik, ul. Boya Żeleńskiego 96 (boisko trawiaste, widownia na 2500 miejsc),
 - stadion LGKS Podlesianka 38, ul. Sołtysia 25¹⁸²,
 - stadion lekkoatletyczny Akademii Wychowania Fizycznego, ul. Kościuszki 84,
 - ośrodek sportowy „Słowian”, ul. 1 Maja 99¹⁸³,
 - boisko piłkarskie „Rapid”, ul. Grażyńskiego 51¹⁸⁴,
 - boisko KS Hetman 22, ul. Siwka¹⁸⁵,
 - boisko KS Kolejarz 24, ul. Alfreda 1¹⁸⁶,
 - inne boiska: „Murcki”, ul. Samsonowicza (boisko wielofunkcyjne o nawierzchni asfaltobetonowej), boiska „Pod Młynem” (nawierzchnia asfaltowa), ul. Pod Młynem, ul. Zamkowa (boisko wielofunkcyjne o nawierzchni asfaltowej), boiska towarzyszące kąpieliskom „Bugla” i „Bolina”.
- 3.8.5. **Korty tenisowe:**
- im. J. Jędrzejewskiej, Astrów 12 (3 korty kryte, 7 odkrytych),
 - Pro-Ten, Giszowieckie Towarzystwo Tenisowe, ul. Szopienicka 1 (4 korty kryte, 4 odkryte),
 - Pro-Serw, ul. Ceglana 67 (3 korty kryte, 5 odkrytych),
 - inne: ul. 1 Maja 99, 11 Listopada, Mikołowska 72a, Kościuszki 84, Wczasowa 8, Murckowska, Bielska.

177 obiekt w trakcie modernizacji; hala wielofunkcyjna (widownia na 7776 miejsc stałych, maksymalna liczba widzów: 11500); lodowisko „Satelita” (widownia na 1182 osób) i sala gimnastyczna (widownia na 362 osoby)

178 widownia na 1093 miejsc stałych, maksymalna liczba widzów: 1328, boiska z nawierzchnią sztuczną do gry w piłkę nożną pełnowymiarowe i treningowe, dwa korty tenisowe

179 lodowisko kryte 30 x 60 m, widownia na 1417 osób

180 obiekt w trakcie modernizacji zmiana parametrów dotyczących wymiarów, liczby boisk, widowni

181 boisko trawiaste 100 x 73 m, widownia na 2400 miejsc

182 obiekt w trakcie modernizacji - zmiana parametrów

183 boiska z nawierzchnią sztuczną wielofunkcyjne i do gry w koszykówkę oraz dwa korty tenisowe, skatepark i siłownia

184 boiska z nawierzchnią sztuczną pełnowymiarowe (110 x 72 m) i treningowe (51 x 34 m), oświetlone

185 obiekt w trakcie modernizacji - zmiana parametrów dotyczących wymiarów, liczby boisk

186 przewidywana modernizacja obiektu - projekt zakłada zmianę parametrów dotyczących wymiarów, liczby boisk

- 3.8.6. **Pływalnie:**
- szkół wyższych (ul. Francuska 70a, Bankowa 12, 1 Maja 50),
 - przy obiektach oświaty (Pałac Młodzieży, ul. Mikołowska 26, Międzyszkolny Ośrodek Sportu, ul. Paderewskiego 46a, szkoły: pl. Wyzwolenia 18, ul. Ordona 3d, Sokolska 23, Brynicy 7, Przyjazna 7a, Witosa 23, Bolesława Krzywoustego 11),
 - Centrum Rehabilitacji Odnowy Biologicznej i Sportu Derrata, ul. Boya Żeleńskiego 100.

- 3.8.7. **Kąpieliska i baseny:**
- „Zadole”, ul. Wczasowa 8 (sezonowe, dwa baseny, korty tenisowe, skate-park),
 - „Bugla”, ul. Żeliwna 26d (sezonowe, cztery baseny, boiska do gry w koszykówkę i siatkówkę),
 - „Rolna”, ul. Nasypowa 65 (sezonowe, trzy baseny, siłownia, sauna),
 - „Bolina”, ul. Leśnego Potoku (boisko trawiaste piłkarskie i betonowe wielofunkcyjne, plac zabaw),
 - „Morawa”, ul. Morawa 119 (sezonowe, boisko do piłki plażowej),
 - Ośrodek Rekreacyjno - Wypoczynkowy „Barbara - Janina”, ul. Pszczyńska,
 - basen plażowy przy Młodzieżowym Domu Kultury, ul. Gliwicka 214,
 - Dolina Trzech Stawów, ul. Murckowska 215 (przystań wodna, boiska do siatkówki plażowej);

- 3.8.8. **Bazę sportowo - rekreacyjną miasta uzupełniają:**
- ośrodki jazdy konnej (ul. Francuska 180a, Francuska 182, Panewnicka 260, Strumienna 8),
 - ośrodki rekreacyjno-sportowe i odnowy biologicznej (ul. Ceglana 67c, Boya Żeleńskiego 100, Wesola 3, Medyków 2,
 - obiekty i terenowe urządzenia sportowe przy obiektach oświatowych (w latach 1998-2006 wybudowano lub zmodernizowano boiska sportowe i inne terenowe urządzenia sportowe przy 93 szkołach wszystkich szczebli nauczania oraz przy domach dziecka) oraz innych jednostek (z reguły niedostępne publicznie),
 - place zabaw, w tym integracyjne place zabaw (miejski program budowy integracyjnych placów zabaw dla dzieci jest realizowany od 2006 r.), dotychczas zbudowano integracyjne place zabaw w Kostuchnie (ul. Szarych Szeregów), Podlesiu (ul. Trojoka/Malczewskiego), Dąbrówce Matej (ul. Żołnierzy Września) i Załężu (pl. Londzina),
 - trasy rowerowe o funkcji rekreacyjnej.

W mieście brak jest stadionu (piłkarskiego lub wielofunkcyjnego), przystosowanego do organizacji imprez masowych rangi krajowej oraz zespołu pływalni typu aquapark.

W bezpośrednim sąsiedztwie miasta jest położony największy w kraju Stadion Śląski¹⁸⁷ oraz obiekty sportowo - rekreacyjne w Wojewódzkim Parku Kultury i Wypoczynku¹⁸⁸.

- 3.8.9. **Plany inwestycyjne miasta w zakresie infrastruktury sportowo - rekreacyjnej przewidują:**
- modernizację Hali Widowiskowo - Sportowej Spodek¹⁸⁹
 - modernizację stadionu GKS Katowice przy ul. Bukowej¹⁹⁰,
 - Miejski Zespół Rekreacyjno-Sportowy i Kąpieliskowy - budowa obiektu mającego spełniać funkcje rekreacyjne, sportowe oraz wypoczynku wodnego poprzez realizację basenów zewnętrznych i wewnętrznych, wyposażenia dodatkowego opartego o technikę SPA oraz zewnętrzną infrastrukturę sportową,
 - budowę zespołu boisk sportowych (boisko pełnowymiarowe i treningowe, korty tenisowe, boisko do gier zespołowych) z zapleczem socjalno-technicznym przy obiekcie KS Hetman 22 w Dąbrówce Matej,

- budowę boiska treningowego ze sztuczną trawą i zaplecza sportowego KS MK Górnik w Kostuchnie (ul. Boya Żeleńskiego),
- rozbudowę istniejącego obiektu sportowego przy ul. Sołtysiej o boisko treningowe o nawierzchni ze sztucznej trawy,
- budowę 6 stref aktywności rodzinnej, do których należą: integracyjne place zabaw dla dzieci wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz obiekt dla potrzeb aktywnego trybu życia, np. stanowisko do gry w minikoszykówkę, urządzenie linowe, zjeżdżalnia linowa, ścianka wspinaczkowa, stanowisko do gry w tenis stołowy, ścieżka z minirampami do jazdy dla tyżworolkarzy, deskorolkarzy, wrotkarzy i rowerzystów, ścieżka zdrowia itp.,
- zagospodarowanie akwenu "Dolina Trzech Stawów" - modernizacja stawu pod sezonowe kąpielisko strzeżone wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych na funkcje rekreacyjne,
- modernizacja ośrodka sportowego przy ul. Alfreda 1, obejmująca hale sportową, pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej, boisko treningowe, budynek stanowiący zaplecze dla piłkarzy, zagospodarowanie terenu,
- budowa kompleksu sportowego w ramach programu Moje boisko - Orlik 2012.

- 3.8.10. **Kluby sportowe.** Według danych statystycznych, w 2006 r. funkcjonowało w mieście 50 klubów sportowych, prowadzących 144 sekcje. Do klubów należało 7,1 tys. osób (członkowie klubów), w tym blisko 6,5 tys. ćwiczących (4,6 tys. to juniorzy). Istnieją ponadto 34 uczniowskie kluby sportowe, działające z reguły przy szkołach podstawowych i gimnazjach.

3.9. **Zieleń urządzona**

Zieleń miejska obejmuje zespoły roślinności spełniające cele wypoczynkowe, zdrowotne i estetyczne (parki, zieleńce, skwery, a także rodzinne ogrody działkowe).

Zasadnicze znaczenie dla wypoczynku mieszkańców Katowic ma przylegający do granic miasta Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Ziętka (pow. 620 ha), położony na terenie Chorzowa. Park oferuje możliwość realizacji różnorodnych form wypoczynku, rekreacji, rozrywki oraz zaspokojenie potrzeb kulturalnych i poznawczych (m.in. Śląski Ogród Zoologiczny, Planetarium Śląskie, Śląskie Wesole Miasteczko, Górnośląski Park Etnograficzny i Rosarium).

W Katowicach istnieje 9 parków miejskich oraz 56 urządzonych skwerów i zieleńców, o łącznej powierzchni 49,7 ha (największy z nich - „Rów Wetnowiecki” liczy 4,5 ha), zarządzanych przez Zakład Zieleni Miejskiej. Pozostałe tereny zieleni urządzonej, znajdujące się w administracji innych jednostek, zajmują 51,2 ha, z czego blisko połowa przypada na zieleń w osiedlach mieszkaniowych. Rodzinne ogrody działkowe oraz ogrody działkowe nieurzęszone, o ograniczonej dostępności, zajmują 249 ha (w tym rodzinne ogrody działkowe - 221 ha).

Wśród parków do obiektów o znaczeniu ogólnomiejskim należą:

- Katowicki Park Leśny im. Romana Stachonia, pow. blisko 250 ha (część północna - Dolina Trzech Stawów, część południowa - park leśny [tereny spacerowe, ścieżki rowerowe, zbiorniki wodne]);
- Park im. Tadeusza Kościuszki (ul. Kościuszki), pow. 51 ha (urządzenia sportowo - rekreacyjne, tor saneczkarski, tereny spacerowe, ścieżki rowerowe, place zabaw, bulodrom, oczka wodne, galeria rzeźby plenerowej, kościół św. Michała Archaniola, wieża spadochronowa, cmentarz żołnierzy Armii Czerwonej);
- Park przy klasztorze i kościele pw. Św. Ludwika Króla i Wniebowzięcia NMP (Kalwaria Panewnicka), pow. 10,5 ha (kościół akademicki, grota lourdzka, figura św. Jadwigi Śląskiej, stacje drogi krzyżowej, kaplice różańcowe);

Pozostałe parki, ze względu na swą powierzchnię, położenie i stopień wyposażenia w infrastrukturę rekreacyjną pełnią rolę parków o znaczeniu dzielnicowym:

- Park Miejski w Murckach (typu leśnego o pow. niespełna 10 ha),
- Park Zadole w Ligocie (typu leśnego o pow. 7,8 ha, amfiteatr, urządzenia sportowo - rekreacyjne),
- Ośrodek Wypoczynkowy Bolina (pow. 4,7),
- oraz parki w Wetnowcu (Park Wetnowiecki, pow. 4,2 ha, Park Alfreda, pow. 2,2 ha), Bogucicach (Park Bogucki, pow. 3,8 ha), Giszowcu (Park „Karczma Śląska”, pow. 3,4 ha), Szopienicach (Park Olimpijczyków, pow. 2,8 ha i Park Dworcowy), Dąbrówce Matej (ul. Strzelców Bytomskich) i Załężu (dawny ogród jordanowski przy ul. Gliwickiej).

187 Chorzów, ul. Katowicka 10: widownia na 47202 miejsca, boisko piłkarskie, tor żużlowy, boisko treningowe ze sztuczną nawierzchnią oświetlone, sale i boiska wielofunkcyjne, korty tenisowe

188 korty tenisowe, Ośrodek Sportów Wodnych "Przystań", Kąpielisko Fala (siedem basenów o łącznej pow. około 4000 m² lustra wody)

189 kompleksowa modernizacja obiektu obejmująca wykonanie klimatyzacji zintegrowanej z systemem wentylacji mechanicznej dla hali głównej, wzmocnienie konstrukcji hali głównej, lodowiska i sali gimnastycznej, wymianę oświetlenia hali głównej, wykonanie monitoringu, wymianę transformatorów i instalacji, termomodernizację obiektu z uwzględnieniem wymiany instalacji centralnego ogrzewania, docieplenia przegród budowlanych, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, wymiany elewacji z płyt azbestowych, wykonanie zabezpieczeń przeciwpożarowych, remont tarasów

190 modernizacja obiektu dla uzyskania III kategorii stadionu w zakresie realizacji płyty podgrzewanej boiska głównego, budowy dwóch boisk treningowych, oświetlenia płyty głównej i jednego boiska treningowego, modernizacji i rozbudowy istniejących trybun z zadaniem na 15 000 miejsc na widowni

- 3.10. Cmentarze
- 3.10.1. W Katowicach istnieją 24 cmentarze (5 komunalnych i 19 wyznaniowych), o powierzchni około 75 ha. Ponadto, rejon Ligoty i Panewnik obsługuje cmentarz parafialny Ojców Franciszkanów (pow. około 5 ha), położony w Rudzie Śl. (ul. Piłsudskiego), w bezpośrednim sąsiedztwie granicy Katowic.

Tabl. VIII.4. Cmentarze

cmentarz	Powierzchnia [w nawiasie pow. w granicach ogroduzenia] (ha)	Rezerwa terenu (ha)
CMENTARZE KOMUNALNE		
Centralny Cmentarz Komunalny, al. Murckowska 9	25,2420 (21,0330)	10,7015
Cmentarz Komunalny w Ligocie, ul. Panewnicka 45	4,8845	-
Cmentarz Komunalny w Murckach, ul. Goetla	1,8625 (0,8290)	
Cmentarz Komunalny w Murckach, ul. Kołodzieja	1,2335 (1,2310)	0,3600
Cmentarz Wojskowy, ul. Meteorologów	1,4630 (1,2095)	
CMENTARZE WYZNANIOWE		
cmentarz ewangelicko - augsburski, ul. Francuska	1,9330 (1,9015)	
cmentarz ewangelicko - augsburski, Szopienice, ul. Bracka	0,7655	0,2600
CMENTARZE RZYMSKOKATOLICKIE		
parafia św. Apostołów Piotra i Pawła, Śródmieście, ul. Sienkiewicza	4,1530	
parafia św. Jana i Pawła Męczenników, ul. Bracka	2,3430 (2,3365)	
parafia św. Józefa, ul. ks. Pośpiecha	2,0815	
parafia św. Józefa Robotnika, Józefowiec, ul. Józefowska - Słoneczna	1,9340	
parafia św. Jadwigi Śląskiej, Szopienice, ul. Brynicy	3,9570	
parafia NMP Wspomożenia Wiernych, Wetnowiec, ul. Jesionowa	0,5750	0,1780
parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa, Piotrowice, ul. Armii Krajowej	2,1350	0,0550
parafia Niepokalanego Poczęcia NMP, Śródmieście, ul. Francuska	2,4190 (2,3885)	
parafia Przemienienia Pańskiego, Załęże, ul. Gliwicka	1,2850	
Parafia św. Szczepana, Bogucice, ul. Wróblewskiego	7,5740 (7,2285)	1,5585
parafia św. Antoniego, Dąbrówka Mała, ul. Gen. Le Ronda	2,1135	
parafia św. Stanisława Kostki, Giszowiec, ul. Górniczego Stanu	0,7310 (0,7125)	
parafia św. Anny, Janów, ul. Cmentarna	2,2575	
parafia Trójcy Przenajświętszej, Kostuchna, ul. Migdałowców	1,5685 (1,4590)	0,3740)
parafia Matki Boskiej Częstochowskiej, Podlesie, ul. Michałowskiego	1,0075	0,1825
parafia Matki Bożej Wspomożenia Wiernych, Zarzecze	0,4865 (0,4010)	0,2845
cmentarz parafialny Ojców Franciszkanów, Ruda Śląska, ul. Piłsudskiego	5,0000	5,0000
CMENTARZ ŻYDOWSKI		
Śródmieście, ul. Kozielska	1,0320 (1,0060)	

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie map zasadniczych, zdjęcia lotniczego i satelitarnego.

Uwagi:
Centralny Cmentarz Komunalny Komunalny Zakład Usług Pogrzebowych podaje pow. cmentarza 30,5 ha
Cmentarz Komunalny w Ligocie - pow. wg KZUP 5,5 ha, pow. działek we władaniu KZUP - 4,6986 ha
Cmentarz Komunalny w Murckach, ul. Goetla - pow. wg KZUP 1,2 ha
Cmentarz Komunalny w Murckach, ul. Kołodzieja - pow. wg KZUP 0,8 ha
Cmentarz parafii Matki Bożej Wspomożenia Wiernych, ul. Gen. Grota - Roweckiego 22, część północna o pow. 0,4452 ha niezagospodarowana.

- 3.10.2. Cmentarze komunalne, administrowane przez Komunalny Zakład Usług Pogrzebowych, obejmują pięć obiektów: Centralny Cmentarz Komunalny (al. Murckowska 9) z kaplicą główną, pawilonem usługowo-administracyjnym, i przechowalnią zwłok, Cmentarz Komunalny w Ligocie (ul. Panewnicka 45), z kaplicą pożegnalną, dwa cmentarze komunalne w Murckach (ul. Goetla i Kołodzieja) oraz Cmentarz Wojskowy przy ul. Meteorologów. Cmentarze komunalne, z wyjątkiem obiektu w Ligocie, posiadają różnych rozmiarów rezerwy powierzchni grzebalnej. Największy z nich, Centralny Cmentarz

Komunalny, został dotychczas wypełniony w około połowie; północna, dotąd nie wykorzystywana pod pochówki część cmentarza, zajmuje ponad 10 ha (w granicach ogroduzenia). Dość znaczną (2,5 ha) rezerwę posiada cmentarz komunalny przy ul. Goetla (łącznie z terenem przeznaczonym pod jego rozbudowę w planie miejscowym), na drugim cmentarzu w Murckach jest około 0,35 ha wolnej powierzchni.

- 3.10.3. Cmentarze wyznaniowe obejmują 17 obiektów rzymskokatolickich (łącznie z cmentarzem w Rudzie Śl.), 2 ewangelicko - augsburskie oraz cmentarz żydowski. Cmentarze te są z reguły niewielkie, o powierzchni nie przekraczającej 2,5 ha. Wyjątek stanowią cmentarze przy ul. Sienkiewicza i w Szopienicach (liczące po około 4 ha), w Rudzie Śląskiej oraz w Bogucicach (ponad 7,5 ha). Powierzchnia grzebalna oraz możliwości powiększenia cmentarzy wyznaniowych w większości przypadków została praktycznie wyczerpana. Rezerwy posiadają jedynie cmentarz ewangelicko - augsburski w Szopienicach (około 0,25 ha) oraz cmentarze rzymskokatolickie w Wetnowcu (blisko 0,20 ha), Kostuchnie (ponad 0,35 ha), Podlesiu (niespełna 0,20 ha), Zarzeczu (prawie 0,30 ha na ogrodzonym terenie cmentarza i 0,44 ha na przylegającej działce, stanowiącej własność parafii), Bogucicach (ponad 1,5 ha) i Rudzie Śląskiej (blisko 5 ha).
- 3.10.4. Zgodnie z ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przewiduje się powiększenie cmentarza komunalnego w Murckach przy ul. Goetla (o około 2,14 ha) oraz założenie dwóch cmentarzy wyznaniowych: na os. Tysiąclecie Dolne (cmentarz z parkiem pamięci o pow. 2,1 ha) oraz os. Witosa (pow. 0,92 ha).

Łącznie, powierzchnia cmentarzy zwiększy się o ponad 5 ha. Wraz z rezerwami terenu w obrębie istniejących obiektów, miasto dysponować będzie około 24 ha dotąd nieużytkowanych terenów cmentarnych (a zatem około 14,5 ha, które można przeznaczyć pod pochówki = 24 tys. grobów), z czego ponad połowa przypada na Centralny Cmentarz Komunalny. Najsilniej brak terenów cmentarnych zaznacza się w Piotrowicach, Szopienicach i Janowie, gdzie konieczna będzie rozbudowa istniejących obiektów lub wyznaczenie nowych terenów cmentarnych.

4. JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

4.1. Warunki mieszkaniowe

- 4.1.1. Wiek mieszkań. Według NSP z 2002 r., w Katowicach przeważają mieszkania zbudowane w latach 1971 - 88, stanowiące 39,8% ogółu zasobów mieszkaniowych, oraz pochodzące z lat 1945 - 70 (28,1% zasobów). Znaczna część (około 27%) lokali mieszkalnych znajduje się w budynkach pochodzących sprzed 1944 r.: blisko 11% mieszkań powstało w okresie 1918 - 44, a ponad 16% - przed 1918 r. Po 1988 r. zbudowano ponad 5,6 tys. mieszkań.
- 4.1.2. Powierzchnia mieszkań. Izby. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosi 58 m². Wskaźnik ten jest mniejszy niż średnia dla miast w całym kraju i w woj. śląskim (ponad 61 m²), a w porównaniu z wybranymi dużymi miastami - nieco większy niż w Krakowie i Warszawie, mniejszy - niż we Wrocławiu. Największą powierzchnią cechują się mieszkania osób fizycznych (przeciętnie 75 m²), lokale mieszkalne spółdzielni mieszkaniowych i w zasobach komunalnych są zdecydowanie mniejsze - zajmują przeciętnie 50,5 m². Dominują mieszkania o pow. w przedziale 40 - 80 m² (65% ogółu zasobów), z niewielką przewagą lokali o powierzchni do 50 m². Mieszkania najmniejsze (poniżej 30 m2) stanowią 4,2% zasobów, zaś największe (80 i więcej m²) - 12,3%. W większości lokali (34%) przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosi 30 i więcej m² na osobę.

Według NSP, na jedno mieszkanie przypada średnio 3,3 izby (mieszkania z trzema izbami stanowiły 38,2% ogółu zasobów, zaś mieszkania 4. izbowe - 28,6%); blisko co piąte mieszkanie składało się z 2 izb, a co dziesiąte - z 5 i więcej izb. Blisko 3,9 tys. lokali to mieszkania jednoizbowe, zamieszkanych w 2002 r. przez 5,5 tys. osób).

Przeciętnie, na osobę przypada 24,6 m² powierzchni użytkowej mieszkania (o blisko 2 m² więcej niż średnia dla miast w kraju i woj. śląskim, a także więcej niż w Krakowie i Wrocławiu, nieco mniej zaś w porównaniu z Warszawą). Najwięcej katowiczian mieszka w lokalach, w których na osobę przypada od 15 do 20 m² powierzchni użytkowej. W 4,5 tys. mieszkań (3,6%) na osobę przypada od 7 do 10 m², a w 627 mieszkaniach (zamieszkanach przez blisko 3,7 tys. osób) powierzchnia użytkowa na osobę wynosiła poniżej 7 m².

W większości (42%) mieszkań na jedną izbę przypadało 0,50 - 0,99 osoby. 1 osoba na izbę była notowana w prawie 24% lokali, poniżej 0,5 osoby na izbę - w 16%. Ponad 1 osoba na izbę występowała w blisko 21,5 tys. mieszkań (17,2% ogółu mieszkań, 93 tys. osób), w tym w większości (10,5 tys. mieszkań) na izbę przypadały 1 - 1,5 osoby, a w 6,3 tys. mieszkań na izbę przypadało od 1,5 do 1,9 osoby. W blisko 4 tys. mieszkań (z 17 tys. osób) izbę zamieszkiwały 2 - 2,99 osoby, a w 635 mieszkaniach (zamieszkałych przez blisko 3,2 tys. osób) - co najmniej 3 osoby.

Gospodarstwa domowe (135,5 tys. gospodarstw) zajmują 126 tys. mieszkań (przeciętnie w jednym mieszkaniu zamieszkuje 1,08 gospodarstwa domowego, w ponad 8,7 tys. mieszkań występują 2 gospodarstwa), oznacza to statystyczny deficyt mieszkań w wysokości około 9,5 tys. lokali (tyle gospodarstw domowych nie dysponuje samodzielnym mieszkaniem). Większość gospodarstw (prawie 38%) dysponuje mieszkaniem 3 izbowym. Nieco ponad 4 tys. gospodarstw (3% ogółu) dysponuje tylko 1 izbą.

4.1.3. **Wyposażenie mieszkań.** Prawie wszystkie mieszkania są wyposażone w wodociąg, w zdecydowanej większości z sieci (bez dostępu do bieżącej wody jest 189 mieszkań, z wodociągu lokalnego korzystano w 181 mieszkaniach [NSP 2002]). Łazienkę posiada 91,9% mieszkań (11,3 tys. lokali bez łazienki, zamieszkanymi przez 20,5 tys. osób), ustęp splukiwany posiada 92,9% mieszkań, w przewodzie z odprowadzeniem do sieci (3,5% mieszkań było wyposażonych w ustęp z odprowadzeniem do urzędnictwa lokalnego, bez ustępu splukiwanego było blisko 9,5 tys. mieszkań), ciepła woda bieżąca była w 89% mieszkań (30,7 tys. osób nie miało do niej dostępu).

Znacznie mniej lokali mieszkalnych jest wyposażonych w gaz sieciowy i centralne ogrzewanie: bez gazu i centralnego ogrzewania jest blisko 23% mieszkań (około 29 tys. lokali). Wśród lokali z dostępem do gazu większość (79,1%) korzystała z gazu z sieci, a blisko 8% - w gaz z butli. Przeważająca część mieszkań była ogrzewana ze zbiorowego centralnego ogrzewania (63,6%), a 14,3% lokali - z centralnego ogrzewania indywidualnego; co piąte mieszkanie jest wyposażone w piec (20,6% ogółu zasobów mieszkaniowych zamieszkanymi przez ponad 62 tys. osób).

Wśród budynków mieszkalnych (blisko 15,3 tys. budynków) - 38 nie było wyposażonych w wodociąg, a 85 - w kanalizację. Centralne ogrzewanie było w 69,5% budynków, a gaz z sieci - w 56,7% budynków.

4.1.4. **Warunki mieszkaniowe** w skali miasta są przeciętne, silnie zróżnicowane w zależności od wieku budynku, statusu własnościowego i rodzaju zabudowy, z reguły zdecydowanie lepsze w budynkach jednorodzinnych, w których znajduje się około 30% zasobów mieszkaniowych Katowic.

W stosunku do standardów europejskich - z uwagi na zaludnienie mieszkań - w jedynie dostatecznych oraz w złych warunkach w 2002 r. mieszkało ponad 113 tys. osób, w tym ponad 20 tys. - w mieszkaniach nadmiernie zaludnionych (w tej grupie ponad 3 tys. osób przebywało w warunkach substandardowych), a w mieszkaniach jedynie z wodociągiem - 22 tys. osób.

Trzecia część mieszkań w Katowicach znajduje się w budynkach pochodzących sprzed 1945 r. i odznacza się w większości niedostatecznym standardem cywilizacyjnym, choć z reguły większą powierzchnią użytkową, niż dominujące mieszkania spółdzielni mieszkaniowych, pochodzące z lat 70-tych i 80-tych. Ich niewielka powierzchnia decyduje o mniejszej przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań w Katowicach w porównaniu ze wskaźnikiem charakteryzującym miasta województwa i kraju.

Negatywna z punktu widzenia jakości życia, a także ochrony środowiska jest znaczna ilość mieszkań bez centralnego ogrzewania oraz dostępu do gazu (w mieszkaniach ogrzewanych piecami mieszka 62 tys. osób).

Tabl. VIII.5. Warunki zamieszkania w Katowicach na tle miast Metropolii GZM Silesia

	Katowice		GZM Silesia	
	liczba	%	liczba	%
Gospodarstwa nie posiadające samodzielnego mieszkania				
- gospodarstwa	20104	14,8	169663	20,5
- ludność w gospodarstwach	35822	11,1	338380	16,6
- 1 osobowe	11205	8,3	81725	9,9
- 2 i więcej osobowe (liczba gospodarstw)	8899	6,6	87938	10,6
- 2 i więcej osobowe (ludność w gospodarstwach)	24617	7,7	256655	12,6
- dwurodzinne (liczba gospodarstw)	1867	1,4	24766	3,0
Średnia liczba osób w gospodarstwie domowym	2,37		2,46	
Średnia liczba osób w mieszkaniu	2,57			
- w tym w mieszkaniach 1-izbowych	1,42			
liczba ludności zamieszkującej mieszkania 1-izbowe	5524			
- w tym w mieszkaniach o powierzchni użytkowej < 30 m2	1,41			
liczba ludności zamieszkującej mieszkania o pow. < 30 m2	7384			

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie NSP 2002

Skupiska budynków zdekapitalizowanych, z substandardowymi lokalami wymagają pilnej rewitalizacji lub w przypadku nieopłacalności remontu - wyburzenia i zastąpienia nową zabudową (także o innych funkcjach); z jednej strony stanowi to istotny problem urbanistyczny, finansowy i społeczny (często są to jednocześnie skupiska zjawisk dezintegracji społecznej [Zawodzie, Szopienice, Załęże, niektóre rejony Śródmieścia], z drugiej zaś - szansę na kreację nowej jakości urbanistyczno - architektonicznej i ożywienie zaniedbanych części miasta.

4.2. **Sytuacja materialna**

4.2.1. **Bezrobocie.** Bezrobocie w Katowicach należy do najniższych w kraju. Stopa bezrobocia na koniec 2007 r. (dane Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach) wyniosła 3,4% i w stosunku rocznym zmalała o 2,5% (stopa bezrobocia w woj. śląskim wynosi 9,5%, a w kraju 11,3%). Jednak w otoczeniu miasta stopa bezrobocia jest wyższa, od 6,1 w Tychach do 14,4 w Siemianowicach Śląskich i 15,7 w powiecie będzińskim. Liczba osób bezrobotnych według stanu na 12.2007 r. wynosiła w Katowicach 6 826 osób (z których 58,5% to kobiety). Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasiłku wynosi 744 (w tym 57,3% kobiet). Wśród osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy, blisko 4,3 tys. to osoby długotrwale bezrobotne, 2,3 tys. - bez kwalifikacji zawodowych, ponad 2,0 tys. stanowią bezrobotni powyżej 50 roku życia, a 921 - do 25 roku życia, 477 bezrobotnych to osoby niepełnosprawne.

4.2.2. **Wynagrodzenia (płace).** Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Katowicach w 2006 r. kształtowało się na poziomie 3,4 tys. zł. Było ono wyższe niż przeciętne wynagrodzenie w województwie śląskim (2,7 tys. zł) i powiatach woj. śląskiego (z wyjątkiem Jastrzębia Zdroju, gdzie wynosiło prawie 4 tys. zł). Zarobki w Katowicach w sektorze publicznym (3,8 tys. zł) są o blisko 1 tys. zł wyższe niż w sektorze prywatnym. Przeciętne wynagrodzenie w w przemyśle i budownictwie wynosiło prawie 4 tys. zł, w usługach - około 3 tys. zł (nieco wyższe w sektorze usług nierynkowych), w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie i rybactwie kształtowało się na poziomie 2,6 tys. zł.

4.2.3. Z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2006 r. skorzystało 11,1% mieszkańców Katowic (12680 rodzin korzystających z pomocy materialnej). Najczęstszą przyczyną zgłaszania się po pomoc jest bezrobocie (ponad 6,2 tys. rodzin) oraz niepełnosprawność (ponad 4,7 tys. rodzin). Z pomocy materialnej skorzystało w 2006 r. 9,9 tys. rodzin, świadczenia na bieżące potrzeby rodziny - ponad 12,6 tys. rodzin, dodatek mieszkaniowy otrzymało ponad 12,3 tys. rodzin, pracą socjalną objęto blisko 13,1 tys. rodzin. Pomocą społeczną w postaci różnych świadczeń materialnych w 2006 r. objęto m.in.: zasiłki okresowe - ponad 6 tys. osób, zasiłki stałe - blisko 1,2 tys. osób, opał - 4,6 tys. osób. W 2006 r. z pomocy dla osób bezdomnych skorzystały 532 osoby (mniej niż w latach poprzednich). W 2006 r. z pomocy dla osób bezdomnych skorzystały 532 osoby (mniej niż w latach poprzednich).Telefon stacjonarny posiada w Katowicach 77% gospodarstw domowych, komputer znajduje się w 37% gospodarstw domowych, 57% gospodarstw domowych posiada samochód osobowy, a 95% telewizor i lodówkę.

4.2.4. **Wydatki budżetu miasta na sferę społeczną.** Na mieszkańca wydatki budżetu wyniosły 3393,5 zł. Wydatki budżetu miasta w 2006 r. na oświatę i wychowanie stanowiły 28,2% budżetu (302341,5 tys. zł), następne w kolejności: wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (13,4%, 143916,4 tys. zł), wydatki na ochronę zdrowia, kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego oraz kulturę fizyczną i sport kształtowały się łącznie na poziomie 8,5% budżetu miasta (na ochronę zdrowia przeznaczono 32403,5 tys. zł, na kulturę fizyczna i sport - 30968,9 tys. zł, zaś na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego 28231,3 tys. zł). Udział wydatków na pozostałe dziedziny kształtował się na poziomie od 9,7% budżetu w przypadku gospodarki komunalnej i ochrony środowiska, 5,7% - gospodarka mieszkaniowa i 5,3% - administracja publiczna.

W porównaniu ze średnią do woj. śląskiego, w Katowicach zanotowano wyższy odsetek budżetu przeznaczanego na gospodarkę mieszkaniową, gospodarkę komunalną i ochronę środowiska oraz kulturę fizyczną i sport, a także - w niewielkim stopniu - na ochronę zdrowia. Niższy jest udział wydatków na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego oraz administrację publiczną.

4.3. **Dostępność usług.**

4.3.1. Podstawowe usługi w zakresie oświaty i kultury, ochrony zdrowia i opieki społecznej, bezpieczeństwa publicznego oraz sportu i rekreacji cechują się stosunkowo równomierną lokalizacją w przestrzeni miasta, w większości adekwatną do rozmieszczenia terenów osadniczych. Dostępność usług podstawowych z zakresu oświaty (przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum), kultury (miejski dom kultury, filia miejskiej biblioteki publicznej) i ochrony zdrowia (ośrodek zdrowia), mierzona liczbą osób mieszkających w ekwidystancie 400 i 800 m od obiektów usługowych (co odpowiada 5 i 10 min. izochronie dojścia) jest jednak istotnie zróżnicowana w zależności od rodzaju usług oraz pomiędzy poszczególnymi dzielnicami miasta.

4.3.2. Wyraźnie widać niedorozwój usług podstawowych w południowych dzielnicach miasta, zwłaszcza w Zarzeczcu, pozbawionym większości usług podstawowych (brak przedszkola i placówek szkolnych, filii biblioteki miejskiej i przychodni zdrowia), a także w przypadku Podlesia i Kostuchny oraz niektórych fragmentów Ligoty - Panewnik i Piotrowic - Ochojca. W zakresie niektórych rodzajów usług podstawowych niekorzystna sytuacja występuje także w pozostałych dzielnicach zachodnich i wschodnich (z wyjątkiem Zawodzia) oraz we wschodniej części Brynowa z os. Zgrzebnioka.

Tabl. VIII.6. Dostępność usług podstawowych

Dzielnica	Odsetek mieszkańców											
	przedszkole		szkoła podstawowa		gimnazjum		dom kultury		biblioteka		przychodnia zdrowia	
	400m	800m	400m	800m	400m	800m	400m	800m	400m	800m	400m	800m
Śródmieście	81.9	100.0	47.3	100.0	30.8	90.4	22.4	90.3	66.2	100.0	65.2	99.4
Zawodzie	85.2	100.0	59.2	100.0	41.3	97.9	84.4	100.0	66.2	100.0	33.3	73.6
Szopienice - Burowiec	60.4	90.8	47.8	89.2	23.1	69.7	37.8	89.3	37.8	89.3	25.7	70.3
Dąbrówka Mała	56.7	80.3	46.4	71.7	0.40	53.4	0.0	0.40	41.8	77.5	43.0	86.4
Koszutka	87.9	100.0	67.6	98.8	30.7	74.4	42.6	85.1	34.3	97.5	95.5	100.0
Załęże	76.7	98.7	59.7	98.4	0.0	16.9	11.8	34.0	38.0	95.3	19.0	83.9
Os. Paderewskiego - Muchowiec	75.9	96.0	50.8	94.9	71.7	93.9	42.3	100.0	29.1	93.2	53.3	96.6
Brynów cz. wsch. - Zgrzebnioka	88.1	98.5	20.0	79.2	0.0	0.0	0.0	3.2	16.6	49.8	37.5	96.6
Janów - Nikiszowiec	41.2	93.9	36.2	71.8	9.6	53.5	0.0	0.0	28.7	78.1	7.0	63.3
Dąb	73.2	100.0	76.8	100.0	24.7	78.8	1.9	29.2	20.0	89.6	71.0	100.0
Osiedle Witosa	85.3	100.0	62.3	90.7	61.1	84.8	3.3	23.5	66.8	97.3	62.4	88.8
Załęska Hałda - Brynów cz. zach.	72.4	100.0	31.4	72.2	16.6	43.0	17.3	57.6	28.5	57.3	48.1	94.7
Ligota - Panewniki	77.9	96.8	42.9	80.4	24.8	62.1	12.8	43.1	19.2	50.1	45.3	62.9
Wełnowiec - Józefowiec	46.3	99.6	43.0	98.4	28.8	62.4	31.2	78.9	50.9	94.3	44.9	88.2
Osiedle Tysiąclecia	90.5	100.0	66.8	100.0	48.8	100.0	44.4	81.3	47.2	100.0	27.2	72.3
Piotrowice - Ochojec	79.7	98.2	36.3	65.9	28.0	83.4	55.0	84.5	36.0	81.1	18.0	49.6
Bogucice	99.4	100.0	55.0	98.6	23.0	66.4	52.9	80.0	92.1	100.0	58.8	100.0
Murcki	2.4	32.0	39.3	97.5	49.4	97.4	17.9	69.5	34.1	90.0	0.0	0.0
Zarzeczce	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	22.0	47.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kostuchna	39.9	80.6	35.6	47.3	8.7	51.7	39.6	51.6	13.0	27.6	44.0	54.4
Giszowiec	71.0	99.8	22.9	85.2	46.6	81.6	49.5	99.9	24.3	91.2	54.6	87.1
Podlesie	14.7	56.8	18.0	61.5	0.0	0.1	17.5	58.1	15.7	50.9	13.4	48.9

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie danych UM Katowice, stan w roku 2007

- 4.3.3. Lokalizacja żłobków i obiektów oświaty (przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów) cechuje się równomiernym rozmieszczeniem, jednak w przypadku żłobków widoczny jest brak takich placówek w południowej części miasta oraz Os. Witosa. Najbardziej powszechnych placówek: przedszkola i szkoły podstawowej jest pozbawione jedynie Zarzeczce. Dostęp do przedszkoli, najliczniej reprezentowanych spośród omawianych placówek usługowych, jest w większości dzielnic dogodny (co najmniej 90% dzieci w wieku do lat 6 mieszka bliżej niż 800 m od najbliższej placówki przedszkolnej), wyjątek stanowią jedynie Dąbrówka Mała, Podlesie, Kostuchna, Murcki, a zwłaszcza Zarzeczce, gdzie niemal wszystkie dzieci w wieku przedszkolnym mieszkają w odległości większej niż 1200 m od przedszkola.
- 4.3.4. Najlepsza dostępność do szkół podstawowych cechuje dzielnice śródmiejskie i północne, a także Zawodzie i Murcki (co najmniej 90% dzieci do lat 12 mieszka w promieniu 800 m od najbliższej szkoły podstawowej). Najgorsza sytuacja panuje pod tym względem w Zarzeczcu oraz w pozostałych dzielnicach południowych (z wyjątkiem Murcek); dalej niż 1200 m od najbliższej szkoły mieszka znaczna liczba dzieci w Kostuchnie (307 dzieci) i Zarzeczcu (274), a także w Ligocie - Panewnikach, Piotrowicach - Ochojcu, Podlesiu i Janowie.
- 4.3.5. Dość rzadka sieć gimnazjów (w południowo - zachodniej części Katowic działa jedynie gimnazjum w Kostuchnie, w części północnej - gimnazja wspólne dla Wełnowca i Dębu oraz Szopienic - Burowca i Dąbrówki Małej, brak jest ponadto gimnazjum w rejonie Brynowa - Os. Zgrzebnioka) powoduje, że są

one znacznie gorzej dostępne. Jedynie w Śródmieściu, Zawodziu, Murckach, Os. Paderewskiego i Tysiąclecia ponad 90% dzieci do lat 16 mieszka w odległości 800 m od najbliższej położonego gimnazjum. W pozostałych dzielnicach odsetek ten jest bardzo zróżnicowany (od 85% na Os. Witosa do niespełna 17% w Załężu), zaś w Brynowie - os. Zgrzebnioka, Zarzeczcu i Podlesiu niemal wszyscy z grupy wiekowej do lat 16 mieszkają w większym promieniu od szkoły gimnazjalnej, a w odległości ponad 1200 m - po kilkaset dzieci w Podlesiu (828), Załęskiej Hałdzie, Brynowie, Os. Zgrzebnioka, Ligocie - Panewnikach i Zarzeczcu (338).

- 4.3.6. Widoczny jest brak miejskiego domu kultury w Janowie i Nikiszowcu, utrudniony dostęp do tego typu placówki ma ponadto część mieszkańców Ligoty i Panewnik (9 tys. osób), Załęża i wschodniej części Brynowa (4 tys. osób), a także Os. Witosa, Dąbrówki Małej, Dębu, Kostuchny i Piotrowic - Ochojca. Lepiej przedstawia się dostępność do gęstej sieci filii Miejskiej Biblioteki Publicznej (placówka biblioteczna nie działa jedynie w Zarzeczcu), tylko w Ligocie - Panewnikach znaczna część mieszkańców (8,5 tys. osób) mieszka w odległości większej niż 1200 m od najbliższej biblioteki, podobna, choć o znacznie mniejszej skali sytuacja występuje w Janowie - Nikiszowcu, Załęskiej Hałdzie oraz dzielnicach południowych (z wyjątkiem Murcek).
- 4.3.7. Dostępność do przychodni zdrowia jest mocno zróżnicowana, oprócz dzielnic cechującej się dogodną sytuacją pod tym względem (ponad 70% ich mieszkańców znajduje się w promieniu 800 m od najbliższej placówki), znaczna część mieszkańców Ligoty - Panewnik (7,1 tys.), a także dzielnic południowych oraz Szopienic - Burowca i Janowa - Nikiszowca mieszka w odległości ponad 1200 m od najbliższej przychodni zdrowia. Różnego rodzaju ośrodki działające na rzecz opieki społecznej skupiają się w Śródmieściu, a także - Koszutce, Załężu, Dębie, Szopienicach, Janowie - Nikiszowcu oraz w Ligocie, Os. Odrodzenia i Giszowcu.
- 4.3.8. Brak obiektów sportowych zaznacza się najsilniej w rejonie Piotrowic i Zarzeczca oraz w Murckach.
- 4.3.9. Istotne dla bezpieczeństwa publicznego rozmieszczenie komisariatów policji wskazuje na brak takich placówek we wschodniej (Giszowiec, Nikiszowiec - Janów), zachodniej (Os. Witosa, Załęska Hałda) i południowej części miasta (Murcki, Kostuchna, Podlesie, Zarzeczce).
- 4.3.10. Placówki oświaty nie prowadzone przez samorząd miasta skupiają się w środkowej i zachodniej części miasta (głównie w Śródmieściu, Os. Witosa, Piotrowicach i Ligocie, a także w Bogucicach, Os. Paderewskiego i Załęskiej Hałdzie). Placówki szkolnictwa ponadgimnazjalnego i policealnego wykazują wyraźną koncentrację w kilku rejonach miasta (prócz Śródmieścia są to: Dąbrówka Mała, Szopienice, Os. Tysiąclecia, a w części południowej - Piotrowice, Murcki i Kostuchna).
- 4.3.11. Usługi wyspecjalizowane (wyższego rzędu) - szkolnictwo wyższe, szpitale i specjalistyczne przychodnie, usługi administracji, obiekty kultury wyższej (wraz z kinami) - wykazują silną polaryzację w Śródmieściu oraz w przyległych częściach sąsiednich jednostek (Os. Paderewskiego, zachodnia część Zawodzia, Koszutka, południowo - zachodnia część Bogucic), z wyjątkiem usług zdrowia, skupiających się również w rejonie Ligoty i Ochojca (ponadto szpitale mieszczą się w Wełnowcu, Bogucicach, Szopienicach i Murckach), a także niektórych wydziałów i obiektów uczelni publicznych (Śląski Uniwersytet Medyczny, osiedle akademickie Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Ekonomicznej w Ligocie) oraz niepublicznych (Piotrowce, zachodnia część Brynowa, Szopienice, Murcki). W zakresie administracji nieliczne jednostki zlokalizowane są poza Śródmieściem - w sąsiedniej części Os. Paderewskiego, Koszutce i Wełnowcu, a także w Brynowie i Ochojcu.

- 4.4. **Bezpieczeństwo publiczne**
- 4.4.1. Rada Miasta, na podstawie art. 38a ust. 3 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.), przyjmuje roczne Programy poprawy bezpieczeństwa publicznego (*Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli*, o którym mowa w cyt. ustawie) oraz przyjmuje sprawozdanie z wykonania programów. Główne cele programu, przyjętego Uchwałą Nr VIII/116/07 Rady Miasta Katowice z dnia 26 marca 2007 r., obejmują:
- poprawę bezpieczeństwa w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania (ze szczególnym uwzględnieniem Śródmieścia, a zwłaszcza ograniczenie zagrożeń w rejonie dworca PKP i wzrost poczucia bezpieczeństwa osób korzystających z tego obiektu);
 - przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu oraz ograniczenie przestępczości nieletnich;
 - poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym;
 - ograniczenie kradzieży infrastruktury komunalnej i elementów metalowych;
 - poprawę bezpieczeństwa w środkach komunikacji publicznej;

- poprawę standardów pracy służb porządkowych oraz warunków obsługi mieszkańców;
- edukację i informowanie społeczności lokalnej w zakresie bezpieczeństwa i porządku prawnego.

4.4.2. Katowice cechuje znaczny stopień przestępczości, najwyższy w województwie (w podziale na powiaty) oraz jeden z najwyższych w kraju. Według danych policji, w 2007 r. zanotowano w mieście niespełna 17,5 tys. przestępstw kryminalnych (o blisko 250 mniej w porównaniu z rokiem poprzednim), co stanowi 14% wszystkich przestępstw w województwie. W ostatnich latach notuje się jednak systematyczny spadek liczby przestępstw. Na podstawie sprawozdań z wykonania programów poprawy bezpieczeństwa, stwierdza się, że w latach 2004 - 2006 (z wyjątkiem 2004 r., kiedy to nastąpił niewielki wzrost przestępczości w porównaniu z rokiem poprzednim), notuje się corocznie spadek ilości zgłoszonych przestępstw ogółem (w 2006 r. o ponad 14% w stosunku rocznym), w szczególności w zakresie przestępstw przeciwko życiu oraz kradzieży z włamaniem i kradzieży samochodów (spadek liczby kradzieży samochodów w 2006 r. o 40% w stosunku do 2005 r.). Wykrywalność sprawców przestępstw jest najniższa w województwie. Wskaźnik wykrywalności przestępstw ogółem wynosił w 2006 r. w Katowicach 42,4% (przy 56% w całym województwie), szczególnie zaś niski był w przypadku przestępstw kryminalnych (33% w porównaniu z ponad 42% wskaźnikiem w województwie).

Zdecydowanie największą ilość przestępstw zgłoszonych (w podziale na jednostki pomocnicze miasta), rejestruje się w Śródmieściu. Kolejne dzielnice pod względem liczby notowanych przestępstw, to Ligota - Panewniki, Szopienice - Burowiec, Zawodzie, Piotrowice - Ochojec, Koszutka i Os. Tysiąclecia.

Tabl. VIII.7. Współczynnik przestępczości oraz wypadki komunikacyjne w jednostkach pomocniczych miasta w latach 2004 - 2007

Dzielnica	Współczynnik przestępczości				Wypadki komunikacyjne			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
Śródmieście	9,62	8,89	7,92	6,51	91	91	73	63
Zawodzie	6,11	5,12	4,05	3,53	50	27	32	31
Szopienice - Burowiec	4,75	4,51	4,09	3,45	50	50	47	43
Dąbrówka Mała	4,53	3,95	3,28	3,20	11	27	16	11
Koszutka	6,05	5,71	5,58	3,00	17	28	22	20
Załęże	4,79	4,37	3,34	3,00	17	29	19	22
Osiedle Paderewskiego - Muchowiec	4,90	4,38	3,51	2,95	22	22	32	11
Brynów cz. wsch. - Zgrzebnioka	5,10	5,17	3,72	2,93	36	23	25	18
Janów - Nikiszowiec	3,98	4,14	2,95	2,70	28	19	22	20
Dąb	4,16	3,94	3,37	2,67	30	20	31	26
Osiedle Witosa	2,93	3,41	2,69	2,66	16	14	12	11
Załęska Hałda - Brynów cz. zach.	3,73	3,62	3,11	2,39	33	27	19	20
Ligota - Panewniki	3,80	3,53	2,89	2,21	24	41	26	38
Wełnowiec - Józefowiec	3,84	2,99	2,54	2,10	23	22	13	12
Osiedle Tysiąclecia	2,71	2,93	2,76	2,00	18	15	20	13
Piotrowice - Ochojec	3,11	3,47	2,40	1,97	30	37	30	36
Bogucice	3,73	3,06	2,45	1,86	13	10	11	11
Murcki	2,51	2,64	2,12	1,82	19	6	11	10
Zarzecze	2,43	1,76	1,31	1,61	4	2	2	2
Kostuchna	1,94	2,02	1,92	1,56	11	11	11	6
Giszowiec	2,75	2,62	1,59	1,13	29	19	27	19
Podlesie	0,92	1,60	1,48	1,01	1	1	1	1
KATOWICE	4,53	4,58	3,86	3,08	573	548	516	450

Współczynnik przestępczości: stosunek suma przestępstw do liczby mieszkańców jednostki * 100

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie danych UM Katowice

4.4.3. Według współczynnika przestępczości (suma przestępstw do liczby mieszkańców), do najbardziej niebezpiecznych rejonów miasta zalicza się: Śródmieście (współczynnik przestępczości ponad dwukrotnie wyższy od wskaźnika ogólnomiejskiego), a w dalszej kolejności: Zawodzie, Koszutkę, Brynów - Os. Zgrzebnioka, Os. Paderewskiego, Załęże, Szopienice - Burowiec i Dąbrówka Mała (współczynnik przestępczości wyższy od średniego w mieście). Najbardziej bezpieczne są dzielnice położone w południowej i południowo - zachodniej części Katowic: Podlesie, Kostuchna, Zarzecze, a także Murcki, Giszowiec oraz osiedle Tysiąclecia i Witosa. W 2007 r., w okresie do października, najwyższy współczynnik przestępczości zanotowano, oprócz Śródmieścia, w dzielnicach północno -

wschodnich (Zawodzie, Szopienice - Burowiec, Dąbrówka Mała), najniższy - w Podlesiu i Giszowcu oraz w Kostuchnie i Zarzeczu.

4.4.4. Pod względem ilości notowanych zdarzeń do najbardziej niebezpiecznych rejonów w mieście należą: dworzec kolejowy Katowice i obszar kolejowy oraz szlaki komunikacji autobusowej i tramwajowej. Ponadto, znaczną ilość zdarzeń notuje się przy ul. Gliwickiej (Załęże), Tysiąclecia, 1 Maja, Piastów, Skargi, 3 Maja, Mikołowskiej (Śródmieście), al. Korfantego (Koszutka), ul. Warszawskiej i Radockiego. Pod względem współczynnika przestępczości (a więc z uwzględnieniem liczby ludności mieszkającej przy danej ulicy), do najbardziej niebezpiecznych należą: ul. Bocheńskiego, Pszczyńska, Gawronów, Konduktorska, Chorzowska, Bankowa, Pułaskiego, Marcinkowskiego, Skargi i Prosta. Najbardziej niebezpieczne miejsca publiczne, prócz dworca kolejowego, stanowią centra handlowe (przede wszystkim Silesia City Center, a także Geant, Carrefour i Auchan).

4.4.5. Do dzielnic najbardziej zagrożonych wielorakimi czynnikami dezorganizacji społecznej zalicza się: Śródmieście, Załęże, Szopienice oraz Os. Tysiąclecia i Odrodzenia. Do dzielnic, w których najwięcej (procentowo) uczniów zażywa środki odurzające należą: Os. Tysiąclecia, Zawodzie, Szopienice, Dąbrówka Mała, Brynów, Bogucice, Załęże i Śródmieście. Miejsca najsilniej zagrożone przestępczością narkotykową znajdują się przede wszystkim w centrum miasta (rejon Dworca PKP i pl. Szewczyka, okolice Rynku, ul. 3 Maja i Skargi oraz lokale rozrywkowe).

4.4.6. **Wypadki drogowe.** Liczba wypadków drogowych w okresie 2003 - 2006 zmniejszyła się z 577 do 516 wypadków (do X.2007 r. zanotowano 450 wypadków); zmalała również liczba osób, które doznały obrażeń ciała (z 710 osób w 2004 r. do 669 w 2006 r.), zwiększyła się jednak liczba ofiar śmiertelnych (z 17 w 2004 r. do 23 w 2006 r.). Ponadto, corocznie na drogach Katowic dochodzi do około 4,5 - 4,8 tys. kolizji, zgłoszonych do Sekcji Ruchu Drogowego KM Policji.

Najwięcej wypadków i kolizji drogowych notuje się na ul. Chorzowskiej, Kościuszki, Mikołowskiej, al. Roździeńskiego, Korfantego i Murckowskiej oraz ul. 1 Maja i Bocheńskiego. Do miejsc o podwyższonej wypadkowości należą: rejon obiektów AWF przy ul. Mikołowskiej, skrzyżowania ul. Słonecznej, Józefowskiej i Energetyków, ul. Bagiennej z Obrońców Westerplatte, ul. Leopolda, Le Ronda, Siemianowickiej i Wiertniczej oraz ul. Brynowskiej, Kępowej i Woźniczki, a także ulice Damrota, Wiosny Ludów, Gliwicką, Mysłowicką, Zacisze, Plebiscytową, Ligonía i Chopina.

4.4.7. **Zagrożenie pożarowe.** Według danych Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej (statystyka interwencji jednostek ratowniczo - gaśniczych PSP) w 2007 r. zanotowano w mieście 1410 pożarów i ponad 2 tys. miejscowych zagrożeń, w 2006 r. było 1091 pożarów (w tym 5 średnich i 2 duże). Zanotowano ponadto 304 wyjazdy do akcji Ochotniczych Straży Pożarnych (głównie OSP w Dąbrówce Małej).

4.4.8. **Inne rodzaje zagrożeń.**

Zagrożenie wystąpieniem powodzi jest umiarkowane i ograniczone przestrzennie, związane głównie ze skutkami wystąpienia deszczy nawałnych. Brak jest zagrożeń związanych z osuwaniem się mas ziemnych. Wpływ na bezpieczeństwo ludzi i ich mienia mogą mieć skutki dokonanej i prognozowanej eksploatacji węgla kamiennego. Na terenie miasta nie ma zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii oraz składowisk odpadów niebezpiecznych. Potencjalne ryzyko wystąpienia katastrof związane jest z transportem drogowym i kolejowym materiałów niebezpiecznych, awarią magistralnych sieci infrastruktury technicznej (głównie linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia i gazociągi), wystąpieniem pożarów, głównie w budynkach użyteczności publicznej i innych wysokich, a także w zakładach produkcyjnych, terenach składow i magazynów oraz rozległych terenów leśnych, atakami terrorystycznymi w miejscach skupisk ludności.

IX. STAN PRAWNY GRUNTÓW

1. STRUKTURA WŁADANIA GRUNTAMI

- 1.1. Zgodnie z danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków Urzędu Miasta (stan na dzień 17.08.2007 r.) w Katowicach przeważają grunty stanowiące własność Skarbu Państwa. Łącznie, grunty Skarbu Państwa, oddane i nieoddane w użytkowanie wieczyste (bez gruntów PKP), zajmują 9657 ha, co stanowi ponad 58% powierzchni miasta. Blisko połowę obszaru Katowic zajmują grunty Skarbu Państwa nie oddane w użytkowanie wieczyste (7748 ha, 47% powierzchni miasta). Dominujące znaczenie wśród własności Skarbu Państwa mają grunty znajdujące się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (6891 ha, blisko 42% terytorium miasta). Pozostałymi gruntami Skarbu Państwa (830 ha, 5% powierzchni miasta) władają inne osoby i jednostki organizacyjne oraz organy administracji publicznej gospodarujące zasobem nieruchomości skarbu państwa.
- 1.2. Blisko 12% powierzchni miasta (prawie 1909 ha) stanowią grunty Skarbu Państwa oddane w użytkowanie wieczyste. Grupa ta obejmuje blisko 60 ha gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste spółdzielniom mieszkaniowym, niespełna 10 ha znajdujących się we władaniu państwowych osób prawnych i - dominujące w tej grupie (niemal 1840 ha) - grunty znajdujące się we władaniu pozostałych osób.
- 1.3. Zasób gruntów Gminy (nie oddanych w użytkowanie wieczyste) obejmuje 2354 ha, co stanowi nieco ponad 14% powierzchni miasta. Stanowią ją, niemal po połowie, grunty znajdujące się we władaniu gminnych organów gospodarujących gminnym zasobem (1291 ha) oraz grunty znajdujące się we władaniu innych osób i jednostek organizacyjnych (1012 ha), ponadto 50 ha stanowi współwłasność z innymi osobami. Grunty Gminy oddane w użytkowanie wieczyste obejmują blisko 780 ha (4,7% powierzchni miasta). Przeważają wśród nich grunty oddane w użytkowanie wieczyste spółdzielniom mieszkaniowym (380 ha). Pozostałe grunty Gminy zostały oddane w użytkowanie wieczyste innym osobom prawnym i fizycznym.
- 1.4. Grunty powiatu (a więc *de facto* - Gminy, stanowiącej powiat miejski) liczą nieco ponad 190 ha (1,15% powierzchni miasta). Ponadto we władaniu Gminy znajduje się blisko 200 ha gruntów (1,2% powierzchni miasta), stanowiących własność innych podmiotów.
- 1.5. Trzecią, znaczącą w skali miasta, grupę gruntów tworzą grunty osób fizycznych. Zajmują one 2225 ha, czyli 13,5% obszaru Katowic. Zdecydowanie przeważają tu grunty nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych (1785 ha); do indywidualnych gospodarstw rolnych zalicza się jedynie niespełna 440 ha gruntów.
- 1.6. Pozostałe rodzaje własności gruntów (grunty spółdzielni, kościołów i związków wyznaniowych, województwa, spółek prawa handlowego, itd.) mają marginalne znaczenie w strukturze własności gruntów Katowic.
- 1.7. Specyficzną grupę tworzą grunty, określone w niniejszej analizie jako stanowiące własność lub pozostające we władaniu Polskich Kolei Państwowych (PKP) - których właścicielem, współwłaścicielem lub władającym (użytkownikiem bądź współużytkownikiem wieczystym, a także zarządcą lub administratorem) są Polskie Koleje Państwowe S.A. Grunty PKP zajmują prawie 590 ha. Należą do różnych grup rejestrowych ze względu na podmiot ewidencyjny, będący właścicielem gruntów (Skarb Państwa, gmina, osoby fizyczne, kościoły, PKP). Wyodrębnienie takiej kategorii władania gruntami było uzasadnione występującymi na terenie miasta terenami zamkniętymi, zlokalizowanymi na terenach kolejowych.

2. TERENY ZAMKNIĘTE

- 2.1. Przez tereny zamknięte zgodnie z art. 9 p. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne należy rozumieć tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych. Zgodnie z Mapą 6. Władanie gruntami, tereny zamknięte podzielone zostały na: tereny zamknięte, przez które przebiegają linie kolejowe oraz pozostające w zarządzie organów MON, MSWiA oraz ABW.
- 2.2. Tereny zamknięte, zgodnie z ewidencją terenów zamkniętych określonych w załączniku do decyzji nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe (z uwzględnieniem późniejszych zmian), obejmują 472 ha, czyli 2,9% powierzchni miasta.
- 2.3. Tereny zamknięte będące w zarządzie Komendy Głównej Policji w Katowicach (MSWiA), organów MON oraz ABW zajmują 41 ha, co stanowi 0,2% powierzchni miasta.

Tabl. IX.1. Struktura władania gruntami według grup rejestrowych

Grupa rejestrowa	Grunty według podmiotów ewidencyjnych zaliczonych do odpowiedniej grupy rejestrowej	Pow. (ha)	Udział (%)
1	GRUNTY SKARBU PAŃSTWA nie oddane w użytkowanie wieczyste:	7 748,75	47,03
	– w zarządzie PGL Lasy Państwowe	6 891,30	41,83
	– we władaniu organów administracji publicznej gospodarujących zasobem nieruchomości Skarbu Państwa	27,11	0,16
	– we władaniu pozostałych osób i jednostek organizacyjnych	830,34	5,04
2	GRUNTY SKARBU PAŃSTWA oddane w użytkowanie wieczyste:	1 908,81	11,59
	– oddane w użytkowanie wieczyste państwowym osobom prawnym	9,60	0,06
	– oddane w użytkowanie wieczyste spółdzielniom mieszkaniowym	59,29	0,36
	– oddane w użytkowanie wieczyste pozostałym osobom	1 839,92	11,17
	GRUNTY stanowiące własność lub pozostające we władaniu PKP	589,97	3,58
4	GRUNTY GMINY nie oddane w użytkowanie wieczyste:	2 353,92	14,29
	– we władaniu gminnych organów gospodarujących gminnym zasobem	1 291,13	7,84
	– we władaniu innych osób i jednostek organizacyjnych	1 012,65	6,15
	– we współwłasności z innymi osobami	50,14	0,30
5	GRUNTY GMINY oddane w użytkowanie wieczyste:	779,77	4,72
	– oddane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym	135,82	0,82
	– oddane w użytkowanie wieczyste gminnym osobom prawnym	0,72	0,00
	– oddane w użytkowanie wieczyste spółdzielniom mieszkaniowym	379,11	2,30
	– oddane w użytkowanie wieczyste innym osobom	264,12	1,60
	GRUNTY WE WŁADANIU GMINY STANOWIĄCE WŁASNOŚĆ INNYCH PODMIOTÓW	199,87	1,21
7	GRUNTY OSÓB FIZYCZNYCH:	2 225,13	13,51
	– indywidualne gospodarstwa rolne	439,18	2,67
	– pozostałe	1 785,95	10,84
8	GRUNTY SPÓŁDZIELNI:	24,1	0,14
	– spółdzielni mieszkaniowych	8,73	0,05
	– innych spółdzielni	15,37	0,09
9	GRUNTY KOŚCIOŁÓW I ZWIĄZKÓW WYZNANIOWYCH	112,90	0,69
11, 12	GRUNTY POWIATU	190,26	1,15
13, 14	GRUNTY WOJEWÓDZTWA	22,76	0,14
15	GRUNTY SPÓŁEK PRAWA HANDLOWEGO I INNYCH PODMIOTÓW EWIDENCYJNYCH	178,56	1,08
	POZOSTAŁE	127,88	0,78
	brak danych ewidencyjnych	13,72	0,08
RAZEM		16 476,42	100,00

opracowanie: BRR Katowice, na podstawie ewidencji gruntów i budynków Urzędu Miasta Katowice, stan na 17 sierpień 2007 r.

➔ **Strukturę własnościową gruntów przedstawia mapa 5 (Struktura władania gruntami, wydruk w skali 1:10000).**

Mapę sporządzono z dokładnością odpowiadającą mapom ewidencyjnym; rysunek przedstawia rozmieszczenie gruntów w podziale na 24 grupy właścicieli i władających gruntami według stanu z dnia 17.08.2007 r.; na mapie umieszczono ponadto rysunek (skala 1:50000) pokazujący rodzaje użytków gruntowych występujących w obrębie działek stanowiących własność Gminy.

➔ **Strukturę władania gruntami, w formie bilansu terenu oraz bilansu działek ewidencyjnych, w przekroju jednostek urbanistycznych, zawiera załącznik nr I.18.**

X.

TRANSPORT

1. TRANSPORT INDYWIDUALNY

1.1. Sieć drogowa

1.1.1. Główny element układu komunikacyjnego Katowic stanowi autostrada A-4, której podstawową funkcją jest przenoszenie ruchów dalekiego zasięgu (relacje międzynarodowe i międzyregionalne). Drugorzędne choć bardzo ważne funkcje autostrady to przenoszenie ruchów wewnątrzregionalnych oraz w obrębie konurbacji górnośląskiej. Funkcją niepożądaną autostrady A-4 w Katowicach jest wewnętrzna obsługa miasta w relacjach wschód - zachód zwłaszcza pomiędzy najbardziej odległymi dzielnicami. Jezdnie zbiorczo - rozprowadzające autostrady na zachód od węzła z ul. Mikołowską noszą nazwę ul. Kochłowskiej. Na odcinku pomiędzy węzłem Mikołowskim a Murckowskim ma ona nazwę Al. Górnośląskiej. Na odcinku od węzła Murckowskiego do wschodniej granicy miasta droga nie posiada nazwy.

1.1.2. Równie szybki przejazd co autostrada zapewniają ulice ekspresowe (S). Przeznaczone są one wyłącznie do ruchu pojazdów samochodowych, charakteryzuje się bezkolizyjnymi jezdniami o ruchu jednokierunkowym, dostępnymi jedynie w węzłach. Ulica S stanowi kontynuację na obszarze zurbanizowanym zamiejskiej drogi ekspresowej. Funkcją wewnętrzną ulicy ekspresowej, jako ogólnomiejskiego układu drogowego jest umożliwienie szybkich połączeń odległych rejonów dużego miasta lub zespołu miast. Ponadto funkcją ulicy ekspresowej może być powiązanie układu komunikacyjnego miasta z pobliską autostradą. Na terenie Katowic do klasy S zalicza się Al. Rozdzieńskiego (od węzła z al. Murckowską do granicy z Sosnowcem, która oznakowana jest jako S-86).

1.1.3. Uzupełnienie sieci dróg i ulic szybkiego ruchu stanowią ulice główne ruchu przyspieszonego (GP). Stanowią one element ogólnomiejskiego układu drogowego umożliwiający sprawne połączenie odległych rejonów dużego miasta lub zespołu miast, a ponadto zapewniają połączenie układu ulic miasta z drogą (ulica) ekspresową, a nawet z autostradą. Ulica GP stanowi kontynuację na obszarze zurbanizowanym zamiejskiej drogi ruchu przyspieszonego (GP). Na obszarze Katowic funkcję ulicy GP pełnią ulice: al. Murckowska, Pszczyńska, Bielska; Drogowa Trasa Średnicowa (która w Katowicach poprowadzona jest ulicami: al. Rozdzieńskiego /od Bagiennej do Korfantego/, Chorzowską (od Korfantego do Złotej) oraz Reńców); Chorzowska (od ul. Złotej do granicy z Chorzowem) oraz ciąg Mikołowska (pomiędzy Górnośląską a Brynowską) - Brynowska - Kościuszki (na odcinku od Brynowskiej do granic miasta).

1.1.4. Istotnym elementem układu komunikacyjnego miasta dużego są ulice główne (G). Funkcją zewnętrzną ulicy G jest kontynuacja w mieście przebiegu zamiejskiej drogi głównej G. Funkcją wewnętrzną jest realizacja powiązań w skali całego miasta oraz łączenie układu komunikacyjnego miasta z pobliską drogą ekspresową lub drogą GP. Ulice główne zapewniają powiązanie pomiędzy dzielnicami i mogą zapewniać obsługę bezpośredniego otoczenia pod warunkiem zastosowania rozwiązań technicznych i organizacyjnych, zmniejszających negatywny wpływ tej obsługi na ruch pojazdów.

W Katowicach funkcję ulicy głównej pełnią obecnie: ciąg ulic Bytkowska - Agnieszki - Bukowa - Złota - Bracka - Bocheńskiego; ciąg ulic Telewizyjna - al. Korfantego (na odcinku od Telewizyjnej do Chorzowskiej); ciąg ulic Hallera - Obrońców Westerplatte - Bednorza - Lwowska; ciąg ulic Krakowska - Szopienicka; ul. Oswobodzenia; ciąg ulic Mysłowicka - Kolisty, 73 Pułku Piechoty - Kolejowa; ciąg ulic Kolejowa - Panewnicka, ul. Owsiana; ul. Kościuszki (na odcinku Brynowska - Poniatowskiego); ciąg ulic Ligocka - Piotrowicka - Armii Krajowej; ciąg ulic Uniczowska - Grota-Roweckiego oraz ciąg ulic Szarych Szeregów - Kołodzieja. Wymienione ciągi ulic zostały jednak ostatecznie sklasyfikowane jako drogi zbiorcze (z wyjątkiem ul. Bocheńskiego, ul. Kościuszki, ul. Krakowska i ul. Obrzeźna Zachodnia), gdyż ich parametry techniczne (m.in. szerokość w liniach rozgraniczających oraz powiązania z drogami innymi) praktycznie uniemożliwiają określenie ich jako drogi klasy głównej. Stąd też, cechą charakterystyczną sieci drogowej Katowic jest wyraźny niedobór dróg klasy głównej, z parametrami właściwymi tej klasie.

1.1.5. Podstawowy układ drogowy tworzą ulice zbiorcze (Z). W dużym mieście pełnią one funkcję powiązań jednostek strukturalnych między sobą w ramach dzielnicy (ulica o zasięgu obsługi dzielnicy mieszkaniowej bądź przemysłowej).

1.1.6. Uzupełnienie układu podstawowego stanowią ulice lokalne (L) pełniące funkcję głównych osi komunikacyjnych w skali jednostki strukturalnej. Zapewniają wewnętrzną obsługę osiedli mieszkaniowych, centrów handlowych, zespołów przemysłowych, zespołów rekreacyjnych. Ulice dojazdowe (D - zasadniczo nie rozpatrywane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego) zapewniają dojazd do poszczególnych obiektów (budynek, parking).

Należy podkreślić że przypisując określoną klasę ulicy abstrahowano od jej obecnych normatywnych parametrów technicznych, które w wielu przypadkach są dalekie od spełnienia.

1.2. Powiązania zewnętrzne

1.2.1. Najważniejsze powiązania zewnętrzne o znaczeniu krajowym i międzynarodowym stanowią:

- autostrada A4 - leżąca w paneuropejskim korytarzu transportowym nr III i zapewniająca połączenia na kierunku wschód (Ukraina) - zachód (Niemcy, Belgia, Francja); w Polsce zapewnia ona bezpośredni dojazd do takich miast jak: Wrocław, Opole, Kraków i Rzeszów.
- droga ekspresowa S1 - leżąca w paneuropejskim korytarzu transportowym nr VI i zapewniająca połączenia na kierunku północ (Finlandia) - południe (Czechy, Słowacja, Węgry, Serbia, Grecja); w Polsce zapewnia połączenia m.in. z Częstochową, Łodzią, Warszawą (poprzez DK 8), Toruniem i Gdańskiem; wprawdzie przebiega ona przez obszar Katowic tylko na krótkim odcinku wzdłuż południowej granicy miasta, ale zapewnia ona przeprowadzenie potoków w ruchu tranzytowym w relacji północ - południe.

1.2.2. Uzupełnienie dróg o znaczeniu międzynarodowym stanowią drogi krajowe:

- S-86 i DK86 spełniająca parametry drogi ekspresowej na całej długości przejścia przez Katowice i przebiegająca al. Rozdzieńskiego (do węzła z Bagienią), al. Murckowską, Pszczyńską i Bielską; zapewnia ona połączenie Katowic nie tylko z drogą ekspresową S-1, ale także z Tychami (w kierunku południowym) oraz Sosnowcem, Będzinem i portem lotniczym w Pyrzowicach (w kierunku północnym);
- DK-79 - przecinająca Katowice na kierunku wschód - zachód i przebiegająca ulicami: Krakowską (od granicy miasta do Bagiennej) - Bagienią - al. Roździeńskiego (na odcinku Murckowska - Korfantego) - Chorzowską. Ze względu na swój równoleżnikowy przebieg stanowi ona alternatywę wobec autostrady A-4 i zapewnia połączenie w kierunku zachodnim z Chorzowem i Bytomiem, a w kierunku wschodnim - z Mysłowicami, Jaworzniem, Chrzanowem i Krakowem;
- DK-81 - przebiegająca ulicami Mikołowską (na odcinku al. Górnośląska - Ligocka) - Brynowską - Kościuszki (na południe od Kłodnickiej) i stanowiąca wylot z Katowic w kierunku południowym do Mikołowa, Żor i Skoczowa;

1.2.3. Poza wyżej wymienionymi drogami połączenie z sąsiadującymi miastami stanowią następujące ciągi ulic:

- w kierunku Siemianowic Śl.: Złota - Bukowa - Agnieszki - Bytkowska, Telewizyjna - al. Korfantego oraz Strzelców Bytomskich - Hallera (na północ od al. Roździeńskiego);
- w kierunku Sosnowca: oprócz al. Roździeńskiego także ul. Miłowicka oraz ciąg Sosnowiecka - Morawa - Obrońców Westerplatte - Hallera;
- w kierunku Mysłowic: oprócz Bagiennej także ciągi ul. Wiosny Ludów - Obrońców Westerplatte/Bednorza - Hallera, Oswobodzenia - Lwowska do węzła z Bagienią, Mysłowicka - Kolisty do węzła z Pszczyńską, Kołodzieja do węzła z Bielską oraz Beskidzka do węzła z Bielską;
- w kierunku Tychów: powiązanie tylko ul. Bielską;
- w kierunku Mikołowa: oprócz ul. Kościuszki, także Grota - Roweckiego - Uniczowską - Armii Krajowej do skrzyżowania z Kościuszki lub poprzez Szarych Szeregów - Kołodzieja do węzła z ul. Bielską;
- w kierunku Rudy Śl.: oprócz autostrady A-4 także ciąg ulic Panewnicka - Kłodnicka do węzła z ul. Kościuszki lub poprzez Piotrowicką - Ligocką do skrzyżowania z ul. Mikołowską;
- w kierunku Chorzowa: oprócz ul. Chorzowskiej oraz Trasy Reńców (Drogowa Trasa Średnicowa) także ul. Gliwicka.

1.3. Powiązania wewnętrzne

W Katowicach, jak w każdym mieście, znaczna część podróży związana jest ze śródmieściem. Dlatego w pierwszej kolejności rozpatrzono i oceniono jakość połączeń pomiędzy poszczególnymi rejonami miasta, a tym obszarem. Całe miasto poza śródmieściem zostało podzielone na 7 makrorejonów:

- 1.3.1. Ligota i Brynów - bardzo dobra - dojazd do centrum możliwy dwoma ciągami ulic: Ligocka - Mikołowska oraz Rolna (lub Kłodnicka - Kościuszki);
- 1.3.2. Piotrowice i Kostuchna - dobra - dojazd możliwy ul. Kościuszki, która zapewnia dużą bezpośredniość, jednak nie posiada alternatywy;
- 1.3.3. Murcki i Giszowiec - dobra - dojazd możliwy ciągiem ulic Pszczyńska - al. Murckowska o dużej sprawności, który z jednej strony zapewnia dostęp zarówno do południowej części (al. Górnośląska) jak i do północnej (al. Roździeńskiego), z drugiej zaś nie posiada alternatywy;

- 1.3.4. Nikiszowiec i Szopienice - dobra - powiązania z centrum zapewnia wprowadzie nowoczesna Drogowa Trasa Średnicowa (ciąg ulic Bagienna - al. Rożdzieńskiego), dla której jednak w przypadku Nikiszowca brakuje alternatywy; w przypadku Szopienic istnieje wprowadzie drugie powiązanie - al. Rożdzieńskiego - jednak jest ono dostępne poprzez sieć ulic o niskich parametrach;
- 1.3.5. Bogucice i Pniaki - bardzo dobra - oprócz al. Rożdzieńskiego oferującej wysokie parametry, istnieje sieć ulic o niższych parametrach zapewniających bardzo dobry dojazd, np. ciągi ulic Le Ronda - Leopolda - Katowicka - al. Korfatego, ewentualnie dalej Misjonarzy Oblatów - Sokolską lub Stęślickiego - Grundmanna, a także ciąg ulic Bohaterów Monte Cassino - 1 Maja - Warszawska;
- 1.3.6. Józefowiec i Koszutka - bardzo dobra - dojazd do centrum poprzez al. Korfatego, która wprowadzie często jest przeciążona, ale poprzez sieć ulic o niższych parametrach (Sokolska oraz Stęślickiego - Grundmanna) zapewnione są powiązania alternatywne;
- 1.3.7. Załęże - bardzo dobra - możliwość dojazdu do centrum ulicami Chorzowską lub Gliwicką, a do części południowej ul. Grundmanna.
- W drugiej kolejności przeanalizowano powiązania pomiędzy poszczególnymi makrorejonami. Oceniając ich jakość brano pod uwagę takie kryteria jak: bezpośredniość powiązania, jego klasa techniczna, możliwość wystąpienia przeciążenia ruchem, a także możliwość ominięcia obszaru śródmieścia. Wyniki przeprowadzonej oceny przy tak ustalonych kryteriach zestawiono poniżej.

Tabl. X.1. Wstępna ocena jakości powiązań pomiędzy poszczególnymi makrorejonami Katowic

	Ligota, Brynów	Piotrowice, Kostuchna	Murcki, Giszowiec	Nikiszowiec, Szopienice	Bogucice, Pniaki	Józefowiec, Koszutka	Załęże
Ligota, Brynów	x	5	4	3	2	2	3
Piotrowice, Kostuchna	5	x	5	4	3	2	2
Murcki, Giszowiec	4	5	x	5	5	4	4
Nikiszowiec, Szopienice	3	4	5	x	4	4	4
Bogucice, Pniaki	2	3	5	4	x	5	5
Józefowiec, Koszutka	2	2	4	4	5	x	4
Załęże	3	2	4	4	5	4	x

gdzie: 5 - jakość bardzo dobra, 4- dobra, 3 - dostateczna, 2 - niedostateczna

Najlepiej skomunikowane z resztą miasta są Murcki i Giszowiec, położone w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Pszczyńskiej, która w dalszym swym przebiegu łączy się zarówno z al. Górnośląską i Rożdzieńskiego, zapewniającą bezpośredni, z ominięciem śródmieścia i sprawny dojazd do północnej części miasta. Połączenie z południowo - zachodnią częścią miasta jest możliwe bezpośrednio poprzez ulice 73 Pułku Piechoty oraz Szarych Szeregów.

Najgorsza jakość powiązań z innymi częściami miasta została oceniona dla Koszutki i Józefowca. W tym przypadku dojazd do dzielnic południowo - zachodnich (Brynów, Ligota, Ochojec, Piotrowice, Kostuchna) jest możliwy z wykorzystaniem ulic niższych klas przebiegających przez Śródmieście (Grundmanna lub Sokolska), które bardzo często są znacznie zatłoczone.

1.4. **Planowane odcinki (według dotychczasowych koncepcji rozwoju)**

- 1.4.1. W Katowicach już od wielu lat podejmuje się starania nad unowocześnieniem układu drogowo - ulicznego. Najpełniej problematyka planowania komunikacyjnego została ujęta w następujących dokumentach:
- a) dotychczasowe „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” zwane dalej Studium,
- b) „Analiza podstawowego układu drogowego miasta Katowice i możliwości oraz uwarunkowania jego planistycznego kształtowania” (System, Katowickie Przedsiębiorstwo Inżynierskie sp. z o. o. na zlecenie Urzędu Miasta Katowice, 2006), zwana dalej Analizą.
- Oprócz tego istnieje cały szereg opracowań, jednakże mają one bardziej szczegółowy charakter i dotyczą wybranych inwestycji.
- 1.4.2. Jednym z kluczowych problemów komunikacyjnych Katowic jest brak wysokosprawnej trasy północ - południe w zachodniej części miasta, zwanej niekiedy „zachodnią obwodnicą”. Zapewniałaby ona przeniesienie ruchu tranzytowego z Siemianowic Śl. do Mikołowa i dalej w kierunku południowym, a także w niektórych wariantach powiązanie północnych i południowych osiedli Katowic. Jej przebieg był analizowany w następujących dokumentach:

- w Studium - wykorzystano kanał rezerwowany przed laty na autostradę A-1 i od ul. Kolońskiej biegł w kierunku południowym po zachodniej stronie osiedla Kokociniec i wschodniej Wymysłowa, a dalej w kierunku Mikołowa po zupełnie nowym śladzie;
- w „Analizie” zaproponowano wariant bardziej wpisujący się w istniejące zainwestowanie i miał on stanowić przedłużenie ul. Bocheńskiego, omijać po zachodniej stronie Kokociniec i Wymysłów, a następnie łączyć się z ul. Owsianą; zaproponowano także budowę spięcia z ul. Kijowską umożliwiającego połączenia Ligoty z północnymi dzielnicami Katowic;
- wykonane zostało także opracowanie „Analiza funkcjonalno - przestrzenna zachodniej obwodnicy Katowic”, w którym zaproponowany wariant stanowił pewną modyfikację przebiegu określonego w „Analizie” i obejmował także modernizację ul. Owsianej.

1.4.3. Kolejnym obszarem, w obrębie którego zaproponowano kilka wariantów tras komunikacyjnych była zachodnia część Piotrowic:

- w Studium zaproponowano trasę stanowiącą przedłużenie ul. Kijowskiej na zachód od terenów przemysłowych i dalej w kierunku Podlesia i Kopaniny;
- w „Analizie” zaproponowano wariant bardziej wpisujący się w istniejące zainwestowanie, który tak jak powyżej miał stanowić kontynuację ul. Kijowskiej wzdłuż północnej i zachodniej granicy terenów przemysłowych i po przekroczeniu ul. Kościuszki połączyć się ze zmodernizowanymi ulicami Tunelową i Bażantów.

Zupełnie różniące się podejścia w rozwiązywaniu problemów komunikacyjnych stwierdzić można we wschodniej części Piotrowic:

- w Studium przewidziano budowę nowej trasy od ul. Jankego w śladzie ul. Radockiego oraz w okolicach ul. Wieżowej i dalej w kierunku południowym po zachodniej i południowej stronie osiedla Boże Dary do istniejącego węzła ulic Bielska (DK86) i Boya Żeleńskiego;
- w „Analizie” zaproponowano przedłużenie ul. Rzepakowej w kierunku południowym z ominięciem po wschodniej stronie Ochojca (wzdłuż linii kolejowej), przejście fragmentem ul. Cegielnia Murcki, ominięcie od wschodniej strony os. Odrodzenia i zakończenia trasy na ul. Szarych Szeregów w rejonie jej skrzyżowania z ul. Boya Żeleńskiego.

1.4.4. Następnym obszarem Katowic, na którym istnieje wiele wariantów tras komunikacyjnych (pełniących podobną funkcję) jest powiązanie Siemianowic Śl. z rejonami os. Kukuczki na północ od Wetnowca i Bogucic. Wspólną cechą wszystkich wariantów jest rozpoczynanie się tras jako kontynuacji ul. Telewizyjnej. Sam przebieg też nie różni się znacząco (wszystkie warianty mieszczą się w pasie o szerokości ok. 200 m), natomiast istotną różnicą jest zakończenie tej trasy w Katowicach:

- w Studium - zaproponowano zakończenie na ul. Bohaterów Monte Cassino,
- w „Analizie” - przewidziano zakończenie w rejonie ul. Wiertniczej,
- w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie” z 2006 r. zaproponowano połączenie z ul. Wiertniczą, a w wariantcie alternatywnym z ul. Bohaterów Monte Cassino.

1.4.5. Wiele opracowań dotyczyło także nowego połączenia Katowic z Siemianowicami Śl., będącego przedłużeniem ul. Stęślickiego w kierunku północnym:

- w Studium zaproponowano przebieg po wschodniej stronie ZC Silesia i zakończenie jej na ul. Katowickiej Starej w Siemianowicach Śl.,
- w „Analizie” przewidziano jej przejście w śladzie ul. Konduktorskiej i zakończenie na ul. Cmentarnej w Siemianowicach Śl. (dla tego wariantu zostało w 2007 r. opracowane studium wykonalności);
- w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie” z 2006 r. zaplanowano wariant o zbliżonym przebiegu jak w „Analizie” (zmiana przebiegu wynika z konieczności ominięcia terenów przemysłowych), zaproponowano także jako rozwiązanie alternatywne wykorzystanie pasa terenu po nieczynnej bocznicy kolejowej przy al. Korfatego.

1.5. **Odcinki wymagające przebudowy** z uwagi na stan techniczny, nienormatywne parametry, wyczerpanie przepustowości lub inne przyczyny

1.5.1. Podstawowym mankamentem sieci ulic Katowic jest niedostosowanie parametrów technicznych do funkcji poszczególnych ulic w układzie komunikacyjnym miasta. Nawet niektóre drogi szybkiego ruchu nie spełniają wymagań projektowych, zwłaszcza wymogów kontroli dostępności. W przypadku

autostrady wymagania projektowe są spełnione na odcinkach na zachód od węzła Mikołowskiego i na wschód od węzła Murckowskiego. Al. Górnośląska nie spełnia wymagań projektowych ze względu na brak jezdni zbiorczo - rozprowadzających wymaganych z uwagi na bardzo intensywne zagospodarowanie sąsiadujące z tą arterią, a także zbyt małe odległości pomiędzy węzłami.

Spośród ulic ekspresowych odpowiednich wymagań kontroli dostępności nie spełniają al. Murckowska oraz Drogowa Trasa Średnicowa na zachód od węzła z al. Murckowską czyli ciąg al. Roździeńskiego (odcinek Bagienna - al. Korfatego) - Chorzowska (odcinek al. Korfatego - Dębowa) - Trasa Reńców. Wśród ulic głównych ruchu przyspieszonego parametrów projektowych ze względu na dużą liczbę skrzyżowań nie spełniają ulice: Brynowska oraz Mikołowska na odcinku Ligocka - al. Górnośląska.

Ulice klasy głównej na przeważającej długości nie mają dostosowanych parametrów technicznych do funkcji jaką pełnią w układzie. Wymagania projektowe spełniają jedynie ulice: 73 Pułku Piechoty, Bocheńskiego (na odcinku Bracka - Kochłowska), Bracka, Krakowska (na odcinku Bagienna - Szopienicka), Lwowska (na odcinku Krakowska - Oswobodzenia), Mysłowicka, Oswobodzenia oraz Szopienicka.

- 1.5.2.
- Już obecnie wyczerpywanie się przepustowości obserwuje się na następujących ulicach:

•

Al. Murckowska na odcinku od ul. 1 Maja do węzła z Al. Górnośląską (autostrada A-4),

•

Francuska na odcinku od Al. Górnośląskiej do ul. Warszawskiej,

•

Warszawska na odcinku od Bankowej do 1 Maja,

•

ciąg ulic: Mikołowska (na całej długości) - Brynowska - Kościuszki (od skrzyżowania z ulicą Brynowską do południowej granicy miasta),

•

Gliwicka na odcinku od Placu Wolności do ul. Bocheńskiego,

•

Bocheńskiego,

•

Al. Korfatego w rejonie skrzyżowania z ul. Słoneczną,

•

Złota,

•

Bytkowska (zwłaszcza w okresie funkcjonowania Międzynarodowych Targów Katowickich),

•

Sokolska,

•

Le Ronda,

•

ciąg ulic Obrońców Westerplatte - Wiosny Ludów (na odcinku do przejazdu kolejowego).

1.6.

Potoki ruchu

Analizę potoków ruchu przeprowadzono m.in. na podstawie opracowania wykonanego przez PPU „Inkom” sc pn. „Przeprowadzenie oraz opracowanie wyników badania natężenia ruchu kołowego - z uwzględnieniem ruchu tranzytowego - na wyselekcjonowanych wlotach kordonu miasta Katowice w ramach prac nad drugą edycją studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” (wrzesień, 2007).

Wartości natężeń ruchu dla wybranych przekrojów ulic podano poniżej.

Tabl. X.2. Zestawienie natężenia ruchu w godzinie szczytu popołudniowego na odcinkach sieci ulic wewnątrz miasta i na wlotach zewnętrznych

Przekrój pomiarowy	Natężenie ruchu w godzinie szczytu popołudn.	Struktura rodzajowa [%]				
		O	D	C	Cp	A
Ruch w obszarze miasta						
Ceglana (Meteorologów - Francuska)	1432	93,1	5,5	0,8	0,0	0,6
Chorzowska (Piaśtów - Bracka)	3279	89,5	6,4	2,4	0,7	1,0
Chorzowska (Silesia City Center)	6245	91,8	3,9	1,5	1,5,	1,3
Francuska (przejazd pod A-4)	1954	95,9	2,6	0,6	0,1	0,8
Grundmanna (most na Rawie)	2352	94,3	3,7	0,3	0,2	1,5
Al. Korfatego (Piaśtowska - Rondo Ziętka)	1702	92,9	0,6	0	0	6,5
Kościuszki (św. Huberta - Rolna)	2323	95,1	4,0	0,3	0,2	0,4
Ligocka (Hetmańska - Załęska)	1623	86,8	7,3	1,7	0,1	2,1
Meteorologów (Ceglana - Zgrzebnioka)	922	94,2	4,6	0,8	0,0	0,4
Mikołowska (al. Górnośląska - Kominka)	2461	92,5	1,4	0,3	0,4	5,4
Nowograniczna (most na Rawie)	1005	96,0	3,6	0,3	0,1	0
Trasa Reńców (estakada nad ul. Bracką)	3175	90,6	5,5	0,4	1,5	2,0
Al. Roździeńskiego (Nowograniczna - Bogucicka)	6581	90,2	4,7	1,7	1,8	1,6

Przekrój pomiarowy	Natężenie ruchu w godzinie szczytu popołudn.	Struktura rodzajowa [%]				
		O	D	C	Cp	A
Al. Roździeńskiego (Olimpijska - al. Korfatego)	9710	89,7	3,7	5,2	0,9	0,5
Sądowa (Grundmanna - Matejki)	1453	89,2	7,4	1,3	0,3	1,2
Sokolska (Chorzowska - Skargi)	1619	87,5	4,2	0,2	0,1	8,0
Szopienicka (Braci Woźniaków - Kulika)	1191	75,8	13,9	5,6	2,2	2,5
Szopienicka (Górniczego Dorobku - Janowska)	1068	83,3	10,5	3,1	1,3	1,8
Jankego (most na Ślepiotce)	1550	88,8	7,1	1,4	0,1	2,3
Ruch na wlotach do miasta						
Al. Korfatego	795	90,8	4,7	0,6	1,5	2,4
Strzelców Bytomskich	937	84,6	9,2	1,7	3,1	1,4
Miłowicka	687	88,1	7,4	1,9	0,4	2,2
Al. Roździeńskiego (S-86)	6114	84,9	8,1	2,0	3,7	1,3
Sosnowiecka	772	94,2	4,6	1,2	0	0
Wiosny Ludów	322	92,2	7,5	0,3	0	0
Krakowska (DK79)	1740	88,5	6,2	2,0	1,5	1,8
Oswobodzenia	1055	92,1	6,0	0,9	0,1	0,9
Mysłowicka	613	89,7	7,8	1,3	0,8	0,4
Autostrada A-4 z kierunku Mysłowic	3026	76,9	9,2	3,0	10,5	0,4
Kołodzieja	338	91,4	6,5	0,6	0,3	1,2
Beskidzka	278	86,7	6,1	2,2	3,6	1,4
Bielska (DK86)	3418	84,3	8,5	3,0	2,7	1,5
Kościuszki (DK81)	2965	85,6	9,3	1,5	2,5	1,1
Panewnicka	696	87,3	8,1	0,4	2,3	1,9
Autostrada A-4 z kierunku Rudy Śląskiej	3855	77,6	8,8	2,8	10,5	0,3
Gliwicka	423	79,2	13,0	1,4	0,7	5,7
Trasa Reńców	3232	88,0	6,8	0,8	4,2	0,2
Chorzowska (DK79)	2245	88,2	7,0	1,6	1,7	1,5
Bytkowska	1385	91,6	5,0	0,6	1,0	1,8

gdzie: O - samochody osobowe, D - samochody dostawcze, C - samochody ciężarowe, Cp - samochody ciężarowe z przyczepami lub naczepami, A - autobusy
opracowanie: BRR Katowice na podstawie danych INKOM S.C.

Wraz z pomiarami natężenia ruchu na wlotach do Katowic przeprowadzone zostały pomiary ruchu tranzytowego. Największe natężenia ruchu tej kategorii zarejestrowano w całym okresie pomiaru (1300 - 1800) pomiędzy następującymi wlotami:

- Mysłowice - Ruda Śl. w ciągu autostrady A-4 - 4846 pojazdów, w tym 1223 pojazdy ciężkie (25,2%),
- Sosnowiec (S-86) - Ruda Śl. (autostrada A-4) - 2446 pojazdów, w tym 324 pojazdy ciężkie (13,2%),
- Sosnowiec (S-86) - Tychy (DK86) - 2179 pojazdów, w tym 158 pojazdy ciężkie (7,2%),
- Sosnowiec (S-86) - Chorzów (Drogowa Trasa Średnicowa) - 2142 pojazdów, w tym 190 pojazdów ciężkich (8,9%),
- Sosnowiec (S-86) - Mikołów (DK81) - 1442 pojazdów, w tym 142 pojazdy ciężkie (9,8%),
- Sosnowiec (S-86) - Chorzów (DK79) - 981 pojazdów, w tym 38 pojazdów ciężkich (3,9%).

1.7.

Parkingi

- 1.7.1.
- W Katowicach największe problemy parkingowe obserwowane są w strefie śródmiejskiej. Na podstawie dostępnych materiałów¹⁹¹ można oszacować, że na tym obszarze znajduje się 13,3 tys. miejsc postojowych w tym:

a)

5300 stanowisk zlokalizowanych jest w pasie drogowym, z czego 2200 objętych jest strefą płatnego parkowania,

b)

3200 stanowisk znajduje się na parkingach wydzielonych,

c)

4800 stanowisk na parkingach o ograniczonym dostępie publicznym znajduje się na terenach prywatnych, a ponadto są to stanowiska w pasie drogowym przeznaczone wyłącznie dla użytkowników wydzielonych terenów (instytucji).

191 Studium organizacji transportowej oraz zarządzania parkingami w Śródmieściu;

- 1.7.2. Na analizowanym obszarze stwierdzono ponadto 1100 miejsc postojowych niezgodnych z wprowadzonymi ograniczeniami lub przepisami prawa. W centrum miasta znajduje się strefa płatnego parkowania¹⁹², której granice biegną ulicami: Sądowa - Gliwicka - Sobieskiego - Mickiewicza - Sokolska - Skargi - Korfańtego - Piastowska - Moniuszki - Bankowa - Warszawska - Francuska - Dąbrowskiego - Lompy - Jagiellońska - Plac Miarki - Kościuszki - Żwirki i Wigury - Mikołowska. Obowiązuje ona tylko w dni robocze w godzinach 9⁰⁰ - 17⁰⁰.
- 1.7.3. W ciągu doby obserwuje się 65 tys. parkowań na obszarze Śródmieścia, co daje średni wskaźnik rotacji na poziomie 4,9. Jego wartość różni się jednak znacznie w zależności od rodzaju parkowania. Dla postoju na parkingach wydzielonych przyjmuje on wartość tylko 1,8, a dla postoju w pasie drogowym poza strefą płatnego parkowania - 6,5, a w samej strefie nawet - 7,5.
- 1.7.4. Najbardziej intensywnie wykorzystane są miejsca postojowe zlokalizowane w następujących rejonach:
- plac Szewczyka - ze względu na małą liczbę stanowisk postojowych (61 z tego aż 33 są nielegalne) i bardzo atrakcyjne położenie jest on w pełni wykorzystany przez cały dzień (w godz. 8 - 20);
 - kwartał ulic Morcinka - Sokolska - Misjonarzy Oblatów - al. Korfańtego, w którym są 364 stanowiska postojowe (w tym 98 nielegalnych) w pełni wykorzystane w godz. 9 - 16, co ma związek z funkcjonowaniem instytucji tam zlokalizowanych;
 - kwartał ulic 3 Maja - św. Jana - Dworcowa - plac Szewczyka, w którym znajduje się 418 stanowisk postojowych (w tym 85 nielegalnych) w pełni wykorzystywanych w godz. 11 - 15;
 - kwartał ulic Morcinka - al. Korfańtego - Chorzowska - Sokolska, w którym są 432 stanowiska postojowe (w tym 69 nielegalnych) w pełni wykorzystane w godz. 11 - 15.
- 1.7.5. Ponadto wysokie wykorzystanie miejsc postojowych zaobserwowano w następujących rejonach śródmieścia:
- kwartał ulic Mickiewicza - Grundmanna - Gliwicka - Sokolska, w którym zlokalizowano 585 stanowisk postojowych (w tym 45 nielegalnych) i są one w znacznym stopniu (ponad 80%) wykorzystane w godz. 11 - 15;
 - kwartał ulic Staromiejska - Rynek - Teatralna - Francuska, w którym znajduje się 264 stanowisk postojowych (w tym 29 nielegalnych) i są one w znacznym stopniu (ponad 80%) wykorzystane w godz. 10 - 16;
 - kwartał ulic Francuska - Jagiellońska - Sienkiewicza - linia kolejowa, w którym zlokalizowano 915 stanowisk postojowych (w tym 54 nielegalnych) i są one w znacznym stopniu (ponad 80%) wykorzystane w godz. 9 - 15;
 - kwartał ulic Gliwicka - 3 Maja - Słowackiego - Sądowa - Grundmanna, w którym znajduje się 577 stanowisk postojowych (w tym 45 nielegalnych) i są one w znacznym stopniu (ponad 80%) wykorzystane w godz. 12 - 15.
- 1.7.6. Z drugiej strony na obszarze śródmieścia można zaobserwować obszary o dużej koncentracji miejsc postojowych, które są relatywnie słabo wykorzystane. Do nich można zaliczyć:
- kwartał ulic Mickiewicza - teren PKM Katowice - Chorzowska - Sokolska, w którym zlokalizowano 1628 stanowisk postojowych, które tylko w godz. 8 - 15 są wykorzystane zaledwie w połowie,
 - kwartał al. Korfańtego - Roździeńskiego - ul. Bankowa - Rawa, w którym znajduje się 1345 stanowisk postojowych (w tym 95 nielegalnych), które jedynie w godz. 8 - 15 są wykorzystane tylko w 50%.

2. TRANSPORT ZBIOROWY PASAŻERSKI

System transportu publicznego w Katowicach stanowi zasadniczy, integralny element systemu transportu publicznego aglomeracji górnośląskiej, zarządzanego przez Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Do KZK GOP należą łącznie 23 gminy: Katowice, Bytom, Bobrowniki, Będzin, Chorzów, Czeladź, Dąbrowa Górnicza, Chelm Śląski, Gierałtów, Gliwice, Imielin, Knurów, Mysłowice, Psary, Radzionków, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Siewierz, Sławków, Sosnowiec, Świętochłowice, Wojkowice, Zabrze. Zasięg działania KZK GOP obejmuje obszar o powierzchni 1,4 tys. km², zamieszkiwany przez blisko 2 miliony osób¹⁹³.

Udział ruchu niepieszego odbywanego transportem publicznym wynosi 57 [%], natomiast przy dojeździe

do centrum Katowic jest to 50 [%]¹⁹⁴. System transportu publicznego aglomeracji górnośląskiej jest oparty na obsłudze pasażerów komunikacją tramwajową, komunikacją autobusową oraz w mniejszym stopniu transportem kolejowym. KZK GOP obsługuje dziennie 1,2 mln podróży odbywanych komunikacją tramwajową i autobusową, dodatkowo około 40000 osób korzysta dziennie z transportu kolejowego, natomiast udział podróży odbywanych autobusami i mikrobusami niezależnych przewoźników jest bardzo niski.

Wielkość pracy eksploatacyjnej wykonywanej przez KZK GOP w poszczególnych gminach jest bardzo zróżnicowana, największą pracę w 2004 r. wykonano na terenie Katowic, wyniosła ona ponad 18 mln [wozo-km], co przedstawia poniższy rysunek.

W 2004 r. łączna długość tras linii komunikacji zbiorowej na terenie KZK GOP wynosiła 1833 km, natomiast łączna długość linii była równa 5843 km.

2.1. Komunikacja tramwajowa

- 2.1.1. Dużą rolę w obsłudze pasażerskiej stanowi komunikacja tramwajowa, której przewozy realizowane są przez spółkę Tramwaje Śląskie S.A., obejmującą swym zasięgiem: Katowice, Siemianowice Śl., Chorzów, Świętochłowice, Ruda Śl., Bytom, Piekary Śl., Wojkowice, Zabrze, Gliwice, Sosnowiec, Mysłowice, Czeladź, Będzin i Dąbrowę Górniczą. System linii tramwajowych tworzą 33 linie. Łączna długość torowisk na 34 liniach tramwajowych wynosi 332 km toru pojedynczego¹⁹⁵ (nie licząc obszarów zajezdni), w tym 107 km odcinków jednotorowych, oraz 225 km odcinków dwutorowych.
- 2.1.2. Udział odcinków sieci z torowiskami wydzielonymi z ruchu innych pojazdów jest stosunkowo wysoki i wynosi 76%. Sieć komunikacji tramwajowej obejmuje 352 punkty przystankowe (zdecydowana większość to przystanki w dwóch kierunkach, w niektórych przypadkach punkt przystankowy tworzą nawet cztery przystanki) oraz 32 pętle.
- 2.1.3. Na trasach linii tramwajowych zamontowanych jest łącznie 426 zwrotnic, z czego 317 na torowiskach wydzielonych oraz 109 na torowiskach nie wydzielonych z jezdni ogólnodostępnych. Ponadto 286 zwrotnic znajduje się na terenie zajezdni tramwajowych. Funkcjonuje również 10 punktów regulatorów, zlokalizowanych na wybranych pętlach tramwajowych, w których ruch tramwajowy jest nadzorowany i na bieżąco korygowany. Zasilanie sieci trakcyjnej prądem stałym o napięciu znamionowym 660V odbywa się z 35 podstacji trakcyjnych, w tym 14 podstacji zdalnie sterowanych. System zasilania charakteryzuje się niską niezawodnością i brakiem rezerw na ewentualne zwiększenie ruchu tramwajowego.
- 2.1.4. Stan techniczny torowisk tramwajowych jest zróżnicowany, w większości przypadków niezadowolający. Aż 34 odcinki i skrzyżowania są przewidziane do modernizacji. Są to odcinki w Katowicach (skrzyżowanie ul. 1-go Maja i Bogucickiej, ul. Obrońców Westerplatte, ul. Kościuszki, ul. Bytkowska, ul. Gliwicka na odcinku od ul. Brackiej do ul. Żelaznej).
- 2.1.5. Tabor tramwajowy KZK GOP to 348 wagonów¹⁹⁶ (stan na 14 września 2007 r.). Są to głównie wagony wysokopodłogowe. W przeciętnym dniu roboczym na trasy wyjeżdżają 204 pociągi liniowe. Przeważają wagony 105Na (280 sztuk), 105N (25), 16Nd „Citadis” (17 sztuk), w zajezdni Katowice (105 wagonów) występują: 105Na (77 sztuk), 16Nd „Citadis” (17 sztuk), 102Na (9), 105N (2 sztuki).
- 2.1.6. Struktura sieci tramwajowej jest nierównomierna, znaczna część sieci ma układ promienisty. Występuje również słabe powiązanie dwóch podsystemów: zachodniego (skupionego wokół Chorzowa i w Katowic) oraz wschodniego (skupionego wokół Sosnowca). Tylko dwie linie tramwajowe (nr 14 i 15) stanowią połączenie pomiędzy tymi podsystemami. Z kolei wysoki udział odcinków jednotorowych stanowi przeszkodę w zwiększaniu częstotliwości kursowania istniejących linii tramwajowych oraz we wdrażaniu nowych linii, co hamuje rozwój całego układu komunikacyjnego. Wpływa także na obniżenie niezawodności sieci tramwajowej, w przypadku awarii lub remontów.
- 2.1.7. Częstości połączeń na poszczególnych liniach są bardzo zróżnicowane. Na liniach tramwajowych, w dni robocze, w okresie szczytu popołudniowego średnie interwały międzypojazdowe wynoszą od 6 min. do 60 min.¹⁹⁷. W wielu przypadkach interwały te różnią się między sobą nawet w krótkich odstępach czasu, co utrudnia zapamiętywanie rozkładów jazdy.

192 Uchwała nr XIX/334/04 Rady Miejskiej Katowic z dnia 19 stycznia 2004 w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania dla pojazdów samochodowych na drogach publicznych na obszarze miasta Katowice

193 www.kzkgop.com.pl

194 Diagnoza stanu systemu transportowego oraz plan rozwoju transportu zbiorowego w obszarze działania KZK GOP. Ernst & Young, Warszawa - Katowice, sierpień 2007 Wyniki na podstawie wywiadów ankietowych w 4500 gospodarstwach domowych.

195 www.tram-silesia.pl

196 www.tram-silesia.pl

197 www.tram-silesia.pl

Tabl. X.3. Wielkości interwałów międzypojazdowych oraz praca przewozowa na liniach tramwajowych

		Interwał międzypojazdowy			Udział pracy przewozowej w miesiącu		Wielkość pracy przewozowej (wozokm)	
		robocze	soboty	święta	Dni robocze	Sobota, święta	miesięczna	roczna
6	Brynów Pętla - Bytom Plac Sikorskiego	14	28	28	54,6	54,8	44438	533358
7	Bytom Plac Sikorskiego - Chorzów Batory Zajezdnia	14	28	28	1,8	1,7	1385	16617
11	Katowice Plac Wolności - Chebzie Pętla	14	14	14	46	46	56609	679443
12	Siemianowice Plac Skargi - Chorzów Plac Hutników	14	28	28	31,9	32,6	7860	94335
13	Siemianowice Plac Skargi - Katowice Plac Wolności	14	28	28	81,2	81,3	19545	234594
14	Wełnowiec Plac Alfreda - Mysłowice Dworzec PKP	14	28	28	78,9	79,1	42848	514273
15	Katowice Plac Wolności - Zagórze Pętla	14	14	14	54,9	54,6	47346	568264
16	Koszutka Słoneczna Pętla - Brynów Pętla	7	14	14	100	100	42846	514246
20	Katowice Zawodzie Pętla - Katowice Plac Wolności	6	14	14	100	100	61868	742541
23	Chorzów Stadion Śląski - Szopienice Pętla	28	-	-	100		16645	199774
33	Chorzów Stadion Śląski - Koszutka Słoneczna Pętla	60	-	-	100		2573	30875
34	Katowice Pl. Wolności - Zagórze Pętla - linia nocna	55	55	55	27,3	27,3	1181	14180
37	Katowice Plac Wolności - Szopienice Pętla	28	-	-	100		10093	121141
41	Katowice Plac Miarki - Bytom Politechnika Śląska	14	28	28	33,7	32,9	32947	395445

opracowanie: BRR Katowice

2.1.8. Przez Katowice przebiega łącznie 14 linii tramwajowych, w tym 5 linii (16, 20, 23, 33, 37) kursujących wyłącznie w obrębie Katowic oraz dodatkowo 4 linie (6, 13, 14, 15) charakteryzujące się ponad 50 % udziałem pracy przewozowej na terenie miasta. Największa praca przewozowa jest realizowana na linii nr 20 - wynosi ona ok. 62 tys. [wozo-km] miesięcznie i 743 tys. [wozo-km] w ciągu roku. Powyższe linie tramwaje realizują na terenie Katowic ok. 24% swojej łącznej pracy przewozowej. Tylko trzy linie, których trasy przechodzą przez obszar Katowic (6, 16, 41) są obsługiwane przez nowoczesny tabor niskopodłogowy - pociągi 116N. Są to linie istotne dla obsługi komunikacyjnej miasta - realizują łącznie ponad 120 tys. [wozo-km] miesięcznie.

2.2. Komunikacja autobusowa

2.2.1. Sieć komunikacji autobusowej jest bardzo rozbudowana. Na terenie aglomeracji górnośląskiej funkcjonuje łącznie 341 linii autobusowych, w tym 289 linii zwykłych, 31 linii przyspieszonych, 14 linii mini - busowych oraz 7 linii bezpłatnych¹⁹⁸. Mnogość linii nie oznacza jednak dobrej dostępności pasażerów do komunikacji autobusowej. Na większości linii interwały międzypojazdowe w okresach szczytowych wynoszą 30 [min] lub więcej. Dotyczy to linii zwykłych i przyspieszonych. Większość linii operuje na długich trasach, co negatywnie wpływa na jakość komunikacji zbiorowej, szczególnie na zachowanie punktualności kursowania.

2.2.2. Autobusy wykorzystują głównie ogólnodostępne przekroje ulic, udział odcinków z wydzieleniem pasów ruchu dla autobusów jest znikomy. Nie występują również priorytety dla autobusów w sygnalizacji świetlnej¹⁹⁹. Sieć przystanków autobusowych jest bogata, są one jednak bardzo zróżnicowane pod względem wyposażenia.

2.2.3. Komunikacja autobusowa na obszarze aglomeracji jest realizowana głównie przez KZK GOP, który skupia 28 przewoźników oraz grup przewoźników. Największymi przewoźnikami są:

- a) Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Katowice Sp. z o.o. (PKM) (56 linii),
- b) Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Sosnowcu (73 linie),
- c) Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Gliwicach (45 linii).

pozostali przewoźnicy obsługują od kilku do blisko dwudziestu linii autobusowych.

Największy udział w przewozach na terenie Katowic ma PKM Katowice - 68,6% pracy przewozowej wykonanej na terenie miasta, natomiast PKM Sosnowiec realizuje 10,4% pracy przewozowej. Pozostali

198 www.kzkgop.com.pl

199 Diagnoza stanu systemu transportowego oraz plan rozwoju transportu zbiorowego w obszarze działania KZK GOP. Ernst & Young, Warszawa - Katowice, sierpień 2007. Wyniki na podstawie wywiadów ankietowych w 4500 gospodarstwach domowych.

przewoźnicy realizują znacznie mniejsze ilości przewozów na obszarze Katowic. Ponadto, połączenia Katowic z Tychami, Mikołowem i Łaziskami Górnymi, Jaworzniem i Chrzanowem realizują PKM Tychy i Jaworzno.

2.2.4. Przez Katowice przejeżdżają autobusy 110 linii, w tym 103 linii miejskich i podmiejskich oraz dodatkowo 7 bezpłatnych linii obsługujących centra handlowe. Roczna praca przewozowa realizowana przez komunikację autobusową (autobusy miejskie i podmiejskie) na terenie Katowic wynosi 14 885 tys. wozokm (1240 tys. miesięcznie), co stanowi 75,5% łącznej pracy przewozowej. 26 linii realizuje całą pracę przewozową na terenie Katowic, natomiast dalsze 24 linie - więcej niż 50%. Z kolei linie obsługujące centra handlowe mają stosunkowo niewielkie znaczenie dla układu komunikacyjnego miasta, wykonują miesięcznie 11 tys. [wozo-km], natomiast ich roczna praca przewozowa wynosi ok. 140 tys. [wozo-km], co stanowi 0,7% łącznej pracy przewozowej w Katowicach oraz 0,9% pracy przewozowej realizowanej przez autobusy.

2.2.5. Na obszarze KZK GOP występuje największe zróżnicowanie taboru autobusowego w całym kraju. Zdecydowana większość autobusów to pojazdy wysokopodłogowe.

2.3. Poziom integracji transportu tramwajowego z pozostałymi środkami transportu publicznego i indywidualnego

Poziom integracji transportu tramwajowego z transportem kolejowym jest niezadowalający. Przede wszystkim usytuowanie stacji i przystanków kolejowych, z dala od potencjalnych generatorów ruchu uniemożliwia pełną integrację. Poza nielicznymi wyjątkami, linie tramwajowe są prowadzone w oddaleniu od stacji i przystanków kolejowych. Z kolei powiązania komunikacji tramwajowej z komunikacją autobusową są mało efektywne ze względu na pokrywanie się tras autobusowych i tramwajowych na znacznych długościach odcinków sieci.

Rozkłady jazdy dla różnych środków transportu publicznego nie są wzajemnie skoordynowane, co jest szczególnie niekorzystne w powiązaniach z liniami podmiejskimi. Na wielu odcinkach sieci występuje wzajemna konkurencja pomiędzy komunikacją tramwajową i autobusową, brakuje natomiast powiązań poprzecznych linii tramwajowych z wykorzystaniem komunikacji autobusowej.

2.4. Planowane inwestycje na liniach tramwajowych

W skład działań poprawiających jakość systemu tramwajowego w konurbacji katowickiej wchodzi inwestycje związane z modernizacją istniejącej sieci tramwajowej, związane z dalszą rozbudową sieci, zapewniającą powiązania z obszarami dotychczas nie obsługiwanymi komunikacją tramwajową oraz dla zapewnienia optymalnego sterowania ruchem tramwajów oraz budowy zintegrowanych węzłów przesiadkowych²⁰⁰.

Na terenie Katowic do inwestycji modernizacyjnych należy modernizacja linii tramwajowej w ul. Chorzowskiej na odcinku od Wesołego Miasteczka do Stadionu Śląskiego, o długości 5 [km] (lata realizacji: 2008 - 2011).

Planowane inwestycje budowlane, związane z infrastrukturą tramwajową w Katowicach to:

- budowa odcinka linii tramwajowej: Rondo Zawodzie - Sosnowiec w Katowicach i Sosnowcu o długości 11,8 km (czas realizacji: po roku 2025);
- budowa linii tramwajowej w ul. Grundmanna, jako elementu zachodniej obwodnicy tramwajowej śródmieścia Katowic o długości 2 km (lata realizacji: 2009 - 2011);
- budowa linii tramwajowej od pętli w Brynowie w kierunku Os. Odrodzenia w Piotrowicach, o długości 8 km (lata realizacji: 2010 - 2011);
- uruchomienie systemów obszarowego i liniowego sterowania ruchem ulicznym, w tym ruchem tramwajów, obejmujących około 200 skrzyżowań (lata realizacji: 2008 - 2013);
- uruchomienie systemu sterowania dyspozytorskiego, oraz wyposażenie tramwajów (także autobusów) w urządzenia do sterowania ruchem (około 600 pojazdów), a także budowa centrali dyspozytorskiej (lata realizacji: 2008 - 2013);
- budowa wielofunkcyjnego węzła przesiadkowego w Zawodziu, w połączeniu z budową parkingu przesiadkowego w systemie Parkuj i Jedź, dla zapewnienia przesiadek pomiędzy komunikacją tramwajową, autobusową i kolejową (lata realizacji: 2008 - 2011);
- budowa węzłów integracyjnych dla zapewnienia przesiadek pomiędzy komunikacją tramwajową, autobusową i kolejową (lata realizacji: 2008 - 2013).

200 Diagnoza stanu systemu transportowego oraz plan rozwoju transportu zbiorowego w obszarze działania KZK GOP. Ernst & Young, Warszawa - Katowice, sierpień 2007. Wyniki na podstawie wywiadów ankietowych w 4500 gospodarstwach domowych.

2.5. Wyniki pomiarów wielkości potoków pasażerskich w Katowicach

Wielkości potoków pasażerskich określono na podstawie danych przekazanych przez firmę INKOM S.C. Potoki pasażerskie w ciągu doby charakteryzują się dużą zmiennością, największe wielkości potoków pasażerów wysiadających i wsiadających występują w okresach szczytu porannego i popołudniowego. Pod uwagę wzięto wyniki dla okresu szczytu popołudniowego z 45 przystanków tramwajowych i 216 przystanków autobusowych zlokalizowanych na terenie Katowic. Są to łączne wyniki ze wszystkich stanowisk przystankowych mających nazwę danego przystanku - również w przypadku znacznie rozbudowanych węzłów komunikacyjnych.

Wyniki pomiarów - załączone w dokumentacji planistycznej - przedstawiają: liczbę pasażerów wsiadających i wysiadających na przystankach tramwajowych, liczbę pasażerów biorących udział w wymianie na przystankach autobusowych w ciągu jednej godziny szczytu, średnie liczby pasażerów wsiadających i wysiadających przypadających na jeden tramwaj oraz na jeden autobus komunikacji miejskiej.

Przystanki tramwajowe zostały pogrupowane z uwzględnieniem ich lokalizacji na poszczególnych odcinkach sieci tramwajowej, przy czym wykorzystano specyfikę promienistego układu sieci tramwajowej Katowic. Wyodrębniono łącznie 7 grup przystanków: przystanki zlokalizowane w ścisłym centrum miasta, oraz na odcinkach biegnących promieniście w stronę Brynowa, Świętochłowic, Chorzowa, Siemianowic Śl., Sosnowca i Mysłowic.

Wyróżniono 4 przystanki należące do ścisłego centrum miasta, tj. Plac Miarki, Rondo, Rynek i Dworzec PKP, które jednocześnie stanowią największe węzły przesiadkowe na terenie miasta. Zdecydowanie największym węzłem przesiadkowym jest Rynek, gdzie w ciągu godziny szczytu wsiada i wysiada łącznie blisko 4 tys. pasażerów. W pozostałych grupach przystanków wyróżnić można przystanki: Koszutka, Słoneczna Pętla oraz Zawodzie Paderewskiego - w obu przypadkach ponad 700 [pas/h].

Natomiast przystanki autobusowe podzielono zgodnie z ich rozmieszczeniem w poszczególnych dzielnicach Katowic, poczynając od centrum do dzielnic znajdujących się na obrzeżach miasta. Przystanki autobusowe zlokalizowane w centrum podzielono na trzy grupy - na północ i na południe od linii kolejowej na kierunku wschód-zachód oraz przystanki poza umownie przyjętymi granicami centrum.

Największe potoki pasażerów wsiadających i wysiadających zarejestrowano na przystankach tramwajowych Rynek/Teatr Śląski - łącznie blisko 4 tys. pasażerów (po około 2 tys. wsiadających i wysiadających).

2.6. Obraz zachowań komunikacyjnych i ruchu w Katowicach wg Kompleksowych Badań Ruchu przeprowadzonych w 1998 r.

W ramach przeprowadzonych w Katowicach Kompleksowych Badań Ruchu przebadano 3074 gospodarstw (ogółem 6399 osób). Oszacowany wskaźnik motoryzacji wyniósł 268 sam.osob./1000 mieszkańców. 43% mieszkańców zadeklarowało dostęp do samochodu osobowego.

3. TRANSPORT PIESZY I ROWEROWY

3.1. Sieć ścieżek rowerowych i tras rowerowych

- 3.1.1. W Katowicach brak jest dobrze zorganizowanych i poprawnie funkcjonujących systemów ścieżek rowerowych. Pomimo, że w 1994 r. została opracowana koncepcja przebiegu dróg rowerowych na terenie miasta, to działania zmierzające do realizacji podstawowego układu dróg rowerowych napotkały szereg trudności realizacyjnych związanych z brakiem ich finansowania, niechęcią mieszkańców do związanego z tym proponowanego ograniczenia ruchu kołowego w wyniku lokalizacji w przekrojach ścieżek rowerowych, komplikacjami technicznymi związanymi z koniecznością przejścia przez liczne tory kolejowe. W dokumencie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” dla Katowic z roku 1997 r., istnieją zapisy realizacji ścieżek rowerowych na terenie miasta jako ważnego elementu rozwoju układu komunikacyjnego.

Obecnie funkcjonuje kilka tras rowerowych pełniących rolę rekreacyjnych powiązań nie tylko w obrębie Katowic, ale także łączących je z miastami sąsiednimi. Został stworzony projekt „Rowerem po Śląsku”, który jednoczy zamierzenia rowerowe w obszarze Śląskiego Związku Gmin i Powiatów. W 2003 r. został wydany przewodnik rowerowy opisujący trasy rowerowe w okolicach Górnego Śląska.²⁰¹

- 3.1.2. W Katowicach istnieją następujące trasy rowerowe:

a) Trasa 1: Pomnik Powstańców Śląskich - ul. Piastowska - ul. Uniwersytecka - ul. Bankowa - bulwar

wzdłuż rzeki Rawy - ul. Murckowska - Dolina Trzech Stawów - Lotnisko Muchowiec - Lasy Ochojeckie - ul. Jaronia - ul. Krasińskiego - Lasy w Podlesiu - ul. Saska - ul. Zaopusta - rejon oczyszczalni ścieków - granica z Tychami. Długość trasy 26 km.

- b) Trasa 2: Park Kościuszki - ul. Kościuszki - ul. Jasińskiego - ul. Brynowska - ul. Lubiny - ul. św. Teresy - ul. Kępowa - ul. Ligocka - ul. Zgody - ul. Ligocka - ulica łącząca ul. Ligocką z Kijowską - ul. Kijowska - ul. Medyków - ul. Śląska - ul. Wczasowa - Park Zadole - ul. Studencka - ul. Śląska - Lasy Panewnickie - ul. Owsiana - granica z Mikołowem. Długość trasy 12,4 km.
- c) Trasa 3: skrzyżowanie ulic Jankego i Szenwalda - ul. Szenwalda - ul. Macierzanki - Ochojec las - skrzyżowanie z trasą nr 1 - Giszowiec las - ośrodek wypoczynkowy Janina - Barbara - Giszowiec las Murcki - ul. Bielska - Dolina Murckowska - Rezerwat Murcki Hamerla - granica miasta. Długość trasy 18,8 km.
- d) Trasa 4: alternatywa do trasy 3 - w granicach Katowic stanowi na odcinku kompleksu lasów Murckowskich alternatywę dla trasy 3 - prowadząc przez Kamienną Górę zamiast przez Hamerłę. Początek - odgałęzienie od trasy 3 w pobliżu ul. Beskidzkiej, koniec przy granicy miasta. Całość trasy na terenie Katowic przebiega przez dzielnicę Murcki. Trasa ma kontynuację w Łędzinach. Długość trasy 5,3 km.
- e) Trasa 5: ul. Szadoka - włączenie do trasy nr 2 - ul. Przodowników - ul. Kombajnistów - ul. Brygadzystów - ul. Upadowa - ul. Ogrodowa - ul. Krucza - ul. Panewnicka - ul. Smoleńska - trakt na granicy terenów Akademii Medycznej - ul. Medyków - włączenie do trasy nr 2. Długość trasy 5,8 km.

- 3.1.3. Dla Katowic wykonano kilka opracowań dotyczących rozwoju sieci ścieżek i tras rowerowych. Dokumenty te wskazują na brak dostatecznej liczby powiązań rowerowych i zwracają uwagę na konieczność propagowania ruchu rowerowego. Opracowanie „Koncepcja przebiegu dróg rowerowych na terenie miasta Katowice”, nawiązując do europejskich trendów uwalniania miast od nadmiaru samochodów (idea „car free city”²⁰²), przedstawia przebieg tras rowerowych wiążących dzielnice miasta, ale także Katowice z sąsiednimi miastami. Do najważniejszych można zaliczyć powstanie ścieżek rowerowych w następujących lokalizacjach: m.in. os. Tysiąclecia, ul. Gliwicka, ul. Nowogliwicka /planowana/, Bytkowska, Pukowca, Mikołowska, Szadoka, Medyków, Kościuszki, Grota - Rowieckiego, Hortensji, Szopienicka, Francuska. Kilka odcinków ścieżek rowerowych, przewidzianych w koncepcji, już istnieje w układzie drogowym. Na podstawie mapy powstałej w Wydziale Rozwoju Miasta UM Katowice można zinventaryzować 12 projektowanych tras rowerowych (niektóre odcinki już istnieją):

- Trasa nr 3 - Giszowiec - Ochojec - Panewniki;
- Trasa nr 5 - Szopienice - Nikiszowiec - Centrum - Brynów - Ligota - Lasy Panewnickie;
- Trasa nr 20 - Centrum - Załęże;
- Trasa nr 23 - Centrum - Bogucice - Wełnowiec;
- Trasa nr 28 - Murcki - Kostuchna - Podlesie - Zarzecze;
- Trasa nr 101 - Giszowiec - Murcki - południowa granica miasta;
- Trasa nr 103 - Chorzów - Załęże - Kokociniec - Panewniki - Lasy Panewnickie;
- Trasa nr 104 - Centrum - Muchowiec - Ochojec - Piotrowice - Podlesie;
- Trasa nr 105 - Giszowiec - Murcki - Kostuchna - Podlesie;
- Trasa nr 106 - Kostuchna - południowa granice miasta;
- Trasa nr 107 - Murcki - wschodnia granice miasta;
- Trasa nr 153 - Murcki - południowa granica miasta.

- 3.1.4. Opracowanie dotyczące inwentaryzacji istniejących ścieżek rowerowych przedstawia także kilka propozycji rozwoju tras rowerowych w Katowicach, także w połączeniu z sąsiednimi gminami²⁰³. Niektóre odcinki tras opisane w opracowaniu już istnieją (np. opisana powyżej trasa nr 2). Są to trasy:

- Trasa 2 - Park Kościuszki - Lasy Panewnickie - Starganiec (Mikołów),
- Trasa 5 - Park Kościuszki - ul. Zgrzebniocka - Dolina Trzech Stawów - ul. Gospodarcza - Górniczego

²⁰² „Koncepcja przebiegu dróg rowerowych na terenie miasta Katowice” Biuro Rozwoju Miasta „Katowice”, Katowice, Grudzień 1994 ;

²⁰³ „Inwentaryzacja istniejących ścieżek rowerowych na terenie Katowic w celu stworzenia dokumentacji sieci rowerowej”, Geoprofil, Sosnowiec, kwiecień 2001;

²⁰¹ „Najlepsze wycieczki na rowerze górskim - Okolice Górnego Śląska”, Piotr Semik, Marek Świech, Kraków

Dorobku - Szopienicka - Krawczyka - Plac Wyzwolenia - ul. Zamkowa - Ociepki - Lwowska - Kantorówny - Borki,

- Trasa 20 - Park Kościuszki - ul. Barbary - Strzelecka - Raciborska - Pukowca - Wiśniowa - Gliwicka - Tysiąclecia.

Dokładny przebieg trasy 20 opisany został w opracowaniu „Projekt - „Rowerem po Śląsku””.²⁰⁴

Opisane powyżej trasy rowerowe będą głównie istniejącymi ulicami lub drogami gruntowymi. Tylko nieliczne odcinki tych tras posiadają wydzielone, oznakowane ścieżki rowerowe, np. trasa 1 posiada w Podlesiu wydzieloną ścieżkę rowerową o długości 1,9 km, trasa 2 posiada w Piotrowicach ścieżkę rowerową o długości ok. 3 km. W układzie ulic miasta można zidentyfikować ścieżki rowerowe oddzielone od jezdni, biegnące wzdłuż chodników (nawierzchnia z kostki brukowej, płyt chodnikowych lub asfaltu), ciągi pieszo - rowerowe lub ścieżki rowerowe na jezdni ulicy, wydzielone oznakowaniem poziomym.²⁰⁵

Niestety, większość ścieżek rowerowych powstawała w wyniku przebudowy krótkich odcinków ulic, zatem istniejące odcinki nie tworzą jednolitej i pełnej sieci ścieżek rowerowych, a ich bardzo krótkie fragmenty przebiegi utrudniają czytelność połączeń rowerowych.

- 3.1.5. W Katowicach istnieje niewiele parkingów dla rowerów z nielicznymi stojakami, np. przy ul. Młyńskiej i Wawelskiej. Stojaki dla rowerów występują także przy wyższych uczelniach.

- 3.1.6. W opracowaniu „Plan Koordynacyjny - Katowice Centrum” zarysowana została koncepcja rozwoju sieci ścieżek rowerowych w centrum miasta. Projekt przewiduje powstanie gęstej sieci ścieżek, m.in. wzdłuż: ul. Grundmanna, Doliny Rawy, projektowana Oś Nauki, Oś Natury, Korfanteo, Chełkowskiego, Uniwersytecka, Bankowa, Francuska, Warszawska, Damrota, św. Jana, Kochanowskiego, Jagiellońska, Graniczna, Dudy - Gracza i Stęślickiego.²⁰⁶

3.2. Urządzenia dla pieszych i rowerzystów

Odcinki ulic z wyeliminowanym ogólnodostępnym ruchem samochodowym znajdują się w obszarach o funkcjach usługowych oraz rekreacyjnych. Strefy ruchu pieszego położone są w obrębie ścisłego centrum: (Rynek oraz ulice lub ich odcinki: 3 Maja, Stawowa, Warszawska, Staromiejska, Dyrekcyjna, Jordana, Chełkowskiego) oraz w obrębie innych dzielnic: Al. Bolesława Krzywoustego (Osiedle Tysiąclecia) i Plac Pod Lipami (Giszowiec). Obszary o charakterze rekreacyjnym, wydzielone od ruchu samochodowego znajdują się w Dolinie Trzech Stawów.

W opracowaniu „Plan Koordynacyjny - Katowice Centrum”²⁰⁷ zaproponowano ukształtowanie strefy publicznej w centrum miasta, przeznaczonej głównie dla ruchu pieszego, składającej się z licznych placów (istniejących i planowanych): Szewczyka, Dworcowy, Obrońców Katowic, Studentów, Nowy, Oddziałów Młodzieży Powstańczej, Rostka, Andrzeja, Miarki, Sejmu Śląskiego, Bolesława Chrobrego, Powstańców Śląskich, Rynek, Forum Śląskie, Park Odkrywców, Park Rawy, Rondo Ziętka.

3.3. Funkcjonalne powiązania transportu pieszego i rowerowego z pozostałymi formami transportu osób

Powiązania funkcjonalne transportu pieszego z transportem zbiorowym jest najlepiej zorganizowane w ścisłym centrum miasta, gdzie strefy ruchu pieszego bardzo dobrze łączą się w dużymi punktami przesiadkowymi dla transportu zbiorowego. Lokalizacja Rynku i zapewnienie w jego sąsiedztwie licznych stref dla ruchu pieszego, pozwala zapewnić bezpośredniość powiązań w relacji pieszy - transport zbiorowy (miejski oraz pozamiejski) dającym bezpieczne i dogodne możliwości przesiadek.

Powiązania funkcjonalne transportu rowerowego z innymi formami transportu (głównie zbiorowego), praktycznie nie występuje. Brak infrastruktury rowerowej, jak ścieżki i parkingi rowerowe uniemożliwia dojazd i pozostawienie roweru w okolicy przystanków autobusowych, bądź tramwajowych. Rozwinięty system ścieżek rowerowych i dobrze zlokalizowane urządzenia dla pozostawienia rowerów pozwalałby na dojazdy z miejsc zamieszkania rowerem na pętle autobusowe bądź tramwajowe i dalej podróżowanie na większe odległości komunikacją zbiorową.

²⁰⁴ „Projekt „Rowerem po Śląsku” - Koncepcja trasy nr 20 - odcinek Katowice - Chorzów - Bytom - Tarnowskie Góry”, Ciszewski P., Mendakiewicz A., Śląski Związek Gmin i Powiatów. Sosnowiec, wrzesień 2000 r.

²⁰⁵ Listę ścieżek rowerowych zawiera „Inwentaryzacja istniejących ścieżek rowerowych na terenie Katowic w celu stworzenia dokumentacji sieci rowerowej”, Geoprofil, Sosnowiec, kwiecień 2001; „Perspektywy rozwoju ruchu rowerowego w Katowicach w odniesieniu do rozwiązań krajów europejskich”, A. Tokarski, praca dyplomowa, Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Katowice 2003;

²⁰⁶ „Plan Koordynacyjny - Katowice Centrum”, Konior Studio

²⁰⁷ „Plan Koordynacyjny - Katowice Centrum”, Konior Studio, 2007

4. TRANSPORT KOLEJOWY

4.1. Linie kolejowe

- 4.1.1. Katowice leżą na skrzyżowaniu dwóch transeuropejskich korytarzy transportowych, w skład których wchodzi linie kolejowe objęte umowami europejskimi AGC i AGTC:

- a) linia E30: Drezno - Zgorzelec - Wrocław - Katowice - Kraków - Przemyśl - Lwów - Kijów - Moskwa (w ramach tzw. III korytarza Kreteńskiego Drezno - Kijów);
- b) linia E65: Gdynia - Warszawa - Katowice - Zebrzydowice - Ostrawa - Wiedeń - Rijeka (w ramach VI korytarza kreteńskiego Gdańsk - Żylina/Breclav - Wiedeń).

Linie te zarządzane są przez - wchodzącą w skład holdingu PKP - Spółkę Akcyjną Polskie Linie Kolejowe (PKP PLK SA) a bezpośredni nadzór nad ich utrzymaniem i eksploatacją sprawuje Zakład Linii Kolejowych w Katowicach.

Tabl. X.4. Wykaz linii kolejowych na terenie Katowic zarządzanych przez PKP Polskie Linie Kolejowe SA PLK (stan w dniu 11.07.2006)

Nr linii	Nazwa linii	Rodzaj linii	znaczenie
1	Warszawa Centralna - Katowice	magistralna	państwowa
137	Katowice - Legnica	magistralna	państwowa
138	Oświęcim - Katowice	magistralna	państwowa
139	Katowice - Zwardoń	magistralna	państwowa
140	Katowice Ligota - Nędza	pierwszorzędna	lokalna
141	Katowice Ligota - Gliwice	pierwszorzędna	państwowa
142	Katowice Ligota - Tychy	pierwszorzędna	lokalna
161	Katowice Szopienice Północne - Chorzów Stary	drugorzędna	państwowa
171	Dąbrowa Górnicza Towarowa - Panewnik	drugorzędna	państwowa
651	Radoszowy - Gottwald	miejskowa	państwowa
652	Katowice Muchowiec KMB - PODG Staszic	miejskowa	państwowa
653	Katowice Muchowiec - Katowice Ochojec KOC	miejskowa	państwowa
654	Szabelnia - Katowice Szopienice Północne	miejskowa	państwowa
655	Mysłowice MWB - Katowice Muchowiec KMA	miejskowa	państwowa
656	Katowice - Brynów	miejskowa	państwowa
657	Katowice Szopienice Północne - Katowice Muchowiec KMA	miejskowa	państwowa
658	Stawiska SK1 R3 - Stawiska SK1 R2	miejskowa	państwowa
706	Katowice Muchowiec KMB - Katowice Ochojec KOC1	miejskowa	państwowa
707	Katowice Muchowiec KMB - Staszic	miejskowa	państwowa
713	Katowice - Chorzów Batory	miejskowa	lokalna

Opracowanie: BRR Katowice, na podstawie www.plk-sa.pl

- 4.1.2. Według wykazu linii i łącznic PLK przez obszar miasta przebiegają następujące główne linie:

- a) Linia nr 1: Warszawa (Centralna) - Częstochowa - Sosnowiec Gł. - Katowice (Osobowa); jest to magistralna zelektryfikowana linia dwutorowa, na której wykonywane są przewozy pasażerskie i towarowe; na km 318+629 znajduje się końcowy punkt linii;
- b) Linia nr 137: Katowice - Gliwice - Legnica; jest to magistralna (do km 63+956) zelektryfikowana linia dwutorowa, na której prowadzony jest ruch pasażerski i towarowy;
- c) Linia nr 138: Oświęcim - Mysłowice - Katowice; jest to pierwszorzędna zelektryfikowana linia dwutorowa dla ruchu pasażerskiego i towarowego; na km 33+222 znajduje się końcowy punkt linii;
- d) Linia nr 139: Katowice - Tychy - Bielsko Biała - Zwardoń - granica Państwa; jest to magistralna (do km 42+241) zelektryfikowana linia dwutorowa, na której prowadzony jest ruch pasażerski i towarowy;
- e) Linia nr 141: Katowice Ligota - Gliwice; jest to pierwszorzędna linia tylko dla ruchu towarowego;
- f) Linia nr 171: Dąbrowa Górnicza Towarowa - p. odg. Panewnik; jest to pierwszorzędna linia tylko dla ruchu towarowego, na której w km 37+633 znajduje się stacja Katowice Muchowiec.

4.1.3. Na wymienionych wyżej liniach kolejowych operują obecnie następujący przewoźnicy pasażerscy:

- a) PKP Intercity Sp. z o.o. obsługująca przewozy kwalifikowane krajowe i międzynarodowe w ruchu dalekobieżnym. Pociągi tej spółki zapewniają połączenie Katowic m.in. z Warszawą i Trójmiastem, Krakowem, Wrocławiem, Poznaniem i Szczecinem, Berlinem i Hamburgiem, Wiedniem, Ostrawą i Pragą oraz Gliwicami i Bielskiem Białą.
- b) PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o w Warszawie (na terenie województwa śląskiego reprezentowana przez Śląski Zakład Przewozów Regionalnych w Katowicach). Pociągi tej spółki obsługują nie tylko (jakby to wynikało z nazwy firmy) relacje regionalne lecz również pociągi dalekobieżne międzyregionalne - między innymi do Przemyśla, Zakopanego, Krakowa, Jeleniej Góry i Wrocławia, Łodzi i Warszawy.

4.1.4. Pociągami regionalnymi w woj. śląskim podróżuje codziennie ponad 55 tysięcy pasażerów, co daje rocznie ponad 20 mln osób. W rozkładzie jazdy 2006/07 uruchamiano w ciągu doby ponad 450 pociągów tej spółki, w rozkładzie 2007/08, który wchodzi w życie 9 grudnia br. przewidziano docelowo kursowanie 616 pociągów, w tym - od 1 września 2008 r. - 92 pociągi w relacji Katowice - Tychy - Tychy Miasto²⁰⁸.

Można przewidywać, że w niedługim czasie możliwe jest uruchomienie pociągów pasażerskich przez niezależnego od PKP operatora - PCC Rail Szczakowa²⁰⁹.

4.2. **Planowane linie kolejowe (według dotychczasowych koncepcji rozwoju)**

Sieć kolejowa nie jest w pełni wykorzystana dla potrzeb ruchu pasażerskiego. Nie został zrealizowany powstały w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku zamiar dobudowania wydzielonych torów dla ruchu podmiejskiego pomiędzy Katowicami a Gliwicami w ramach projektu Kolejowego Ruchu Regionalnego.

Trwają przygotowania do przywrócenia ruchu pasażerskiego w relacjach, na których zawieszono niegdyś przewozy osób - dotyczy to aktualnie odcinka Tychy - Tychy Miasto. Przedsięwzięcie to - traktowane jako I etap uruchomienia SKR - jest między innymi związane z wykonaną w Katedrze Systemów Komunikacyjnych Politechniki Krakowskiej we współpracy ze Stowarzyszeniem Zielone Mazowsze analizą uruchomienia połączeń między Tychami a Katowicami i Sosnowcem²¹⁰. W ramach tego opracowania zaproponowano między innymi propozycję docelowej sieci kolei regionalnej (nazywanej w cytowanym opracowaniu LKM).

W związku z dynamicznym wzrostem przewozów lotniczych obsługiwanych przez Port Lotniczy w Pyrzowicach oraz w ramach przygotowań do EURO-2012 poważnie zaawansowane są prace nad koncepcją uruchomienia połączenia kolejowego między Katowicami a Pyrzowicami z wykorzystaniem istniejących linii przez Chorzów i Bytom oraz zakładającą dobudowanie kilkunastokilometrowego odcinka pomiędzy Brzezinią Śląską a Portem Lotniczym. Ponadto studiowana jest koncepcja przeprowadzenia przez centrum Katowic (w relacji północ - południe) nowego śladu linii E65 (Warszawa - Wiedeń).

4.3. **Dworce i przystanki**

Na terenie Katowic ruch pasażerski obsługuje głównie stacja Katowice - największa stacja pasażerska w węźle katowickim - dysponująca w szczególności czterema peronami wyspowymi (osiem krawędzi peronowych) i obsługująca wszystkie kategorie pociągów. Według przeprowadzonych w 2005 r. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach badań identyfikujących potoki pasażerów korzystających z pociągów regionalnych na terenie województwa śląskiego²¹¹ w ciągu doby na stacji Katowice wsiada i wysiada ponad 24 tys. pasażerów - najwięcej ze wszystkich stacji w województwie.

Poza stacją Katowice ruch regionalny obsługują stacje i przystanki: Szopienice Południowe, Zawodzie, Załęże, Brynów, Ligota, Piotrowice i Podlesie. Oprócz istniejących przystanków kolejowych na terenie Katowic istnieje możliwość zbudowania i uruchomienia dodatkowych przystanków wzdłuż eksploatowanych linii. W szczególności w cytowanej pracy²¹² analizowane były następujące ewentualne lokalizacje dodatkowych przystanków na linii planowanej kolei regionalnej: Jankego,

Bugla i Damrota. Propozycje lokalizacji wszystkich stacji i przystanków uwzględniają w szczególności obecnie istniejące w sąsiedztwie obiekty i układ komunikacyjny oraz zawierają postulowane powiązania z komunikacją zbiorową i indywidualną (w tym np. parkingi systemu Park&Ride).

5. **TRANSPORT LOTNICZY**

5.1. **Lotnisko Muchowiec**

5.1.1. Cywilne lotnisko sportowe Katowice Muchowiec (kod ICAO - EPKM)²¹³ wyposażone jest w betonową drogę startową o wymiarach 1110 x 30 m (nieczynną z powodu częściowego zniszczenia przez szkody górnicze) oraz dwie trawiaste drogi startowe o wymiarach 770 x 100 m (nieczynna) i 655 x 65 m. Głównym użytkownikiem i zarządzającym lotniskiem jest Aeroklub Śląski w Katowicach. Lotnisko jest bazą Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Nawierzchnie utwardzone drogi startowej i darniowe pasów startowych wykorzystywane są dla operacji samolotów G.A (general aviation), a teren i zabudowa do ich hangarowania. Tereny lotniska wykorzystywane są również na cele rekreacyjne związane z lotnictwem.

Teren lotniska usytuowany jest w rejonie poeksploatacyjnym zlikwidowanej KWK Katowice. Obecnie eksploatację górniczą w rejonie lotniska prowadzi KWK Staszic. Przewidywane osiadania do 2010 r. osiągną nieznaczne wartości w rejonie północnym i wschodnim oraz osiadanie do 1,50 m w rejonie południowym i wschodnim. Plan osiadań terenu do 2020 r. zwiększa zasięgi poszczególnych stref odkształceń oraz wartości osiadań do 3,0 m przy granicy południowej.

5.1.2. Prognoza ruchu lotniczego przedstawiona w studium aeronautycznym zakłada około dwukrotny wzrost liczby operacji lotniczych do 2020 r.

Modernizacja lotniska mogłaby przekształcić je w tzw. lotnisko miejskie (city-airport) obsługujące głównie ruch małych samolotów lotnictwa ogólnego (general aviation). Można również rozważać obsługę niewielkich samolotów rejsowych, jednak zagadnienie to - w kontekście dynamicznego rozwoju Portu Lotniczego w Pyrzowicach oraz planowanego uruchomienia dogodnego połączenia kolejowego z centrum Katowic - wymaga dalszych analiz.

5.1.3. Eksploatacja lotniska powoduje konieczność uwzględniania ograniczeń w wysokości zabudowy na terenach w promieniu 4,7 km od jego środka. Podstawą prawną do wprowadzania ograniczeń jest Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 w sprawie warunków jakie powinny spełniać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska (Dz. U. nr 130 poz. 1192 z późn. zm.). W oparciu o te przepisy wyznaczono powierzchnie ograniczające:

- a) powierzchnię poziomą wewnętrzną nad lotniskiem o promieniu 3500 m, na wysokości 45 m nad średnią wysokością lotniska (rzędna 322 m n.p.m.),
- b) powierzchnię stożkową od płaszczyzny poziomej wewnętrznej o wysokości 60 m i nachyleniu 1:20 (5 %) do wysokości 105 m nad średnią wysokość lotniska (rzędne: od 322 m n.p.m. - w odległości 3500 m od środka lotniska do 382 m n.p.m. - w odległości 4700 m),
- c) powierzchnie podejścia i przejściowe otaczające pola wzlotów, o różnym nachyleniu w kierunku pasów startowych (rzędne < 322 m n.p.m.)

Obiekty budowlane i inne elementy zagospodarowania terenu nie powinny przekraczać rzędnych powierzchni ograniczających, przy czym obiekty trudno dostrzegalne z powietrza, w tym napowietrzne linie, maszty, wolno stojące anteny, nie mogą naruszać wysokości powierzchni ograniczających, pomniejszonych o co najmniej 10 m. Istniejące elementy zagospodarowania terenu, przecinające wskazane powyżej powierzchnie ograniczające traktowane są jako przeszkody lotnicze.

5.1.4. „Studium aeronautyczne lotniska Muchowiec w Katowicach uwzględniające kierunki rozwoju miasta Katowice” wskazuje dwa obszary w śródmieściu miasta, położone na północ od autostrady, jako „przeszkody rozległe”. Dla strefy położonej na południe od linii kolejowej określa wartość graniczną na rzędnej 404 m n.p.m., natomiast na północ od niej na rzędnej 500 m n.p.m. Ustanowienie „przeszkody rozległej” - obszaru de facto wyłączzonego z operacji lotniczych, uzależnione jest od decyzji Urzędu Lotnictwa Cywilnego, musi również zostać uwzględnione w „instrukcji operacyjnej” lotniska.

5.1.5. Oddziaływanie akustyczne określono w w/w studium aeronautycznym z uwzględnieniem prognozy dwukrotnego zwiększenia ilości startów i lądowań samolotów do 2020 r. Wyznaczone izofony 55 i 60 dB dla LAeq D (pora dnia) będą wykraczać poza teren lotniska. W strefie ponadnormatywnego oddziaływania hałasu nie występują tereny, dla których obowiązywałaby wartość dopuszczalna LAeq D = 55dB (tereny szpitali, domów opieki społecznej, tereny zabudowy związane ze statym lub

213 www.lotnisko.katowice.pl

208 porównaj www.pr.pkp.pl

209 zobacz www.pccrail.pl

210 Biega S. & Gertz J. z zespołem: Analiza uwarunkowań uruchomienia równoodstępowej, kolejowej komunikacji pasażerskiej na linii Tychy Miasto - Katowice - Sosnowiec. Kraków - Warszawa, czerwiec 2006.

211 Starowicz W. z zespołem: Wyniki badań i analiz kolejowego regionalnego ruchu pasażerskiego na terenie województwa śląskiego, SITK Kraków, lipiec 2005 - por. Bryniarska Z., Sapoń G., Starowicz W.: Kolejowe regionalne potoki pasażerskie na terenie województwa śląskiego. Transport Miejski i Regionalny, nr 11/2005 str. 13-16.

212 Biega S. & Gertz J. z zespołem: Analiza uwarunkowań uruchomienia równoodstępowej, kolejowej komunikacji pasażerskiej na linii Tychy Miasto - Katowice - Sosnowiec. Kraków - Warszawa, czerwiec 2006.

czasowym pobytem dzieci i młodzieży), znajdują się natomiast tereny rekreacyjno - wypoczynkowe, w stosunku do których obowiązuje wartość dopuszczalna $L_{Aeq D} = 60dB$.

5.2. Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice - Pyrzowice

Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice - Pyrzowice (kod ICAO - EPKT) zarządzany jest (od 1.05.1994 r.) przez Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Lotnisko, położone na wysokości 303 m n.p.m. jest oddalone o 34 km od centrum Katowic. Jest jednym z najprężniej rozwijających się polskich portów lotniczych. Według danych Urzędu Lotnictwa Cywilnego²¹⁴ jest aktualnie trzecim pod względem liczby obsłużonych pasażerów polskim portem lotniczym (1 438 552 pasażerów w 2006 r.) i wykazuje znaczną dynamikę wzrostu (2006/05 - 32,8%, 2005/04 - 86,6%). Jak wynika z bieżących statystyk, publikowanych na stronie internetowej lotniska²¹⁵ w bieżącym roku możliwe jest osiągnięcie pułapu 2 mln pasażerów, co oznaczałoby dynamikę wzrostu ok. 39%.

Dobrze rozwinięta infrastruktura portu umożliwia przyjmowanie wszystkich typów samolotów komunikacyjnych. Droga startowa o wymiarach 2900 x 60 m posiada nawierzchnię betonową o nośności PCN 50/R/A/W/T i wyposażona jest w nawigacyjny system precyzyjnego podejścia ILS. Płyta postojowa pozwala na jednoczesne parkowanie 8 samolotów. Port Lotniczy w Katowicach posiada od niedawna znacznie rozbudowany terminal pasażerski o przepustowości ok. 3,6 mln pasażerów rocznie, w którym znajduje się m.in. taras widokowy, restauracja, pokój dla matki z dzieckiem, sklepy wolnocłowe oraz kaplica. Odpowiednio wyposażony terminal Cargo obsługuje kilka firm kurierskich i spedycyjnych. Warto podkreślić, że Pyrzowice są drugim (po Okęciu) co do masy odprawianych ładunków polskim portem lotniczym obsługującym przewozy cargo.

Lotnisko jest bazą operacyjną taniego przewoźnika Wizzair (4 samoloty). Siatka rozkładowych połączeń MPL Katowice obejmuje - według zimowego rozkładu lotów 2007/08 - 29 destynacji obsługiwanych przez pięciu przewoźników: dwóch tradycyjnych (PLL LOT - 3 destynacje, 39 lotów tygodniowo oraz Lufthansa - 2 destynacje, 34 loty tygodniowo) oraz trzech niskokosztowych (poza wspomnianym Wizzair - 20 destynacji, 91 lotów tygodniowo) są to: polski Centralwings (3 destynacje, 9 lotów) oraz irlandzki Ryanair (2 destynacje, 7 lotów). Katowickie lotnisko obsługuje również ponad 20 destynacji czarterowych, głównie w rejon Morza Śródziemnego.

→ Podstawowe elementy systemu transportu przedstawia Mapa nr 5 - Systemy komunikacji /1:10000/

214 <http://www.ulc.gov.pl/download/pdf/stat2006.pdf>

215 <http://www.katowice-airport.com/>

XI. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

1. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

1.1. Źródła zasilania, struktura systemu.

- 1.1.1. Przez Katowice przebiegają następujące linie napowietrzne 220 kV będące w dyspozycji Polskich Sieci Elektroenergetycznych Operator S.A.:
- a) linia 220 kV relacji Łagisza - Byczyna - Halemba,
 - b) linia 220 kV relacji Łagisza - Katowice,
 - c) linia 220 kV relacji Katowice - Kopanina.
- 1.1.2. Zaopatrzenie miasta w energię elektryczną odbywa się z sieci wysokich napięć 110 kV, powiązanej z pobliskimi elektrowniami.
- 1.1.3. Przekazywanie energii elektrycznej z sieci wysokich napięć, pracujących w układzie zamkniętym w wydzielonych sekcjach, odbywa się poprzez stacje elektroenergetyczne, w tym przez stację nadrzędną 220/110 kV „Katowice - Północ”.
- 1.1.4. Sieć elektroenergetyczna 110 kV pracuje w układzie zamkniętym, w związku z czym w przypadkach awaryjnych istnieje możliwość wzajemnego połączenia stacji transformatorowych. Stacje transformatorowe SN/nN zasilane są liniami kablowymi 20 kV i 6 kV. Istnieją także powiązania sieci na średnim napięciu. Na terenie miasta nie występują skablowane odcinki sieci wysokich napięć, z wyjątkiem krótkiego odcinka na północ od Silesia City Center.
- 1.1.5. Na terenie Katowic zlokalizowane są niżej wymienione GPZ o przekładni 110 kV na średnie napięcie. Na potrzeby miasta pracuje również GPZ Dąbrówka (110/6 kV) zlokalizowany w Siemianowicach Śl., w pobliżu granicy z Katowicami.

Tabl. XI.1. Stacje energetyczne

Nazwa stacji	Poziom transformacji, kV	Transformatory, MVA	Stopień obciążenia, %
Wełnowiec	110/20/6	1 x 25; 1 x 16	40
Klimzowiec	110/20/6	2 x 25	30
Obroki	110/6	2 x 32	30
Załęże	110/6	1 x 16; 1 x 10	35
Dąb	110/20/6	1 x 25; 1 x 16	35
Torkat	110/6	2 x 16	50
Bogucice	110/20/6	2 x 25	45
Szopienice	110/20/6	2 x 16	30
Francuska	110/20/6	1 x 25; 1 x 16	45
Janów	110/6	2 x 16	30
Brynów	110/20/6	1 x 40; 1 x 31,5	30
Ligota	110/20	2 x 16	35
Piotrowice	110/20	2 x 25	35
Roździeński	110/20	2 x 25	20

Źródło: Monitorowanie podaży i zapotrzebowania energii cieplnej, energii elektrycznej i paliw gazowych w mieście Katowice. Główny Instytut Górnictwa Zakład Oszczędności Energii i Ochrony Powietrza, grudzień 2004.

- 1.1.6. Dodatkowo na terenach większych zakładów pracy działają następujące, zasilane z sieci 110 kV stacje transformatorowe:
- a) stacja 220/110 kV „Katowice” (stacja nadrzędna),
 - b) stacja 110/6 kV „Huta Baildon”,
 - c) stacja 110/6 kV „Ferrum”,
 - d) stacja 110/6 kV „Szopienice Wschód”,
 - e) stacja 110/6 kV „Płuczka Wujek”,
 - f) stacja 110/6 kV „KWK Wujek”,

- g) stacja 110/6 kV „Giszowiec”,
- h) stacja 110/6 kV „KWK Staszic”
- i) stacja 110/6 kV „KWK Murcki”,
- j) stacja 110/6 kV „EC Katowice” (na terenie Siemianowic Śl.),
- k) stacja 110/6 kV „Emag”,
- l) stacja 110/6 kV „Szyb Bronisław”,
- m) stacja 110/6 kV „Szyb Wacław”.

- 1.1.7. Do zasilania odbiorców na terenie miasta służy ponad 1200 stacji transformatorowych 20/0,4 kV oraz 6/0,4 kV. Odbiorcy indywidualni (budownictwo jednorodzinne i wielorodzinne, małe przedsiębiorstwa, handel, oświetlenie uliczne itp.) są zasilani za pośrednictwem sieci rozdzielczej niskiego napięcia.

Tabl. XI.2. Stacje transformatorowe PKP Energetyka Zakład Górnośląski (2007)

Nazwa urządzenia	Adres	Zasilanie /przekładnia	Moc
rozdzielnia ST-4	ul. Raciborska 61	6/0,4 kV	250x2 kVA
rozdzielnia ST-3	ul. Sądowa	20/0,4 kV	315x2 kVA
rozdzielnia ST-5	ul. Raciborska	6/0,4 kV	250x2 kVA
rozdzielnia ST-1	ul. 73 Pułku Piechoty	6/0,4 kV	400x2 kVA
rozdzielnia ST-2	ul. 73 Pułku Piechoty	6/0,4 kV	200x2 kVA
rozdzielnia ST-3	ul. 73 Pułku Piechoty	20/6/0,4 kV	200x2 kVA
rozdzielnia ST-805	ul. Wypoczynkowa 10	6/0,4 kV	250x2 kVA
rozdzielnia ST-2	dworzec peron V	6/0,4 kV	400x2 kVA
rozdzielnia ST-8	ul. Dolna	6/0,4 kV	50x1 kVA
stacja trafo	ul. św. Huberta	20/0,4 kV	250x1 kVA
stacja trafo	ul. Asnyka	20/0,4 kV	400x2 kVA
stacja trafo	ul. Asnyka	20/0,4 kV	400x2 kVA
stacja trafo	ul. Jaronia	20/0,4 kV	400x1 kVA
stacja trafo ST-854	ul. Murckowska	20/0,4 kV	2000x2 kVA
stacja trafo	ul. Daszyńskiego	6/0,4 kV	250x1 kVA
stacja trafo	ul. Roździeńskiego	6/0,4 kV	400x2 kVA
stacja trafo	ul. Dworcowa (dworzec)	6/0,4 kV	1000x2 kVA
podstacja tr. 11P	ul. Zadole	20/0,4 kV	
podstacja tr. 5P	ul. Wiosny Ludów	30/0,4 kV	

Źródło: pismo PKP Energetyka Sp. z o.o., EZ9-Ez7-5524/01-1/22008 z dn. 23.01.2008

1.2. Stan organizacji i zarządzania.

- 1.2.1. Sieć elektroenergetyczna oraz urządzenia elektroenergetyczne z nią związane na terenie Katowic eksploatowane są przez Górnośląski Zakład Energetyczny S. A. w Gliwicach będący częścią koncernu Vattenfall AB. Zakład zajmuje się także dystrybucją energii elektrycznej.

Od 2004 r. z prawa do swobodnego wyboru dostawcy energii elektrycznej (prawa TPA) korzysta PKP Energetyka dostarczająca energię elektryczną na cele trakcyjne, jak i na cele ogólnego użytku, w tym dla odbiorców nie związanych z koleją. Oferta PKP Energetyki obejmuje m.in. wykonywanie przyłączy kablowych i napowietrznych do budynków mieszkalnych, usługowych i produkcyjnych. PKP Energetyka Zakład Górnośląski wskazał dziewiętnaście rozdzielni, stacji i podstacji trafo z których mogą być zasilani odbiorcy energii elektrycznej, zastrzegając, że w razie konieczności Zakład posiada możliwości techniczne i wykonawcze rozbudowy istniejącej infrastruktury przesyłowo - rozdzielczej zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami odbiorcy.

- 1.3. Stan techniczny linii napowietrznych 110 kV i stacji transformatorowych jest oceniany jako dobry, za wyjątkiem stacji: „Brynów”, „Janów”, „Torkat”, „Roździeński”, których stan jest nieco gorszy, jednak zadowolający. Stan techniczny sieci Sn i nN ocenia się jako dobry.

Sieci niskiego napięcia w starej zabudowie występują głównie jako napowietrzne o małych przekrojach i wymagają generalnej przebudowy. Szersze wykorzystanie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych i do celów grzewczych uwarunkowane jest przede wszystkim poprawą stanu technicznego sieci niskiego napięcia.

1.4. **Zużycie energii elektrycznej** w Katowicach w latach 1995 - 2006 ogółem zmalało, lecz w gospodarstwach domowych wzrosło.

Tabl. XI.3. Zużycie energii elektrycznej (1995 - 2006)

Wyszczególnienie	1995	2000	2005	2006
Zużycie energii elektrycznej ogółem (MWh)	bd.	1558508	1014669*	bd.
Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu (MWh)	209810	248969	257863	272275
Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (kwh/1M)	720,5** bd.	bd.	812,9	865,7

* dane z 2003 r.; ** dane z 1996 r.
Źródło: Monitorowanie podaży i zapotrzebowania energii cieplnej, energii elektrycznej i paliw gazowych w mieście Katowice. Główny Instytut Górnictwa Zakład Oszczędności Energii i Ochrony Powietrza, grudzień 2004.; Bank Danych Regionalnych GUS

2. **ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ**

2.1. **Źródła zasilania, zasięg systemu.** Zasięg oddziaływania systemów ciepłowniczych obejmuje większość obszaru miasta. Poza zasięgiem pozostają dzielnice południowe: Zarzecze, większa część Kostuchny, Podlesie, zachodnia część Ligoty, Panewniki oraz pn. - wsch. część Dąbrówki Małej. Najistotniejsze źródła zaopatrzenia w ciepło systemowe Katowic przedstawia poniższe zestawienie.

2.2. **Stan organizacji i zarządzania, stan techniczny sieci.**

2.2.1. Głównym dystrybutorem energii cieplnej na terenie miasta i właścicielem sieci ciepłowniczych jest Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Katowice S.A. (od dnia 31 października 2006 r. PEC SA znajdowało się w stanie upadłości; nowym właścicielem PEC SA jest Tauron - Polska Energia SA, wcześniej występująca pod nazwą Energetyka Południe SA)²¹⁶;

2.2.2. dodatkowo energia cieplna rozprowadzana jest przez:

- a) Zakłady Energetyki Ciepłej S.A. (ZEC),
- b) Elektrociepłownię „Szopienice” Sp. z o.o.

2.2.3. System zaopatrzenia dostawców ciepła obejmuje ponadto niezależne od w/w dostawców lokalne kotłownie gazowe oraz indywidualne kotły węglowe, gazowe, olejowe i opalane drewnem.

2.2.4. PEC Katowice S.A. zakupuje ciepło w Południowym Koncernie Energetycznym (PKE) EC „Katowice” S.A., Elektrociepłowni Chorzów „Elcho” Sp z o.o., Elektrociepłowni „Szopienice” Sp. z o.o., Zakładach Energetyki Ciepłej (ZEC) S.A. oraz wytwarza we własnych (ok. 30) kotłowniach lokalnych. Sieć ciepłownicza należąca do PEC Katowice S.A. dzieli się ze względu na jej budowę na następujące rodzaje: kanałową (ok. 111 km), preizolowaną (ok. 44 km), napowietrzną (ok. 12 km).

Stan techniczny sieci preizolowanej jest dobry, sieci napowietrznej - dobry odnośnie rurociągów i zły w zakresie izolacji termicznej, stan sieci kanałowej określa się jako zły (duża awaryjność). PEC Katowice obsługuje z Elektrociepłowni „Katowice” północną i centralną część miasta: Koszutkę, Dąb, Józefowiec, Wełnowiec, osiedle Norma, Dąbrówkę Małą, Centrum, Zawodzie, Janów, osiedle Paderewskiego, Brynów, Muchowiec, osiedle Zadole i Ochojec. Ponadto istnieje powiązanie z systemem ciepłowniczym ZEC SA - wydział VI „Wujek”. Z Elektrociepłowni Chorzów „Elcho” przez sieci PEC zasilane jest osiedle Tysiąclecia i Załęże oraz Józefowiec, Wełnowiec i część Bogucic.

2.2.5. ZEC S.A. prowadzi działalność w zakresie zaopatrzenia w ciepło na terenie Katowic, Sosnowca, Czeladzi i Rudy Śląskiej. ZEC posiada 9 Wydziałów produkujących i przesyłających energię ciepłą za pośrednictwem własnych sieci. Od 2003 r. ZEC S.A. jest właścicielem 100% akcji Elektrociepłowni „Szopienice” Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. 11 Listopada 19, która prowadzi jednak odrębną i samodzielną działalność produkując ciepło i energię elektryczną dla potrzeb Huty Metali Nieżelaznych „Szopienice” S.A. oraz zaopatruje w ciepło lokalnych odbiorców. Na obszarze Katowic zlokalizowane są następujące wydziały ZEC, zlokalizowane przy kopalniach KHW S.A. gdzie tworzą rozbudowane systemy ciepłownicze:

- a) wydział Nr IV „Murcki” - jako źródło wytwarzania ciepła został zlikwidowany. Realizacja dostaw

216 Spółka Tauron - Polska Energia SA (wcześniej występująca pod nazwą Energetyka Południe SA), powstała w grudniu 2006 r. w związku z realizacją rządowego „Programu dla elektroenergetyki”, który zakładał utworzenie dużych podmiotów gospodarczych, które skonsolidować miały zarówno dystrybutorów jak i wytwórców energii. Celem konsolidacji było stworzenie podmiotów na tyle silnych, by mogły skutecznie konkurować z innymi europejskimi przedsiębiorstwami na wolnym rynku energii. W maju 2007 r. Skarb Państwa wniósł do Energetyki Południe SA akcje m.in. Południowego Koncernu Energetycznego SA z Katowic. Ponadto spółka Tauron - Polska Energia SA przejęła kontrolę m.in. nad Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej Katowice SA. Celem tych konsolidacji jest budowa holdingu Tauron Ciepło SA.

ciepła dla odbiorców Murcki odbywa się za pośrednictwem systemu sieciowego zasilanego z Wydziału IV „Kostuchna” zlokalizowanego w Katowicach przy ul. Boya Żeleńskiego 95,

- b) wydział Nr IV „Kostuchna” - obsługuje Kostuchnę i Murcki,
- c) wydział Nr V „Wieczorek” - obsługuje Janów, Nikiszowiec i Giszowiec,
- d) wydział Nr VI „Wujek” - obsługuje zachodnią część Brynowa i Ligotę, ponadto przez połączenie sieciowe z układem sieci PEC jest możliwość zasilania południowo - zachodniej części Śródmieścia,
- e) wydział Nr VIII „Kleofas” - obsługuje osiedle Witosy.
- f) wydział IX obsługuje obiekty KWK „Wesoła” zlokalizowane na terenie Katowic,
- g) wydział XII z ciepłowni kop. „Śląsk” w Rudzie Śląskiej zasila osiedle Kokociniec.

2.2.6. Podstawowym przedmiotem działalności Elektrociepłowni „Szopienice” Sp. z o.o. jest produkcja i dystrybucja ciepła oraz wytwarzanie energii elektrycznej.

Tabl. XI.4. Źródła ciepła systemowe

Źródło ciepła	Adres	Moc cieplna (MW)	Moc elektryczna (MW)
PKE S.A. Elektrociepłownia "Katowice"	Katowice, ul. Siemianowicka 60	692,0	205
Elektrociepłownia Chorzów "ELCHO" Sp. z o.o.	Chorzów, ul. Skłodowskiej - Curie 30	500,0	135,0
Elektrociepłownia „Szopienice” Sp. z o.o.	Katowice, ul. 11 Listopada 19	76,5	3,0
ZEC S.A. - wydział IV "Murcki" - Ruch Kostuchna	Katowice, ul. Boya Żeleńskiego 95	46,6	1,5
ZEC S.A. - wydział V "Wieczorek "	Katowice, ul. Szopienicka 58	131,1	6,3
ZEC S.A. - wydział VI "Wujek"	Katowice, ul. Pola 65	121,2	-
ZEC S.A. - wydział VIII "Kleofas"	Katowice, ul. Obroki 77	42,8	-
ZEC S.A. - wydział IX "Wesoła"	Mysłowice, ul. Kopalniana 5	58,0	
ZEC S.A. - wydział XII Ciepłownia "Śląsk"	Ruda Śląska, ul. Kalinowa 12	46,4	-

Źródło: Informacja Zakładów Energetyki Ciepłej S.A. Katowice, wrzesień 2009 r.

2.3. **Zużycie energii cieplnej.** Ogólny spadek o około 10% zużycia energii w 2003 r. w porównaniu do 1998 r. jest spowodowany między innymi zmniejszającą się liczbą mieszkańców Katowic, poprawą efektywności użytkowania energii oraz działaniami przedsiębiorstw energetycznych polegającymi na zwiększeniu efektywności wytwarzania i przesyłu ciepła grzewczego. Ponadto wyraźnie uwidacznia się tendencje odchodzenia od indywidualnych źródeł zaopatrzenia na rzecz ekologicznie mniej uciążliwego dla środowiska gazu ziemnego oraz scentralizowanego zaopatrzenia w ciepło.

Tabl. XI.5. Zużycie energii cieplnej (1998 - 2003)

Wyszczególnienie	1998		2003		1998=100
	GJ/rok	%	GJ/rok	%	
Razem	12289700	100,0	11035159	100,0	89,8
gaz sieciowy	614560	5,0	1248863	11,3%	203,2
system ciepłowniczy	7254700	59,0	6992881	63,4%	96,4
energia elektryczna	117520	1,0	122258	1,1%	104,0
kotłownie lokalne i piece	4302920	35,0	2671157	24,2%	62,1

Źródło: Monitorowanie podaży i zapotrzebowania energii cieplnej, energii elektrycznej i paliw gazowych w mieście Katowice. Główny Instytut Górnictwa Zakład Oszczędności Energii i Ochrony Powietrza, grudzień 2004.

2.4. **Wpływ na środowisko.** Zmiany w sposobie wytwarzania energii oraz zwiększenie efektywności jej wytwarzania i użytkowania (modernizacje źródeł ciepła i sieci ciepłych, modernizacja oświetlenia ulicznego, poprawa ciepłochronności przegród budowlanych w budownictwie mieszkaniowym), przekładają się bezpośrednio na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. W poszczególnych rodzajach substancji zanieczyszczających (CO, SO₂, NO₂, pył, CO₂) zmniejszenie emisji wynosi od ok. 15% do 35%.

2.4.1. W Elektrociepłowni Katowice od roku 2000 funkcjonuje system wytwarzania energii elektrycznej w skojarzeniu z energią ciepłą, uwzględniający wymagania Dyrektywy 96/61/EC (IPPC). W celu zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń oraz kontroli emisji zanieczyszczeń zastosowano najnowsze dostępne technologie. Źródło 30% wytwarzanej energii stanowią odpady z procesu wzbogacania węgla, tzw. muły powęglowe. Technologia fluidalnego spalania węgla i mułów z procesu wzbogacania węgla gwarantuje niską emisję zanieczyszczeń gazowych. Emisję zanieczyszczeń pyłowych minimalizuje

wysokosprawny elektrofiltr. Do układu chłodzenia wykorzystuje się ścieki dostarczane z oczyszczalni w Siemianowicach, przygotowane we własnej oczyszczalni technologią mikrofiltracji. Daje to oszczędność 1 200 000 ton wody pitnej na rok. Całość popiołów jest zagospodarowywana w kopalniach jako materiał podsadzkowy. W wyniku wprowadzenia nowej technologii zmniejszono emisję do atmosfery zanieczyszczeń gazowych - SO₂, NO₂, CO₂ - i pyłu. Produkcja energii elektrycznej i ciepłej w skojarzeniu, dzięki racjonalnemu wykorzystaniu energii chemicznej paliwa, umożliwia termiczną utylizację 78 718 ton mulów węglowych w ciągu roku oraz wysokosprawne spalanie niskogatunkowych węgla o podwyższonej zawartości siarki i popiołu. Przyjęte w EC “Katowice” rozwiązania techniczne stanowią wzorzec dla tego typu obiektów energetycznych budowanych w przyszłości. System w pełni spełnia wszystkie wymagania Unii Europejskiej dotyczące ochrony środowiska, które zostaną wdrożone przez Polskę do 2016 roku.

- 2.4.2. Elektrociepłownia ELCHO posiada pozwolenie zintegrowane²¹⁷. Pozwolenie zintegrowane określa warunki dla wszystkich emisji (emisje gazów, pyłów, hałasu, ilość odpadów, odprowadzanie ścieków). Bloki energetyczne są wyposażone w dwa kotły fluidalne. Skuteczność odsiarczania w instalacjach wynosi 95%, natomiast niska temperatura w złożu powoduje radykalne zmniejszenie emisji tlenków azotu (NO_x). Wysokosprawne elektrofiltre zapewniają maksymalną emisję pyłów na poziomie zgodnym z najostrejszymi przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.
- 2.4.3. Zakłady Energetyki Ciepłej S.A. eksploatują dziesięć instalacji energetycznego spalania paliw, tj. osiem ciepłowni i dwie elektrociepłownie. Wszystkie instalacje posiadają ważne pozwolenia z zakresu ochrony środowiska. Pięć instalacji posiada pozwolenia zintegrowane, a pozostałe pięć pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza oraz zezwolenia na wytwarzanie odpadów. Prowadzone zgodnie z przyjętymi harmonogramami pomiary i badania jakości ścieków potwierdzają zgodność emisji do środowiska z dopuszczalnymi normami.

3. ZAOPATRZENIE W GAZ ZIEMNY

3.1. Źródła zasilania, struktura systemu.

- 3.1.1. System zaopatrzenia Katowic w gaz nie posiada własnych źródeł zasilania. Gaz do miasta dostarczany jest z układów o charakterze ogólnopolskim. Źródłem gazu są gazociągi wysokoprężne oraz podwyższonego średniego ciśnienia:
- a) wysokiego ciśnienia DN 500 CN 2,5 MPa relacji Szopienice-Dąbrowa Górnicza wraz z odgałęzieniami:

• gazociągiem relacji Oświęcim - Szopienice DN 200, CN 2,5 MPa,

• gazociągiem relacji Oświęcim - Szopienice DN 500, CN 4,0 MPa,

• gazociągiem relacji Szopienice - Tworzeń DN 500, CN 4,0 MPa,

• węzeł Szopienice o przepustowości 100 000 m³/h zlokalizowany po stronie Mysłowic, w pobliżu granicy z Katowicami.

b) podwyższonego średniego ciśnienia DN 400 CN 1,6 MPa relacji Ząbkowice - Szopienice,

c) podwyższonego średniego ciśnienia DN 400/500 CN 1,6 MPa relacji Szobiszowice - Szopienice wraz z odgałęzieniami:

• DN 250 CN 1,6 Mpa do SRP Katowice Huta Ferrum,

• DN 200 CN 1,6 Mpa do SRP HMN Szopienice,

• DN 150 CN 1,6 Mpa do SRP HMN Szopienice Baterpol,

• DN 150 CN 1,6 Mpa do SRP Porcelana Śląska,

• DN 150 CN 1,6 Mpa do SRP Katowice Os. Paderewskiego,

• DN 80 CN 1,6 Mpa do SRP Katowice ul. Francuska,

• DN 150 CN 1,6 Mpa do SRP Katowice ul. Plebiscytowa,

• DN 150 CN 1,6 Mpa do SRP Katowice Górnośląski Instytut Okulistyki,

• DN 100 CN 1,6 Mpa do SRP Katowice ul. Górnośląska,

• DN 250 CN 1,6 Mpa do SRP Katowice ul. Bocheńskiego,

• DN 100/80 CN 1,6 Mpa do SRP Katowice ul. Barlickiego,

• DN 250 CN 1,6 Mpa do SRP Katowice Huta Batory,

• DN 80 CN 1,6 Mpa do SRP Katowice Gonar,

217 Pozwolenia zintegrowanego, które jest podstawowym dokumentem określającym sposób naszego korzystania ze środowiska, udzielił Elektrociepłowni Chorzów "ELCHO" Sp. z o.o. Wojewoda Śląski Decyzją Nr 121/03 z dnia 17 kwietnia 2003.

- d) podwyższonego średniego ciśnienia DN 350 CN 1,6 MPa relacji Szopienice - Przegędza wraz z odgałęzieniami:
- DN 100 CN 1,6 Mpa do SRP Katowice Górnośląskie Centrum Medyczne,

• DN 100 CN 1,6 Mpa do SRP Katowice ul. Tymiankowa,

• DN 80 CN 1,6 Mpa do SRP HMN Katowice Kostuchna,

• DN 100 CN 1,6 Mpa do SRP Katowice Podlesie,
- e) podwyższonego średniego ciśnienia DN 250 CN 1,6 MPa z odgałęzieniem do SRP „Katowice” przy ul. Korfantego.

Tabl. XI.6. Stacje redukcyjno - pomiarowe I stopnia

Lokalizacja stacji	Przepustowość, m ³ /h	Ciśnienie na wylocie, MPa	Ciśnienie na wylocie, MPa/kPa	Ilość stopni redukcji
ul. Francuska (Progor)	1500	1,2	0,35/2,3	2
al. Korfantego	10000	1,2	0,35	1
Osiedle Paderewskiego	3000	1,2	0,2/2,3	2
ul. Barlickiego	1500	1,2	0,2/2,3	2
ul. Bocheńskiego	6000	1,2	0,35	1
Kostuchna ul. Boya Żeleńskiego	1500	1,2	0,2/2,3	2
ul. Górnośląska I	3000	1,2	0,35/2,3	2
ul. Plebiscytowa	3000	1,2	0,35/2,3	2
ul. Tymiankowa	3000	1,2	0,35	1
ul. Wiosny Ludów	3000	1,2	0,2/2,3	2
Górnośląski Instytut Okulistyki	5000	1,2	0,35/2,3	2
Podlesie	3200	1,2	0,35	1

Źródło: Monitorowanie podaży i zapotrzebowania energii cieplnej, energii elektrycznej i paliw gazowych w mieście Katowice. Główny Instytut Górnictwa Zakład Oszczędności Energii i Ochrony Powietrza, grudzień 2004.

- 3.1.2. Długość eksploatowanej sieci gazowej w mieście wynosi ok. 574 km (2003 r.), z tego:
- a) sieci niskoprężnej 406 km,

b) sieci średnioprężnej 132 km,

c) podwyższonego średniego ciśnienia 35 km,

d) sieci wysokiego ciśnienia 1 km.
- 3.2. Stan organizacji i zarządzania, stan techniczny sieci.
- 3.2.1. Gazociągi wysokoprężne Szopienice - Tworzeń i Oświęcim - Szopienice eksploatowane są przez jednostkę : Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz - System, oddział w Świerklanach.

3.2.2. Sieć gazowa oraz urządzenia z nią związane na terenie Katowic eksploatowane są przez jednostkę Górnośląską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. w Zabrze (spółka zajmuje się także regionalną dystrybucją gazu sieciowego).

3.2.3. Stacje redukcyjno - pomiarowe zlokalizowane są także na terenach zakładów pracy oraz jednostek usługowych i są ich własnością:

a) Huta „Ferrum”,

b) Huta Metali Nieżelaznych (Szopienice II),

c) „Baterpol”,

d) „Montana” (wyłączona),

e) „Silesia” (wyłączona),

f) „Porcelana Śląska”,

g) „Gonar” (wyłączona),

h) Górnośląskie Centrum Medyczne (GCM).

3.2.4. Stan techniczny sieci gazowych i stacji redukcyjno - pomiarowych jest oceniany jako dobry.

3.3. Zużycie gazu. Wyraźnie daje się zauważyć zmniejszenie zużycia gazu przez zakłady przemysłowe, natomiast udział w zużyciu gazu przez gospodarstwa domowe pozostaje na stałym poziomie. Głównym stymulatorem racjonalnego użytkowania gazu w budynkach mieszkalnych należących do osób prywatnych jest jego cena. Udział ludności korzystającej z sieci gazowej wynosi (2006 r.) 78,5%.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice II edycja ●●●●
- Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego 86

Tabl. XI.7. Zużycie gazu ziemnego (1997 - 2003)

Wyszczególnienie	1997		2000	2003		1997=100
	tys. m³	%	tys. m³	tys. m³	%	
Razem	103571	100,0	62473	76536	100,0	73,9
przemysł	41012	39,6	10692	14065	18,4	34,3
usługi + handel	15365	14,8	18463	11252	14,7	73,2
gospodarstwa domowe	47194	45,6	33318	36429	47,6	77,2
w tym ogrzewający mieszkania	6892	6,7	7392	13164	17,2	191,0
pozostali	bd	x	bd	14790	19,3	x

Źródło: Monitorowanie podaży i zapotrzebowania energii cieplnej, energii elektrycznej i paliw gazowych w mieście Katowice. Główny Instytut Górnictwa Zakład Oszczędności Energii i Ochrony Powietrza, grudzień 2004.

4. ZAOPATRZENIE W WODĘ

4.1. Źródła zaopatrzenia w wodę, struktura systemu. Dostarczona konsumentom woda pochodzi przede wszystkim z ujęć powierzchniowych na rzekach Wisła (zbiornik Goczałkowice) i Soła (kaskada Tresna - Porąbka - Czaniec). Specyficzną rolę pełni zbiornik Dzieckowice, napętniany wodą ujmowaną z Soły w Oświęcimiu - Broszkowicach i dostarczaną rurociągiem. Niewielkie ilości wody doprowadzane są ponadto ze zbiorników retencyjnych w Kozłowej Górze (na rzece Brynica) i w Przeczycach (na rzece Czarna Przemsza) oraz z ujęć na rzece Sztola w Ryszce i na kanale centralnym odwadniającym kopalnię piasku "Szczakowa". Uzyskane wody tłoczone są do wspólnego systemu rozrządu (rurociąg grupowy Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągowego), skąd przez system magistral wodociągowych i przyporządkowanej do nich sieci rozdzielczej (Rejonowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Katowicach) zaopatrywane są miasta regionu katowickiego, w tym Katowice. Zaopatrzenie Katowic w wodę - poprzez zbiorniki sieciowe w Murckach i Mikołowie - oparte jest przede wszystkim o Zakład Uzdatniania Wody „Goczałkowice” w Goczałkowicach Zdroju, Zakład Uzdatniania Wody „Dzieckowice” w Imielinie oraz Stację Uzdatniania Wody „Czaniec” w Kobiernicach.

4.1.1. Głównymi elementami systemu grupowego są: zbiorniki wyrównawcze: „Mikołów”, „Murcki”, „Chorzów”, oraz rurociągi przesyłowe (wodociągi tranzytowe GPW):

- a) 1200 zbiornik „Mikołów” - zbiornik „Chorzów”,
- b) 1400 zbiornik „Mikołów” - zbiornik „Chorzów”,
- c) 800/600 Maczki - Katowice magistrala północna,
- d) 1600 pompownia „Paprocany” - zbiornik „Murcki”,
- e) 1400 Murcki - Zagórze magistrala wschodnia,
- f) 1400 zbiornik „Murcki” - Bytków magistrala zachodnia,
- g) 1600 Dzieckowice - Czułów - Mikołów,
- h) 1400 Czułów - Murcki,
- i) 600 Bytków - Koszutka,
- j) 800/315 Dąbrówka Mała - Siemianowice.

4.1.2. Z wodociągów tranzytowych, poprzez studnie wodomierzowe, woda rozprowadzana jest wodociągami magistralnymi RPWiK i siecią rozdzielczą RPWiK:

- 800/600 w rejonie Doliny Trzech Stawów - os. Paderewskiego,
- 600 Czułów - Kostuchna - Piotrowice,
- 600/400 Brynów - Piotrowice,
- 500 Kochłowska - Załęska,
- 600/500/400 Obroki - Załęska Hałda - Załęże,
- 500 Panewniki - Ligota,
- 400 ul. Wojska Polskiego - os. Tysiąclecia,
- 600 Al. Korfantego - centrum,
- 300 ul. Wiosny Ludów - Szopienice,
- 500/400 Giszowiec - Janów,
- 500 Janów - Szopienice,
- 600/400 ul. Wita Stwosza - Kościuszki,

- 400 ul. Barbary (od 1400 w ul. Górnośląskiej do ul. Poniatowskiego),
- 500 ul. Murckowska,
- 350 Mikołów - Podlesie - Kostuchna,
- 500 Kamionka - Piotrowice.

4.1.3. Długość sieci wodociągowej w Katowicach wynosi 741,1 km (2006 r.), z czego sieć magistralna stanowi 42,0 km, sieć rozdzielcza 447,2 km i przyłącza 251,9 km. Struktura sieci według zastosowanych materiałów przedstawia się następująco: stal 45,7%, PE 39,9%, żeliwo 13,8%, żeliwo sferyczne 0,4% i PCV 0,3%.

4.2. Stan organizacji i zarządzania, stan techniczny sieci.

4.2.1. Zaopatrzenie miasta w wodę realizują:

- a) Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów,
- b) Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Katowicach.

4.2.2. Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów prowadzi działalność polegającą na ujmowaniu, uzdatnianiu, magazynowaniu, rozprowadzaniu i sprzedaży wody przede wszystkim odbiorcom hurtowym, doprowadzającym wodę własną siecią odbiorcom indywidualnym.

4.2.3. Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji dokonuje zakupów wody od GPW, a następnie sprzedaje ją bezpośrednio odbiorcom (mieszkańcom, przedsiębiorstwom i innym instytucjom). Oprócz Katowic, RPWiK obsługuje również Mysłowice, Siemianowice Śl., Imielin i Chełm Śl., przy czym udział Katowic w sprzedaży wody przez RPWiK wynosi 71% (2006 r.)

4.3. Zużycie wody. Od początku lat 90. notuje się znaczący spadek sprzedaży (zużycia) wody. W 2006 r., w porównaniu do 1991 r. sprzedaż wody w skali wszystkich miast obsługiwanych przez RPWiK spadła o 63%, przy czym w największym stopniu spadek ten dotyczy przemysłu - o 83%.

W przypadku gospodarstw domowych spadek zużycia wody jest spowodowany wprowadzeniem na szeroką skalę wodomierzy oraz rosnącą wysokością opłat za zużycie wody, a także zmniejszeniem liczby ludności. W przemyśle zmniejszenie zużycia nastąpiło z jednej strony przez ograniczenie produkcji, a z drugiej przez zastosowanie obiegów zamkniętych.

Tabl. XI.8. Sprzedaż (zużycie) wody (1998 - 2006)

Wyszczególnienie	1998		2000	2006*		1998=100
	tys. m³	%	tys. m³	tys. m³	%	
Razem	28758	100,0	22511	16621	100,0	57,8
przemysł	5011	17,4	2526	1322	8,0	26,4
usługi, handel, obiekty użyteczności publicznej	5431	18,9	4466	3017	18,1	55,6
gospodarstwa domowe	18316	63,7	15519	12282	73,9	67,1

* dane szacunkowe

Źródło: Działalność RPWiK w mieście Katowice, czerwiec 2007; Raport o stanie miasta Katowice, styczeń 2005.

5. ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

5.1. Charakterystyka systemu.

5.1.1. Długość sieci kanalizacyjnej w Katowicach wynosi 402,8 km (2006 r.), w tym kolektory stanowią 40,9 km, sieć rozdzielcza - 292,6 km, a przyłącza - 69,3 km. W okresie 1995 - 2005 długość sieci wzrosła o 28% (Bank Danych Regionalnych GUS).

5.1.2. Struktura sieci według zastosowanych materiałów przedstawia się następująco: beton 53,0%, żelbet 21,1%, kamionka 17,5%, tworzywa sztuczne 4,4% i PCV 4,0%.

5.1.3. Stan techniczny sieci jest zróżnicowany, tak w zakresie przestrzennym jak i rodzajowym.

5.2. Stan organizacji i zarządzania.

5.2.1. Eksploatacją sieci kanalizacyjnej w Katowicach zajmują się:

- a) Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Katowicach - w zakresie kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej,
- b) Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Katowice - w zakresie kanalizacji deszczowej.

5.2.2. Część Katowic (Tysiąclecie Górne), należąca do zlewni oczyszczalni Klimzowiec, obsługiwana jest w zakresie gospodarki ściekowej przez Chorzowsko - Świętochłowskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Tabl. XI.9. Stan techniczny sieci kanalizacyjnej (2004)

Wyszczególnienie a - sanitarna b - ogólnospławna	B. dobry		Dobry		Zadowalający		Mierny		Zły	
	w %									
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Katowice ogółem	2	5	36	20	19	30	29	32	14	13
zlewnia Gigablok	0	5	31	16	24	49	5	19	40	11
podzlewnia Dąbrówka Mała	0	0	18	20	29	17	53	60	0	3
zlewnia Panewniki	17	9	5	15	17	2	50	44	11	30
zlewnia Podlesie	0,8	4	84	44	12	4	4	39	0,2	9
zlewnia Giszowiec	0	0	18	16	26	15	33	47	23	25

Źródło: Katowickie wodociągi, 2007

Tabl. XI.10. Oczyszczalnie ścieków

Oczyszczalnia	Uwagi	Rodzaj	Przepustowość w m³/d	% wykorzystania
Gigablok	rozbudowana (jako Centrum)	mech. - biolog.	43000	100
Siemianowice Centrum		mech. - biolog.	70000	45
Panewniki	w przebudowie	mech. - biolog.	37170	46
Podlesie		mech. - biolog.	22000	100*
Giszowiec	tymczasowa, do likwidacji	mech. - biolog.	16500	powyżej 100**
Janów	do likwidacji	mech. - biolog.	435	powyżej 100
Szopienice	do likwidacji	mechaniczna	320	powyżej 100
Dąbrówka	do likwidacji	mechaniczna	320	powyżej 100
Kostuchna	do likwidacji	mech. - biolog.	1100	100

* wyposażonego w urządzenia ciągu technologicznego ** przeciążona dopływającym ładunkiem zanieczyszczeń

Źródło: Działalność RPWiK w mieście Katowice, czerwiec 2007; Katowickie wodociągi, 2007

5.3. **Wielkość odprowadzonych ścieków** w ostatnim dziesięcioleciu zmalała prawie o połowę, w tym w przemyśle o ponad połowę, co przedstawia poniższe zestawienie (dostępne porównywalne dane obejmują cały obszar działania RPWiK, tj. oprócz Katowic: Mysłowice, Siemianowice Śl., Imielin i Chełm Śl.). Z dużą dozą pewności można jednak stwierdzić, iż prezentowane poniżej dane charakteryzują również strukturę i dynamikę gospodarki ściekowej w Katowicach.

Tabl. XI.11. Odprowadzone ścieki (1995 - 2006) [dla całego obszaru działania RPWiK]

Wyszczególnienie	1995		2000	2006		1995=100
	tys. m³	%	tys. m³	tys. m³	%	
Razem	42907	100,0	29752	23147	100,0	54,7
w tym Katowice	-	x	23631	17808	74,8	x
przemysł	6785	15,8	5415	3176	13,7	46,8
usługi, handel, obiekty użyteczności publicznej	6112	14,2	4805	4435	19,2	72,6
gospodarstwa domowe	30010	70,0	19532	15536	67,1	51,8

Źródło: Działalność RPWiK w mieście Katowice, czerwiec 2007; Katowickie wodociągi, 2007; Bank Danych Regionalnych GUS

5.4. Porządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Katowic odbywa się na podstawie:

- programu pn. „Masterplan - uporządkowanie gospodarki ściekowej w mieście Katowice” (2006 r.), który zakłada pozyskanie środków unijnych na modernizację istniejącej infrastruktury kanalizacyjnej i budowę nowych sieci,
- wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, sporządzanego przez Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Katowicach S.A. i zatwierdzanego przez Radę Miasta (aktualnie realizowany plan obejmuje lata 2008-2009).

5.4.1. „Masterplan - uporządkowanie gospodarki ściekowej w mieście Katowice” zawiera część inwentaryzacyjną oraz część koncepcyjną w układzie pięciu podstawowych zlewni oczyszczalni: Centrum - Gigablok, Panewniki, Podlesie, Dąbrówka Mała (Siemianowice-Centrum) i Radocha. Zrealizowany został I etap projektu, tj. modernizacja sieci kanalizacyjnych w centrum miasta oraz w rejonie ulic: Warszawska, Teatralna, Pawła, Wodna, Górnicza, Reja a także wzdłuż Rawy od ul. Żelaznej w Załężu do ul. Sokolskiej.

a) **Zlewnia oczyszczalni „Centrum - Gigablok”**

Zlewnia kanalizacyjna leży na obszarze zlewni rzeki Rawy. Prawie całą zlewnię stanowią tereny śródmiejskie, jedynie część północno - zachodnią zajmuje Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku. Oczyszczalnię Gigablok oddano do użytku w 1983 r. i pracowała do października 2006 r. Została rozbudowana jako oczyszczalnia Centrum.

Kanalizacja ogólnospławna występuje głównie w Centrum. Są to kanały najstarsze, budowane w latach 1900 - 1930. Kanały te są już dawno zdekapitalizowane, lecz mimo to część z nich jest jeszcze w stanie dobrym i nadaje się do dalszej eksploatacji. Inne są w złym stanie technicznym z powodu wieku i szkód górniczych i powinny być przebudowane. Duże problemy związane z kanalizacją ogólnospławną występują w dolinie Rawy, gdzie kanały są na ogół płytko posadowione. Z uwagi na połączenia z rzeką poprzez przelewy burzowe, przy wysokich stanach wody w rzece, następują podtopienia w kanalizacji miejskiej. Najbardziej zniszczona kanalizacja ogólnospławna występuje w rejonie ul. Gliwickiej, 1 Maja i Kozielskiej.

System kanalizacji rozdzielczej występuje głównie w obrębie osiedli mieszkaniowych pochodzących z drugiej połowy ubiegłego wieku. Kanalizację rozdzielczą sanitarną i deszczową wybudowano na następujących osiedlach: Paderewskiego, Witosa, Tysiąclecia, Gallusa, Kukuczki, Bogucice, Zawodzie, Bankowa i Dąbrówka Mała. Osiedla te zlokalizowane są na obrzeżach zlewni i ścieki sanitarne odprowadzane są do kolektorów zbiorczych ogólnospławnych - poprzez przelewy burzowe do oczyszczalni ścieków.

Kanalizację deszczową należy całkowicie przebudować na osiedlu Paderewskiego i Witosa. Częściowo kanalizację deszczową należy przebudować na osiedlu Gallusa, Bankowa i Kukuczki.

W oparciu o koncepcję „Przebudowy systemu transportu ścieków w Centrum Katowic”²¹⁸ realizowana jest przebudowa systemu transportu ścieków do oczyszczalni. Do chwili obecnej zrealizowano następujące główne kolektory systemowe w mieście:

- kolektor ogólnospławny „Bagno” Ø 1800,
- kolektor „Prawobrzeżny” Ø 1800, kolektor „Bederowiec” Ø 1800,
- kolektor „Karbowa - II” Ø 1600,
- kolektor „Wełnowiecki - II” Ø 1600,
- kolektor „Rawa” Ø 2000,
- kolektor (cd. „Prawobrzeżnego”) w ul. Warszawskiej Ø 2000 (w budowie).

Uporządkowanie kanalizacji w Śródmieściu jest pilne ze względu na trwającą rozbudowę oczyszczalni ścieków Gigablok (Centrum). Przewidywany zakres kanalizacji do przebudowy wg koncepcji z 1992 r. wynosił ok. 100 km, natomiast wg obecnej analizy do Masterplanu łączna długość kanalizacji do przebudowy wynosi ok. 110 km. Różnica wynika głównie z większego zakresu przebudowy z uwagi na zły stan techniczny wykazany w materiałach inwentaryzacyjnych sporządzonych dla Masterplanu.

b) **Zlewnia oczyszczalni „Panewniki”**

W zlewni znajdują się dzielnice: Panewniki, Ligota, Brynów, Ochojec i część Piotrowic. Odbiornikami wód opadowych i zrzutowych są Ślepiotka i Kłodnica z dopływem Kokocińcem. Kłodnica na odcinku od oczyszczalni do ul. Kościuszki jest generalnie uregulowana, wymaga jedynie oczyszczenia i bieżącej konserwacji. Ślepiotka nie jest uregulowana, ponadto na każdym z tych cieków występują odcinki i obiekty o małej przepustowości, wymagające przebudowy. Zlewnia oczyszczalni „Panewniki” obejmuje dwie główne podzlewnie, tj. zlewnię kolektora „Kłodnickiego” - usytuowanego wzdłuż rzeki Kłodnicy oraz zlewnię kolektora „Ślepiotka”, usytuowanego wzdłuż potoku Ślepiotka. Obydwa kolektory mają charakter zbieraczy ścieków sanitarnych.

Kanalizacja zlewni zniszczona jest eksploatacją górniczą. W latach 1993-1996 została wybudowana mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków „Panewniki”. Przepustowość oczyszczalni zapewnia przyjęcie wszystkich ścieków sanitarnych z całej zlewni. Z uwagi na to, że kanalizacja w zlewni nie jest jeszcze całkowicie uporządkowana, oczyszczalnia jest niedociążona.

218 Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w Katowicach, 1992 r.

Sieć kanalizacji ogólnospławnej występuje w częściach dzielnic ze starą zabudową. Są to głównie kanały najstarsze, budowane w latach 1929 - 1935 (Ligota; Brynów; Ochojec), bądź mające dzisiaj ponad 50 lat (datowane na 60- i 70-te lata minionego wieku). Kanały te są już dawno zdekapitalizowane. Większość z nich jest w złym stanie technicznym, z powodu wieku i szkód górniczych, powinna być przebudowana. Najbardziej zniszczona kanalizacja ogólnospławna występuje w rejonie ulic: Chodkiewicza, Brynowskiej, Kossak - Szczuckiej, Orkana, Kruczkowskiego i Śląskiej.

W zlewni oczyszczalni „Panewniki” znajdują się także nowe kanały ogólnospławne, zrealizowane w latach 1994 - 2004 i będące w dobrym stanie technicznym. Są to kanały zlokalizowane w rejonie ulic Kłodnickiej, Brynowskiej, Rolnej i Północnej.

System kanalizacji rozdzielczej stanowi trzon sieci kanalizacyjnej zlewni oczyszczalni „Panewniki”, przy czym występuje głównie na terenach osiedli mieszkaniowych zrealizowanych w drugiej połowie XX w.: osiedle Wymysłów, Kokociniec i Zgrzebniołka. Wiek kanałów rozdzielczego systemu transportu ścieków dla zlewni oczyszczalni ścieków „Panewniki” jest bardzo zróżnicowany, z przewagą kanałów wybudowanych w latach 60. i 80. Przeciętny wiek, szkody górnicze i warunki geologiczne (kurzawka) oraz stan techniczny istniejących kanałów sanitarnych i deszczowych wskazuje na potrzebę przebudowy lub renowacji około 80% sieci.

c) Zlewnia oczyszczalni „Podlesie”

Odbiornikiem ścieków sanitarnych i nie zrzutonych ogólnospławnych jest oczyszczalnia ścieków, a odbiornikiem wód opadowych i zrzutowych jest rzeka Mleczna i jej dopływy, m.in. Rów Murckowski. Są to ciek naturalne, w znacznej części nie uregulowane. Zlewnia obejmuje dzielnice:

- Piotrowice - Ochojec, Murcki i Boże Dary - skanalizowane prawie wyłącznie w systemie ogólnospławnym pochodzącym z lat 50 - 70 ubiegłego stulecia,
- Kostuchna i Podlesie wyposażone są w kanalizację sanitarną w 80%, a w deszczową w 70%, Zarzecze posiada 50% kanalizacji sanitarnej i praktycznie nie ma opadowej.

W zlewni przeważa zabudowa jednorodzinna o charakterze podmiejskim (Kostuchna, Podlesie i południowo-zachodniej części Piotrowic) oraz o charakterze wiejskim (Zarzecze). Zabudowa wielorodzinna (blokowa) wraz z usługową występuje w centralnej części Piotrowic - Ochojca oraz w Bożych Darach.

Na początku lat 90. wybudowano oczyszczalnię ścieków „Podlesie”, główny kolektor sanitarny „Podlesie” oraz oczyszczalnię „Kostuchna”. Oczyszczalnia Kostuchna - zlokalizowana przy granicy miasta, na terenie Tychów - przewidziana jest do likwidacji, ale dopóki to nie nastąpi, określa się dla niej autonomiczną zlewnię.

Funkcjonalnie układ kanalizacji sanitarnej w zlewni opiera się na kolektorze „Podlesie”, do którego podłączone są grawitacyjnie ścieki sanitarne z Kostuchny, Podlesia i Zarzecza. Kolektor ten obsługuje również Piotrowice i Ochojec.

Znajdujący się tam system ogólnospławny wyposażony jest w przelewy burzowe, zrzucające nadmiar ścieków do Mleczonej, natomiast pozostała część trafia do kanału głównego. Ścieki deszczowe z Kostuchny i Podlesia odprowadzane są grawitacyjnie lokalnymi układami kanalizacyjnymi. Zarzecze praktycznie nie posiada kanalizacji deszczowej. Wyloty z przelewów burzowych oraz kanalizacji deszczowej nie posiadają żadnych urządzeń podczyszczających.

d) Zlewnia oczyszczalni „Dąbrówka Mała (Siemianowice - Centrum)”

Obecnie zlewnia ta funkcjonuje jako podzlewnia oczyszczalni „Siemianowice - Centrum” („Dąbrówka Mała”) i ograniczona jest tylko do Dąbrówki Małej. Szopienice i Burowiec związane są z małymi oczyszczalniami mechanicznymi „Dąbrówka” (ul. Kuśnierska) i „Szopienice” (ul. Zamenhoffa).

Odbiornikami wód opadowych i zrzutowych jest Brynica i jej dopływ - Rawa. Ukształtowanie południowo - wschodnich fragmentów Szopienic, obejmujących przede wszystkim tereny po zlikwidowanej HMN „Szopienice”, skutkuje usytuowaniem ich w obszarze zlewni rzeki Boliny. Rozwiązania kanalizacji odnoszące się do tego obszaru związane są ze zlewną Boliny i oczyszczalni Radocha w Sosnowcu.

Zlewnię cechuje znaczna przewaga kanalizacji ogólnospławnej. Ścieki ze starej zabudowy, pochodzącej z początków XX wieku, skierowane są do osadników, z których odpływają do kanalizacji ogólnospławnej i za jej pośrednictwem do Rawy (Szopienice i część Burowca) lub Brynicy (Dąbrówka Mała, Borki i część Burowca). Nowsze osiedla z lat 70. skanalizowane są w systemie rozdzielczym. Kanały zakończone są osadnikami (najczęściej Imhoffa), z których ścieki odpływają do sieci ogólnospławnej i za jej pośrednictwem do cieków powierzchniowych. Osadniki działają źle, stężenia zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do odbiorników kilkakrotnie przekraczają wielkości

dopuszczalne. Niektóre osadniki zostały podczas regulacji Rawy wyburzone, ponieważ kolidowały z nową trasą koryta. Nie zostały jednak odtworzone. Część ścieków z Dąbrówki Małej i Burowca kierowana jest do oczyszczalni ścieków „Siemianowice - Centrum” („Dąbrówka Mała”). Oczyszczalnię „Siemianowice - Centrum” uruchomiono w 1989 r. Po kilkakrotnych modernizacjach oczyszczalnia spełnia obecnie wymagania dotyczące jakości ścieków.

W Dąbrówce Małej gospodarkę ściekową charakteryzuje przypadkowość i przemieszanie układów. Zlokalizowana w tym obszarze oczyszczalnia (Siemianowice - Centrum) praktycznie nie odbiera ścieków z dzielnicy. Ścieki doprowadzane są dwoma kolektorami z Siemianowic Śl. i Czeladzi. W 2000 r. wybudowano fragment kolektora Ø1400 od kolektora „Czeladzkiego” do ul. Pod Młynem oraz kanał Ø400, stanowiący jego odgałęzienie. Mają one stanowić załączek systemu transportu ścieków z Dąbrówki Małej i Szopienic do oczyszczalni „Siemianowice - Centrum” („Dąbrówka Mała”). Kanalizacja wymaga uporządkowania i przebudowy celem stworzenia układu rozdzielczego umożliwiającego transport ścieków sanitarnych do oczyszczalni i zrzućenie czystych wód opadowych do Brynicy.

Szopienice i Burowiec - w obszarze tym dominuje układ kanalizacji ogólnospławnej z wyjątkiem Burowca i osiedla Morawa, posiadających system rozdzielczy. Ścieki sanitarne i deszczowe w rozdzielonych układach kanalizacyjnych z Burowca, zbierane są w jeden kanał ogólnospławny i pod al. Roździeńskiego transportowane są do Dąbrówki Małej, do kanału Ø 600 w ul. Pod Młynem i dalej do Brynicy. Podobna sytuacja istnieje w odniesieniu do osiedla Morawa, skąd rozdzielone ścieki zbierane są do kanału ogólnospławnego i wprowadzane do Rawy. Ścieki z pozostałej zabudowy mieszkaniowej odprowadzane są poprzez układy kanalizacji ogólnospławnej do Rawy oraz z Borków do Brynicy.

Zakłada się pozostawienie w Szopienicach część kanalizacji ogólnospławnej, a część kanalizacji ogólnospławnej - rozdzielić na sanitarną i opadową. W Dąbrówce Małej przewidziano docelowo pełny rozdział kanalizacji. Założono również likwidację odprowadzania ścieków do cieków powierzchniowych i skierowanie ich w całości do oczyszczalni ścieków. Z rejonu Dąbrówki Małej ścieki będą kierowane do oczyszczalni Siemianowice - Centrum” („Dąbrówka Mała”). Dla odprowadzenia ścieków z Szopienic rozważono trzy warianty: skierowanie ścieków do Dąbrówki Małej, do Gigabloku i do oczyszczalni „Radocha”. Wskazano jako właściwy wariant z odprowadzeniem ścieków do Dąbrówki Małej. Argumentem przemawiającym za tym wyborem jest m.in. fakt zrealizowania części kanałów przewidzianych dla tego rozwiązania w koncepcji. Trzeba dodać, że powodem szukania innych wariantów nie są względy techniczne czy ekonomiczne lecz trudności z uzyskaniem zgód właścicieli na przejście przez ich grunty. Realizacja tych zamierzeń umożliwi likwidację małych oczyszczalni mechanicznych „Dąbrówka” i „Szopienice”.

e) Zlewnia oczyszczalni „Radocha”

Obecnie zlewnia obejmuje podzlewnię oczyszczalni „Giszowiec” i podzlewnię oczyszczalni „Janów”. Zlewnia oczyszczalni „Radocha” powstanie w przypadku budowy kolektora „Bolina” i podpięcia go do oczyszczalni „Radocha”.

Odprowadzenie wód z kanalizacji opadowej i zrzutów z kanalizacji ogólnospławnej następuje do Boliny i jej odgałęzień oraz do rowów w północnej części Giszowca. Do cieków powierzchniowych odprowadzane są także ścieki sanitarne i (przypuszczalnie) przemysłowe, co sprawia, że płynące ciekami wody są w znacznym stopniu zanieczyszczone. Zlewnia obejmuje dzielnice: Giszowiec, Nikiszowiec i Janów.

Aktualnie w zlewni działają dwie oczyszczalnie ścieków: „Giszowiec” (tymczasowa) i „Janów”. Zakłada się likwidację tych oczyszczalni, przy czym w miejsce oczyszczalni „Janów” planuje się realizację pompowni ścieków, do której byłyby kierowane ścieki z Giszowca, Nikiszowca, Janowa Wiejskiego (należącego do Katowic) oraz Janowa Miejskiego (Mysłowice).

W zlewni występują trzy rodzaje kanalizacji: sanitarna, opadowa i ogólnospławna. System ogólnospławny występuje w każdej dzielnicy, lecz na niewielkich obszarach. Zdecydowanie przeważają systemy rozdzielcze. Sieci te realizowano w różnych okresach - od początku wieku XX do czasów obecnych. Stąd też wykonane są z różnych materiałów i różny jest ich stan techniczny - od dobrego do zrujnowanego, najczęściej na skutek osiadań górniczych.

Najważniejszym elementem planowanych zmian układu sieci jest kolektor „Bolina”, który może być realizowany jednocześnie z pompownią główną „Janów”. Bez realizacji kolektora „Bolina” nie można likwidować istniejących oczyszczalni.

5.4.2. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, finansowany ze środków własnych RPWiK, obejmuje:

- przedsięwzięcia rozwojowo-modernizacyjne, gdzie ujęte są roboty inwestycyjne,
- przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody i wprowadzanie ścieków, gdzie ujęte są roboty remontowe.

5.4.3. Miasto Katowice nie ma programu rozwoju kanalizacji deszczowej. „Masterplan” koncentruje się na uporządkowaniu kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej, natomiast rozwój kanalizacji deszczowej traktowany jest marginalnie i następuje najczęściej w przypadku konieczności rozdzielenia sieci na system rozdzielczy (adaptacja istniejącego kanału na potrzeby kanalizacji deszczowej i budowa nowego kanału sanitarnego). Natomiast w „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych” brane są pod uwagę wyłącznie sieci sanitarne i ogólnospławne będące własnością RPWiK. Sieci kanalizacji deszczowej powstają głównie w ramach budowy nowych dróg, natomiast modernizacja obejmuje niewielkie odcinki kanałów, głównie w przypadkach występowania awarii. Brakuje również inwentaryzacji i oceny technicznej sieci deszczowych, co utrudnia prawidłowe zarządzanie i eksploatację tych sieci. Sieci deszczowe na terenie miasta mają różnych właścicieli (Urząd Miasta - Wydział Gospodarki Komunalnej, spółdzielnie mieszkaniowe, tereny Katowickiego Holdingu Węglowego itp.) lub właściciela nie mają (np. na terenach przemysłowych), co stwarza problemy z wydawaniem przez Wydział Gospodarki Komunalnej warunków technicznych na przyłączenie do sieci deszczowej (wnioski osób prywatnych, developerów, przedsiębiorców). Brak jednolitej struktury własności sieci deszczowej ogranicza możliwości prawidłowej jej eksploatacji. Ponadto taka sytuacja doprowadza do coraz większej degradacji infrastruktury, ponieważ właściciele nie wykonują żadnych remontów sieci na swoim terenie (dotyczy np. spółdzielni mieszkaniowych, które tłumaczą się brakiem funduszy). Rozwój mieszkalnictwa w zabudowie jedno- i wielorodzinnej powoduje coraz większe obciążenie hydrauliczne sieci deszczowych i odbiorników wód deszczowych (rzek, rowów i cieków wodnych), co powinno skutkować przebudową całego systemu kanalizacyjnego tj. zwiększeniem średnic głównych kolektorów deszczowych i ogólnospławnych.

6. GOSPODARKA ODPADAMI

6.1. Odpady komunalne

6.1.1. W gospodarowaniu odpadami komunalnymi wytwarzanymi na terenie Katowic, odpady komunalne obecnie poddawane są:

- odzyskowi w kompostowni typu MUT-DANO oraz sortowaniu w sortowni surowców wtórnych z selektywnej zbiórki przy ul. Miłowickiej 7; kompostownia i sortownia podlegają Wydziałowi Utylizacji Odpadów Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Katowicach, ul. Obroki 140,
- składowaniu odpadów positowych (balast z kompostowni) na składowisku odpadów komunalnych przy ul. Żwirowej, eksploatowanym przez Zakład Utylizacji Odpadów Szpitalnych i Komunalnych przy ul. Hutniczej 8,
- unieszkodliwianiu w obiektach poza terenem Katowic.

6.1.2. Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych i odebranych (w tym dodatkowo gruzu, zmiotków i pozostałych odpadów z terenu Katowic) w 2003 r. wynosiła 133791 Mg.

6.1.3. Na składowisku przy ul. Żwirowej składowane są obecnie wyłącznie odpady positowe z kompostowni przy ul. Miłowickiej. Składowisko zostało wybudowane jako składowisko odpadów komunalnych (1999 r.). Jest to składowisko naziemne o docelowej pojemności I sektora ok. 850320 m³. Sektor I podzielony jest na cztery kwatery, o pojemności odpowiednio: kwatera nr 1 - 250000 m³, kwatera nr 2 - 185000 m³, kwatera nr 3 - 180000 m³ i kwatera nr 4 - 235320 m³. Powierzchnia I sektora wynosi ok. 10,9 ha. Łącznie powierzchnia składowiska, składającego się docelowo z 2 sektorów wyniesie ok. 19,8 ha, a całkowita pojemność składowiska ok. 1790000 m³. Składowisko posiada instrukcję eksploatacji składowiska²¹⁹.

6.1.4. Zgodnie z Planem gospodarki odpadami (2004 r.) na terenie Katowic możliwa jest jedynie modernizacja, przebudowa lub budowa nowych instalacji gospodarki odpadami na terenie kompostowni i sortowni (jako Zakładu Zagospodarowania Odpadów przy ul. Miłowickiej oraz modernizacja spalarni i rozbudowa składowiska Zakładu Utylizacji Odpadów Szpitalnych i Komunalnych przy ul. Żwirowej).

6.1.5. Na terenie Katowic (na granicy z Siemianowicami Śl.), przy ul. Leopolda, zlokalizowane jest nieczynne, zrehabilitowane składowisko odpadów komunalnych.

6.2. Odpady inne niż niebezpieczne i odpady niebezpieczne

6.2.1. Ilość odpadów innych niż niebezpieczne wytworzonych w 2003 r. na terenie Katowic wynosiła w przypadku:

- przemysłu górniczego (kopalnie węgla kamiennego) 3412900 Mg, tj. 93,4%,
- przemysłu energetycznego 162127 Mg, 4,4%,
- przemysłu remontowo - budowlanego 66836 Mg, 1,8%,
- przemysłu hutniczego 11037 Mg, 0,3%.

6.2.2. Na terenie Katowic nie występują składowiska odpadów niebezpiecznych. Instalacje w zakresie odzysku (i unieszkodliwiania) odpadów innych niż niebezpieczne i odpadów niebezpiecznych posiadają następujące jednostki gospodarcze (2003 r.):

- Baterpol Sp. z o.o. (krótki piec obrotowy, kotły rafinacyjne, piec topielny, piec Doerschel),
- Huta Metali Nieżelaznych "Szopienice" S.A. (piece topielne),
- Magnesy Baildon Sp. z o.o. (piece indukcyjne, recykling metali i związków metali, metalurgia metali),
- Odlewnia Metali Szopienice Sp. z o.o. (piece topielne NIR2,0 (x3), piec topielny PIT1000),
- Otor Silesia S.A. Wydział Produkcji Tektur Litych (linia technologiczna do wytwarzania masy włóknistej z makulatury, linia technologiczna do produkcji tektury z masy uzyskanej),
- Przedsiębiorstwo Budowy Dróg "Drogopol-ZW" Sp. z o.o. (otaczania Telomat V/3, kruszarnia młotkowa Aman, kruszarnia szczękowa Makrum, węzeł betoniarski Zręb 400),
- Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych S.A. Holding (nieprzepalony łupek węglowy wykorzystywany do budowy nasypów, żużle granulowane wykorzystywane jako podsypka pod budowy dróg),
- Remech Szopienice Sp. z o.o. Zakład Mech. - Remontowy (żeliwiak, tygiel topielny brąz, piec topielny ołowiu),
- Rewital Rewitalizacja Terenów Przemysłowych Sp. z o.o. (stacja niszczenia emulsji),
- Rondo 2 Krystyna Scholz, Producent Przewodów Technicznych (separator rdzeni metalowych),
- Hydromag (złomowanie pojazdów samochodowych),
- Zakład Utylizacji Odpadów Szpitalnych i Komunalnych, ul. Hutnicza 8 (spalarnia odpadów poszpitalnych).

6.3. **Zwały, hałdy, stare składowiska, tereny przemysłowe.** Na terenie Katowic zwały, hałdy pogórnice i pohutnicze obejmują:

- hałdę składowiska byłego Wydziału Cynku HMN „Szopienice” o powierzchni ok. 8 ha, gdzie zgromadzono ok. 175000 Mg szlamów cynkowożelaznych;
- hałdę odpadów poprodukcyjnych Zakładów Metalurgicznych „Silesia” w Katowicach o powierzchni ok. 24 ha, gdzie zgromadzono ok. 4,3 mln Mg odpadów;
- hałdy, zwałowiska utworzone z odpadów skalnych pogórnich (piaskowce, łupki piaszczyste z robót górniczych, kamień z zakładu przeróbki mechanicznej węgla); w tym:
- KWK „Katowice - Kleofas” nie posiada zwałowisk, a wszystkie tereny zrehabilitowane są już zagospodarowane. W związku z likwidacją zakładu górniczego nie przewiduje się problemu z gospodarką odpadami;
- KWK „Murcki” prowadzi zagospodarowanie zwałowiska w Kostuchnie, zakończono I etap (13 ha) i rozpoczęto prace obejmujące II etap (12 ha). Kontynuowane są również prace związane z zagospodarowaniem zielenią urządzoną wyłączonego z eksploatacji zwałowiska w Murckach. Zakończenie jest planowane na koniec 2007 roku. Kopalnia oczekuje na decyzję UM Katowice zezwalającą na rozpoczęcie rekultywacji w kierunku leśnym terenu byłych osadników wód popłuczkowych „Krystyna” w Murckach;
- KWK „Wujek” zrealizowała rekultywację terenów osadnika „Gregor” przy ul. Ligockiej;
- KWK „Wieczorek” prowadzi rekultywację zalewiska Bolina;
- KWK „Staszic” prowadzi rekultywację osadników „Zuzanna”.

➔ **Podstawowe elementy infrastruktury technicznej przedstawia Mapa nr 4 Infrastruktura techniczna w skali 1:10000**

²¹⁹ zatwierdzoną decyzją Wojewódę Śląskiego z dnia 24.02.2004 r. (ŚR-II-6623/20/03/3/D/04)

XII. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1.1. Uwarunkowania zewnętrzne.

1.1.1. Kontekst europejski i krajowy.

- a) **Nowe impulsy rozwoju.** W minionych kilku latach Katowice otrzymały istotny impuls rozwojowy, którego źródłem była akcesja Polski do Unii Europejskiej. Wymierną korzyścią są środki pozyskane na realizację wielkich projektów infrastrukturalnych, nie tylko na terenie Katowic, ale w skali województwa i kraju. Dzięki nim Katowice uzyskały sprawne połączenia autostradowe i ekspresowe z zachodnią i południową granicą państwa oraz jeden z najnowocześniejszych portów lotniczych w kraju. Do roku 2013 dzięki zaangażowaniu środków unijnych planowane jest wykonanie śląskiego odcinka autostrady A-1, która usprawni transport drogowy na kierunku północ - południe, dalsza rozbudowa Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach oraz modernizacja linii kolejowych objętych umowami międzynarodowymi, a w dalszej kolejności budowa szybkiego połączenia kolejowego MPL z Katowicami. Przy wsparciu unijnymi funduszami zostaną zrealizowane inwestycje o strategicznym znaczeniu dla Katowic i całej aglomeracji: Międzynarodowe Centrum Kongresowe oraz modernizacja Hali Widowiskowo-Sportowej Spodek, nowa siedziba i sala koncertowa Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia oraz ważne inwestycje infrastrukturalne: modernizacja linii tramwajowych i rozbudowa sieci kanalizacyjnej.
- b) **Katowice na skrzyżowaniu europejskich korytarzy transportowych.** Dogodne położenie Katowic i aglomeracji na skrzyżowaniu europejskich korytarzy transportowych (ważny w skali kraju węzeł dróg krajowych i linii kolejowych o znaczeniu państwowym, w tym objętych umowami międzynarodowymi) oraz w sąsiedztwie trzech międzynarodowych portów lotniczych (położonych w odległości 34 - 80 km od centrum miasta, oferujących m.in. połączenia do europejskich portów węzłowych) spełnia jeden z podstawowych warunków umożliwiających zachodzenie procesów metropolizacji. Duże znaczenie, zwłaszcza dla połączeń krajowych, a także zagranicznych, ma komunikacja kolejowa. Wiąże ona Katowice m.in. z wszystkimi (prócz Olsztyna) ośrodkami wojewódzkimi w kraju, a także z Pragą, Wiedniem, Berlinem, Hamburgiem i Moskwą. W układzie połączeń kolejowych dużych prędkości zagrożeniem dla pozycji i dostępności Katowic (a także Krakowa) jest koncepcja budowy linii o prędkości 300km/godz. łączących Warszawę wyłącznie z Wrocławiem i Poznaniem. Bardzo istotna jest w tym kontekście dalsza modernizacja linii Wrocław - Kraków oraz budowa szybkiej kolei na kierunku południkowym, łączącej Katowice z Wiedniem, jedną z europejskich lokomotyw rozwoju, oraz z Budapesztem, Pragą i Bratysławą.
- c) **Katowice jako ośrodek metropolitalny. Zmiana wizerunku miasta.** Centralne położenie w zespole miejskim o charakterze konurbacji każe patrzeć na Katowice jako na śródmieście metropolii.
- Katowicki Obszar Metropolitalny²²⁰ obejmuje środkową część woj. śląskiego o powierzchni 5,58 tys. km², w obrębie której mieszka 2,84 mln osób. Katowicki Obszar Metropolitalny jest największym pod względem potencjału ludnościowego z 12 obszarów metropolitalnych wyróżnianych w Polsce; ma też największą gęstość zaludnienia (511 osób/km²).
- Aglomeracja Górnośląska w najszerszym ujęciu to zespół 24 miast o łącznym zaludnieniu 2,29 mln osób. Tworzą one policentryczny organizm miejski bez czytelnych dystansów przestrzennych (konurbację). Katowice, z liczbą mieszkańców wynoszącą 315 tys. (grudzień 2007), są największym i najsilniejszym ośrodkiem aglomeracji. Oprócz Katowic, ważnymi centrami skupiającymi wiele funkcji miejskich o ponadlokalnej randze są Gliwice, a także Zabrze, Bytom i Sosnowiec oraz w pewnym stopniu - Chorzów.
- Niezmiernie pozytywnym impulsem rozwojowym stało się utworzenie w 2007 r. „Górnośląskiego Związku Metropolitalnego”, który nadał zinstytucjonalizowaną formę współpracy 14 sąsiadujących z sobą, największych miast - powiatów aglomeracji. Potencjał ludnościowy Metropolii Katowickiej stanowiącej rdzeń obszaru metropolitalnego (1,98 mln osób w 14 miastach) jest istotny w skali europejskiej: porównywalny z liczbą ludności warszawskiego obszaru metropolitalnego oraz na poziomie zaludnienia aglomeracji m.in. Wiednia, Manchesteru, Amsterdamu czy Frankfurtu). W promieniu 11 km od umownego punktu centralnego Katowic (Rynek), mieszka około 830 tys. osób, a więc znacznie więcej niż w Krakowie i Łodzi.

²²⁰ wg Planu zagospodarowania przestrzennego woj. śląskiego; tożsamy z subregionem centralnym śląskim wyodrębnianym w podziale terytorialnym kraju do celów statystycznych do końca 2007 r.

- Umieszczenie zespołu miejskiego, określanego potocznie jako aglomeracja śląska, w raportach ekonomicznych na równi z innymi metropoliami regionalnymi - Wrocławiem, Krakowem, Trójmiastem, Poznaniem i Łodzią spowodowało radykalną zmianę w dotychczasowym postrzeganiu Katowic przez inwestorów: w mieście widzianym jako pojedynczy ośrodek o zbyt małym potencjale, pomijanym w decyzjach lokalizacyjnych dostrzeżono centrum największego w Polsce obszaru metropolitalnego, o ogromnych możliwościach rozwojowych.
- **Ośrodek wiedzy.** Katowice wraz z Gliwicami, a także Sosnowcem, Bytomiem i Zabrzem, stanowią jeden z głównych ośrodków akademickich i naukowych w kraju (o charakterze policentrycznym z uwagi na rozmieszczenie wyższych uczelni i ich wydziałów, instytutów naukowych i badawczo - rozwojowych oraz bibliotek naukowych w kilku ośrodkach aglomeracji). Pod względem liczby studentów Katowice spełniają warunki ośrodka wiedzy o znaczeniu europejskim²²¹, obok Warszawy, Krakowa, Wrocławia, Poznania, Łodzi, Lublina, Gdańska i Szczecina. Jakość kształcenia studentów, jak wynika z subiektywnych rankingów uczelni oraz obiektywnych ocen naukowego poziomu poszczególnych jednostek naukowych jest, uogólniając, na średnim poziomie w kraju. Katowice i aglomeracja stanowią istotny ośrodek wiedzy i opieki medycznej, w niektórych specjalnościach medycznych o znaczeniu krajowym (m.in. kardiologia, onkologia, leczenie oparzeń).
- **Ośrodek kultury.** W dziedzinie kultury wysokiej miasto jest znaczącym ośrodkiem życia muzycznego w kraju (siedziba Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, stanowiącej państwową instytucję kultury oraz Filharmonii Śląskiej, a także miejsce cyklicznych festiwali muzyki poważnej o randze międzynarodowej i krajowej). Skupia ponadto większość ważnych w skali regionu instytucji kultury prowadzonych przez samorząd województwa, w tym m.in. Muzeum Śląskie (instytucja współprowadzona przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego), Bibliotekę Śląską oraz Teatr Śląski, aspirujący do roli sceny regionalnej. Podobnie jak w przypadku placówek naukowych, część instytucji kultury jest rozmieszczona również w innych ośrodkach aglomeracji (Bytom, Zabrze, Gliwice, Sosnowiec, Chorzów).
- **Infrastruktura funkcji metropolitalnych.** Katowice wraz z innymi głównymi ośrodkami aglomeracji są wyposażone w pełny zestaw usług wysokiego poziomu o znaczeniu wojewódzkim i ponadregionalnym, a w niektórych dziedzinach - spełniających także cechy ośrodka metropolitalnego; dotyczy to w głównej mierze usług wyspecjalizowanej administracji, finansów (siedziba central i oddziałów banków), nauki, a w pewnym stopniu także kultury i rozrywki (hala i stadion sportowy o standardzie europejskim, centra rozrywkowo - handlowe). Infrastruktura umożliwiająca pełnienie funkcji metropolitalnych obejmuje obiekty służące organizacji imprez artystycznych i sportowych rangi międzynarodowej, centra kongresowe i wystawiennicze, wysokiej jakości powierzchnie biurowe i hotele oraz centra rozrywki:
 - **Baza hotelowa.** Nie najlepsza sytuacja Katowic w zakresie bazy hotelowej (w porównaniu z innymi głównymi ośrodkami w kraju) powinna ulec w niedługim czasie zdecydowanej poprawie (planowana jest budowa pięciu obiektów hotelowych, mających dysponować łącznie ponad 1600 miejscami noclegowymi, w tym ok. 860 miejscami w hotelach 4- gwiazdkowych).
 - **Powierzchnie wystawiennicze, konferencyjne.** Międzynarodowe Targi Katowickie dysponują 2 pawilonami wystawowymi o łącznej powierzchni 4900 m² oraz terenami zewnętrznymi o powierzchni 2500 m² i pawilonem konferencyjnym. Teren MTK, dostępny z ulicy Bytkowskiej w Katowicach, leży w granicach administracyjnych Chorzowa. Znacząca rola Katowic jako miasta targowego zdecydowanie zmalała po katastrofie budowlanej - zawaleniu się największej hali targowej na terenie MTK w 2006 r. Imprezy wystawiennicze, w ograniczonym zakresie, odbywają się również z wykorzystaniem Hali Widowiskowo - Sportowej Spodek. Centrum targowe Expo Silesia w Sosnowcu oddane do użytku w styczniu 2008 r., dysponujące pawilonem o powierzchni ponad 12 tys. m² przejęło największe imprezy targowe. Obecnie Katowice nastawiają się na obsługę konferencji, kongresów, wystaw i tym podobnych spotkań. W tym celu powstanie Międzynarodowe Centrum Kongresowe funkcjonalnie połączone ze Spodkiem, którego uruchomienie planowane jest na rok 2012.
 - **Powierzchnie biurowe.** Katowice dysponują niewystarczającą, najmniejszą z głównych ośrodków metropolitalnych powierzchnią biurową o podwyższonym standardzie (klasy A i B+), liczącą łącznie około 200 tys. m². W 2007 i 2008 r. wydano pozwolenia na budowę nowych obiektów obejmujących 130 tys. m² powierzchni biurowej, a dalsze zapowiadane inwestycje mogą zwiększyć jej powierzchnię o co najmniej 400 tys. m².

²²¹ Do ośrodków wiedzy o znaczeniu europejskim zalicza się miasta, w których kształci się ponad 50 tys. studentów, w katowicach liczba studiujących wynosi ok. 90 tys.

- **Infrastruktura imprez masowych.** Katowice wraz z Chorzowem dysponują obecnie największymi w kraju obiektami służącymi organizacji imprez sportowych rangi międzynarodowej oraz masowych widowisk artystycznych (Hala Widowiskowo - Sportowa Spodek i Stadion Śląski). Ta korzystna sytuacja, wynikająca z braku konkurencyjnych obiektów tego typu w innych regionach kraju, ulegnie jednak w krótkim czasie radykalnej zmianie; budowa i modernizacja stadionów na Euro 2012 w Warszawie, Gdańsku, Wrocławiu i Poznaniu, a także w Krakowie spowoduje powstanie silnej konkurencji dla Stadionu Śląskiego, a w przypadku opóźnienia (bądź braku) modernizacji stadionu - jego całkowite zmarginalizowanie; w świetle zapowiadanych realizacji dużych hal sportowych (m.in. w Warszawie, Gdańsku i Gliwicach), po pewnym czasie podobna sytuacja dotyczyć będzie Spodka. Osłabi to obecną monopolistyczną wręcz pozycję Katowic i Chorzowa w zakresie organizacji masowych imprez sportowych i artystycznych, będącą jednym z istotniejszych przejawów metropolitalnego znaczenia Katowic.
 - **Infrastruktura kultury.** W Katowicach brakuje nowoczesnych, pojemnych obiektów służących organizacji imprez teatralnych i muzyki poważnej; istniejące obiekty są przestarzałe, wymagają remontu, lub cechują się niewielką liczbą miejsc na widowni. W zakresie infrastruktury imprez muzycznych sytuacja ulegnie niebawem poprawie - po wybudowaniu sali koncertowej Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia oraz po modernizacji Filharmonii Śląskiej. Nadal odczuwalny będzie jednak brak nowoczesnego teatru z dużą salą; budowa takiego obiektu - przewidziana w strategii rozwoju miasta - nie mieści się w dotychczasowych planach inwestycyjnych.
- d) **Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Katowic.** Dowodem wzrostu atrakcyjności Katowic w międzynarodowym wymiarze jest pojawienie się miasta (samodzielnie lub jako części aglomeracji) w raportach renomowanych firm doradczych, jako jednego z regionalnych rynków nieruchomości. Jedną z tych firm - Price Waterhouse Coopers - opublikowała w roku 2007 serię raportów na temat sytuacji rozwojowej siedmiu wielkich miast Polski, wśród których po raz pierwszy znalazły się także Katowice. W analizie wzięto pod uwagę siedem aspektów - „kapitałów”, które stanowią o potencjale rozwojowym metropolii (kapitał ludzki i społeczny, kultury i wizerunku, jakości życia, techniczny i infrastrukturalny, instytucjonalno - demokratyczny, atrakcyjności inwestycyjnej oraz źródeł finansowania). Raport w konkluzjach stwierdza, że Katowice posiadają silne atuty rozwojowe (mogą stanowić dobre miejsce do zamieszkania, cechują się konkurencyjną gospodarką, dobrze rozwiniętą infrastrukturą, kulturą życia codziennego oraz wysokim kapitałem ludzkim i społecznym), które jednak są istotnie zmniejszane przez silny balast stereotypów, kształtujących negatywny wizerunek miasta.
- Na wysoką atrakcyjność inwestycyjną Katowic i aglomeracji wskazują także raporty „Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski” Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową. Od kilku lat sytuują one dawny NTS3 podregion centralny śląski (Katowicki Obszar Metropolitalny) na pierwszym miejscu w kraju pod względem atrakcyjności inwestycyjnej w zakresie działalności przemysłowej, na drugim (po Warszawie) - w zakresie działalności usługowej oraz na trzecim (po Warszawie i Wrocławiu) - dla działalności zaawansowanej technologicznie. Decydują o tym następujące czynniki (za raportem): chłonny rynek zbytu i instytucjonalny, rozwinięta infrastruktura gospodarcza i dostępność komunikacyjna, zasoby pracy, w tym pracowników wysoko wykwalifikowanych oraz ogólny poziom rozwoju gospodarczego. Minusem są natomiast koszty pracy, stan środowiska naturalnego i bezpieczeństwa powszechnego.
- e) **Katowice w krajowych dokumentach planistycznych.** Katowice w krajowych dokumentach planistycznych są traktowane dwojako: jako element zespołu miejskiego, który - głównie z racji swego potencjału ludnościowego - jest predestynowany do pełnienia roli obszaru metropolitalnego, lecz dopiero w dalszej perspektywie oraz jako część silnie zdegradowanego obszaru problemowego, znajdującego się w stanie „zapaści gospodarczej, społecznej i przestrzennej”, wymagającego „głębokiej i długotrwałej restrukturyzacji”. Postrzeganie Katowic, nierzadko poprzez pryzmat negatywnych stereotypów, w głównej mierze jako części obszaru znajdującego się w stanie zapaści cywilizacyjnej, a także częste nieuwzględnianie w analizach potencjału pozostałych miast aglomeracji, powoduje eliminowanie miasta i aglomeracji z grupy ośrodków o największych szansach na awans w europejskim systemie wielkich miast. Obowiązujący (lecz zdezaktualizowany) krajowy dokument planistyczny „Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju” (z 2001 r.), a także projekt „Zaktualizowanej koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju” (z 2005 r.) sytuują Katowice (stanowiące element zespołu miejskiego, określanego jako konurbacja górnośląska) na liście ośrodków metropolitalnych - potencjalnych biegunów rozwoju społeczno - gospodarczego o znaczeniu europejskim, który może potencjalnie w dłuższym czasie osiągnąć znaczenie europola (obok Szczecina, Lublina, Białegostoku, Rzeszowa i Bydgoszczy z Toruniem); Katowice,

w przeciwieństwie do „wielofunkcyjnych aglomeracji” Warszawy, Krakowa, Poznania i Trójmiasta, a także Wrocławia i Łodzi uznano zatem za ośrodek drugiej kategorii, w niewielkim stopniu spełniający kryteria europoli; Katowice i aglomeracja widziane są głównie jako obszar stanowiący „jeden z istotnych problemów regionalnych zjednoczonej Europy”, wymagający „wprowadzenia nowoczesnego technicznie przemysłu, stopniowej poprawy jakości środowiska, zagospodarowania przestrzeni i reorientacji systemu edukacji” (2001 r.) oraz „wzmacniania metropolitalnych funkcji Katowic i śląskiego obszaru metropolitalnego, szczególnie akademickich i kulturalnych” (2005 r.).

1.1.2. Kontekst regionalny i lokalny.

- a) **Pozycja Katowic w Aglomeracji Górnośląskiej.** Ranga Katowic jako głównego ośrodka metropolii jest zdecydowanie wyższa niż wynikać by to mogło ze stosunkowo niewielkiej przewagi potencjału ludnościowego miasta nad innymi ośrodkami aglomeracji. Pomimo konkurencji innych ośrodków, pozycja Katowic w układzie aglomeracyjnym jest korzystna, z perspektywą dalszego wzmocnienia, co wiąże się z następującymi czynnikami:
 - centralnym położeniem geograficznym, zapewniającym - przy dobrej strukturze powiązań transportowych z innymi jednostkami obszaru metropolitalnego - czas dojazdu do Katowic z innych ośrodków obszaru metropolitalnego nie dłuższy niż 0,5 godz. jazdy samochodem i 1 godz. jazdy środkami transportu publicznego. Dzięki temu przedsiębiorstwa zlokalizowane w Katowicach mogą korzystać z zasobów pracy całej aglomeracji. Zwiększa to szanse pracodawców na znalezienie personelu o wymaganych kwalifikacjach (szczególnie istotne w przypadku zawodów specjalistycznych) i możliwości wyboru pracowników. Leżąc w punkcie ciężkości gęsto zaludnionego obszaru, Katowice stanowią znakomitą lokalizację dla inwestycji bazujących na rynku konsumenta;
 - pozycją głównego ośrodka administracyjnego województwa, która decyduje o konkurencyjności Katowic jako miejsca lokalizacji działalności, dla których znaczenie ma bliskość instytucji publicznych i organizacji gospodarczych o randze regionalnej; koncentracja funkcji administracyjnych zapewnia także stabilność lokalnego rynku pracy;
 - pozycją głównego ośrodka zatrudnienia
 - koncentracją funkcji metropolitalnych, która podnosi atrakcyjność miasta dla lokalizacji oddziałów firm o krajowym i międzynarodowym zasięgu działania; pomimo pewnego rozproszenia funkcji metropolitalnych pomiędzy innymi ważniejszymi ośrodkami (Gliwice, Zabrze, Sosnowiec, Bytom, Chorzów) Katowice dysponują zdecydowaną większością jednostek i obiektów o znaczeniu metropolitalnym i regionalnym (zwłaszcza jako ośrodek usług dla biznesu, węzeł komunikacyjny, największa baza hotelowa i biurowa, a w znacznym stopniu - również w zakresie nauki, kultury oraz usług handlu i rozrywki).
 - Widoczna jest jednak konkurencyjna rola Gliwic, stanowiących ważny ośrodek nauki (w zakresie nauk technicznych) i w pewnym stopniu - podejmowania decyzji, a w świetle realizowanych inwestycji - węzeł komunikacyjny (skrzyżowanie autostrad A1 i A4) oraz ośrodek handlu i rozrywki o znaczeniu regionalnym, posiadających ponadto wyraźny własny obszar oddziaływania.
- b) **Otwartość układu funkcjonalno - przestrzennego miasta.** Mniej korzystnym aspektem położenia Katowic jest otwartość układu funkcjonalno-przestrzennego. Granice administracyjne miast tworzących konurbację nie zostały ukształtowane w typowym procesie rozwoju urbanistycznego (poprzez stopniowy rozrost tkanki miejskiej od historycznego centrum na zewnątrz), ale poprzez połączenie wielu jednostek osadniczych o różnej genezie. Tereny zurbanizowane sąsiadnych miast położone są w bliższej odległości od centrum Katowic niż niektóre dzielnice, co sprawia, że osoby pracujące w Katowicach mają możliwości wyboru miejsca zamieszkania (z równie dobrym, a często lepszym dojazdem) w okolicznych miastach. Z tego względu efekty polityki rozwoju miasta w odniesieniu do przyciągania nowych mieszkańców będą trudno mierzalne, zwłaszcza jeśli głównym motywem wyboru miejsca zamieszkania będzie niższa cena zakupu lub wynajęcia nieruchomości.
- c) **Zagrożenie regresem demograficznym.** Do uwarunkowań negatywnie wpływających na perspektywę rozwoju Katowic należy ujemny przyrost naturalny, ujemne saldo migracji i prognoza dalszego zmniejszania się liczby ludności w skali całej aglomeracji. Powoduje to obniżenie atrakcyjności aglomeracji, a w konsekwencji także Katowic dla inwestorów, dla których znaczenie ma potencjał rynku konsumenckiego, zwłaszcza w sektorze handlu detalicznego i usług komercyjnych. Zaliczenie aglomeracji do obszarów nierozwojowych może mieć negatywne konsekwencje dla alokowania środków w programach inwestycji rządowych. W nawiązaniu do tej sytuacji strategia rozwoju Katowic określa właściwe kierunki i priorytety rozwoju miasta - wzmocnienie aktualnych funkcji metropolitalnych, zwiększenie przestrzennej skali i siły ich

oddziaływania, przy równoległej kreacji funkcji nowych, związanych z przyciąganiem instytucji międzynarodowych i firm globalnego biznesu. Rozwój gospodarki opartej na wiedzy, zwłaszcza sektora R&D, BPO, funkcji ośrodka kongresowego oraz wielkich imprez kulturalnych i sportowych, a z drugiej strony zdecydowana poprawa wizerunku miasta i standardów jakości życia to niezbędne warunki odwrócenia ujemnego salda migracji.

- d) **Poprawa stanu środowiska i jakości życia.** Głównym czynnikiem obniżającym atrakcyjność Aglomeracji Górnośląskiej jest stereotypowy, zakorzeniony w świadomości mieszkańców innych regionów Polski wizerunek regionu o dominującym profilu przemysłowym i zdegradowanym środowisku, wynikający ze skojarzeń z dawnymi określeniami regionu (Górnośląski Okręg Przemysłowy, „Czarny Śląsk”). Ten negatywny stereotyp ma już niewiele wspólnego z dzisiejszym stanem ekologicznym aglomeracji. Od zapoczątkowania restrukturyzacji przemysłu przed 20 laty, znacząco poprawiła się czystość środowiska, w tym zwłaszcza powietrza. W latach 1996-2006 emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w Katowickim Obszarze Metropolitalnym zmniejszyła się 3-krotnie (nadal jednak wynosi 2,37 t/km²/rok, wobec przeciętnej dla kraju 0,32 t/km²/rok). Wzrosła przepustowość oczyszczalni ścieków, pozwalając obecnie - ze znacznym zapasem - na obsługę całej ludności Aglomeracji. Problemem pozostaje rozbudowa systemów odprowadzania ścieków, w zasięgu których pozostaje nadal tylko 3/4 mieszkańców oraz utrzymujący się wysoki poziom zanieczyszczenia wód powierzchniowych przez ścieki z zakładów przemysłowych, w tym zwłaszcza wody zasolone. Systematycznie wzrasta powierzchnia terenów zieleni urządzonej - w okresie 1996 - 2006 o 70% wzrosła powierzchnia parków i zieleńców. 1/7 powierzchni parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w miastach Katowickiego Obszaru Metropolitalnego zlokalizowana jest na terenie Katowic.
- e) **Powiązania infrastrukturalne.** W zakresie infrastruktury technicznej miasto znajduje się w sytuacji ścisłej współpracy ze swym otoczeniem aglomeracyjnym i regionalnym. Większość źródeł infrastruktury technicznej obsługujących Katowice jest zlokalizowana poza granicami miasta (energia elektryczna, gaz ziemny, woda), dotyczy to także źródeł ciepła, które w większości zlokalizowane są tuż za granicą miasta, w obrębie sąsiednich ośrodków (Siemianowice Sl., Chorzów, Ruda Śl., Mysłowice). Istotne znaczenie ma realizacja wspólnej gospodarki ściekowej z sąsiednimi miastami, w szczególności z Mysłowicami i Sosnowcem w zlewni Boliny. Na terenie Katowic znajduje się także szereg obiektów infrastruktury obsługujących otoczenie miasta (oczyszczalnie ścieków, magistralne sieci infrastruktury technicznej).
- f) **Powiązania środowiskowe.** Powiązania przyrodnicze Katowic z otoczeniem są kształtowane przez położenie miasta na wododziale Wisły - Odry oraz w obrębie głównych zbiorników wód podziemnych, a także poprzez dominujące kierunki napływu powietrza i rozmieszczenie regionalnych elementów struktury przyrodniczej. Należą do nich, zajmujące południową i południowo - zachodnią część miasta, Lasy Murckowskie i Panewnickie oraz ważne pasmo łącznikowe: korytarz Mlecznej i Las Gniotek, na pograniczu Katowic, Mikołowa i Tychów; w pewnej mierze rolę tę pełni także dolina Kłodnicy ze Ślepiotką, a we wschodniej części miasta - dolina Brynicy z zespołem stawów oraz dolina Boliny.
- g) **Katowice w planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego.** Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego określa Katowice jako główny element policentrycznej Aglomeracji Górnośląskiej, będącej centrum Centralnego Obszaru Metropolitalnego, wspomaganego przez Aglomeracje Bielską, Częstochowską i Rybnicką, tworzące łącznie „Skonsolidowany Śląski Obszar Metropolitalny, jeden z biegunów Europolu Śląsko - Krakowskiego („bipolarnego układu wielkomiejskich aglomeracji o znaczeniu europejskim”). Kierunki polityki przestrzennej odnoszące się do Katowic dotyczą wspierania rozwoju funkcji metropolitalnych (kultury, nauki i szkolnictwa wyższego, a także kształtowania obszarów śródmiejskich i przestrzeni publicznych o wysokiej jakości) oraz rozwoju i modernizacji systemów transportu drogowego i szynowego (mających głównie na celu poprawę powiązań z MPL Katowice oraz wewnątrz miasta i aglomeracji, drogowych i tramwajowych, a także dostępności Katowic głównymi liniami kolejowymi).
- 1.2. **Uwarunkowania wewnętrzne.**
- 1.2.1. **Struktura funkcjonalno-przestrzenna.**
- a) **Cechy charakterystyczne.** Struktura funkcjonalno - przestrzenna Katowic nosi ślady zarówno przemysłowej genezy miasta, jak też jego późniejszego rozwoju przestrzennego - który w znacznej mierze odbywał się poprzez włączanie w administracyjny obszar Katowic samodzielnych niegdyś jednostek osadniczych, o różnej genezie i statusie. Czynniki te zdecydowały o charakterystycznych cechach struktury miasta, do których zaliczają się:
- **Otwartość struktury** : granica administracyjna miasta (zwłaszcza w części północnej) ma sztuczny

charakter - przebiega przez tereny gęsto zainwestowane, a w kilku miejscach przecina tereny o jednorodnej lub podobnej funkcji; szereg obiektów usługowych, infrastruktury technicznej i komunalnej obsługujących Katowice, znajduje się na terenie sąsiednich miast, z kolei miasta te korzystają z urządzeń zlokalizowanych na terenie Katowic. Najsilniej powiązane funkcjonalnie z Katowicami są części Chorzowa, Siemianowic Śląskich, Mysłowic i Sosnowca.

- **Występowanie rozległych terenów przemysłowych w bliskim sąsiedztwie osiedli mieszkaniowych**, a nawet w śródmieściu: jest to dziedzictwo historii miasta, w której rozwój przemysłu, silnie związany z rozmieszczeniem złóż surowców, wyprzedził proces urbanizacji. Wiele historycznych osiedli katowickich powstało w sąsiedztwie zakładów przemysłowych, a późniejszy rozwój tkanki mieszkaniowej polegał często na wypełnianiu wolnych przestrzeni pomiędzy starszymi zespołami przemysłowo-osadniczymi.
- **Dezintegracja struktury funkcjonalnej miasta przez tereny przemysłowe i kolejowe.** Tereny funkcjonujących bądź już zlikwidowanych linii kolejowych, wraz z położonymi przy nich terenami przemysłowo-składowymi stanowią bariery utrudniające integrację układów osadniczych i układu drogowego.
- **Słabo zhierarchizowany układ drogowy miasta**, cechujący się wyraźnym niedorozwojem sieci ulic mogących spełniać funkcje dróg głównych i zbiorczych.
- **Bezlądnie zagospodarowane strefy przejściowe pomiędzy Śródmieściem a dzielnicami wschodnimi, zachodnimi i południowymi** (południowe obrzeże Śródmieścia, rejon Zawodzie - Roździeń - Wilhelmina, Załęska Hałda) i rozległe tereny nieużytków, głównie poprzemysłowych, chaotycznie rozmieszczone w wielu częściach miasta.
- **Najbardziej czytelnym elementem struktury funkcjonalno-przestrzennej Katowic jest rozległe śródmieście** ²²² (które zajmuje ok. 800 ha), przesunięte w kierunku północnym w stosunku do geograficznego środka miasta. Sąsiadujące dzielnice prezentują pełne spektrum funkcji (włącznie z przemysłową) oraz stanu ukształtowania struktury przestrzennej. Na ich obszarze występują rozległe tereny wymagające przekształceń i rehabilitacji, co negatywnie wpływa na obecny wizerunek miasta, ale zarazem stanowi atut rozwojowy. Czynniki sprzyjającymi porządkowaniu struktury funkcjonalnej tych dzielnic, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, są dobrze rozwinięty układ drogowy wokół śródmieścia i możliwości obsługi w zakresie infrastruktury technicznej (rezerwy w źródłach, dobrze rozwinięte sieci), a także na ogół zadowalająca obsługa transportem publicznym. Tutaj również najbardziej aktywne są procesy reurbanizacji i tendencje rozwoju zabudowy wysokiej oraz wysokościowej. Procesy te sprzyjają realizacji strategicznych celów rozwoju miasta (rozwój funkcji metropolitalnych, wzmocnienie pozycji centrum aglomeracji i poprawa wizerunku Katowic), ale ich koncentracja zagraża wyczerpaniem przepustowości układu drogowego (w tym jego głównych elementów - jak odcinek DTŚ na obszarze śródmieścia, ul. Sokolska) oraz drastyczną redukcją terenów mogących potencjalnie spełniać funkcje rekreacyjne - tak istotnych dla jakości życia społeczeństwa.
- **Struktura przestrzenna południowych dzielnic miasta oraz osiedli Ligota i Panewniki ma odmienny charakter.** Dominuje w niej funkcja mieszkaniowa, obecne są też usługi wyższego rzędu - szkolnictwo wyższe i wyspecjalizowane usługi medyczne. Funkcje produkcyjno - magazynowe (poza górnictwem) zaczynają być wypierane, przede wszystkim przez zabudowę mieszkaniową. Dzielnice te, znacznie bardziej oddalone od śródmieścia, nie dysponują adekwatną do potencjału demograficznego ofertą usług ani miejsc pracy, co jest przyczyną wzmożonych dojazdów do śródmieścia.
- **Specyficzną cechą struktury funkcjonalno-przestrzennej Katowic jest bardzo wysoki - jak na centrum aglomeracji miejsko-przemysłowej - udział lasów** (blisko 42% ogólnej powierzchni miasta), które występują w formie zwartych kompleksów (Lasy Murckowskie, Lasy Panewnickie i enklawa leśna Gniotek na granicy południowej z Tychami i Mikołowem). Obecność tych kompleksów w strukturze przestrzennej miasta niewątpliwie podnosi atrakcyjność i warunki zdrowotne środowiska zamieszkania Katowic, lecz z drugiej strony stanowi skuteczną barierę rozwoju przestrzennego i jest przyczyną charakterystycznej asymetrii struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta.
- **Dzięki obecności chronionych kompleksów leśnych tereny zurbanizowane i procesy rozwoju przestrzennego Katowic koncentrują się wzdłuż dwóch, asymetrycznie rozmieszczonych pasm:**

²²² Granice obszaru funkcjonalnego śródmieścia wyznaczają obecnie: od strony południowej Al. Górnośląska (autostrada A4) od węzła Pszczyńska do Węzła Mikołowska, od strony zachodniej tory kolejowe na zapleczu ul. Raciborskiej i ul. Kozielskiej oraz ul. Grundmanna i Stęlickiego, od strony północnej ul. Misjonarzy Oblatów i ul. Katowicka, od strony wschodniej ul. Wróblewskiego i ul. Murckowska

- **północnego** - o równoleżnikowym przebiegu - obejmującego tereny położone na północ autostrady A4, a przede wszystkim Śródmieście wraz z Osiedlem Paderewskiego, Załęże, Osiedla Witosa i Tysiąclecia, Dąb, Wełnowiec, Bogucie, Zawodzie, a w mniejszym stopniu Dąbrówkę Małą, Szopienice i Janów - Nikiszowiec;
- **zachodniego** - o południkowym przebiegu - obejmującego tereny Brynowa, Ligoty, Panewnik, Ochojca, Piotrowic, Kostuchny, Podlesia i Zarzecza.

Poza wymienionymi pasmami występują dwie istotne enklawy terenów zurbanizowanych otoczone Lasami Murckowskimi: Giszowiec i Murcki.

- Bardzo korzystną dla zachowania równowagi przyrodniczej cechą struktury przestrzennej Katowic jest układ dolin rzecznych, spinających ze sobą główne kompleksy leśne. Doliny te pełnią funkcję korytarzy ekologicznych i zarazem zapewniają pożądane dystanse przestrzenne w tkance osadniczej.
- Tereny rolnicze mają marginalne znaczenie w strukturze funkcjonalnej miasta i systematycznie ulegają urbanizacji; większe enklawy znajdują się w południowej części Zarzecza i Podlesia, a także w Szopienicach - Borkach (są to jednak grunty silnie zanieczyszczone, o niskiej przydatności rolniczej).
- b) **Procesy.** Struktura funkcjonalna Katowic znajduje się w stanie dynamicznej ewolucji, polegającej na eliminowaniu części terenów związanych z pierwotnymi funkcjami miastotwórczymi (górnictwem, hutnictwem i innymi rodzajami przemysłu ciężkiego) na rzecz funkcji usługowych i mieszkaniowych.
- W najbardziej generalnym ujęciu, **przekształcenia funkcjonalne (zmiany sposobu użytkowania terenów) prowadzą do zanikania konfliktów przestrzennych** wynikających z sąsiedztwa zakładów przemysłowych i terenów magazynowo-składowych z zabudową mieszkaniową. Likwidacji uległy najbardziej uciążliwe zakłady w rejonie śródmieścia; ekstensywnie zagospodarowane tereny produkcyjno-składowe w atrakcyjnych lokalizacjach ustępują miejsca komercyjnej zabudowie mieszkaniowej i usługowej. Procesy te przyczyniają się do harmonizowania struktury funkcjonalnej oraz poprawy wizerunku miasta i w tym aspekcie zasługuje na pozytywną ocenę. Stopniowej rekultywacji lub likwidacji i ponownemu zagospodarowaniu ulegają też tereny zdegradowane.
- **Pozytywnym zjawiskiem jest proces stopniowego wzmocnienia funkcji śródmieścia**, który polega na koncentrowaniu się w jego obszarze tzw. funkcji metropolitalnych (czyli usług o co najmniej regionalnej randze i zasięgu oddziaływania) oraz na nasycaniu usługami zwartej zabudowy śródmieścia. Potencjał i różnicowanie funkcji oferowanych w obszarze śródmieścia ma szanse istotnie wzrosnąć w najbliższych latach, w wyniku realizacji zapowiadanych inwestycji komercyjnych i publicznych - zabudowy biurowej, hoteli i apartamentowców o wysokim standardzie, a także kilku znaczących obiektów użyteczności publicznej: Międzynarodowego Centrum Kongresowego, nowych siedzib Muzeum Śląskiego i Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, wielofunkcyjnego centrum usługowo-handlowego w rejonie przebudowanego dworca głównego PKP. Zauważalna jest również tendencja do poszerzania obszaru funkcjonalnego śródmieścia, poprzez lokalizację dużych obiektów lub zespołów zabudowy biurowej, handlowo-usługowej oraz mieszkaniowej na jego obrzeżach. Najsilniej zaczyna rozwijać się budownictwo mieszkaniowe o wysokim standardzie.
- Okres minionych 10 lat (od opracowania I-szej edycji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego) przyniósł **znaczący rozwój podstawowego układu drogowego miasta**. Oddano do użytku dwie ważne arterie udrażniające ruch samochodowy na kierunku wschód - zachód:
 - odcinek autostrady A-4 zapewniający połączenie Krakowa z Wrocławiem, którego fragment przebiega przez Katowice,
 - odcinek Drogowej Trasy Średnicowej od granic Mysłowic do granic Zabrza.

Rozbudowie uległ układ drogowy wokół śródmieścia; kilka odcinków dróg o przebiegu północ-południe oraz tunel pod rondem usprawniły przejazd przez śródmieście Katowic i zapewniły bardzo dobrą dostępność ścisłego centrum miasta, otwierając możliwość jego przebudowy i wzmocnienia funkcji.

- Reasumując, główne cele przestrzenne określone w pierwszej edycji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zostały w istotnym stopniu zrealizowane, lub uruchomione zostały procesy zmierzające do ich urzeczywistnienia.
- Do mniej korzystnych zjawisk w procesie przemian struktury funkcjonalnej miasta zaliczają się:

- **Niewielki wpływ przekształceń funkcjonalnych na porządkowanie układu urbanistycznego miasta.** Koncepcje nowych zespołów mieszkaniowych i usługowych najczęściej dostosowywane są do kształtu terenów wynikających z granic własności, nie poddanych regulacji planistycznej. Nie sprzyja to poprawie ładu przestrzennego miasta, a zwłaszcza kształtowaniu prawidłowego układu dróg klasy zbiorczej i lokalnej oraz czytelnej struktury przestrzeni publicznych. Układ proponowanych zespołów zabudowy coraz częściej bywa podporządkowany kryterium uzyskania maksymalnej powierzchni użytkowej w ramach posiadanego terenu i nie zawsze uwzględnia kontekst otaczającej wartościowej tkanki miejskiej.
- **Koncentracja handlu detalicznego w wielkopowierzchniowych centrach i obiektach handlowych.** Z ogólnej powierzchni sprzedaży sklepów w Katowicach, która wynosi ok. 525 tys. m², blisko połowę stanowią sklepy wielkopowierzchniowe, zaś 70% powierzchni sprzedaży obiektów wielkopowierzchniowych skoncentrowane jest w 4 punktach miasta²²³, położonych na obrzeżach śródmieścia. Taka struktura sieci handlowej miasta generuje wzmożony ruch samochodowy i jest przyczyną osłabienia funkcji komercyjnych w ścisłym centrum.
- **Oslabienie vitalności centrum miasta**²²⁴. Przejawem tego zjawiska jest zastępowanie sklepów przez usługi takie jak banki i biura w lokalach użytkowych położonych wzdłuż tradycyjnych ulic handlowych, migracja sklepów firmowych do wielkopowierzchniowych centrów handlowych, słaby rozwój nowych sklepów oferujących towary luksusowe (pomimo wzrostu zamożności mieszkańców) oraz lokali gastronomicznych i rozrywkowych. Przyczyną tego zjawiska jest konkurencja nowoczesnych centrów handlowych, położonych zbyt blisko tradycyjnego centrum²²⁵, dysponujących większym potencjałem (powierzchnią handlową i bardziej zróżnicowaną ofertą) oraz dogodnym dojazdem i możliwością zaparkowania samochodu. Czynnikiem osłabiającym vitalność północnej (położonej pomiędzy Rawą a Drogową Trasą Średnicową) części centrum są także: brak funkcji generujących regularny ruch pieszny w pobliżu ronda, zbyt słaba koncentracja i zróżnicowanie usług centrotwórczych, barierowy wpływ torowiska tramwajowego w Alei Korfańskiego - wydzielonego barierkami, zbyt monofunkcyjna struktura kompleksu Uniwersytetu Śląskiego - który nie stanowi w pełni funkcjonalnego kampusu (brak domów studenckich) i obejmuje jedynie obiekty dydaktyczno-administracyjne, zamierające w godzinach wieczornych, niska atrakcyjność przestrzeni publicznych.
- **Słaby rozwój osiedlowych i dzielnicowych ośrodków handlowo-usługowych.** Ekspansja wielkopowierzchniowych sklepów spożywczych - hipermarketów i supermarketów, w tym tzw. sklepów dyskontowych, przyczyniła się z jednej strony do lepszego zaspokojenia potrzeb konsumentów - zwłaszcza w rejonie dużych osiedli mieszkaniowych, z drugiej zaś do osłabienia rozwoju sieci małych sklepów zlokalizowanych w rejonie tradycyjnych centrów osiedli. Ubocznym skutkiem tego procesu jest zmniejszenie szans na modernizację lokalnych centrów, a zwłaszcza rehabilitację przestrzeni publicznych i wzmocnienie ich społecznie integrującej funkcji. Ta ostatnia nabierać będzie znaczenia w miarę postępu procesu demograficznego starzenia społeczności lokalnych, dlatego w trosce o jakość życia mieszkańców dalszy rozwój ośrodków lokalnych wymaga wsparcia publicznego.
- **Tendencja zagęszczania zabudowy** prawidłowo zaplanowanych i zrealizowanych osiedli mieszkaniowych, kosztem terenów rekreacyjnych (widoczna zwłaszcza w obrębie Os. Tysiąclecia, Paderewskiego, Zgrzebnioła). Uszczuplanie powierzchni terenów zieleni osiedlowej odbywa się również na skutek zajmowania ich na cele parkingów i garaży.
- **Tendencja nadmiernej intensyfikacji zabudowy**, która wiąże się z gwałtownym wzrostem cen nieruchomości w ostatnich dwóch latach. Rodzi ona szereg zagrożeń dla zrównoważonego rozwoju miasta, z których najistotniejsze to wahania podaży i cen nieruchomości na rynku pierwotnym, dysharmonijne przekształcenia panoramy miasta (możliwość powstania kilku odosobnionych budynków wysokościowych w rejonie śródmieścia, które nie utworzą przemysłanej, estetycznej kompozycji przestrzennej), lokalne przeciążenia układu drogowego, pogorszenie warunków zamieszkania istniejących osiedli sąsiadujących z nowymi

223 Silesia City Center, Centrum Handlowe 3 Stawy, Park Handlowy Rawa+Centrum Handlowe Dąbrówka, Centrum Handlowe Auchan

224 Granice centrum wyznaczają ulice Goeppert - Mayer, Grundmanna, Chorzowska, Al. Roździeńskiego, ul. Dudy-Gracza, tory kolejowe

225 Łączna powierzchnia sprzedaży sklepów w obrębie centrum szacowana jest na ok. 40 tys. m², w tym połowa mieści się w małych sklepach wzdłuż ulic handlowych, a powierzchnią sprzedaży powyżej 2 tys. m² dysponuje tylko 5 domów towarowych: Skarbek, Supersam, Zenit, H&M oraz Ślązak. Sklepy znanych marek koncentrują się wzdłuż ulic w odległości do 250 m od rynku.

zespołami zabudowy o dużej intensywności lub gęstości, niedostateczna powierzchnia terenów zieleni w rejonie nowych zespołów zabudowy i utrata szans na uzupełnienie istniejących niedoborów.

- **Zabudowa dolin rzecznych**, prowadząca do ograniczenia ich ekologicznych i klimatycznych funkcji oraz zagrażająca możliwości swobodnego odprowadzania wód wezbraniowych. Zjawisko to budzi szczególny niepokój w południowych dzielnicach miasta, na obszarze których tereny dolin zostały wyłączone z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, co obecnie prowadzi do ich uszczuplania wskutek inwestycji realizowanych w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy.
- **Znikomy zakres działań regulacyjnych towarzyszących przekształceniom struktury funkcjonalno- przestrzennej**. Do niedawna plany miejscowe w Katowicach wykonywane były głównie z myślą o aktywizacji inwestycji, rozwijających się bardzo słabo w porównaniu do innych krajowych ośrodków regionalnych. Obejmowały często niewielkie fragmenty terenu, a warstwa ustaleń regulacyjnych była w nich raczej uboga. Ożywienie rynku nieruchomości nastąpiło nagle, nie zostawiając Miastu czasu na interwencję planistyczną. Aktualnie kilka dużych projektów inwestycyjnych przygotowywanych jest na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Wraz z gwałtownym wzrostem intensyfikacji zabudowy ewidentna stała się potrzeba zastosowania instrumentów planistycznych w celu zachowania zrównoważonego rozwoju i ochrony ładu przestrzennego miasta. Plany miejscowe powinny obejmować logicznie wyznaczone, duże fragmenty miasta, w obrębie których możliwe jest kształtowanie prawidłowych rozwiązań przestrzennych.
- c) **Główne elementy struktury przestrzennej**. Zależnie od stanu ukształtowania oraz zachodzących procesów przekształceń, w strukturze funkcjonalno - przestrzennej Katowic wyodrębniają się specyficzne obszary, wymagające odpowiedniego ukierunkowania polityki przestrzennej:
- **Śródmieście** (ok. 643 ha, ok. 4% powierzchni miasta) to obszar koncentracji funkcji metropolitalnych, w większości wyróżniający się prawidłowo ukształtowaną strukturą urbanistyczną; wymaga zrównoważenia skali zamierzeń inwestycyjnych stosownie do przepustowości układu drogowego (którego zasadnicze elementy nie mają już możliwości rozbudowy lub mają ją w bardzo ograniczonej skali), modernizacji i zwiększenia znaczenia systemu transportu publicznego oraz kontroli wpływu planowanych inwestycji na prestiżowy kontekst przestrzenny o dużych wartościach kulturowych. Wszystkie wymienione problemy przestrzenne są szczególnie wyraziste w północno-zachodniej części Śródmieścia. Szczegółnej uwagi wymaga kształtowanie sylwetki centrum. Rehabilitacji, wzmocnienia i rozbudowy wymaga sieć terenów zieleni oraz innych przestrzeni publicznych.
- **Obszary rozwoju funkcji śródmiejskich**, w których koncentrują się procesy rozwoju funkcji metropolitalnych oraz zastępowania funkcji przemysłowych intensywną zabudową mieszkaniową i usługową (zajmują ok. 700 ha, ok. 4,3% powierzchni miasta):
 - zachodni (Dąb i część Załęża pomiędzy ul. Chorzowską a torami PKP, do ul. Brackiej - Bocheńskiego),
 - północny (Koszutka i południowo-zachodnia część Bogucic do ul. Katowickiej i Wróblewskiego),
 - wschodni (północna część Zawodzia oraz tereny na północ od Al. Rozdzieńskiego, wraz z kompleksem centrów handlowych Dąbrówka - Rawa Park),
 - południowy (północna część Brynowa i Muchowca pomiędzy Al. Górnośląską a ul. Lotnisko i Ceglaną).

W obszarach tych (z wyjątkiem wschodniego) uwarunkowania transportowe przekształceń przestrzennych są podobne jak dla śródmieścia, natomiast kontekst dla kreowania nowych propozycji architektonicznych - znacznie swobodniejszy (tu wyjątkiem jest obszar północny), stwarzając większą niż w Śródmieściu dowolność kształtowania programu użytkowego i kreowania większych zespołów wielofunkcyjnych.

- **Obszary przekształceń** obejmują rozległe części miasta (łącznie 1115 ha, 6,7% powierzchni) podlegające głębokim zmianom funkcjonalnym i strukturalnym, w obrębie których istnieją zarówno możliwości lokalizacji tereno- i pracochłonnych działalności usługowych i produkcyjnych - ze względu na dużą powierzchnię i bardzo dobrą (na ogół) dostępność komunikacyjną, jak też wprowadzania funkcji i form zabudowy typowo miejskich - zabudowy biurowej i mieszkaniowej. Procesy przekształceń funkcjonalnych zachodzące w tych obszarach wymagają ukierunkowania poprzez odpowiednie ustalenia polityki przestrzennej. Ustalenia te powinny być zróżnicowane dla

poszczególnych obszarów, uwzględniając ich odmienne uwarunkowania przestrzenne, rysujące się tendencje rozwojowe oraz optymalne z punktu widzenia interesu publicznego możliwości zaspokojenia potrzeb gminy:

- **Zachodni** (520 ha; Załęże i tereny otaczające Osiedle Witosza, położone pomiędzy autostradą, ulicą Bocheńskiego a torami PKP); obszar zajęty w głównej mierze przez funkcje handlu hurtowego, giełdowego i targowiskowego oraz logistyki i nieuciążliwej produkcji, ze znacznym udziałem terenów nieużytkowanych, obejmujący także teren likwidowanej kopalni Kleofas). Z racji znakomitego położenia pomiędzy autostradą A-4 a Drogową Trasą Średnicową jest przedmiotem zainteresowania inwestorów proponujących realizację zarówno programu usługowego, jak mieszkaniowego, o wysokiej intensywności zabudowy. Położenie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta przemawia za kontynuacją rozwoju funkcji o programie typowym dla śródmieścia, jednakże ewentualne wprowadzenie funkcji mieszkaniowej w obszar po wschodniej stronie ul. Bocheńskiego powinno być poprzedzone analizą zasadności ekonomicznej (z uwagi na koszty jakie będzie musiało ponieść Miasto w związku z doprowadzeniem komunalnej infrastruktury i budową infrastruktury społecznej) oraz szczegółowymi opracowaniami planistycznymi. Najważniejszym zadaniem jest wyznaczenie trasy przedłużenia ul. Grundmanna do ul. Bocheńskiego (wraz z powiązaniem z ul. Kozielską i Pukowca). Ponadto należy przeanalizować możliwości lokalizacji funkcji mieszkaniowej, uwzględniając zasięg istniejących i przewidywanych uciążliwości i zagrożeń (hałas kolejowy i drogowy, zagrożenia górnicze) oraz zapewnić funkcjonalność kształtowanych struktur (m.in. wyznaczenie siatki ulic o regularnej strukturze oraz parametrach adekwatnych do przyjętych założeń programowych, zapewnienie dostępności usług podstawowych oraz terenów zieleni, utworzenie przestrzeni publicznych).
- **Wschodni** (472 ha; południowa część Zawodzia i Szopienic) - obszar procesów głębokiej restrukturyzacji przemysłu, przebiegających w kierunku utrwalania się funkcji produkcyjnych, magazynowych, logistycznych, w nowej strukturze (jednostki mniej terenochłonne, intensywniej wykorzystujące teren, mniej uciążliwe, a w sąsiedztwie głównych dróg także biura o podwyższonym standardzie). Zachodzące procesy przemian są pozytywne, w związku z czym polityka przestrzenna powinna umożliwiać ich kontynuację, zapewniając zarazem zakaz rozwoju funkcji mogących ograniczać warunki prowadzenia działalności gospodarczej (mieszkaniowej, usług społecznych chronionych przed hałasem), poprawę obsługi transportem zbiorowym oraz ograniczenie nadmiernej intensyfikacji zabudowy.
- **Południowy** (123 ha; obszar w rejonie skrzyżowania ul. Kościuszki i Kolejowej, obecnie zagospodarowany ekstensywnie na cele funkcji handlu hurtowego, magazynowania, usług produkcyjnych, transportu z udziałem nisko intensywniej zabudowy mieszkaniowej). Ostatnie lata przyniosły lokalizację dwóch supermarketów średniej wielkości (Leclerc, Lidl) oraz propozycje lokalizacji zabudowy o typowo miejskim charakterze - biura, zabudowa wielorodzinna. Strategiczne położenie obszaru - u zbiegu ulic prowadzących z dzielnic południowych i zachodnich do śródmieścia - stanowi silną predyspozycję do przekształcenia dotychczasowego zagospodarowania w zespół usługowej lub wielofunkcyjnej, który pełniłby funkcję subcentrum dla dzielnic położonych na południe od autostrady A-4, zamieszkałych obecnie przez 120 tys. osób. Przekształcenia te wymagają ukierunkowania, poprzez określenie co najmniej struktury pożądanego programu użytkowego oraz dopuszczalnych wskaźników i parametrów zagospodarowania.
- **Obszary potencjalnych przekształceń** obejmują dwa rejon miasta, w których procesy przekształceń funkcjonalno-przestrzennych jeszcze nie są widoczne, ze względu na znacznie mniej sprzyjające im uwarunkowania, ale istnieją przesłanki pozwalające przewidywać ich wystąpienie w przyszłości.
 - **Wschodni** (700 ha; Janów - Nikiszowiec) jest, obok terenów położonych pomiędzy Śródmieściem a Osiedlem Witosza, jednym z najbardziej obiecujących obszarów rozwojowych Katowic. Najbardziej znanym atutem dzielnicy jest zabytkowe osiedle robotnicze Nikiszowiec, które postrzegane jest jako potencjalna atrakcja turystyczna, wymaga jednak działań rehabilitacyjnych natrafiających na barierę własności budynków, składu społecznego mieszkańców i występujących zjawisk patologicznych, a także nie najlepszej dostępności komunikacyjnej. Realnych szans rozwojowych, w dalszej kolejności mogących stworzyć warunki dla wykorzystania turystycznego potencjału zabytkowego osiedla, można upatrywać w następujących okolicznościach: - budowa Parku Technologicznego, w którym może znaleźć pracę nawet kilka tysięcy osób; - możliwość budowy osiedli mieszkaniowych na terenach dotychczas nieefektywnie zagospodarowanych, w tym wyłączonych z użytkowania przez Katowicki Holding Węglowy, - restrukturyzacja terenów KWK Wieczorek, przeznaczonych do

likwidacji w perspektywie najbliższych kilku lat (z wykorzystaniem zabytkowych zabudowań kopalni). Polityka przestrzenna Miasta powinna zapewnić poprzeczenie tych procesów kompleksowymi opracowaniami planistycznymi, które zapewnią utrzymanie umiarkowanej intensywności zagospodarowania, nawiązanie struktury nowej tkanki miejskiej do zabytkowej zabudowy, wytworzenie nowych atrakcyjnych przestrzeni publicznych. Istotnym zagadnieniem jest także modernizacja układu drogowego wewnątrz dzielnicy oraz uczynienie powiązań z ul. Murckowską i Bagienną.

- **Zachodni** (230 ha; północna część Załęskiej Hałdy) to obszar o nieuformowanej strukturze urbanistycznej, z rzadką zabudową, w znacznej części zajęty przez nieużytki przemysłowe i powojenne. Znakomita zewnętrzna dostępność komunikacyjna (obszar przylega do autostrady i jest z nią skomunikowany poprzez węzeł z ul. Bocheńskiego) i otoczenie kompleksu leśnego to główne czynniki atrakcyjności rozwojowej obszaru. Istotne znaczenie ma planowane przedłużenie ul. Bocheńskiego na południe, które poprawi bezpośrednią dostępność komunikacyjną obszaru. Ograniczeniem rozwoju jest brak adekwatnego uzbrojenia technicznego oraz znaczny wpływ eksploatacji górniczej planowane do r. 2020. Biorąc pod uwagę znaczny udział gruntów będących własnością komunalną, obszar ten może być w najbliższych latach traktowany jako rezerwa rozwojowa miasta; warunki jego zagospodarowania będą optymalne po wybudowaniu przedłużenia ul. Bocheńskiego oraz uspokojeniu wpływów eksploatacji górniczej.
- **Obszary intensyfikacji rozwoju** (ok. 1230 ha, 7,5% powierzchni miasta) - Ligota - Panewniki oraz Piotrowice - Ochajec wraz z północną częścią Kostuchny i Podlesia: dzielnice o dominującej funkcji mieszkaniowej i ukształtowanej (w większym stopniu w Ligocie) strukturze zabudowy - w większości o niskiej lub średniej intensywności, z udziałem wyspecjalizowanych funkcji o charakterze metropolitalnym (usługi zdrowia, szkolnictwo wyższe). W ostatnich trzech latach wyraźnie zarysowały się tu procesy wypełniania zabudową mieszkaniową terenów dotychczas niezabudowanych oraz wzrostu intensywności tej zabudowy (zmniejszenie powierzchni działek, wzrost udziału zabudowy w formie szeregowej oraz małych domów wielorodzinnych, tendencje zabudowy wielorodzinnej o coraz wyższej intensywności - od pojedynczych bloków mieszkalnych w lukach budowlanych po zorganizowane osiedla). Zadania polityki przestrzennej w odniesieniu do tych obszarów powinny obejmować: ograniczenie nadmiernej intensyfikacji zabudowy ze względu na parametry układu drogowego oraz zachowanie ładu przestrzennego i jakości życia mieszkańców, ochronę terenów otwartych w ciągach dolin, stworzenie możliwości ich wykorzystania dla celów rekreacji. Wzrastająca liczba mieszkańców spowoduje potrzebę uzupełnienia niedoborów usług, nie tylko podstawowych, ale również związanych z szeroko rozumianą rekreacją, rozrywką i kulturą.
- **Obszary umiarkowanego rozwoju w północnej części miasta** (ok. 1472 ha, niespełna 9% powierzchni miasta):
 - **Wetnowiec-Józefowiec, Bogucice i Dąbrówka Mała** - obszar o dominującej funkcji mieszkaniowej, z udziałem terenów produkcyjno-usługowych i terenów infrastruktury komunalnej; posiada znaczne rezerwy rozwojowe obejmujące ok. 11% jego powierzchni, są one jednak mniej atrakcyjne, ze względu na rozmaite ograniczenia (większe oddalenie od Śródmieścia, gorszy dojazd, często nieatrakcyjne otoczenie oraz w większości przemysłowa przeszłość). Atutem jest natomiast lepsza dostępność infrastruktury technicznej. Przekształcenia największego terenu - byłych ZM Silesia i przyległych nieużytków przemysłowych zostały już ukierunkowane poprzez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W pozostałych terenach zachodzi konieczność dostosowania skali, charakteru i parametrów nowych inwestycji do zabudowy otaczającej, a szczególną uwagę należy poświęcić podniesieniu atrakcyjności środowiska zamieszkania, poprzez uzupełnienie terenów rekreacji oraz staranne kształtowanie przestrzeni publicznych.
 - **Szopienice - Burowiec** - obszar jednostek mieszkaniowych z możliwościami rozwoju zabudowy lub pozostawienia terenów otwartych, wiążących się z terenami rekreacyjnymi w rejonie stawów Borki i Morawa oraz terenów Stawików w Sosnowcu;
- **Obszary umiarkowanego rozwoju w południowej części miasta** (ok. 1400 ha, 8,5% powierzchni miasta) cechują się w większości wyczerpanymi już możliwościami rozwoju; większe zwarte pola inwestycyjne wykorzystywane są dla rozwoju zabudowy wielorodzinnej o umiarkowanej intensywności. Obszary te obejmują:
 - **Brynów** - zespół ukształtowanej, w znacznej części indywidualnej zabudowy mieszkaniowej o charakterze miejskim - z uwagi na dobrą dostępność, ale i konkurencyjność Śródmieścia nie wykształcił lokalnego ośrodka usługowego, przekształcenia powinny ograniczać się do

eliminacji dysfunkcji komunikacyjnych oraz stopniowej modernizacji zabudowy i uatrakcyjnienia przestrzeni publicznych. Nie występują i nie jest wskazane szersze wprowadzanie innych funkcji.

- **Muchowiec** (część położona na południe od ul. Lotnisko) - jest specyficzną jednostką, obejmuje bowiem miejskie lotnisko; główne tereny rozwojowe obejmują likwidowaną stację towarową Muchowiec. Kierunki rozwoju mogą obejmować funkcje magazynowo - składowe, logistyczne, handel hurtowy, usługi produkcyjne.
 - **Giszowiec i Murcki** - jednostki o wyjątkowo atrakcyjnej lokalizacji z uwagi na położenie w otoczeniu dużych kompleksów leśnych; znacząca (i ocalała) część zabudowy Giszowca z początku XX w. objęta jest ochroną konserwatorską (znajduje się w rejestrze zabytków); wartości środowiska kulturowego występują również w Murckach. W obrębie tych dzielnic występują niewielkie możliwości uzupełnienia zabudowy.
 - **Obszary rozwoju zabudowy podmiejskiej** (1285 ha, 7,8% powierzchni miasta) obejmują dzielnice Zarzecze oraz Podlesie i Kostuchnę (za wyjątkiem ich północnych części, ulegających intensywniej urbanizacji oraz Kolonii Boże Dary). Cechują się żywiołowym rozwojem zabudowy mieszkaniowej (głównie jednorodzinnej), realizowanej indywidualnie lub w formie niewielkich osiedli. Struktura przestrzenna zachowuje nadal wiejski charakter, zabudowa rozwija się wzdłuż historycznych dróg oraz wzdłuż rozłogów polnych. W obszarze tym znajdują się największe rezerwy terenów rozwojowych. Próba regulacji rozwoju przestrzennego poprzez uchwalenie miejscowego planu nie odniosła spodziewanego efektu w odniesieniu do uczynienia układu drogowego. W związku z intensyfikacją zabudowy w innych częściach struktura zabudowy tego obszaru powinna zachować swój ekstensywny charakter. Istotnym problemem jest postępująca w wielu miejscach zabudowa dolin rzecznych.
 - **Obszary ukształtowanych osiedli wielorodzinnych:** Tysiąclecia, Witosa, Odrodzenia, Ligota wymagają zachowania struktury zabudowy, proporcji terenów zieleni do terenów zabudowanych i rehabilitacji przestrzeni publicznych.
 - **Obszary ukształtowanych zespołów zabudowy związanej z kopalniami węgla kamiennego** (Kolonie Boże Dary, Kopalnia Staszic, Kopalnia Wieczorek) to utrwalone elementy struktury przestrzennej miasta, które pozostaną jej częścią przez najbliższe dziesięciolecia. Forma enklaw izolowanych terenami leśnymi sprawia że nie wywierają negatywnego wpływu na funkcjonowanie tkanki miejskiej.
2. **OCENA SYTUACJI MIASTA W ZAKRESIE UWARUNKOWAN JEGO ROZWOJU**
- 2.1. Katowice znajdują się w szczególnym, zwrotnym punkcie swej historii. Obecna sytuacja miasta można porównać, przy zachowaniu wszelkich proporcji, do okresu sprzed blisko wieku, kiedy to utworzono tzw. Wielkie Katowice - stolicę autonomicznego województwa śląskiego, a ówczesne impulsy rozwoju, odmienne genezą od dzisiejszych, spowodowały niezwykle dynamiczny rozwój miasta. Dziś Katowice, jako główny ośrodek największego w kraju obszaru metropolitalnego, o nieuświadomianej dotąd skali potencjału tworzących go miast, pojawiły się na arenie europejskich obszarów metropolitalnych z wielkimi szansami na cywilizacyjny awans i wzmocnienie konkurencyjnej pozycji w systemie wielkich miast Europy.
- 2.2. Wśród uwarunkowań dalszego rozwoju przestrzennego Katowic aktualnie największe znaczenie mają czynniki zewnętrzne, w dominującej mierze pozytywne.
- 2.2.1. Katowice i Aglomerację Górnośląską cechują - spośród krajowych ośrodków regionalnych - najbardziej dogodne, zasadnicze warunki umożliwiające zachodzenie procesów metropolizacji:
- a) położenie na skrzyżowaniu europejskich korytarzy transportowych oraz dobra dostępność do międzynarodowych portów lotniczych posiadających bezpośrednie połączenia z głównymi europejskimi portami węzłowymi (hubami);
 - b) duży - w skali europejskiej - kapitał ludzki i społeczny²²⁶;
 - c) duży - w skali krajowej - kapitał instytucjonalny, jako miejsce podejmowania decyzji oraz ośrodek wiedzy (walory szczególnie istotne dla firm z sektora BPO i R&D);
 - d) pozycja centrum regionu o istotnym i zróżnicowanym potencjale rozwojowym - zarówno dla rozwoju nowoczesnego przemysłu, usług jak turystyki, stanowiącego największy - w skali krajowej

²²⁶ na kapitał ludzki i społeczny składają się: liczba mieszkańców, w powiązaniu ze strukturą demograficzną (określającą wielkość zasobów pracy i perspektywy ich zmian - proporcje ludności w wieku produkcyjnym do ludności w wieku nieprodukcyjnym), poziomem dochodów (decydującym o chłonności rynku konsumenckiego), strukturą wykształcenia, wiedza i kwalifikacje pracowników oraz czynniki niewymierne takie jak etos pracy, aktywność społeczna mieszkańców, ich zdolność do samoorganizacji, kreatywność etc.

- i istotny w skali europejskiej rynek konsumencki i chłonny rynek instytucjonalny, dysponującego stosunkowo młodymi i coraz lepiej wykwalifikowanymi zasobami pracy, dynamicznie rozwijającym się sektorem gospodarki opartej na wiedzy,
- 2.2.2. Niekorzystny wpływ na perspektywy rozwojowe Katowic i aglomeracji mogą wywierać:
- a) silny na arenie krajowej, powszechny nawet w dokumentach rządowych, negatywny stereotyp Katowic i aglomeracji, marginalizacja jej pozycji w krajowych dokumentach planistycznych i strategicznych, kreowanie różnych kierunków rozwoju na poziomie krajowym w zależności od zmiennych układów politycznych oraz niepewny kształt ustawy metropolitalnej, mającej zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania Metropolii Katowickiej;
 - b) pomijanie potencjałów pozostałych miast Aglomeracji Górnośląskiej w oficjalnych dokumentach oraz rankingach i statystykach (szczególnie istotne w ocenie aglomeracji jako ośrodka wiedzy, kultury i innych funkcji metropolitalnych w związku z ich rozmieszczeniem w kilku miastach aglomeracji);
 - c) zagrożenie regresem demograficznym w skali miasta i całej aglomeracji;
 - d) narastająca konkurencja regionalnych ośrodków metropolitalnych w kraju w dziedzinach, które dotychczas były w znacznej mierze domeną Katowic i otoczenia (infrastruktura służąca funkcjom metropolitalnym w zakresie organizacji międzynarodowych imprez sportowych i widowisk artystycznych, a w pewnym stopniu także infrastruktura transportowa);
 - e) zagrożenie brakiem współpracy i możliwym narastaniem wewnętrznej konkurencji pomiędzy miastami Metropolii Katowickiej;
 - f) niepewna sytuacja na światowych rynkach finansowych, która osłabiła przede wszystkim banki inwestycyjne i wiele doświadczonych firm deweloperskich oraz ograniczyła dostępność kredytów; dla Katowic może to oznaczać perspektywę realizacji inwestycji bazujących głównie na kapitale krajowym - racjonalnych ekonomicznie, ale o niskiej jakości rozwiązań urbanistycznych.
- 2.3. W wymiarze wewnątrzmijskim - zachodząca ewolucja gospodarki Katowic daje z jednej strony szansę na możliwość kształtowania nowoczesnej wielofunkcyjnej struktury przestrzennej i radykalną zmianę wizerunku miasta, z drugiej zaś - wymaga określenia właściwych proporcji (w szerokim rozumieniu tego słowa) nowych funkcji i ich intensywności dla zachowania szans na zrównoważony rozwój miasta. Doświadczenia innych europejskich ośrodków miejskich pokazują, że rozwoju miasta nie można opierać wyłącznie na działaniu procesów rynkowych, grozi to bowiem - przy braku właściwej kontroli - deformacją i dysharmonią jego struktury funkcjonalno - przestrzennej.
- 2.3.1. Wykorzystanie zewnętrznych - w przewadze (zwłaszcza w dłuższej perspektywie czasowej) korzystnych uwarunkowań rozwoju Katowic - wymaga przezwyciężenia ograniczeń, związanych z obecnym stanem zasobów miasta, którymi są:
- a) niedostateczna podaż powierzchni biurowej,
 - b) zbyt mała podaż nowych mieszkań, zwłaszcza w segmencie apartamentów o wysokim standardzie,
 - c) niedostateczny rozwój infrastruktury hotelowej i związanej z obsługą kongresów,
 - d) niska jakość środowiska miejskiego, szczególnie w centrum oraz słaby rozwój tzw. sektora usług wolnego czasu.
- 2.3.2. Wymienione uwarunkowania każą położyć szczególny nacisk w określaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta na przezwyciężenie wewnętrznych ograniczeń jego rozwoju; przede wszystkim radykalną poprawę wizerunku oraz stworzenie przestrzennych możliwości dla lokalizacji funkcji metropolitalnych - czyli usług o regionalnym i ponadregionalnym zasięgu oddziaływania i budownictwa mieszkaniowego o wysokim standardzie.
- 2.3.3. Perspektywa kontynuacji eksploatacji węgla kamiennego na obszarze miasta wymaga, aby jej skutki ujawniające się na powierzchni były starannie kontrolowane i nie ograniczały możliwości zagospodarowania terenów i nie powodując zniszczeń zabudowy i infrastruktury technicznej.
- 2.3.4. Szczególnym priorytetem polityki przestrzennej w najbliższych kilkunastu latach powinno być podniesienie konkurencyjności Katowic jako miejsca zamieszkania i lokalizacji działalności gospodarczej. Przekłada się to na zasadnicze kierunki zmian :
- a) niezbędne przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne, które doprowadzą do eliminacji funkcji konfliktowych, uciążliwych i nieestetycznych form zagospodarowania oraz stopniowego porządkowania i ucytelnienia struktury urbanistycznej miasta;
 - b) zróżnicowanie oferty miasta z naciskiem na infrastrukturę funkcji metropolitalnych oraz

zróżnicowanie usług dla mieszkańców i podniesienie atrakcyjności środowiska zamieszkania oraz zapewnienie właściwej, wysoce atrakcyjnej oprawy tych funkcji poprzez kreowanie innowacyjnych, unikalnych rozwiązań architektoniczno - urbanistycznych w związku z realizacją prestiżowych inwestycji i zagospodarowaniem przestrzeni publicznych.

- 2.3.5. Do uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego charakteryzujących obszar Katowic i najbliższego otoczenia, które będą sprzyjać wykorzystaniu szans rozwojowych i likwidacji obecnych ograniczeń rozwoju należą:
- a) dobrze rozwinięty podstawowy układ drogowy, stosunkowo dobrze rozwinięty, chociaż wymagający modernizacji system transportu publicznego zapewniający integrację Katowic z miastami Aglomeracji,
 - b) dobry stan infrastruktury technicznej, zwłaszcza duże możliwości zwiększenia podaży energii i struktura systemów energetycznych gwarantująca ich wysoką niezawodność
 - c) duża podaż terenów rozwojowych do zagospodarowania lub zmiany istniejącego, nieefektywnego sposobu użytkowania,
 - d) ulegający systematycznej poprawie stan czystości środowiska,
 - e) duża powierzchnia lasów na terenie miasta i dostępność rozległych terenów rekreacyjnych w jego bliskim sąsiedztwie,
 - f) wartości materialne dziedzictwa kulturowego - zwłaszcza zabytkowej architektury związanej z przemysłową tradycją miasta, tworzące potencjał kreowania unikalnych atrakcji, poprzez przystosowanie do współczesnych funkcji.
- 2.3.6. Polityka przestrzenna powinna wykorzystywać te uwarunkowania, wskazując obszary, których zagospodarowanie ma znaczenie strategiczne dla rozwoju miasta i poddając ich przekształcenia szczególnie starannej kontroli planistycznej. Istotne jest wykorzystanie zróżnicowanej gamy instrumentów planistycznych, nie ograniczającej się do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - obejmującej opracowania studialne i koncepcyjne, uzyskiwane w drodze konkursów lub w formule planowania negocjacyjnego, z szerokim zastosowaniem partycypacji społecznej. Do priorytetów zalicza się podjęcie działań planistycznych dla obszarów, w których rozwój inwestycji w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy może rodzić zagrożenia dla zrównoważonego rozwoju miasta. Do tych zagrożeń należą:
- a) chaos przestrzenny - zabudowa i zmiana sposobu użytkowania terenów w obszarach o nieufirmowanej, lub nieprawidłowo uformowanej strukturze urbanistycznej, na działkach nie poddanych regulacji, brak harmonii wysokości i formy architektury sąsiadujących budynków,
 - b) nadmierna intensyfikacja zabudowy (przekraczająca możliwości obsługi systemu transportowego, eliminująca tereny zieleni w tkance miejskiej - zwłaszcza w nowych zespołach mieszkaniowych, w których nie zapewnia się minimalnych standardów dostępności terenów zieleni).
3. **CELE ROZWOJU MIASTA**
- 3.1. **Cele rozwoju miasta** określa Strategia Rozwoju Miasta KATOWICE 2020. Dokument ten kreśli wizję Katowic jako miasta metropolitalnego, we współdziałaniu z innymi centralnymi miastami Aglomeracji Górnośląskiej, będącego krajowym ośrodkiem badań naukowych i rozwojowych w zakresie zaawansowanych technologii, a także centrum biznesowym oraz finansowym Aglomeracji Górnośląskiej i Polski Południowej, jako jeden z biegunów Europolii Europy Środkowej obejmującej Kraków - Ostrawę - Katowice.
- 3.2. **Główne składowe wizji:**
- 3.2.1. Katowice dysponują jednym z najnowocześniejszych w kraju centrów miejskich będących wizytówką miasta i jednocześnie centrum Aglomeracji Górnośląskiej.
 - 3.2.2. Nowe realizacje urbanistyczno-architektoniczne w Centrum Katowic realizowane przez inwestorów zewnętrznych, w tym biznes i instytucje międzynarodowe.
 - 3.2.3. Katowice siedzibą centrów badawczo - rozwojowych firm krajowych i korporacji międzynarodowych oraz miejscem efektywnej współpracy nauki i biznesu, której produktem jest transfer innowacji technologicznych.
 - 3.2.4. Katowice silnym ośrodkiem kultury wysokiej w zakresie muzyki, filmu, teatru i plastyki oraz multimedialnych.
 - 3.2.5. Katowice organizatorem krajowych i międzynarodowych wydarzeń naukowych kulturalno-sportowych i sportowych.

- 3.3. **Czynniki spójności społecznej miasta:**
- 3.3.1. Katowice miastem, w którym w wysokim stopniu zaspokojono potrzeby mieszkańców związane z ekologicznym środowiskiem zamieszkania, usługami zdrowotnymi, edukacyjnymi, kulturalnymi i sportowo - rekreacyjnymi oraz bezpieczeństwem publicznym.
- 3.3.2. Katowice miastem przyjaznym dla ludzi we wszystkich grupach wiekowych umożliwiającym swobodę wyboru i realizacji różnych stylów życia.
- 3.3.3. Katowice miastem, w którym stworzono warunki wyrównywania szans dla osób wymagających opieki z tytułu wieku, niepełnosprawności, niedostosowania społeczno - ekonomicznego oraz marginalizacji i wykluczenia.
- 3.3.4. Katowice miastem, w którym zachowana została równowaga przestrzenna w układzie Centrum - dzielnice, podtrzymany jest policentryczny charakter miasta oraz odrębność i specyfika wchodzących w jego skład dzielnic.
- 3.3.5. Katowice miastem, w którym zredukowano dysproporcje w warunkach zamieszkania między poszczególnymi dzielnicami i udanym procesom społecznej, gospodarczej i przestrzennej rewitalizacji poddano stare dzielnice mieszkaniowe.
- 3.4. **Czynniki spójności ekonomicznej miasta:**
- 3.4.1. Katowice ośrodkiem, w którym dynamicznie rozwija się innowacyjny sektor MŚP stanowiący w znacznym stopniu o sile eksportowej zrestrukturizowanej bazy ekonomicznej miasta.
- 3.4.2. Katowice miastem o wysokiej pozycji w zakresie technologii użytkowanych w ochronie środowiska oraz wzorcowej rewitalizacji terenów i obiektów przemysłowych.
- 3.5. **Czynniki terytorialnej spójności miasta:**
- 3.5.1. Katowice dysponują klarownym, czytelnym dla jego użytkowników, wewnętrznym układem komunikacyjnym.
- 3.5.2. Katowice posiadają rozwiniętą sieć powiązań wewnętrznych w układzie dzielnice - Centrum oraz między poszczególnymi dzielnicami.
- 3.5.3. Katowice posiadają Centrum wyłączone z ruchu tranzytowego, z ograniczonym lokalnym ruchem samochodowym i rozwiniętą siecią parkingów.
- 3.5.4. Katowice miastem zintegrowanego systemu transportu zbiorowego, zapewniającego harmonijne połączenia komunikacji zbiorowej i indywidualnej.
- 3.5.5. Transport publiczny Katowic zapewnia sprawne przemieszczanie się, wysoki komfort podróżowania oraz minimalizację negatywnego oddziaływania na środowisko.
- 3.6. **Strategia Rozwoju Miasta KATOWICE 2020 wyznacza następujące cele rozwoju miasta, przedstawione w układzie pięciu pól strategicznych (sfer rozwoju miasta):**

I. POLE STRATEGICZNE : METROPOLITALNOŚĆ

- CM .1. Katowice interdyscyplinarnym ośrodkiem akademickim o renomie międzynarodowej generującym kapitał ludzki wysokiej jakości
- CM.2. Katowice miastem funkcjonalno - przestrzennej integracji różnorodnych form działalności instytucji kultury wysokiej, uczelni artystycznych i środowisk twórczych
- CM.3. Katowice międzynarodowym ośrodkiem naukowo - badawczym i wdrożeniowym w zakresie zaawansowanych technologii

II. POLE STRATEGICZNE : JAKOŚĆ ŻYCIA

- CJ.1. Katowice miastem zapewniającym swoim mieszkańcom bezpieczeństwo publiczne i ekologiczne we wszystkich dzielnicach miasta
- CJ.2. Katowice miastem tworzącym warunki dla zrównoważonego rozwoju całego miasta i wzorcowo zrealizowanej rewitalizacji zdegradowanych dzielnic miejskich
- CJ.3. Katowice miastem gwarantującym wszystkim mieszkańcom, w tym osobom wymagającym opieki z tytułu wieku, niepełnosprawności, niedostosowania społeczno - ekonomicznego oraz marginalizacji i wykluczenia, dostępność do usług publicznych odpowiadających współczesnym standardom cywilizacyjnym
- CJ.4. Katowice miastem licznych, dostępnych i dobrze urządzonych przestrzeni publicznych umożliwiających mieszkańcom atrakcyjne spędzanie wolnego czasu

III. POLE STRATEGICZNE : CENTRUM

- CC.1. Katowice miastem dysponującym rozpoznawalną w szerokim otoczeniu, reprezentacyjną i symboliczną przestrzenią centralną, z którą identyfikują się mieszkańcy Katowic i Aglomeracji Górnośląskiej
- CC.2. Katowice miastem oferującym bogactwo usług kulturalnych i rozrywkowych zlokalizowanych w jego przestrzeni centralnej o wysokich walorach estetycznych
- CC.3. Bramy Katowic zapewniają dogodny wjazd do miasta z wszystkich kierunków i kształtują jego pozytywny wizerunek zewnętrzny

IV. POLE STRATEGICZNE : PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

- CP.1. Katowice miastem społeczności o wzmocnionych kompetencjach i umiejętnościach przedsiębiorczych oraz dysponującym nowoczesną infrastrukturą biznesową zorientowaną na powstawanie nowych firm i przyciąganie inwestorów
- CP.2. Katowice ośrodkiem wysokiej koncentracji jednostek badawczo - rozwojowych tworzących silne środowisko innowacyjne o randze krajowej, zapewniające skuteczny transfer innowacji technologicznych do sektora przedsiębiorstw

V. POLE STRATEGICZNE : TRANSPORT I LOGISTYKA

- CT.1. Katowice miastem dysponującym międzynarodowymi portami: lotniczym, kolejowym i autobusowym umożliwiającymi prowadzenie biznesu w skali globalnej oraz zwiększającymi swobodę ruchu turystycznego
- CT.2. Katowice i Aglomeracja Górnośląska obszarem zintegrowanego systemu transportu publicznego
- CT.3. Katowice miastem posiadającym sprawną sieć powiązań komunikacyjnych między dzielnicami miasta
- 3.7. Spośród celów rozwoju miasta określonych w strategii, zasadnicze znaczenie dla rozwoju przestrzennego mają cele odnoszące się do następujących elementów strategicznej wizji rozwoju:
- KATOWICE MIASTEM WYSOKICH STANDARDÓW ŻYCIA
 - CENTRUM KATOWIC SALONEM AGLOMERACJI GÓRNOŚLĄSKIEJ
 - KATOWICE MIASTEM METROPOLITALNYM
 - KATOWICE I AGLOMERACJA GÓRNOŚLĄSKA OBSZAREM ZINTEGROWANEGO SYSTEMU TRANSPORTU PUBLICZNEGO
- 3.8. Realizacja celów w polu strategicznym "jakość życia" i "centrum" jest warunkiem poprawy wizerunku miasta oraz odwrócenia negatywnych tendencji demograficznych, co z kolei warunkuje wzrost pozycji miasta w układzie krajowym i międzynarodowym. Kreacja atrakcyjnych przestrzeni publicznych ożywionych bogatą ofertą kulturalną i rozrywkową, wzbogacenie oferty handlowej i usługowej, zagospodarowanie nowych terenów zieleni i znacząca poprawa urządzenia istniejących, funkcjonalność i wysoka jakość realizacji wszelkich inwestycji w sferze publicznej, a także dbałość o najwyższe standardy zagospodarowania osiedli mieszkaniowych to priorytetowe kierunki polityki przestrzennej niezbędne do osiągnięcia tych celów.

4. ZAŁOŻENIA ROZWOJU MIASTA DO ROKU 2030

- 4.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej, przeznaczeniu terenów oraz ustalenia dotyczące parametrów i wskaźników zagospodarowania terenu oparte są na założeniu, że realizacja strategii rozwoju miasta spowoduje wystąpienie pozytywnych tendencji demograficznych i społeczno-gospodarczych, na skutek których nie urzeczywistni się prognoza demograficzna sporządzona w roku 2003 r. przez Główny Urząd Statystyczny, przewidująca spadek liczby mieszkańców Katowic (zarówno w wyniku ujemnego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji utrzymującego się w całym okresie objętym prognozą) do poziomu 229,3 osób w roku 2030.

Podstawą założeń polityki przestrzennej jest zweryfikowana prognoza demograficzna, uwzględniająca pozytywne impulsy rozwojowe obserwowane w latach 2006 - 2009 (wzrost liczby urodzeń, gwałtowny przyrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania i pozwoleń na budowę nowych mieszkań - pozwalający na przewidywanie odwrócenia tendencji wymiany migracyjnej miasta).

Przyjęto trzy scenariusze rozwoju demograficznego miasta, oparte na optymistycznym wariacie przyrostu naturalnego, różniące się założeniami w zakresie bilansu ruchu migracyjnego.

- 4.2. **Scenariusz stabilizacji rozwoju** zakłada zrównoważone saldo migracji w całym okresie do roku 2030.
- 4.3. **Scenariusz ekspansywnego rozwoju** został oparty na prognozie rozwoju przestrzennego wynikającej z wydanych pozwoleń na budowę, decyzji o warunkach zabudowy oraz wniosków w sprawie ustalenia warunków zabudowy dla dużych inwestycji przedstawionych przez firmy deweloperskie w latach 2007-2008.

Oprócz niewątpliwych zalet, do jakich należałby szybki wzrost metropolitalnej rangi Katowic i wzmocnienie gospodarczych podstaw rozwoju, realizacja tego scenariusza miałaby też swoje ujemne strony, przede wszystkim krytyczne przeciążenie układu drogowego północnej części śródmieścia. Jak wykazały prognozy ruchu wykonane w oparciu o założenie realizacji wszystkich planowanych i postulowanych inwestycji, nawet zagęszczenie sieci tramwajowej śródmieścia - mało realne w bliskiej perspektywie czasowej z uwagi na możliwości finansowe miasta - nie byłoby w stanie zapobiec wyczerpaniu przepustowości najważniejszych dróg. Przyczyną tego jest specyfika układu drogowego północnej części śródmieścia - bardzo rzadka, jak na centrum miasta sieć ulic i jednocześnie bardzo ograniczone możliwości jej rozbudowy (zarówno zagęszczenia sieci jak zwiększenia liczby pasów ruchu).

Aktualna globalna sytuacja ekonomiczna wskazuje, że sumaryczna skala zamierzeń inwestycyjnych zgłoszonych przez inwestorów w latach 2007 i 2008 wynikała ze spekulacyjnie pobudzonej koniunktury i nie była podyktowana realistyczną oceną popytu na rynku nieruchomości Katowic i możliwości jego przyrostu. Część projektów pewnością zostanie urzeczywistniona, jednak nie ulega wątpliwości, że nie wszystkie zamierzenia doczekają się realizacji.

Za najbardziej prawdopodobny i właściwy dla określenia kierunków polityki przestrzennej miasta uznaje się scenariusz zrównoważonego rozwoju.

Dla planowania rozwoju miasta, w tym określania prawidłowych założeń rozwoju układu drogowego oraz systemów infrastruktury technicznej istotna jest realistyczna prognoza potrzeb, związanych z przyszłą liczbą użytkowników - mieszkańców i pracujących. Niekorzystne jest nadmiernie przeszacowane prognoz w tym zakresie, ponieważ prowadzi do nieuzasadnionego wzrostu kosztów inwestycji lub wręcz planowania przedsięwzięć zbędnych, a także nierealnych do osiągnięcia wskaźników rezultatów planowanych przedsięwzięć rozwojowych.

- 4.4. **Scenariusz zrównoważonego rozwoju** uwzględnia potrzeby, ale także realne możliwości rozwoju miasta, ocenione prospektywnie w horyzoncie roku 2030 na podstawie prognozy demograficznej Katowic i całej Metropolii Silesia, a także porównania z wieloletnimi wskaźnikami rozwoju społeczno-gospodarczego głównych polskich metropolii i podobnych metropolii europejskich, które przechodziły proces restrukturyzacji tradycyjnych gałęzi przemysłu.

Scenariusz zrównoważonego rozwoju zakłada istotną, pozytywną zmianę tendencji rozwojowych w stosunku do obserwowanych w skali miasta oraz aglomeracji w ostatnich 15 latach, dzięki realizacji inwestycji publicznych z udziałem finansowania unijnego oraz pobudzeniu inwestycji komercyjnych.

Scenariusz ten zakłada także wzrost konkurencyjności Katowic w stosunku do pozostałych miast aglomeracji i innych metropolii regionalnych. Zarazem przyjmuje się, że skala rozwoju miasta (sumaryczna liczba mieszkań oraz przyrost powierzchni biurowo-usługowej w nowych inwestycjach) będzie pozostawać w proporcji do popytu, wynikającego ze zmian poziomu zaludnienia oraz liczby miejsc pracy w mieście i aglomeracji.

Porównanie podstawowych założeń różniących rozpatrzone scenariusze zawiera Tabl. I-1.

- 4.4.1. **Liczba ludności.** Podstawą scenariusza zrównoważonego rozwoju Katowic jest wariant optymistyczny prognozy sporządzonej na potrzeby studium, który zakłada wyższą dzietność niż w prognozie GUS (patrz Tabl. I-1 założenie A), utrzymanie salda mieszkańców czasowych na obecnym poziomie (założenie B), zrównoważenie salda migracji, a następnie saldo dodatnie pobudzone rozwojem budownictwa mieszkaniowego i innych inwestycji (założenie C). Założono maksymalne (ponad dwukrotnie wyższe niż dla Warszawy i czterokrotnie wyższe niż dla Krakowa) współczynniki salda migracji w najbliższych 10 latach, co wymaga wystąpienia napływu netto mieszkańców do miasta od roku 2010 i utrzymania się na średnim poziomie rocznym 1600-1700 osób do roku 2020. Po roku 2020 zakłada się zmniejszenie napływu wędrownego, w związku z niżem demograficznym roczników w tzw. wieku mobilnym (do 45 roku życia).

Przy powyższych założeniach, sumaryczny napływ migracyjny netto do Katowic może osiągnąć ok.16-17 tys. osób do roku 2020 i ok. 24 tys. osób do r. 2030 (założenie D).

- 4.4.2. **Zapotrzebowanie na nowe mieszkania** wynika z prognozy zmian zaludnienia Katowic (uwzględniającej pozytywne założenia w zakresie migracji), aktualnego stopnia zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych, w odniesieniu do liczby gospodarstw domowych i liczby mieszkańców oraz jakości istniejących zasobów.

Zapotrzebowanie na nowe mieszkania na terenie Katowic aktualnie i w przyszłości kształtować się będzie przede wszystkim pod wpływem dążenia do podniesienia standardu zamieszkiwania, co jest ściśle uzależnione od sytuacji gospodarczej (poziom płac, dostępność kredytów).

Tabl. I-1 Podstawowe założenia rozwoju społeczno-ekonomicznego Katowic do roku 2030

ZAŁOŻENIE		2007	2015	2020	2025	2030
A	Liczba mieszkańców stałych - prognoza biologiczna wg BRR Katowice - wariant optymistyczny	305000	296300	288750	277750	263550
B	Liczba mieszkańców czasowych	10500	10500	10500	10500	10500
C	Saldo migracji na 1000 mieszkańców: - scenariusz stabilizacji rozwoju - scenariusz zrównoważonego rozwoju - scenariusz ekspansywny (2008 r.)*	-5,0	0 7,0 -	0 5,0 -	0 3,0 -	0 2,0 -
D	Łączny przyrost ludności w wyniku migracji od r. 2007 - scenariusz stabilizacji rozwoju - scenariusz zrównoważonego rozwoju - scenariusz ekspansywny (2008 r.)*	-1593	0 +8100 +47800	0 +16600 +51500	0 +21500 b.d.	0 +24100 +66550
E	Liczba mieszkańców (stałych i czasowych) - prognoza po uwzględnieniu napływu migracyjnego: - scenariusz stabilizacji rozwoju - scenariusz zrównoważonego rozwoju - scenariusz ekspansywny (2008 r.)		306800 314900 354600	299250 315850 350750	288250 309700 b.d.	274750 298200 340600
F	Ludność w wieku produkcyjnym na terenie Katowic - scenariusz stabilizacji rozwoju - scenariusz zrównoważonego rozwoju - scenariusz ekspansywny (2008 r.)	196300	180700 186000 237100	165300 177000 221700	153200 168000 b.d.	146200 163100 224000
G	Przeciętny roczny przyrost liczby pracujących (w %) - scenariusz stabilizacji rozwoju - scenariusz zrównoważonego rozwoju - scenariusz ekspansywny (2008 r.)		-0,51 0,56	0,66 0,83	-1,13 -1,12	- -
H	Pracujący na terenie Katowic - scenariusz stabilizacji rozwoju - scenariusz zrównoważonego rozwoju - scenariusz ekspansywny (2008 r.) **	193000 ***	185200 201600 239450	191300 210000 261240	180500 198200 261240	- - -

* przyrost ludności obliczono w oparciu o potencjalny przyrost liczby mieszkań wynikający z zamierzeń inwestycyjnych deweloperów - nie weryfikowano współczynnikami migracji

** liczba pracujących uwzględniająca część zamierzeń inwestycyjnych w zakresie przyrostu powierzchni biur, usług i handlu - w nawiązaniu do przyrostu liczby mieszkańców

*** w tym w jednostkach zatrudniających od 10 osób - 155700 (497/1000 ludności)

b.d. - w prognozie nie uwzględniono takiego horyzontu czasowego

4.4.3. Czynniki kształtujące zapotrzebowanie na mieszkania.

- a) **Deficyt liczby mieszkań** w stosunku do liczby gospodarstw domowych. Najbardziej generalnym parametrem oceny zapotrzebowania na mieszkania jest liczba mieszkań w porównaniu do liczby gospodarstw domowych (przyjmuje się że liczby te powinny się co najmniej bilansować).

Tzw. statystyczny deficyt mieszkań w Katowicach został już obecnie zlikwidowany lub nastąpi to najpóźniej do roku 2010. Zasoby mieszkaniowe Katowic wyniosły 134900 mieszkań na koniec 2008 r., liczbę gospodarstw domowych można szacować na ok. 134-135 tys. (liczba gospodarstw domowych w okresach między spisami powszechnymi nie jest badana na poziomie miast).

W Katowicach w roku 2002 (poprzedni narodowy spis powszechny) było ok. 20 tys. gospodarstw domowych nie posiadających własnego mieszkania, ale z tej liczby 11 tys. stanowiły gospodarstwa jednoosobowe (często wspólne zamieszkiwanie z innym gospodarstwem dotyczy rodzin wielopokoleniowych i jest dobrowolne). Jednocześnie zasoby mieszkań niezamieszkałych wg danych NSP 2002 wynosiły blisko 6000, z czego ok. 500 było przeznaczone do likwidacji, część była zapewne w złym stanie technicznym, ale ok. 4 tys. mieszkań (3% zasobów mieszkaniowych, głównie w zasobach prywatnych) były przeznaczone do zamieszkania.

- b) **Nasylenie mieszkaniem.** Dla oceny popytu rynkowego na nowe mieszkania duże znaczenie ma tzw. nasylenie mieszkaniem - czyli liczba mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

W Katowicach, z powodu postępującej od 20 lat depopulacji miasta, nasylenie mieszkaniem jest wysokie i nie będzie czynnikiem generującym popyt rynkowy.

W roku 2007, pomimo słabego ruchu budowlanego, wskaźnik nasycenia mieszkaniem w Katowicach osiągnął 426 w Polsce większy jest tylko w Łodzi - 441 i w Warszawie - 458). W najdynamiczniej rozwijających się metropoliach regionalnych - Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu w 2007 liczba mieszkań na 1000 ludności nieznacznie przekroczyła 400, w pozostałych ośrodkach jeszcze nie zbliżyła się do tego poziomu. Tłumaczy to większe ożywienie inwestycji mieszkaniowych w tych miastach niż w Katowicach.

Uwzględniając liczbę mieszkań oddanych do użytku w Katowicach w roku 2008 (1303), wartość wskaźnika osiągnęła 430/1000²²⁷.

Ze względu na nieunikniony dalszy spadek liczby mieszkańców spowodowany ujemnym przyrostem naturalnym, w Katowicach wskaźnik nasycenia mieszkaniem będzie nadal wzrastał, osłabiając popyt na mieszkania. Nawet jeśli doszłoby do zrównoważenia salda migracji i nie powstawały nowe mieszkania (w rzeczywistości w budowie jest ok. 8 tys. mieszkań), w roku 2020 na 1000 mieszkańców przypadłoby 450 mieszkań, w roku 2025 - ok. 470, a w roku 2030 - ponad 490.

- c) **Zasób wolnych mieszkań na sprzedaż i na wynajem.** Poziom wolnych zasobów mieszkaniowych - porównując do państw o dojrzałym rynku nieruchomości - nie powinien istotnie przekraczać 6%.

W Katowicach odsetek niezasiedlonych mieszkań będących własnością osób fizycznych wynosił już w 2002 r. 8%, a będących własnością prywatną (wraz z zasobami spółdzielczymi) - 4,5%. Od tego czasu zasób wolnych mieszkań zapewne powiększył się, w związku ze spadkiem zaludnienia miasta.

- d) **Modernizacja zasobów.** Szacunkowe zapotrzebowanie na nowe mieszkania związane z likwidacją zasobów zdekapitalizowanych i substandardowych (mieszkania jednoizbowe, o powierzchni mniejszej niż 30m², bez łazienki), można oceniać na maksymalnie 10-12 tys. jednostek. Potrzeby te dotyczą sektora głównie niekomercyjnego.

- e) **Zapotrzebowanie na mieszkania związane ze zmianą liczby mieszkańców** w najlepszym wypadku (pod warunkiem wystąpienia dodatniego salda migracji) pozostanie na obecnym poziomie do roku 2020, potem zaś zacznie się zmniejszać.

Jeżeli saldo migracji pozostałoby na obecnym poziomie, nie wystąpi potrzeba przyrostu zasobów mieszkaniowych, a popyt na nowe mieszkania będzie związany z głównie z wymianą substancji i będzie miał raczej ograniczony wymiar.

Zakładając, że przyjęte wielkości napływu migracyjnego do miasta wygenerują popyt na nowe mieszkania (wg scenariusza pobudzenie inwestycji komercyjnych i poprawa jakości życia, przy jednoczesnym utrzymaniu niższych cen nieruchomości w stosunku do pozostałych metropolii regionalnych przyciąga do Katowic nowych mieszkańców, którzy dzięki posiadanym kwalifikacjom uzyskują ponadprzeciętne dochody, pozwalające na nabywanie mieszkań na rynku pierwotnym), zapotrzebowanie z tego tytułu do roku 2030 wyniesie ok. 12 tys., a do roku 2020 - ok. 8-8,5 tys.

- f) **Łączne zapotrzebowanie na nowe mieszkania** w Katowicach wynikające z przedstawionych powyżej założeń rozwoju społeczno-gospodarczego miasta, ocenić można na maksymalnie 23 - 25 tys. do roku 2030 (średnio 1200 nowych mieszkań rocznie), w tym ok. 16 tys. do roku 2020 - przy przeciętnej liczbie osób w gospodarstwie domowym = 2).

4.4.4. Zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową usług / miejsca pracy.

Istotnym elementem założeń rozwoju miasta jest realistyczna ocena zapotrzebowania w zakresie przyrostu nowych powierzchni dla sektora usług. Zapotrzebowanie to będzie zależne od zmian liczby miejsc pracy na terenie miasta, które z kolei następować będą w powiązaniu z wielkością zasobów pracy.

Zapotrzebowanie na powierzchnię biurową w Katowicach można szacować maksymalnie na 650 do 825 tys. m², na co składa się:

- a) Zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową biur z tytułu wzrostu zatrudnienia (przy założeniu 25 m² pow. użytkowej / 1 pracującego)

- do r. 2015 - ok. 180 - 215 tys. m²
- do r. 2020 - ok. 170 - 210 tys. m²
- razem **350 - 425 tys. m²**

- b) zapotrzebowanie z tytułu wzrostu standardu (pow. użytkowej na 1 zatrudnionego) w usługach nierynkowych do 19-22 m² (aktualnie 17 m²), - 70 - 150 tys. m².

- c) zapotrzebowanie z tytułu wymiany 20-25% istniejących zasobów - 200-250 tys. m²,

4.4.5. Czynniki kształtujące zapotrzebowanie na powierzchnię usługową.

- a) **Zasoby pracy.**

Liczba osób w wieku produkcyjnym w Katowicach będzie systematycznie się zmniejszać, na skutek zmian struktury wieku ludności; spadek będzie następował szybciej niż spadek ogólnej liczby ludności.

Z poziomu ok. 196,3 tys. na koniec 2007 r., w r. 2015 liczba osób w wieku produkcyjnym obniży się do 180,7 tys., a w r. 2020 - do 165,3 tys. osób. W przypadku realizacji optymistycznego scenariusza migracji, tempo zmniejszania się zasobów pracy będzie wolniejsze i wyniesie odpowiednio: w r. 2015 - ok. 186 tys., a w r. 2020 - ok. 177 tys.

Aktualnie liczbę pracujących na terenie miasta można szacować na ok. 193 tys. osób.

- b) **Prognoza liczby pracujących do roku 2020.**

Do obliczenia przyszłej liczby pracujących przyjęto, że wskaźnik zatrudnionych na 1000 ludności osiągnie w r. 2015 taki stan jak w połowie lat 90-tych (530/1000 mieszkańców), dodatkowo przyjęto, że 20% pracujących skupiają jednostki zatrudniające poniżej 10 osób.

Dla roku 2020 założono wskaźnik 550 pracujących na 1000 mieszkańców.

Osiągnięcie takich wskaźników wymaga wystąpienia bardzo korzystnych tendencji w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy do roku 2020 (patrz Tabl. I-1, założenie G). Po roku 2020 liczba miejsc pracy na terenie Katowic najprawdopodobniej będzie się zmniejszać, w związku bardzo głębokim spadkiem liczby osób w wieku produkcyjnym w skali całej aglomeracji.

- c) **Założenia w zakresie struktury zatrudnienia:**

- w usługach nierynkowych: stabilizacja (w 2007 r. 35,7 tys. pracujących) lub spadek proporcjonalnie do zaludnienia, wzrost standardu do 1 zatrudnionego na 20 m² biur;
- w przemyśle: stabilizacja na poziomie 44 tys. pracujących;
- w usługach rynkowych wzrost zatrudnienia - przekładający się na popyt na powierzchnię biurową.

5. **Wnioski.** Sumaryczne wielkości planowanego programu użytkowego wynikające z rozpoznanych zamierzeń inwestycyjnych, zwłaszcza liczba mieszkań (ponad 35 tys.) oraz powierzchnia użytkowa biur (ponad 1,2 mln m²), znacznie przewyższają przewidywane zapotrzebowanie na terenie miasta. Uzasadnione jest zredukowanie intensywności zabudowy nowych inwestycji, zwłaszcza w śródmieściu, w odniesieniu do propozycji o ekstremalnej intensywności. Budynki wysokościowe powinny być dopuszczone wyłącznie w miejscach nie wpływających na przeciążenie układu drogowego oraz wynikających z przesłanek kompozycyjnych - służących formowaniu atrakcyjnej sylwetki centrum. Budowa nowych biurowców na terenie Katowic będzie generowała ruch w układzie ponadmiejskim, ponieważ zlokalizowane w nich firmy będą musiały korzystać z zasobów pracy całej aglomeracji. Wskazuje to na potrzebę nadania priorytetowej roli rozwoju transportu zbiorowego.

227 czyli tyle, ile w Wielkiej Brytanii w roku 2003. W Europie Zachodniej liczba mieszkań na 1000 mieszkańców sięga 450 - 470 (najwięcej w Finlandii - 480 i Francji - 485), przy w tych krajach dosyć rozpowszechnione jest posiadanie drugiego mieszkania lub domu (stanowią one nawet 10% zasobów)

Tabl. 1. Użytkowanie terenów (stan faktyczny) - powierzchnia terenów i liczba działek (stan na styczeń 2008 r.)

Jednostka urbanistyczna				Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej		Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej		Tereny usług		Tereny produkcyjno - usługowe		Tereny infrastruktury technicznej		Tereny komunikacji		Wolne tereny budowlane		Tereny zieleni urządzonej		Tereny rolne		Tereny zieleni nieurządzonej		Lasy		Tereny wód		Nieużytki	
Lp	Sym-bol	Nazwa jednostki	Powierz-chnia (ha)	pow. (ha)	liczba działek ewid.	pow. (ha)	liczba działek ewid.	pow. (ha)	liczba działek ewid.	pow. (ha)	liczba działek ewid.	pow. (ha)	liczba działek ewid.	pow. (ha)	liczba działek ewid.	pow. (ha)	liczba działek ewid.	pow. (ha)	liczba działek ewid.	pow. (ha)	liczba działek ewid.	pow. (ha)	liczba działek ewid.	pow. (ha)	liczba działek ewid.	pow. (ha)	liczba działek ewid.	pow. (ha)	liczba działek ewid.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	A	Śródmieście	573,72	3,57	90	107,42	2803	170,46	1116	10,82	71	1,24	23	192,64	1554	43,04	244	37,30	93	0,00	0	1,22	8	0,00	0	2,38	29	3,67	32
2	B	Muchowiec	663,63	2,40	20	0,31	2	41,43	143	8,69	23	1,99	26	262,56	534	44,03	67	127,71	99	0,00	0	9,65	39	138,91	49	15,82	9	10,46	3
3	C	Osiedle Paderewskiego - Rożdzieńskiego	232,08	1,12	15	41,37	314	30,12	276	12,63	77	0,54	10	58,29	504	16,65	146	42,46	87	0,00	0	1,37	12	0,00	0	27,50	43	0,00	0
4	D	Bogucice	203,19	6,06	177	42,67	708	15,77	140	10,84	44	1,09	6	28,58	529	31,04	234	46,48	139	0,00	0	2,23	64	0,00	0	1,08	2	17,44	84
5	E	Koszutka - Wetnowiec	214,04	13,22	315	30,58	766	31,80	254	23,16	60	0,00	0	24,82	690	31,71	88	23,21	55	0,00	0	7,84	6	0,00	0	0,78	1	26,93	16
6	F	Dąb - Józefowiec	304,47	24,59	624	80,78	1449	51,35	304	24,54	144	2,61	33	46,31	983	29,89	217	21,79	82	0,00	0	16,55	16	2,97	1	0,00	0	3,12	20
7	G	Osiedle Tysiąclecia	215,73	0,70	6	49,86	76	30,52	62	4,82	2	17,66	31	38,24	261	10,36	21	12,24	14	0,00	0	38,02	69	0,00	0	13,29	99	0,00	0
8	H	Załęże	221,31	6,85	153	31,54	552	27,88	192	25,36	77	0,45	15	53,52	742	49,58	386	12,55	40	0,00	0	11,15	33	0,00	0	2,29	37	0,08	2
9	I	Osiedle Witosa - Załęże	454,73	3,30	122	38,81	278	44,79	194	72,97	224	2,46	26	91,59	1322	100,75	229	48,68	131	4,75	7	4,44	30	38,74	2	0,00	0	3,38	8
10	J	Załęska Hałda	356,10	9,66	267	1,97	21	3,28	34	4,12	22	0,55	2	43,27	258	52,20	182	27,08	54	0,00	0	5,65	5	205,44	33	1,39	2	1,51	9
11	K	Brynów	561,06	110,39	2462	76,19	963	38,70	395	56,40	184	2,76	14	107,85	1399	43,38	340	76,27	67	0,00	0	12,74	83	31,00	11	2,14	9	3,43	9
12	L	Subcentrum Południe	140,93	18,05	333	4,54	55	11,05	95	50,59	144	0,00	0	33,79	388	15,79	159	1,50	9	0,00	0	2,75	30	2,55	2	0,33	7	0,00	0
13	Ł	Ligota - Panewniki	1563,22	155,05	3594	89,38	1151	100,74	345	81,45	161	2,33	22	116,99	1402	71,77	499	57,77	127	10,71	6	116,51	319	740,22	200	15,53	300	4,69	23
14	M	Piotrowice - Ochojec	776,65	144,86	2662	51,22	817	73,68	452	13,84	50	7,78	70	86,57	1802	76,68	768	9,92	33	7,75	7	39,16	201	261,35	156	3,73	69	0,12	1
15	N	Zarzeczce	494,72	77,03	832	0,00	0	3,35	21	2,68	7	0,00	0	15,78	247	77,99	539	0,49	1	129,82	190	73,67	183	113,36	62	0,54	9	0,00	0
16	O	Podlesie	897,27	187,55	2197	0,60	8	4,55	50	5,15	31	12,21	52	52,18	928	156,01	1077	4,18	19	106,93	148	109,07	438	246,06	120	10,72	124	1,98	16
17	P	Kostuchna	825,66	100,45	1612	18,74	267	16,19	130	50,84	66	5,72	24	44,94	624	139,48	942	10,62	34	17,57	35	44,11	127	340,95	77	0,41	3	35,63	6
18	R	Murcki	835,62	23,41	443	21,30	226	15,93	82	21,21	32	2,40	13	53,95	474	27,11	104	27,22	37	1,55	1	31,96	40	573,56	111	0,90	1	35,14	10
19	S	Lasy Murckowskie	3227,85	0,46	2	0,00	0	2,35	3	78,78	23	8,88	10	37,07	69	0,00	0	5,70	14	10,45	19	106,51	37	2925,68	165	14,65	16	37,30	12
20	T	Giszowiec	1187,93	33,78	631	43,24	528	24,75	132	74,16	91	3,70	16	87,52	871	8,52	38	27,10	38	0,38	1	14,28	28	827,49	89	8,68	1	34,12	9
21	U	Janów - Nikiszowiec	779,86	24,88	424	35,27	552	24,74	104	61,74	125	10,37	42	92,93	588	84,74	343	31,85	66	1,02	3	101,86	238	287,45	61	13,80	47	9,28	17
22	W	Zawodzie	533,37	0,20	5	24,89	424	35,99	198	146,40	424	23,25	119	87,80	741	62,04	200	28,34	20	0,00	0	6,65	106	81,89	9	7,98	63	27,94	166
23	Y	Dąbrówka Mała	380,96	23,15	380	20,51	202	35,75	130	24,95	148	100,19	78	49,66	530	46,91	229	14,98	50	0,00	0	55,88	106	0,00	0	2,34	23	6,50	45
24	Z	Szopienice - Burowiec	832,32	21,38	598	63,85	799	42,01	264	116,70	351	7,02	22	117,16	1282	144,25	758	28,73	81	29,26	99	107,12	323	0,00	0	98,19	99	56,88	235
MIASTO KATOWICE RAZEM			16476,42	992,11	17964	875,04	12961	877,18	5116	982,84	2581	215,20	654	1824,01	18722	1363,92	7810	724,17	1390	320,19	516	920,39	2541	6817,62	1148	244,47	993	319,60	723

Tabl. 2. Użytkowanie terenów (stan faktyczny)- struktura procentowa jednostki (stan na styczeń 2008 r.)

Jednostka urbanistyczna				Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej		Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej		Tereny usług		Tereny produkcyjno - usługowe		Tereny infrastruktury technicznej		Tereny komunikacji		Wolne tereny budowlane		Tereny zieleni urządzonej		Tereny rolne		Tereny zieleni nieurządzonej		Lasy	Tereny wód		Nieużytki	
Lp	Sym-bol	Nazwa jednostki	Powierz-chnia (ha)	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale-sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale-sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale-sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale-sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale-sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale-sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale-sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale-sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale-sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale-sionej [2]	% pow. ogółem [1]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale-sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale-sionej [2]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1	A	Śródmieście	573,72	0,62	0,62	18,72	18,72	29,71	29,71	1,89	1,89	0,22	0,22	33,58	33,58	7,50	7,50	6,50	6,50	0,00	0,00	0,21	0,21	0,00	0,41	0,41	0,64	0,64
2	B	Muchowiec	663,63	0,36	0,47	0,05	0,06	6,24	8,18	1,31	1,71	0,30	0,39	39,56	51,82	6,63	8,69	19,24	25,20	0,00	0,00	1,45	1,90	20,93	2,38	3,12	1,58	2,06
3	C	Osiedle Paderewskiego - Rożdzieńskiego	232,08	0,48	0,48	17,83	17,83	12,98	12,98	5,44	5,44	0,23	0,23	25,12	25,12	7,17	7,17	18,30	18,30	0,00	0,00	0,59	0,59	0,00	11,85	11,85	0,00	0,00
4	D	Bogucice	203,19	2,98	2,98	21,00	21,00	7,76	7,76	5,33	5,33	0,54	0,54	14,07	14,07	15,28	15,28	22,88	22,88	0,00	0,00	1,10	1,10	0,00	0,53	0,53	8,58	8,58
5	E	Koszutka - Wetnowiec	214,04	6,18	6,18	14,29	14,29	14,86	14,86	10,82	10,82	0,00	0,00	11,60	11,60	14,81	14,81	10,84	10,84	0,00	0,00	3,66	3,66	0,00	0,36	0,36	12,58	12,58
6	F	Dąb - Józefowiec	304,47	8,08	8,08	26,53	26,53	16,87	16,87	8,06	8,06	0,86	0,86	15,21	15,21	9,82	9,82	7,16	7,16	0,00	0,00	5,44	5,44	0,98	0,00	0,00	1,02	1,02
7	G	Osiedle Tysiąclecia	215,73	0,32	0,32	23,11	23,11	14,15	14,15	2,23	2,23	8,19	8,19	17,73	17,73	4,80	4,80	5,67	5,67	0,00	0,00	17,62	17,62	0,00	6,16	6,16	0,00	0,00
8	H	Załęże	221,31	3,10	3,10	14,25	14,25	12,60	12,60	11,46	11,46	0,20	0,20	24,18	24,18	22,40	22,40	5,67	5,67	0,00	0,00	5,04	5,04	0,00	1,03	1,03	0,04	0,04
9	I	Osiedle Witosa - Załęże	454,73	0,73	0,79	8,53	9,33	9,85	10,76	16,05	17,53	0,54	0,59	20,14	22,01	22,16	24,21	10,71	11,70	1,04	1,14	0,98	1,07	8,52	0,00	0,00	0,74	0,81
10	J	Załęska Hałda	356,10	2,71	5,73	0,55	1,17	0,92	1,95	1,16	2,44	0,15	0,33	12,15	25,67	14,66	30,97	7,60	16,07	0,00	0,00	1,59	3,35	57,69	0,39	0,82	0,42	0,90
11	K	Brynów	561,06	19,68	20,79	13,58	14,35	6,90	7,29	10,05	10,62	0,49	0,52	19,22	20,31	7,73	8,17	13,59	14,36	0,00	0,00	2,27	2,40	5,53	0,38	0,40	0,61	0,65
12	L	Subcentrum Południe	140,93	12,81	13,04	3,22	3,28	7,84	7,98	35,90	36,55	0,00	0,00	23,98	24,41	11,20	11,41	1,06	1,08	0,00	0,00	1,95	1,99	1,81	0,23	0,24	0,00	0,00
13	Ł	Ligota - Panewniki	1563,22	9,92	18,37	5,72	10,59	6,44	11,94	5,21	9,65	0,15	0,28	7,48	13,86	4,59	8,50	3,70	6,85	0,69	1,27	7,45	13,81	47,35	0,99	1,84	0,30	0,56
14	M	Piotrowice - Ochojec	776,65	18,65	28,16	6,59	9,96	9,49	14,32	1,78	2,69	1,00	1,51	11,15	16,83	9,87	14,90	1,28	1,93	1,00	1,51	5,04	7,61	33,65	0,48	0,73	0,02	0,02
15	N	Zarzeczce	494,72	15,57	17,76	0,00	0,00	0,68	0,77	0,54	0,62	0,00	0,00	3,19	3,64	15,76	17,99	0,10	0,11	26,24	29,94	14,89	16,99	22,91	0,11	0,12	0,00	0,00
16	O	Podlesie	897,27	20,90	28,19	0,07	0,09	0,51	0,68	0,57	0,77	1,36	1,84	5,82	7,84	17,39	23,45	0,47	0,63	11,92	16,07	12,16	16,39	27,42	1,19	1,61	0,22	0,30
17	P	Kostuchna	825,66	12,17	20,51	2,27	3,83	1,96	3,31	6,16	10,38	0,69	1,17	5,44	9,18	16,89	28,48	1,29	2,17	2,13	3,59	5,34	9,01	41,29	0,05	0,08	4,32	7,28
18	R	Murcki	835,62	2,80	9,84	2,55	8,95	1,91	6,70	2,54	8,92	0,29	1,01	6,46	22,68	3,24	11,40	3,26	11,44	0,19	0,65	3,82	13,43	68,64	0,11	0,38	4,21	14,77
19	S	Lasy Murckowskie	3227,85	0,01	0,18	0,00	0,00	0,07	0,93	2,44	31,02	0,28	3,50	1,15	14,60	0,00	0,00	0,18	2,24	0,32	4,12	3,30	41,94	90,64	0,45	5,77	1,16	14,69
20	T	Giszowiec	1187,93	2,84	9,73	3,64	12,46	2,08	7,13	6,24	21,36	0,31	1,07	7,37	25,21	0,72	2,45	2,28	7,81	0,03	0,11	1,20	4,11	69,66	0,73	2,50	2,87	9,83
21	U	Janów - Nikiszowiec	779,86	3,19	5,09	4,52	7,21	3,17	5,06	7,92	12,63	1,33	2,12	11,92	19,01	10,87	17,33	4,08	6,52	0,13	0,21	13,06	20,84	36,86	1,77	2,82	1,19	1,90
22	W	Zawodzie	533,37	0,04	0,04	4,67	5,50	6,75	7,96	27,45	32,38	4,36	5,14	16,46	19,42	11,63	13,72	5,31	6,27	0,00	0,00	1,25	1,47	15,35	1,50	1,76	5,24	6,18
23	Y	Dąbrówka Mała	380,96	6,08	6,08	5,38	5,38	9,38	9,38	6,55	6,55	26,30	26,30	13,04	13,04	12,31	12,31	3,93	3,93	0,00	0,00	14,67	14,67	0,00	0,61	0,61	1,71	1,71
24	Z	Szopienice - Burowiec	832,32	2,57	2,57	7,67	7,67	5,05	5,05	14,02	14,02	0,84	0,84	14,08	14,08	17,33	17,33	3,45	3,45	3,52	3,52	12,87	12,87	0,00	11,80	11,80	6,83	6,83
MIASTO KATOWICE RAZEM			16476,42	6,02	10,26	5,31	9,05	5,32	9,08	5,97	10,17	1,31	2,23	11,07	18,87	8,28	14,11	4,40	7,49	1,94	3,31	5,59	9,52	41,38	1,48	2,53	1,94	3,31

[1] powierzchnia jednostki ogółem

[2] powierzchnia jednostki z pominięciem powierzchni terenów PGL Lasy Państwowe

ZAŁĄCZNIK I.2

Bilans użytkowania terenu według ewidencji gruntów i jednostek urbanistycznych

Tabl. 1. Użytkowanie terenów wg ewidencji gruntów - powierzchnia terenów i liczba działek (stan na styczeń 2008 r.)

Jednostka urbanistyczna				B - Tereny mieszkaniowe i użytki rolne zabudowane		Bi Inne tereny zabudowane (usługowe)		Ba - Tereny przemysłowe, infrastruktury technicznej		Bp - Zurbanizowane tereny niezabudowane		Bz Tereny zieleni w obszarach zurbanizowanych		dr Drogi		Tk Tereny kolejowe		Ti Inne tereny komunikacyjne		N, Tr Nieúżytki i tereny różne		R Grunty orne		S Sady		Ł, Ps Łąki trwałe i pastwiska trwałe		Ls Lasy		Lz Grunty zadrzewione i zakrzewione		W, Ws Wody powierzchniowe [1]	
Lp	Sym bol	Nazwa jednostki	Pow. (ha)	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.	pow. (ha)	liczba dz. ewid.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
1	A	Śródmieście	573,7	133,6	2658	173,3	1665	28,5	131	12,9	135	46,7	141	113,9	1277	59,80	149	0,6	5	1,8	15	0,1	2	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	2,5	38
2	B	Muchowiec	663,9	6,9	66	52,9	346	22,9	45	3,5	32	35,8	64	56,0	332	121,0	52	82,5	24	23,4	67	43,0	116	0,0	0	0,4	2	159,2	38	40,1	29	16,0	12
3	C	Osiedle Paderewskiego - Rożdzieńskiego	232,1	50,6	404	33,3	287	16,4	109	6,7	65	49,3	121	40,5	447	8,0	40	0,1	1	1,5	14	0,6	9	0,0	0	0,0	0	0,6	1	0,0	0	24,6	68
4	D	Bogucice	203,2	57,9	855	18,1	314	21,9	115	7,3	43	14,9	59	31,0	542	4,8	70	0,2	5	14,5	134	30,7	114	0,0	0	1,6	16	0,0	0	0,1	1	0,0	0
5	E	Koszutka - Wetnowiec	214,0	53,5	1006	23,5	745	68,4	146	2,0	36	9,1	61	20,7	252	4,9	9	0,6	2	15,0	20	13,2	43	0,0	0	0,0	0	0,0	0	2,3	5	0,9	2
6	F	Dąb - Józefowiec	304,5	111,6	1900	29,4	600	26,8	195	31,6	159	27,7	99	41,4	898	3,0	22	0,8	17	7,1	23	20,8	100	0,0	0	1,3	14	3,0	2	0,0	0	0,1	1
7	G	Osiedle Tysiąclecia	215,7	53,2	227	39,1	60	22,4	45	0,6	1	41,4	53	31,7	104	0,0	0	1,8	14	9,8	32	2,3	13	0,0	0	0,0	1	0,0	0	0,0	0	13,5	103
8	H	Załęże	221,3	48,1	693	35,7	260	45,4	246	2,6	31	10,3	63	46,5	760	9,07	46	1,3	47	15,7	34	3,2	10	0,0	0	1,1	8	0,0	0	0,0	0	2,4	48
9	I	Osiedle Witosa - Załęże	454,7	54,7	268	80,5	1148	87,0	179	4,2	23	15,9	86	64,8	506	25,5	204	0,2	2	43,6	97	32,9	60	0,0	0	6,7	22	38,6	3	0,1	1	0,0	1
10	J	Załęska Hałda	356,1	20,1	285	16,4	70	0,6	1	1,8	33	3,4	10	30,3	220	21,2	143	0,0	0	18,5	70	25,8	105	0,0	0	17,8	68	197,7	32	2,6	15	0,0	0
11	K	Brynów	561,1	205,7	3194	30,7	467	44,0	108	12,4	192	82,0	158	92,5	1484	26,9	191	0,2	3	13,5	80	19,1	63	0,0	0	2,3	21	30,1	9	0,4	6	1,3	42
12	L	Subcentrum Południe	140,9	24,8	376	4,4	60	59,0	165	2,6	61	2,7	20	25,1	412	8,9	49	1,0	11	0,8	16	5,1	66	0,0	0	2,6	30	3,2	12	0,5	1	0,3	9
13	Ł	Ligota - Panewniki	1563,2	240,8	4208	81,3	581	62,6	153	18,4	306	42,2	155	85,7	1390	50,7	102	0,0	0	56,4	175	75,0	375	0,5	9	98,5	362	721,5	231	13,6	100	16,1	357
14	M	Piotrowice - Ochojec	776,7	180,2	3006	56,7	506	17,5	120	11,0	229	15,9	91	78,4	2442	21,7	64	0,2	1	16,4	90	63,4	727	0,6	17	45,4	326	260,3	148	5,8	60	3,3	123
15	N	Zarzeczce	494,7	50,4	636	2,1	11	0,4	5	3,4	40	0,0	0	18,4	341	0,0	1	0,0	0	3,4	23	196,2	757	9,8	127	91,8	339	116,7	102	1,4	9	0,8	20
16	O	Podlesie	897,3	116,5	1767	2,3	19	6,1	35	4,9	87	1,0	11	43,1	1200	20,8	61	0,7	4	27,0	121	258,5	1367	36,9	542	128,7	788	233,6	128	6,0	55	11,2	146
17	P	Kostuchna	825,7	81,4	1398	8,6	71	99,1	131	12,1	249	8,3	26	44,4	913	11,7	57	0,1	2	8,4	54	121,0	779	27,6	409	76,8	459	325,4	61	0,9	4	0,0	0
18	R	Murcki	835,6	47,0	633	11,8	151	16,4	27	7,2	94	9,7	22	43,5	290	15,4	23	0,0	0	76,4	80	18,1	94	0,1	1	21,6	102	535,9	103	32,8	12	0,0	0
19	S	Lasy Murckowskie	3227,9	13,3	31	0,0	0	74,5	8	0,0	0	1,4	2	30,9	67	4,3	9	0,0	0	8,3	9	14,0	19	0,0	0	143,7	70	2839,7	151	95,5	8	2,4	5
20	T	Giszowiec	1187,7	86,5	1299	20,8	525	82,9	120	7,9	24	17,6	44	63,1	313	19,4	45	0,0	0	26,0	22	13,0	128	0,0	0	0,0	0	848,9	85	1,0	7	0,7	8
21	U	Janów - Nikiszowiec	779,9	67,3	887	36,7	313	93,8	219	0,2	4	8,3	33	66,3	543	30,5	113	0,3	1	40,6	172	68,7	275	0,0	0	28,5	106	299,4	78	28,5	54	11,0	57
22	W	Zawodzie	533,4	28,5	409	25,7	221	184,6	592	9,8	100	30,8	103	68,5	695	28,8	193	3,4	29	60,4	163	0,0	0	0,0	0	0,0	0	89,1	12	0,0	0	3,8	84
23	Y	Dąbrówka Mała	380,7	43,5	625	23,5	78	126,0	230	16,4	82	18,8	60	36,8	592	15,8	96	0,0	0	47,4	141	32,9	305	0,0	0	13,5	98	0,0	0	3,0	15	3,2	28
24	Z	Szopienice - Burowiec	832,6	111,4	1741	37,8	223	186,9	558	12,5	142	31,7	109	72,1	1152	64,0	374	0,5	12	123,9	345	103,6	417	0,0	0	5,8	49	0,0	0	6,5	30	76,0	196
MIASTO KATOWICE RAZEM			16476,4	1887,2	28572	844,4	8721	1394,2	3683	191,8	2168	524,8	1591	1245,5	17172	575,8	2113	94,4	180	659,9	1997	1161,4	5944	75,4	1105	688,0	2881	6700,2	1196	241,0	412	190,0	1348

[1] wody powierzchniowe płynące i stojące, grunty pod stawami, rowy

Tabl. 2. Użytkowanie terenów wg ewidencji gruntów - udział w powierzchni ogólnej jednostki (stan na styczeń 2008 r.)

Jednostka urbanistyczna				B - Tereny mieszkaniowe i użytki rolne zabudowane		Bi - Inne tereny zabudowane (usługowe)		Ba - Tereny przemysłowe, infrastruktury technicznej		Bp - Zurbanizowane tereny niezabudowane		Bz - Tereny zieleni w obszarach zurbanizowanych		dr Drogi		Tk Tereny kolejowe		Ti Inne tereny komunikacyjne		N, Tr Nieużytki i tereny różne		R Grunty orne		S Sady		Ł, Ps Łąki trwałe i pastwiska trwałe		Ls Lasy	Lz Grunty zadrzewione i zakrzewione		W, Ws Wody powierzchniowe [1]	
Lp	Sym bol	Nazwa jednostki	Pow. (ha)	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	% pow. ogółem [1]	w tym: % pow. niezale -sionej [2]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
1	A	Śródmieście	573,7	23,29	23,29	30,21	30,21	4,97	4,97	2,24	2,24	8,13	8,13	19,85	19,85	10,44	10,44	0,11	0,11	0,31	0,31	0,02	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,43	
2	B	Muchowiec	663,9	1,03	1,35	7,98	10,45	3,46	4,53	0,53	0,70	5,40	7,07	8,44	11,05	18,23	23,88	12,43	16,27	3,53	4,63	6,50	8,51	0,00	0,00	0,05	0,07	24,02	6,04	7,92	2,41	3,15
3	C	Osiedle Paderewskiego - Rożdzieńskiego	232,1	21,79	21,79	14,34	14,34	7,08	7,08	2,87	2,87	21,26	21,26	17,42	17,42	3,44	3,44	0,02	0,02	0,66	0,66	0,25	0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,25	0,00	0,00	10,61	10,61
4	D	Bogucice	203,2	28,51	28,51	8,92	8,92	10,76	10,76	3,58	3,58	7,33	7,33	15,25	15,25	2,35	2,35	0,10	0,10	7,16	7,16	15,13	15,13	0,00	0,00	0,81	0,81	0,00	0,05	0,05	0,00	0,00
5	E	Koszutka - Wetnowiec	214,0	24,98	24,98	10,96	10,96	31,96	31,96	0,92	0,92	4,23	4,23	9,68	9,68	2,27	2,27	0,27	0,27	7,01	7,01	6,19	6,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,07	1,07	0,43	0,43
6	F	Dąb - Józefowiec	304,5	36,64	36,64	9,65	9,65	8,81	8,81	10,38	10,38	9,08	9,08	13,61	13,61	0,99	0,99	0,27	0,27	2,33	2,33	6,84	6,84	0,00	0,00	0,43	0,43	0,98	0,00	0,00	0,02	0,02
7	G	Osiedle Tysiąclecia	215,7	24,67	24,67	18,12	18,12	10,40	10,40	0,26	0,26	19,17	19,17	14,71	14,71	0,00	0,00	0,81	0,81	4,56	4,56	1,04	1,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,27	6,27
8	H	Załęże	221,3	21,72	21,72	16,13	16,13	20,49	20,49	1,15	1,15	4,67	4,67	20,99	20,99	4,13	4,13	0,60	0,60	7,08	7,08	1,46	1,46	0,00	0,00	0,50	0,50	0,00	0,00	0,00	1,10	1,10
9	I	Osiedle Witosa - Załęże	454,7	12,02	13,14	17,70	19,34	19,12	20,89	0,92	1,00	3,50	3,82	14,26	15,58	5,61	6,13	0,05	0,05	9,59	10,48	7,23	7,90	0,00	0,00	1,48	1,62	8,50	0,02	0,02	0,01	0,01
10	J	Załęska Hałda	356,1	5,63	11,90	4,60	9,71	0,17	0,36	0,50	1,06	0,96	2,04	8,50	17,96	5,94	12,55	0,00	0,00	5,19	10,96	7,25	15,32	0,00	0,00	5,01	10,58	55,52	0,73	1,54	0,00	0,00
11	K	Brynów	561,1	36,67	38,74	5,47	5,78	7,85	8,29	2,20	2,33	14,62	15,44	16,48	17,41	4,79	5,07	0,04	0,04	2,41	2,54	3,41	3,60	0,00	0,00	0,40	0,43	5,32	0,07	0,07	0,24	0,25
12	L	Subcentrum Południe	140,9	17,61	17,93	3,09	3,15	41,86	42,62	1,86	1,89	1,93	1,97	17,79	18,11	6,29	6,41	0,70	0,72	0,54	0,55	3,63	3,69	0,00	0,00	1,83	1,86	2,25	0,35	0,36	0,23	0,24
13	Ł	Ligota - Panewniki	1563,2	15,39	28,51	5,20	9,63	4,01	7,42	1,18	2,18	2,70	4,99	5,48	10,16	3,24	6,01	0,00	0,00	3,60	6,68	4,80	8,88	0,03	0,06	6,30	11,67	46,16	0,87	1,61	1,03	1,91
14	M	Piotrowice - Ochojec	776,7	23,20	35,02	7,29	11,00	2,25	3,40	1,42	2,15	2,05	3,09	10,07	15,21	2,79	4,21	0,02	0,03	2,12	3,20	8,17	12,33	0,08	0,12	5,85	8,83	33,50	0,74	1,12	0,42	0,64
15	N	Zarzeczce	494,7	10,18	11,62	0,41	0,47	0,08	0,10	0,69	0,79	0,00	0,00	3,71	4,24	0,01	0,01	0,00	0,00	0,68	0,77	39,67	45,26	1,98	2,26	18,55	21,16	23,60	0,29	0,33	0,15	0,17
16	O	Podlesie	897,3	12,99	17,51	0,26	0,34	0,67	0,91	0,55	0,74	0,11	0,14	4,81	6,48	2,32	3,13	0,08	0,10	3,01	4,06	28,81	38,86	4,10	5,52	14,35	19,35	26,04	0,63	0,86	1,24	1,68
17	P	Kostuchna	825,7	9,86	16,61	1,04	1,76	12,01	20,24	1,46	2,46	1,00	1,68	5,38	9,07	1,42	2,39	0,01	0,02	1,01	1,71	14,65	24,70	3,34	5,64	9,31	15,69	39,41	0,11	0,19	0,00	0,00
18	R	Murcki	835,6	5,62	19,76	1,41	4,96	1,96	6,88	0,86	3,02	1,17	4,09	5,20	18,27	1,84	6,46	0,00	0,00	9,14	32,11	2,17	7,61	0,01	0,03	2,58	9,06	64,13	3,92	13,77	0,00	0,00
19	S	Lasy Murckowskie	3227,9	0,41	5,22	0,00	0,00	2,31	29,34	0,00	0,00	0,04	0,56	0,96	12,15	0,13	1,69	0,00	0,00	0,26	3,27	0,43	5,50	0,00	0,00	4,45	56,51	87,71	2,96	37,62	0,07	0,94
20	T	Giszowiec	1187,7	7,28	24,92	1,75	6,00	6,98	23,87	0,66	2,27	1,48	5,08	5,31	18,17	1,63	5,57	0,00	0,00	2,19	7,50	1,10	3,76	0,00	0,00	0,00	0,00	71,46	0,08	0,28	0,06	0,20
21	U	Janów - Nikiszowiec	779,9	8,63	13,76	4,70	7,50	12,03	19,19	0,02	0,03	1,06	1,70	8,50	13,56	3,91	6,23	0,04	0,06	5,21	8,31	8,80	14,04	0,00	0,00	3,65	5,82	38,39	3,65	5,83	1,41	2,25
22	W	Zawodzie	533,4	5,35	6,31	4,82	5,68	34,62	40,83	1,83	2,16	5,77	6,80	12,84	15,14	5,40	6,37	0,64	0,75	11,32	13,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,70	0,00	0,00	0,72	0,85
23	Y	Dąbrówka Mała	380,7	11,42	11,42	6,16	6,16	33,16	33,16	4,31	4,31	4,93	4,93	9,62	9,62	4,14	4,14	0,00	0,00	12,43	12,43	8,64	8,64	0,00	0,00	3,51	3,51	0,00	0,78	0,78	0,83	0,83
24	Z	Szopienice - Burowiec	832,6	13,38	13,38	4,54	4,54	22,42	22,42	1,51	1,51	3,81	3,81	8,69	8,69	7,68	7,68	0,06	0,06	14,88	14,88	12,45	12,45	0,00	0,00	0,70	0,70	0,00	0,78	0,78	9,13	9,13
MIASTO KATOWICE RAZEM			16476,4	11,45	19,52	5,12	8,73	8,46	14,42	1,16	1,98	3,18	5,43	7,56	12,88	3,50	5,96	0,57	0,98	4,00	6,83	7,05	12,02	0,46	0,78	4,17	7,12	40,63	1,46	2,49	1,15	1,97

- [1] powierzchnia jednostki ogółem
- [2] powierzchnia jednostki z pominięciem powierzchni terenów PGL Lasy Państwowe
- [3] wody powierzchniowe płynące i stojące, grunty pod stawami, rowy

Stan prawny lasów (stan na sierpień 2007 r.)

Jednostka urbanistyczna				Grunty PGL			Lasy nie stanowiące własności Państwa						Grunty leśne (użytki Ls) nie pokryte drzewostanem			Lasy ochronne		
Lp	Symbol	Nazwa jednostki	Powierzchnia (ha)				zasady zagospodarowania ustalone Uproszczonym Planie Urządzenia Lasu			bez ustalonych zasad zagospodarowania								
							powierzchnia		liczba działek ewid.	powierzchnia		liczba działek ewid.	powierzchnia		liczba działek ewid.	powierzchnia		liczba działek ewid.
w ha	% powierzchni jednostki	w ha	% powierzchni jednostki	w ha	% powierzchni jednostki	w ha	% powierzchni jednostki	w ha		% powierzchni jednostki								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	A	Śródmieście	573,72	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
2	B	Muchowiec	663,63	163,50	24,64	36	0,00	0,00	0	16,84	2,54	19	6,80	1,03	8	173,53	26,15	53
3	C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	232,08	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,57	0,24	1	0,00	0,00	0	0,57	0,24	1
4	D	Bogucice	203,19	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
5	E	Koszutka - Wełnowiec	214,04	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
6	F	Dąb - Józefowiec	304,47	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	2,97	0,97	1	0,00	0,00	0	2,97	0,97	1
7	G	Osiedle Tysiąclecia	215,73	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
8	H	Załęże	221,31	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
9	I	Osiedle Witosa - Załęże	454,73	38,87	8,55	3	0,04	0,01	1	0,03	0,01	1	0,30	0,07	2	38,64	8,50	3
10	J	Załęska Hałda	356,1	189,11	53,11	12	0,27	0,08	2	16,95	4,76	17	1,56	0,44	1	204,58	57,45	31
11	K	Brynów	561,06	32,62	5,81	19	0,00	0,00	0	0,37	0,07	3	2,60	0,46	6	30,38	5,41	15
12	L	Subcentrum Południe	140,93	2,51	1,78	1	0,11	0,08	2	0,55	0,39	5	0,03	0,02	1	3,11	2,21	8
13	Ł	Ligota - Panewniki	1563,22	728,65	46,61	284	15,09	0,97	43	41,97	2,68	86	14,38	0,92	128	766,98	49,06	287
14	M	Piotrowice - Ochojec	776,65	265,41	34,17	170	0,25	0,03	5	25,30	3,26	20	13,08	1,68	24	277,82	35,77	172
15	N	Zarzecze	494,72	61,43	12,42	7	48,50	9,80	72	9,50	1,92	13	2,81	0,57	23	101,26	20,47	57
16	O	Podlesie	897,27	234,37	26,12	70	17,08	1,90	70	4,15	0,46	13	3,93	0,44	23	245,17	27,32	114
17	P	Kostuchna	825,66	341,72	41,39	80	2,15	0,26	3	1,87	0,23	8	6,01	0,73	19	337,65	40,89	72
18	R	Murcki	835,62	600,95	71,92	98	0,09	0,01	1	9,51	1,14	26	3,76	0,45	13	606,69	72,60	113
19	S	Lasy Murckowskie	3227,85	2994,78	92,78	225	0,00	0,00	0	88,32	2,74	31	60,83	1,88	43	3022,26	93,63	218
20	T	Giszowiec	1187,93	849,83	71,54	99	0,00	0,00	0	14,57	1,23	15	20,25	1,70	15	844,14	71,06	105
21	U	Janów - Nikiszowiec	779,86	298,46	38,27	89	0,00	0,00	0	12,12	1,55	21	13,79	1,77	18	296,79	38,06	94
22	W	Zawodzie	533,37	85,28	15,99	6	0,00	0,00	0	4,38	0,82	10	6,33	1,19	3	83,63	15,68	15
23	Y	Dąbrówka Mała	380,96	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
24	Z	Szopienice - Burowiec	832,32	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
MIASTO KATOWICE RAZEM			16476,42	6887,48	41,80	1199	83,57	0,51	199	249,95	1,52	290	156,46	0,95	327	7036,19	42,70	1359

Tabl. 1. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie Katowic (stan na lipiec 2009 r.)

Lp.	symbol uchwały Rady Miasta	nr w wykazie planów Urzędu Miejskiego	obszar objęty planem	numer i data uchwały Rady Miasta o uchwaleniu mpzp	publikacja uchwały - nr i data Dziennika Urzędowego Woj. Śląskiego	pow. planu (ha)*	uwagi
miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone na podstawie ustawy dnia 7.07 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym							
1	1997_0400	01	obszar między Rawą a Mieszka I - Gliwicką - Gateczki	XLII/400/97 z 26.05.1997	nr 28 z 20.10.1997	31,93	obowiązuje w części (22,36 ha)
2	1997_0461	02	rejon ul. Podhalańskiej	XLVII/461/97 z 17.11.1997	nr 4 z 10.02.1998	1,01	
3	1998_0551	03	rejon: B. Chrobrego, Tysiąclecia, Zawiszy Czarnego	LI/551/98 z 27.04.1998	nr 20 z 10.07.1998	7,98	
4	1997_0495	04	rejon ul. Pszczyńskiej i KWK "Staszic"	XLVIII/495/97 z 29.12.1997	nr 16 z 25.05.1998	1,44	
5	1997_0493	05	zmiana mpzp ul. Pod Młynem	XLVIII/493/97 z 29.12.1997	nr 25 z 20.08.1998	0,33	
6	1998_0553	06	rejon ul. Leśnego Potoku (część północna)	LI/553/98 z 27.04.1998	nr 20 z 10.07.1998	2,46	
7	997_0494	07	rejon ulicy Goetla (północ)	XLVIII/494/97 z 29.12.1997	nr 16 z 25.05.1998	0,77	obowiązuje w części (0,05 ha)
8	1998_0552	08	zmiana mpzp ul. Leszczy (dawna Stelleria)	LI/552/98 z 27.04.1998	nr 20 z 10.07.1998	1,28	
9	1997_0463	10	zaopatrzenie w gaz dzielnicy Murcki	XLVII/463/97 z 17.11.1997	nr 16 z 25.05.1998	10,24	obowiązuje w części (8,37 ha)
10	1998_0515	11	rejon rzeki Rawa i hotelu "Warszawa"	XLIX/515/98 z 16.02.1998	nr 8 z 06.04.1998	1,14	
11	1998_0597	12	rejon ul. Pszczyńskiej	LII/597/98 z 19.06.1998	nr 25 z 20.08.1998	7,30	
12	1998_0033	13	pompownia ścieków w rejonie Rawy przy ul. Górniczej	V/33/98 z 21.12.1998	nr 13 z 29.03.1999	0,54	
13	1998_0035	14	rejon Granicznej w Mysłowicach - Wesolej	V/35/98 z 21.12.1998	nr 13 z 29.03.1999	2,28	
14	1998_0037	15	rejon ul. Zamkowej - dz. nr 1369/95 i 1916/95	V/37/98 z 21.12.1998	nr 13 z 29.03.1999	0,24	
15	1998_0038	16	rejon ul. Leśnego Potoku (część południowa)	V/38/98 z 21.12.1998	Nr 13 z 29.03.1999	0,76	
16	1998_0042	18	dz. 2157/411 przy ulicy Sandacza	V/42/98 z 21.12.1998	nr 13 z 29.03.1999	0,28	
17	1998_0045	19	rejon Krakowskiej - gospodarka odpadami (ITO)	V/45/98 z 21.12.1998	nr 13 z 29.03.1999	18,44	
18	1998_0034	20	rejon ul. Norblina i Storczyków	V/34/98 z 21.12.1998	nr 21 z 26.04.1999	4,16	obowiązuje w części(0,43 ha)
19	1998_0036	21	rejon Normy - Wróblewskiego - Krakusa - Markiefki	V/36/98 z 21.12.1998	Nr 24 z 14.05.1999	0,83	
20	1998_0041	23	rejon ulic Głogowa - Tunelowa	V/41/98 z 21.12.1998	nr 31 z 07.07.1999	7,35	obowiązuje w części (3,15 ha)
21	1998_0043	24	rejon ul. Krakowskiej	V/43/98 z 21.12.1998	nr 21 z 26.04.1999	4,12	
22	1998_0044	25	rejon ul. Magazynowej	V/44/98 z 21.12.1998	nr 24 z 14.05.1999	0,94	
23	1999_0082	27	rejon ul.: Kuźnickiej, Koszykowej, Łąkowej	VIII/82/99 z 15.03.1999	nr 30 z 01.07.1999	6,43	
24	1999_0086	28	rejon ulicy Gołębiej	VIII/86/99 z 21.12.1999	nr 30 z 01.07.1999	0,65	obowiązuje w części (0,36 ha)
25	1999_0084	29	rejon ul. Kornasa i Gołębiej	VIII/84/99 z 15.03.1999	nr 30 z 01.07.1999	1,08	obowiązuje w części (0,08 ha)
26	1999_0136	32	rejonie ul. Obroki	XII/136/99 z 28.06.1999	nr 38 z 09.09.1999	3,31	
27	1999_0199	34	rejon ul. Pukowca	XIV/199/99 z 13.09.1999	nr 47 z 29.10.1999	14,63	
28	1999_0200	36	ochrona "Stawów na Tysiącleciu" wraz z otuliną	XIV/200/99 z 13.09.1999	nr 47 z 29.10.1999	18,92	
29	2000_0279	37	rejon ul. Chorzowska - Ściegiennego - UC	XX/279/00 z 20.03.2000	nr 15 z 25.04.2000	21,21	obowiązuje w części (20,61 ha)
30	2000_0297	38	rejon os. Kukuczki oraz ul. Leopolda - Wiertniczej	XXI/297/00 z 26.04.2000	Nr 20 z 09.06.2000	18,49	obowiązuje w części (3,77 ha)
31	2000_0338	39	rejon ul. Uniczowskiej - Kaskady	XXVI/338/00 z 28.08.2000	Nr 39 z 20.10.2000	9,83	obowiązuje w części (5,67 ha)
32	2001_0464	40	rejon ul. Żeliwnej - zbiornik retencyjny dla A-4	XXXV/464/01 z 28.05.2001	nr 33 z 18.06.2001	3,06	
33	2001_0511	41	zach. część obszaru strategicznego "Al. Górnośląska"	XXXIX/511/01 z 10.09.2001	Nr 84 z 29.10.2001	12,57	
34	2001_0532	42	rejon ul. Siewnej	XL/532/01z 29.10.2001	nr 98 z 03.12.2001	0,90	
35	2001_0541	43	rejon ul. Pośpiecha i Macieja - UA, UZ	XL/541/01 z 29.10.2001	nr 98 z 03.12.2001	1,05	
36	2001_0563	44	rejon ul.: Bocheńskiego i Pukowca - KD, U	XLIII/563/01z 20.12.2001	Nr 5 z 05.02.2002	11,04	
37	2002_0724	45	rejon Rawy pod funkcje publiczne: ZC, KS	LIII/724/02 z 23.09.2002	nr 74 z 29.10.2002	13,18	
38	2003_0089	46	rejon ulic : 1 Maja i Bagiennej	VII/89/03 z 31.03.2003	Nr 47 z 23.05.2003	20,96	
39	2003_0137	47	rejon ul. Owocowej - wprowadzenie PU	X/137/03 z 23.06.2003	nr 76 z 07.08.2003	1,07	
miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone na podstawie ustawy dnia 27.03 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym							
40	2003_0189	48	rejon Wróblewskiego, Wroclawskiej, Nowej i Markiefki	XIII/189/03 z 01.09.2003	Nr 93 z 13.10.2003	18,06	

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Lp.	symbol uchwały Rady Miasta	nr w wykazie planów Urzędu Miejskiego	obszar objęty planem	numer i data uchwały Rady Miasta o uchwaleniu mpzp	publikacja uchwały - nr i data Dziennika Urzędowego Woj. Śląskiego	pow. planu (ha)*	uwagi
41	2003_0190	49	rejon ul.: Miłowickiej i Pod Młynem - składowanie	XIII/190/03 z 01.09.2003	nr 93 z 13.10.2003	14,95	
42	2003_0329	50	rejon Chorzowska - Bracka - Żelazana - UC, PU	XVIII/329/03 z 22.12.2003	Nr 8 z 11.02.2004	35,59	
43	2004_0346	51	rejonie ulic Piastów i Bolesława Krzywoustego	XXI/346/04 z 09.02.2004	Nr 23 z 01.04.2004	2,75	
44	2004_0450	52	rejon Krakowskiej - Szopienickiej	XXVI/450/04 z 28.06.2004	Nr 75 z 11.08.2004	4,22	
45	2004_0592	53	rejon ul. Ligockiej - KS - parkingi	XXIX/592/04 z 30.08.2004	Nr 99 z 20.10.2004	1,22	
46	2004_0593	54	rejon Siemianowickiej	XXIX/593/04 z 30.08.2004	Nr 99 z 20.10.2004	1,78	
47	2004_0671	55	rejon Surowcowej - Szopienickiej - Bagiennej	XXXIII/671/04 z 22.11.2004	Nr 6 z 13.01.2005	8,98	
48	2005_0737	56	dzielnice południowe - z wyłączeniami	XXXVI/737/05 z 31.01.2005	nr 33 z 24.03.2005	905,16	
49	2005_0823	57	rejon al. Górnośląska - ul. Graniczna - ul. Francuska	XL/823/05 z 25.04.2005	Nr 78 z 22.06.2005	168,83	
50	2005_0824	58	Górnośląska _ Kościuszki - Zgrzebnioka - Meteorologów	XL/824/05 z 25.04.2005	Nr 78 z 22.06.2005	58,77	
51	2005_0825	59	rejon Żeliwnej - PU	XL/825/05 z 25.04.2005	Nr 78 z 22.06.2005	2,82	
52	2005_0950	60	rejon Chorzowska - Ściegiennego - Studzienna	XLIV/950/05 z 30.08.2005	Nr 117 z 22.09.2005	12,87	
53	2005_1007	61	rejon ul. Gliwickiej i Klimczoka	XLVIII/1007/05 - 24.10.2005	Nr 138 z 28.11.2005	3,15	
54	2005_1012	62	rejon ul. Armii Krajowej i potoku Ślepiotka	XLVIII/1012/05 - 24.10.2005	Nr 138 z 28.11.2005	0,48	
55	2005_0963	63	rejon Bagienna - Piaskowa - Rawa	XLVI/963/05 z 26.09.2005	Nr 132 z 09.11.2006	6,74	
56	2005_1081	64	rejon ul. Ligocka - Załęska	LII/1081/05 z 19.12.2005	Nr 5 z 20.10.2006	10,76	
57	2005_1065	65	rejon ul. Murckowska Porcelanowa	LII/1065/05 z 19.12.2005	Nr 5 z 20.01.2006	97,20	
58	2006_1341	66	rejon ul. Harcerzy Września	LIX/1341/06 z 27.04.2006	Nr 65 z 29.05.2006	2,26	
59	2006_1342	67	rejon ul. Goetla (północ)	LIX/1342/06 z 27.04.2006	Nr 65 z 29.05.2006	4,02	
60	2006_1376	68	rejon ul. gen. Le Ronda i Al. Niepodległości	LX/1376/06 z 29.05.2006	Nr 74 z 28.06.2006	0,40	
61	2006_1390	69	rejon ul. Kościuszki - Kolejowa - Rzepakowa	LX/1390/06 z 29.05.2006	Nr 74 z 28.06.2006	99,10	
62	2006_1423	70	rejon ul. Krucza - Wybickiego	LXI/1423/06 z 26.06.2006	Nr 86 z 25.07.2006	26,24	
63	2006_1424	71	rejon ul. Uniczowska	LXI/1424/06 z 26.06.2006	Nr 86 z 25.07.2006	0,11	
64	2006_1481	72	rejon ul. Bracka - Chorzowska - Żelazna	LXIII/1481/06 z 31.07.2006	Nr 107 z 08.09.2006	13,22	
65	2006_1482	73	rejon ul. Korfanteo - Konduktorska	LXIII/1482/06 z 31.07.2006	Nr 97 z 14.08.2006	64,08	
66	2006_1484	74	Autostrada A4 w rejonie Witosa	LXIII/1484/06 z 31.07.2006	Nr 107 z 08.09.2006	17,07	
67	2007_0061	75	rejon ul. Kwiatkowskiego	VI/61/07 z 29.01.2007	Nr 63 z 12.04.2007; poz. 1352	1,68	
68	2007_0093	76	dz. Szopienice - część południowo zachodnia	VII/93/07 z 26.02.2007	Nr 63 z 12.04.2007; poz. 1353	112,26	
69	2007_0095	77	rejon Doliny Trzech Stawów	VII/95/07 z 26.02.2007	Nr 63 z 12.04.2007; poz. 1354	95,31	
70	2007_0160	78	rejon ul. Uniczowskiej (teren 2)	IX/160/07 z 25.04.2007	Nr 95 z 30.05.2007; poz. 1940	0,25	
71	2007_0160	78	rejon ul. Marzanny (teren 1)	IX/160/07 z 25.04.2007	Nr 95 z 30.05.2007; poz. 1940	0,63	
72	2007_0194	79	rejon ul. Górniczego Dorobku	X/194/07 z 28.05.2007	Nr 113 z 10.07.2007; poz. 2270	68,16	
73	2007_0216	80	Hierowskiego - Zabłockiego - Krupińskiego	XII/216/07 z 25.06.2007	Nr 127 z 03.08.2007; poz. 2502	17,25	
74	2007_0217	81	Ossowskiego - Bocheńskiego	XII/217/07 z 25.06.2007	Nr 127 z 03.08.2007; poz. 2503	46,51	
75	2007_0218	82	Józefowiec	XII/218/07 z 25.06.2007	Nr 122 z 25.07.2007; poz. 2434	91,32	
76	2007_0219	83	Górniczego Dorobku i autostrada A4	XII/219/07 z 26.06.2007	Nr 127 z 03.08.2007; poz. 2504	29,33	
77	2007_0222	84	rejon Kościuszki (teren 2)	XII/222/07 z 25.06.2007	Nr 122 z 25.07.2007; poz. 2435	9,66	
78	2007_0222	84	rejon Rodańska (teren 3)	XII/222/07 z 25.06.2007	Nr 122 z 25.07.2007; poz. 2435	4,19	
79	2007_0222	84	rejon Ofiar Katynia (teren 1)	XII/222/07 z 25.06.2007	Nr 122 z 25.07.2007; poz. 2435	0,58	
80	2007_0248	85	Pszczynska 10 - wprowadzenie PU	XIII/248/07 z 30.07.2007	Nr 172 z 11.10.2007; poz. 3220	3,36	
81	2007_0292	86	Chorzowska rejon kościoła Św. Jana i Pawła	XIV/292/07 z 30.08.2007	Nr 172 z 11.10.2007; poz. 3221	1,71	
82	2007_0313	87	rejon Szopienicka - tory PKP (teren 1)	XVI/313/07 z 24.09.2007	Nr 185 z 30.10.2007; poz. 3388	3,25	
83	2007_0313	87	rejon ciek u Mleczna (teren 2)	XVI/313/07 z 24.09.2007	Nr 185 z 30.10.2007; poz. 3388	68,33	

Lp.	symbol uchwały Rady Miasta	nr w wykazie planów Urzędu Miejskiego	obszar objęty planem	numer i data uchwały Rady Miasta o uchwaleniu mpzp	publikacja uchwały - nr i data Dziennika Urzędowego Woj. Śląskiego	pow. planu (ha)*	uwagi
84	2007_0314	88	dzielnica Wetnowiec - Dąb	XVI/314/07 z 24.09.2007	Nr 185 z 30.10.2007; poz. 3389	173,46	
85	2007_0329	89	rejon Pszczyńska, 73 Pułku Piechoty	XVII/329/07 z 29.10.2007	Nr 201 z 03.12.2007; poz. 3966	3,53	
86	2008_0438	90	rejon Kościuszki - Zgrzebnioka - Huberta	XXI/438/08 z 28.01.2008	Nr 48 z 17.03.2008; poz. 1055	101,98	
87	2008_0480	91	rejon Radockiego - Bażantów	XXIV/480/08 z 31.03.2008	Nr 97 z 28.05.2008; poz. 1988	2,00	
88	2008_0505	92	rejon Kochłowska, Żeliwna	XXV/505/08 z 25.04.2008	Nr 109 z 13.06.2008; poz. 1988	7,43	
89	2008_0549	93	Bazaltowa - Krzemienna - staw Grunfeld	XXVI/549/08 z 27.05.2008	Nr 134 z 22.07.2008; poz. 2626	4,85	
90	2008_0624	94	rejon Surowcowej	XXIX/624/08 z 28.08.2008	Nr 182 z 03.10.2008; poz. 3322	17,27	
91	2008_0674	95	fragment TG - rejon Odrodzenia	XXXI/674/08 z 27.10.2008	Nr 208 z 04.12.2008; poz. 4048	20,97	
92	2008_0680	96	rejon ul. Gąteczki, DTŚ, Gliwickiej	XXXI/680/08 z 27.10.2008	Nr 212 z 10.12.2008; poz. 4239	9,78	
93	2008_0681	97	rejon Boh. Monte Casino - Leopolda - Wiertnicza	XXXI/681/08 z 27.10.2008	Nr 212 z 10.12.2008; poz. 4240	16,28	
94	2009-0908	98	fragment TG - rejon Panewnicka - Piotrowicka	XLIV/908/09 z 27.07.2009	Nr 162 z 10.09.2009; poz. 3056	24,62	
95	2009-0940	99	fragment TG - rejon Brynowska - Kościuszki	XLV/940/09 z 31.08.2009	Nr 185 z 20.10.2009; poz. 3365	14,45	
96	2009-0941	100	fragment TG - rejon Rolna - Woźniczki	XLV/941/09 z 31.08.2009	Nr 185 z 20.10.2009; poz. 3366	25,94	
97	2009-0961	101	fragment TG rejon Rolna - Ligocka	XLVII/961/09 z 28.09.2009	Nr 204 z 19.11.2009; poz. 14430	52,29	
98	2009-0962	102	rejon Sikorskiego - Graniczna	XLVII/962/09 z 28.09.2009	Nr 204 z 19.11.2009; poz. 14461	11,28	
99	2009-0963	103	rejon Zgrzebnioka - Kościuszki	XLVII/963/09 z 28.09.2009	Nr 204 z 19.11.2009; poz. 14471	10,45	
100	2009-0964	104	rejon Rzepakowa	XLVII/964/09 z 28.09.2009	Nr 204 z 19.11.2009; poz. 14483	6,94	
101	2009-0993	105	rejon Wałowa	XLVIII/993/09 z 26.10.2009		1,94	

stan w dniu 29.10.2009 r. * powierzchnia obszaru objętego planem - wg rejestru planów w bazie danych SIP

Tabl. 2. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w trakcie opracowania (stan na 10.09r.)

Lp.	nr w wykazie UM	obszar objęty planem	numer i data uchwały RM o przystąpieniu do sporządzania mpzp	pow. objęta uchwałą (ha)
1	117p	Murcki rejon Kołodzieja (teren 1)	XXXVIII/793/05 z 21.03.2005	54,38
2	117p	Murcki rejon Ćwiklińskiej (teren 2)	XXXVIII/793/05 z 21.03.2005	1,32
3	117p	Murcki Mastalerza (teren 3)	XXXVIII/793/05 z 21.03.2005	16,79
4	117p	Murcki rejon Domeyki (teren 4)	XXXVIII/793/05 z 21.03.2005	1,26
5	127p	rejon Ceglana - Krzemienna	XLVIII/1006/05 z 24.10.2005	8,61
6	129p	rejon Bocheńskiego - Żeliwna	XLVIII/1009/05 z 24.10.2005	24,94
7	134p	rejon Meteorologów - Ceglana	LVII/1210/06 z 27.03.2006	8,11
8	137p	rejon Obroki (KWK Kleofas)	LXI/1426/06 z 26.06.2006	33,62
9	142p	rejon Korfantego - Jesionowa - Grabowa	LXVII/1608/06 z 26.10.2006	4,32
10	143p	rejon Kijowska - Książęca - Ligocka	LXVII/1609/06 z 26.10.2006	64,58
11	150p	rejon Chrobrego - Tysiąclecia	VII/94/07 z 26.02.2007	19,34
12	151p	rejon Hallera - Korczaka	IX/158/07 z 25.04.2007	97,04
13	154p	rejon Asnyka - Śląska - Kościuszki	XVII/328/07 z 29.10.2007	111,29
14	155p	rejon Bażantów	XIX/358/07 z 26.11.2007	9,18
15	156p	Osiedle Tysiąclecia	XIX/359/07 z 26.11.2007	212,71

Lp.	nr w wykazie UM	obszar objęty planem	numer i data uchwały RM o przystąpieniu do sporządzania mpzp	pow. objęta uchwałą (ha)
16	159p	fragment TG - rejon Pszczyńska - Górniczego Stanu	XXIV/482/08 z 31.03.2008	78,29
17	160p	rejon lotniska Muchowiec	XXVI/550/08 z 27.05.2008	382,63
18	161p	rejon Rożdzieńskiego - Zakopiańska	XXVII/576/08 z 27.06.2008	10,67
19	162p	obszar Śródmieścia Katowic na północ od torów PKP	XXVII/580/08 z 27.06.2008	158,10
20	163p	teren przy ul. Granica Wesolej (teren 3)	XXVIII/601/08 z 28.07.2008	2,56
21	163p	teren przy ul. Chorzowskiej (teren 1)	XXVIII/601/08 z 28.07.2008	3,02
22	163p	teren przy ul. Ściegiennego (teren 2)	XXVIII/601/08 z 28.07.2008	0,61
23	164p	fragment TG rejon A4 i ul. Upadowej	XXXI/675/08 z 27.10.2008	41,64
24	165p	fragment TG KHW rejon ul. Armii Krajowej i Bażantów (teren 1)	XXXI/676/08 z 27.10.2008	31,54
25	165p	fragment TG KHW rejon ul. Łubinowej (teren 2)	XXXI/676/08 z 27.10.2008	2,95
26	166p	rejon ulicy Olimpijskiej	XXXI/678/08 z 27.10.2008	62,55
27	167p	obszar w rejonie Alei Korfantego	XXXI/679/08 z 27.10.2008	6,66
28	168p	fragment TG KWK "Wujek" i KWK "Halemba Wirek" - rejon ul. Panewnickiej	XXXVI/754/09 z 26.01.2009	1559,09
29	169p	fragment TG KWK "Murcki" - rejon ul. Leśników	XXXIX/826/09 z 23.03.2009	29,29
30	170p	rejon Gliwicka - Bracka - Grundmana	XLIII/884/09 z 22.06.2009	130,97

Bilans terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

Tabl. 1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - powierzchnia terenu objęta planami obowiązującymi i w trakcie sporządzania (stan na lipiec 2009 r.)

Jednostka urbanistyczna				obowiązujące														w trakcie sporządzania			
Lp	Symbol	Nazwa jednostki	Powierzchnia (ha)	razem						w tym sporządzone na podstawie ustawy z 1994 r. [1]				w tym sporządzone na podstawie ustawy z 2003 r. [2]				powierzchnia terenu objęta planami		liczba działek ewidencyjnych	
				powierzchnia terenu objęta planami				liczba działek ewidencyjnych		powierzchnia terenu objęta planami		liczba działek ewidencyjnych		powierzchnia terenu objęta planami		liczba działek ewidencyjnych		w ha	% powierzchni jednostki	ogółem	w tym gminnych
				w ha	% powierzchni jednostki	w tym obejmująca tereny górnicze		ogółem	w tym gminnych	w ha	% powierzchni jednostki	ogółem	w tym gminnych	w ha	% powierzchni jednostki	ogółem	w tym gminnych				
1	2	3	4	5	6	7	8			9	10			11	12			13	14	15	16
1	A	Śródmieście	573,72	55,94	9,75	55,94	9,75	407	148	13,87	2,42	78	21	42,07	7,33	329	127	238,67	41,60	2404	857
2	B	Muchowiec	663,63	166,91	25,15	166,91	25,15	673	207	1,44	0,22	4	0	165,47	24,93	669	207	390,08	58,78	519	198
3	C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	232,08	171,39	73,85	171,39	73,85	818	322	0,39	0,17	15	0	171,00	73,68	803	322	0,00	0,00	12	5
4	D	Bogucice	203,19	38,15	18,78	38,15	21,50	513	192	4,78	2,35	99	55	33,37	16,42	414	137	13,08	6,44	244	68
5	E	Koszutka - Wełnowiec	214,04	81,28	37,97	0,68	2,00	277	48	1,07	0,50	30	3	80,21	37,47	247	45	5,16	2,41	68	40
6	F	Dąb - Józefowiec	304,47	279,66	91,85	153,88	97,43	3779	955	20,61	6,77	75	16	259,05	85,08	3704	939	9,62	3,16	169	57
7	G	Osiedle Tysiąclecia	215,73	42,82	19,85	42,82	19,85	185	16	40,08	18,58	178	16	2,74	1,27	7	0	203,91	94,52	634	125
8	H	Załęże	221,31	86,84	39,24	86,84	39,24	462	70	23,41	10,58	65	18	63,43	28,66	397	52	151,22	68,33	1500	415
9	I	Osiedle Witosa - Załęże	454,73	90,44	19,89	90,44	19,89	788	509	32,03	7,04	118	33	58,41	12,84	670	476	58,65	12,90	325	67
10	J	Załęska Hałda	356,1	17,10	4,80	17,10	4,80	22	7	0,00	0,00	0	0	17,10	4,80	22	7	45,16	12,68	94	40
11	K	Brynów	561,06	206,49	36,80	206,49	36,80	3360	713	0,00	0,00	0	0	206,49	36,80	3360	713	9,03	1,61	149	41
12	L	Subcentrum Południe	140,93	98,85	70,14	98,85	70,57	823	194	0,00	0,00	0	0	98,85	70,14	823	194	0,10	0,00	1	0
13	Ł	Ligota - Panewniki	1563,22	58,22	3,72	58,22	7,93	1262	313	6,43	0,41	61	16	51,79	3,31	1201	297	1555,37	99,50	7960	1677
14	M	Piotrowice - Ochojec	776,65	190,76	24,56	186,43	25,86	3276	635	0,44	0,06	8	0	190,32	24,51	3268	635	36,07	4,64	397	111
15	N	Zarzeczce	494,72	138,13	27,92	110,32	36,14	1392	109	1,56	0,32	25	4	136,57	27,61	1367	105	0,64	0,13	6	0
16	O	Podlesie	897,27	287,83	32,08	287,83	33,30	3479	498	6,10	0,68	97	6	281,73	31,40	3382	492	0,00	0,00	0	0
17	P	Kostuchna	825,66	342,62	41,50	342,62	41,50	3293	610	3,15	0,38	12	2	339,47	41,11	3281	608	19,91	2,41	109	26
18	R	Murcki	835,62	4,94	0,59	4,94	0,59	26	17	0,93	0,11	14	8	4,01	0,48	12	9	81,03	9,70	417	105
19	S	Lasy Murckowskie	3227,85	68,30	2,12	68,30	2,12	32	0	0,00	0,00	0	0	68,30	2,12	32	0	0,00	0,00	0	0
20	T	Giszowiec	1187,93	20,59	1,73	20,59	1,73	69	3	17,06	1,44	35	3	3,53	0,30	34	0	80,85	6,81	579	154
21	U	Janów - Nikiszowiec	779,86	74,88	9,60	74,88	9,60	115	18	3,47	0,44	60	3	71,41	9,16	55	15	0,00	0,00	0	0
22	W	Zawodzie	533,37	151,70	28,44	151,26	30,93	499	141	21,90	4,11	120	52	129,80	24,34	379	89	0,00	0,00	0	0
23	Y	Dąbrówka Mała	380,96	19,27	5,06	1,81	6,58	242	97	1,17	0,31	26	14	18,10	4,75	216	83	0,00	0,00	0	0
24	Z	Szopienice - Burowiec	832,32	138,91	16,69	76,73	41,58	596	90	23,47	2,82	98	27	115,44	13,87	498	63	96,94	11,65	795	250
MIASTO KATOWICE RAZEM			16476,42	2832,02	17,19	2513,42	17,99	26388	5912	223,36	1,36	1218	297	2608,66	15,83	25170	5615	2995,49	18,18	16382	4236

[1] ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym

[2] ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Bilans terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

Tabl. 2. Tereny objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego według stanu władania gruntami i stanu zagospodarowania (stan na lipiec 2009 r.)

Jednostka urbanistyczna				Powierzchnia terenów objętych obowiązującymi planami miejscowymi														
Lp	Symbol	Nazwa jednostki	Powierzchnia [ha]	ogółem [ha]	według własności								według istniejącego stanu zagospodarowania					
					grunty stanowiące własność prywatną osób fizycznych [1]		grunty stanowiące własność prywatną innych osób [2]		grunty stanowiące własność gminną [3]		pozostałe grunty stanowiące własność publiczną [3]		tereny zabudowane		tereny niezabudowane [4]		tereny otwarte [5]	
					ogółem [ha]	% powierzchni objętej mpzp	ogółem [ha]	% powierzchni objętej mpzp	ogółem [ha]	% powierzchni objętej mpzp	ogółem [ha]	% powierzchni objętej mpzp	ogółem [ha]	% powierzchni objętej mpzp	ogółem [ha]	% powierzchni objętej mpzp	ogółem [ha]	% powierzchni objętej mpzp
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	A	Śródmieście	573,72	55,94	2,70	4,83	21,57	38,56	19,26	34,43	12,41	22,18	41,74	74,62	2,95	5,27	11,25	20,11
2	B	Muchowiec	663,63	166,91	8,15	4,88	86,07	51,57	41,38	24,79	31,31	18,76	77,67	46,53	37,23	22,31	52,01	31,16
3	C	Osiedle Paderewskiego - Rożdzieńskiego	232,08	171,39	3,66	2,14	65,46	38,19	90,81	52,98	11,46	6,69	86,61	50,53	13,03	7,60	71,75	41,86
4	D	Bogucice	203,19	38,15	2,90	7,60	14,47	37,93	19,61	51,40	1,17	3,07	16,68	43,72	18,85	49,41	2,62	6,87
5	E	Koszutka - Wełnowiec	214,04	81,28	1,08	1,33	65,21	80,23	13,40	16,49	1,59	1,96	35,85	44,11	37,89	46,62	7,54	9,28
6	F	Dąb - Józefowiec	304,47	279,66	44,91	16,06	131,20	46,91	87,22	31,19	16,33	5,84	226,91	81,14	23,46	8,39	29,29	10,47
7	G	Osiedle Tysiąclecia	215,73	42,82	0,06	0,14	13,15	30,71	28,07	65,55	1,54	3,60	12,02	28,07	3,27	7,64	27,53	64,29
8	H	Załęże	221,31	86,84	0,23	0,26	64,19	73,92	11,81	13,60	10,61	12,22	48,31	55,63	37,33	42,99	1,20	1,38
9	I	Osiedle Witosa - Załęże	454,73	90,44	5,09	5,63	29,52	32,64	47,29	52,29	8,54	9,44	45,80	50,64	32,70	36,16	11,94	13,20
10	J	Załęska Hałda	356,1	17,10	0,25	1,46	0,43	2,51	1,20	7,02	15,22	89,01	1,43	8,36	8,32	48,65	7,35	42,98
11	K	Brynów	561,06	206,49	90,99	44,07	57,81	28,00	51,41	24,90	6,28	3,04	173,10	83,83	21,88	10,60	11,51	5,57
12	L	Subcentrum Południe	140,93	98,85	18,69	18,91	57,21	57,88	18,54	18,76	4,41	4,46	86,93	87,94	8,50	8,60	3,42	3,46
13	Ł	Ligota - Panewniki	1563,22	58,22	22,60	38,82	11,63	19,98	21,87	37,56	2,12	3,64	50,80	87,26	6,96	11,95	0,46	0,79
14	M	Piotrowice - Ochojec	776,65	190,76	120,80	63,33	39,39	20,65	29,29	15,35	1,28	0,67	146,77	76,94	38,47	20,17	5,52	2,89
15	N	Zarzeczce	494,72	138,13	124,59	90,20	4,30	3,11	8,37	6,06	0,87	0,63	59,09	42,78	77,67	56,23	1,37	0,99
16	O	Podlesie	897,27	287,83	232,37	80,73	6,54	2,27	34,14	11,86	14,78	5,13	164,79	57,25	118,73	41,25	4,31	1,50
17	P	Kostuchna	825,66	342,62	149,41	43,61	130,71	38,15	48,69	14,21	13,81	4,03	225,22	65,73	104,38	30,47	13,02	3,80
18	R	Murcki	835,62	4,94	0,35	7,09	0,33	6,68	4,26	86,23	0,00	0,00	0,15	3,04	3,73	75,51	1,06	21,46
19	S	Lasy Murckowskie	3227,85	68,30	0,00	0,00	0,46	0,67	0,00	0,00	67,84	99,33	0,35	0,51	31,61	46,28	36,34	53,21
20	T	Giszowiec	1187,93	20,59	1,05	5,10	10,03	48,71	1,01	4,91	8,50	41,28	8,43	40,94	0,38	1,85	11,78	57,21
21	U	Janów - Nikiszowiec	779,86	74,88	3,22	4,30	2,86	3,82	51,10	68,24	17,70	23,64	7,67	10,24	49,25	65,77	17,96	23,99
22	W	Zawodzie	533,37	151,70	3,15	2,08	95,84	63,18	41,92	27,63	10,79	7,11	106,62	70,28	42,52	28,03	2,56	1,69
23	Y	Dąbrówka Mała	380,96	19,27	2,45	12,71	8,45	43,85	7,97	41,36	0,40	2,08	11,33	58,80	5,77	29,94	2,17	11,26
24	Z	Szopienice - Burowiec	832,32	138,91	5,50	3,96	100,07	72,04	17,53	12,62	15,81	11,38	84,16	60,59	50,68	36,48	4,07	2,93
	MIASTO KATOWICE RAZEM		16476,42	2832,02	844,20	29,81	1016,90	35,91	696,15	24,58	274,77	9,70	1718,43	60,68	775,56	27,39	338,03	11,94

[1] w tym grunty gminy i Skarbu Państwa oddane w wieczyste użytkowanie osobom fizycznym

[2] w tym grunty gminy i Skarbu Państwa oddane w wieczyste użytkowanie innym osobom prywatnym

[3] za wyjątkiem oddanych w użytkowanie wieczyste osobom prywatnym (fizycznym lub prawnym)

[4] wolne tereny budowlane, nieużytki i tereny rolne

[5] tereny lasów, wód, zieleni urządzonej i nieurządzonej, w tym położone w ciągach dolin

Zgody na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Tabl. 1. Bilans terenów objętych zgodą na przeznaczenie gruntów na cele nierolnicze i nieleśne oraz kompleksów rolnych nie objętych zgodą, a wymagających jej uzyskania w przypadku przeznaczenia na cel nierolniczy lub nieleśny (stan na październik 2008 r.)

Jednostka urbanistyczna				Tereny objęte zgodą na przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne, wydaną w związku ze sporządzeniem planów uchwalonych			Grunty nie posiadające zgody na przeznaczenie na cele nierolnicze lub nieleśne, a wymagające takiej zgody - zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, w tym:					
Lp	Symbol	Nazwa jednostki	Powierz-chnia (ha)				grunty rolne klasy bonitacyjnej IV i wyższej			grunty rolne organiczne klasy bonitacyjnej V i VI i torfowisk		
							powierzchnia		liczba działek ewidencyjnych	powierzchnia		liczba działek ewidencyjnych
				w ha	% powierzchni jednostki		w ha	% powierzchni jednostki			w ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	A	Śródmieście	573,72	23,87	4,16	170	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
2	B	Muchowiec	663,63	11,59	1,75	60	24,52	3,69	44	0,00	0,00	0
3	C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	232,08	4,13	1,78	23	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
4	D	Bogucice	203,19	20,81	10,24	230	14,38	7,08	51	0,00	0,00	0
5	E	Koszutka - Wełnowiec	214,04	17,38	8,12	166	2,23	1,04	5	0,00	0,00	0
6	F	Dąb - Józefowiec	304,47	48,82	16,04	617	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
7	G	Osiedle Tysiąclecia	215,73	25,54	11,84	305	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
8	H	Załęże	221,31	26,48	11,97	168	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
9	I	Osiedle Witosa - Załęże	454,73	53,68	11,81	106	2,85	0,63	1	0,00	0,00	0
10	J	Załęska Hałda	356,1	48,46	13,61	181	13,85	3,89	25	0,00	0,00	0
11	K	Brynów	561,06	138,56	24,70	2193	5,62	1,00	23	0,00	0,00	0
12	L	Subcentrum Południe	140,93	27,93	19,82	431	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
13	Ł	Ligota - Panewniki	1563,22	241,29	15,44	3642	31,39	2,01	50	13,11	0,84	28
14	M	Piotrowice - Ochojec	776,65	351,64	45,28	5814	4,29	0,55	11	1,29	0,17	3
15	N	Zarzecze	494,72	304,95	61,64	1662	6,56	1,33	7	7,80	1,58	10
16	O	Podlesie	897,27	407,87	45,46	3826	86,15	9,60	197	6,34	0,71	28
17	P	Kostuchna	825,66	289,39	35,05	2797	9,21	1,12	20	0,91	0,11	4
18	R	Murcki	835,62	57,93	6,93	696	4,10	0,49	5	0,00	0,00	0
19	S	Lasy Murckowskie	3227,85	2,82	0,09	10	22,81	0,71	10	11,86	0,37	3
20	T	Giszowiec	1187,93	0,00	0,00	0	8,14	0,69	36	0,00	0,00	0
21	U	Janów - Nikiszowiec	779,86	103,21	13,23	405	18,81	2,41	33	0,00	0,00	0
22	W	Zawodzie	533,37	16,65	3,12	120	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
23	Y	Dąbrówka Mała	380,96	82,89	21,76	703	7,20	1,89	23	0,00	0,00	0
24	Z	Szopienice - Burowiec	832,32	117,82	14,16	876	12,25	1,47	65	0,00	0,00	0
MIASTO KATOWICE RAZEM			16476,42	2423,71	14,71	25201	274,36	1,67	606	41,32	0,25	76

Zgody na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Tabl. 2. Wykaz zgód pozyskanych w latach 1985 - 2007 na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne

Organ wydający decyzję	Dokument	Grunty rolne objęte zgodą w ha	Grunty wnioskowane do zmiany przeznaczenia w ha	Plan	Nr mpzp	Uchwała
Min. Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej	GZU.Sd.0601/Z-27101/85, 1985-11-07	Grunty kl. IIlb - 11,05, Grunty kl. IV - 165,96	Grunty kl. IIlb - 16,59, Grunty kl. IV - 219,19	projekt wariantowych założeń do planu ogólnego		XXV/142/88, 16.06.1988
Główny Geodeta Woj. w uzup. stan. Min. Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej	G.III-8-7441/18/85, 1985-11-22	Grunty kl. V - 170,42, Grunty kl. VI - 12,27	Grunty kl. V - 175,28, Grunty kl. VI - 31,62	projekt wariantowych założeń do planu ogólnego		XXV/142/88, 16.06.1988
Min. Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej	GZU.og.0602/Z-27101/91, 1991-05-08	Grunty kl. III - 70,26, Grunty kl. IV - 502,68	Grunty kl. III - 70,26, Grunty kl. IV - 502,68	Projekt miejsc. perspekt. planu ogólnego zagosp. przestrzennego miasta Katowice		XXIV/120/91, 1.07.1991
Wojewoda Katowicki	G-8-7441/8/9, 1991-05-22	Grunty kl. V i VI - 190,15	Grunty kl. V i VI - 190,15	Projekt miejsc. perspekt. planu ogólnego zagosp. przestrzennego miasta Katowice		XXIV/120/91, 1.07.1991
Wojewoda Katowicki	Gd. I-7/6014/4/98, 1998-03-27	RIV - 6,17	RIV - 6,17	Górnośląska - Kościuszki - Zgrzebnioła - Meteorologów	58	XL/824/05 , 25.04.2005
Wojewoda Śląski	GN.II-4/3/7711/43/01, 2001-08-20	grunty kl. IV - 30,55	grunty kl. IV - 30,55	rejon al. Górnośląska - ul. Graniczna - ul. Francuska	poza planem	
Min. Rolnictwa i Rozwoju Wsi	GZ.tr.057-602-470/06, 2006-08-18	RIIIb, PsIII - 1,99	RIIIb, PsIII - 1,99	dzielnica Dąb - Wełnowiec	88	XVI/314/07, 24.09.2007
Marszałek Województwa Śląskiego	TW-6014-63/Ka/06, 2006-11-20 dec. 2330 TW/2006	grunty kl. IV - 6,6122	grunty kl. IV - 6,6122	Hierowskiego - Zabłockiego - Krupińskiego	80	XII/216/07, 25.06.2007
Marszałek Województwa Śląskiego	TW-6014-66/Ka/06/07, 2007-01-15 dec. 98 TW/2007	grunty kl. IV - 4,10	grunty kl. IV - 4,10	Ossowskiego - Bocheńskiego	81	XII/217/07, 25.06.2007
Min. Rolnictwa i Rozwoju Wsi	GZ.tr.057-602-696/06, 2007-01-18	grunty kl. III - 17,10	grunty kl. III - 17,10	rejon ul. Górniczego Dorobku	79	X/194/07, 28.05.2007
Marszałek Województwa Śląskiego	TW-6014 62/Ka/06/07, 2007-02-02 dec. 253 TW/2007	grunty kl. IV - 21,82	grunty kl. IV - 21,82	rejon ul. Górniczego Dorobku	79	X/194/07, 28.05.2007
Marszałek Województwa Śląskiego	TW-6014-3/kA/07, 2007-08-06 dec. 2030 TW/2007	grunty kl. IV - 1,4691	grunty kl. IV - 1,4691	rejon Ceglana, Krzemienna	127	w sprawie przystąpienia do sporządzenia mpzp

Tabl. 3. Wykaz zgód pozyskanych w latach 1985 - 2007 na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Organ wydający decyzję	Dokument	Grunty rolne objęte zgodą w ha	Grunty wnioskowane do zmiany przeznaczenia w ha	Plan	Nr mpzp	Uchwała
Minister Środowiska	ZS-2120/28/2004, 2004-02-27	Grunty leśne Skarbu Państwa - 0,10	Grunty leśne Skarbu Państwa - 0,10	Górnośląska - Kościuszki - Zgrzebnioła - Meteorologów	58	XL/824/05, 25.04.2005
Minister Środowiska	ZS-2120/152/2006, 2006-09-19	Grunty leśne Skarbu Państwa - 0,4032	Grunty leśne Skarbu Państwa - 0,4032	Górniczego Dorobku i autostrada A4	79	X/194/07, 28.05.2007
Marszałek Woj. Śląskiego	TW-6015-40/Ka/06, 2006-11-13 decyzja nr 2267TW/2006	Grunty leśne nie stanowiące własności Skarbu Państwa - 0,4263	Grunty leśne nie stanowiące własności Skarbu Państwa - 0,4263	rejon ul. Marzanny (teren 1)	78	IX/160/07, 25.04.2007
Minister Środowiska	ZS-3120/164/2006, 2006-10-19	Grunty leśne Skarbu Państwa - 1,19	Grunty leśne Skarbu Państwa - 1,19	rejon ul. Kwiatkowskiego	75	VI/61/07, 29.01.2007
Minister Środowiska	ZS-P-2120/48/2007, 2007-04-12	Grunty leśne Skarbu Państwa - 0,2531	Grunty leśne Skarbu Państwa - 0,2531	Pszczynska 10 - wprowadzenie PU	85	XIII/248/07, 30.07.2007
Minister Środowiska	ZS-D-120/108/2007, 2007-06-21	Grunty leśne Skarbu Państwa - 5,17	Grunty leśne Skarbu Państwa - 5,17	rejon ciekłu Mleczna (teren 2)	87	XVI/313/07, 24.09.2007
Minister Środowiska	ZS-D-120/108/2007, 2007-06-21	Grunty leśne Skarbu Państwa - 0,50	Grunty leśne Skarbu Państwa - 0,50	rejon Szopienicka - tory PKP (teren 1)	87	XVI/313/07, 24.09.2007

Decyzje o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji celu publicznego

Tabl. 1. Decyzje o warunkach zabudowy wydane w latach 2005 - 2008

Jednostka urbanistyczna				powierzchnia terenu objęta decyzjami			Liczba działek ewidencyjnych	Liczba decyzji																
Lp	Symbol	Nazwa jednostki	Powierzchnia (ha)	w ha	% powierzchni jednostki			ogółem	według rodzaju zamierzenia inwestycyjnego								według lat							
					ogółem [1]	w tym nie zalesionej [2]			budowa (zagospodarowanie nowych terenów)		modernizacja, rozbudowa		uzupełnienie zagospodarowania istniejących nieruchomości zabudowanych		zmiana sposobu użytkowania		2005		2006		2007		2008	
									liczba	% ogółem	liczba	% ogółem	liczba	% ogółem	liczba	% ogółem	liczba	% ogółem	liczba	% ogółem	liczba	% ogółem	liczba	% ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	A	Śródmieście	573,72	59,2	10,3	10,3	486	446	67	7,7	40	10,7	1	1,6	338	44	86	15,2	136	25,2	120	22,7	104	24
2	B	Muchowiec	663,63	16,2	2,4	3,2	46	16	11	1,3	3	0,8	0	0	2	0,3	4	0,7	3	0,6	6	1,1	2	0,5
3	C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	232,08	15,6	6,7	6,7	45	32	8	0,9	3	0,8	1	1,6	20	2,6	8	1,4	13	2,4	6	1,1	5	1,2
4	D	Bogucice	203,19	6,3	3,1	3,1	35	32	15	1,7	3	0,8	2	3,2	12	1,6	10	1,8	9	1,7	7	1,3	6	1,4
5	E	Koszutka - Wetnowiec	214,04	31,3	14,6	14,6	139	70	16	1,8	18	4,8	2	3,2	34	4,4	21	3,7	13	2,4	20	3,8	13	3
6	F	Dąb - Józefowiec	304,47	15,7	5,1	5,1	70	52	16	1,8	13	3,5	1	1,6	22	2,9	24	4,2	19	3,5	9	1,7	0	0
7	G	Osiedle Tysiąclecia	215,73	40,7	18,9	18,9	37	43	25	2,9	2	0,5	0	0	16	2,1	14	2,5	8	1,5	9	1,7	12	2,8
8	H	Załęże	221,31	12,8	5,8	5,8	62	50	11	1,3	10	2,7	0	0	29	3,8	18	3,2	13	2,4	13	2,5	6	1,4
9	I	Osiedle Witosa - Załęże	454,73	61,6	13,5	14,8	115	61	24	2,8	12	3,2	4	6,5	21	2,7	15	2,7	16	3	20	3,8	10	2,3
10	J	Załęska Hałda	356,1	7,6	2,1	4,5	28	19	12	1,4	5	1,3	0	0	2	0,3	5	0,9	6	1,1	3	0,6	5	1,2
11	K	Brynów	561,06	30,9	5,5	5,8	178	131	51	5,9	41	11	5	8,1	34	4,4	38	6,7	43	8	37	7	13	3
12	L	Subcentrum Południe	140,93	7,9	5,6	5,7	63	31	12	1,4	13	3,5	1	1,6	5	0,7	14	2,5	9	1,7	3	0,6	5	1,2
13	Ł	Ligota - Panewniki	1563,22	109,8	7	13	399	255	138	15,9	54	14,5	4	6,5	59	7,7	76	13,4	62	11,5	63	11,9	54	12,5
14	M	Piotrowice - Ochojec	776,65	39	5	7,6	282	190	105	12,1	37	9,9	6	9,7	42	5,5	52	9,2	45	8,3	49	9,3	44	10,2
15	N	Zarzeczce	494,72	25,4	5,1	5,9	118	74	63	7,3	5	1,3	2	3,2	4	0,5	19	3,4	16	3	20	3,8	19	4,4
16	O	Podlesie	897,27	37,3	4,2	5,6	180	135	99	11,4	22	5,9	6	9,7	8	1	36	6,4	23	4,3	37	7	39	9
17	P	Kostuchna	825,66	39,2	4,8	8	101	60	49	5,6	5	1,3	3	4,8	3	0,4	17	3	11	2	15	2,8	17	3,9
18	R	Murcki	835,62	5,5	0,7	2,3	47	32	11	1,3	12	3,2	1	1,6	8	1	7	1,2	5	0,9	6	1,1	14	3,2
19	S	Lasy Murckowskie	3227,85	71,9	2,2	28,3	8	8	3	0,3	2	0,5	1	1,6	2	0,3	4	0,7	2	0,4	0	0	2	0,5
20	T	Giszowiec	1187,93	53,2	4,5	15,3	146	63	20	2,3	13	3,5	3	4,8	27	3,5	24	4,2	12	2,2	17	3,2	10	2,3
21	U	Janów - Nikiszowiec	779,86	33,1	4,2	6,8	77	33	21	2,4	5	1,3	1	1,6	6	0,8	8	1,4	8	1,5	8	1,5	9	2,1
22	W	Zawodzie	533,37	97,6	18,3	21,6	263	77	32	3,7	17	4,6	4	6,5	24	3,1	28	4,9	20	3,7	20	3,8	9	2,1
23	Y	Dąbrówka Mała	380,96	21,4	5,6	5,6	92	60	20	2,3	10	2,7	5	8,1	25	3,3	15	2,7	16	3	15	2,8	14	3,2
24	Z	Szopienice - Burowiec	832,32	52,8	6,3	6,3	169	102	39	4,5	28	7,5	9	14,5	26	3,4	23	4,1	32	5,9	26	4,9	21	4,8
MIASTO KATOWICE RAZEM			16476,42	891,74	5,4	9,2	3186	2072	868	100	373	100	62	100	769	100	566	100	540	100	529	100	433	100

[1] powierzchnia jednostki ogółem

[2] powierzchnia jednostki z pominięciem powierzchni terenów PGL Lasy Państwowe

Decyzje o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji celu publicznego

Tabl. 2. Decyzje o ustaleniu lokalizacji celu publicznego wydane w latach 2005 - 2008

Jednostka urbanistyczna				powierzchnia terenu objęta decyzjami		Liczba działek ewidencyjnych	Liczba decyzji																
Lp	Symbol	Nazwa jednostki	Powierzchnia (ha)	w ha	% powierzchni jednostki		ogółem	według rodzaju zamierzenia inwestycyjnego								według lat							
								budowa (zagospodarowanie nowych terenów)		modernizacja, rozbudowa		uzupełnienie zagospodarowania istniejących nieruchomości zabudowanych		zmiana sposobu użytkowania		2005		2006		2007		2008	
								liczba	% ogółem	liczba	% ogółem	liczba	% ogółem	liczba	% ogółem	liczba	% ogółem	liczba	% ogółem	liczba	% ogółem	liczba	% ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	A	Śródmieście	573,72	146,87	25,6	716	108	14	66,7	28	30,1	53	15,5	13	56,5	27	29	31	22,1	35	20,3	15	20,5
2	B	Muchowiec	663,63	60,83	9,2	58	9	1	4,8	0	0	8	2,3	0	0	2	2,2	2	1,4	4	2,3	1	1,4
3	C	Osiedle Paderewskiego - Rożdzieńskiego	232,08	5,69	2,5	25	5	0	0	3	3,2	1	0,3	1	4,3	3	3,2	1	0,7	1	0,6	0	0
4	D	Bogucice	203,19	12,22	6,0	46	6	1	4,8	2	2,2	3	0,9	0	0	2	2,2	1	0,7	3	1,7	0	0
5	E	Koszutka - Wełnowiec	214,04	19,11	8,9	83	10	0	0	3	3,2	7	2,1	0	0	2	2,2	2	1,4	4	2,3	2	2,7
6	F	Dąb - Józefowiec	304,47	22,77	7,5	42	6	0	0	1	1,1	5	1,5	0	0	1	1,1	1	0,7	4	2,3	0	0
7	G	Osiedle Tysiąclecia	215,73	83,02	38,5	53	11	0	0	2	2,2	7	2,1	2	8,7	2	2,2	3	2,1	5	2,9	3	4,1
8	H	Załęże	221,31	33,89	15,3	368	14	0	0	1	1,1	12	3,5	1	4,3	3	3,2	4	2,9	4	2,3	3	4,1
9	I	Osiedle Witosa - Załęże	454,73	90,48	19,9	149	28	0	0	2	2,2	26	7,6	0	0	1	1,1	12	8,6	9	5,2	6	8,2
10	J	Załęska Hałda	356,1	95,76	26,9	35	4	0	0	1	1,1	3	0,9	0	0	1	1,1	0	0	2	1,2	1	1,4
11	K	Brynów	561,06	42,28	7,5	200	34	1	4,8	3	3,2	30	8,8	0	0	5	5,4	11	7,9	14	8,1	4	5,5
12	L	Subcentrum Południe	140,93	1,12	0,8	8	5	1	4,8	2	2,2	2	0,6	0	0	1	1,1	0	0	3	1,7	1	1,4
13	Ł	Ligota - Panewniki	1563,22	205,73	13,2	731	56	1	4,8	10	10,8	40	11,7	5	21,7	12	12,9	15	10,7	21	12,2	8	11
14	M	Piotrowice - Ochojec	776,65	27,44	3,5	188	29	0	0	7	7,5	22	6,5	0	0	10	10,8	10	7,1	5	2,9	4	5,5
15	N	Zarzeczce	494,72	15,13	3,1	36	17	0	0	0	0	17	5	0	0	0	0	5	3,6	7	4,1	5	6,8
16	O	Podlesie	897,27	16,81	1,9	78	20	0	0	1	1,1	19	5,6	0	0	0	0	6	4,3	13	7,6	1	1,4
17	P	Kostuchna	825,66	193,45	23,4	140	18	0	0	0	0	18	5,3	0	0	1	1,1	3	2,1	9	5,2	5	6,8
18	R	Murcki	835,62	24,55	2,9	66	10	0	0	2	2,2	8	2,3	0	0	1	1,1	5	3,6	2	1,2	2	2,7
19	S	Lasy Murckowskie	3227,85	33,04	1,0	10	1	0	0	0	0	1	0,3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,4
20	T	Giszowiec	1187,93	12,48	1,1	67	15	0	0	4	4,3	10	2,9	1	4,3	2	2,2	6	4,3	7	4,1	0	0
21	U	Janów - Nikiszowiec	779,86	8,23	1,1	11	10	0	0	2	2,2	8	2,3	0	0	2	2,2	1	0,7	5	2,9	2	2,7
22	W	Zawodzie	533,37	51,21	9,6	390	14	1	4,8	1	1,1	12	3,5	0	0	4	4,3	4	2,9	3	1,7	3	4,1
23	Y	Dąbrówka Mała	380,96	20,28	5,3	53	12	1	4,8	0	0	11	3,2	0	0	2	2,2	2	1,4	6	3,5	0	0
24	Z	Szopienice - Burowiec	832,32	59,02	7,1	247	36	0	0	18	19,4	18	5,3	0	0	9	9,7	15	10,7	6	3,5	6	8,2
MIASTO KATOWICE RAZEM			16476,42	1281,41	7,8	3800	478	21	100	93	100	341	100	23	100	93	100	140	100	172	100	73	100

Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans terenu i zasobów w jednostkach urbanistycznych

Tabl. 1. Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans terenu - powierzchnia w ha.

Elementy struktury funkcjonalno - przestrzennej			Nazwa i symbol jednostki urbanistycznej																									
Funkcja obszaru	Stan ukształtowania / utrwalenia funkcji		Śródmieście	Muchowiec	Osiedle Paderewskiego - Różdzińskiego	Bogucice	Koszutka - Wetnowiec	Dąb - Józefowiec	Osiedle Tysiąclecia	Załęże	Osiedle Witosa - Załęże	Załęska Halda	Brynów	Subcentrum Południe	Ligota - Panewniki	Piotrowice - Ochojec	Zarzecze	Podlesie	Kostuchna	Murcki	Lasy Murckowskie	Giszowiec	Janów - Nikiszowiec	Zawodzie	Dąbrówka Mała	Szopienice - Burowiec		
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	W	Y	Z	SUMA	
OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWEJ																												
Tereny mieszkaniowe o niskiej i średniej intensywności zabudowy	uksztaltowane	MN	0	0	0	0	11,6	30,3	0	7,0	0	3,2	124,6	14,5	151,4	91,5	0	57,8	99,7	27,2	0	48,4	30,3	0	2,9	13,1	713,5	
	kształtujące się	MNk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50,4	51,7	203,2	319,1	90,5	0	0	0	0	0	0	0	714,9	
Tereny mieszkaniowe o wysokiej intensywności zabudowy	uksztaltowane	MW	18,4	0	48,1	56,9	38,3	98,0	64,2	20,2	52,6	0	93,7	1,5	123,0	79,4	0	0,1	16,9	30,1	0	59,3	36,2	31,5	19,9	39,6	927,9	
OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ																												
Tereny mieszkaniowo-usługowe z przewagą zabudowy wolnostojącej o niskiej intensywności	uksztaltowane	MNU	0	0	0	0	0	0,9	0	0	0	0	23,5	12,8	1,4	56,2	0	0	2,5	0	1,5	0	0	0	0	25,8	124,6	
	kształtujące się	MNUk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10,3	0	0	33,6	0	0	53,9	15,1	0	0	0	0	19,3	0	132,2	
Tereny mieszkaniowo-usługowe z przewagą zabudowy zwartej wielofunkcyjnej	uksztaltowane	MWU	165,9	0	6,6	0	0	0	0,1	19,1	0	0	0	0	1,6	0	0	0	0	0	0	0	0	3,8	0	20,4	217,5	
	kształtujące się	MWUk	4,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21	
Tereny ścisłego centrum handlowo-usługowego miasta		CH	12,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12,9	
Tereny ośrodków handlowo-usługowych o randze lokalnej		UH	3,0	0	1,0	0	0	0	3,3	0	0	0	0	0,7	0	0,6	0	0	0	0	0	2,6	0	0	0	0,3	11,5	
Tereny usług z zielenią urządzoną		U/ZU	16,2	8,0	12,4	0	0	13,9	26,0	17,2	22,1	0,9	2,3	0	13,1	0	0	1,8	7,8	11,6	9,8	11,3	18,4	0	13,3	19,6	225,7	
Tereny sportowo-rekreacyjne, parkowe		ZU	11,6	84,1	41,2	4,9	4,1	1,0	0	0	0	2,7	53,4	0	23,4	0	0	0	0	13,8	14,3	4,4	6,3	1,0	1,9	0	268,1	
Tereny ogrodów działkowych		ZD	5,2	38,2	0	27,1	16,1	7,8	0	7,7	24,1	19,9	13,9	0	22,9	5,9	0	0	2,9	9,0	0	9,6	12,9	0	3,3	4,7	231,2	
OBSZARY O FUNKCJI GOSPODARCZEJ																												
Tereny funkcji metropolitalnych (z przewagą usług publicznych o randze regionalnej oraz zabudowy usługowej i wielofunkcyjnej o wysokiej intensywności)	uksztaltowane	UM	69,2	0	3,9	0	0	0	0	0	0	0	4,1	0	1,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	78,6	
	kształtujące się	UMk	22,2	4,9	11,6	0,1	9,6	0	0	1,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50,1	
Tereny funkcji metropolitalnych z zielenią urządzoną		UM/ZU	6,9	7,5	0	3,6	0	0	0	0	0	0	0	0	60,9	12,6	0	0	0	0	7,7	0	0	0	0	0	99,2	
Tereny centrów handlowych o randze regionalnej		UC	0	17,4	0	0	0	19,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8,9	11,9	0	57,9		
Tereny koncentracji usług i obiektów handlu detalicznego o randze ponadlokalnej	uksztaltowane	U	4,3	2,5	4,7	0	10,8	0,9	0,6	11,3	0	0	7,8	6,6	0	8,7	0	0	0,03	3,3	0	2,0	2,5	2,0	7,0	0	75,03	
	kształtujące się	Uk	0	11,7	0	0	0	0	0	8,9	21,3	0	0	0	0	6,6	0	0	0	0	0	0	44,9	4,3	1,1	98,8		
Tereny produkcyjno-usługowe: zakładów przemysłowych, infrastruktury technicznej, zaplecza komunalnego		P	0	10,6	0	0	3,2	0	0	12,0	0	0	39,2	0	0	1,5	0	0	70,5	12,3	108,7	69,1	45,4	28,3	0	36,7	437,5	
Obszary mieszanych funkcji gospodarczych z przewagą handlu hurtowego, magazynów, baz, nieuciążliwych zakładów produkcyjnych	uksztaltowane	PUH	3,5	4,5	0	4,1	20,8	0	3,4	1,2	79,0	0	10,2	30,4	68,9	9,8	0	0,7	24,6	3,5	0	15,2	10,7	45,9	13,2	62,6	412,2	
	do przekształcenia [2]	PUHp	6,5	0	13,6	0	1,0	18,9	2,5	23,2	0	0	0	25,4	14,3	8,5	0	0	3,9	0	0	9,6	0	0	0	6,4	133,8	
	kształtujące się [1]	UP	0	0	0	0	8,0	8,0	0	7,0	0	0	7,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43,5	0	19,9	94		
Tereny poprzemysłowe, zagospodarowane ekstensywnie, o nieukształtowanej strukturze przestrzennej	do przekształcenia	UHPn	0	0	0	0	0	0	0	0	76,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,1	55,5	0	56,3	192,4		
Tereny rolne		R	0	0	0	0	0	0	0	0	4,8	0	0	0	8,5	7,9	84,2	69,2	3,0	0	8,9	0	1,4	0	0	187,9		
OBSZARY O FUNKCJI NIEUKSZTAŁTOWANEJ																												
Tereny o mieszanej, nieuporządkowanej strukturze użytkowania usługowego, produkcyjnego i mieszkaniowego		MPU	7,8	0	8,0	20,4	10,9	22,2	0	12,6	0	4,8	9,2	8,4	10,8	3,2	10,6	7,9	9,5	26,9	0	0	0	9,8	37,9	48,6	269,5	
Tereny użytkowane ekstensywnie z rzadką zabudową mieszkaniową, usługową i produkcyjną		BN	39,7	68,7	3,9	35,5	13,8	18,2	7,7	0,1	35,1	71,2	17,3	6,3	12,1	3,1	0	11,9	13,4	20,7	0	3,1	110,1	1,7	29,9	55,6	579,1	
Tereny nieużytków		N	14,3	0	5,5	17,2	47,5	8,5	2,8	19,9	25,0	0,4	2,8	0	48,9	0,5	2,9	6,4	10,3	27,6	0	29,8	82,2	42,8	40,3	81,4	517	

Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans terenu i zasobów w jednostkach urbanistycznych

Elementy struktury funkcjonalno - przestrzennej			Nazwa i symbol jednostki urbanistycznej																								
Funkcja obszaru	Stan ukształtowania / utrwalenia funkcji		Śródmieście	Muchowiec	Osiedle Paderewskiego - Rożdżeńskie	Bogucice	Koszutka - Wetnowiec	Dąb - Józefowiec	Osiedle Tysiąclecia	Załęże	Osiedle Witosza - Załęże	Załęska Hatka	Brynów	Subcentrum Południe	Ligota - Panewniki	Piotrowice - Ochojec	Zarzeczce	Podlesie	Kostuchna	Murcki	Lasy Murckowskie	Giszowiec	Janów - Nikiszowiec	Zawodzie	Dąbrówka Mała	Szopienice - Burowiec	
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	W	Y	Z	SUMA
Tereny o wygasającej funkcji rolniczej		BR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	53,2	53,2
Tereny zieleni nieurządzonej		ZZ	0,4	0	2,1	11,0	3,1	23,4	44,5	3,2	2,5	2,6	13,0	0,7	11,6	1,7	0	1,4	3,1	6,8	5,3	6,3	0	3,5	33,0	66,1	245,3
OBSZARY O FUNKCJI PRZYRODNICZO-EKOLOGICZNEJ																											
Tereny leśne		ZL	0	140,5	0	0	0	3,0	0	0	39,1	204,4	31,9	2,6	735,1	265,8	108,4	242,7	341,6	581,0	2943,5	834,2	284,0	84,7	0	0	6842,5
Tereny ciągów ekologicznych		ZE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,4	4,1	2,9	102,9	40,9	75,1	102,1	42,6	4,2	94,8	0	40,5	0	0	19,8	534,3
Tereny ciągów ekologicznych przegrodzone zabudową		ZEz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6,1	6,8	0	4,3	0	0	0	0	0	0	0	0	17,2
TERENY KOMUNIKACJI																											
Tereny dróg i urządzeń obsługi komunikacji samochodowej		KD	93,5	48,8	34,1	22,4	13,8	27,7	30,6	36,9	51,0	21,4	50,7	19,4	44,8	35,3	9,9	19,6	16,5	25,2	35,6	52,5	53,6	61,0	28,7	51,6	884,6
Tereny kolei		KK	45,4	120,2	8,1	0	0	0	0	8,0	21,8	19,0	22,6	8,8	43,9	17,1	0	19,5	10,9	10,4	0	14,6	26,3	13,6	12,9	48,1	471,2
Tereny lotnisk		KL	0	85,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	85,5
POZOSTAŁE																											
Tereny infrastruktury technicznej		IT	0	0	0	0	0	0	14,5	0	0	0	0	0	0	0	0	12,2	0	0	0	0	0	19,5	98,9	1,0	146,1
Tereny o funkcji specjalnej		IS	9,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34,1
Tereny cmentarzy		ZC	10,9	1,5	0	0	0,6	2,0	2,3	2,1	0	0	0	0	5,0	2,1	0,5	1,1	1,6	6,3	0	0,7	2,3	25,2	2,1	4,8	71,1
Tereny wód		W	2,3	9,4	27,4	0	0,8	0	13,3	2,3	0	1,4	1,9	0	1,1	1,4	0	0	0,2	0,3	5,4	8,1	12,9	6,4	0	95,8	190,4

[1] podlegające restrukturyzacji i modernizacji z utrwaleniem funkcji gospodarczej (w tym parki przemysłowe)

[2] podlegające lub wymagające restrukturyzacji w kierunku zabudowy wielofunkcyjnej śródmiejskiej

Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans terenu i zasobów w jednostkach urbanistycznych

Tabl. 2. Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans w jednostkach urbanistycznych - liczba działek.

Elementy struktury funkcjonalno - przestrzennej			Nazwa i symbol jednostki urbanistycznej																											
Funkcja obszaru	Stan ukształtowania / utrwalenia funkcji	Kod	Śródmieście	Muchowiec	Osiedle Paderewskiego - Rożdzińskiego	Bogucice	Koszutka - Wetnowiec	Dąb - Józefowiec	Osiedle Tysiąclecia	Załęże	Osiedle Witosza - Załęże	Zatęska Hałda	Brynów	Subcentrum Południe	Ligota - Panewniki	Piotrowice - Ochojec	Zarzeczce	Podlesie	Kostuchna	Murcki	Lasy Murckowskie	Giszowiec	Janów - Nikiszowiec	Zawodzie	Dąbrówka Mała	Szopienice - Burowiec				
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	W	Y	Z	SUMA			
OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWEJ																														
Tereny mieszkaniowe o niskiej i średniej intensywności zabudowy	uksztaltowane	MN	0	0	0	0	282	744	0	150	0	115	2 469	334	3 627	1 667	0	846	1 577	462	0	669	437	0	52	467	13898			
	kształtujące się	MNk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	555	685	1 532	2 817	828	0	0	0	0	0	0	0	6417			
Tereny mieszkaniowe o wysokiej intensywności zabudowy	uksztaltowane	MW	357	0	336	998	919	1 600	266	320	560	0	1 195	34	1 748	1 379	0	2	270	436	0	1 119	510	502	197	460	13208			
OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ																														
Tereny mieszkaniowo-usługowe z przewagą zabudowy wolnostojącej o niskiej intensywności	uksztaltowane	MNU	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	478	195	3	1 316	0	0	17	0	5	0	0	0	0	303	2325			
	kształtujące się	MNUk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	173	0	0	403	0	0	485	133	0	0	0	0	311	0	1505			
Tereny mieszkaniowo-usługowe z przewagą zabudowy zwartej wielofunkcyjnej	uksztaltowane	MWU	3 121	0	121	0	0	0	1	383	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	69	0	343	4052			
	kształtujące się	MWUk	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	99			
Tereny ścisłego centrum handlowo-usługowego miasta		CH	275	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	275			
Tereny ośrodków handlowo-usługowych o randze lokalnej		UH	6	0	8	0	0	0	10	0	0	0	0	4	0	2	0	0	0	0	0	33	0	0	0	0	63			
Tereny usług z zielenią urządzoną		U/ZU	51	201	109	0	0	31	40	35	74	6	24	0	157	0	0	2	19	48	13	56	55	0	26	70	1017			
Tereny sportowo-rekreacyjne, parkowe		ZU	35	19	73	8	19	5	0	0	0	1	26	0	20	0	0	0	0	16	31	5	12	44	6	0	320			
Tereny ogrodów działkowych		ZD	5	88	0	68	38	23	0	12	30	37	14	0	42	8	0	0	10	6	0	6	9	0	2	9	407			
OBSZARY O FUNKCJI GOSPODARCZEJ																														
Tereny funkcji metropolitalnych (z przewagą usług publicznych o randze regionalnej oraz zabudowy usługowej i wielofunkcyjnej o wysokiej intensywności)	uksztaltowane	UM	454	0	48	0	0	0	0	0	0	0	15	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	523			
	kształtujące się	UMk	207	28	117	7	110	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	481			
Tereny funkcji metropolitalnych z zielenią urządzoną		UM/Z U	28	24	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	61	21	0	0	0	0	0	16	0	0	0	0	165			
Tereny centrów handlowych o randze regionalnej		UC	0	36	0	0	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	32	0	100				
Tereny koncentracji usług i obiektów handlu detalicznego o randze ponadlokalnej	uksztaltowane	U	18	8	31	0	81	18	7	9	0	0	51	42	0	118	0	0	1	16	0	8	6	5	42	0	461			
	kształtujące się	Uk	0	51	0	0	0	0	0	150	46	0	0	0	0	77	0	0	0	0	0	0	0	328	52	10	714			
Tereny produkcyjno-usługowe: zakładów przemysłowych, infrastruktury technicznej, zaplecza komunalnego		P	0	4	0	0	16	0	0	20	0	0	89	0	0	9	0	0	42	0	14	46	55	36	0	47	378			
Obszary mieszanych funkcji gospodarczych z przewagą handlu hurtowego, magazynów, baz, nieuciążliwych zakładów produkcyjnych	uksztaltowane	PUH	27	5	0	18	99	0	4	2	377	0	49	64	117	22	0	4	71	58	0	52	35	154	78	222	1458			
	do przekształcenia [2]	PUHp	34	0	76	0	49	118	1	167	0	0	0	115	30	51	0	0	4	0	0	6	0	0	0	18	669			
	kształtujące się [1]	UP	0	0	0	0	2	48	0	11	0	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	130	0	50	94			
Tereny poprzemysłowe, zagospodarowane ekstensywnie, o nieukształtowanej strukturze przestrzennej	do przekształcenia	UHPn	0	0	0	0	0	0	0	0	358	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	120	0	188	669			
Tereny rolne		R	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	6	9	101	113	2	0	8	0	2	0	0	0	248			
OBSZARY O FUNKCJI NIEUKSZTAŁTOWANEJ																														
Tereny o mieszanej, nieuporządkowanej strukturze użytkowania usługowego, produkcyjnego i mieszkaniowego		MPU	101	0	136	309	158	355	0	168	0	108	135	97	114	60	66	140	45	71	0	0	0	170	264	538	3035			
Tereny użytkowane ekstensywnie z rzadką zabudową mieszkaniową, usługową i produkcyjną		BN	200	157	11	216	332	254	30	0	460	368	156	75	54	8	0	62	62	20	0	4	638	26	242	415	3790			

Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans terenu i zasobów w jednostkach urbanistycznych

Elementy struktury funkcjonalno - przestrzennej			Nazwa i symbol jednostki urbanistycznej																								
Funkcja obszaru	Stan ukształtowania / utrwalenia funkcji	Kod	Śródmieście	Muchowiec	Osiedle Paderewskiego - Rożdżeńskiego	Bogucice	Koszutka - Wetnowiec	Dąb - Józefowiec	Osiedle Tysiąclecia	Załęże	Osiedle Witosza - Załęże	Załęska Halda	Brynów	Subcentrum Południe	Ligota - Panewniki	Piotrowice - Ochojec	Zarzeczce	Podlesie	Kostuchna	Murcki	Lasy Murckowskie	Giszowiec	Janów - Nikiszowiec	Zawodzie	Dąbrówka Mała	Szopienice - Burowiec	
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	W	Y	Z	SUMA
Tereny nieużytków		N	28	0	36	84	14	32	1	177	30	1	40	0	79	2	6	30	19	12	0	16	149	174	83	346	1359
Tereny o wygasającej funkcji rolniczej		BR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	174	174	
Tereny zieleni nieurządzonej		ZZ	5	0	19	56	1	87	80	9	61	0	53	1	11	8	0	6	13	12	1	14	0	62	49	127	675
OBSZARY O FUNKCJI PRZYRODNICZO-EKOLOGICZNEJ																											
Tereny leśne		ZL	0	58	0	0	0	1	0	0	5	27	20	2	168	191	45	85	67	114	202	218	78	12	0	0	1293
Tereny ciągów ekologicznych		ZE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	34	20	596	231	177	441	115	3	29	0	131	0	0	140	1946
Tereny ciągów ekologicznych przegrodzone zabudową		ZEz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	104	94	0	22	0	0	0	0	0	0	0	0	220
TERENY KOMUNIKACJI																											
Tereny dróg i urządzeń obsługi komunikacji samochodowej		KD	818	212	231	279	91	489	71	487	338	64	620	153	504	605	129	447	171	110	46	153	327	364	298	673	7680
Tereny kolei		KK	118	39	35	0	0	0	0	20	171	105	147	35	85	38	0	55	46	8	0	26	98	67	74	199	1366
Tereny lotnisk		KL	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24
POZOSTAŁE																											
Tereny infrastruktury technicznej		IT	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	52	0	0	0	0	0	98	59	7	227
Tereny o funkcji specjalnej		IS	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30
Tereny cmentarzy		ZC	18	5	0	0	3	9	2	5	0	0	0	0	17	3	1	9	1	13	0	1	8	2	3	4	104
Tereny wód		W	31	1	40	0	1	0	99	31	0	2	7	0	0	2	0	0	1	0	4	0	12	30	0	70	331

[1] podlegające restrukturyzacji i modernizacji z utrwaleniem funkcji gospodarczej (w tym parki przemysłowe)
[2] podlegające lub wymagające restrukturyzacji w kierunku zabudowy wielofunkcyjnej śródmiejskiej

Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans terenu i zasobów w jednostkach urbanistycznych

Tabl. 3. Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans w jednostkach urbanistycznych - liczba mieszkań.

Elementy struktury funkcjonalno - przestrzennej			Nazwa i symbol jednostki urbanistycznej																											
Funkcja obszaru	Stan ukształtowania / utrwalenia funkcji	Kod	Śródmieście	Muchowiec	Osiedle Paderewskiego - Rożdzińskiego	Bogucice	Koszutka - Wetnowiec	Dąb - Józefowiec	Osiedle Tysiąclecia	Załęże	Osiedle Witosza - Załęże	Załęska Hałda	Brynów	Subcentrum Południe	Ligota - Panewniki	Piotrowice - Ochojec	Zarzeczce	Podlesie	Kostuchna	Murcki	Lasy Murckowskie	Giszowiec	Janów - Nikiszowiec	Zawodzie	Dąbrówka Mała	Szopienice - Burowiec				
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	W	Y	Z	SUMA			
OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWEJ																														
Tereny mieszkaniowe o niskiej i średniej intensywności zabudowy	uksztaltowane	MN	0	0	0	0	207	612	0	137	0	42	1 708	198	2 419	1 105	0	393	717	338	0	457	288	0	69	169	8859			
	kształtujące się	MNk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	290	279	433	1 073	238	0	0	0	0	0	0	0	2313			
Tereny mieszkaniowe o wysokiej intensywności zabudowy	uksztaltowane	MW	2 811	0	6 097	4 530	3 202	7 189	10 270	2 292	4 428	0	6 202	53	8 590	5 531	0	0	1 135	1 562	0	5 953	3 224	2 210	1 311	3 033	79623			
OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ																														
Tereny mieszkaniowo-usługowe z przewagą zabudowy wolnostojącej o niskiej intensywności	uksztaltowane	MNU	0	0	0	0	0	38	0	0	0	0	631	119	7	886	0	0	7	0	5	0	0	0	0	491	2184			
	kształtujące się	MNUk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	75	0	0	172	0	0	104	38	0	0	0	0	271	0	660			
Tereny mieszkaniowo-usługowe z przewagą zabudowy zwartej wielofunkcyjnej	uksztaltowane	MWU	14 407	0	486	0	0	0	0	1 570	0	0	0	0	46	0	0	0	0	0	0	0	0	415	0	1 800	18724			
	kształtujące się	MWUk	199	0	0	0	0	0	0	0	0	0	111	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	310			
Tereny ścisłego centrum handlowo-usługowego miasta		CH	778	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	778			
Tereny ośrodków handlowo-usługowych o randze lokalnej		UH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1			
Tereny usług z zielenią urządzoną		U/ZU	13	2	3	0	0	89	56	2	4	1	1	0	31	0	0	0	4	13	0	8	9	0	2	140	378			
Tereny sportowo-rekreacyjne, parkowe		ZU	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	1	0	0	0	6			
Tereny ogrodów działkowych		ZD	0	17	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20			
OBSZARY O FUNKCJI GOSPODARCZEJ																														
Tereny funkcji metropolitalnych (z przewagą usług publicznych o randze regionalnej oraz zabudowy usługowej i wielofunkcyjnej o wysokiej intensywności)	uksztaltowane	UM	697	0	82	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	781			
	kształtujące się	UMk	94	0	8	0	92	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	194			
Tereny funkcji metropolitalnych z zielenią urządzoną		UM/Z U	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	17			
Tereny centrów handlowych o randze regionalnej		UC	0	2	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7			
Tereny koncentracji usług i obiektów handlu detalicznego o randze ponadlokalnej	uksztaltowane	U	0	0	0	0	45	1	0	0	0	0	33	1	0	2	0	0	0	4	0	0	46	0	9	0	141			
	kształtujące się	Uk	0	47	0	0	0	0	0	213	1	0	0	0	0	56	0	0	0	0	0	0	0	0	24	0	341			
Tereny produkcyjno-usługowe: zakładów przemysłowych, infrastruktury technicznej, zaplecza komunalnego		P	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	10			
Obszary mieszanych funkcji gospodarczych z przewagą handlu hurtowego, magazynów, baz, nieuciążliwych zakładów produkcyjnych	uksztaltowane	PUH	21	0	0	0	1	0	0	0	2	0	6	0	4	1	0	1	47	0	0	0	13	0	0	29	125			
	do przekształcenia [2]	PUHp	0	0	1	0	0	10	0	1	0	0	0	18	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	36			
	kształtujące się [1]	UP	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	94			
Tereny poprzemysłowe, zagospodarowane ekstensywnie, o nieukształtowanej strukturze przestrzennej	do przekształcenia	UHPn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Tereny rolne		R	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	14	0	0	0	0	0	0	0	23				
OBSZARY O FUNKCJI NIEUKSZTAŁTOWANEJ																														
Tereny o mieszanej, nieuporządkowanej strukturze użytkowania usługowego, produkcyjnego i mieszkaniowego		MPU	168	0	264	170	205	1 063	0	533	0	87	200	65	76	42	28	49	38	47	0	0	0	488	255	832	4610			
Tereny użytkowane ekstensywnie z rzadką zabudową mieszkaniową, usługową i produkcyjną		BN	14	155	0	78	0	23	44	0	13	141	83	1	19	0	0	0	3	0	0	0	686	4	89	375	1728			

Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans terenu i zasobów w jednostkach urbanistycznych

Elementy struktury funkcjonalno - przestrzennej			Nazwa i symbol jednostki urbanistycznej																										
Funkcja obszaru	Stan ukształtowania / utrwalenia funkcji	Kod	Śródmieście	Muchowiec	Osiedle Paderewskiego - Rożdżeńskiego	Bogucice	Koszutka - Wetnowiec	Dąb - Józefowiec	Osiedle Tysiąclecia	Zalęże	Osiedle Witosza - Załęże	Zalęska Hałda	Brynów	Subcentrum Południe	Ligota - Panewniki	Piotrowice - Ochojec	Zarzecze	Podlesie	Kostuchna	Murcki	Lasy Murckowskie	Giszowiec	Janów - Nikiszowiec	Zawodzie	Dąbrówka Mała	Szopienice - Burowiec			
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	W	Y	Z	SUMA		
Tereny nieużytków		N	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	6	9		
Tereny o wygasającej funkcji rolniczej		BR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Tereny zieleni nieurządzonej		ZZ	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4		
OBSZARY O FUNKCJI PRZYRODNICZO-EKOLOGICZNEJ																													
Tereny leśne		ZL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2	3	0	0	0	0	7		
Tereny ciągów ekologicznych		ZE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	6	8	0	3	0	0	0	0	0	0	0	20		
Tereny ciągów ekologicznych przegrodzone zabudową		ZEz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	60	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	87		
TERENY KOMUNIKACJI																													
Tereny dróg i urządzeń obsługi komunikacji samochodowej		KD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Tereny kolei		KK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Tereny lotnisk		KL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
POZOSTAŁE																													
Tereny infrastruktury technicznej		IT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1		
Tereny o funkcji specjalnej		IS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9		
Tereny cmentarzy		ZC	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1		
Tereny wód		W	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

[1] podlegające restrukturyzacji i modernizacji z utrwaleniem funkcji gospodarczej (w tym parki przemysłowe)
[2] podlegające lub wymagające restrukturyzacji w kierunku zabudowy wielofunkcyjnej śródmiejskiej

Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans terenu i zasobów w jednostkach urbanistycznych

Tabl. 4. Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans w jednostkach urbanistycznych - liczba ludności.

Elementy struktury funkcjonalno - przestrzennej			Nazwa i symbol jednostki urbanistycznej																									
Funkcja obszaru	Stan ukształtowania / utrwalenia funkcji	Kod	Śródmieście	Muchowiec	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	Bogucice	Koszutka - Welnowiec	Dąb - Józefowiec	Osiedle Tysiąclecia	Załęże	Osiedle Witosza - Załęże	Załęska Hałda	Brynów	Subcentrum Południe	Ligota - Panewniki	Piotrowice - Ochojec	Zarzecze	Podlesie	Kostuchna	Murcki	Lasy Murckowskie	Giszowiec	Janów - Nikiszowiec	Zawodzie	Dąbrówka Mała	Szopienice - Burowiec		
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	W	Y	Z	SUMA	
OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWEJ																												
Tereny mieszkaniowe o niskiej i średniej intensywności zabudowy	uksztaltowane	MN	0	0	0	0	492	1 624	0	387	0	134	4 559	552	6 744	3 034	0	1 517	2 491	1 180	0	1 460	906	0	181	492	25753	
	kształtujące się	MNk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	896	809	1 473	4 306	834	0	0	0	0	0	0	0	8318	
Tereny mieszkaniowe o wysokiej intensywności zabudowy	uksztaltowane	MW	5 512	0	14 115	12 521	7 091	17 309	22 854	5 152	12 192	0	15 105	128	21 805	14 424	0	0	3 419	4 190	0	16 684	8 634	5 328	3 401	7 220	197084	
OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ																												
Tereny mieszkaniowo-usługowe z przewagą zabudowy wolnostojącej o niskiej intensywności	uksztaltowane	MNU	0	0	0	0	0	71	0	0	0	0	1 396	333	15	2 295	0	0	34	0	18	0	0	0	0	1 244	5406	
	kształtujące się	MNUk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	205	0	0	494	0	0	399	128	0	0	0	0	747	0	1973	
Tereny mieszkaniowo-usługowe z przewagą zabudowy zwartej wielofunkcyjnej	uksztaltowane	MWU	32 267	0	1 207	0	0	0	0	3 800	0	0	0	0	133	0	0	0	0	0	0	0	0	918	0	4 153	42478	
	kształtujące się	MWUk	517	0	0	0	0	0	0	0	0	0	212	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	729	
Tereny ścisłego centrum handlowo-usługowego miasta		CH	1 752	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1752	
Tereny ośrodków handlowo-usługowych o randze lokalnej		UH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tereny usług z zielenią urządzoną		U/ZU	26	2	9	0	0	126	114	7	4	1	0	0	346	0	0	0	10	44	0	28	24	0	0	329	1070	
Tereny sportowo-rekreacyjne, parkowe		ZU	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	10	0	0	0	23	
Tereny ogrodów działkowych		ZD	0	43	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	48	
OBSZARY O FUNKCJI GOSPODARCZEJ																												
Tereny funkcji metropolitalnych (z przewagą usług publicznych o randze regionalnej oraz zabudowy usługowej i wielofunkcyjnej o wysokiej intensywności)	uksztaltowane	UM	1 564	0	195	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1760	
	kształtujące się	UMk	272	0	13	0	189	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	474	
Tereny funkcji metropolitalnych z zielenią urządzoną		UM/ZU	9	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	120	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	133	
Tereny centrów handlowych o randze regionalnej		UC	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	
Tereny koncentracji usług i obiektów handlu detalicznego o randze ponadlokalnej	uksztaltowane	U	0	0	0	0	127	1	0	0	0	0	85	3	0	2	0	0	0	13	0	0	111	0	20	0	362	
	kształtujące się	Uk	0	121	0	0	0	0	0	526	2	0	0	0	0	132	0	0	0	0	0	0	0	0	61	0	842	
Tereny produkcyjno-usługowe: zakładów przemysłowych, infrastruktury technicznej, zaplecza komunalnego		P	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	25	
Obszary mieszanych funkcji gospodarczych z przewagą handlu hurtowego, magazynów, baz, nieuciążliwych zakładów produkcyjnych	uksztaltowane	PUH	56	0	0	0	1	0	0	0	2	0	13	0	13	2	0	4	117	0	0	0	30	0	0	65	303	
	do przekształcenia [2]	PUHp	0	0	0	0	0	29	0	1	0	0	0	38	12	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	86	
	kształtujące się [1]	UP	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	94	
Tereny poprzemysłowe, zagospodarowane ekstensywnie, o nieuksztaltowanej strukturze przestrzennej	do przekształcenia	UHPn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tereny rolne		R	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	37	69	0	0	0	0	0	0	0	0	106	
OBSZARY O FUNKCJI NIEUKSZTAŁTOWANEJ																												
Tereny o mieszanej, nieuporządkowanej strukturze użytkowania usługowego, produkcyjnego i mieszkaniowego		MPU	509	0	626	527	492	2 561	0	1 302	0	273	480	190	205	108	99	185	93	117	0	0	0	1 202	637	2 087	11693	
Tereny użytkowane ekstensywnie z rzadką zabudową mieszkaniową, usługową i produkcyjną		BN	26	490	0	175	0	59	80	0	29	365	199	1	48	0	0	0	15	20	0	0	1 624	7	215	933	4286	

Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans terenu i zasobów w jednostkach urbanistycznych

Elementy struktury funkcjonalno - przestrzennej			Nazwa i symbol jednostki urbanistycznej																										
Funkcja obszaru	Stan ukształtowania / utrwalenia funkcji	Kod	Śródmieście	Muchowiec	Osiedle Paderewskiego - Rożdżeńskiego	Bogucice	Koszutka - Wetnowiec	Dąb - Józefowiec	Osiedle Tysiąclecia	Zalęże	Osiedle Witosza - Zalęże	Zalęska Halda	Brynów	Subcentrum Południe	Ligota - Panewniki	Piotrowice - Ochojec	Zarzeczce	Podlesie	Kostuchna	Murcki	Lasy Murckowskie	Giszowiec	Janów - Nikiszowiec	Zawodzie	Dąbrówka Mała	Szopienice - Burowiec			
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	W	Y	Z	SUMA		
Tereny nieużytków		N	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	4	20	30		
Tereny o wygasającej funkcji rolniczej		BR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Tereny zieleni nieurządzonej		ZZ	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8		
OBSZARY O FUNKCJI PRZYRODNICZO-EKOLOGICZNEJ																													
Tereny leśne		ZL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	2	0	0	0	4	17	0	0	0	0	26		
Tereny ciągów ekologicznych		ZE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	21	37	0	9	0	0	0	0	0	0	0	75		
Tereny ciągów ekologicznych przegrodzone zabudową		ZEz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66	153	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	237		
TERENY KOMUNIKACJI																													
Tereny dróg i urządzeń obsługi komunikacji samochodowej		KD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Tereny kolei		KK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Tereny lotnisk		KL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
POZOSTAŁE																													
Tereny infrastruktury technicznej		IT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2		
Tereny o funkcji specjalnej		IS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25		
Tereny cmentarzy		ZC	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3		
Tereny wód		W	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

[1] podlegające restrukturyzacji i modernizacji z utrwaleniem funkcji gospodarczej (w tym parki przemysłowe)
[2] podlegające lub wymagające restrukturyzacji w kierunku zabudowy wielofunkcyjnej śródmiejskiej

Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans terenu i zasobów w jednostkach urbanistycznych

Tabl. 5. Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans w jednostkach urbanistycznych - liczba zatrudnionych.

Rodzaj	Stan	Kod	Śródmieście	Muchowiec	Osiedle Paderewskiego - Różdzińskiego	Bogucice	Koszutka - Wetnowiec	Dąb - Józefowiec	Osiedle Tysiąclecia	Załęże	Osiedle Witosza - Załęże	Załęska Hałda	Brynów	Subcentrum Południe	Ligota - Panewniki	Piotrowice - Ochojec	Zarzeczce	Podlesie	Kostuchna	Murcki	Lasy Murckowskie	Giszowiec	Janów - Nikiszowiec	Zawodzie	Dąbrówka Mała	Szopienice - Burowiec	
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	W	Y	Z	SUMA
OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWEJ																											
Tereny mieszkaniowe o niskiej i średniej intensywności zabudowy	uksztaltowane	MN	0	0	0	0	449	159	0	55	0	2	1 249	615	2 494	629	0	242	212	206	0	251	5	0	47	127	6742
	kształtujące się	MNk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	274	132	97	242	14	0	0	0	0	0	0	0	759
Tereny mieszkaniowe o wysokiej intensywności zabudowy	uksztaltowane	MW	1 946	0	1 212	1 418	1 542	1 066	773	343	2 110	0	5 539	27	1 240	1 701	0	0	1 629	267	0	1 110	3 875	640	576	866	27880
OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ																											
Tereny mieszkaniowo-usługowe z przewagą zabudowy wolnostojącej o niskiej intensywności	uksztaltowane	MNU	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	551	378	61	1 793	0	0	0	0	0	0	0	0	0	113	2899
	kształtujące się	MNUk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	90	0	0	98	0	0	21	89	0	0	0	0	427	0	725
Tereny mieszkaniowo-usługowe z przewagą zabudowy zwartej wielofunkcyjnej	uksztaltowane	MWU	30 456	0	714	0	0	0	0	564	0	0	0	0	29	0	0	0	0	0	0	0	0	240	0	1 295	33298
	kształtujące się	MWUk	90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	276	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	366
Tereny ścisłego centrum handlowo-usługowego miasta		CH	7 162	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7162
Tereny ośrodków handlowo-usługowych o randze lokalnej		UH	135	0	30	0	0	0	92	0	0	0	0	30	0	3	0	0	0	0	0	58	0	0	0	0	348
Tereny usług z zielenią urządzoną		U/ZU	529	605	269	0	0	83	390	335	703	25	34	0	678	0	0	4	160	332	0	162	458	0	227	594	5588
Tereny sportowo-rekreacyjne, parkowe		ZU	0	95	6	0	0	0	0	0	0	0	4	0	3	0	0	0	0	36	0	0	0	0	0	0	144
Tereny ogrodów działkowych		ZD	0	125	0	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	130
OBSZARY O FUNKCJI GOSPODARCZEJ																											
Tereny funkcji metropolitalnych (z przewagą usług publicznych o randze regionalnej oraz zabudowy usługowej i wielofunkcyjnej o wysokiej intensywności)	uksztaltowane	UM	15 954	0	101	0	0	0	0	0	0	0	1 251	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17346
	kształtujące się	UMk	3 412	733	2 315	0	964	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7424
Tereny funkcji metropolitalnych z zielenią urządzoną		UM/Z U	854	528	0	122	0	0	0	0	0	0	0	0	3 473	1 996	0	0	0	0	0	1 135	0	0	0	0	8108
Tereny centrów handlowych o randze regionalnej		UC	0	1 400	0	0	0	2 940	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	995	962	0	0	6297
Tereny koncentracji usług i obiektów handlu detalicznego o randze ponadlokalnej	uksztaltowane	U	629	122	722	0	1 506	135	0	916	0	0	261	531	0	607	0	0	0	0	0	458	0	582	315	0	6784
	kształtujące się	Uk	0	1 049	0	0	0	0	0	1 493	1 365	0	0	0	0	408	0	0	0	0	0	0	2 533	15	29	6892	
Tereny produkcyjno-usługowe: zakładów przemysłowych, infrastruktury technicznej, zaplecza komunalnego		P	0	0	0	0	146	0	0	0	0	0	78	0	0	0	0	0	3 014	0	0	4 236	29	289	0	2 065	9857
Obszary mieszanych funkcji gospodarczych z przewagą handlu hurtowego, magazynów, baz, nieuciążliwych zakładów produkcyjnych	uksztaltowane	PUH	46	432	0	406	977	0	0	0	4 468	0	202	970	1 704	594	0	5	840	194	0	1 273	339	1 294	555	2 264	16563
	do przekształcenia [2]	PUHp	717	0	1 240	0	0	888	107	1 479	0	0	0	1 571	135	1	0	0	84	0	0	265	0	0	0	31	6518
	kształtujące się [1]	UP	0	0	0	0	479	1 079	0	183	0	0	90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 585	0	1 041	94	
Tereny poprzemysłowe, zagospodarowane ekstensywnie, o nieukształtowanej strukturze przestrzennej	do przekształcenia	UHPn	0	0	0	0	0	0	0	0	999	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	765	0	151	1915	
Tereny rolne		R	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64	0	0	0	0	0	0	0	64	
OBSZARY O FUNKCJI NIEUKSZTAŁTOWANEJ																											
Tereny o mieszanej, nieuporządkowanej strukturze użytkowania usługowego, produkcyjnego i mieszkaniowego		MPU	682	0	514	368	1 079	759	0	602	0	27	75	137	114	15	19	129	271	216	0	0	0	489	1 117	2 353	8966
Tereny użytkowane ekstensywnie z rzadką zabudową mieszkaniową, usługową i produkcyjną		BN	302	837	133	72	103	101	0	0	133	98	199	29	3	0	0	0	2	0	0	0	987	159	227	181	3566
Tereny nieużytków		N	255	0	0	0	0	0	0	29	5	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	8	6	0	3	1	319

Struktura funkcjonalno - przestrzenna. Bilans terenu i zasobów w jednostkach urbanistycznych

Rodzaj	Stan	Kod	Śródmieście	Muchowiec	Osiedle Paderewskiego - Rozdzińskiego	Bogucice	Koszutka - Welnowiec	Dąb - Józefowiec	Osiedle Tysiąclecia	Załęże	Osiedle Witosa - Załęże	Załęska Hałda	Brynów	Subcentrum Południe	Ligota - Panewniki	Piotrowice - Ochojec	Zarzecze	Podlesie	Kostuchna	Murcki	Lasy Murckowskie	Giszowiec	Janów - Nikiszowiec	Zawodzie	Dąbrówka Mała	Szopienice - Burowiec		
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	W	Y	Z	SUMA	
OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWEJ																												
Tereny o wygasającej funkcji rolniczej		BR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tereny zieleni nieurządzonej		ZZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	
OBSZARY O FUNKCJI PRZYRODNICZO-EKOLOGICZNEJ																												
Tereny leśne		ZL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tereny ciągów ekologicznych		ZE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	
Tereny ciągów ekologicznych przegrodzone zabudową		ZEz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	87	
TERENY KOMUNIKACJI																												
Tereny dróg i urządzeń obsługi komunikacji samochodowej		KD	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	
Tereny kolei		KK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
Tereny lotnisk		KL	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	
POZOSTALE																												
Tereny infrastruktury technicznej		IT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	72	6	0	78	
Tereny o funkcji specjalnej		IS	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	
Tereny cmentarzy		ZC	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	56	0	0	58	
Tereny wód		W	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

[1] podlegające restrukturyzacji i modernizacji z utrwaleniem funkcji gospodarczej (w tym parki przemysłowe)

[2] podlegające lub wymagające restrukturyzacji w kierunku zabudowy wielofunkcyjnej śródmiejskiej

Tabl. 1. Obiekty objęte ochroną na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
(stan: październik 2009 r.)

Adres / lokalizacja	Okres	Opis	Nr planu ^[1]	Symbol uchwały ^[2]
1	2	3	4	5
01 - Śródmieście				
ul. Brata Alberta 1		Budynek mieszkalny	57	2005_0823
ul. Brata Alberta 2		Budynek mieszkalny	57	2005_0823
ul. Brata Alberta 4		Budynek mieszkalny	57	2005_0823
ul. Damrota / ul. Powstańców		Zespół zieleni	57	2005_0823
ul. Francuska 14 / ul. Wojewódzka		Kamienica narożna	57	2005_0823
ul. Francuska 16		Kamienica z oficyną	57	2005_0823
ul. Francuska 18		Kamienica	57	2005_0823
ul. Francuska 20/22/24		Zespół szpitala, ochrona w obrębie działki	57	2005_0823
ul. Krasieńskiego 7		Dom kilkurodzinny	57	2005_0823
ul. Krasieńskiego 8b		Budynek Politechniki Śląskiej	57	2005_0823
ul. Krasieńskiego 9		Dom kilkurodzinny	57	2005_0823
ul. Krasieńskiego 11		Dom kilkurodzinny	57	2005_0823
ul. Krasieńskiego 13		Budynek Politechniki Śląskiej	57	2005_0823
ul. Krasieńskiego 21 / ul. Graniczna		Kościół i klasztor sióstr Maryi Niepokalanej	57	2005_0823
ul. Szafranka 1/ ul. Francuska		Kamienica narożna	57	2005_0823
ul. Szafranka 9		Kamienica narożna	57	2005_0823
ul. Św. Jacka 9		Dom w typie familoku	57	2005_0823
ul. Św. Jacka 11		Dom w typie familoku	57	2005_0823
ul. Wojewódzka 31		Kamienica mieszkalna	57	2005_0823
ul. Zacisze 2		Kamienica narożna	57	2005_0823
ul. Zacisze 5		Budynek szkoły	57	2005_0823
02 - Załęska Hałda - Brynów część zachodnia				
ul. Hetmańska 2	1 ćw. XX w.	Kamienica - modernizm	101	2009_0961
ul. Hetmańska 6	XIX / XX w.	Kamienica - historyzm	101	2009_0961
ul. Hetmańska 8	lata 30-te XX w., przebud.	Szkoła - funkcjonalizm	101	2009_0961
ul. Hetmańska 12	1913 r.	Kamienica - historyzm	101	2009_0961
ul. Hetmańska 14	pocz. XX w.	Kamienica - modernizm	101	2009_0961
ul. Hetmańska 16	pocz. XX w.	Kamienica - modernizm	101	2009_0961
ul. Hetmańska 18	lata 30-te XX w.	Kamienica - funkcjonalizm	101	2009_0961
ul. Jaracza 2, 4, 6, 8, 10	lata 50-te XX w.	Osiedle robotnicze, domy z ogrodami	101	2009_0961
ul. Kossak - Szczuckiej 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24	lata 50-te XX w.	Osiedle robotnicze, domy z ogrodami	101	2009_0961
ul. Kruczkowskiego 1-4, 2, 2d, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 17, 19, 21, 23, 30, 32, 34, 36,38, 40	lata 50-te XX w.	Osiedle robotnicze, domy z ogrodami	101	2009_0961
ul. Ligocka 76	pocz. XX w.	kamienica - secesja	101	2009_0961
ul. Ligocka 78, ul. Filarowa 2, 2a, 4, 4a	pocz. XX w.	3 kamienice - familoki kopalni Wujek	101	2009_0961
ul. Ligocka 121	przet. XIX i XX w.	Budynek mieszkalny	64	2005_1081
* ul. Ligocka 123	przet. XIX i XX w.	Budynek mieszkalny - wyburzony	64	2005_1081
ul. Tomasza 9	lata 30-te XX w.	Kamienica - funkcjonalizm	101	2009_0961
ul. Tomasza 22	lata 30-te XX w.	Willa - funkcjonalizm	101	2009_0961
ul. G. Zapolskiej 14, 16,18, 22, 24	lata 50-te XX w.	Osiedle robotnicze, domy z ogrodami	101	2009_0961
03 - Zawodzie				
ul. Hutnicza - teren Huty "Ferrum"		Budynek dyrekcji	65	2005_1065
ul. Hutnicza - teren Huty "Ferrum"		Budynek oddziału wykonawstwa inwestycji	65	2005_1065
ul. Hutnicza - teren Huty "Ferrum"		Budynek biurowy administracji	65	2005_1065
* ul. Hutnicza - teren Huty "Ferrum"		Budynek księgowości - wyburzony	65	2005_1065

Adres / lokalizacja	Okres	Opis	Nr planu ^[1]	Symbol uchwały ^[2]
1	2	3	4	5
ul. Porcelanowa 23	1886 / 1920-29 r.	Budynek przemysłowy zakładów Porcelany d. Giesche	65	2005_1065
ul. Porcelanowa 23		Budynek przemysłowy zakładów Porcelany d. Giesche	65	2005_1065
04 - os. Paderewskiego - Muchowiec				
Pl. Rady Europy 1 - przed gmachem Biblioteki Śląskiej		Młot spadowy	57	2005_0823
ul. Damrota 22 / ul. Przemysłowa		Dom wolnostojący	57	2005_0823
ul. Floriana 10	pocz. XX w.	Dom mieszkalny - familok	57	2005_0823
ul. Floriana 12	pocz. XX w.	Dom mieszkalny - familok	57	2005_0823
ul. Floriana 14	pocz. XX w.	Dom mieszkalny - familok	57	2005_0823
ul. Floriana 16	pocz. XX w.	Dom mieszkalny - familok	57	2005_0823
ul. Krachelskiej 1		Budynek mieszkalny	57	2005_0823
ul. Krachelskiej 3		Budynek mieszkalny	57	2005_0823
ul. Paderewskiego 7		Zespół familoków, kamienice z oficynami w pierzei	57	2005_0823
ul. Paderewskiego 9		Zespół familoków, kamienice z oficynami w pierzei	57	2005_0823
ul. Paderewskiego 11		Zespół familoków, kamienice z oficynami w pierzei	57	2005_0823
ul. Paderewskiego 13		Zespół familoków, kamienice z oficynami w pierzei	57	2005_0823
ul. Paderewskiego 15		Zespół familoków, kamienice z oficynami w pierzei	57	2005_0823
ul. Paderewskiego 17		Zespół familoków, kamienice z oficynami w pierzei	57	2005_0823
ul. Równoległa 2		Zespół familoków	57	2005_0823
ul. Równoległa 2b		Willa z ogrodem	57	2005_0823
ul. Równoległa 3		Zespół familoków	57	2005_0823
ul. Równoległa 4		Zespół familoków	57	2005_0823
ul. Równoległa 5		Zespół familoków	57	2005_0823
ul. Równoległa 6		Zespół familoków	57	2005_0823
ul. Równoległa 9		Kamienica wolno stojąca	57	2005_0823
ul. Równoległa 10		Kamienica z oficynami	57	2005_0823
05 - Brynów - część wschodnia				
ul. Brynowska 52	pocz. XX w.	Restauracja "Singer"	99	2009_0940
ul. Brynowska 57	międzyw XX w	Kamienica - funkcjonalizm	99	2009_0940
ul. Gawronów (ul. Francuska 181)		Leśniczówka	57	2005_0823
ul. Huberta 19	lata 20-te XX w.	Willa modernistyczna, dawny dom nadzoru kopalni „Wujek”	90	2008_0438
ul. Huberta 23	lata 30-te XX w.	Dom - funkcjonalizm	90	2008_0438
ul. Huberta 25	lata 30-te XX w.	Dom z kaplicą, witraż - funkcjonalizm	90	2008_0438
ul. Huberta 30 i 32	1958 r.	Socrealizm	90	2008_0438
ul. Huberta 36/38, 40/42, 44/46, 48/50, 52/54, 56/58	1943 r.	Domki, kolonia robotnicza Św. Huberta	90	2008_0438
ul. Krzemienna 13	lata 30-te XX w.	Budynek - funkcjonalizm	90	2008_0438
ul. Pawia 1, 3, 5, 2/4, 6/8, 7, 11, 15	1943 r.	Domki, kolonia robotnicza Św. Huberta	90	2008_0438
ul. Kościuszki 138	poł. XIX w.	Folwark klasycystyczny, budynek murowany mieszkalny, budynek gospodarczy	90	2008_0438
ul. Kościuszki 182	lata 30-te XX w.	Willa, budynek murowany, 2-kondygnacyjny - późny modernizm	90	2008_0438
ul. Kościuszki 186	lata 20-te XX w.	Willa modernistyczna	90	2008_0438
ul. Kościuszki 188	lata 20-te XX w.	Willa, budynek murowany, 2-kondygnacyjny - późny modernizm	90	2008_0438
ul. Kościuszki 190	lata 20 XX w.	Willa modernistyczna	90	2008_0438
ul. Lubiny 4a		Willa w ogrodzie	99	2009_0940
06 - Ligota - Panewniki				
ul. Ojca Bika Karola 4	XIX / XX w.	Willa w ogrodzie	98	2009_0908
ul. Ojca Bika Karola 6	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie	98	2009_0908
ul. Ojca Bika Karola 7	XIX / XX w.	Willa w ogrodzie	98	2009_0908

Adres / lokalizacja	Okres	Opis	Nr planu ^[1]	Symbol uchwały ^[2]
1	2	3	4	5
ul. Ojca Bika Karola 9	1 ćw. XX w.	Willa w ogrodzie	98	2009_0908
ul. Franciszkańska 4	lata 30-te XX w.	Kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Franciszkańska 48		Dom w ogrodzie	98	2009_0908
ul. Franciszkańska 49		Dom w ogrodzie	98	2009_0908
ul. Franciszkańska 51		Dom w ogrodzie	98	2009_0908
ul. Franciszkańska 53/55		Dom w ogrodzie	98	2009_0908
ul. Franciszkańska 63		Dom w ogrodzie	98	2009_0908
ul. Franciszkańska 67		Dom w ogrodzie	98	2009_0908
ul. Grzesika 2	pocz. XX w.	Budynek w stylu historyzmu ceglanego	70	2006_1423
ul. Kaszubska 2	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Kaszubska 3	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Kaszubska 4	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Kaszubska 5	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Kaszubska 6	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Kaszubska 8	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Kaszubska 9	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Kaszubska 10	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Kaszubska 11	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Kaszubska 13	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Kijowska 79	lata 20-30-te XX w.	W elewacji zachowane elementy historyzmu	70	2006_1423
ul. Kijowska 91	pocz. XX w.	Budynek o cechach historyzmu ceglanego prostego	70	2006_1423
ul. Kijowska 93	pocz. XX w.	Budynek o cechach historyzmu ceglanego prostego	70	2006_1423
ul. Kijowska 95	pocz. XX w.	Budynek o cechach historyzmu ceglanego prostego	70	2006_1423
ul. Kłodnicka 7	lata 20-30-te XX w.	Willa ogrodowa w stylu modernizmu	69	2006_1390
ul. Kołobrzaska 1- 15 (nr nieparzys.)	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm	98	2009_0908
ul. Koszalińska 4 - 22 (nr. parzyste)	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm	98	2009_0908
ul. Koszalińska 10 a,b,c	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm	98	2009_0908
ul. Koszalińska 24- 44 (nr. parzyste)	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm	98	2009_0908
ul. Koszalińska 34 a,b,c,d, 36 a,b,c,d	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm	98	2009_0908
ul. Mazowiecka 1	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Mazowiecka 3	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Mazowiecka 5	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Mazowiecka 9	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Mazowiecka 11	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Mazurska 2	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Mazurska 4	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Mazurska 6	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Mazurska 8	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Mazurska 10	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Opalińskiego 10	1935 r.	Budynek w stylu historyzmu ceglanego	69	2006_1390
ul. Panewnicka 13	1936 - 38 r., przeb. lata 50-te	Szkoła - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Panewnicka 23	lata 40-te XX w.	Dom mieszkalny	98	2009_0908
ul. Panewnicka 27	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Panewnicka 30	lata 30-te XX w.	Kamienica - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Panewnicka 34	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Panewnicka 36/38	lata 30-te XX w.	Kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Panewnicka 38A	lata 30-te XX w.	Willa w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Panewnicka 40	lata 30-te XX w.	Kamienica d. restauracja, pensjonat	98	2009_0908
ul. Piotrowicka 22, 24, 26, 28, 30, 32	lata 40-te XX w.	Domy mieszkalne wielorodzinne „Stodoły”	98	2009_0908

Adres / lokalizacja	Okres	Opis	Nr planu ^[1]	Symbol uchwały ^[2]
1	2	3	4	5
ul. Piotrowicka 38, 40, 42, 44, 46, 48	lata 40-te XX w.	Domy mieszkalne wielorodzinne „Stodoły”	98	2009_0908
ul. Piotrowicka 26 a,b,c,d, 30 a,b,c,d	lata 50-te XX w.	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm	98	2009_0908
ul. Piotrowicka 34, ul. Słupska 2-14 (nr. parzyste)	lata 50-te XX w.	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm	98	2009_0908
ul. Piotrowicka 36, ul. Słupska 1-13 (nr. nieparzyste)	lata 50-te XX w.	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm	98	2009_0908
ul. Piotrowicka 37	lata 40-te XX w.	Dom mieszkalny	98	2009_0908
ul. Piotrowicka 46 a,b,c	lata 50-te XX w.	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm	98	2009_0908
ul. Piotrowicka 50, 50 a,b,c, ul. Koszalińska 2, 2 a,b,c	lata 50-te XX w.	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm	98	2009_0908
ul. Piotrowicka 58 /60	międzyw. XX w.	Kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm	98	2009_0908
ul. Piotrowicka 61	1 ćw. XX w.	Willa w ogrodzie - modernizm	98	2009_0908
ul. Piotrowicka 63		Dom mieszkalny z usługami	98	2009_0908
ul. Smolna 13		Willa w ogrodzie	98	2009_0908
ul. Zagrody 26		Dom w ogrodzie	98	2009_0908
07 - Załącze				
ul. Gliwicka 120		Budynek mieszkalny - kamienica	61	2005_1007
10 - Dąb				
ul. Agnieszki 2		Szkoła	88	2007_0314
ul. Agnieszki 10		Budynek	88	2007_0314
ul. Agnieszki 12		Budynek	88	2007_0314
ul. Agnieszki 14		Budynek	88	2007_0314
ul. Agnieszki 16		Budynek	88	2007_0314
ul. Agnieszki 20, 22, 24, 25, 27, 29	pocz. XX w.	Zespół 6 familoków - historyzm, modernizm	88	2007_0314
ul. Bukowa 1, 2, 3, 4, 5, 6	międzyw. XX w.	Zespół bud. mieszkalnych - modernizm - funkcjonalizm	88	2007_0314
ul. Chorzowska 109	2 poł. XIX w.	Budynek dyrekcji dawnej kopalni "Kleofas"	37	2000_0279
ul. Chorzowska 109		Wieża wyciągowa szybu "Jerzy" dawnej kopalni "Kleofas"	37	2000_0279
ul. Chorzowska 109	2 poł. XIX w.	Budynek dawnej kopalni "Kleofas"	37	2000_0279
ul. Chorzowska - teren dawnej Huty Baildon	pocz. XX w.	Zabytkowa hala dawnej obróbki ciężkiej	72	2006_1481
ul. Cicha 2	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Cicha 6	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Cicha 8	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Cicha 12	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Cicha 14	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Cicha 21	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Cicha 22	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Cicha 26	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Cicha 28	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Cicha 30	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Cicha 32	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Dębowa / ul. Źródłana		Kaplica	88	2007_0314
ul. Dębowa 28		Budynek	88	2007_0314
ul. Dębowa 32		Budynek	88	2007_0314
ul. Jasna 1	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Jasna 2	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Jasna 3	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Jasna 3a	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Jasna 4	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Jasna 5	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Jasna 6	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314

Adres / lokalizacja	Okres	Opis	Nr planu ^[1]	Symbol uchwały ^[2]
1	2	3	4	5
ul. Jasna 8	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Jasna 10	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Jasna 12	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Jasna 18	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Jasna 20	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Jasna 22	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Krzyżowa 3		Budynek	88	2007_0314
ul. Krzyżowa 5		Budynek	88	2007_0314
ul. Krzyżowa 7		Budynek	88	2007_0314
ul. Krzyżowa 9		Budynek	88	2007_0314
ul. Krzyżowa 9a		Budynek	88	2007_0314
ul. Lipowa 1		Budynek	88	2007_0314
ul. Lipowa 2		Budynek	88	2007_0314
ul. Lipowa 3		Budynek	88	2007_0314
ul. Lipowa 4		Budynek	88	2007_0314
ul. Lipowa 5		Budynek	88	2007_0314
ul. Lipowa 6		Budynek	88	2007_0314
ul. Lipowa 7		Budynek	88	2007_0314
ul. Lipowa 8		Budynek	88	2007_0314
ul. Sportowa 29		Szkoła	88	2007_0314
ul. Studzienna 2	pocz. XX w.	Dom pracowników kopalni - modernizm	88	2007_0314
ul. Ściegiennego 7a	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Ściegiennego 9	lata 30-te XX w.	Budynek	88	2007_0314
ul. Złota 1		Budynek	88	2007_0314
ul. Złota 3		Budynek	88	2007_0314
ul. Złota 7		Budynek	88	2007_0314
ul. Złota 9		Budynek	88	2007_0314
ul. Złota 11		Budynek	88	2007_0314
ul. Złota 13		Budynek	88	2007_0314
11 - Wełnowiec - Józefowiec				
al. Korfatego		Kościół pw. NMP Wspomożenia Wiernych	88	2007_0314
al. Korfatego		Zabudowa przemysłowa dawnych Zakładów Cynkowych	73	2006_1482
al. Korfatego 118		Budynek	88	2007_0314
al. Korfatego 120		Budynek	88	2007_0314
al. Korfatego 123		Budynek	88	2007_0314
al. Korfatego 124/126		Budynek	88	2007_0314
al. Korfatego 125		Budynek	88	2007_0314
al. Korfatego 127		Budynek	88	2007_0314
al. Korfatego 128		Budynek	88	2007_0314
al. Korfatego 131		Budynek	88	2007_0314
al. Korfatego 133		Budynek	88	2007_0314
al. Korfatego 134/136		Budynek	88	2007_0314
al. Korfatego 147/145		Zabudowa mieszkaniowa tzw. "Kolonii Fryderyka"	73	2006_1482
al. Korfatego 151/149		Zabudowa mieszkaniowa tzw. "Kolonii Fryderyka"	73	2006_1482
al. Korfatego 153/155		Zabudowa mieszkaniowa tzw. "Kolonii Fryderyka"	73	2006_1482
al. Korfatego 157/159		Zabudowa mieszkaniowa tzw. "Kolonii Fryderyka"	73	2006_1482
al. Korfatego 161/163		Zabudowa mieszkaniowa tzw. "Kolonii Fryderyka"	73	2006_1482
al. Korfatego 165/167		Zabudowa mieszkaniowa tzw. "Kolonii Fryderyka"	73	2006_1482
al. Korfatego 181/183		Zabudowa mieszkaniowa tzw. "Kolonii Fryderyka"	73	2006_1482
al. Korfatego 185/187		Zabudowa mieszkaniowa tzw. "Kolonii Fryderyka"	73	2006_1482
al. Korfatego 189		Zabudowa mieszkaniowa tzw. "Kolonii Fryderyka"	73	2006_1482
ul. Agnieszki / ul. Krzyżowa		Krzyż -istotny	88	2007_0314

Adres / lokalizacja	Okres	Opis	Nr planu ^[1]	Symbol uchwały ^[2]
1	2	3	4	5
ul. Józefowska 10 (Energetyków)	koniec XIX w.	Kamienica - historyzm	88	2007_0314
ul. Józefowska 25		Budynek	88	2007_0314
ul. Józefowska 27		Budynek	88	2007_0314
ul. Józefowska 29		Budynek	88	2007_0314
ul. Józefowska 30		Budynek	88	2007_0314
ul. Józefowska 32/34		Szkoła	88	2007_0314
ul. Józefowska 35		Budynek	88	2007_0314
ul. Józefowska 39		Budynek	88	2007_0314
ul. Józefowska 40		Hala sportowa	88	2007_0314
ul. Józefowska 52/54		Szkoła	88	2007_0314
ul. Mikusińskiego		Kościół pw. Św. Józefa Robotnika- istotny	88	2007_0314
ul. Norwida 2		Budynek	88	2007_0314
ul. Norwida 3		Budynek	88	2007_0314
ul. Norwida 4		Budynek	88	2007_0314
ul. Norwida 5		Budynek	88	2007_0314
ul. Norwida 6		Budynek	88	2007_0314
ul. Norwida 9		Budynek	88	2007_0314
ul. Rysia 1		Budynek	88	2007_0314
ul. Rysia 2		Budynek	88	2007_0314
ul. Rysia 3		Budynek	88	2007_0314
ul. Rysia 4		Budynek	88	2007_0314
ul. Rysia 5		Budynek	88	2007_0314
ul. Rysia 6		Budynek	88	2007_0314
ul. Rysia 7		Budynek	88	2007_0314
ul. Rysia 8		Budynek	88	2007_0314
ul. Rysia 9		Budynek	88	2007_0314
ul. Rysia 11		Budynek	88	2007_0314
ul. Słoneczna 3		Budynek	88	2007_0314
ul. Słoneczna 9		Budynek	88	2007_0314
ul. Ściegiennego / ul. Szczecińska		Krzyż	88	2007_0314
13 - Bogucice				
ul. Markiefki 29	1875 / 1891 r.	Budynek mieszkalny - kamienica narożna - historyzm	48	2003_0189
ul. Markiefki 43		Budynek mieszkalny - kamienica	48	2003_0189
ul. Markiefki 45	1889 r.	Budynek mieszkalny - kamienica - historyzm	48	2003_0189
ul. Markiefki 47	1889 r.	Budynek mieszkalny - kamienica - historyzm	48	2003_0189
ul. Nowa 2	1908 r.	Budynek mieszkalny wolnostojący - historyzm	48	2003_0189
ul. Nowa 4	1908 r.	Budynek mieszkalny wolnostojący - historyzm	48	2003_0189
ul. Ryszarda 1	1875 / 1891 r.	Budynek mieszkalny - kamienica - historyzm	48	2003_0189
ul. Ryszarda 3		Budynek mieszkalny	48	2003_0189
ul. Ryszarda 7	1891 r.	Budynek mieszkalny - dom - historyzm	48	2003_0189
ul. Ryszarda 9	XIX / XX w.	Budynek mieszkalny - dom - historyzm	48	2003_0189
ul. Ryszarda 13		Budynek mieszkalny	48	2003_0189
ul. Wrocławska 1a		Zabytkowa hala produkcyjna z ogrodzeniem i starodrzewem	38	2000_0297
ul. Wróblewskiego 3	1900 r.	Budynek mieszkalny - dom - historyzm	48	2003_0189
ul. Wróblewskiego 9		Budynek mieszkalny	48	2003_0189
ul. Wróblewskiego 11		Budynek mieszkalny	48	2003_0189
ul. Wróblewskiego 13	1 ćw. XX w.	Budynek d. fabryki czekolady - historyzm	48	2003_0189
ul. Wróblewskiego 17	1901 r.	Budynek mieszkalny - kamienica - historyzm	48	2003_0189
14 - Dąbrówka Mała				
ul. Pod Młynem 21	XIX / XX w.	Dom mieszkalny	49	2003_0190
ul. Pod Młynem 31	XIX / XX w.	Zespół dawnego młyna	49	2003_0190

Adres / lokalizacja	Okres	Opis	Nr planu ^[1]	Symbol uchwały ^[2]
1	2	3	4	5
ul. Pod Młynem 35	XIX / XX w.	Dom mieszkalny	49	2003_0190
ul. Pod Młynem 37	XIX / XX w.	Dom mieszkalny	49	2003_0190
ul. Pod Młynem 41	XIX / XX w.	Dom mieszkalny	49	2003_0190
ul. Pod Młynem 45	XIX / XX w.	Dom mieszkalny	49	2003_0190
ul. Pod Młynem 47	XIX / XX w.	Dom mieszkalny	49	2003_0190
* ul. Pod Młynem 57		Zespół zabytkowy - wyburzony	49	2003_0190
ul. Pod Młynem 69	XIX / XX w.	Dom mieszkalny	49	2003_0190
15 - Szopienice - Burowiec				
teren huty metali nieżelaznych „Szopienice”	1904 r.	Budynek dawnej walcowni z wyposażeniem	76	2007_0093
ul. 11 Listopada - teren huty metali nieżelaznych „Szopienice”	k. XIX w.	Dawny budynek socjalny	76	2007_0093
ul. 11 Listopada - teren huty metali nieżelaznych „Szopienice”	pocz. XX w.	Dawny budynek stolarni	76	2007_0093
ul. 11 Listopada - teren huty metali nieżelaznych „Szopienice”	II poł. XIX w.	Budynek "Izba tradycji"	76	2007_0093
ul. 11 Listopada - teren huty metali nieżelaznych „Szopienice”	lata 80-te XIX w.	Dawny budynek wagonowni	76	2007_0093
ul. 11 Listopada 13	lata 50-te XX w.	Budynek szkoły wraz z salą gimnastyczną	76	2007_0093
ul. 11 Listopada 25	k. XIX w.	Zespół budynków dawnej lokomotywowni	76	2007_0093
ul. 11 Listopada 3, 5, 7	1908 r.	Kamienica - murowana narożna	76	2007_0093
ul. 11 Listopada 4	pocz. XX w.	Kamienica - murowana	76	2007_0093
ul. 11 Listopada 6, 8	1906 r.	Kamienice - murowane	76	2007_0093
ul. Krakowska 74		Budynek mieszkalny		1998_0043
ul. ks. bpa Herberta Bednorza 43		Kamienica - murowana	76	2007_0093
ul. ks. bpa Herberta Bednorza 49		Kamienica - murowana	76	2007_0093
ul. Lwowska 10/ ul. Wypoczynkowa 1	k. XIX w.	Kamienica - murowana narożna	76	2007_0093
ul. Lwowska 12/ ul. 11 Listopada 2	k. XIX w.	Kamienica - murowana narożna	76	2007_0093
* ul. Lwowska 13	2 poł. XIX w.	Kamienica z budynkiem gospodarczym (1896 r.) - murowane - wyburzone	76	2007_0093
ul. Lwowska 14/ ul. 11 Listopada 1	k. XIX w.	Kamienica - murowana narożna	76	2007_0093
ul. Lwowska 5	k. XIX w.	Budynek d. hotelu Klippera - murowany, obecnie przychodnia	76	2007_0093
ul. Lwowska 7	k. XIX w.	Kamienica - murowana wolno stojąca	76	2007_0093
ul. Rożdzieńska - teren huty metali nieżelaznych Szopienice	lata 20-te XX w.	Dawny warsztat mechaniczny	76	2007_0093
ul. Rożdzieńska 27b	lata 30-te XX w	Dawny warsztat mechaniczny	76	2007_0093
ul. Wałowa 11	k. XIX w.	Zespół hal Przedsiębiorstwa Komunikacji Tramwajowej	76	2007_0093
ul. Wypoczynkowa 2	pocz. XX w.	Kamienica - murowana	76	2007_0093
ul. Wypoczynkowa 3	pocz. XX w.	Kamienica - murowana	76	2007_0093
19 - Piotrowice - Ochojec				
polana przy Centralnym Szpitalu Górnicy - strona wschodnia	początek XX w.	Dom wiejski (dawna gajówka), starodrzew	56	2005_0737
ul. Armii Krajowej 89 / ul. Świerkowa	1 ćw. XX w.	Dom mieszkalno - handl. (dawna gospoda i sala taneczna)	56	2005_0737
ul. Armii Krajowej 93	lata 20/30-te XX w.	Dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem	56	2005_0737
ul. Armii Krajowej 94	lata 20-te XX w.	Dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem	56	2005_0737
ul. Armii Krajowej 95 - przed domem	poł. XX w.	Krzyż	56	2005_0737
ul. Armii Krajowej 95 / ul. Wojska Polskiego	1 ćw. XX w.	Dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem	56	2005_0737
ul. Darwina 5	ok. pocz. XX w.	Dom mieszkalny (kamienica), z zapleczem gospodarczym i ogrodem	56	2005_0737

Adres / lokalizacja	Okres	Opis	Nr planu ^[1]	Symbol uchwały ^[2]
1	2	3	4	5
ul. Darwina 14	1 ćw. XX w.	Dom mieszkalny ze(stodoła) i ogrodem	56	2005_0737
ul. Grottgera 3 - na działce przy domu	1 ćw. XX w.	Kaplica	56	2005_0737
ul. Grottgera 29	ok. pocz. XX w.	Dom mieszkalny, wolnostojący, z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Grottgera 53	1 ćw. XX w.	Dom mieszkalny, wolnostojący w ogrodzie z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Grottgera 54	1912 wg 1912 r. napis	Dom mieszkalny , wolnostojący, z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Jankego 59	XIX/XX w.	Dom/handel, rozbudowany	95	2008_0674
ul. Jankego 135 / ul. Szewska	1 ćw. XX w.	Dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Jankego 147/ ul. Kornasa	lata 30-te XX w.	Dom kamienica, wolnostojący, działka narożna z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Jankego 163	lata 30-te XX w.	Dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Jankego 181 / ul. Armii Krajowej	1 ćw. XX w.	Dom mieszkalny (w parterze sklepy), działka narożna	56	2005_0737
ul. Jankego 203/ ul. Wilczewskiego	lata 20-te XX w.	Dom mieszkalny, wolnostojący, działka narożna	56	2005_0737
ul. Jankego 209	ok. pocz. XX w.	Dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem	56	2005_0737
ul. Jankego 217 / ul. Darwina	ok. pocz. XX w.	Dom mieszkalny wolnostojący, działka narożna, zaplecze gospodarcze	56	2005_0737
ul. Jankego 225 / ul. Tetmajera	ok. pocz. XX w.	Dom mieszkalny, wolnostojący, działka narożna	56	2005_0737
ul. Jankego 227	lata 20/30-te XX w.	Dom mieszkalny - kamienica, położony w pierzei	56	2005_0737
ul. Jankego 229	lata 20/30-te XX w.	Dom mieszkalny - kamienica, położony w pierzei	56	2005_0737
ul. Jankego 231	lata 30-te XX w.	Dom mieszkalny - kamienica, położony w pierzei	56	2005_0737
ul. Jankego 243	lata 30-te XX w	Dom - kamienica wolno stojąca, z zapleczem gospodarczym i ogrodem	56	2005_0737
ul. Jankego 253	lata 30-te XX w.	Dom - kamienica, wolnostojący, z zapleczem gospodarczym i ogrodem	56	2005_0737
ul. Jaworowa 41	lata 30-te XX w	Kamienica w ogrodzie z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Jaworowa 51 (tyłny dom)	ok. pocz. XX w.	Dom mieszkalny, wiejski, wolnostojący	56	2005_0737
ul. Jaworowa 53	lata 30-te XX w.	Kamienica w ogrodzie z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Kasztanowa 2	1910 r. wg napis el.	Dom mieszkalny, wolnostojący, obecnie sklep	56	2005_0737
ul. Kasztanowa 6	lata 20/30-te XX w.	Dom mieszkalny (kamienica), wolnostojący, z oficyną	56	2005_0737
ul. Kasztanowa 6	1900 r.	Dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem	56	2005_0737
ul. Kostki Napierskiego 4	pocz. XX w	Dom mieszkalny	56	2005_0737
ul. Kostki Napierskiego 15	lata 30-te XX w.	Kamienica w pierzei z zapleczem gospodarczym i ogrodem	56	2005_0737
ul. Kostki Napierskiego 17	lata 30-te XX w.	Kamienica w pierzei, i ogród	56	2005_0737
ul. Kostki Napierskiego 20	lata 30-te XX w.	Dom mieszkalny (kamienica), wolnostojąca, z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Kostki Napierskiego 51 / ul. Kornasa	pocz. XX w.	Dom mieszkalny, wiejski	56	2005_0737
ul. Kostki Napierskiego 68 / ul. Skotnica	ok. 1 ćw. XX w.	Dom mieszkalny, wolnostojący, w ogrodzie, z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Kostki Napierskiego 73	ok. pocz. XX w.	Dom mieszkalny, wolnostojący, w ogrodzie, z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Kściuczka 3	ok. 1914 r., prz. 1970 r.	Dom mieszkalny	56	2005_0737
ul. Leśna / Szenwalda		Kościół pw. św. Jacka, przebudowany lata 70te XX w., DKW	95	2008_0674
ul. Leśna 14		Plebania kościoła św. Jacka	95	2008_0674
ul. Odrodzenia 14		Dom w ogrodzie	95	2008_0674

Adres / lokalizacja	Okres	Opis	Nr planu ^[1]	Symbol uchwały ^[2]
1	2	3	4	5
ul. Policyjna 1/ ul. Wojska Polskiego	1 ćw. XX w.	Dom mieszkalny, wiejski, stodoła, z ogrodem, działka narożna	56	2005_0737
ul. Policyjna 6	lata 30-te XX w.	Dom mieszkalny (kamienica), działka narożna	56	2005_0737
ul. Sarmacka 18	pocz. XX w.	Budynek w stylu historyzmu ceglanego	69	2006_1390
ul. Sienna 4	1937 r.	Willa w stylu funkcjonalizmu	69	2006_1390
ul. Sienna 8	1935 r.	Willa w stylu funkcjonalizmu	69	2006_1390
ul. Tetmajera 25 / ul. Szymanowskiego	lata 30-te XX w.	Dom mieszkalny, wolnostojący, działka narożna	56	2005_0737
ul. Tetmajera 30	ok. pocz. XX w.	Dom mieszkalny, wolnostojący, z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Warzywna 1	ok. 1950 r.	Budynek mieszkalny w stylu socrealizmu	69	2006_1390
ul. Warzywna 2	ok. 1950 r.	Budynek mieszkalny w stylu socrealizmu	69	2006_1390
ul. Warzywna 3	ok. 1950 r.	Budynek mieszkalny w stylu socrealizmu	69	2006_1390
ul. Warzywna 4	ok. 1950 r.	Budynek mieszkalny w stylu socrealizmu	69	2006_1390
ul. Wilczewskiego 9/ Kasztanowa	ok. 1900 r.	Dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem	56	2005_0737
ul. Wilczewskiego 27	ok. pocz. XX w.	Dom mieszkalny, wolnostojący, z budynkiem gospodarczym i ogród	56	2005_0737
ul. Wilczewskiego 33	lata 30-te XX w.	Willa, wolnostojąca, z ogrodem i garażem	56	2005_0737
ul. Wojska Polskiego 12	XIX/XX w.	Dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Wojska Polskiego 21 / ul. Armii Krajowej	ok. pocz. XX w.	Dom mieszkalny, działka narożna, z zapleczem gospodarczym (warsztat)	56	2005_0737
ul. Wojska Polskiego 32	pocz. XX w.	Dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Wojska Polskiego 39	lata 30-te XX w.	Dom mieszkalny (kamienica), wolnostojąca z zapleczem gospodarczym i ogrodem	56	2005_0737
ul. Wojska Polskiego 40	początek XX w.	Dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Wojska Polskiego 58	ok. pocz. XX w.	Dom mieszkalny, wolnostojący, z zapleczem gospodarczym (przemysłowa)	56	2005_0737
ul. Wronia 8	lata 30-te XX w.	Dom mieszkalny, wolnostojący, z zapleczem gospodarczym i ogrodem	56	2005_0737
ul. Wronia 10	początek XX w.	Dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem	56	2005_0737
ul. Wronia 12		Dom mieszkalny	56	2005_0737
ul. Załogowa 1 / ul. Wojska Polskiego	XIX/XX w.	Dom mieszkalny, wiejski	56	2005_0737
20 - Zarzecze				
ul. Grota-Roweckiego 10	XIX/XX w.	Dom z budynkiem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Grota-Roweckiego 12	1903 r.	Dom z restauracją	56	2005_0737
ul. Grota-Roweckiego 20	3 ćw. XIX w.	Zagroda (dom mieszkalno - gospodarczy i stodoła)	56	2005_0737
ul. Grota-Roweckiego 46	XIX/XX w.	Dom	56	2005_0737
ul. Grota-Roweckiego 48	XIX/XX w.	Zagroda (dom z budynkiem gospodarczym)	56	2005_0737
ul. Grota-Roweckiego 51	XIX/XX w.	Zagroda (dom z budynkiem gospodarczym)	56	2005_0737
ul. Grota-Roweckiego 78a	XIX/XX w.	Zagroda (dom z budynkami gospodarczymi)	56	2005_0737
ul. Grota-Roweckiego, obok kościoła	koniec XIX w.	Krzyż przydrożny	56	2005_0737
ul. Kamieńska 1	3 ćw. XIX w.	Chatupa	56	2005_0737
ul. Kamieńska 3	3 ćw. XIX w.	Dom	56	2005_0737
ul. Kamieńska 4a	3 ćw. XIX w.	Dom	56	2005_0737
ul. Kanałowa 1	1912 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Kanałowa 18	pocz. XX w.	Dom w ogrodzie	56	2005_0737
ul. Kanałowa 36	lata 20 XX w.	Dom w ogrodzie	56	2005_0737
ul. Stellera 6	pocz. XX w.	Dom w ogrodzie	56	2005_0737
21 - Kostuchna				
ul. Armii Krajowej 309	przed 1939 r.	Dom - szyb wentylacyjny	56	2005_0737
ul. Armii Krajowej 356	po 1901 r.	Dom z 2 budynkami gospodarczymi	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego - byłe Zakłady "POLAM"		Cztery obiekty: hala, budynki biurowe	56	2005_0737

Adres / lokalizacja	Okres	Opis	Nr planu ^[1]	Symbol uchwały ^[2]
1	2	3	4	5
ul. Boya - Żeleńskiego - byłe Zakłady "POLAM"		Cztery obiekty: hala, budynki biurowe	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego - byłe Zakłady "POLAM"		Cztery obiekty: hala, budynki biurowe	56	2005_0737
ul. Boya-Żeleńskiego - byłe Zakłady "POLAM"		Cztery obiekty: hala, budynki biurowe	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego - KWK Murcki - rejon "Boże Dary"		Budynek biurowy i cechowni	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego - KWK Murcki - rejon "Boże Dary"		Budynek dawnej kotłowni, obecnie warsztatowy	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego - KWK Murcki - rejon "Boże Dary"		Budynek rozdzielni	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego - KWK Murcki - rejon "Boże Dary"		Biura i warsztaty szybowe	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego - KWK Murcki - rejon "Boże Dary"		Budynek dawnej łaźni	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego - KWK Murcki - rejon "Boże Dary"		Budynek związków zawodowych	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego - Zakłady "REMAG"	1916 r.	Zespół hal produkcyjnych	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego - Zakłady "REMAG"	1916 r.	Zespół hal produkcyjnych	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego - Zakłady "REMAG"	1916 r.	Zespół hal produkcyjnych	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 5	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 16	1892 r.	Figura przydrożna św. Jana Nepomucena	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 21	1908 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 22	po 1901 r.	Dom, wtórna nadbudowa	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 27/29	po 1901 r.	Familok	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 30	przed 1939 r.	Budynek przedszkola	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 35	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 36	ok. 1900 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 37	1901 r.	Dom wielorodzinny z zabudową gospodarczą (stodoła)	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 38	1914 r.	Zespół leśniczówki (dwa identyczne domy)	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 40	1914 r.	Zespół leśniczówki (dwa identyczne domy)	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 57	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 61	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 63	ok. 1930 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 64	1902 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 73	po 1901 r.	Budka dróżnika	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 76	1904 r.	Willa - osiedle przy kopalni "Boer"	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 78	1904 r.	Dom - osiedle przy kopalni "Boer"	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 80 / ul. Lepszego	1914 r.	Figura przydrożna kapliczka szafkowa na słupie drewnianym	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 80 / ul. Lepszego	1926 r.	Krzyż misyjny	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 82	przed 1914 r.	Dom - osiedle przy kopalni "Boer"	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 83	1909 / prz. 1913-21 r.	Dom noclegowy	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 84	1910 r.	Dom (z budynkiem gospodarczym) - osiedle przy kopalni "Boer"	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 85	ok. 1950 r.	Kamienica	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 86	około 1910 r.	Dom - osiedle przy kopalni "Boer"	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 88	około 1910 r.	Dom z budynkiem gospodarczym - osiedle przy kopalni "Boer"	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 108	około 1915 r.	Budynek administracyjno - mieszkalny (zespół fabryki chloru)	56	2005_0737

Adres / lokalizacja	Okres	Opis	Nr planu ^[1]	Symbol uchwały ^[2]
1	2	3	4	5
ul. Boya - Żeleńskiego 110	około 1915 r.	Budynek administracyjno - mieszkalny (zespół fabryki chloru)	56	2005_0737
ul. Boya - Żeleńskiego 112	ok. 1950 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Chęcińskiego (OTOR Silesia)		Obiekt związany z dawnym tartakiem przy kopalni "Murcki"	56	2005_0737
ul. Czarnuszki 4A	2 poł. XIX w.	Dom	56	2005_0737
ul. Czarnuszki 7	koniec XIX w.	Dom	56	2005_0737
ul. Czarnuszki 8	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Jaronia 2	1925 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Jaronia 8	po 1901 r.	Dom z budynkiem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Jaronia 10	1925 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Kściuczka 2	ok.1914, prz.1970 r.	Dom mieszkalny	56	2005_0737
ul. Kściuczka 4	ok.1914, prz.1970 r.	Dom mieszkalny	56	2005_0737
ul. Kściuczka 6	1910 r.	Dom - osiedle przy kopalni "Boer"	56	2005_0737
ul. Kściuczka 8	1910 r.	Dom - osiedle przy kopalni "Boer"	56	2005_0737
ul. Lepszego 1/ ul. Boya-Żeleńskiego	przed 1914 r.	Dom - osiedle przy kopalni "Boer"	56	2005_0737
ul. Lepszego 2	1912-14 rozbud.1939 r.	Dawna szkoła ludowa	56	2005_0737
ul. Maków 4	2 poł. XIX w.	Dom	56	2005_0737
ul. Ogrodzińskiego 3	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Ogrodzińskiego 3A	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Ogrodzińskiego 9	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Pierwiosnków 22	ok. 1905 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Pierwiosnków 28	ok. 1905 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Soltysia 118	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Soltysia 134	pocz. XX w.	Dom	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 13 / ul. Zabłockiego	1932 r.	Figura przydrożna	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 40	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 42 / ul. Boya-Żeleńskiego	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 42a	po 1901 r.	Sala reductowa	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 44 / ul. Boya -Żeleńskiego	po 190 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 54	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 66A / ul. Smugowa	ok. 1930 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 70	1914 r.	Willa	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 72	1925 r.	Willa	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 73	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 75	po 1901 r.	Familok	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 82 / ul. Łopianowa	koniec XIX w.	Dom	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 92	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Szarych Szeregów 97	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
22 - Podlesie				
ul. Uniczowska / ul. Saska	około 1930 r.	Krzyż przydrożny	56	2005_0737
ul. Uniczowska 26	przed 1900 r.	Figura przydrożna	56	2005_0737
ul. Uniczowska 42	około 1930 r.	Figura przydrożna	56	2005_0737
ul. Kaskady 46	1884 r.	Figura przydrożna	56	2005_0737
ul. Michałowskiego	1925 r.	Kaplica i fragment ogrodzenia cmentarza	56	2005_0737
ul. Michałowskiego 36	przed 1939 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Pomorskiego 8	przed 1939 r.	Dom	56	2005_0737

Adres / lokalizacja	Okres	Opis	Nr planu ^[1]	Symbol uchwały ^[2]
1	2	3	4	5
ul. Armii Krajowej 394	przed 1939 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Trojoka 9	ok. 1910 r.	Dom z budynkiem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Trojoka 11	1905 r.	Dawna szkoła	56	2005_0737
ul. Kaskady 15	ok. 1910 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Zaopusta 16 / ul. Mleczna 1	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Uniczowska 70		Dom	56	2005_0737
* ul. Dąbrowa 10/12	przed 1939 r.	Dom - przebudowany	56	2005_0737
ul. Uniczowska 25	około 1910 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Uniczowska 54	ok. 1905 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Niezapominajek 13	przed 1939 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Uniczowska 36	około 1910 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Saska 5	przed 1939 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Michałowskiego	1920 - 1921 r.	Kościół paraf. p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej	56	2005_0737
ul. Trojoka 5	przed 1939 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Soltysia 51	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Saska 43		Dom, budynek kolejowy	56	2005_0737
ul. Uniczowska 11	po 1900 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Niezapominajek 9	przed 1939 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Armii Krajowej 392	przed 1939 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Armii Krajowej 496	po 1900 r.	Hala fabryczna	56	2005_0737
ul. Armii Krajowej 390	przed 1939 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Saska 2	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Mleczna 9	przed 1939 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Kaskady 39	po 1900 r.	Dom i budynek gospodarczy	56	2005_0737
ul. Zaopusta 21	przed 1939 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Dąbrowa 19	przed 1939 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Uniczowska 1	po 1900 r.	Dom, dawny pawilon handlowy	56	2005_0737
ul. Trojoka 4	ok. 1930 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Niezapominajek 7	przed 1939 r.	Dom z budynkiem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Michałowskiego 9	1920-1921 r.	Plebania	56	2005_0737
ul. Słonecznikowa 65	około 1905 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Stabika 89	przed 1900 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Niezapominajek 18	ok. 1950 r.	Dom z budynkiem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Pomorskiego 14	ok. 1930 r.	Dom z gołębnikiem	56	2005_0737
ul. Kaskady 17	ok. 1910 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Niezapominajek 6	ok. 1950 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Michałowskiego 12	przed 1939 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Podleśna 8	około 1900 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Soltysia 61	po 1901 r.	Dom	56	2005_0737
ul. Uniczowska 13	ok. 1900 r.	Hala fabryczna	56	2005_0737
ul. Uniczowska 48	ok. 1900 r.	Dom z budynkiem gospodarczym	56	2005_0737
ul. Niezapominajek 1	po 1900 r.	Dom w ogrodzie przed domem kasztanowiec 90-letni	56	2005_0737

[1] numer planu wg wykazu Urzędu Miasta Katowice - patrz załącznik I.4 w części I studium Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,

[2] symbol uchwały Rady Miasta Katowice w sprawie uchwalenia miejscowego planu - patrz załącznik I.4 w części I studium Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,

* - obiekty wyburzone lub całkowicie przebudowane

Lokalizacja obiektów i obszarów - patrz:
dokumentacja planistyczna, mapa 3: „Wartości dziedzictwa kulturowego” (skala 1: 10000)

Tabl. 2. Wykaz stref ochrony konserwatorskiej ustalonych oraz postulowanych do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Numer	Opis
1	2
01 - Śródmieście	
01/01	otoczenie Starego Dworca, budynek Dworca obiekt - rejestr
01/02	głównie kamienice mieszkalne, użyteczności publicznej - XIX/XX w., 2 place miejskie
01/03	kamienice zróżnicowane - historyzm - secesja, modernizm - funkcjonalizm
01/04	zabudowa reprezentacyjna - przełom XIX i XX w.
01/05	zespół kościoła ewangelicko - augsburskiego (rejestr) i szkoła
01/06	głównie kamienice mieszkalne, użyteczności publicznej - XIX/XX w., 4 place miejskie
01/07	place, gmachy publiczne - międzyw. XX w., (bud. sejm i US rejestr)
01/08	przewaga kamienic - międzyw. XX w. - modernizm - funkcjonalizm
01/09	zespół Katedry i obiektów kurii - lata 20/30-te XX w. oraz współcz.
01/10	kamienice, zabudowa willowa - 1 ćw. XX w. - modernizm
01/11	wartościowe mieszkalne, użyteczności publicznej - 1 ćw. XX w. - modernizm - funkcjonalizm
01/12	dawny Szpital Spółki Brackiej - koniec XIX w.
01/13	mieszkalne, użyteczności publicznej - historyzm, modernizm - funkcjonalizm
01/14	obiekty dawnych Śląskich Zakładów Naukowych - międzyw. XX w.
01/15	zabudowa willowa - modernizm, lata 20/30-te XX w.
01/16	otoczenie kościoła Św. Piotra i Pawła (kościół, plebania i mur - rejestr)
01/17	szkoła - modernizm, plac K. Hlonda z zielenią
01/18	zabudowa, kamienice - familoki - pocz. XX w., zieleń
01/19	zabudowa mieszkalna, użyteczności publicznej- XIX/XX w., międzywoj., socreal
01/20	szpital miejski - początek XX w.
01/21	zespół koszar - początek XX w.
01/22	cmentarz katolicki - pocz. XX w.
02 - Załęska Hałda - Brynów część zachodnia	
02/01	zabudowa mieszkaniowa - początek XX w., międzywoj.
02/02	kolonia domków robotniczych szeregowych i familoków kopalni "Wujek" - XIX/XX w.
02/03	kolonia domków robotniczych szeregowych kopalni "Wujek" - XIX/XX w.
02/04	budynki mieszkalne międzywojenne, ul. Zgody
02/05	osiedle robotnicze, domy z ogrodami, układ urbanistyczny
02/06	zespół kopalni Wujek wieża wodna
02/07	"Stara Ligota", mieszany, familoki, ul. Hetmańska
03 - Zawodzie	
03/01	okolice ul. 1 Maja - głównie zwarta zabudowa kamienic w ciągach ulic, część zachodnia
03/02	okolice ul. 1 Maja - familoki, szkoła
04 - Os. Paderewskiego - Muchowiec	
04/01	teren po byłym cmentarzu ewangelickim , zieleń
04/02	dworzec lotniczy z 1926, z otoczeniem - neoklasycyzm
05 - Brynów - część wschodnia	
05/01	Hala Parkowa - lata 30-te XX w., przebudowa lata 50-te
05/02	zespół willi - lata 30-te XX w., ul. Krzemienna
05/03	cmentarz wojskowy - międzywoj. XX w., ul. Meteorologów
05/04	zabudowa, wille - początek XX w. i lata 30-te, głównie modernizm
05/05	zespół, dawny dwór
05/06	dawna kolonia robotnicza Św. Huberta, domy dwurodzinne w ogrodach
06 - Ligota - Panewniki	
06/01	"kolonia urzędnicza", domy w ogrodach - głównie lata 30-te XX w. - funkcjonalizm
06/02a	budynki mieszkalne, "stodoły" - lata 40-te XX w.
06/02b	budynki mieszkalne, "stodoły" - lata 40-te XX w.
06/03	domy w ogrodach, kolonia kolei - zabudowa z lat międzywojennych
06/04	zespół zabudowy mieszkalnej w ogrodach - początek XX w., okres międzywojenny

Numer	Opis
1	2
06/05	klasztor SS służebniczek, cmentarz
06/06	osiedle zabudowa "socrealizm" - lata 50-te XX w.
06/07	budynki mieszkalne dawnej Huty "Ida" - leśniczówka
07 - Załęże	
07/01	kościół pw. św. Józefa - otoczenie obiektu rejestrowego, cmentarz
07/02	osiedle Mościckiego, domów robotniczych bliźniaczych w ogrodach - modernizm
07/03	dawny ogród jordanowski przy ul. Gliwickiej
07/04	zabudowa ul. Gliwickiej, głównie kamienice, familoki, część zachodnia - XIX/XX w.
07/05	zespół familoków kopalni "Kleofas" - historyzm
07/06	zespół familoków kopalni - secesja / historyzm, ul. Kupca
07/07a	budynki szkolne i przemysłowe - początek XX w., modernizm
07/07b	budynki szkolne i przemysłowe - początek XX w., modernizm
07/08a	zespół familoków, kopalni "Kleofas", okolice ul. Bocheńskiego - historyzm
07/08b	zespół familoków, kopalni "Kleofas", okolice ul. Bocheńskiego - historyzm
07/09	zabudowa ul. Gliwickiej - część wschodnia, głównie kamienice, familoki, plac Londzina (dawny teren dworski), zieleń - XIX/XX w.
07/10	zespół familoków, kopalni "Kleofas" - historyzm
07/11	zespół familoków huty "Baildon"
07/12	cmentarz katolicki, lata 60te XIX w., najstarszy w mieście
08 - Os. Witosa	
08/01	budynki administracyjne i mieszkalne kopalni, kolonia "Obroki"
08/02	budynki przemysłowe kopalni "Kleofas, XIX/ XX w., teren otaczający
10 - Dąb	
10/01	historyczna zabudowa Dębu, zróżnicowana (wiejska, kamienice, familoki)
10/02	historyczna zabudowa Dębu, (familoki)
10/03	cmentarz z kaplicą ceglana, stare groby, układ i zieleń
11 - Wetnowiec - Józefowiec	
11/01	centrum Wetnowca - zabudowa wysokiej klasy - głównie modernizm
11/02	zróżnicowana kubaturowo i stylowo zabudowa - XIX/XX w.
11/03	zabudowa mieszkaniowa - połowa XX w., socreal
11/04	cmentarz w Józefowcu
11/05	zabudowa dawnej Huty Cynku "Hohenlohe" - pozostałości
11/06	kolonia "Fryderyka"
11/07	zróżnicowana kubaturowo i stylowo zabudowa XIX / XX w.
11/08	kolonia "Agnieszka, osiedle robotnicze
12 - Koszutka	
12/01	zespoły zabudowy mieszkaniowej i mieszanej, lata 30-te XX w. i cenny socrealizm
12/02	zespół zabudowy, regularny, osiedle domów jednorodzinnych, bloki mieszkalne, usługi z lat 30-tych XX w.
13 - Bogucice	
13/01	historyczne centrum Bogucic, zabudowa zróżnicowana - XIX/XX w.
13/02	zabytkowy park przy dawnej kopalni "Kleofas
13/03	obiekty przemysłowe i budynki dawnej kopalni "Ferdynand" - XIX/XX w.
14 - Dąbrówka Mała	
14/01	zespół mieszany, głównie domy mieszkalne, familoki - XIX w. i okres międzywojenny
14/02	kamienice, familoki, domy wiejskie, zespół z 2 połowy XIX w. i okresu międzywojennego XX w.
14/03	historyczne rozplanowanie wsi z budynkami mtyna i zagród
15 - Szopienice - Burowiec	
15/01	zabudowa luźna, niejednorodna, wzdłuż ul. G. Hallera - przełom XIX i XX w.
15/02a	zabudowa niejednorodna, ul. Obr. Westerplatte i sąsiednie - głównie z początku XX w.
15/02b	zabudowa niejednorodna, ul. Obr. Westerplatte i sąsiednie - głównie z początku XX w.
15/03	główna zabudowa miejska Szopienic, głównie kamienice, familoki
15/04a	tzw. Ogród Dworcowy + zabudowa wzdłuż ulic, część północna - przełom XIX/XX w.

Numer	Opis
1	2
15/04b	Zabudowa wzdłuż ulic, część południowa - przeł XIX /XX w.
15/05a	"Drugie Szopienice" (Szabelniana, Chemiczna), głównie kamienice, familoki
15/05b	"Drugie Szopienice" (Szabelniana, Chemiczna), głównie kamienice, familoki
15/06	cmentarz, układ i zieleń - 1869/1883/1903/1922
15/07	dawny cmentarz ewangelicki, układ i zieleń - początek XX w.
16 - Janów - Nikiszowiec	
16/01	układ zabudowy mieszkaniowej, mieszany - głównie przełom XIX/XX w.
16/02	układ zabudowy mieszkaniowej, mieszany - głównie przełom XIX/XX w.
16/03	zameczek myśliwski Mieroszewskich
16/04	cmentarz katolicki, układ i zieleń - początek XX w.
16/05	zespół zabudowy dawnego szybu "Poniatowski"
16/06	osiedle robotnicze - kolonia Wysockiego - lata 40/50 XX w.
16/07	szpital - dawny ratusz gminy Janów
16/08	zabudowa dawna szybów "Ligoń" i "Wilson", budynki mieszkalne - początek XX w.
16/09	otoczenie zespołu rejestrowego
17 - Giszowiec	
17/01	zabytkowy park dawnej willi dyrektora kopalni Giesche
17/02	bezpośrednie otoczenie, zabytkowe osiedle Giszowiec - zabudowa głównie lata 40-te XX w.
17/03	bezpośrednie otoczenie, zabytkowe osiedle Giszowiec - zabudowa głównie 2 połowa XX w.
17/04	bezpośrednie otoczenie, zabytkowe osiedle Giszowiec, kościół z parkiem - lata 40-te XX w.
18 - Murcki	
18/01	otoczenie Rynku i ulic otaczających, zieleń, domy głównie modernistyczne
18/02	kościół p.w. Najświętszego Serca Jezusa z otoczeniem
18/03	przysiółek "Stary Tartak", domy pracowników kopalni w zieleni - historyzm
18/04	Wzgórze Wandy, dom dyrektora kopalni, z parkiem
18/05	zespół leśniczówki ze starodrzewem, domy pracowników leśnych
18/06	szkoła z otoczeniem i zielenią
18/07	dawna leśniczówka z otoczeniem
19 - Piotrowice - Ochojec	
19/01	historyczne centrum wsi Piotrowice, zabudowa głównie mieszkaniowa, początek XX w., międzyw.
19/02	cmentarz - układ i zieleń
19/03	zespół budynków socrealistycznych przy ulicy Warzywnej
19/04	zespół zabudowy, domy w ogrodach - z okresu międzywojennego XX w.
20 - Zarzecze	
20/01	zespół dawnego folwarku i zabudowy wiejskiej z zielenią
21 - Kostuchna	
21/01	zespół budynków mieszkalnych i usługowych kopalni "Boże Dary", początek XX w.
22 - Podlesie	
22/01	historyczne centrum wsi, szkoła, kościół - XIX/XX w.
22/02	cmentarz z kaplicą, układ i zieleń

Numeracja stref ochrony konserwatorskiej jest zgodna z numeracją na mapie 3 „Wartości dziedzictwa kulturowego” (dokumentacja planistyczna)

Lokalizacja stref - patrz:

rysunek studium nr 3: „System zieleni i przestrzeni publicznych” (skala 1: 10000)

dokumentacja planistyczna, mapa 3: „Wartości dziedzictwa kulturowego” (skala 1: 10000)

Tabl. 3. Ważniejsze miejsca pamięci (stan: październik 2009 r.)

Lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
01 - Śródmieście		
pl. Karola Miarki - na skwerze	1930 r./odb.1959 r.	pomnik Stanisława Moniuszki - rz. W. i S. Choremalscy
Rondo im. Generała Ziętki	1967 r.	pomnik Powstańców Śląskich "skrzydła śląskie" - rz. G.Zemła
pl. Sejmu Śląskiego	1999 r.	pomnik Wojciecha Korfanteo - rz. Z. Brachmański
ul. Piotra Skargi / pl. Obrońców Katowic	1983 r.	pomnik Harcerzy Września - rz. Z. Brachmański
ul. Kopernika / ul. Skłodowskiej-Curie - pl. Andrzeja	2001 r.	pomnik Ofiar Katynia, Charkowa, Miednoje1940 - rz. S. Hochuł
pl. Bolesława Chrobrego przy ul. Jagiellońskiej	1936 r./ust.1993 r.	pomnik konny Marszałka J. Piłsudskiego - rz. Antun Augustincić - klasycyzm/romantyzm
pl. Bolesława Chrobrego przy ul. Jagiellońskiej		pomnik upamiętniający miejsce, w którym stało Muzeum Śląskie, zniszczone przez hitlerowców w 1941 r.
pl. Wolności		głaz z tablicą ku czci druhów z OMP poległych w latach 1939-45
pl. Wolności	lata 50-te XX w.	Pomnik wdzięczności żołnierzom Armii Czerwonej
02 - Załęska Hałda - Brynów część zachodnia		
ul. Ligocka róg ul. Hetmańska		pomnik ku czci Powstańców Śląskich
ul. W. Pola - przy wejściu do kopalni "Wujek"	1991 r.	pomnik poległych 9 górników KWK "Wujek" 16.12.1981 r.
04 - Os. Paderewskiego - Muchowiec		
pl. Żołnierza Polskiego	1978 r.	pomnik Żołnierza Polskiego z czasów II wojny świat.- rz. B. Chromy
05 - Brynów - część wschodnia		
park im. Tadeusza Kościuszki		wieża spadochronowa - obelisk harcerzom obrońcom Katowic 1939 r.
06 - Ligota - Panewniki		
w lesie Panewnickim		tablica - miejsce kaźni z okresu II wojny światowej
w lesie Panewnickim		tablica - miejsce kaźni z okresu II wojny światowej
cmentarz przy ul. Panewnickiej	1961/2000 r.	grób zbiorowy obrońców Katowic 1939 r. - harcerzy, powstańców (109 osób)
11 - Wełnowiec - Józefowiec		
na skwerze przed szkołą ul. Dekerta / al. Korfanteo	1961/2000 r.	pomnik ku czci Powstańców Polskich
13 - Bogucice		
pl. Wajdy Wincentego		pomnik Powstańców Polskich - w miejscu przedwojennego
17- Giszowiec		
pl. Pod Lipami		pomnik poległych w Powstaniach Śląskich i zamordowanych w obozach hitlerowskich w okresie II wojny światowej

Wskazano wybrane miejsca pamięci o znaczeniu dla przestrzeni publicznych miasta

Lokalizacja miejsc pamięci - rysunek studium nr 3: „System zieleni i przestrzeni publicznych” (skala 1: 10000)

Tabl. 4. Obiekty chronione i proponowane do objęcia ochroną na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
01 - Śródmieście		
ul. Adamskiego 7	lata 30/50-te XX w.	Szkoła Bankowa - funkcjonalizm, socrealizm
ul. Andrzeja 3		kamienica *
ul. Andrzeja 4		kamienica *
ul. Andrzeja 5		kamienica *
ul. Andrzeja 6		kamienica *
ul. Andrzeja 7		kamienica *
ul. Andrzeja 9		kamienica *
ul. Andrzeja 10		kamienica *
ul. Andrzeja 11		kamienica *
ul. Andrzeja 12		kamienica *
ul. Andrzeja 13		kamienica *
ul. Andrzeja 14 / ul. Skłodowskiej - Curie Marii 10		kamienica *
ul. Andrzeja 19/21		kamienica *
ul. Andrzeja 21a		dawna fabryka w oficynie
ul. Andrzeja 23		kamienica *
ul. Andrzeja 25		kamienica *
ul. Andrzeja 27		kamienica *
ul. Andrzeja 29 / ul. Kordeckiego		kamienica *
ul. Astrów 3		budynek mieszkalny
ul. Astrów 4		budynek mieszkalny
ul. Astrów 8	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Bankowa 8	pocz. XX w.	UŚ, Wydź. Prawa i Administracji - modernizm / neoklasycyzm
ul. Barbary 4, 6; ul. Poniatowskiego 1, 3, 5, 7, 9, 11	pocz. XX w.	zespół familoków kopalni Wujek - historyzm / secesja / modernizm
ul. Barbary 5, 7, 9	pocz. XX w.	budynek kolonia urzędnicza huty „Baildon” - p. modernizm
ul. Barbary 8	1 ćw XX w.	familok kopalni „Wujek” - p. modernizm
ul. Barbary 10	1 ćw. XX w.	familok kopalni „Wujek” - p. modernizm ?
ul. Barbary 12	pocz. XX w.	kamienica - p. modernizm
ul. Barbary 16		budynek mieszkalny - socreal
ul. Głowackiego 13, 15	pocz. XX w.	zespół familoków kopalni „Wujek” - historyzm / secesja / modernizm
ul. Batorego Stefana 2		kamienica *
ul. Batorego Stefana 3		kamienica *
ul. Batorego Stefana 4		kamienica *
ul. Batorego Stefana 5		kamienica *
ul. Batorego Stefana 7		kamienica *
ul. Batorego Stefana 8 / ul. Krzywa 1		kamienica *
ul. Batorego Stefana 9 / ul. Andrzeja 8		kamienica *
ul. Batorego Stefana 10		kamienica *
ul. Brata Alberta 1		budynek mieszkalny
ul. Brata Alberta 2		budynek mieszkalny
ul. Brata Alberta 4		budynek mieszkalny
ul. Bratków 4	1930-1931 r.	willa z ogrodem, T. Michejda - modernizm
ul. Bratków 10		budynek mieszkalny
ul. Chopina Fryderyka 1	1914 r.	Bank Państwowy, arch. J. Kutz - modernizm
ul. Chopina Fryderyka 2 / ul. Stawowa		kamienica *
ul. Chopina Fryderyka 4		kamienica *
ul. Chopina Fryderyka 6		kamienica *
ul. Chopina Fryderyka 7		kamienica *
ul. Chopina Fryderyka 8		kamienica *
ul. Chopina Fryderyka 10 / ul. Słowackiego 10		kamienica *

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Chopina Fryderyka 11/ ul. Sokolska		kamienica *
ul. Chopina Fryderyka 14		kamienica *
ul. Chopina Fryderyka 16		kamienica *
ul. Chopina Fryderyka 18 / ul. Sokolska		kamienica *
ul. Chopina Fryderyka 9		kamienica *
pl. Bolesława Chrobrego przy ul. Jagiellońskiej	1936 r.	pomnik konny M. J. Piłsudskiego - rz. Antun Augustyniś - klasycyzm/ romantyzm
ul. Damrota Konstantego 4		kamienica *
ul. Damrota Konstantego 6		kamienica *
ul. Damrota Konstantego 8		kamienica *
ul. Damrota Konstantego	pocz. XX w.	wiadukt kolejowy ul. Damrota
ul. Dąbrowskiego Henryka 1 / ul. Plebiscytowa 8		kamienica *
ul. Dąbrowskiego Henryka 2 / ul. Plebiscytowa		kamienica *
ul. Dąbrowskiego Henryka 3		kamienica *
ul. Dąbrowskiego Henryka 4		kamienica *
ul. Dąbrowskiego Henryka 5		kamienica *
ul. Dąbrowskiego Henryka 6		kamienica *
ul. Dąbrowskiego Henryka 7		kamienica
ul. Dąbrowskiego Henryka 8		kamienica
ul. Dąbrowskiego 9 / ul. Sienkiewicza 13		kamienica *
ul. Dąbrowskiego / ul. Sienkiewicza		kamienica *
ul. Dąbrowskiego 14 / ul. Sienkiewicza 10		kamienica *
ul. Dąbrowskiego 17/17a		kamienica *
ul. Dąbrowskiego 15		kamienica *
ul. Dąbrowskiego 19 / ul. Lompy 7		kamienica *
ul. Dąbrowskiego 22	lata 30-te XX w.	biurowiec - funkcjonalizm
ul. Dąbrowskiego 23	lata 50-te XX w.	Dom Związków Zawodowych - socrealizm (arch. Buszko, Franta)
ul. Dąbrowskiego 24	1936 r.	kamienica - modernizm, K.Schayer
ul. Dąbrowskiego 25 / ul. Reymonta 8	1938 r.	klinika d. Kasa Chorych - funkcjonalizm, arch. S. Gruszka
ul. Dąbrówki 2 / ul. Gliwicka		kamienica *
ul. Dąbrówki 9 / ul. Opolska	k. XIX w. / przeb. pocz. XX w.	szkolnictwo ASP - historyzm późny / neoklasycyzm
ul. Drzymały Michała 1 / ul. Kopernika		kamienica *
ul. Drzymały Michała 3		Kamienica z oficyną
ul. Drzymały Michała 4, 6		kamienica
ul. Drzymały Michała 5		kamienica
ul. Drzymały Michała 7		kamienica
ul. Drzymały Michała 8, 10, 12		zespół kamienic
ul. Drzymały Michała 9		kamienica
ul. Drzymały Michała 13		kamienica
ul. Drzymały Michała 15		kamienica
ul. Drzymały Michała 20		kamienica
ul. Drzymały Michała 22		kamienica
ul. Dworcowa 1 / ul. Mielęckiego	pocz. XX w.	szkolnictwo PŚl - modernizm
ul. Dworcowa 3 / ul. Dyrekcyjna	lata 70-te XIX w. /1894 - przeb.	administracja kolei - późny klasycyzm
ul. Dworcowa 9	pocz. XX w.	dawny Hotel Cechowy - modernizm
ul. Dworcowa 11	2 poł. XIX w./ przebudow.	administracja kolei - historyzm / neoklasycyzm
ul. Dworcowa 13 / ul. św. Jana	1932 r.	dom inż. J. Squedera, biura, ZPAP - funkcjonalizm
ul. Dworcowa 15		kamienica
ul. Dworcowa 17		kamienica *

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
rejon przy Dworcu Głównym / torowisko wiadukt Kościuszki	pocz. XX w. / międzywoj.	wieża ciśnień - modernizm el. funkcjonalizmu
ul. Dyrekcyjna 1		kamienica
ul. Dyrekcyjna 3		kamienica *
ul. Dyrekcyjna 4		kamienica *
ul. Dyrekcyjna 6 / ul. Staromiejska 9		kamienica *
ul. Dyrekcyjna 9		kamienica *
ul. Francuska 1 (wg pkz ul. Warszawska 29)		kamienica *
ul. Francuska 4 / ul. Jagiellońska 38		kamienica *
ul. Francuska 6		kamienica *
ul. Francuska 8 / ul. Mariacka 29		kamienica *
ul. Francuska 9		kamienica *
ul. Francuska 11		kamienica *
ul. Francuska 13 / ul. Wojewódzka		kamienica *
ul. Francuska 14 / ul. Wojewódzka		kamienica narożna
ul. Francuska 15		kamienica *
ul. Francuska 16		kamienica z oficyną
ul. Francuska 17		kamienica *
ul. Francuska 18		kamienica
ul. Francuska 19		kamienica *
ul. Francuska 20/22/24	kon. XIX w.	8 budynków zespołu szpitala - ochrona w obrębie działki
ul. Francuska 21		kamienica *
ul. Francuska 23 / ul. Dąbrowskiego		kamienica *
ul. Francuska 27		kamienica *
ul. Francuska 31 / ul. Jagiellońska		kamienica *
ul. Francuska 33		kamienica *
ul. Francuska 35	pocz. XX w.	biurowiec - modernizm / neobarok
ul. Francuska 39		kamienica *
ul. Francuska 41		kamienica *
ul. Francuska 43		kamienica *
ul. Francuska 45		willa z ogrodem, ogrodzenie - modernizm
ul. Francuska 53		willa z ogrodem
ul. Francuska 55		willa z ogrodem
ul. Francuska 57		willa z ogrodem
ul. Gliwicka 1		kamienica
ul. Gliwicka 2		kamienica *
ul. Gliwicka 3		kamienica
ul. Gliwicka 4		kamienica
ul. Gliwicka 5		kamienica
ul. Gliwicka 6		kamienica
ul. Gliwicka 7 / ul. Sobieskiego 17		kamienica *
ul. Gliwicka 8 / ul. Sobieskiego 19		kamienica *
ul. Gliwicka 9		kamienica *
ul. Gliwicka 10		kamienica *
ul. Gliwicka 11		kamienica *
ul. Gliwicka 12, 14, 16, 18		kamienica *
ul. Gliwicka 13		kamienica *
ul. Gliwicka 15		kamienica *
ul. Gliwicka 17		kamienica *
ul. Gliwicka 19 / ul. Dąbrówki 1		kamienica *
ul. Gliwicka 24 (w podwórzu)	pocz. XX w.	obiekty przemysłowe
ul. Gliwicka 24,24a		2 kamienice
ul. Gliwicka 26		kamienica
ul. Głowackiego 4	1913 / rozb. wsp.	szkoła dawna Volksschule - modernizm
ul. Głowackiego 10		szpital - funkcjonalizm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Głowackiego17,19; ul. Skalna,1,3,5	1 ćw. XX w.	familoki kopalni „Wujek” - p. modernizm
ul. Głowackiego 23		budynek mieszkalny - socreal
ul. Górnicza 6		kamienica *
ul. Górnicza 14		kamienica *
ul. Górnicza 16		kamienica *
ul. Św. Jacka 9		dom w typie familoku
ul. Św. Jacka 11		dom w typie familoku
ul. Jagiellońska 1 / ul. Kochanowskiego 2		kamienica *
ul. Jagiellońska 2 / ul. Kochanowskiego 1		kamienica *
ul. Jagiellońska 4		kamienica *
ul. Jagiellońska 5		kamienica *
ul. Jagiellońska 6		kamienica *
ul. Jagiellońska 7		kamienica *
ul. Jagiellońska 8		kamienica *
ul. Jagiellońska 12 / ul. Plebiscytowa 14		kamienica *
ul. Jagiellońska 11 / ul. Plebiscytowa 16		kamienica *
ul. Jagiellońska 13		kamienica *
ul. Jagiellońska 16		kamienica *
ul. Jagiellońska 17		budynek
ul. Jagiellońska 18	pocz. XX w. / rozbud.	szkoła - historyzm
ul. Jagiellońska 19 / ul. Sienkiewicza 21		kamienica *
ul. Jagiellońska 20		kamienica *
ul. Jagiellońska 21 / ul. Sienkiewicza		kamienica *
ul. Jagiellońska 24 / ul. Sienkiewicza 18		kamienica *
ul. Jagiellońska 27 / ul. Reymonta 14, 16, 18		kamienica *
ul. Jagiellońska 36		kamienica *
pl. Jana Pawła II	pocz. XX w.	zespół zabudowy przemysłowej
ul. Św. Jana 5		kamienica *
ul. Św. Jana 7		kamienica *
ul. Św. Jana 8		kamienica *
ul. Św. Jana 9		kamienica *
ul. Św. Jana 10		kamienica *
ul. Św. Jana 11		kamienica *
ul. Św. Jana 12		kamienica
ul. Św. Jana 14		kamienica *
ul. Św. Jana 24	pocz. XX w./ przeb.	kinoteatr Rialto - modernizm (wzorcowa rekonstrukcja fasad)
ul. Jordana 2 / ul. Kilińskiego	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Jordana 6 / ul. Skłodowskiej-Curie 27, 29 / ul. PCK 9	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Jordana 7	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Jordana 12	lata 50-te XX w.	zespół kamienic - funkcjonalizm
ul. Jordana 13d	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Jordana 17	1935 r.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Jordana 19	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Kamienna 3		kamienica *
ul. Kamienna 4	k. XIX w.	biurowy - historyzm
ul. Kamienna 7		kamienica *
ul. Kilińskiego Jana 7		kamienica

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Kilińskiego Jana 9 / ul. Żwirki i Wigury 28	pocz. XX w.	dawna Dyrekcja Policji - neoklasycyzm
ul. Kilińskiego Jana 15	pocz. XX w.	budynek SS. Służebniczek, gabinety - modernizm
ul. Kilińskiego Jana 16		kamienica
ul. Kilińskiego Jana 20		kamienica
ul. Kilińskiego Jana 21	1929 r.	kamienica - modernizm, J. Bieńkowski
ul. Kilińskiego Jana 22		kamienica
ul. Kilińskiego Jana 23		kamienica
ul. Kilińskiego Jana 24		kamienica
ul. Kilińskiego Jana 26		kamienica
ul. Kilińskiego Jana 28	lata 20-te XX w.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Kilińskiego Jana 30 / ul. Jordana	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Kilińskiego Jana 32	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Kilińskiego Jana 34	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Kilińskiego Jana 36	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Kilińskiego Jana 38	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Kilińskiego Jana 40/ ul. Poniatowskiego 18	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Kilińskiego Jana 42	lata 30-te XX w.	Służba Zdrowia MSW - funkcjonalizm
ul. Kilińskiego Jana 46	1929- 30 r.	willa z ogrodem, autor T. Michejda - modernizm
ul. Kilińskiego Jana 48		willa w ogrodzie
ul. Kilińskiego Jana 50	1927 r.	willa z ogrodem, T. Michejda - funkcjonalizm/ modernizm
ul. Kilińskiego Jana 52		willa w ogrodzie
ul. Kobylińskiego Stanisława 3		kamienica *
ul. Kobylińskiego Stanisława 4	lata 30-te XX w.	szkoła (Liceum Katolickie) - funkcjonalizm
ul. Kochanowskiego Jana 1		kamienica
ul. Kochanowskiego Jana 3		hotel Polonia
ul. Kochanowskiego Jana 4		kamienica *
ul. Kochanowskiego Jana 5		kamienica z oficyną
ul. Kochanowskiego Jana 6		kamienica *
ul. Kochanowskiego Jana 7/9		kamienica *
ul. Kochanowskiego Jana 8/10		kamienica *
ul. Kochanowskiego Jana 11		kamienica *
ul. Kochanowskiego Jana 12/12a		kamienica *
ul. Kochanowskiego Jana 13 / pl. Miarki		kamienica *
ul. Kochanowskiego Jana 14		kamienica *
ul. Kochanowskiego Jana 16		kamienica
ul. Konckiego 2		willa w ogrodzie
ul. Konckiego 2a		kamienica
ul. Konopnickiej Marii 1 / ul. Kościuszki 3		kamienica *
ul. Konopnickiej Marii 2		kamienica *
ul. Konopnickiej Marii 3		kamienica *
ul. Kopernika Mikołaja 2		kamienica *
ul. Kopernika Mikołaja 3 / ul. Styczyńskiego 1		kamienica *
ul. Kopernika Mikołaja 4		kamienica *
ul. Kopernika Mikołaja 5, 7 / ul. Styczyńskiego		kamienica *
ul. Kopernika Mikołaja 6 / ul. Drzymały 2		kamienica *
ul. Kopernika Mikołaja 8		kamienica *
ul. Kopernika Mikołaja 9		kamienica
ul. Kopernika Mikołaja 11		kamienica
ul. Kopernika 12 / ul. Skłodowskiej-Curie		kamienica *

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Kopernika 13 / ul. Skłodowskiej-Curie		kamienica *
ul. Kopernika Mikołaja 14		kamienica *
ul. Kopernika 16		kamienica *
ul. Kopernika 24/ ul. Kilińskiego 5		kamienica *
ul. Kopernika Mikołaja 32		kamienica
ul. Księdza Kordeckiego 2		kamienica *
ul. Księdza Kordeckiego 3, 3a		kamienica z oficyną
ul. Księdza Kordeckiego 4, 4a		kamienica z oficyną
ul. Księdza Kordeckiego 5		kamienica
ul. Koszarowa 3		kamienica
ul. Koszarowa 11, 13, 15	pocz. XX w.	dom mieszkalny
ul. Koszarowa 17	pocz. XX w.	zespół 11 budynków dawnych koszar
ul. Kościuszki 2 / ul. Kochanowskiego		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 4		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 5		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 6		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 7 / ul. Andrzeja 1		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 8		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 9 / ul. Andrzeja 2		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 10/12		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 11		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 13 / ul. Batorego 1		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 14		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 15 / ul. Batorego		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 16		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 17		kamienica
ul. Kościuszki Tadeusza 18		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 19 / ul. Kopernika		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 22		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 23 / ul. Kopernika		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 24		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 25		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 26		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 27		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 28 / ul. Ligonía		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 29		kamienica
ul. Kościuszki 30 / ul. Ligonía / ul. Konckiego 1, 3, 5	1927 r.	dawny Koncern Hut Królewska i Laura - modernizm / funkcjonalizm
ul. Kościuszki Tadeusza 31	1892 r.	willa - eklektyzm
ul. Kościuszki Tadeusza 31b		kamienica
ul. Kościuszki 33 / ul. Żwirki i Wigury		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 34		kamienica *
ul. Kościuszki 35 / ul. Żwirki i Wigury		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 36		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 37		kamienica *
ul. Kościuszki 38 / ul. Powstańców 2		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 39		kamienica *
ul. Kościuszki 40 / ul. Powstańców 1		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 41 / ul. PCK		kamienica *

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Kościuszki Tadeusza 42/44a/44		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 43	1936 r.	kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 45 / ul. Rymera		kamienica *
ul. Kościuszki 46 / ul. Jordana 14, 14a		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 47 / ul. Rymera 2		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 48 / ul. Jordana		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 50		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 51		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 52		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 53		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 54		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 55		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 56		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 57		kamienica *
ul. Kościuszki Tadeusza 59		kamienica *
ul. Kościuszki 60/72, ul. Różana 2, 4, ul. Narcyzów 1/5	1926 r.	zespół kamienic Sp. Urzędniczej - modernizm
ul. Kościuszki Tadeusza 63		budynek biurowy
ul. Kościuszki Tadeusza 65	1928-1930 r.	willa z ogrodem, T. Michejda - modernizm
ul. Kościuszki Tadeusza 67	lata 30-te XX w.	willa z ogrodem - funkcjonalizm
ul. Kościuszki Tadeusza 69		willa w ogrodzie
ul. Kozielska 1		kamienica *
ul. Kozielska 3		kamienica *
ul. Kozielska 4	międzyw. XX w.	kamienica - p. historyzm
ul. Kozielska 5, 7, 9	pocz. XX w.	kamienica - p. historyzm
ul. Kozielska 6		kamienica *
ul. Kozielska 8	pocz. XX w.	kamienica - p. historyzm
ul. Kozielska 10 / ul. Wilimowskiego 2		kamienica *
ul. Kozielska 12	XIX / XX w.	kamienica - historyzm / modernizm
ul. Krasińskiego 7		dom kilkurodzinny
ul. Krasińskiego 8b		budynek Politechniki Śląskiej
ul. Krasińskiego Zygmunta 8/ ul. Graniczna 12		budynek Politechniki Śląskiej - zaplecza
ul. Krasińskiego 9		dom kilkurodzinny
ul. Krasińskiego 11		dom kilkurodzinny
ul. Królowej Jadwigi 2		kamienica
ul. Królowej Jadwigi 4		kamienica
ul. Królowej Jadwigi 8		kamienica *
ul. Królowej Jadwigi 11 / ul. Powstańców		kamienica *
ul. Królowej Jadwigi 12, 12a / ul. Powstańców		kamienica *
ul. Krzywa 2, 4 / ul. Batorego		kamienica *
ul. Krzywa 3/5		kamienica *
ul. Krzywa 6		kamienica *
ul. Krzywa 7		kamienica *
ul. Krzywa 8		kamienica *
ul. Krzywa 10		kamienica *
ul. Krzywa 12 / ul. Skłodowskiej-Curie Marii		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 3/5/7	lata 20-te XX w.	biblioteka - historyzm, modernizm
ul. Ligonía Juliusza 6		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 8		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 10		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 12		kamienica *

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Ligonía Juliusza 16 / ul. Stwosza Wita 6		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 18		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 20		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 22		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 26 / ul. Plebiscytowa 24		kamienica *
ul. Ligonía 28, 30 / ul. Królowej Jadwigi		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 29	1938 r.	Gmach Rozgłośni Katowickiej, T. Łobos - modernizm - funkcjonalizm
ul. Ligonía Juliusza 31 / ul. Królowej Jadwigi 6		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 33 / ul. Sienkiewicza		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 34 / ul. Królowej Jadwigi		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 36 / ul. Sienkiewicza 29		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 40 / ul. Sienkiewicza		kamienica *
ul. Ligonía Juliusza 43	lata 20-te XX w.	żłobek - p. modernizm / neoklasyzm
ul. Ligonía Juliusza 48/ ul. Francuska	1929 r.	kamienica urzędników Sejmu Śl.- funkcjonalizm
ul. Ligonía Juliusza 55		kamienica *
ul. Lompy Józefa 1		biurowy
ul. Lompy Józefa 2 / ul. Wojewódzka 19		kamienica *
ul. Lompy Józefa 9		kamienica *
ul. Lompy 14 / ul. Powstańców / ul. Ligonía	1928 r.	biurowiec, arch. Michejda, Sikorski - neoklasyzm / funkcjonalizm
ul. Lompy Józefa 16	lata 30-te XX w.	przychodnie lekarskie - funkcjonalizm elementy art deco
ul. Lompy Józefa 18/20/22	lata 20-te XX w.	blok mieszkalny -p. modernizm el. neoklasyzm / funkcjonalizm
ul. 3 Maja 7	1909/lata 30-te XX w.	kamienica - modernizm / funkcjonalizm
ul. 3 Maja 9	pocz. XX w. / przeb.	dom handlowy, biurowiec - modernizm / neoklasyzm
ul. 3 Maja 10		kamienica *
ul. 3 Maja 12		kamienica *
ul. 3 Maja 13 / ul. Stawowa 10		kamienica *
ul. 3 Maja 14		kamienica *
ul. 3 Maja 15		kamienica *
ul. 3 Maja 16		kamienica *
ul. 3 Maja 18 / ul. Wawelska 1		kamienica *
ul. 3 Maja 19		kamienica *
ul. 3 Maja 20		kamienica *
ul. 3 Maja 21		kamienica *
ul. 3 Maja 22		kamienica *
ul. 3 Maja 23		kamienica *
ul. 3 Maja 24		kamienica
ul. 3 Maja 25 / ul. Stowackiego Juliusza 20		kamienica *
ul. 3 Maja 26		kamienica
ul. 3 Maja 29		kamienica *
ul. 3 Maja 33 / pl. Wolności 1		kamienica *
ul. 3 Maja 34	kon. XIX w., przeb.	kamienica -późny modernizm
ul. 3 Maja 36		kamienica *
ul. 3 Maja 38		kamienica *
ul. 3 Maja 42 / ul. Stowackiego Juliusza 35	lata 70-te XIX w / 1910 r.	szkół Liceum - historyzm, modernizm, neorenesans

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Mariacka 1		kamienica *
ul. Mariacka 2 / ul. Mielęckiego		kamienica *
ul. Mariacka 3		kamienica *
ul. Mariacka 4		kamienica *
ul. Mariacka 5		kamienica *
ul. Mariacka 6		kamienica *
ul. Mariacka 7		kamienica *
ul. Mariacka 8		kamienica *
ul. Mariacka 10 / ul. Św. Stanisława		kamienica *
ul. Mariacka 12		kamienica *
ul. Mariacka 14		kamienica *
ul. Mariacka 15		kamienica
ul. Mariacka 16		kamienica *
ul. Mariacka 17		kamienica
ul. Mariacka 18		kamienica *
ul. Mariacka 18a		kamienica *
ul. Mariacka 19		kamienica *
ul. Mariacka 20		kamienica *
ul. Mariacka 21		kamienica *
ul. Mariacka 22		kamienica *
ul. Mariacka 23	lata 10/20-te XX w .	kamienica - neoklasycyzm / modernizm
ul. Mariacka 24 / ul. Francuska		kamienica *
ul. Mariacka 25		kamienica
ul. Mariacka 26 / ul. Francuska		kamienica *
ul. Mariacka 27 / ul. Francuska 5		kamienica *
ul. Mariacka 28		kamienica *
ul. Mariacka 30		kamienica
ul. Mariacka 31		kamienica *
ul. Mariacka 32		kamienica *
ul. Mariacka 33		kamienica *
ul. Mariacka 34/36		kamienica *
ul. Mariacka 35		kamienica *
ul. Mariacka 37		kamienica *
ul. Matejki Jana 3	1937 r.	biurowiec, kino d. Dom Powstańców Śląskich - funkcjonalizm
pl. Miarki Karola 1 / ul. Kościuszki		kamienica *
pl. Miarki Karola - na skwerze	1930 r. / odb.1959 r.	pomnik St. Moniuszki, W. i S. Chorembalscy
pl. Miarki Karola 2		kamienica *
pl. Miarki Karola 7		kamienica *
pl. Miarki Karola 8		kamienica *
ul. Mickiewicza Adama 6		kamienica *
ul. Mickiewicza Adama 10		kamienica *
ul. Mickiewicza Adama 12		kamienica *
ul. Mickiewicza Adama 13		kamienica *
ul. Mickiewicza Adama 14		kamienica *
ul. Mickiewicza Adama 16		kamienica *
ul. Mickiewicza Adama 18		kamienica *
ul. Mickiewicza Adama 20		kamienica *
ul. Mickiewicza Adama 21		kamienica *
ul. Mickiewicza Adama 22 / ul. Stawowa 2		kamienica *
ul. Mickiewicza Adama 28		kamienica *
ul. Mickiewicza Adama 30 / ul. Sokolska		kamienica *
ul. Mickiewicza Adama 32	lata 10/20-te XX w.	willa Dom Rzemiosła - neoklasycyzm/modernizm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Mielęckiego Andrzeja 6		kamienica *
ul. Mielęckiego Andrzeja 7		kamienica *
ul. Mielęckiego Andrzeja 8		kamienica *
ul. Mielęckiego Andrzeja 10		kamienica *
ul. Mielęckiego Andrzeja	1904 r.	wiadukt
ul. Mikołowska 7 / ul. Kamienna		kamienica *
ul. Mikołowska 9 / ul. Kamienna		kamienica *
ul. Mikołowska 11		kamienica *
ul. Mikołowska 13		kamienica *
ul. Mikołowska 13b	koniec XIX/XX w.	zespół hal magazynowych
ul. Mikołowska 15/15a		kamienica *
ul. Mikołowska 17 / ul. Kozielska 2		kamienica *
ul. Mikołowska 18 / ul. Kopernika		kamienica *
ul. Mikołowska 19	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Mikołowska 20b		kamienica
ul. Mikołowska 21 / pl. Rostka 1		kamienica *
ul. Mikołowska 26	1949 - 1951 r.	Pałac Młodzieży, arch. Majerski, Duchowicz - socrealizm - funkcjonalizm
ul. Mikołowska 28 / ul. Stalmacha		kamienica *
ul. Mikołowska 33,33a,33b	pocz. XX w.	kamienica z 2 oficynami
ul. Mikołowska 35	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Mikołowska 30	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Mikołowska 44 / ul. Barbary 1		kamienica *
ul. Mikołowska 45 / ul. Strzelecka		kamienica *
ul. Mikołowska 46		kamienica *
ul. Mikołowska 48		kamienica *
ul. Mikołowska 47, 49	pocz. XX w.	4 familoki kopalni Wujek - p. modernizm
ul. Mikołowska 53	pocz. XX w.	kamienica - historyzm / neorenesans
ul. Mikołowska 50/52	k. XIX w. / przeb.	biurowo - handlowy - neoklasycyzm
ul. Młyńska 2 / ul. Pocztowa 5		kamienica *
ul. Młyńska 3		kamienica
ul. Młyńska 4	1930 r.	Urząd Miasta , arch. Sikorski - funkcjonalizm
ul. Młyńska 5		kamienica *
ul. Młyńska 7		kamienica *
ul. Młyńska 9		kamienica *
ul. Młyńska 11		kamienica *
ul. Młyńska 13 / ul. Wawelska		kamienica *
ul. Młyńska 15		kamienica *
ul. Młyńska 17/19		kamienica *
ul. Młyńska 21/23 / pl. Szewczyka 7		kamienica *
ul. Moniuszki Stanisława 3		kamienica *
ul. Moniuszki Stanisława 6/8		kamienica *
ul. Moniuszki Stanisława 10/12		kamienica *
ul. Narcyzów 2	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Narcyzów 4		budynek mieszkalny
pl. Oddziałów Młodzieży Powstańczej 1 / ul. Andrzeja 17		kamienica *
pl. Oddziałów Młodzieży Powstańczej 2/3		kamienica *
pl. Oddziałów Młodzieży Powstańczej 4/5 / ul. Ks. Kordeckiego 6		kamienica *
ul. Opolska 1 / ul. Słowackiego 25		kamienica *
ul. Opolska 3		kamienica *
ul. Opolska 4		kamienica *
ul. Opolska 5		kamienica *
ul. Opolska 6		kamienica *
ul. Opolska 7		kamienica *
ul. Opolska 8 / ul. Sokolska 5		kamienica *

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Opolska 11	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Opolska 18	międzyw. XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Opolska 22	lata 30-te, 50-te XX w.	dawne Zakłady Graficzne - modernizm, socrealizm
ul. Świętego Pawła 5/7		kamienica *
ul. Świętego Pawła 6		kamienica *
ul. Świętego Pawła 8		kamienica *
ul. Świętego Pawła 9/11		kamienica *
ul. Świętego Pawła 10		kamienica *
ul. Świętego Pawła 12		kamienica *
ul. Świętego Pawła 13		kamienica *
ul. PCK 2		kamienica *
ul. PCK 3		kamienica
ul. PCK 5		kamienica
ul. PCK 6	1936 - 1937 r.	dom mieszkalny, K. Schayer - modernizm
ul. PCK 8		kamienica
ul. Plebiscytowa 3	lata 20 XX w. / przeb. 1958 r.	Radiowy Dom Muzyki - historyzm / modernizm
ul. Plebiscytowa 3a		kamienica
ul. Plebiscytowa 4		kamienica *
ul. Plebiscytowa 5		kamienica
ul. Plebiscytowa 6		kamienica *
ul. Plebiscytowa 7		
ul. Plebiscytowa 8		kamienica *
ul. Plebiscytowa 9		kamienica *
ul. Plebiscytowa 10		kamienica *
ul. Plebiscytowa 11		kamienica *
ul. Plebiscytowa 12		kamienica *
ul. Plebiscytowa 13/15		kamienica *
ul. Plebiscytowa 17		kamienica *
ul. Plebiscytowa 18		kamienica *
ul. Plebiscytowa 20		kamienica *
ul. Plebiscytowa 21 / ul. Jagiellońska		kamienica *
ul. Plebiscytowa 22		kamienica
ul. Plebiscytowa 23		kamienica *
ul. Plebiscytowa 25		kamienica *
ul. Plebiscytowa 27		kamienica *
ul. Plebiscytowa 26 / ul. Ligon 25/27		kamienica *
ul. Plebiscytowa 28		kamienica *
ul. Plebiscytowa 29 / ul. Ligon 3		kamienica *
ul. Plebiscytowa 30		kamienica *
ul. Plebiscytowa 31/ ul. Ligon 4		kamienica *
ul. Plebiscytowa 32		kamienica *
ul. Plebiscytowa 33		kamienica *
ul. Plebiscytowa 34		kamienica
ul. Plebiscytowa 35		kamienica *
ul. Plebiscytowa 36, 38 / ul. Powstańców 17		budynek biurowy w pierzei - funkcjonalizm
ul. Plebiscytowa 37		kamienica *
ul. Plebiscytowa 39		kamienica
ul. Plebiscytowa 46		szkoła
ul. Pocztowa 9 / ul. Dworcowa	pocz. XX w. /przeb. międzyw.	poczta - modernizm / neoklasycyzm
ul. Pocztowa 10		kamienica *
ul. Pocztowa 12/14		kamienica *
ul. Pocztowa 16		kamienica

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Podchorążych 3	1936 r.	kamienica - modernizm, F. Brenner
ul. Podgórna 1, 3 / ul. Wojewódzka 17		kamienica *
ul. Podgórna 4	pocz. XX w., rozbud. lata 60-te	Dom Technika - modernizm
ul. Podgórna 5, 7 / ul. Dąbrowskiego 16		kamienica *
ul. Poniatowskiego 13		kamienica
ul. Poniatowskiego 15	1926 r. / nadb. współcz.	AM dawna Szkoła Policyjna, arch. Łobodziński - modernizm
ul. Poniatowskiego 16 / ul. Kilińskiego 19		zespół budynków mieszkalnych
ul. Poniatowskiego 17		kamienica
ul. Poniatowskiego 20 / ul. Gen. Zajączka 16	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Poniatowskiego 23 / ul. Gen. Zajączka	1924 r.	willa z ogrodem, przychodnia - modernizm
ul. Poniatowskiego 24 / ul. Gen. Zajączka	1924 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Poniatowskiego 26, 28, 30	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Poniatowskiego 29	1925 r.	willa dyrektora Ligoza z ogrodem - modernizm
ul. Poniatowskiego 34 / ul. Kościuszki / ul. Skłodowskiej-Curie		kamienica *
ul. Powstańców 3		kamienica
ul. Powstańców 4		kamienica *
ul. Powstańców 5	lata 30-te XX w.	biurowiec - funkcjonalizm, modernizm
ul. Powstańców 6		kamienica *
ul. Powstańców 7,9	lata 30-te XX w.	zespół kamienic - funkcjonalizm
ul. Powstańców 8		kamienica *
ul. Powstańców 10		kamienica *
ul. Powstańców 12 / ul. Konckiego		kamienica *
ul. Powstańców 21/ ul. Sienkiewicza 45		kamienica *
ul. Powstańców 22		kamienica *
ul. Powstańców 24		kamienica *
ul. Powstańców 25		willa w ogrodzie
ul. Powstańców 26/ ul. Sienkiewicza		kamienica *
ul. Powstańców 27		budynek w ogrodzie
ul. Powstańców 28		kamienica
ul. Powstańców 29 / ul. Lompy	pocz. XX w.	willa (biura) z ogrodem - modernizm
ul. Powstańców 29 a		willa w ogrodzie
ul. Powstańców 30 / ul. Lompy	lata 10-te XX w.	budynek dawnej K-P Dyrekcji Górniczej - modernizm
ul. Powstańców 31 / ul. Lompy / ul. Rybnicka	pocz. XX w.	przychodnie zdrowia - neobarok/modernizm
ul. Powstańców 34	1915 r.	biurowiec - p. modernizm. el. neobarok, neoklasycyzm
ul. Powstańców 35, 37, / ul. Francuska 49, 51		dom mieszkalny - modernizm
ul. Raciborska 1	lata 30-te XX w.	Szkoła AWF - funkcjonalizm
ul. Raciborska 9		kamienica *
ul. Raciborska 11		kamienica *
ul. Raciborska 13		kamienica *
ul. Raciborska 14, 16	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Raciborska 15	międzyw. XX w.	biurowy WSK - funkcjonalizm
ul. Raciborska 17	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Raciborska 18	pocz. XX w.	familok kopalni „Wujek” - p. historyzm
ul. Raciborska 19	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Raciborska 22	1905 r.	kamienica - historyzm /modernizm
ul. Raciborska 24	pocz. XX w.	kamienica - historyzm / neobarok
ul. Raciborska 27	1904 r./ przebud. międzyw.	zespół budynków Szpitala - historyzm / funkcjonalizm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Raciborska 28	1922 r.	dawny Szpital Dziecięcy - modernizm / funkcjonalizm
ul. Raciborska 31, 33, 35	1921 r.	3 budynki kolonia urzędnicza - funkcjonalizm
ul. Raciborska 32 / ul. Biskupa Adamskiego 1		kamienica *
ul. Raciborska 34/36		kamienica *
ul. Raciborska 38		kamienica
ul. Raciborska 39/41	1931/32 r.	Zakład Higieny Środków Żywności, obecnie SANEPiD, arch. Kozłowski - funkcjonalizm
ul. Raciborska 42	międzyw. XX w.	willa - modernizm
ul. Reymonta 4	międzyw. XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Reymonta 6	międzyw. XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Reymonta Władysława 10, 12		klinika, dawna Kasa Chorych - funkcjonalizm, arch. S. Gruszka, 2 część
ul. Reymonta Władysława 20/22		kamienica *
ul. Reymonta Władysława 34, 36		dom mieszkalny - modernizm
ul. Reymonta Władysława 38, 40		dom mieszkalny - modernizm
pl. Rostka Józefa 2		kamienica *
pl. Rostka Józefa 3		kamienica *
ul. Równoległa 2b	pocz. XX w.	willa w ogrodzie
ul. Różana 3	lata 30-te XX w.	willa - funkcjonalizm
ul. Różana 5	lata 30-te XX w.	willa - funkcjonalizm
ul. Różana 6	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Różana 7	lata 30-te XX w.	willa - funkcjonalizm
ul. Różana 8	1932 r.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Różana 10	1932 r.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Różana 12	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Różana 15	1936 r.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Rybnicka 1	1923 r.	willa (dawne biura Robur) z ogrodem - późny modernizm
ul. Rybnicka 4 / 6	1923 r.	blok mieszkalny (dawny dom Robur) - p. modernizm / neoklasycyzm
ul. Rymera Józefa 1	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Rymera Józefa 3	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Rymera Józefa 4		kamienica
ul. Rymera Józefa 5	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Rymera Józefa 6	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Rymera Józefa 7	1937 r.	kamienica *
ul. Rymera Józefa 8		kamienica
ul. Rynek 6		kamienica *
ul. Rynek 8	międzyw. XX w.	kamienica
ul. Rynek 9	1907 r.	dawny Bank, kamienica
ul. Sądowa 4		kamienica
naprzeciw ul. Sądowa 4 w obrębie torowiska PKP	pocz. XX w.	nastawnia kolejowa - historyzm ceglany prosty
naprzeciw ul. Sądowa 7, w obrębie torów PKP	pocz. XX w.	warsztaty kolejowe - historyzm ceglany prosty
ul. Sienkiewicza Henryka - na terenie cmentarza	1 ćw. XX w.	kaplica cmentarna - historyzm
pl. Sejmu Śląskiego 1	1936 - 1937 r.	dawny Gmach Urzędów Niezespólonych, obecnie UŚl. - modernizm
ul. Sienkiewicza Henryka 3		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 4		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 5		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 6		kamienica *
ul. Sienkiewicza 7-11 / ul. Dąbrowskiego 10		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 8		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 12		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 14/16		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 15		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 17		kamienica *

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Sienkiewicza 19 / ul. Jagiellońska 22		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 20		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 22		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 23		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 24		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 25		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 27		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 33/35/37		zespół kamienic *
ul. Sienkiewicza Henryka 36		kamienica *
ul. Sienkiewicza Henryka 45		kamienica *
ul. Skalna 2		budynek mieszkalny - socreal
ul. Księdza Skargi Piotra 4 / ul. Słowackiego		kamienica *
ul. Księdza Skargi Piotra 6	k. XIX w., przeb.	dawna Hala Targowa - Supersam
ul. Skłodowskiej-Curie Marii 12		kamienica *
ul. Skłodowskiej-Curie 14 / ul. Krzywa 9		kamienica *
ul. Skłodowskiej-Curie Marii 15		kamienica
ul. Skłodowskiej-Curie 17 / ul. Żwirki i Wigury		kamienica *
ul. Skłodowskiej-Curie Marii 19		kamienica *
ul. Skłodowskiej-Curie Marii 20	1931 r.	plebania kościoła garnizon. - funkcjonalizm
ul. Skłodowskiej-Curie Marii 21		kamienica *
ul. Skłodowskiej-Curie Marii 22		kamienica *
ul. Skłodowskiej-Curie Marii 23		kamienica *
ul. Skłodowskiej-Curie 25 / ul. Stalmacha		kamienica *
ul. Skłodowskiej-Curie 30 / ul. Stalmacha		kamienica *
ul. Skłodowskiej-Curie Marii 36 / ul. PCK 7		kamienica *
ul. Skłodowskiej-Curie Marii 38 / ul. Rymera		kamienica *
ul. Skłodowskiej-Curie Marii 39, 41, 43, 45, 47, 49	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Skłodowskiej-Curie 40 / ul. Jordana 10		kamienica *
ul. Skłodowskiej-Curie Marii 42 / ul. Jordana		kamienica *
ul. Skłodowskiej-Curie Marii 46-48		kamienica *
ul. Słowackiego 6		kamienica
ul. Słowackiego 8 / ul. Chopina Fryderyka 3	lata 20-te XX w.	kamienica *
ul. Słowackiego Juliusza 11		kamienica *
ul. Słowackiego Juliusza 12		kamienica *
ul. Słowackiego 13 / ul. Mickiewicza 11		kamienica *
ul. Słowackiego Juliusza 14		kamienica *
ul. Słowackiego Juliusza 15 / ul. Mickiewicza		kamienica *
ul. Słowackiego 16		kamienica
ul. Słowackiego 17 / ul. Chopina Fryderyka 5		kamienica *
ul. Słowackiego 18		kamienica
ul. Słowackiego 19 / ul. Chopina Fryderyka 12		kamienica *
ul. Słowackiego Juliusza 21		kamienica *
ul. Słowackiego Juliusza 23		kamienica *
ul. Słowackiego Juliusza 24		kamienica *

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Słowackiego Juliusza 27 / ul. Opolska 2		kamienica *
ul. Słowackiego Juliusza 29		kamienica
ul. Słowackiego Juliusza 31		kamienica
ul. Słowackiego Juliusza 33 / ul. 3 Maja 27		kamienica *
ul. Słowackiego Juliusza 37		kamienica
ul. Słowackiego Juliusza 41/43	1930 r.	kamienica *, T. Michejda
ul. Słowackiego Juliusza 45, 47		kamienica
ul. Słowackiego Juliusza 49		kamienica *
ul. Słowackiego Juliusza 51		kamienica *
ul. Słowackiego 53 / ul. Matejki Jana 8		kamienica *
ul. Jana III Sobieskiego 4		kamienica *
ul. Jana III Sobieskiego 5		kamienica *
ul. Jana III Sobieskiego 6		kamienica *
ul. Jana III Sobieskiego 8	lata30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Jana III Sobieskiego 8a / ul. Opolska		kamienica *
ul. Jana III Sobieskiego 15		kamienica *
ul. Jana III Sobieskiego 22		kamienica
ul. Jana III Sobieskiego 24		kamienica *
ul. Jana III Sobieskiego 26		kamienica *
ul. Jana III Sobieskiego 27	pocz. XX w.	kamienica, obecnie biura - modernizm
ul. Sokolska 3		kamienica *
ul. Sokolska 7		kamienica *
ul. Sokolska 9		kamienica *
ul. Sokolska 26		Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe
ul. Stalmacha Pawła 16 / ul. Kilińskiego		kamienica *
ul. Stalmacha Pawła 18		kamienica
ul. Stalmacha Pawła 20		kamienica
ul. Stalmacha Pawła 21	1927 r.	willa z ogrodem, konsulat Czech - modernizm
ul. Stalmacha Pawła 22		kamienica *
ul. Stalmacha Pawła 23		kamienica
ul. Stalmacha Pawła 26		kamienica
ul. Św. Stanisława 1 / ul. Warszawska 17		kamienica *
ul. Świętego Stanisława 3		kamienica *
ul. Świętego Stanisława 5		kamienica *
ul. Świętego Stanisława 6,8	lata 20-30 XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Świętego Stanisława 7		kamienica *
ul. Świętego Stanisława 10		kamienica *
ul. Staromiejska 4		kamienica *
ul. Staromiejska 5		kamienica *
ul. Staromiejska 7		kamienica *
ul. Staromiejska 8		kamienica *
ul. Staromiejska 10		kamienica *
ul. Staromiejska 11 / ul. Dyrekcyjna 5		kamienica *
ul. Staromiejska 12	k. XIX w.	kamienica - przebudowana
ul. Staromiejska 13/15		kamienica *
ul. Staromiejska 13/15	k. XIX w.	dawny młyn w podwórzu - historyzm prosty
ul. Staromiejska 14 / ul. Mielęckiego 3		kamienica *
ul. Staromiejska 17		kamienica *
ul. Staromiejska 19		kamienica *
ul. Starowiejska 5		kamienica *
ul. Starowiejska 9		kamienica *

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Starowiejska 11	pocz. XX w.	dawna kamienica - modernizm
ul. Starowiejska 13 / ul. Francuska		kamienica *
ul. Stawowa 3		kamienica *
ul. Stawowa 5		kamienica *
ul. Stawowa 6	pocz. XX w.	szkoła
ul. Stawowa 7		kamienica *
ul. Stawowa 8		kamienica *
ul. Stawowa 9		kamienica *
ul. Stawowa 11		kamienica *
ul. Strzelecka 3, 3a	pocz. XX w.	2 familoki kopalni „Wujek” - p. modernizm
ul. Strzelecka 4, 6	pocz. XX w.	2 familoki kopalni „Wujek” - historyzm / neorenesans
ul. Strzelecka 5	pocz. XX w.	2 familoki kopalni „Wujek” - p. historyzm
ul. Strzelecka 7		kamienica *
ul. Stwosza Wita 1 / pl. Miarki		kamienica *
ul. Stwosza Wita 4		kamienica *
ul. Stwosza Wita 5		kamienica
ul. Stwosza Wita 7	międzyw. XX w.	budynek biurowy - funkcjonalizm
ul. Stwosza Wita 9	międzyw. XX w.	budynek biurowy - funkcjonalizm
ul. Stwosza Wita 17	lata 30-te XX w.	Wyższe Seminarium Duchowne - funkcjonalizm
ul. Stwosza Wita 30		2 budynki
ul. Styczyńskiego Wincentego 2		kamienica *
ul. Styczyńskiego Wincentego 3/5		kamienica *
ul. Szafranka 1		kamienica narożna
ul. Szafranka 9		kamienica narożna
ul. Szafranka 11		kamienica
ul. Szeligiewicza Marcina 2 ul. Kościuszki		kamienica *
ul. Szeligiewicza 3,5,7, ul. Astrów 1	lata 30-te XX w.	zespół kamienic - funkcjonalizm
ul. Szeligiewicza Marcina 3a, 3b		budynek mieszkalny
ul. Szeligiewicza Marcina 3c		budynek mieszkalny
ul. Szeligiewicza 9,11,13,15, ul. Astrów 2	lata 30-te XX w.	zespół kamienic - funkcjonalizm
ul. Szeligiewicza 26	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
pl. Szewczyka 3		kamienica
pl. Szewczyka 5		kamienica
ul. Szkolna 5	lata 60-te XIX w.	dawna szkoła, przychodnia - styl okrągłych łuków
ul. Szkolna 7/9	lata 70-te XIX w. / po 1910 r.	Uniwersytet - historyzm ceglany/modernizm/ekspresjonizm
ul. Szkolna 8	2 poł. XIX w.	kamienica - p. klasycyzm/historyzm
ul. Szkolna 10	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
pl. Księdza Szramka Emila 1	2 poł. XIX w.	plebania kościół NP NMP - neogotyk
pl. Księdza Szramka Emila 2/4	pocz. XX w.	budynek parafialny kościół NP NMP, brama - modernizm/neobarok
pl. Księdza Szramka Emila na pn. od kościoła na skwerze	1875 r.	figura Św. Jan Chrzciciel - neogotyk
pl. Księdza Szramka Emila na wsch. od kościoła na skwerze	1874 r.	kaplica Ogrójca - neogotyk
ul. Teatralna 2		kamienica *
ul. Teatralna 4		kamienica *
ul. Teatralna 6		kamienica *
ul. Teatralna 8		kamienica *
ul. Teatralna 9		kamienica *
ul. Teatralna 10		kamienica *
ul. Teatralna 12		kamienica *
ul. Teatralna 14		kamienica *
ul. Uniwersytecka 15		przedszkole - 1,5 kondygnacji
ul. Uniwersytecka 15a		wolnostojący dom - 1,5 kondygnacji
ul. Warszawska 3 / ul. Dyrekcyjna		kamienica *

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Warszawska 4		kamienica
ul. Warszawska 5		kamienica *
ul. Warszawska 10		kamienica *
ul. Warszawska 11		kamienica
ul. Warszawska 12		zespół willi Grunfelda, obecnie bank - modernizm/neoklasycyzm
ul. Warszawska 13		kamienica *
ul. Warszawska 15		kamienica *
ul. Warszawska 19 / ul. Świętego Stanisława		kamienica *
ul. Warszawska 21		kamienica
ul. Warszawska 23		kamienica
ul. Warszawska 27		kamienica *
ul. Warszawska 25 / ul. Starowiejska 2		kamienica *
ul. Warszawska 26		kamienica
ul. Warszawska 28 / ul. Świętego Pawła		kamienica *
ul. Warszawska 32 / ul. Wodna		kamienica *
ul. Warszawska 33		kamienica *
ul. Warszawska 34 / ul. Wodna 1		kamienica *
ul. Warszawska 36		kamienica *
ul. Warszawska 38		kamienica *
ul. Warszawska 40 / ul. Górnicza		kamienica *
ul. Warszawska 43 / ul. Damrota 2		kamienica *
ul. Warszawska 44		kamienica *
ul. Warszawska 46		kamienica *
ul. Warszawska 48		kamienica
ul. Warszawska 50		kamienica
ul. Warszawska 51		kamienica *
ul. Warszawska 52/54	XIX/XX w. / lata 20-te XX w.	klasztór Elżbietanek część frontowa - neogotyki /neoklasycyzm
ul. Warszawska 56		kamienica
ul. Warszawska 58		kamienica
ul. Warszawska 53		kamienica *
ul. Warszawska 55		kamienica *
ul. Warszawska 60		kamienica *
ul. Warszawska 62		kamienica *
ul. Warszawska 61 / ul. Lubeckiego-Druckiego		kamienica *
ul. Warszawska 63		kamienica *
ul. Warszawska 63a		kamienica *
ul. Warszawska 65		kamienica *
ul. Warszawska 66 / ul. Graniczna 6		kamienica *
ul. Warszawska 67		kamienica *
ul. Warszawska 69 / ul. Graniczna		kamienica *
ul. Wawelska 3		kamienica *
ul. Wilimowskiego 3	pocz. XX w.	familiok kopalni „Wujek” - p. historyzm / secesja
ul. Wilimowskiego 5	1 ćw. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Wilimowskiego 4		kamienica *
ul. Wilimowskiego 4 / pl. Rostka		kamienica *
ul. Wodna 2		kamienica *
ul. Wodna 4		kamienica *
ul. Wodna 5		kamienica *
ul. Wodna 5a		kamienica *
ul. Wodna 6		kamienica *
ul. Wodna 7		kamienica *
ul. Wodna 8		kamienica *
ul. Wodna 10		kamienica *

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Wodna 13		kamienica *
ul. Wojewódzka 5 / ul. Plebiscytowa 2		kamienica *
ul. Wojewódzka 7		kamienica *
ul. Wojewódzka 9		kamienica
ul. Wojewódzka 11		kamienica, biura, Straż Pożarna
ul. Wojewódzka 13 / ul. Sienkiewicza		kamienica *
ul. Wojewódzka 14		kamienica *
ul. Wojewódzka 15 / ul. Sienkiewicza 2		kamienica *
ul. Wojewódzka 16		kamienica *
ul. Wojewódzka 18		kamienica *
ul. Wojewódzka 20		kamienica *
ul. Wojewódzka 22/24		kamienica *
ul. Wojewódzka 21/ ul. Kobylińskiego		kamienica *
ul. Wojewódzka 23/ ul. Kobylińskiego 2	1929 r.	kamienica * - modernizm
ul. Wojewódzka 26/26a		kamienica *
ul. Wojewódzka 27 / ul. Reymonta		kamienica *
ul. Wojewódzka 28		kamienica *
ul. Wojewódzka 30		kamienica *
ul. Wojewódzka 31		kamienica mieszkalna
ul. Wojewódzka 32/34		kamienica *
ul. Wojewódzka 36		kamienica * z oficyną
ul. Wojewódzka 38		kamienica * z oficyną
ul. Wojewódzka 40		kamienica * z oficyną
ul. Wojewódzka 48 / ul. Francuska		kamienica *
ul. Wojewódzka 52		kamienica
pl. Wolności 3		kamienica
pl. Wolności 4		kamienica *
pl. Wolności 7 / ul. Gliwicka		kamienica *
ul. Zabrska 1 / ul. Sokolska 10		kamienica *
ul. Zabrska 3		kamienica *
ul. Zabrska 5		kamienica *
ul. Zabrska 7		kamienica *
ul. Zabrska 9		kamienica *
ul. Zabrska 11		kamienica *
ul. Zabrska 12		kamienica *
ul. Zabrska 13 / ul. Jana III Sobieskiego		kamienica *
ul. Zabrska 14 / ul. Jana III Sobieskiego		kamienica *
ul. Zabrska 16 / ul. Jana III Sobieskiego		kamienica *
ul. Zabrska 12	1937 r.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Zacisze 2		kamienica narożna
ul. Zacisze 3		budynek admin AM
ul. Zacisze 5		budynek szkoły
ul. Generała Zajączka Józefa 1 / ul. PCK 17	1925 r.	willa bliźniacza z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 2 / ul. PCK 19	1925 r.	willa bliźniacza z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 3/5	1925 r.	willa bliźniacza z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 4	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 6	lata 30-te XX w.	willa z ogrodem, przedszkole - funkcjonalizm
ul. Generała Zajączka 7/ ul. Jordana 4	1925 r.	willa bliźniacza z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 8	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 9/11	1925 r.	willa bliźniacza z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 10	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Generała Zajączka Józefa 12	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 13/15	1925 r.	willa bliźniacza z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 14	1925 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Gen. Zajączka 17 / ul. Poniatowskiego 22	1925 r.	willa bliźniacza z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 18/20	1924 r.	willa bliźniacza z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 19/21	1924 r.	willa bliźniacza z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 22	1926 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 23	1924 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 24	1924 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 25	1924 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka Józefa 26	1924 r.	willa z ogrodem - modernizm
ul. Generała Zajączka 28	lata 30-te XX w.	willa z ogrodem - funkcjonalizm
ul. Żwirki i Wigury 1		kamienica
ul. Żwirki i Wigury 2		kamienica
ul. Żwirki i Wigury 3,3a		kamienica
ul. Żwirki i Wigury 4		kamienica
ul. Żwirki i Wigury 5 / ul. Drzymały 14		kamienica *
ul. Żwirki i Wigury 6 / ul. Drzymały 16		kamienica *
ul. Żwirki i Wigury 7 / ul. Drzymały		kamienica *
ul. Żwirki i Wigury 9		kamienica *
ul. Żwirki i Wigury 10 / ul. Drzymały		kamienica *
ul. Żwirki i Wigury 11		kamienica
ul. Żwirki i Wigury 12		kamienica
ul. Żwirki i Wigury 13 / ul. Skłodowskiej-Curie		kamienica *
ul. Żwirki i Wigury 14		kamienica *
ul. Żwirki i Wigury 16 / ul. Skłodowskiej-Curie		kamienica *
ul. Żwirki i Wigury 19		kamienica *
ul. Żwirki i Wigury 21/ ul. Kilińskiego Jana 18		kamienica *
ul. Żwirki i Wigury 22		kamienica *
ul. Żwirki i Wigury 23		kamienica
ul. Żwirki i Wigury 24		kamienica
ul. Żwirki i Wigury 25		kamienica *
ul. Żwirki i Wigury 26		kamienica
ul. Żwirki i Wigury 27		kamienica *
ul. Żwirki i Wigury 29		
ul. Żwirki i Wigury 31		kamienica
02 - Załęska Hałda - Brynów - część zachodnia		
ul. Boczna 2	przed 1910 r.	kamienica - modernizm
ul. Bugli Edwarda 2	1905 r.	kamienica - historyzm
ul. Bugli Edwarda 3	pocz. XX w.	kamienica - familok - historyzm
ul. Bugli Edwarda 6	przed 1905 r.	kamienica - familok - historyzm
ul. Dzierżonia Jana 1	1 ćw. XX w.	willa w ogrodzie - modernizm
ul. Gallusa Józefa koło 9a	1902 r.	wieża ciśnień - historyzm
ul. Hetmańska 1	XIX w.	najstarsza szkoła, tradycyjny
ul. Hetmańska 2	1 ćw. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Hetmańska 6	XIX / XX w.	kamienica - modernizm
ul. Hetmańska 8	lata 30-te XX w., przeb.	szkoła - funkcjonalizm
ul. Hetmańska 12		kamienica - historyzm
ul. Hetmańska 13		kamienica - familok
ul. Hetmańska 14	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Hetmańska 16	pocz. XX w.	kamienica - modernizm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Hetmańska 18	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Hetmańska koniec połudn.	kon. XIX w.	mostek kolejowy na Kłodnicy
ul. Kredytowa 7, 8, 9	pocz. XX w.	kamienica - familok
ul. Ligocka 76	pocz. XX w.	kamienica - secesja
ul. Ligocka 78, ul. Filarowa 2, 4	pocz. XX w.	3 kamienice - familoki kopalni „Wujek” - zespół z zielenią
ul. Ligocka 121	przeł. XIX / XX w.	budynki mieszkalne
ul. Pola Wincentego 6	pocz. XX w.	kamienica - familok - historyzm
ul. Pola Wincentego 8	pocz. XX w.	kamienica - familok - historyzm
ul. Pola Wincentego 16	XIX / XX w.	kamienica - familok - historyzm
ul. Pola Wincentego 20	pocz. XX w.	kamienica - familok - historyzm
ul. Pola Wincentego 22	pocz. XX w.	kamienica - familok - historyzm
ul. Pola Wincentego 28	1900 r.	kamienica - familok - historyzm
ul. Pola 40 (obiekty kopalni Wujek)	1902 - 1912 r.	zespół maszynowni szybu Krakus, nadszybie z wieżą wyciągową, warsztaty, magazyny- historyzm cegl.
ul. Pola 40 (obiekty kopalni Wujek)	1902 - 1912 r.	budynek dyrekcji i cechowni - historyzm cegl.
ul. Przekopowa 18- 36 (nr parzyste)	XIX/XX w.	domki robotnicze szeregowe kopalni „Wujek”
ul. Przekopowa 38- 72 (nr. parzyste)	XIX/XX w.	domki robotnicze szeregowe kopalni „Wujek”
ul. Przekopowa 74- 88 (nr. parzyste)	XIX/XX w.	domki robotnicze szeregowe kopalni „Wujek”
ul. Przodowników 10-28 (nr. parzyste)	XIX/XX w.	domki robotnicze szeregowe kopalni „Wujek”
ul. Przodowników 30-44 (nr. parzyste)	XIX/XX w.	domki robotnicze szeregowe kopalni „Wujek”
ul. Przodowników 46-60 (nr. parzyste)	XIX/XX w.	domki robotnicze szeregowe kopalni „Wujek”
ul. Przodowników 62-80 (nr. parzyste)	XIX/XX w.	domki robotnicze szeregowe kopalni „Wujek”
ul. Rycerska 4	pocz. XX w.	kamienica - familok - historyzm
ul. Średnia 8 / ul. Rolna	XIX / XX w.	kamienica - historyzm
ul. Szadoka 17	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Szybowa 5	1900 r.	kamienica - familok - historyzm
ul. Szybowa 4	pocz. XX w.	kamienica - familok - historyzm
ul. Tomasza 9	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Tomasza 22	lata 30-te XX w.	willa - funkcjonalizm
ul. Wodospady 28	XIX w. /przeb. XX w.	chałupa
ul. Zgody 1/3	międzyw. XX w.	dom bliźniak w ogrodzie - modernizm
ul. Zgody 5	międzyw. XX w.	dom w ogrodzie - modernizm
ul. Zgody 7/9	międzyw. XX w.	dom bliźniak w ogrodzie - modernizm
03 - Zawodzie		
ul. Bogucicka 1		kamienica *
ul. Bogucicka 2		kamienica *
ul. Bogucicka 3	lata 30-te XX w., rozbud.	szkoła wyższa Akademia Ekonomiczna - funkcjonalizm, rozbud. lata 70-te XX w.
ul. Bogucicka 4		kamienica *
ul. Czarnieckiego Stefana 2		kamienica
ul. Czarnieckiego Stefana 3		kamienica *
ul. Czarnieckiego Stefana 4		kamienica
ul. Czarnieckiego Stefana 6		kamienica
ul. Czarnieckiego Stefana 7		budynek
ul. Czarnieckiego Stefana 8		kamienica
ul. Czarnieckiego Stefana 11,13		2 kamienice
ul. Czecha Bronisława 4,4a, 5,5a,6,6a		budynek
ul. Długa 2,3,4, 5		zespół familoków - 4
ul. Floriana 3		kamienica
ul. Floriana 4		kamienica
ul. Floriana 5		kamienica
ul. Graniczna 11		kamienica *
ul. Graniczna 13		kamienica *
ul. Hałubki Gabriela 1		kamienica
ul. Hutnicza - teren Huty Ferrum		budynek dyrekcji

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Hutnicza - teren Huty Ferrum		wieża wodna
ul. Hutnicza - teren Huty Ferrum		budynek biurowy administracji
ul. Karola 1		kamienica
ul. Karola 3		kamienica
ul. Łokietka Władysława 3a	1 ćw. XX w.	kamienica - modernizm
ul. 1 Maja 2a	lata 70-te XIX w.	dawna willa - klasycyzm
ul. 1 Maja 4		kamienica *
ul. 1 Maja 5/7		kamienica *
ul. 1 Maja 6		kamienica *
ul. 1 Maja 8		kamienica *
ul. 1 Maja 9		kamienica *
ul. 1 Maja 10		kamienica *
ul. 1 Maja 11	lata 60/70-te XIX w.	dawna willa - klasycyzm
ul. 1 Maja 18		kamienica *
ul. 1 Maja 22 / ul. Paderewskiego 2		kamienica *
ul. 1 Maja 24, ul. Paderewskiego 1		kamienica
ul. 1 Maja 23		kamienica *
ul. 1 Maja 26, 26a		kamienica z oficynami
ul. 1 Maja 28		kamienica *
ul. 1 Maja 30, 32 / ul. Floriana 1		kamienica *
ul. 1 Maja 36		kamienica *
ul. 1 Maja 38		kamienica *
ul. 1 Maja 44		kamienica *
ul. 1 Maja 46		kamienica *
ul. 1 Maja 48		kamienica *
ul. 1 Maja 45	lata 30-te XX w.	budynek szkolny PLSP - funkcjonalizm, p. modernizm
ul. 1 Maja 47	lata 30-te XX w.	budynek szkolny Akademii Ekonomicznej - funkcjonalizm
ul. 1 Maja 49		kamienica *
ul. 1 Maja 51		kamienica *
ul. 1 Maja 52		kościół - funkcjonalizm
ul. 1 Maja 53		kamienica *
ul. 1 Maja 59	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. 1 Maja 61	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. 1 Maja 92	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. 1 Maja 96	pocz. XX w.	kamienica - modernizm/secesja
ul. 1 Maja 98	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. 1 Maja 102		kamienica
ul. 1 Maja 106		kamienica
ul. 1 Maja 117	pocz. XX w.	kamienica - modernizm / historyzm
ul. 1 Maja 130	1904 r.	kamienica - historyzm / secesja
ul. 1 Maja 104	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. 1 Maja 132	XIX / XX w.	kamienica - historyzm
ul. Marcinkowskiego Karola 13	koniec XIX w.	przedszkole, MDK - historyzm
ul. Nad Potokiem 2	XIX / XX w.	kamienica - historyzm
ul. Nad Potokiem 1		kamienica *
ul. Niedurnego Piotra 2	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Niedurnego Piotra 4	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Niedurnego Piotra 8	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Niedurnego Piotra 6	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Paderewskiego Ignacego 4		kamienica
ul. Porcelanowa 23	1886/1920-29 r.	zakłady Porcelany dawny Giesche - budynek produkcyjny i składowy - modernizm
ul. Porcelanowa 23	1886/1920-29 r.	zakłady Porcelany dawny Giesche - budynek produkcyjny i biurowy - modernizm
ul. Porcelanowa 23	1886/1920-29 r.	dawna stajnia zakładów Porcelany dawny Giesche
ul. Raławicka 1	pocz. XX w.	kamienica - modernizm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Raławicka 3	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Raławicka 4	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Reja Mikołaja 6		kamienica *
al. Roździeńskiego 214	koniec XIX w.	budynek ceglany, zachowana reszta zespołu dawnej Kopalni „Jerzy”
ul. Szeroka 27	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Szeroka 29	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Szeroka 27	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Waleriana 2		kamienica - familok
ul. Waleriana 4		kamienica - familok
ul. Waleriana 6		kamienica - familok
ul. Waleriana 8, 10, 12, ul. Hałubki Gabriela 5, 7, 9, 11	koniec XIX w.	zespół familoków - historyzm
ul. Żółkiewskiego Stanisława 2		kamienica
04 - os. Paderewskiego - Muchowiec		
ul. Damrota 22 / ul. Przemysłowa		dom wolnostojący
ul. Floriana 10	pocz. XX w.	dom mieszkalny - familok
ul. Floriana 12	pocz. XX w.	dom mieszkalny - familok
ul. Floriana 14	pocz. XX w.	dom mieszkalny - familok
ul. Floriana 16	pocz. XX w.	dom mieszkalny - familok
ul. Krachelskiej 3		budynek mieszkalny
ul. Krachelskiej 1		budynek mieszkalny
ul. Krasieńskiego 21 / ul. Graniczna		kościół i klasztor siostr Maryi Niepokalanej
ul. Lotnisko 40	1926 r.	obiekty dworca lotniczego, neoklasycyzm, arch. Michejda
ul. Paderewskiego 7		zespół familoków, kamienice z oficyn.w pierzei
ul. Paderewskiego 9		zespół familoków, kamienice z oficyn.w pierzei
ul. Paderewskiego 11		zespół familoków, kamienice z oficyn.w pierzei
ul. Paderewskiego 13		zespół familoków, kamienice z oficyn.w pierzei
ul. Paderewskiego 15		zespół familoków, kamienice z oficyn.w pierzei
ul. Paderewskiego 17		zespół familoków, kamienice z oficyn.w pierzei
ul. Równoległa 2		zespół familoków
ul. Równoległa 3		zespół familoków
ul. Równoległa 4		zespół familoków
ul. Równoległa 5		zespół familoków
ul. Równoległa 6		zespół familoków
ul. Równoległa 9		kamienica wolnostojąca
ul. Równoległa 10		kamienica z oficynami
pl. Rady Europy 1 - przed gmachem Biblioteki Śląskiej		młot spadowy
05 - Brynów - część wschodnia		
ul. Brynowska 52	pocz. XX w.	restauracja Singer
ul. Brynowska 57	pocz. XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Brynowska 76	pocz. XX w.	kamienica - familok - historyzm
ul. Ceglana 8	pocz XX w.	budynek dawnej cegielni
ul. Ceglana 67a, 67b	pocz XX w.	2 hale dawnej cegielni kopalni „Wujek” - modernizm
ul. Gawronów (ul. Francuska 181)		Leśniczówka
ul. Huberta 19	lata 20-te XX w.	willa modernistyczna, dawny dom nadzoru kopalni „Wujek”
ul. Huberta 23	lata 30-te XX w.	styl - funkcjonalizm, dom
ul. Huberta 25	lata 30-te XX w.	styl - funkcjonalizm, dom z kaplicą, witraż
ul. Huberta 30 i 32	1958 r.	socrealizm
ul. Huberta 36/38, 40/42, 44/46, 48/50, 52/54, 56/58	1943 r.	domki, kolonia robotnicza Św. Huberta
ul. Kościuszki Tadeusza 90		Hala Parkowa
ul. Kościuszki Tadeusza 94		dawna zajezdnia tramwajowa, salon Skody, przebudowany
ul. Kościuszki Tadeusza 138	2 poł. XIX w.	dawny dwór, obecnie ogródnictwo
ul. Kościuszki 182	lata 30-te XX w.	willa, budynek murowany, 2-kondygnacyjny - późny modernizm
ul. Kościuszki 186	lata 20-te XX w.	willa modernistyczna

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Kościuszki 188	lata 20-te XX w.	willa, budynek murowany, 2-kondygnacyjny - późny modernizm
ul. Kościuszki 190	lata 20-te XX w.	willa modernistyczna
ul. Krzemienna 11	lata 30-te XX w.	willa z ogrodem - funkcjonalizm
ul. Krzemienna 12	lata 30-te XX w.	willa z ogrodem - funkcjonalizm
ul. Krzemienna 13	lata 30-te XX w. /przebud.	willa z ogrodem - funkcjonalizm
ul. Krzemienna 14		willa z ogrodem - funkcjonalizm
ul. Pawia 1, 3, 5, 2/4, 6/8, 7, 11, 15	1943 r.	domki, kolonia robotnicza Św. Huberta
ul. Mikołowska 118/120	pocz. XX w.	willa bliźniacza w ogrodzie - modernizm
ul. Mikołowska 122/124	pocz. XX w.	willa bliźniacza w ogrodzie - modernizm
ul. Mikołowska 126/128	pocz. XX w.	willa bliźniacza w ogrodzie - modernizm
ul. Mikołowska 130/132	pocz. XX w.	willa bliźniacza w ogrodzie - modernizm
ul. Mikołowska 134/136	pocz. XX w.	willa bliźniacza w ogrodzie - modernizm
ul. Mikołowska 138/140	pocz. XX w.	willa bliźniacza w ogrodzie - modernizm
ul. Mikołowska 142/144	pocz. XX w.	willa bliźniacza w ogrodzie - modernizm
ul. Mikołowska 146/148	pocz. XX w.	willa bliźniacza w ogrodzie - modernizm
ul. Parkowa 1		dom w ogrodzie
ul. Parkowa 4, 4a, 4b, ul. Mikołowska 150, 152	międzyw. XX w.	zespół 5 willi w ogrodach - funkcjonalizm
06 - Ligota - Panewniki		
ul. Bronisławy 1		dom w ogrodzie
ul. Bronisławy 8		dom w ogrodzie
ul. Bronisławy 11, 13	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Bronisławy 14, 16	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Bronisławy 15a, b	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Bronisławy 17a, b	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Bronisławy 18, 20	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Bronisławy 19, 21, 23, 25	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Bronisławy 26, 28	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Bronisławy 27a, b	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Bronisławy 30	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Bronisławy 30a	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Ojca Bika Karola 4	XIX/XX w.	willa w ogrodzie
ul. Ojca Bika Karola 6	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie
ul. Ojca Bika Karola 9	1 ćw. XX w.	willa w ogrodzie
ul. Ojca Bika Karola 7	XIX/XX w.	willa w ogrodzie
ul. Franciszkańska / Kolejowa	k. XIX w.	wiadukt kolejowy ul. Franciszkańska / Kolejowa
ul. Franciszkańska 1a	lata 20/30-te XX w.	kamienica - modernizm
ul. Franciszkańska 2	XIX/XX w., przbud.	kamienica, dawna restauracja dworcowa- modernizm
ul. Franciszkańska 2a	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Franciszkańska 4	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Franciszkańska 8-10	lata 50-te XX w.	2 akademik -i socrealizm
ul. Franciszkańska 12-16, 22-26	lata 50-te XX w.	2 bloki - socrealizm
ul. Franciszkańska 13, 13a	pocz. XX w.	obiekty kolejowe
ul. Franciszkańska 19	pocz. XX w.	kamienica w ogrodzie
ul. Franciszkańska 25/27	XIX/XX w.	dawny pensjonat, biurowy - historyzm
ul. Franciszkańska 33	XIX/XX w. / rozbud. lata 90-te XX w.	dawny pensjonat, Dom Kultury - historyzm
ul. Franciszkańska 45	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Franciszkańska 48		dom w ogrodzie
ul. Franciszkańska 49		dom w ogrodzie
ul. Franciszkańska 51		dom w ogrodzie
ul. Franciszkańska 53/55		dom w ogrodzie
ul. Franciszkańska 63		dom w ogrodzie
ul. Franciszkańska 67		dom w ogrodzie

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Grunwaldzka 1-8, 2a, 4a, 6a, 8a, ul. Żeromskiego 1, 3	lata 50-te XX w.	zespół 7 bloków mieszkalnych
ul. Grzesika 2	pocz. XX w.	budynek w stylu historyzmu ceglanego
ul. Huculska 2	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 3	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 4	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 5	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 6	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 7	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 8	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 9	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 17	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 18	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 19	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 20	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 22	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 24	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 25	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 26	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 27	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 30	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 31	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Huculska 32	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 2	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 3	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 4	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 5	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 6	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 8	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 9	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 10	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 11	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 12	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 13	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 14	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 16	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kaszubska 18	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kijowska 1, 3, 5, 7		4 domy mieszkalne tradycyjne
ul. Kijowska 9/11		dom mieszkalno - usługowy
ul. Kijowska 13	1 ćw. XX w.	willa w ogrodzie - modernizm
ul. Kijowska 37, 37a, 39		budynki mieszkalne dawnej huty "Ida" - leśniczówka
ul. Kijowska 79	lata 20/30-te XX w.	w elewacji zachowane elementy historyzmu
ul. Kijowska 91	pocz. XX w.	budynek o cechach historyzmu ceglanego prost
ul. Kijowska 93	pocz. XX w.	budynek o cechach historyzmu ceglanego
ul. Kijowska 95	pocz. XX w.	budynek o cechach historyzmu ceglanego
ul. Kłodnicka 7	lata 20/30-te XX w.	willa ogrodowa w stylu modernizmu;
ul. Kłodnicka 40	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kłodnicka / ul. Kolejowa	1913 r.	dawny budynek dworca kolejowego Ligota
ul. Kłodnicka 42	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Stara Kłodnicka 18	XIX / XX w.	dom
ul. Stara Kłodnicka 19	lata 20/30-te XX w.	willa w ogrodzie - modernizm
ul. Stara Kłodnicka 44	lata 20/30-te XX w.	willa w ogrodzie - modernizm
ul. Stara Kłodnicka 52	pocz. XX w.	kamienica - historyzm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Stara Kłodnicka 56	1 ćw. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Kołobrzaska 1-15 (nr. nieparzyste)	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm
ul. Koszalińska 2, 2a,b,c	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm
ul. Koszalińska 4-22 (nr. parzyste)	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm
ul. Koszalińska 10a,b,c	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm
ul. Koszalińska 24-44 (nr. parzyste)	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm
ul. Krucza 1	XIX / XX w.	kamienica - neorenesans
ul. Krucza 3		kamienica
ul. Książęca 18	pocz. XX w.	kamienica
ul. Książęca 23	XIX / XX w.	kamienica
ul. Kuźnicka 3	pocz. XX w.	dom w ogrodzie - modernizm
ul. Małopolska 2	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Małopolska 5	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Małopolska 6	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Małopolska 9	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Małopolska 8	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Małopolska 14	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Małopolska 16	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Małopolska 15	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Małopolska 19	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Małopolska 28, 30	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Małopolska 29	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Małopolska 31	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Mazowiecka 1	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Mazowiecka 2, 4	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Mazowiecka 3	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Mazowiecka 5	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Mazowiecka 6a, 8a, 10a	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Mazowiecka 9	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Mazowiecka 11	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Mazowiecka 12, 14	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Mazowiecka 13	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Mazowiecka 14a	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Mazowiecka 15	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Mazowiecka 17	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Mazowiecka 16	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Mazurska 2	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Mazurska 4	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Mazurska 6	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Mazurska 8	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Mazurska 10	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Opalińskiego Kazimierza 7	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Opalińskiego Kazimierza 10	1935 r.	budynek w stylu historyzmu ceglanego
ul. Owsiana 44	XIX w.	chałupa ze stodołą
ul. Panewnicka 13	1936-38 r., przebud. lata 50-te	szkoła - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 14-20	lata 50-te XX w.	blok - socrealizm
ul. Panewnicka 22	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 23	lata 40-te XX w.	dom mieszkalny
ul. Panewnicka 24	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 27	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 28	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 29	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 30	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 31	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Panewnicka 34	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 35	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 36/38	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 38A	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 39	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 40	lata 30-te XX w.	kamienica dawna restauracja, pensjonat - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 41	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 48/50, 60, ul. Zagrody 5/7, 6/8, 10, ul. Emerytalna 6/8 , 7/9, 11	lata 30-te XX w.	domy mieszkalne pracowników kolei - modernizm, typ 2
ul. Panewnicka 52/54	lata 30-te XX w.	
ul. Panewnicka 56/58, ul. Emerytalna 2/4, 3/5, 10/12, ul. Zagrody 1/3, 2/4, 9/11	lata 30-te XX w.	domy mieszkalne pracowników kolei - modernizm, typ 1
ul. Panewnicka 62	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 63	międzyw. XX w.	klasztor SS służebniczek - modernizm - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 67		dom mieszkalno - usługowy
ul. Panewnicka 73		przedszkole
ul. Panewnicka 75	1 ćw. XX w.	dawny ratusz gminny, poczta - modernizm - historyzm
ul. Panewnicka 77		kamienica
ul. Panewnicka 79		dom mieszkalno - usługowy
ul. Panewnicka 84	pocz. XX w.	budynek SS służebniczek - modernizm - historyzm
ul. Panewnicka 88		dom mieszkalno - usługowy
ul. Panewnicka 96		dom mieszkalno - usługowy
ul. Panewnicka 98		dom mieszkalno - usługowy
ul. Panewnicka 100		dom mieszkalno - usługowy
ul. Panewnicka 105	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 124b	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 126	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Panewnicka 142	XIX / XX w.	kamienica - historyzm, przebudow.
ul. Panewnicka 172	1 ćw. XX w.	szkoła - modernizm - rozbudowa 2 poł. XX w.
ul. Panewnicka 254	1853 r., 1922 r.	zagroda wiejska
ul. Panewnicka 260	pocz. XX w.	krzyż na postumencie
ul. Panewnicka 274a	pocz. XX w.	kapliczka murowana
ul. Panewnicka 374b	pocz. XX w., przbud.	dawny pensjonat, tzw. zameczek myśliwski, dom opieki
ul. Panewnicka 435	2 poł. XIX w., przbud.	dom w ogrodzie - historyzm
ul. Panewnicka 439		dom w ogrodzie
ul. Piotrowicka 17	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Piotrowicka 19	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Piotrowicka 22, 24, 26,28, 30, 32	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Piotrowicka 34, ul. Słupska 2-14 (nr. parzyste)	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm
ul. Piotrowicka 36, ul. Słupska 1-13 (nr nieparzyste)	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm
ul. Piotrowicka 37	lata 40-te XX w.	dom mieszkalny
ul. Piotrowicka 38, 40, 42, 44, 46, 48	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Piotrowicka 46a,b,c, 50, 50a,b,c,	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm
ul. Piotrowicka 58	międzyw. XX w.	kamienica
ul. Piotrowicka 60	międzyw. XX w.	kamienica
ul. Piotrowicka 61	1 ćw. XX w.	willa w ogrodzie - modernizm
ul. Piotrowicka 62, 64, 66	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm
ul. Piotrowicka 73	XIX / XX w.	dom tradycyjny, detal kamienny
ul. Piotrowicka 79	XIX / XX w.	kamienica w ogrodzie
ul. Piotrowicka 83	1 ćw. XX w.	dawny ratusz gminny, przychodnia
ul. Piotrowicka 88	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Piotrowicka 90	koniec XIX w.	dawny zajazd, następnie kino

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Piotrowicka 99d	1 ćw. XX w.	kamienica
ul. Piotrowicka 100	XIX / XX w.	kamienica
ul. Piotrowicka 117a	międzyw. XX w.	dom pracowników kolei
ul. Piotrowicka 118	międzyw. XX w.	kamienica pracowników kolei
ul. Poleska 4	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Poleska 6	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Poleska 8	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Poleska 16	1938 r.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Poleska 18	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Poleska 20	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Poleska 21	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne „stodoły”
ul. Poleska 22	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Poleska 26	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Poleska 23	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Poleska 28	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Poleska 30	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Poleska 32	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Poleska 36	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Poleska 27	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Pomorska 3	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Pomorska 5	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Pomorska 7	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Pomorska 9	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Pomorska 11	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Pomorska 13	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Pomorska 2	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Pomorska 10	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Sarmacka 18	pocz. XX w.	budynek w stylu historyzmu ceglanoego
ul. Smolna 8		willa w ogrodzie
ul. Smolna 10		willa w ogrodzie
ul. Smolna 13	międzyw. XX w.	willa w ogrodzie
ul. Śląska 3	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Śląska 5	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Śląska 7	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Śląska 9	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Śląska 11	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Śląska 13	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne "stodoły"
ul. Śląska 15	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Śląska 33, 33a, 33b	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne "stodoły"
ul. Śląska 35, 35a, 35b	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne "stodoły"
ul. Śląska 37, 37a, 37b	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne "stodoły"
ul. Braci Wieczorków 17	1 pot. XIX w.	drewniana chatupa w ogrodzie
ul. Warmińska 14	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne "stodoły"
ul. Warmińska 16, 18, 20	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne "stodoły"
ul. Wileńska 1	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 2	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 3	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 4	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 5	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 7	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 9	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 11	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 12	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 13	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 14	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 15	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Wileńska 19	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 20, 22	lata 40-te XX w.	domy mieszkalne wielorodzinne "stodoły"
ul. Wileńska 21	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 23	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 29	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Wileńska 33	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Zagrody 26		dom w ogrodzie
ul. Związkowa 9		dom w ogrodzie
ul. Związkowa 17		dom w ogrodzie
ul. Związkowa 18		dom w ogrodzie
ul. Związkowa 19		dom w ogrodzie
ul. Związkowa 20	lata 30-te XX w.	dom parafialny, przedszkole
ul. Żeromskiego Stefana 2		willa w ogrodzie
ul. Żeromskiego Stefana 6		willa w ogrodzie
ul. Żeromskiego Stefana 8	lata 50-te XX w.	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - socrealizm
07 - Załęże		
ul. Anioła Franciszka 1		kamienica
ul. Bocheńskiego Feliksa - obok nr 64	1913 r./wsp. przebud.	kopalnia „Kleofas” nadszybie szyb Wschodni - historyzm ceglany
rejon ul. Gliwickiej / Grundmanna	pocz. XX w.	mostek dawniej kolejowy na Rawie
ul. Gliwicka 49	ok. 1910 r.	kamienica - secesja
ul. Gliwicka 51	XIX / XX w.	kamienica - historyzm
ul. Gliwicka 58	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Gliwicka 59/61	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Gliwicka 66		kamienica
ul. Gliwicka 68		kamienica
ul. Gliwicka 72		kamienica
ul. Gliwicka 73	pocz. XX w.	kamienica - secesja
ul. Gliwicka 74		kamienica
ul. Gliwicka 76	ok. 1905 r.	plebania, willa - neogotyk
ul. Gliwicka 78	1905 r.	zakł. opiekuńczy SS św. Jadwigi, rozbudowa
ul. Gliwicka 77	1904 r.	kamienica - secesja
ul. Gliwicka 79	1904 r.	kamienica - secesja
ul. Gliwicka 80		kamienica
ul. Gliwicka 81		kamienica
ul. Gliwicka 82	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Gliwicka 83		kamienica
ul. Gliwicka 85		kamienica
ul. Gliwicka 87		kamienica
ul. Gliwicka 88		kamienica
ul. Gliwicka 91		kamienica
ul. Gliwicka 93		kamienica
ul. Gliwicka 95	pocz. XX w.	kamienica narożna - secesja
ul. Gliwicka 96		kamienica
ul. Gliwicka 97	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Gliwicka 99	pocz. XX w.	kamienica - eklektyzm
ul. Gliwicka 98	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Gliwicka 101		kamienica
ul. Gliwicka 102	1897 r.	dawny urząd gminny - neogotyk
ul. Gliwicka 103		kamienica
ul. Gliwicka 104		kamienica
ul. Gliwicka 107		kamienica
ul. Gliwicka 111/ ul. Marcina	1908 r.	kamienica narożna - secesja
ul. Gliwicka 113	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Gliwicka 115	pocz. XX w.	kamienica - secesja
ul. Gliwicka 116	pocz. XX w.	kamienica - secesja

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Gliwicka 117		kamienica
ul. Gliwicka 119		kamienica
ul. Gliwicka 120		budynek mieszkalny -kamienica
ul. Gliwicka 122		kamienica
ul. Gliwicka / ul. Pośpiecha		krzyż
ul. Gliwicka 125		kamienica
ul. Gliwicka 126	pocz. XX w.	kamienica - secesja
ul. Gliwicka 127	XIX / XX w., rozb.	kamienica - modernizm
ul. Gliwicka 131		kamienica
ul. Gliwicka 133		kamienica
ul. Gliwicka 141		kamienica
ul. Gliwicka 146	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Gliwicka 148a	pocz. XX w.	szkoła - modernizm
ul. Gliwicka 149		kamienica
ul. Gliwicka 150	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Gliwicka 151	1907 r.	willa wielorodzinna - modernizm
ul. Gliwicka 153	1906 r.	willa wielorodzinna - modernizm
ul. Gliwicka 154	pocz. XX w.	szkoła - modernizm
ul. Gliwicka 156	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Gliwicka 172	pocz. XX w.	kamienica - secesja
ul. Gliwicka 180	koniec XIX w.	kamienica - modernizm
ul. Gliwicka 182	pocz. XX w.	kamienica - secesja
ul. Gliwicka 184	pocz. XX w.	kamienica - eklektyzm
ul. Gliwicka 186/ ul. Wyplera Jana 2	ok. 1914 r.	kamienica - modernizm
ul. Gliwicka 196	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Gliwicka 204	1907 / rozb. ok. 1920 r.	dawne schronisko pracowników kopalni, obecnie handel - usługi
ul. Gliwicka 205/205/207a	1921 r.	kamienica - modernizm
ul. Gliwicka 209	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Gliwicka 211	ok. 1914 r.	kamienica - modernizm
ul. Gliwicka 212	lata 30-te XX w.	budynek, dawna harcówka - funkcjonlizm, el. stylu okrętowego
ul. Gliwicka 214	lata 30-te XX w.	budynek MDK - funkcjonlizm, el. stylu okrętowego
ul. Gliwicka 213	XIX / XX w.	kamienica - modernizm, historyzm
ul. Gliwicka 227 / 229	ok. 1914 r.	kamienica - modernizm
ul. Gliwicka 231 / 233	XIX / XX w.	familoki - historyzm
ul. Gliwicka 236-274 i 278-300 (numery parzyste)	1927-1928 r.	zespół domów robotniczych bliźniaczych - modernizm
ul. Badury 4-8, Grzędziela 2-10, 18-20, 26-34 (nr. parz.)	1927-1928 r.	zespół domów robotniczych bliźniaczych - modernizm
ul. Grzędziela 42-44, 50-72, 78-80, 86-88 (nr. parz.)	1927-1928 r.	zespół domów robotniczych bliźniaczych - modernizm
ul. Kempki 4-8, ul. Borysa 1-3, 5, 7, ul. Czoika 2-4	1927-1928 r.	zespół domów robotniczych bliźniaczych - modernizm
ul. Ciemały 1-4, ul. Dudka 1-3, ul. Koczeby 1-4	1927-1928 r.	zespół domów robotniczych bliźniaczych - modernizm
ul. Mamoka1-3, ul. Musialika 1, 3, ul. Piechy 1-17 (nr. nieparz.)	1927-1928 r.	zespół domów robotniczych bliźniaczych - modernizm
ul. Gliwicka 276	1930-1932 r.	szkoła osiedla domów robotniczych - funkcjonalizm
ul. Janasa Wincentego 1	pocz. XX w.	familok - historyzm
ul. Janasa 2, 4	k. XIX w.	2 familoki - historyzm
ul. Janasa Wincentego 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15	1896 r.	zespół familoków - historyzm
ul. Janasa Wincentego 6	k. XIX w.	kamienica, familok - historyzm
ul. Janasa Wincentego 8/10	2 poł. XIX w.	familok - historyzm
ul. Janasa Wincentego 12	k. XIX w.	familok - historyzm
ul. Janasa Wincentego 14 / 16	k. XIX w.	familok - historyzm
ul. Janasa Wincentego 17/19	k. XIX w.	familok - historyzm
ul. Janasa Wincentego 18	k. XIX w.	familok - historyzm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Kozielska - teren kolei na północ od Raciborskiej	XIX / XX w.	lokomotyownia - historyzm ceglany prosty /modernizm
ul. Kozielska - teren kolei na północ od Raciborskiej	XIX / XX w.	wieża ciśnień - historyzm ceglany prosty /modernizm
ul. Kozielska - teren kolei na północ od Raciborskiej	XIX / XX w.	zespół lokomotyowni, 6 budynków - historyzm ceglany prosty /modernizm
ul. Kupca Jana 3 / ul. Tokarska	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Kupca Jana 10		familok kopalni - secesja
ul. Lisa 1	pocz. XX w.	kamienica, familok kopalni - modernizm
ul. Lisa 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14	pocz. XX w.	zespół familoków kopalni "Kleofas"
ul. Lisa 3, 5, ul. Ślusarska 5, 7	pocz. XX w.	zespół familoków kopalni - modernizm
ul. Lisa 7, 9	pocz. XX w.	zespół familoków kopalni - modernizm
ul. Marcina 1, 3		kamienica
ul. Pośpiecha Pawła 14	1928 r.	dawny azyl dla bezdomnych, szpital - modernizm
ul. Ślusarska 1 / ul. Wyplera 4-6	ok. 1914 r.	kamienica, familok kopalni - modernizm
ul. Szewczenki Tarasa 1	pocz. XX w.	kamienica - secesja
ul. Tokarska 6	ok. 1920 r.	budynek fabryczny - neoklasycyzm
ul. Wiśniowa 1-7, 9, 11, ul. Gliwicka 200	pocz. XX w.	zespół familoków kopalni "Kleofas"
ul. Wolskiego Michała 3	pocz. XX w.	szkoła - modernizm
ul. Wolskiego 6 / ul. Tokarska 2	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Wolskiego Michała 8	1914 r.	szkoła sala gimnastyczna - secesja
ul. Wyplera Jana 7	XIX / XX w.	kamienica - familok kopalni - historyzm
ul. Wyplera 8, 10, 12-15, ul. Ślusarska 4, 6	pocz. XX w.	zespół familoków kopalni "Kleofas"
ul. Wyplera Jana 9-11	ok. 1914 r.	kamienica - familok kopalni - modernizm
ul. Zamutkowa 1	pocz. XX w.	kamienica - secesja
08 - os. Witosa		
ul. Obroki 77a	pocz. XX w.	budynek kopalni „Kleofas” - historyzm
ul. Obroki 77b	pocz. XX w.	budynek kopalni „Kleofas” - historyzm
ul. Obroki 75/77	k. XIX w. /1920 r.	budynek kopalni „Kleofas” - modernizm
ul. Obroki 77c	pocz. XX w.	budynek kopalni „Kleofas” - historyzm
ul. Obroki 90, 90a, 90b, 90c	1922-23 r.	domy wielorodzinny kopalni urzęd. - modernizm
ul. Obroki	1890 r.	kopalnia „Kleofas” nadszybie, dawna pompownia szyb Fortuna III- historyzm
ul. Obroki	koniec XIX w.	kopalnia „Kleofas” budynek zespół, szyb Fortuna III- historyzm
ul. Obroki	1895 r.	kopalnia „Kleofas” dawna kottownia - historyzm
ul. Obroki	1893 r.	kopalnia „Kleofas” dawna elektrownia - historyzm
10 - Dąb		
ul. Agnieszki 2		budynek
ul. Agnieszki 10		budynek
ul. Agnieszki 12		budynek
ul. Agnieszki 14		budynek
ul. Agnieszki 16		szkoła
ul. Agnieszki 20, 22, 24, 25, 27, 29	pocz. XX w.	zespół 6 familoków - historyzm, modernizm
ul. Bracka		kaplica na cmentarzu - neogotyk
ul. Bukowa 1, 2, 3, 4, 5, 6	międzyw. XX w.	zespół budynków mieszkalnych - modernizm - funkcjonalizm
ul. Cicha 2	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Cicha 6	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Cicha 8	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Cicha 12	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Cicha 14	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Cicha 21	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Cicha 22	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Cicha 26	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Cicha 28	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Cicha 30	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Cicha 32	lata 30-te XX w.	budynek

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Chorzowska 109	1906 r.	wieża wyciągowa szybu Jerzy, dawnej kopalni „Kleofas”
ul. Chorzowska - teren dawnej Huty „Baildon”	pocz. XX w.	dawna huta „Baildon” - hala obróbki ciężkiej - historyzm
ul. Chorzowska 109	1920 r. / wsp. przebud.	dawna maszynownia szybu Jerzy kopalni „Kleofas” - historyzm cegl.
ul. Chorzowska 109	1905-7 r. / wsp. przebud.	usługi - dawna kopalnia „Kleofas” dyrekcja i łaźnia - historyzm cegl.
ul. Chorzowska 112	pocz. XX w.	budynek administracyjny dawnej huty „Baildon” - historyzm
ul. Chorzowska koło 112	pocz. XX w.	wieża wodna dawnej huty „Baildon”
ul. Chorzowska 186	pocz. XX w.	hala przepompowni wody, zbiornik wody - historyzm
ul. Chorzowska 188	lata 20/30-te XX w.	willa w ogrodzie
ul. Chorzowska 200	koniec XIX w.	kamienica w ogrodzie - historyzm
ul. Chorzowska 202	koniec XIX w.	kamienica w ogrodzie - historyzm
ul. Dębowa 5		dom
ul. Dębowa 6/8	1924 r.	dom urzędników kopalni - historyzm, modernizm
ul. Dębowa 10		kamienica
ul. Dębowa 12		dom
ul. Dębowa 14	pocz. XX w.	dom, dawna restauracja, hala dawne kino - historyzm
ul. Dębowa 16	1919 r.	kamienica - secesja
ul. Dębowa 21		kamienica
ul. Dębowa 22	pocz. XX w.	willa, oficyna - modernizm
ul. Dębowa 23		kamienica
ul. Dębowa 25		kamienica
ul. Dębowa 27	koniec XIX w.	kamienica, restauracja - historyzm
ul. Dębowa 28		budynek
ul. Dębowa 32		budynek
ul. Dębowa 42, 44		
ul. Dębowa 51	pocz. XX w.	dom pracowników kopalni - modernizm
ul. Dębowa 53	pocz. XX w.	dom pracowników kopalni - modernizm
ul. Dębowa 57	1916 r.	kamienica - secesja, historyzm
ul. Dębowa 65		dom
ul. Dębowa 67	1900 r., prz. międz.	dom pracowników kopalni - modernizm
ul. Dębowa 70		kamienica
ul. Dębowa 72		kamienica
ul. Dębowa 73	pocz. XX w.	dom pracowników kopalni - modernizm
ul. Dębowa 77	pocz. XX w.	dom pracowników kopalni - modernizm
ul. Dębowa 80, 82		kamienica
ul. Dębowa 93	międzyw. XX w.	dom pracowników kopalni - funkcjonalizm
ul. Dębowa / ul. Źródłana		kaplica
ul. Jasna 1	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Jasna 2	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Jasna 3	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Jasna 3a	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Jasna 4	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Jasna 5	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Jasna 6	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Jasna 8	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Jasna 10	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Jasna 12	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Jasna 18	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Jasna 20	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Jasna 22	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Krzyżowa 3		budynek
ul. Krzyżowa 5		budynek
ul. Krzyżowa 7		budynek

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Krzyżowa 9		budynek
ul. Krzyżowa 9a		budynek
ul. Lipowa 2		budynek
ul. Lipowa 1		budynek
ul. Lipowa 3		budynek
ul. Lipowa 4		budynek
ul. Lipowa 5		budynek
ul. Lipowa 6		budynek
ul. Lipowa 7		budynek
ul. Lipowa 8		budynek
ul. Sportowa 29		szkoła
ul. Studzienna 2	pocz. XX w.	dom prac. kopalni - modernizm
ul. Ściegiennego 9	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Ściegiennego 7a	lata 30-te XX w.	budynek
ul. Złota 1		budynek
ul. Złota 3		budynek
ul. Złota 7		budynek
ul. Złota 9		budynek
ul. Złota 11		budynek
ul. Złota 13		budynek
ul. Żelazna 9	1908 r.	dyrekcja dawnej Huty „Baildon” - historyzm, neobarok
ul. Żelazna 9	pocz. XX w.	3 budynki dawnej Huty „Baildon” - historyzm
11 - Wetłowiec - Józefowiec		
ul. Agnieszki / ul. Krzyżowa		krzyż
ul. Bytkowska 72	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Bytkowska 65	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Bytkowska 77/79, 81, ul. Oświęcimska 1/3, 2/4, ul. Plater E. 2/4	lata 20/30 XX w.	dawna kolonia robotnicza, domy bliźniacze - modernizm
ul. Bytomska 5/7, 9/11, 13/15, 17/19, 21/23, 25/27, 29/31	lata 20/30 XX w.	dawna kolonia robotnicza, domy bliźniacze - modernizm
ul. Walecznych 1/3, 2/4, 5/7, 6/8, 9/11, 10/12, 14/16	lata 20/30 XX w.	dawna kolonia robotnicza, domy bliźniacze - modernizm
ul. Jesionowa 2	pocz. XX w.	budynek mieszkalny
ul. Jesionowa 4, 6, 8	pocz. XX w.	budynek mieszkalny
ul. Jodłowa 1/3, 2/4, 5/7, 6/8, 10/12	lata 20/30 XX w.	dawna kolonia robotnicza, domy bliźniacze - modernizm
ul. Józefowska 126/128, 130/132, 134/136, 138/140, 142/144	lata 20/30 XX w.	dawna kolonia robotnicza, domy bliźniacze - modernizm
ul. Józefowska 146/148, 150/152, 154/156, 158	lata 20/30 XX w.	dawna kolonia robotnicza, domy bliźniacze - modernizm
ul. Bytkowska 84	koniec XIX w.	familoc - historyzm
ul. Dekerta Jana 1	lata 30-te XX w.	szkoła podstawowa - funkcjonalizm
ul. Gnieźnieńska 8	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Józefowska 10 (Energetyków)	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Józefowska 25		budynek
ul. Józefowska 27		Hala sportowa
ul. Józefowska 29		budynek
ul. Józefowska 30		budynek
ul. Józefowska 32/34		szkoła
ul. Józefowska 35		budynek
ul. Józefowska 39		budynek
ul. Józefowska 40		budynek
ul. Józefowska 52/54		szkoła
ul. Karłowicza Mieczysława 10	XIX / XX w.	kamienica - historyzm
ul. Karłowicza Mieczysława 12	XIX / XX w.	kamienica - historyzm
ul. Karłowicza Mieczysława 11/13	XIX / XX w.	dawna Straż Pożarna, biura - historyzm
ul. Karłowicza Mieczysława 14	pocz. XX w.	kamienica - historyzm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Karłowicza Mieczysława 22	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Karłowicza Mieczysława 18/20	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Karłowicza Mieczysława 24	pocz. XX w.	kamienica - historyzm, secesja
ul. Konduktorska 8	koniec XIX w.	dawna walcownia huty „Hohenlohe” - historyzm
Al. Korfatego 111/113	pocz. XX w.	budynek mieszkalny
Al. Korfatego 115	pocz. XX w.	budynek mieszkalny
Al. Korfatego 118		budynek
Al. Korfatego 120		budynek
Al. Korfatego 121	pierw. poł. XIX w.	plebania dawna administracja huty „Hohenlohe” - neoklasycz.
Al. Korfatego 123		budynek
Al. Korfatego 124/126		budynek
Al. Korfatego 125	koniec XIX w.	handlowy, dawniej przemysłowy, huty „Hohenlohe” - historyzm
Al. Korfatego 127	poł. XIX w.	mieszkalny, dawniej przemysłowy huty „Hohenlohe”
Al. Korfatego 128		budynek
Al. Korfatego		kościół pw. NMP Wspomożenia Wiernych
Al. Korfatego 131	poł. XIX w.	mieszkalny, dawniej przemysłowy huty „Hohenlohe”
Al. Korfatego 133	poł. XIX w.	mieszkalny, dawniej przemysłowy huty „Hohenlohe”
Al. Korfatego 134/136		budynek
Al. Korfatego	1911 r./ wsp. przebud.	handel, dawna muflarnia huty cynku „Hohelohe” - historyzm
Al. Korfatego	1903 r.	handel, dawna kompresorownia huty cynku „Hohelohe” - historyzm
Al. Korfatego 147		zabudowa mieszkaniowa tzw. Kolonii Fryderyka
Al. Korfatego 149		zabudowa mieszkaniowa tzw. Kolonii Fryderyka
Al. Korfatego 151-153		zabudowa mieszkaniowa tzw. Kolonii Fryderyka
Al. Korfatego 157-159		zabudowa mieszkaniowa tzw. Kolonii Fryderyka
Al. Korfatego 161-163		zabudowa mieszkaniowa tzw. Kolonii Fryderyka
Al. Korfatego 165-167		zabudowa mieszkaniowa tzw. Kolonii Fryderyka
Al. Korfatego 181-183		zabudowa mieszkaniowa tzw. Kolonii Fryderyka
Al. Korfatego 186-187		zabudowa mieszkaniowa tzw. Kolonii Fryderyka
Al. Korfatego 189	koniec XIX w.	zabudowa mieszkaniowa tzw. Kolonii Fryderyka
ul. Mikusińskiego		kościół pw. Św. Józefa Robotnika
ul. Norwida 2		budynek
ul. Norwida 3		budynek
ul. Norwida 4		budynek
ul. Norwida 5		budynek
ul. Norwida 6		budynek
ul. Norwida 9		budynek - istotny
ul. Owocowa 21	koniec XIX w.	d. przemysłowe kopalni węgla Caroline - historyzm
ul. Rysia 1		budynek
ul. Rysia 2		budynek
ul. Rysia 3		budynek
ul. Rysia 4		budynek
ul. Rysia 5		budynek
ul. Rysia 6		budynek
ul. Rysia 7		budynek
ul. Rysia 8		budynek
ul. Rysia 9		budynek
ul. Rysia 11		budynek
ul. Rysia	ok. 1900 r.	wiadukt kolejowy ul. Rysia - secesyjna balustrada
ul. Słoneczna 3		budynek
ul. Słoneczna 9		budynek
ul. Strażacka 9	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Strażacka 11	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Ściegiennego / Szczecińska		krzyż
12 - Koszutka		
ul. Brzozowa 24	koniec XIX w.	dom w ogrodzie, tradycja ludowa

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Brzozowa 7, 8, 10, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 28, 34	koniec lat 30-tych XX w.	zespół willowy w ogrodach - funkcjonalizm
ul. Dunikowskiego 12-30 (nr parz.)	1952-58 r.	osiedle domów wielorodzinnych - socrealizm
ul. Grażyńskiego 50-58 (nr parz.), 60-74 (nr parz.)	1952-58 r.	osiedle domów wielorodzinnych - socrealizm
ul. Grażyńskiego 20-48 (nr parz.), 38a-46a (nr parz.)	1953 r.	osiedle domów wielorodzinnych - socrealizm
ul. Górnika Alfonsa 1		budynek mieszkalny
ul. Górnika Alfonsa 2		willa w ogrodzie
ul. Górnika Alfonsa 3		budynek mieszkalny
ul. Górnika Alfonsa 4		willa w ogrodzie
ul. Górnika Alfonsa 6		willa w ogrodzie
ul. Górnika Alfonsa 8		willa w ogrodzie
ul. Grażyńskiego Michała 53	lata 50-te XX w.	szkolnictwo wyższe - socrealizm
ul. Grażyńskiego 61, ul. Misjonarzy Oblatów 31	lata 50-te XX w.	2 domy wielorodzinne - socrealizm
pl. Grunwaldzki 8-10	po 1950 r.	budynek biurowy - konstruktywizm
pl. Gwarków 1	lata 30-te XX w.	dawne gimnazjum, GIG - funkcjonalizm
ul. Iłłakowiczówny 1-9 (nr. nieparz.), 11a-c	lata 50-te XX w.	osiedle domów wielorodzinnych z MOPS - socrealizm
ul. Oblatów 22-26 (nr. parz)	lata 50-te XX w.	osiedle domów wielorodzinnych z MOPS - socrealizm
ul. Iłłakowiczówny Kazimiery 11	koniec 30-tych XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Iłłakowiczówny Kazimiery 13	1953 r.	szkoła podstawowa - socrealizm
ul. Iłłakowiczówny Kazimiery 15	1953 r.	dom wielorodzinny mieszkalny z przedszkolem - socrealizm
ul. Iłłakowiczówny Kazimiery 17, 19, 21	1953 r.	osiedle domów wielorodzinnych - socrealizm
ul. Katowicka 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, ul.Ordon 1	2 poł. lat 30-tych XX w.	osiedle domów wielorodzinnych - funkcjonalizm
ul. Katowicka 44, 46, 48, 50, 52, ul. Brzozowa 3, 4	2 poł. lat 30-tych XX w.	osiedle domów wielorodzinnych - funkcjonalizm
ul. Katowicka 56, 58, 60, 62	2 poł. lat 30-tych XX w.	osiedle domów wielorodzinnych - funkcjonalizm
ul. Katowicka 54	lata 30-te XX w.	szkoła, liceum - funkcjonalizm
ul. Klonowa 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26	koniec lat 30-tych XX w.	zespół willowy w ogrodach - funkcjonalizm
al. Korfatego Wojciecha 58	1936 r.	kamienica - funkcjonalizm
al. Korfatego Wojciecha 60	1937 r.	kamienica - funkcjonalizm
al. Korfatego Wojciecha 66	koniec lat 30-tych XX w.	kamienica - funkcjonalizm
al. Korfatego Wojciecha 68	1936 r.	kamienica - funkcjonalizm
al. Korfatego Wojciecha 70	koniec lat 30-tych XX w.	kamienica - funkcjonalizm
al. Korfatego Wojciecha 71	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
al. Korfatego Wojciecha 72	koniec 30-tych XX w.	kamienica - funkcjonalizm
al. Korfatego Wojciecha 74	koniec 30-tych XX w.	kamienica - funkcjonalizm
al. Korfatego Wojciecha 76	koniec 30-tych XX w.	kamienica - funkcjonalizm
al. Korfatego Wojciecha 80	pocz. lat 40-tych XX w.	kamienica - funkcjonalizm
al. Korfatego Wojciecha 84	pocz. lat 40-tych XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Morcinka Gustawa 19a i ul. Sokolska 56a koniec 30-tych XX w.	1953 r.	żłobek i przedszkole osiedla - socrealizm
ul. Misjonarzy Oblatów MN 3	koniec 30-tych XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Misjonarzy Oblatów MN 4, 6, 8	pocz. lat 50-tych XX w.	blok wielorodzinny mieszkalny - socrealizm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Misjonarzy Oblatów MN 5	koniec lat 30-tych XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Misjonarzy Oblatów MN 7, 9	koniec lat 30-tych XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Misjonarzy Oblatów MN 11	koniec lat 30-tych XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Misjonarzy Oblatów MN 12	1957 r.	kościół Misjonarzy Oblatów, rozbudowa koniec XX w.
ul. Misjonarzy Oblatów MN 13, 15, 17	przed 1954 r.	blok wielorodzinny mieszkalny - socrealizm
ul. Misjonarzy Oblatów MN 17a	koniec lat 30-tych XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Misjonarzy Oblatów MN 20	koniec lat 30-tych XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Misjonarzy Oblatów MN 21	koniec lat 30-tych XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Misjonarzy Oblatów MN 25, 27	1952-58 r.	osiedle domów wielorodzinnych - socrealizm
ul. Morcinka 19-33 (nr nieparz.)	1953 r.	osiedle domów wielorodzinnych - socrealizm
ul. Okrzei Stefana 1-15 (nr nieparz.), 2-6 (nr parz.)	1952-58 r.	osiedle domów wielorodzinnych - socrealizm
ul. Ordona 8, 8a		budynek mieszkalny
ul. Słoneczna 2	XIX / XX w.	kamienica - historyzm
ul. Słoneczna 4	lata 30-te XX w. / rozbud.	zespół zakł. OPTA - funkcjonalizm
ul. Słonimskiego Antoniego 2		willa w ogrodzie
ul. Sokolska 50-62 (nr parz.)	1953 r.	osiedle domów wielorodzinnych - socrealizm
ul. Sokolska 65, 65a, 78, 80	1951 r.	dawne hotele robotnicze - socrealizm
ul. Sokolska 68-76 (nr parz.)	1952-58 r.	osiedle domów wielorodzinnych - socrealizm
ul. Topolowa 2, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 21, 23, 29, 35	koniec lat 30-tych XX w.	zespół willowy w ogrodach - funkcjonalizm
ul. Topolowa 31	koniec lat 30-tych XX w.	dom wielorodzinny - funkcjonalizm
ul. Wierzbowa 1, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 24, 36	koniec lat 30-tych XX w.	zespół willowy w ogrodach - funkcjonalizm
ul. Kard. Wyszyńskiego 4,6		budynek mieszkalny
ul. Kardynała Wyszyńskiego 7	1937 r.	klasztor Misjonarzy Oblatów - funkcjonalizm
ul. Kardynała Wyszyńskiego 9		willa w ogrodzie
ul. Kard. Wyszyńskiego 12		willa w ogrodzie
13 - Bogucice		
ul. Księdza Bończyka 1	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Księdza Bończyka 2 i 4	koniec XIX w.	zespół domów - historyzm
ul. Księdza Bończyka 3	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Księdza Bończyka 5	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Księdza Bończyka 7	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. W. Dytrycha 3b	pocz. XX w.	dom w ogrodzie - historyzm ceglany prosty
ul. W. Dytrycha 8	pocz. XX w.	dom mieszkalny - historyzm ceglany prosty
ul. W. Dytrycha 10	pocz. XX w.	dom mieszkalny - historyzm ceglany prosty
ul. W. Dytrycha 14	XIX-XX w.	dom w zagrodzie - historyzm ceglany prosty
ul. W. Dytrycha 17	XIX-XX w.	dom w ogrodzie w tradycji budynku ludowego
ul. Katowicka 2	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Katowicka 3	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Katowicka 4	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Katowicka 7	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Katowicka 9	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Katowicka 11	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Katowicka 21	XIX / XX w.	kamienica - historyzm
ul. Katowicka 26	koniec XIX w.	dom i dawna kuźnia - historyzm
ul. Katowicka 34 / 36	1899 r.	dom - historyzm
ul. Katowicka	1893 r.	krzyż na cokole
ul. Koniarkowej Zofii 1	koniec XIX w.	dom - historyzm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Koniarkowej Zofii 3	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Koniarkowej Zofii 5	1880 r.	dom - historyzm
ul. Kopalniana 4, 5	1906-1907 r.	zespół domów robotniczych - historyzm
ul. Kopalniana	1905 r.	kopalnia Ferdinand, dawny warsztat - historyzm, neogotyk
ul. Kopalniana	1903 r.	kopalnia Ferdinand, dawna łaźnia - historyzm, neogotyk
ul. Kopalniana	1909 r.	kopalnia Ferdinand, dawna łaźnia gł- historyzm, neogotyk
ul. Kopalniana	1910 r.	kopalnia Ferdinand, dawna stolarnia- historyzm, secesja
ul. Kopalniana	1905 r.	kopalnia Ferdinand, dawna magazyn- historyzm, neogotyk
ul. Kopalniana	1915 r.	kopalnia Ferdinand, wieża wodna - historyzm
ul. Kopalniana 6a	przed 1907 r.	kopalnia Ferdinand, dawna administ. - historyzm, neogotyk
ul. Kopalniana	koniec XIX w.	dawne budynki szybu Warszawa - wieża wyciągowa
ul. Kopalniana	koniec XIX w.	muszla koncertowa na terenie zabytkowego parku
ul. Kowalska 2, 3, 4	XIX / XX w.	zespół 3 familoków - historyzm
ul. Kowalska 9	XIX / XX w.	dom, tradycja ludowa
ul. Krakusa 3		dom tradycyjny
ul. Kraszewskiego Ignacego 1	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Kraszewskiego Ignacego 5	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Kraszewskiego Ignacego 7	pocz. XX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 4	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 8	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 10	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 12	koniec XIX w.	zagroda, tradycja ludowa
ul. Ludwika 14	pocz. XX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 11	pocz. XX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 15	koniec XIX w.	dom, tradycja ludowa
ul. Ludwika 19	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Ludwika 20	pocz. XIX w., p. 1904 r.	zagroda, tradycja ludowa
ul. Ludwika 21a	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Ludwika 26	1907 r.	dom - historyzm
ul. Ludwika 18	pocz. XIX w., p. 1931 r.	zagroda, tradycja ludowa
ul. Ludwika 31	XIX / XX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 33	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 35	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 34	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 38	pocz. XX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 40	XIX / XX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 42	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 44 / 46	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Ludwika 48, 48a	1896 r.	zespół dawnego szybu Ludwik - historyzm
ul. Markiefki 29	1875 r. / 1891 r.	kamienica narożna - historyzm
ul. Markiefki 43		budynek mieszkalny, kamienica
ul. Markiefki 45	1889 r.	budynek mieszkalny, kamienica - historyzm
ul. Markiefki 47	1889 r.	budynek mieszkalny, kamienica - historyzm
ul. Markiefki / Leopolda	koniec XIX / XX w.	krucyfiks kamienny
ul. Markiefki Leopolda 44a	lata 20-te XX w.	dawny Dom Ludowy, zatarty styl
ul. Markiefki Leopolda 49	lata 80-te XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 50/ ul. Szytgarska	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm ceglany
ul. Markiefki Leopolda 51	lata 80-te XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 52	1890 r.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 53	lata 90-te XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 55		kamienica
ul. Markiefki Leopolda 56	XIX / XX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 58	koniec XIX w.	kamienica - historyzm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Markiefki Leopolda 59		kamienica
ul. Markiefki Leopolda 60	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 61	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 62	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 63		kamienica
ul. Markiefki Leopolda 64	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 65		kamienica
ul. Markiefki Leopolda 66	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 68/ ul. Żogały 2	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany
ul. Markiefki / ul. Kowalska	1887 r.	krzyż kamienny
ul. Markiefki Leopolda 69	lata 20-te XX w.	dom - modernizm
ul. Markiefki Leopolda 70	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 72 / 74	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 75	1894 r.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 76	XIX w.	dom, dawna kuźnia
ul. Markiefki Leopolda 78	1875 r.	dawna szkoła - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 79		kamienica
ul. Markiefki Leopolda 80	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 81,81a		kamienica
ul. Markiefki Leopolda 82	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 83		kamienica
ul. Markiefki Leopolda 84	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 86	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 89	koniec XIX w.	zespół plebania i ochronka
ul. Markiefki Leopolda 90	koniec XIX w.	dom z dawną piekarnią - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 92	lata 80-te XIX w.	dom - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 94	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Markiefki Leopolda 96	koniec XIX w.	kamienica - historyzm ceglany
ul. Nadgórników 28	1902 r.	dom - historyzm
ul. Nadgórników 30	1902 r.	dom - historyzm
ul. Nadgórników 32	1902 r.	dom - historyzm
ul. Nadgórników 34	1902 r.	dom - historyzm
ul. Nowa 2	1908 r.	budynek mieszkalny wolnostojący - historyzm
ul. Nowa 3		budynek mieszkalny wolnostojący
ul. Nowa 4	1908 r.	budynek mieszkalny wolnostojący - historyzm
ul. Normy 2	XIX w.	dom
ul. Normy 6	1890 r.	kamienica - historyzm
ul. Piotra 1	4 ćw. XIX w.	dom - historyzm
ul. Piotra 3	1874 r.	dom - historyzm zatarty
ul. Ryszarda 1	1875 r. / 1891 r.	budynek mieszkalny, kamienica - historyzm
ul. Ryszarda 3		budynek mieszkalny
ul. Ryszarda 7	1891 r.	budynek mieszkalny, dom - historyzm
ul. Ryszarda 9	XIX / XX w.	budynek mieszkalny, dom - historyzm
ul. Ryszarda 13		budynek mieszkalny
ul. Księdza Ścigały Franciszka 14, 17	lata 50-te XX w.	szkoła i internat KWK - socrealizm
ul. Księdza Ścigały 59,59a		kamienica - historyzm ceglany
ul. Wróblewskiego 3	1900 r.	budynek mieszkalny, dom - historyzm
ul. Wróblewskiego 9		budynek mieszkalny
ul. Wróblewskiego 11		budynek mieszkalny
ul. Wróblewskiego 13	1 ćw. XX w.	budynek, dawne fabryki czekolady - historyzm
ul. Wróblewskiego 17	1901 r.	budynek mieszkalny, kamienica - historyzm
ul. Wróblewskiego Walerego 25	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Wróblewskiego Walerego 29		dawna fabryka czekolady
ul. Wróblewskiego Walerego 31, 31a	1900 r.	2 kamienica - historyzm
ul. Wróblewskiego Walerego 33	1898 r.	kamienica - historyzm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Wróblewskiego Walerego 40 / 44	pocz. XX w.	zespół szkoły - historyzm, wsp. rozbudowa
ul. Wróblewskiego Walerego 43	1900 r.	kamienica - historyzm
ul. Wróblewskiego róg Ryszarda	1865 r.	krzyż
ul. Wrocławska 1a		zabytkowa hala produkcyjna z ogrodzeniem i starodrzew.
ul. Żogały Bruno 10	koniec XIX w.	dom - historyzm
14 - Dąbrówka Mała		
ul. W. Dytrycha 1	XIX / XX w., przebud.	dom mieszkalny, zagroda
ul. W. Dytrycha 3	pocz. XX w.	familok - historyzm
ul. Józefa Grzegorzaka 2	pocz. XX w.	przedszkole nr 58 - historyzm
ul. Józefa Grzegorzaka 4	pocz. XX w.	szkoła nr 47 - historyzm ceglany z el. neogotyku
ul. Józefa Grzegorzaka 5	koniec XIX w.	familok - częściowo zatarty historyzm
ul. Józefa Grzegorzaka 7	koniec XIX w.	familok - częściowo zatarty historyzm
ul. Józefa Grzegorzaka 9	koniec XIX w.	familok - częściowo zatarty historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 70	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. gen. Józefa Hallera 71	lata 30-te XX w., 1945 r.	teatr Ateneum - funkcjonalizm
ul. gen. Józefa Hallera 72 (ul. Żniwna)	lata 30-te XX w.	przedszkole - funkcjonalizm
ul. gen. Henryka Le Ronda - ul. Wiertnicza	1889 r.	krzyż na cokole
ul. gen. Henryka Le Ronda 1	1 połowa XIX w. / 1887 r.	dom mieszkalny z dawną kuźnią - historyzm ceglany
ul. gen. Henryka Le Ronda 2	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. gen. Henryka Le Ronda 3	pocz. XX w.	dom - skromne cechy historyzmu
ul. gen. Henryka Le Ronda 4	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. gen. Henryka Le Ronda 4	połowa XIX w.	dawna zagroda - w tradycji budownictwa ludowego
ul. gen. Henryka Le Ronda 6	XIX-XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. gen. Henryka Le Ronda 7	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. gen. Henryka Le Ronda 8	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. gen. Henryka Le Ronda 9	pocz. XX w.	kamienica - skromne cechy historyzmu
ul. gen. Henryka Le Ronda 10	1 ćw. XX w.	kamienica - historyzm
ul. gen. Henryka Le Ronda 11	2 poł. XIX w.	dom - historyzm
ul. gen. Henryka Le Ronda 12	1 ćw. XX w.	kamienica - historyzm
ul. gen. Henryka Le Ronda 17	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. gen. Henryka Le Ronda 23 - 61	1920 - 1939 r.	zespół dwurodzinnych domów mieszkalnych w ogrodach
ul. gen. Henryka Le Ronda 24	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. gen. Henryka Le Ronda 28	pocz. XX w.	budynki zespołu przemysłowego - historyzm / modernizm
ul. gen. Henryka Le Ronda 30	pocz. XX w.	budynek obecnej stacji transformatorowej - modernizm
ul. gen. Henryka Le Ronda 46	ok. 1920 r.	willa z zabudową gospodarczą - historyzm / modernizm
ul. gen. Henryka Le Ronda 48	1 ćw. XX w.	kamienica - historyzm
ul. gen. Henryka Le Ronda 50	koniec XIX w.	dom z ogrodem - skromne cechy historyzmu
ul. gen. Henryka Le Ronda 52	1 ćw. XX w.	kamienica - historyzm
ul. gen. Henryka Le Ronda obok nr 54	1896 r.	krzyż na cokole
ul. gen. Henryka Le Ronda 56	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. gen. Henryka Le Ronda 60	pocz. XX w.	familok - historyzm ceglany
ul. gen. Henryka Le Ronda 63	pocz. XX w.	dom mieszkalny (dawny zespół szybu) - historyzm ceglany prosty
ul. gen. Henryka Le Ronda 65	pocz. XX w.	zespół dawnego szybu - historyzm
ul. gen. Henryka Le Ronda 67	pocz. XX w.	familok - historyzm ceglany prosty
ul. gen. Henryka Le Ronda 69	koniec XIX w.	familok - historyzm ceglany
ul. gen. Henryka Le Ronda 70	1 ćw. XX w.	hala zespołu przemysłowego z ogrodzeniem - historyzm / modernizm
ul. gen. Henryka Le Ronda 74	2 połowa XIX w.	dom w ogrodzie - w tradycji budynku ludowego
ul. gen. Henryka Le Ronda 76	2 połowa XIX w.	dom z ogrodem - brak wyraźnych cech stylowych
ul. gen. Henryka Le Ronda 76	ok. 1900 r.	familok - historyzm ceglany prosty
ul. gen. Henryka Le Ronda 81	koniec XIX w.	budynek mieszkalny - historyzm
ul. gen. Henryka Le Ronda 82	2 połowa XIX w.	dawna zagroda w tradycji budownictwa ludowego
ul. gen. Henryka Le Ronda 85	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. gen. Henryka Le Ronda 86	ok. 1900 r.	budynek mieszkalny - historyzm
ul. gen. Henryka Le Ronda 88	pocz. XX w.	budynek mieszkalny - historyzm ceglany
ul. gen. Henryka Le Ronda 92	1 poł. XIX w.	dawna zagroda w tradycji budownictwa ludowego
ul. 9 Maja 2	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany
ul. 9 Maja 4	1 ćw. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Międzybłokowa 3	1 ćw. XX w.	dom wielorodzinny - historyzm ceglany prosty
ul. Miłowicka 3	pocz. XX w.	dom - historyzm ceglany prosty
ul. Miłowicka 6	3 ćw. XIX w.	stacja pomp zakładów metalurgicznych Silesia - historyzm
ul. Miłowicka 7		dom mieszkalny
ul. Miłowicka 8		dom mieszkalny
ul. Miłowicka 9	koniec XIX w.	familok - historyzm ceglany prosty
ul. Miłowicka 10	1936 r.	familok - skromne cechy funkcjonalizmu
al. Niepodległości 1	pocz. XX w.	dom w ogrodzie - historyzm ceglany
al. Niepodległości 2 (wg PKZ ul. Stacyjna 1)	lata 90-te XIX w.	dawny dworzec - historyzm
al. Niepodległości 3	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
al. Niepodległości 4	1912 r.	plebania kościoła św. Antoniego - modernizm, neobarok
al. Niepodległości 5	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Romualda Pitery 1	koniec XIX w.	budynek PKP - historyzm
ul. Romualda Pitery 4	1935 r.	budynek mieszkalny - funkcjonalizm
ul. Romualda Pitery 9	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Romualda Pitery 10	pocz. XX w.	budynek mieszkalny, wielorodzinny - skr. historyzm
ul. Pod Młynem 14	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Pod Młynem 21	XIX / XX w.	dom mieszkalny
ul. Pod Młynem 25	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Pod Młynem 32	XIX / XX w.	dom w ogrodzie - w tradycji budownictwa ludowego
ul. Pod Młynem 31	XIX / XX w.	zespół dawnego młyna
ul. Pod Młynem 35	XIX / XX w.	dom mieszkalny
ul. Pod Młynem 37	XIX / XX w.	dom mieszkalny
ul. Pod Młynem 41	XIX / XX w.	dom mieszkalny
ul. Pod Młynem 45	XIX / XX w.	dom mieszkalny
ul. Pod Młynem 47	XIX / XX w.	dom mieszkalny
ul. Pod Młynem 48	pocz. XX w.	dom - historyzm ceglany
ul. Pod Młynem 56	1 ćw. XX w.	willa w ogrodzie - murowana, detal
ul. Pod Młynem 69	XIX / XX w.	dom mieszkalny
ul. Siemianowicka 1	pocz. XX w.	budynek - historyzm ceglany
ul. Siemianowicka 9	pocz. XX w.	familok - historyzm ceglany, modernizm
ul. Siemianowicka 7	pocz. XX w.	familok - historyzm ceglany, modernizm
ul. Siemianowicka 18	1 ćw. XX w.	dom - historyzm, modernizm
ul. Siemianowicka 24	1 ćw. XX w.	familok - historyzm ceglany prosty
ul. Siemianowicka 26	1825 r. / 1948 r.	zagroda - w tradycji budownictwa ludowego
ul. Siemianowicka 36	pocz. XX w.	familok - historyzm ceglany prosty
ul. Stacyjna 1	pocz. XX w.	dom mieszkalny z warsztatem - historyzm ceglany
ul. Stacyjna 2 / ul. Le Ronda	pocz. XX w.	kamienica narożna - historyzm ceglany
ul. Stacyjna 3		kamienica
ul. Stacyjna 4	pocz. XX w.	kamienica - historyzm, modernizm
ul. Stacyjna 5	XIX / XX w.	kamienica - historyzm
ul. Stacyjna 7 / al. Niepodległości	koniec XIX w.	kamienica narożna - historyzm
ul. Strzelców Bytomskich 1	1936 r.	szpital, dawny sierociniec SS. Jadwiżanek - funkcjonalizm
ul. Strzelców Bytomskich 2	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Strzelców Bytomskich 4-4a	lata 20-te XX w.	kamienica - modernizm
ul. Strzelców Bytomskich 8	pocz. XX w.	kamienica - modernizm / secesja
ul. Strzelców Bytomskich 10	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Strzelców Bytomskich 12	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Strzelców Bytomskich 11	pocz. XX w.	kamienica narożna - historyzm ceglany prosty

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Strzelców Bytomskich 13	lata 20-te XX w.	kamienica - modernizm
ul. Strzelców Bytomskich 14	XIX / XX w.	kamienica - historyzm
ul. Strzelców Bytomskich 15	lata 20-te XX w.	kamienica - modernizm
ul. Strzelców Bytomskich koło nr. 16	1866 r.	krzyż kamienny z figurą
ul. Strzelców Bytomskich 17	lata 20-te XX w.	kamienica - modernizm / secesja
ul. Strzelców Bytomskich 18	2 połowa XIX w.	dom - historyzm / klasycyzm
ul. Strzelców Bytomskich 20	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Strzelców Bytomskich 22	koniec XIX w.	dom w ogrodzie - zatarty styl
ul. Strzelców Bytomskich 20a / ul. Pod Młynem 2	2 połowa XIX w.	dom tradycyjny
ul. Strzelców Bytomskich 47a	XIX w.	dom zagroda - w tradycji budownictwa ludowego
ul. Strzelców Bytomskich 51	lata 30-te XX w.	dom - skromne cechy funkcjonalizmu
ul. Strzelców Bytomskich 53	pocz. XX w.	dom - historyzm ceglany prosty
ul. Strzelców Bytomskich 60	lata 20-te XX w.	willa w ogrodzie - historyzm ceglany prosty
ul. Strzelców Bytomskich 62		dom wolnostojący w ogrodzie
ul. Strzelców Bytomskich 65	1 ćw. XX w.	familok - historyzm ceglany prosty
ul. Strzelców Bytomskich 69	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - skr. cechy funkcjonalizmu
ul. Strzelców Bytomskich 66	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Strzelców Bytomskich 71	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - skr. cechy funkcjonalizmu
ul. Strzelców Bytomskich 78	lata 20-te XX w.	familok w ogrodzie - skr. cechy modernizmu
ul. Strzelców Bytomskich za nr 80 / ul. Żwirowa	2 połowa XIX w.	kapliczka przydrożna murowana
ul. Strzelców Bytomskich 80		dom wolnostojący w ogrodzie
ul. Strzelców Bytomskich 89	koniec XIX w.	familok - historyzm ceglany prosty
ul. Styczniowa 7	XIX / XX w.	familok - historyzm ceglany prosty
ul. Styczniowa 14	2 połowa XIX / XX w.	dom, dawna zagroda - w tradycji budownictwa ludowego
ul. Styczniowa 17	XIX / XX w.	familok - cz. zatarty historyzm
ul. Styczniowa 26, 26a, 28, 30, 30a, 32, 32a, 34, 34a	międzyw. XX w.	zespół domów bliźniaczych w ogrodach - funkcjonalizm
ul. Żniwna 1-3	pocz. XX w.	familok - historyzm ceglany prosty
ul. Żniwna 2-4	pocz. XX w.	familok - historyzm ceglany prosty
15 - Szopienice - Burowiec		
ul. Biskupa Bednorza Herberta 1	1857 r. / lata 30-40-te XX w.	dom handlowy, dawna szkoła katolicka - historyzm
ul. Biskupa Bednorza Herberta 5	1899 r.	willa - historyzm, (proj. H. Ritschel)
ul. Biskupa Bednorza Herberta 7/7a	koniec XIX w.	kamienica z oficyną - historyzm el. neogotyku
ul. Biskupa Bednorza Herberta 9	koniec XIX w.	kamienica z oficyną - historyzm
ul. Biskupa Bednorza Herberta 11/11a	koniec XIX w.	kamienica z oficyną - historyzm
ul. Biskupa Bednorza Herberta 13	pocz. XX w.	cegłany budynek szkoły
ul. Biskupa Bednorza Herberta 14	1892 r.	kamienica dawna apteka - historyzm, (proj. H. Ritschel)
ul. Biskupa Bednorza Herberta 15	pocz. XX w.	dawna szkoła ewangelicka - historyzm cegl. / neogoty / modernizm
ul. Biskupa Bednorza Herberta 16	1892 r.	kamienica dawniej dr. Stauba - historyzm (proj. Ritschel)
ul. Biskupa Bednorza Herberta 20	1901 r.	dom parafialny, kościół ewangelicki Zbawiciela - historyzm / modernizm
ul. Biskupa Bednorza Herberta 22	1908 r.	kamienica d. F. Mixy - modernizm / historyzm
ul. Biskupa Herberta Bednorza 43		kamienica - murowana
ul. Biskupa Bednorza Herberta 45	pocz. XX w.	cegłany budynek stacji kolejowej
ul. Brynicy 3	pocz. XX w.	budynek szkolny, z ogrodem - modernizm
ul. Brynicy 14	1905 r.	dawny sierociniec katolicki Św. Józefa - neogoty / modernizm
ul. Brynicy 50		przedszkole
ul. Deszczowa 4 (dawniej ul. Dytrycha 65)	XIX/XX w.	kamienica - historyzm
ul. Deszczowa 10 / 12 (dawniej ul. Dytrycha 57/59)	lata 20-te XX w.	kamienica - modernizm
ul. gen. Józefa Hallera 4		kamienica narożna
ul. gen. Józefa Hallera 6	pocz. XX w.	obiekt publiczny - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 8	pocz. XX w.	kamienica z oficyną - historyzm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. gen. Józefa Hallera 12	XIX / XX w.	kamienica - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 13	koniec XIX w.	dom - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 13a	XIX / XX w.	kamienica - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 17	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 18	XIX / XX w.	dom - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 19	pocz. XX w.	dom - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 28	1900-1930-1950 r.	dom Kultury - historyzm, funkcjonalizm, socreal
ul. gen. Józefa Hallera 32	pocz. XX w.	kamienica - historyzm z el. modernizmu
ul. gen. Józefa Hallera 34	XIX / XX w.	dom z oficyną - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 38	XIX / XX w.	dom - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 40	pocz. XX w.	kamienica (w parterze kasyno) - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 42	lata 20-te, XX w.	kamienica dawna piekarnia - modernizm
ul. gen. Józefa Hallera 44	pocz. XX w.	kamienica - modernizm z elementami secesji
ul. gen. Józefa Hallera 54	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 56	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 58	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 58a	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 60	pocz. XX w. - 1935 r.	szkoła - historyzm
ul. gen. Józefa Hallera 60	3 ćwierć XIX w.	krzyż na cokole - neogotyk
ul. Kantorówny Józefy 1	pocz. XX w.	kamienica - historyzm prosty / modernizm
ul. Kantorówny Józefy 3	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty / modernizm
ul. Kantorówny Józefy 2 / 2a	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Kantorówny Józefy 5	pocz. XX w.	kamienica - modernizm / historyzm
ul. Kantorówny Józefy 4	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Kantorówny Józefy 6	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Kantorówny Józefy 9	1910 r.	kamienica - modernizm / historyzm ceglany prosty
ul. Kantorówny Józefy 10	lata 20-te XX w.	kamienica - modernizm
ul. Kantorówny Józefy 11	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Kantorówny Józefy 13	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Kantorówny Józefy 12 / 14	pocz. XX w.	zespół 2 kamienic - modernizm
ul. Kantorówny Józefy 17 / 19	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Kantorówny Józefy 21	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Kocura Adama 1	2 poł XIX w.	chałupa - miejscowa tradycja bud.
ul. Kocura Adama 4	pocz. XX w.	dom - historyzm
ul. Kocura Adama 6	pocz. XX w.	dom - historyzm ceglany prosty
ul. Kocura Adama 11	lata 30-te XX w.	dom w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Kocura Adama 13	pocz. XX w.	dom - historyzm ceglany prosty
ul. Kocura Adama 14	pocz. XX w.	dom - historyzm ceglany prosty/modernizm
ul. Korczaka Janusza 2	pocz. XX w.	willa w ogrodzie - modernizm (ob. odwykowy)
ul. Korczaka Janusza 10 / ul. Siewna	pocz. XX w.	dom w ogrodzie - modernizm
ul. Korczaka Janusza 14, 16, 18, 20	pocz. XX w.	zespół 3 familoków - historyzm ceglany prosty / modernizm
ul. Korczaka Janusza 11	pocz. XX w.	dawna szkoła ludowa - historyzm ceglany prosty
ul. Korczaka Janusza 15	1909 r.	dawna szkoła ludowa, 2 budynki - historyzm / modernizm
ul. Korczaka Janusza 17	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Korczaka Janusza 27	1906-1908 r.	szpital (dawniej koncernu Giesche), park, ogrodzenie - modernizm
ul. Korczaka Janusza 37	pocz. XX w.	dom kilkurodzinny - modernizm
ul. Korczaka Janusza 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 94	lata 70-te XIX w.	domy jednorodzinne robotnicze, część osiedla Borki - trad. miejsc.
ul. Korczaka Janusza 89, 91, 93	lata 80-te XIX w., przeb.	domy kilkurodzinne, robotnicze - historyzm ceglany prosty
ul. Korczaka Janusza 95	lata 80-te XIX w., przeb.	szkoła osiedla robotniczego - historyzm el. neogotyku
ul. Krakowska 74		budynek mieszkalny
ul. Krakowska 81 / 81a	lata 70-te XIX w.	dom wielorodzinny w ogrodzie - st. okrągłych łuków
ul. Krakowska 144	1903 r.	kamienica - historyzm ceglany prosty neogotyk

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Krakowska 148	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Krakowska 158	pocz. XX w.	dom z oficyną - historyzm prosty
ul. Krakowska 160	pocz. XX w.	dom - historyzm prosty
ul. Krasieńskiego 13		budynek Politechniki Śląskiej
ul. Kuśnierska 6a	pocz. XX w.	willa wielorodzinna - modernizm
ul. 11 Listopada 3, 5, 7	1908 r.	kamienica - murowana narożna
ul. 11 Listopada 4	pocz. XX w.	kamienica - murowana
ul. 11 Listopada 6, 8	1906 r.	kamienice - murowane
ul. 11 Listopada 13	lata 50-te XX w.	budynek szkoły wraz z salą gimnastyczną
ul. 11 Listopada (d. huta cynku Wilhelmina)	koniec XIX w.	dawny budynek socjalny - historyzm
ul. 11 Listopada (d. huta cynku Wilhelmina)	pocz. XX w.	dawna stolarnia - historyzm
ul. 11 Listopada (d. huta cynku Wilhelmina)	poł. XIX w.	dawna administracja, Izba tradycji - bezstylowy
ul. 11 Listopada 25 (d. huta cynku Wilhelmina)	koniec XIX w.	zespół dawnej lokomotyowni - historyzm, modernizm
ul. 11 Listopada (d. huta cynku Wilhelmina)	lata 80-te XIX w.	dawna wagonownia - historyzm
ul. Lwowska 5	koniec XIX w.	budynek dawnego hotelu Klippera - obecnie przychodnia
ul. Lwowska 6	lata 80-te XIX w.	dawna poczta kolejowa - historyzm ceglany prosty
ul. Lwowska 7	koniec XIX w.	kamienica murowana wolnostojąca
ul. Lwowska 8	lata 80-te XIX w.	dawna przychodnia kolejowa - historyzm ceglany prosty
ul. Lwowska 10 / ul. Wypoczynkowa 1	koniec XIX w.	kamienica - murowana narożna
ul. Lwowska 12 / ul. 11 Listopada 2	koniec XIX w.	kamienica - murowana narożna
ul. Lwowska 14 / ul. 11 Listopada 1	koniec XIX w.	kamienica - murowana narażona
ul. Lwowska 13	2 poł. XIX w.	kamienica z budynkiem gospodarczym (1896 r.)
ul. Lwowska 15, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28	lata 90-te XIX w.	familoki dawnej huty Wilhelmine - historyzm ceglany
ul. Lwowska 30	pocz. XX w.	familok - modernizm
ul. Morawa naprzeciw nr 17	1895 r.	krzyż przydrożny kamienny z figurą - neogotyk
ul. Morawa 3		dom w pierzei
ul. Morawa 5	pocz. XX w.	dom - historyzm ceglany prosty
ul. Morawa 9	pocz. XX w.	dom w ogrodzie - historyzm ceglany prosty / modernizm
ul. Morawa 24 / 24a	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty / modernizm
ul. Morawa 30	koniec XIX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Morawa 45	2 poł. XIX w.	dom - historyzm ceglany prosty
ul. Morawa 46	pocz. XX w.	kamienica narożna - modernizm/ historyzm
ul. Morawa 47	2 poł. XIX w.	dom - historyzm
ul. Morawa 59		dom
ul. Morawa 61	pocz. XX w.	kamienica - historyzm / modernizm / secesja
ul. Morawa 63		dom w pierzei
ul. Morawa 65		dom w pierzei
ul. Morawa	2 poł. XIX w.	krzyż przydrożny kamienny z figurą - historyzm
ul. Morawa 62, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 77, 78, 80, 81, 83, 85, 87, 89	1860 - 65 r., przeb.	osiedle domów robotniczych - elementy historyzmu
ul. Morawa 86	1909 r.	szkoła, arch . G. Schmidt - modernizm
ul. Morawa 93		dom w pierzei
ul. Morawa 95		dom w pierzei
ul. Morawa 97		dom w pierzei
ul. Morawa 99		dom w pierzei
ul. Morawa 114		
ul. Morawa 123	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Objazdowa 2		dom
ul. Objazdowa 4	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty / p. modernizm
ul. Objazdowa 5	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Objazdowa 6	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Objazdowa 8	koniec XIX w.	dom - historyzm prosty
ul. Obrońców Westerplatte 1/ ul. Bednorza		kamienica narożna
ul. Obrońców Westerplatte 2	1906 r.	kamienica - modernizm
ul. Obrońców Westerplatte 3	1906 r.	kamienica - modernizm
ul. Obrońców Westerplatte 4	międzyw. XX w.	kamienica - p. modernizm / neoklasycyzm
ul. Obrońców Westerplatte 5	1894 r.	kamienica - historyzm
ul. Obrońców Westerplatte 8	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Obrońców Westerplatte 7	koniec XIX w.	kamienica - historyzm ceglany
ul. Obrońców Westerplatte 17	lata 30-te XX w.	poczta - funkcjonalizm
ul. Obrońców Westerplatte 24		dom w pierzei
ul. Obrońców Westerplatte 26		
ul. Obrońców Westerplatte 30		dom w pierzei
ul. Obrońców Westerplatte 32	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Obrońców Westerplatte 35	1937 r.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Obrońców Westerplatte 36		dom w pierzei
ul. Obrońców Westerplatte 38	pocz. XX w.	kamienica - historyzm / modernizm
ul. Obrońców Westerplatte 40	pocz. XX w.	kamienica - historyzm / modernizm
ul. Obrońców Westerplatte 50		dom w pierzei
ul. Obrońców Westerplatte 52	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Obrońców Westerplatte 54	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Obrońców Westerplatte 56	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Obrońców Westerplatte 59	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Obrońców Westerplatte 67	pocz. XX w.	budynek - historyzm / modernizm
ul. Obrońców Westerplatte 73	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Obrońców Westerplatte 62	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty / modernizm
ul. Obrońców Westerplatte 100	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Ogród Dworcowy / ul. Lwowska	lata 80-te XIX w.	dawny dworzec Kolejowy Szopienice - historyzm ceglany prosty
ul. Ogród Dworcowy	1905 r.	wieża ciśnień - modernizm el. historyzm
ul. Ogród Dworcowy 2 / 2a	lata 80-te XIX w.	dom mieszkalny kolejowy - historyzm ceglany prosty / arkad.
ul. Ogród Dworcowy / ul. Lwowska	lata 80-te XIX w.	dawny urząd celny - historyzm ceglany prosty / arkad.
ul. Ogród Dworcowy 4 i 5	lata 80-te XIX w.	2 domy mieszkalne kolejowe - historyzm ceglany
ul. Ogród Dworcowy 6	pocz. XX w.	dom mieszkalny kolejowy - historyzm / modernizm
ul. Ogród Dworcowy 7/7a	1928 r.	dom mieszkalny kolejowy - p. modernizm
ul. Ogród Dworcowy 8/8a	1881 r.	dom mieszkalny kolejowy - historyzm ceglany
ul. Olchawy Stanisława Dr 1	pocz. XX w.	kamienica - historyzm / modernizm
pl. Powstańców Śląskich 3	1881 r.	plebania kościół św. Jadwigi - historyzm
pl. Powstańców Śląskich 6	pocz. XX w.	kamienica - historyzm
ul. Przelotowa 2	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Przelotowa 3	koniec XIX / przeł. lat 30-tych XX w.	kamienica - funkcjonalizm el. historyzm
ul. Przelotowa 5	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Przelotowa 6	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty / modernizm
ul. Przelotowa 11	koniec XIX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Przelotowa 17	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty / modernizm
ul. Przelotowa 21	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Przelotowa 23	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Rożdzieńska 27b (dawna huta cynku „Wilhelmina”)	lata 20-te XX w.	dawny warsztat mechaniczny - bezstylowy
ul. Rożdzieńska (dawna huta cynku „Wilhelmina”)	lata 30-te XX w.	dawny warsztat mechaniczny - bezstylowy
ul. Rożdzieńska (dawna huta cynku „Wilhelmina”)	1904 r.	dawny walcownia z wyposażeniem - historyzm
ul. Siewna 9	pocz. XX w.	dom / kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Siewna 11	lata 30-te XX w.	dom - funkcjonalizm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Siewna 17	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Siewna 19	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Wałowa 2	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Wałowa przy nasypie kolei	pocz. XX w.	budynek kolejowy - historyzm ceglany prosty / modernizm
ul. Wałowa 4	1895 r.	kamienica - historyzm
ul. Wałowa 6	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Wałowa 7	koniec XIX w.	kamienica - historyzm / neogotyk
ul. Wałowa 8	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Wałowa 11	koniec XIX w.	zespół hal Przedsiębiorstwa Komunikacji Tramwajowych
ul. Wandy 1	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Wandy 2	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Wandy 12 / 14	pocz. XX w.	2 domy bliźniacze - historyzm
ul. Wandy 20	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Wandy 22	pocz. XX w.	kamienica - historyzm/ modernizm
ul. Wandy 24	pocz. XX w.	kamienica - historyzm/ modernizm
ul. Wańkowicza Melchiora 2	1903 r.	kamienica d. F. Mixy - historyzm el. modernizm
ul. Wiosny Ludów 2 / ul. Kantorówny	pocz. XX w.	dom z oficynami - modernizm
ul. Wiosny Ludów 4 / ul. Kantorówny	pocz. XX w.	kamienica - historyzm / modernizm
ul. Wiosny Ludów 8-10	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Wiosny Ludów 13		dom
ul. Wiosny Ludów19 / ul. Ciesielska	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Wiosny Ludów 24	1928 r.	dawny ratusz szopienicki - p. modernizm / art deco
ul. Wiosny Ludów 22	1898 r.	szkoła z budynkiem mieszkalnym - historyzm cp / neogotyk
ul. Wiosny Ludów 26	lata 30-te XX w.	blok mieszkalny (część zespołu) - funkcjonalizm
ul. Wiosny Ludów 28	lata 30-te XX w.	blok mieszkalny (część zespołu) - funkcjonalizm
ul. Wiosny Ludów 30	lata 30-te XX w.	blok mieszkalny (część zespołu) - funkcjonalizm
ul. Wiosny Ludów 32	lata 30-te XX w.	blok mieszkalny (część zespołu) - funkcjonalizm
ul. Wiosny Ludów 41	pocz. XX w.	kamienica - funkcjonalizm
ul. Wiosny Ludów 43	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Wiosny Ludów 45	pocz. XX w.	kamienica - modernizm
ul. Wiosny Ludów 47		dom
ul. Wiosny Ludów 49		dom
ul. Wiosny Ludów 50	koniec XIX w.	dom / kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Wiosny Ludów 52, 54 / ul. Wytapiaczy 1, 2	1923 r.	domy mieszkalne osiedle robotnicze hut. - modernizm
ul. Wiosny Ludów 56	koniec XIX w.	dom / kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Wiosny Ludów 62	koniec XIX w.	dom zab. gosp. - historyzm ceglany prosty
ul. Wiosny Ludów 83 / ul. Chemiczna	pocz. XX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Wiosny Ludów 59 / 59a	pocz. XX w.	blok / kamienica - modernizm/ historyzm prosty
ul. Wiosny Ludów 81 / ul. Chemiczna 1-3-5, 2	lata 30-te XX w.	bloki mieszkalne zespół - funkcjonalizm
ul. Wiosny Ludów obok 71	1863 r.	krzyż przydrożny kamienny z figurą - historyzm
ul. Ks. Woźniaka Karola 2	pocz. XX w.	dom mieszkalny robotniczy huty - modernizm
ul. Ks. Woźniaka Karola 15		
zespół dawnej huty cynku „Uthemann”	1908 r.	dawna fabryka szamotu - bezstylowy
ul. Wypoczynkowa 2	pocz. XX w.	kamienica - murowana
ul. Wypoczynkowa 3	pocz. XX w.	kamienica - murowana
ul. Zamenhofa Ludwika 13 / 15	lata 30-te XX w.	kamienica - funkcjonalizm (policja)
ul. Zamenhofa Ludwika 14	1910 r.	kamienica - modernizm el. historyzm ceglany
ul. Zamenhofa Ludwika 37		dom
ul. Zamenhofa Ludwika 44		dom
16 - Janów - Nikiszowiec		
ul. Cmientarna	poł. XIX w.	krzyż z figurą na cmentarzu katolickim
ul. Grodowa 1		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Grodowa 7		dom tradycyjny w ogrodzie

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Grodowa 8		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Grodowa 9		dom w pierzei
ul. Grodowa 10		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Grodowa 12		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Grodowa 13	koniec XIX w.	dom z ogrodem- historyzm
ul. Grodowa 14		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Grodowa 16		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Grodowa 19		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Grodowa 21		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Grodowa 26		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Grodowa 29		dom w pierzei
ul. Grodowa 31		dom w pierzei
ul. Grodowa 33		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Grodowa 34		dom w pierzei
ul. Grodowa 35		dom w pierzei
ul. Grodowa 41		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Grodowa 45		dom w pierzei
ul. Grodowa 49		dom w pierzei
ul. Grodowa 20	1886 r.	kamienica wolnostojąca - historyzm ceglany prosty
ul. Grodowa 24	koniec XIX w.	kamienica wolnostojąca - historyzm ceglany prosty
ul. Grodowa 25 / 27	koniec XIX w.	kamienica wolnostojąca - historyzm ceglany prosty
ul. Kulika Teodora 2	lata 40/50-te XX w.	budynek usługa kolonia Wysockiego
ul. Kulika Teodora 5-47 (nr. nieparzyste)	lata 40/50-te XX w.	domy robotnicze w ogrodach kolonia Wysockiego
ul. Kulika Teodora 6-76 (nr. parzyste)	lata 40/50-te XX w.	domy robotnicze w ogrodach kolonia Wysockiego
ul. Leśnego Potoku 4		dom w pierzei
ul. Leśnego Potoku 12	koniec XIX w.	kamienica wolnostojąca narożna - historyzm ceglany
ul. Leśnego Potoku 15	pocz. XX w.	kamienica wolnostojąca - historyzm / modernizm
ul. Leśnego Potoku 19	koniec XIX w.	kamienica wolnostojąca - historyzm ceglany prosty
ul. Leśnego Potoku 20		dom w pierzei - narożny
ul. Leśnego Potoku 22	koniec XIX w.	kamienica narożna - historyzm ceglany prosty
ul. Leśnego Potoku 23	koniec XIX w.	kamienica wolnostojąca narożna - historyzm
ul. Leśnego Potoku 24 / 26	koniec XIX w.	kamienica w pierzei - historyzm ceglany prosty
ul. Leśnego Potoku 25	koniec XIX w.	kamienica wolnostojąca narożna - historyzm ceglany prosty
ul. Leśnego Potoku 28		kamienica w pierzei
ul. Leśnego Potoku 41		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Leśnego Potoku 42		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Leśnego Potoku 43		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Leśnego Potoku 46	koniec XIX w.	dom mieszkalny - historyzm
ul. Leśnego Potoku 47		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Leśnego Potoku 57	po poł. XIX w.	dom wiejski - bezstylowy
ul. Leśnego Potoku 75	po poł. XIX w.	dom mieszkalny - historyzm ceglany prosty
ul. Leśnego Potoku 77	koniec XIX w.	kamienica w pierzei - historyzm ceglany prosty
ul. Leśnego Potoku 99 / ul. Strumienna	poł. XIX w.	dom mieszkalny - historyzm
ul. Leśnego Potoku 97	poł. XIX w.	dom mieszkalny - historyzm
ul. Leśnego Potoku 103	lata 30-te XX w.	willa w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Lwowska 60	pocz. XX w.	kamienica z zapleczem - historyzm / secesja
ul. Lwowska 62 / ul. Oswobodzenia	pocz. XX w.	kamienica narożna - historyzm / secesja
ul. Nad Stawem 3a	poł. XIX w.	dawny zameczek myśliwski A. Mieroszewskiego (stajnia wyb.), starodrzew
ul. Nad Stawem 13	po poł. XIX w.	dom wiejski, zagroda - bezstylowy
ul. Niwna 3	koniec XIX w.	kamienica w pierzei - historyzm ceglany prosty
ul. Niwna 4/6		dom w pierzei
ul. Niwna 5	koniec XIX w.	kamienica w pierzei - historyzm
ul. Ociepki Teofila 2		szpital - funkcjonalizm, zieleni

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Ociepki Teofila 5		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Ociepki Teofila 7		dom mieszkalny
ul. Ociepki Teofila 13		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Ociepki Teofila 15		dom tradycyjny w ogrodzie
ul. Oswobodzenia 2	pocz. XX w.	kamienica wolnostojąca - historyzm ceglany prosty / secesja
ul. Oswobodzenia 4	ok. 1870 r.	dom - biura i cechownia dawnego szybu Keiser Wilhelm - historyzm
ul. Oswobodzenia 16		dom tradycyjny
ul. Oswobodzenia 20	przełom XIX-XX w.	kamienica w pierzei- historyzm ceglany prosty
ul. Oswobodzenia 22		kamienica
ul. Oswobodzenia 24	pocz. XX w.	kamienica wolnostojąca - historyzm ceglany prosty/secesja
ul. Oswobodzenia 28	po poł. XIX w.	dom wiejski, zagroda - bezstylowy
ul. Oswobodzenia 27	koniec XIX w.	kamienica z oficyną - historyzm ceglany prosty
ul. Oswobodzenia 31, 31a	pocz. XX w.	kamienica z oficyną w pierzei - historyzm ceglany
ul. Oswobodzenia 35	pocz. XX w.	kamienica w pierzei - historyzm ceglany prosty
ul. Oswobodzenia 40		kamienica
ul. Oswobodzenia 42 / Ociepki	koniec XIX w.	kamienica narożna - historyzm ceglany prosty
ul. Oswobodzenia przed nr 48	1835 r.	rzeźba - klasycyzm, przeniesiona z zameczku Mieroszewskiego
ul. Oswobodzenia 54	koniec XIX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Oswobodzenia 56		dom mieszkalny
ul. Oswobodzenia 58		dom mieszkalny
ul. Oswobodzenia 60	koniec XIX w.	dom wiejski, zagroda - bezstylowy
ul. Oswobodzenia 61	pocz. XX w.	dawna szkoła żeńska, obecnie przedszkole
ul. Oswobodzenia 62		dom mieszkalny
ul. Oswobodzenia 65	koniec XIX w.	dom - historyzm / neogotyki
ul. Oswobodzenia 67	pocz. XX w.	dom z oficyną - historyzm / modernizm
ul. Oswobodzenia 73	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Oswobodzenia 75	pocz. XX w.	kamienica - modernizm el. historyzm
ul. Oswobodzenia 77	po poł XIX w.	dom - historyzm
ul. Oswobodzenia 80	koniec XIX w.	kamienica - historyzm
ul. Oswobodzenia 81	po poł XIX w.	kamienica - historyzm ceglany prosty
ul. Oswobodzenia 79	po poł XIX w.	dom - historyzm ceglany prosty
ul. Oswobodzenia 85	po poł. XIX w.	kamienica z oficyną - historyzm ceglany prosty
ul. Oswobodzenia 86	po poł XIX w.	dom - historyzm ceglany prosty
ul. Oswobodzenia 88 / ul. Leśnego Potoku	po poł. XIX w.	kamienica narożna - historyzm
ul. Oswobodzenia 90		dom mieszkalny w pierzei
ul. Oswobodzenia 91	pocz. XX w.	kamienica wolnostojąca - historyzm / modernizm
ul. Oswobodzenia 92	pocz. XX w.	szkoła - dawna szkoła męska - historyzm
ul. Oswobodzenia 93	koniec XIX w.	dom - historyzm ceglany prosty
ul. Oswobodzenia 95	po poł. XIX w.	dom - historyzm ceglany prosty
ul. Oswobodzenia 96		dom w pierzei
ul. Oswobodzenia 102	po poł. XIX w.	
ul. Oswobodzenia 104	po poł. XIX w.	kamienica wolnostojąca - historyzm ceglany prosty
ul. Oswobodzenia 105	poł. XIX w.	dom wiejski drewniany - adapt. bar, starodrzew
ul. Oswobodzenia 112/114		dom tradycyjny
ul. Oswobodzenia 113		dom tradycyjny
ul. Oswobodzenia 115		dom tradycyjny
ul. Oswobodzenia 117		dom tradycyjny
ul. Oswobodzenia 118		dom tradycyjny
ul. Oswobodzenia 119/121		dom tradycyjny
ul. Oswobodzenia 120		dom tradycyjny
ul. Oswobodzenia 122	pocz. XX w.	dawny budynek pomp, dom - historyzm
ul. Oswobodzenia 123		dom tradycyjny
ul. Oswobodzenia 125		dom tradycyjny
ul. Oswobodzenia 127		dom tradycyjny
ul. Oswobodzenia 137, 139		dom tradycyjny

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Strumienna 7	koniec XIX w.	dom - historyzm ceglany prosty
ul. Szopienicka 62c / ul. Oswobodzenia	1887-1918 r.	budynek dawnego szybu Keiser Wilhelm (Ligoń) - historyzm, modernizm
ul. Szopienicka / ul. Oswobodzenia 1	1918 r. / wsp. przeb.	dawny szyb „Wilson”, biura, galeria - dawna łaźnia, cechownia - historyzm - secesja
ul. Szopienicka / ul. Oswobodzenia 1	międzyw. XX w.	2 budynki zespołu Szybu „Wilson” - historyzm
ul. Szopienicka 10	1928-1931 r.	szpital - dawny ratusz gminy Janów, arch. Michejda - funkcjonalizm
ul. Szopienicka	1908/1928 r.	szyb Pułaski elektrociepłownia - bezstylowy
ul. Szopienicka 49	lata 30-te XX w.	dawny szyb Poniatowski - straż pożarna - bezstylowy
ul. Szopienicka 49	1908 r.	dawny szyb Poniatowski - warsztat- historyzm
ul. Szopienicka 49	1908 r.	dawny szyb Poniatowski - zespół maszynowni szybu- historyzm
ul. Szopienicka 66a		szkoła
ul. Szopienicka 66b		poprzemysłowe - dawne warsztaty szybu Wilson
ul. Zamkowa 35	1936 r.	dawne kino „Rialto”, handel - modernizm
17 - Giszowiec		
ul. Górniczego Stanu	po 1945 r. ?	Kościół - modernizm?
pl. Pod Lipami	pocz. XX w.	dawna fabryka lodu, przebudowana
ul. 73 Pułku Piechoty	koniec XIX w.	wieża wodna
18 - Murcki		
ul. Baczyńskiego Kamila 1	ok. 1905 r.	dom - modernizm
ul. Baczyńskiego Kamila 2	pocz. XX w.	dom mieszkalny z bud. gospod. - modernizm
ul. Bielska 1 (Wzgórze Wandy 1)	ok. 1905 r.	dawna willa dyrektora kopalni, przedszkole
ul. Bielska 2	pocz. XX w.	budynek - modernizm
ul. Bielska 11	pocz. XX w.	dom mieszkalny - modernizm
ul. Bielska 12	pocz. XX w.	budynek - modernizm
ul. Bielska 13	1903 r.	dom z bud. gospod. - historyzm
ul. Bielska 15, 17	pocz. XX w.	2 domy mieszkalne z bud. gospod., - modernizm
ul. Bielska 16	1903 r.	dom - historyzm
ul. Bielska 18	pocz. XX w.	dom mieszkalny - modernizm
ul. Bielska 19, 21	pocz. XX w.	2 domy mieszkalne z bud. gospod. - modernizm
ul. Bielska 20	pocz. XX w.	dom mieszkalny - modernizm
ul. Bielska 22	pocz. XX w.	dom mieszkalny - modernizm
ul. Bielska 23	pocz. XX w.	dom z bud. gospod. - modernizm
ul. Bielska 24	pocz. XX w.	dom mieszkalny - modernizm
ul. Bielska 24	pocz. XX w.	dom mieszkalny - modernizm
ul. Bielska 27		dawna leśniczówka i bud. gosp.
ul. Bielska 28	pocz. XX w.	dom mieszkalny - modernizm
ul. Cegielnia Murcki 1	ok. 1890 r.	dom z bud. gospod. - historyzm
ul. Cegielnia Murcki 2	ok. 1900 r.	dom - historyzm
ul. Goetla Walerego 2	międzyw. XX w.	szkoła - modernizm
pl. Kasprowicza Jana 1	1905-1910 r.	dom - modernizm
pl. Kasprowicza Jana 2	pocz. XX w.	dom mieszkalny - modernizm
pl. Kasprowicza Jana 3	pocz. XX w.	dom mieszkalny z bud. gospod. - modernizm
pl. Kasprowicza Jana 4	1905-1910 r.	dawny dom handlowy - modernizm
ul. Kołodzieja Pawła 18/20, 22/24, 26/28, 30/32, 34/36	pocz. XX w.	5 domów bliźniaczych z bud. gospod. - modernizm
ul. Kołodzieja Pawła 42	1888/1906 r.	dawny dom noclegowy kopalni - historyzm
ul. Kołodzieja Pawła 80	3 ćw XIX w., przeb.	dom z oficyną - historyzm
ul. Kołodzieja Pawła 83	1902 r.	dom pracowników kopalni - historyzm el. neoromańskie
ul. Kołodzieja Pawła 89	koniec XIX w.	dom pracowników kopalni - historyzm
ul. Kołodzieja Pawła 91	koniec XIX w.	dom pracowników kopalni - historyzm
ul. Kołodzieja Pawła 90	koniec XIX w.	dom pracowników kopalni - historyzm
ul. Laskowskiego Józefa 1, 3	pocz. XX w.	2 domy mieszkalne z bud. gospod. - modernizm
ul. Laskowskiego Józefa 4	pocz. XX w.	dom mieszkalny z bud. gospod. - modernizm
ul. Laskowskiego Józefa 5	pocz. XX w.	dom mieszkalny z bud. gospod. - modernizm

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Laskowskiego Józefa	pocz. XX w.	dom mieszkalny - modernizm
ul. Łędzińska 3,5,7,9		zespół dawnej leśniczówki
ul. Mruczka Roberta 1	pocz. XX w.	dom mieszkalny z bud. gospod. - modernizm
ul. Mruczka Roberta 2	międzyw. XX w.	dom mieszkalny, 2 obiekty
ul. Mruczka Roberta 3	pocz. XX w.	dom mieszkalny - modernizm
ul. Mruczka Roberta 4, 4a	1905-1910 r.	willa z oficyną, dawny dom lekarza - modernizm
ul. Mruczka Roberta 5	pocz. XX w.	dom mieszkalny i gosp. - modernizm
ul. Samsonowicza Jana 3	pocz. XX w.	dom z bud. gospod. - modernizm
ul. Samsonowicza Jana 4	1905-1910 r.	dom z bud. gospod. - modernizm
ul. Samsonowicza Jana 5		dom z bud. gospod. - modernizm
ul. Samsonowicza Jana 6	1905-1910 r.	dom z bud. gospod. - modernizm
ul. Samsonowicza Jana 7, 9, 11, 13	lata40/50 XX w.	zespół domów robotniczych
ul. Samsonowicza Jana 8	1905-1910 r.	dom z bud. gospod. - modernizm
ul. Samsonowicza Jana 10	1905-1910 r.	dom z bud. gospod. - modernizm
ul. Samsonowicza Jana 14	1905-1910 r.	dom z bud. gospod. - modernizm
ul. Samsonowicza Jana 16	1905-1910 r.	dom z bud. gospod. - modernizm
ul. Sokołowskiego Alfreda 1	pocz. XX w.	dom mieszkalny z bud. gospod., modernizm
ul. Sokołowskiego 2		modernizm, dom mieszkalny
ul. Solkiego Ludwika 2	1934-1936 r.	kościół p.w. Najświętszego Serca Jezusa - funkcjonalizm
ul. Tartaczna 2	ok. 1870 r.	stacja kolejowa Murcki - historyzm
ul. Tartaczna 2	ok. 1870 r.	zespół stacja kolejowa Murcki: dróżnik, rozdzielnia - historyzm
ul. Tartaczna 4	ok. 1910 r.	dom pracowników kolei - modernizm
ul. Tartaczna 5		dom pracowników kolei - historyzm
ul. Tartaczna 26	koniec XIX w.	pozostałość starego tartaku
ul. Tartaczna 26	koniec XIX w.	pozostałość starego tartaku
ul. Wojtalewicza Alojzego 2	pocz. XX w.	dom mieszkalny - modernizm
ul. Wojtalewicza Alojzego 4	pocz. XX w.	dom mieszkalny - modernizm
ul. Wolności 1	1925-1935 r.	willa - modernizm późny
ul. Wolności 3	1905-1907 r.	willa, dawny dom urzędników - modernizm
ul. Wolności 2	1905-1907 r.	willa, dawny dom urzędników - modernizm
ul. Wolności 4	1905-1906 r.	willa, dawny dom urzędników - modernizm
ul. Wolności 6	1905-1907 r.	willa, dawny dom urzędników - modernizm
ul. Wolności 5	1905-1907 r.	willa, dawny dom urzędników - modernizm
ul. Wolności 8	1905-1907 r.	willa, dawny dom urzędników - modernizm
ul. Wolności 7	1905-1907 r.	willa, dawny dom urzędników - modernizm
ul. Wolności 10	1905-1907 r.	willa, dawny dom urzędników - modernizm
19 - Piotrowice - Ochojec		
ul. Armii Krajowej styk Piotrowicka	ok.1910 r.	mostek drogowy na Ślepiotce
ul. Armii Krajowej 39	lata 30-te XX w.	kamienica wolnostojąca
ul. Armii Krajowej 41	1929 r.	biurowy - funkcjonalizm
ul. Armii Krajowej 41-51	ok. 1922 r.	hala przemysłowa, obecnie FAMUR
ul. Armii Krajowej 41-51	1947 r.	hala przemysłowa, obecnie FAMUR
na północ od FAMUR	kon. XIX w.	mostek kolejowy na Ślepiotce
ul. Armii Krajowej 42	lata 30-te XX w.	kamienica wolnostojąca
ul. Armii Krajowej 46, 48		2 kamienice
ul. Armii Krajowej 84	pocz. XX w.	dawna szkoła katolicka, rozbudowana
ul. Armii Krajowej 89 / ul. Świerkowa	1 ćw. XX w.	dom mieszkalno - handlowy (dawna gospoda i sala taneczna)
ul. Armii Krajowej 93	lata 20/30-te XX w.	dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem
ul. Armii Krajowej 94	lata 20-te XX w.	dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem
ul. Armii Krajowej 95 / ul. Wojska Polskiego	1 ćw. XX w.	dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem
przed domem przy ul. Armii Krajowej 95	poł. XX w.	krzyż
ul. Asnyka (dworzec PKP Piotrowice)	międzyw. XX w.	budynek - stacja kolejowa

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Asnyka 32 (teren bazy PKP)	międzyw. XX w.	dawne budynki przemysłowe ZNTK: hala, wieża ciśnień, stacja trafo
ul. Chełmska 3/5		dom w ogrodzie
ul. Chełmska 7		dom w ogrodzie
ul. Chełmska 8		dom w ogrodzie
ul. Chełmska 9		dom w ogrodzie
ul. Chełmska 12		dom w ogrodzie
ul. Chełmska 16		dom w ogrodzie
ul. Chełmska 21		dom w ogrodzie - kamienica
ul. Chełmska 23		dom w ogrodzie - kamienica
ul. Darwina 5	początek XX w.	dom (kamienica), z zapleczem gospodarczym i ogrodem
ul. Darwina 14	1 ćw. XX w.	dom mieszkalny ze stodołą i ogrodem
na działce przy domu przy ul. Grottgera 3	1 ćw. XX w.	kaplica
ul. A. Grottgera 29	ok. pocz. XX w.	dom mieszkalny, wolnostojący, z zapleczem gospodarczym
ul. A. Grottgera 53	1 ćw. XX w.	dom mieszkalny, wolnostojący w ogrodzie z zapleczem
ul. A. Grottgera 54	1912 r.	dom mieszkalny, wolnostojący, z zapleczem gospodarczym
ul. Gen. Z. Jankego Waltera 59	XIX/XX w.	dom / handel, rozbudowany
ul. Gen. Z. Jankego Waltera 65	lata 30-te XX w.	szkoła - V Liceum
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 135 / ul. Szewska	1 ćw. XX w.	dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 147 / ul. K. Kornasa	lata 30-te XX w.	dom - kamienica, wolnostojący, z zapleczem gospodarczym
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 156		dom kamienica
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 160		szkoła - funkcjonalizm
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 163	lata 30-te XX w.	dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 164		dom kamienica
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 172		dom tradycyjny
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 180		dom tradycyjny
ul. Gen. Z. W. Jankego 181 / ul. Armii Krajowej	1 ćw. XX w.	dom mieszkalny (w parterze sklepy)
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 184		dom tradycyjny
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 186		dom tradycyjny
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 188		dom tradycyjny
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 192		dom tradycyjny
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 194		dom tradycyjny
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 200		dom tradycyjny
ul. Gen. Z. W. Jankego 203 / ul. Wilczewskiego	lata 20-te XX w.	dom mieszkalny, wolnostojący, działka narożna
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 204		dom tradycyjny
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 209	ok. pocz. XX w.	dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 217 / ul. K. Darwina	ok. pocz. XX w.	dom mieszkalny wolnostojący, zaplecze gospodarcze
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 224		dom tradycyjny
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 225 / ul. Tetmajera	ok. pocz. XX w.	dom mieszkalny, wolnostojący, działka narożna
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 228		dom tradycyjny
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 231	lata 30-te XX w.	dom mieszkalny - kamienica, położony w pierzei
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 227	lata 20/30-te XX w.	dom mieszkalny - kamienica, położony w pierzei
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 229	lata 20/30-te XX w.	dom mieszkalny - kamienica, położony w pierzei
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 243	lata 30-te XX w.	dom - kamienica wolnostojąca, z zapleczem i ogrodem

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Gen. Z. Waltera Jankego 253	lata 30-te XX w.	dom - kamienica wolnostojący, z zapleczem i ogrodem
ul. Hetmańska	kon. XIX w.	mostek kolejowy na Ślepiotce
ul. Jaworowa 41	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie z zapleczem
ul. Jaworowa 51 (tylny dom)	ok. pocz. XX w.	dom mieszkalny, wiejski, wolnostojący
ul. Jaworowa 53	lata 30-te XX w.	kamienica w ogrodzie z zapleczem gospodarczym
ul. Kasztanowa 2	1910 r.	dom mieszkalny, wolnostojący, obecnie sklep
ul. Kasztanowa 6	lata 20/30-te XX w.	dom mieszkalny (kamienica), wolnostojący, z oficyną
ul. Kasztanowa 6a	1900 r.	dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem
ul. Kosynierów 20	międzyw. XX w.	dom w ogrodzie - funkcjonalizm
ul. Małachowskiego 5		dom w ogrodzie - kamienica
ul. Małachowskiego 35	lata 20/30-te XX w.	willa w ogrodzie
ul. Małachowskiego 43		dom w ogrodzie - kamienica
ul. Kostki Napierskiego 4	początek XX w.	dom mieszkalny
ul. Kostki Napierskiego 15	lata 30-te XX w.	kamienica, w pierzei z zapleczem gospodarczym i ogrodem
ul. Kostki Napierskiego 17	lata 30-te XX w.	kamienica, w pierzei, murowane komórki i ogród
ul. Kostki Napierskiego 20	lata 30-te XX w.	dom mieszkalny - kamienica wolnostojąca, z zapleczem gospodarczym
ul. Kostki Napierskiego 51 / ul. Kornasa	pocz. XX w.	dom mieszkalny, wiejski
ul. Kostki Napierskiego 68 / ul. Skotnica	ok. 1 ćw. XX w.	dom mieszkalny, wolnostojący, w ogrodzie, z zapleczem gospodarczym
ul. Kostki Napierskiego 73	początek XX w.	dom mieszkalny, wolnostojący, z zapleczem gospodarczym
ul. Noskowskiego 2/4		dom w ogrodzie
ul. Noskowskiego 5		dom w ogrodzie
ul. Noskowskiego 7		dom w ogrodzie
ul. Polarna 6		dom w ogrodzie
ul. Polarna 8		dom w ogrodzie
ul. Polarna 10		dom w ogrodzie
ul. Polarna 18		dom w ogrodzie
ul. Policyjna 1 / ul. Wojska Polskiego	1 ćw. XX w.	dom mieszkalny wiejski, stodoła, z ogrodem
ul. Policyjna 1a	1904r.	dawny młyn - historyzm ceglany prosty
ul. Policyjna 6	lata 30-te XX w.	dom mieszkalny - kamienica, działka narożna
ul. K. Przerwy Tetmajera 25 / ul. Szymanowskiego	lata 30-te XX w.	dom mieszkalny, wolnostojący, działka narożna
ul. K. Przerwy Tetmajera 30	początek XX w.	dom mieszkalny, wolnostojący, z zapleczem gospodarczym
ul. 73 Pułku Piechoty	koniec XIX w.	kapliczka św. Huberta
ul. Sienna 4	1937 r.	willa w stylu funkcjonalizmu
ul. Sienna 8	1935 r.	willa w stylu funkcjonalizmu
ul. Szenwalda / ul. Leśna	1937 r.	kościół p.w. św. Jacka, przebudowany lata 70-te XX w.
ul. Szenwalda 92	lata 30/40-te XX w.	willa w ogrodzie
ul. Warzywna 1	ok. 1950 r.	4 budynki mieszkalne w stylu socrealizmu
ul. Warzywna 2	ok. 1950 r.	4 budynki mieszkalne w stylu socrealizmu
ul. Warzywna 3	ok. 1950 r.	4 budynki mieszkalne w stylu socrealizmu
ul. Warzywna 4	ok. 1950 r.	4 budynki mieszkalne w stylu socrealizmu
ul. Ks. S. Wilczewskiego 9 / ul. Kasztanowa	ok. 1900 r.	dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem
ul. Ks. S. Wilczewskiego 27	ok. pocz. XX w.	dom mieszkalny, wolnostojący, z zapleczem gospodarczym i ogród
ul. Ks. S. Wilczewskiego 33	lata 30-te XX w.	willa, wolnostojąca, z ogrodem i garażem
ul. Wojska Polskiego 12	XIX /XX w.	dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym
ul. Wojska Polskiego 21 / ul. Armii Krajowej	początek XX w.	krzyż
ul. Wojska Polskiego 32	początek XX w.	dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym
ul. Wojska Polskiego 39	lata 30-te XX w.	dom mieszkalny (kamienica), wolnost. z zapleczem gospodarczym i ogrodem
ul. Wojska Polskiego 40	początek XX w.	dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Wojska Polskiego 58	ok. pocz. XX w.	dom mieszkalny, wolnostojący, z zapleczem gospodarczym (przemysłowa)
ul. Wronia 8	lata 30-te XX w.	dom mieszkalny, wolnostojący, z zapleczem i ogrodem
ul. Wronia 10	początek XX w.	dom mieszkalny z zapleczem gospodarczym i ogrodem
ul. Wronia 12		dom mieszkalny
ul. Załogowa 1 / ul. Wojska Polskiego	XIX/XX w.	dom mieszkalny, wiejski
ul. Żołnierska 15		dom w ogrodzie
ul. Żołnierska 17		dom w ogrodzie
ul. Żołnierska 19		dom w ogrodzie
ul. Żołnierska 21		dom w ogrodzie
ul. Żołnierska 22		dom w ogrodzie
ul. Żołnierska 23		dom w ogrodzie
ul. Żołnierska 24		dom w ogrodzie
ul. Żołnierska 25		dom w ogrodzie
polana przy Centralnym Szpitalu Górnictwym - strona wschodnia	początek XX w.	dom wiejski (dawna gajówka), starodrzew
20 - Zarzecze		
ul. Gen. S. Grot-Roweckiego 9	2/3 ćw. XIX w.	zespół dawnego folwarku
ul. Gen. S. Grot-Roweckiego 10	XIX/XX w.	dom z budynkiem gospodarczym
ul. Gen. S. Grot-Roweckiego 12	1903 r.	dom z restauracją
ul. Gen. S. Grot-Roweckiego 20	3 ćw. XIX w.	zagroda (dom mieszkalno - gospodarczy i stodoła)
ul. Gen. S. Grot-Roweckiego, obok kościoła	koniec XIX w.	krzyż przydrożny
ul. Gen. S. Grot-Roweckiego 46	XIX/XX w.	dom
ul. Gen. S. Grot-Roweckiego 48	XIX/XX w.	zagroda (dom z budynkiem gospodarczym)
ul. Gen. S. Grot-Roweckiego 51	XIX/XX w.	zagroda (dom z budynkiem gospodarczym)
ul. Gen. S. Grot-Roweckiego 61	pocz. XX w.	dom murowany z gosp.
ul. Gen. S. Grot-Roweckiego 78a	XIX/XX w.	zagroda (dom z budynkami gospodarczymi)
ul. Kamieńska 1	3 ćw. XIX w.	chałupa
ul. Kamieńska 3	3 ćw. XIX w.	dom
ul. Kamieńska 4a	3 ćw. XIX w.	dom
ul. Kanałowa 1	1912 r.	dom
ul. Kanałowa 18	pocz. XX w.	dom w ogrodzie
ul. Kanałowa 36	lata 20-te XX w.	dom w ogrodzie
ul. Stellera Pawła 4	3 ćw XIX w., lata 30-te XX w.	szkoła
ul. Stellera Pawła 6	pocz. XX w.	dom w ogrodzie
21 - Kostuchna		
ul. Armii Krajowej 309	przed 1939 r.	dom - szyb wentylacyjny
ul. Armii Krajowej 356	po 1901 r.	dom z 2 budynkami gospodarczymi
ul. Boya - Żeleńskiego 5	po 1901 r.	dom
ul. Boya - Żeleńskiego 16	1892 r.	figura przydrożna św. Jana Nepomucena
ul. Boya - Żeleńskiego 21	1908 r.	dom
ul. Boya - Żeleńskiego 22	po 1901 r.	dom, wtórna nadbudowa
ul. Boya - Żeleńskiego 27 / 29	po 1901 r.	familon
ul. Boya - Żeleńskiego 30	przed 1939 r.	budynek przedszkola
ul. Boya - Żeleńskiego 35	po 1901 r.	dom
ul. Boya - Żeleńskiego 36	ok. 1900 r.	dom
ul. Boya - Żeleńskiego 37	1901 r.	dom z zabudową gospodarczą (stodoła)
ul. Boya - Żeleńskiego 38	1914 r.	zespół leśniczówki (dwa identyczne domy)
ul. Boya - Żeleńskiego 40	1914 r.	zespół leśniczówki (dwa identyczne domy)
ul. Boya - Żeleńskiego 57	po 1901 r.	dom
ul. Boya - Żeleńskiego 61	po 1901 r.	dom
ul. Boya - Żeleńskiego 63	ok. 1930 r.	dom
ul. Boya - Żeleńskiego 64	1902 r.	dom
ul. Boya - Żeleńskiego 73	po 1901 r.	budka dróżnika

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Boya - Żeleńskiego 76	1904 r.	willa - osiedle przy kopalni „Boer”
ul. Boya - Żeleńskiego 78	1904 r.	dom - osiedle przy kopalni „Boer”
ul. Boya - Żeleńskiego 80 / ul. K. Lepszego	1914 r.	figura przydrożna kapliczka szafkowa na słupie
ul. Boya - Żeleńskiego 80 / ul. K. Lepszego	1926 r.	krzyż misyjny
ul. Boya - Żeleńskiego 82	przed 1914 r.	dom osiedle przy kopalni „Boer”
ul. Boya - Żeleńskiego 83	1909 r. / 1913-21 r.	dom noclegowy
ul. Boya - Żeleńskiego 84	1910 r.	dom z budynkiem gospodarczym - osiedle przy kopalni „Boer”
ul. Boya - Żeleńskiego 85	ok. 1950 r.	kamienica
ul. Boya - Żeleńskiego 86	ok. 1910 r.	dom - osiedle przy kopalni „Boer”
ul. Boya - Żeleńskiego 88	ok. 1910 r.	dom z budynkiem gospodarczym - osiedle przy kopalni „Boer”
ul. Boya - Żeleńskiego 108	ok. 1915 r.	budynek administracyjno - mieszkalny (zespół fabryki chloru)
ul. Boya - Żeleńskiego 110	ok. 1915 r.	budynek administracyjno - mieszkalny (zespół fabryki chloru)
ul. Boya - Żeleńskiego 112	ok. 1950 r.	dom
ul. T. Boya - Żeleńskiego - Zakłady REMAG	1916 r.	zespół hal produkcyjnych
ul. Boya - Żeleńskiego KWK Murcki - rejon Boże Dary	1907 r.	dyrekcja, łaźnia (dawna kopalnia „Boer”) - historyzm, neogoty
ul. Boya - Żeleńskiego KWK Murcki - rejon Boże Dary	1909 r.	kotłownia (dawna kopalnia „Boer”) - historyzm, neogoty
ul. Boya - Żeleńskiego KWK Murcki - rejon Boże Dary	1917 r.	kotłownia II (dawna kopalnia „Boer”) - historyzm
ul. Boya - Żeleńskiego KWK Murcki - rejon Boże Dary	1921 r.	biura i warsztaty szybowe (dawna kopalnia „Boer”) - historyzm
ul. Boya - Żeleńskiego KWK Murcki - rejon Boże Dary	1904 r.	średnia
ul. Boya - Żeleńskiego KWK Murcki - rejon Boże Dary		rozdzielnia (dawna kopalnia „Boer”) - bezstylowy
ul. Boya - Żeleńskiego KWK Murcki - rejon Boże Dary	1903 r.	turbinownia (dawna kopalnia „Boer”) - historyzm, neogoty
ul. Boya - Żeleńskiego KWK Murcki - rejon Boże Dary	1907 r.	budynek biurowy i cechowni
ul. Boya - Żeleńskiego - byłe Zakłady POLAM		cztery obiekty - hala, budynki biurowe
ul. J. Chęcińskiego - OTOR Silesia		obiekt, dawny tartak przy kopalni „Murcki”
ul. Czarnuszki 4A	2 poł. XIX w.	dom
ul. Czarnuszki 7	koniec XIX w.	dom
ul. Czarnuszki 8	po 1901 r.	dom
ul. J. N. Jaronia 2	1925 r.	dom
ul. J. N. Jaronia 8	po 1901 r.	dom z budynkiem gospodarczym
ul. J. N. Jaronia 10	1925 r.	dom
ul. J. N. Jaronia 23	1917 r.	dawny dworzec kolejowy, transformator
ul. Kściuczka 2	ok.1914 r., p. 1970r.	dom mieszkalny
ul. Kściuczka 3	ok. 1914 r., 1970 r.	dom mieszkalny
ul. Kściuczka 4	ok. 1914 r., 1970 r.	dom mieszkalny
ul. Kściuczka 6	1910 r.	dom - osiedle przy kopalni „Boer”
ul. Kściuczka 8	1910 r.	dom - osiedle przy kopalni „Boer”
ul. K. Lepszego 1 / ul. T.B. Żeleńskiego	przed 1914 r.	dom osiedle przy kopalni „Boer”
ul. K. Lepszego 2	1912-14 r. /1939 r.	dawna szkoła ludowa
ul. Maków 4	2 poł. XIX w.	dom
ul. Wincentego Ogrodzińskiego 3	po 1901 r.	dom
ul. Wincentego Ogrodzińskiego 3A	po 1901 r.	dom
ul. Wincentego Ogrodzińskiego 9	po 1901 r.	dom
ul. Pierwiosnków 22	ok. 1905 r.	dom
ul. Pierwiosnków 28	ok. 1905 r.	dom

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Soltysia 118	po 1901 r.	dom
ul. Soltysia 134	pocz. XX w.	dom
ul. Szarych Szeregów 13 / ul. Zabłockiego	1932 r.	figura przydrożna
ul. Szarych Szeregów 40	po 1901 r.	dom
ul. Szarych Szeregów 42 / ul. Boya - Żeleńskiego	po 1901 r.	dom
ul. Szarych Szeregów 42a	po 1901 r.	sala redutowa
ul. Szarych Szeregów 44 / ul. Boya -Żeleńskiego	po 1901 r.	dom
ul. Szarych Szeregów 54	po 1901 r.	dom
ul. Szarych Szeregów 66A / ul. Smugowa	ok. 1930 r.	dom
ul. Szarych Szeregów 70	1914 r.	willa
ul. Szarych Szeregów 72	1925 r.	willa
ul. Szarych Szeregów 73	po 1901 r.	dom
ul. Szarych Szeregów 75	po 1901 r.	familon
ul. Szarych Szeregów 82 / ul. Łopianowa	koniec XIX w.	dom
ul. Szarych Szeregów 92	po 1901 r.	dom
ul. Szarych Szeregów 97	po 1901 r.	dom
ul. Tunelowa	ok.1910 r.	wiadukt kolejowy ul. Tunelowa
22 - Podlesie		
ul. Armii Krajowej 390	przed 1939 r.	dom
ul. Armii Krajowej 392	przed 1939 r.	dom
ul. Armii Krajowej 394	przed 1939 r.	dom
ul. Armii Krajowej 496	po 1900 r.	hala fabryczna
ul. Dąbrowa 10 / 12	przed 1939 r.	dom
ul. Dąbrowa 19	przed 1939 r.	dom
ul. Kaskady 15	ok. 1910 r.	dom
ul. Kaskady 17	ok. 1910 r.	dom
ul. Kaskady 39	po 1900 r.	dom i budynek gospodarczy
ul. Kaskady 46	1884 r.	figura przydrożna
ul. Kaskady	ok. 1910 r.	wiadukt kolejowy ul. Kaskady
ul. Niezapominajek 1	po 1900 r.	dom w ogrodzie przed domem kasztanowiec 90-letni
ul. Niezapominajek 6	ok. 1950 r.	dom
ul. Niezapominajek 7	przed 1939 r.	dom z budynkiem gospodarczym
ul. Niezapominajek 9	przed 1939 r.	dom
ul. Niezapominajek 13	przed 1939 r.	dom
ul. Niezapominajek 18	ok. 1950 r.	dom z budynkiem gospodarczym
ul. Norblina Jana Piotra 12	2 poł. XIX w.	chałupa - przebudowana
ul. Norblina Jana Piotra 14	2 poł. XIX w.	chałupa - przebudowana
ul. P. Michałowskiego	1920-1921 r.	kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej
ul. P. Michałowskiego 9	1920-1921 r.	plebania
ul. P. Michałowskiego 12	przed 1939 r.	dom
ul. P. Michałowskiego 36	przed 1939 r.	dom
ul. P. Michałowskiego	1925 r.	kaplica i fragment ogrodzenia cmentarza
ul. Mleczna 9	przed 1939 r.	dom
ul. Podleśna 8	około 1900 r.	dom
ul. R. Pomorskiego 8	przed 1939 r.	dom
ul. R. Pomorskiego 14	ok. 1930 r.	dom z gołębnikiem
ul. Saska 2	po 1901 r.	dom
ul. Saska 5	przed 1939 r.	dom
ul. Saska 43		dom, budynek kolejowy
ul. Saska 55	1893 r.	leśniczówka
ul. Stonecznikowa 65	około 1905 r.	dom
ul. Soltysia 51	po 1901 r.	dom

Adres / lokalizacja	Okres	Opis
1	2	3
ul. Soltysia 61	po 1901 r.	dom
ul. K. Stabika 89	przed 1900 r.	dom
ul. M. Trojoka 4	ok. 1930 r.	dom
ul. M. Trojoka 5	przed 1939 r.	dom
ul. M. Trojoka 9	ok. 1910 r.	dom z budynkiem gospodarczym
ul. M. Trojoka 11	1905 r.	dawna szkoła
ul. Uniczowska 1	po 1900 r.	dom, dawny pawilon handlowy
ul. Uniczowska 11	po 1900 r.	dom
ul. Uniczowska 13	ok. 1900 r.	hala fabryczna
ul. Uniczowska 25	około 1910 r.	dom
ul. Uniczowska 26	przed 1900 r.	figura przydrożna
ul. Uniczowska / ul. Saska	około 1930 r.	krzyż przydrożny
ul. Uniczowska 36	około 1910 r.	dom
ul. Uniczowska 42	około 1930 r.	figura przydrożna
ul. Uniczowska 47	przed 1900 r.	dom
ul. Uniczowska 48	ok. 1900 r.	dom z budynkiem gospodarczym
ul. Uniczowska 54	ok. 1905 r.	dom
ul. Uniczowska 70		dom
ul. Zaopusta 16 / ul. Mleczna 1	po 1901 r.	dom
ul. Zaopusta 21	przed 1939 r.	dom

• - opis obiektu zawarty w opracowaniu: „Studium historyczno - urbanistyczne Katowic w granicach administracyjnych” praca zbiorowa Pracownie Konserwacji Zabytków „Arkona” sp. z o.o. Kraków 1996 r.

Listę obiektów opracowano w oparciu o wytyczne zawarte w:

– piśmie oraz późniejszych uzgodnieniach Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach i Miejskiego Konserwatora Zabytków,

– „Studium historyczno - urbanistycznym Katowic w granicach administracyjnych" praca zbiorowa Pracownie Konserwacji Zabytków "Arkona" sp. z o.o., Kraków 1996 wraz z mapami w skali 1:5000.

W ramach niniejszego opracowania przeprowadzono wstępną aktualizację i weryfikację list obiektów do ochrony na podstawie analiz materiałów kartograficznych (aktualnych map, zdjęć lotniczych i satelitarnych), wizji w terenie, oraz w konsultacji z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Katowicach i Miejskim Konserwatorem Zabytków , a następnie zlokalizowano je na podkładach mapowych i sporządzono spis adresowy.

– Opracowanie ARKONA 2009 r.

Lokalizacja obiektów i obszarów - patrz:

dokumentacja planistyczna, mapa 3: „Wartości dziedzictwa kulturowego” (skala 1: 10000)

Tabl. 5. Obiekty archeologiczne chronione lub postulowane do objęcia ochroną na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Numer / Obiekt	Uwagi	Nr planu [1]	Symbol uchwały [2]
1	2	3	4
02 - Załęska Hałda - Brynów część zachodnia			
AZP 99-47/3 - ślad osadnictwa	epoka kamienna - neolit		
03 - Zawodzie			
AZP 98-48/29 - ślad osadnictwa (podwójny)	późne średniowiecze / nowożytność		
04 - Os. Paderewskiego - Muchowiec			
AZP 98-48/7 - ślad osadnictwa	epoka kamienna		
AZP 98-48/8 - ślad osadnictwa	epoka kamienna		
05 - Brynów - część wschodnia			
AZP 98-47/3 - ślad osadnictwa	XIX-XX w		
06 - Ligota - Panewniki			
AZP 99-47/1 - ślad osadnictwa	epoka kamienna		
AZP 99-47/2 - ślad osadnictwa	epoka kamienna		
13 - Bogucice			
AZP 98-48/11- ślad osadnictwa	późne średniowiecze		
14 - Dąbrówka Mała			
AZP 98-48/19 - punkt osadniczy (podwójny)	późne średniowiecze / nowożytność		
AZP 98-48/20 - punkt osadniczy (podwójny)	nowożytność		
AZP 98-48/21 - ślad osadnictwa	nowożytność		
15 - Szopienice - Burowiec			
AZP 98-48/14 - punkt / ślad osadniczy (podwójny)	epoka brązu, żelaza / późne średniowiecze		
AZP 98-48/15 - punkt / ślad osadniczy (potrójny)	epoka brązu / późne średniowiecze / nowożytność		
AZP 98-48/16 - punkt osadniczy	nowożytność		
AZP 98-48/17 - punkt osadniczy	nowożytność		
AZP 98-48/26 - cmentarzysko	łuzyczka		
AZP 98-48/27 - ślad osadnictwa	nowożytność		
AZP 98-48/28 - punkt osadniczy	nowożytność		
16 - Janów - Nikiszowiec			
AZP 98-48/12 - ślad osadnictwa	późne średniowiecze		
AZP 98-48/22 - punkt / ślad osadniczy(potrójny)	łuzyczka/ późne średniowiecze / nowożytność		
AZP 98-48/23 - ślad osadnictwa	neolit		
AZP 98-48/24 - ślad osadnictwa	neolit		
AZP 98-48/25 - ślad osadnictwa	epoka kamienna		
19 - Piotrowice - Ochojec			
AZP 99-47/4 - ślad osadnictwa	epoka kamienia		
AZP 99-47/5 - ślad osadnictwa	epoka kamienia - mezolit	56	2005_0737
AZP 99-47/6 - osada, kultura ceram. sznur.	epoka kamienia - neolit i epoka brązu	56	2005_0737
AZP 99-47/7 - osada	epoka kamienia		
AZP 99-47/8 - osada	epoka kamienia - neolit, kultura ceram. sznur.		
AZP 99-47/9 - ślad osadnictwa	epoka kamienia		
AZP 99-47/10 - ślad osadnictwa	epoka kamienia - neolit		
AZP 99-47/11 - ślad osadnictwa	epoka kamienia		
AZP 99-47/12 - ślad osadnictwa	epoka kamienia		
20 - Zarzecze			
AZP 99-47/15 - ślad osadnictwa	epoka kamienia		
AZP 99-47/16 - ślad osadnictwa	późne średniowiecze / czasy nowożytne		
AZP 99-47/17 - osada	czasy nowożytne	56	2005_0737
AZP 99-47/18 - ślad osadnictwa	późne średniowiecze / czasy nowożytne		

Numer / Obiekt	Uwagi	Nr planu [1]	Symbol uchwały [2]
1	2	3	4
AZP 99-47/19 - ślad osadnictwa	czasy nowożytne	56	2005_0737
AZP 100-47/6 - ślad osadnictwa	czasy nowożytne	56	2005_0737
AZP 100-47/7 - ślad osadnictwa	czasy nowożytne		
AZP 100-47/8 - ślad osadnictwa	czasy nowożytne	56	2005_0737
AZP 100-47/9 - ślad osadnictwa	późne średniowiecze / czasy nowożytne		
22 - Podlesie - Kopanina			
AZP 100-47/13 - osada	czasy nowożytne		
AZP 100-47/12 - ślad osadnictwa	czasy nowożytne		
AZP 100-47/10 - ślad osadnictwa	czasy nowożytne		
AZP 100-47/11- ślad osadnictwa	czasy nowożytne	56	2005_0737

kolumny 3 i 4 wskazują na obowiązujący plan miejscowy zawierający ustalenia obejmujące ochroną obiekt archeologiczny

[1] numer planu wg wykazu Urzędu Miasta Katowice - patrz załącznik I.4 w części I studium Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

[2] symbol uchwały Rady Miasta Katowice w sprawie uchwalenia miejscowego planu - patrz załącznik I.4 w części I studium Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Numeracja obiektów archeologicznych jest zgodna z numeracją na mapie „Wartości dziedzictwa kulturowego” (dokumentacja planistyczna)

Lokalizacja obiektów i obszarów - patrz:

dokumentacja planistyczna, mapa 3: „Wartości dziedzictwa kulturowego” (skala 1: 10000)

Tereny zieleni (stan na grudzień 2007 r.)

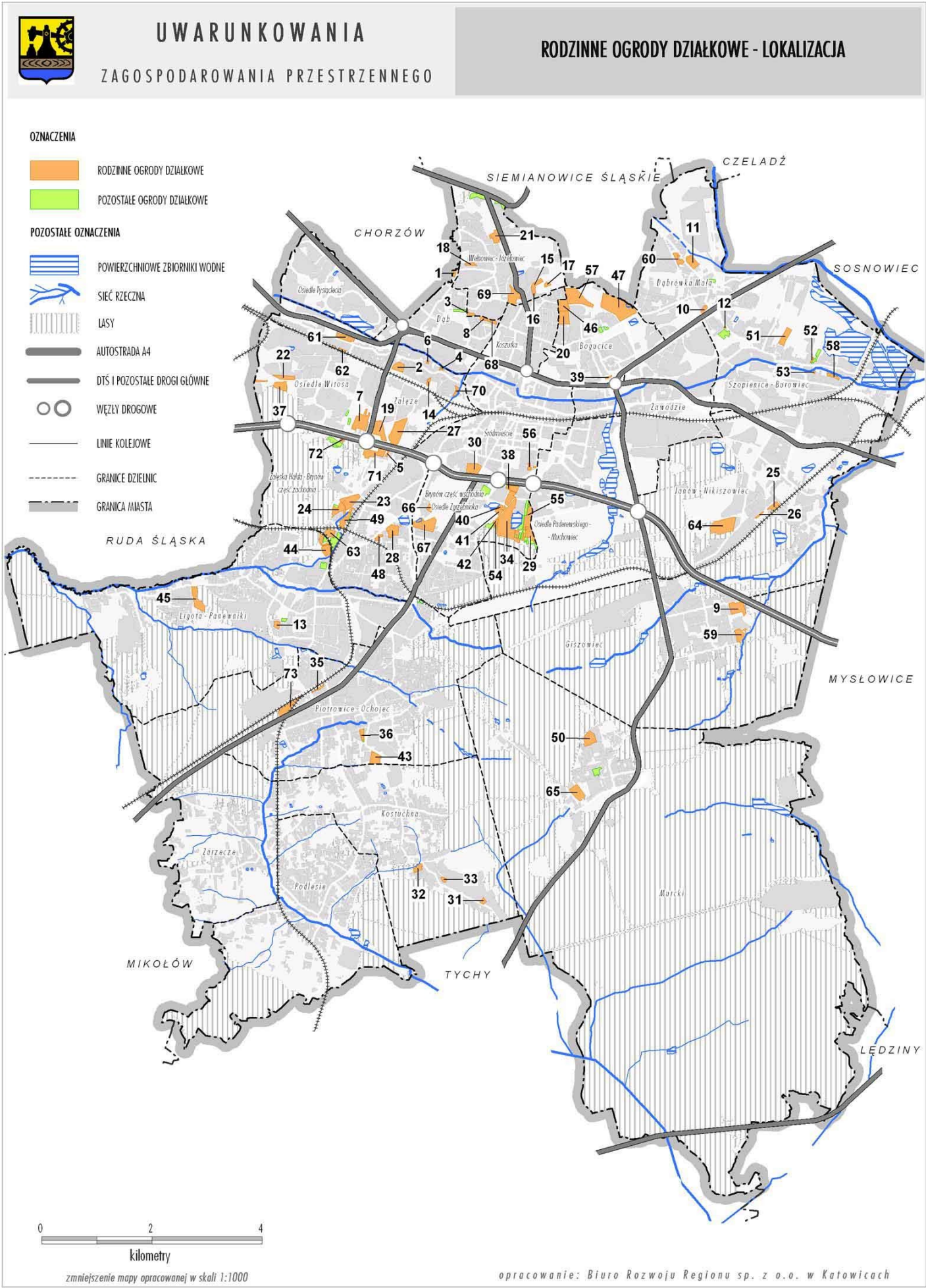
Jednostka urbanistyczna				Zieleń urządzona o funkcji rekreacyjnej (ogólnodostępna)			Rodzinne ogrody działkowe			Zieleń wg rangi w hierarchicznym systemie terenów zieleni rekreacyjnej								
Lp	Symbol	Nazwa jednostki	Powierzchnia (ha)							Parki miejskie			Parki dzielnicowe			Mini - parki, skwery, zieleńce		
				powierzchnia		liczba działek ewid.	powierzchnia		liczba działek ewid.	Powierzchnia (ha)	Powierzchnia (ha) przypadająca na 1000 mieszkańców		Powierzchnia (ha)	Powierzchnia (ha) przypadająca na 1000 mieszkańców				
				w ha	% powierzchni jednostki		w ha	% powierzchni jednostki			Wg stanu ludności w 2007 r.	Ludność w 2030 r. (prognoza)		Wg stanu ludności w 2007 r.	Ludność w 2030 r. (prognoza)	Wg stanu ludności w 2007 r.	Ludność w 2030 r. (prognoza)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	A	Śródmieście	573,72	17,7	3,08	57	5,45	0,95	8	0	0	0	4,59	0,11	0,09	13,11	0,31	0,26
2	B	Muchowiec	663,63	188,63	28,42	50	31,62	4,77	45	185,77	281,47	227,1	0	0	0	2,86	4,33	3,5
3	C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	232,08	72,73	31,34	114	0	0	0	67,19	4,16	3,78	0	0	0	5,55	0,34	0,31
4	D	Bogucice	203,19	5,15	2,53	8	26,96	13,27	69	0	0	0	3,69	0,28	0,24	1,45	0,11	0,09
5	E	Koszutka - Wetnowiec	214,04	5,25	2,45	30	15,35	7,17	27	0	0	0	4,18	0,5	0,46	1,07	0,13	0,12
6	F	Dąb - Józefowiec	304,47	3,97	1,3	15	7,42	2,44	19	0	0	0	2,47	0,11	0,09	1,5	0,07	0,06
7	G	Osiedle Tysiąclecia	215,73	10,5	4,87	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10,5	0,46	0,39
8	H	Załęże	221,31	3,41	1,54	6	8,03	3,63	21	0	0	0	0	0	0	3,41	0,31	0,32
9	I	Osiedle Witosa - Załęże	454,73	7,53	1,66	20	27,38	6,02	42	0	0	0	0	0	0	7,53	0,62	0,51
10	J	Załęska Hałda	356,1	0	0	0	17,55	4,93	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	K	Brynów	561,06	88,85	15,84	58	13,46	2,4	14	82,3	3,69	2,98	0	0	0	6,55	0,29	0,24
12	L	Subcentrum Południe	140,93	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Ł	Ligota - Panewniki	1563,22	22,51	1,44	39	17,4	1,11	23	0	0	0	18,31	0,6	0,61	4,2	0,14	0,14
14	M	Piotrowice - Ochojec	776,65	0,22	0,03	5	5,27	0,68	7	0	0	0	0	0	0	0,22	0,01	0,01
15	N	Zarzecze	494,72	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	O	Podlesie	897,27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	P	Kostuchna	825,66	1,96	0,24	15	2,9	0,35	7	0	0	0	0	0	0	1,96	0,26	0,16
18	R	Murcki	835,62	10,75	1,29	8	9,08	1,09	6	0	0	0	9,83	1,72	1,81	0,92	0,16	0,17
19	S	Lasy Murckowskie	3227,85	2,56	0,08	8	0	0	0	0	0	0	2,56	116,37	116,37	0	0	0
20	T	Giszowiec	1187,93	14,31	1,2	24	8,68	0,73	3	0	0	0	11,33	0,62	0,54	2,98	0,16	0,14
21	U	Janów - Nikiszowiec	779,86	6,55	0,84	5	12,81	1,64	7	0	0	0	4,71	0,42	0,43	1,84	0,16	0,17
22	W	Zawodzie	533,37	1,49	0,28	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,49	0,2	0,19
23	Y	Dąbrówka Mała	380,96	1,33	0,35	10	6,19	1,62	14	0	0	0	0	0	0	1,33	0,25	0,24
24	Z	Szopienice - Burowiec	832,32	8,19	0,98	23	5	0,6	11	0	0	0	4,92	0,3	0,28	3,27	0,2	0,18
MIASTO KATOWICE RAZEM			16476,42	473,59	2,87	516	220,55	1,34	356	335,26	1,1	0,96	66,59	0,22	0,19	71,74	0,24	0,21

Tabl. 1. Rodzinne ogrody działkowe

Lp	Nazwa	Lokalizacja	Powierzchnia (ha)	Liczba działek
1	Malina	Agnieszki	0.76	30
2	Baildon	Poświęcha	2.68	70
3	Baildon	Ściegiennego	0.74	20
4	Baildon, rejon Gliwicka	Gliwicka	0.36	10
5	Baildon, rejon Kochłowski	Załęska Hałda	0.36	10
6	Baildon, kolonia Aniola	Aniola	0.26	15
7	Baildon, kolonia główna	Chodnikowa	6.95	170
8	Baildon, rejon Błękitnej	Błękitna	0.82	30
9	Barbara	Mysłowicka	5.23	110
10	Bratek, kolonia 1	Hallera	0.98	35
11	Bratek, kolonia 2	Strzelców Bytomskich	3.26	80
12	Bratek, kolonia 3	Kuśnierska	0.14	5
13	Bronisławy	Warمیńska	1.22	30
14	Chryzantema	Poświęcha	0.68	40
15	Dalia I	Owocowa	1.88	50
16	Dalia Ia	Cisowa	0.35	15
17	Dalia II	Owocowa	0.74	20
18	Dobra Myśl	Mikuśńskiego	0.84	20
19	Dobra Nadzieja	Bocheńskiego	5.60	130
20	Dolina Zgody	Brzozowa	4.04	100
21	Florian	Al. Korfańtego	3.48	90
22	Gonar	Obroki	2.87	90
23	Górník I	Kombajnistów	5.15	120
24	Górník II	Strzałowa	3.16	90
25	Janowianka, kolonia 1	Zamkowa	2.05	70
26	Janowianka, kolonia 2	Księżda Ficka	0.49	15
27	Jedność	Żeliwna	8.91	210
28	Kępa	Ligocka	3.85	100
29	Kombatant	Francuska	3.39	100
30	Kościuszki	Barbary	4.68	140
31	Kwiat Wrzosa	Boya Żeleńskiego	0.79	25
32	Kwiat Wrzosa I	Kraszewskiego	1.48	45
33	Kwiat Wrzosa II	Boya Żeleńskiego	0.62	30
34	Ligonia	Meteorologów	19.70	350
35	Mieczyk, kolonia 1	Małachowskiego	0.60	20
36	Mieczyk, kolonia 2	Skotnica	1.31	30
37	Nadzieja	Grabskiego	3.05	110
38	Nasza Praca	Ceglana	0.49	15
39	Nasza Praca, kolonia	Ryszarda	0.34	10
40	Nasza Praca, sektor 1	Ceglana	0.53	15
41	Nasza Praca, sektor 2	Meteorologów	1.15	25
42	Nasza Praca, sektor 3	Meteorologów	0.52	10
43	Oaza	Bažantów	3.36	95
44	Olszynka	Piotrowicka	4.04	110
45	Pod Lasem	Bałtycka	5.19	110
46	Przy Alpach	Brzozowa	3.84	80
47	Radość	Leopolda	17.70	430
48	Relaks	Ligocka	0.92	25

Lp	Nazwa	Lokalizacja	Powierzchnia (ha)	Liczba działek
49	Rezeda I	Przodowników	3.04	90
50	Rezeda II	Domeyki	4.38	110
51	Roździanka, kolonia 1	Siewna	3.32	60
52	Roździanka, kolonia 2	Brynicy	0.24	10
53	Roździanka, kolonia 3	Kantorówny	0.12	5
54	Rymera	Meteorologów	0.48	160
55	Rymera	Francuska	5.37	15
56	Rymera	Rybicka	0.76	30
57	Słoneczne Wzgórze	Na Obrzeżu	9.30	220
58	Słońce	Zamenhofa	1.19	60
59	Staszica	Górniczego Stanu	3.45	130
60	Stokrotka	Strzelców Bytomskich	1.94	50
61	Świt, kolonia główna	Gliwicka	2.69	60
62	Świt, kolonia	Gliwicka	0.43	15
63	Tęcza	Szadoka	2.14	60
64	Wieczorka	Górniczego Dorobku	10.27	200
65	Wiesia	Mruczka	4.70	100
66	Wujek	Parkowa	1.40	40
67	Wyzwolenie	Brynowska	7.29	120
68	Zacisze	Błękitna	0.78	30
69	Zacisze	Słoneczna	4.48	100
70	Zakątek Kolejarza	18 Sierpnia	0.93	30
71	Zawadzkiego, kolonia 1 (główna)	Załęska Hałda	5.10	90
72	Zawadzkiego, kolonia "Załęski Las"	Upadowa	0.74	20
73	Zgoda	Kościuszki	4.80	130
RAZEM			220,92	5485

Powierzchnia 33 ogrodów niezrzeszonych - 28,17 ha
Liczba działek - 640
(stan na grudzień 2007 r.)

Liczba i struktura wieku mieszkańców stałych w zespołach dzielnic- Prognoza biologiczna do roku 2030

Tabl. 1. Katowice ogółem - wariant A /pesymistyczny/

KATOWICE OGÓŁEM	2007	2010	2015	2020	2025	2030
OGÓŁEM	305117	301816	294743	284591	270969	254794
0 - 2	7059	7672	7504	6315	4935	3974
3 - 6	8693	9261	10239	9672	7811	6108
7 - 12	14740	13287	13984	15285	14393	11740
13 - 15	9630	7917	6481	7032	7679	7140
16 - 18	11378	9621	7063	6620	7398	7586
19 - 24	27582	23935	18743	13982	13331	14922
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	47644	44413	42805	42717	39883	33990
produkcyjnym (18-59/64 lat)	196288	192931	180751	165331	153172	145420
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	114915	113292	107899	98611	87399	75654
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	81373	79639	72852	66720	65773	69766
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	61185	64472	71187	76543	77914	75384
	odsetek ogółem					
0 - 2	2,3%	2,5%	2,5%	2,2%	1,8%	1,6%
3 - 6	2,8%	4,4%	4,7%	5,4%	5,3%	4,6%
7 - 12	4,8%	4,4%	4,7%	5,4%	5,3%	4,6%
13 - 15	3,2%	2,6%	2,2%	2,5%	2,8%	2,8%
16 - 18	3,7%	3,2%	2,4%	2,3%	2,7%	3,0%
19 - 24	9,0%	7,9%	6,4%	4,9%	4,9%	5,9%
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	15,6%	14,7%	14,5%	15,0%	14,7%	13,3%
produkcyjnym (18-59/64 lat)	64,3%	63,9%	61,3%	58,1%	56,5%	57,1%
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	37,7%	37,5%	36,6%	34,7%	32,3%	29,7%
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	26,7%	26,4%	24,7%	23,4%	24,3%	27,4%
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	20,1%	21,4%	24,2%	26,9%	28,8%	29,6%

Tabl. 2. Katowice ogółem - wariant B /optymistyczny/

KATOWICE OGÓŁEM	2007	2010	2015	2020	2025	2030
OGÓŁEM	305117	302172	296277	288655	277635	263441
0 - 2	7059	8029	8296	8073	6355	5159
3 - 6	8693	9262	10895	10999	10227	7814
7 - 12	14740	13287	14072	16266	16476	15186
13 - 15	9630	7917	6476	7034	8207	8230
16 - 18	11378	9620	7064	6612	7619	8253
19 - 24	27582	23934	18745	13986	13324	15476
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	47644	44769	44337	46781	46546	41893
produkcyjnym (18-59/64 lat)	196288	192937	180744	165327	153161	146147
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	114915	113294	107900	98609	87396	76385
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	81373	79643	72844	66718	65765	69762
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	61185	64466	71196	76547	77928	75401
	odsetek ogółem					
0 - 2	2,3%	2,7%	2,8%	2,8%	2,3%	2,0%
3 - 6	2,8%	4,4%	4,7%	5,6%	5,9%	5,8%
7 - 12	4,8%	4,4%	4,7%	5,6%	5,9%	5,8%
13 - 15	3,2%	2,6%	2,2%	2,4%	3,0%	3,1%
16 - 18	3,7%	3,2%	2,4%	2,3%	2,7%	3,1%
19 - 24	9,0%	7,9%	6,3%	4,8%	4,8%	5,9%
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	15,6%	14,8%	15,0%	16,2%	16,8%	15,9%
produkcyjnym (18-59/64 lat)	64,3%	63,9%	61,0%	57,3%	55,2%	55,5%
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	37,7%	37,5%	36,4%	34,2%	31,5%	29,0%
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	26,7%	26,4%	24,6%	23,1%	23,7%	26,5%
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	20,1%	21,3%	24,0%	26,5%	28,1%	28,6%

Tabl. 3. Obszar 1 - Zespół dzielnic śródmiejskich - wariant A /pesymistyczny/

OBSZAR 1	2007	2010	2015	2020	2025	2030
OGÓŁEM	73970	72576	70036	67062	63553	59611
0 - 2	1597	1786	1735	1477	1166	927
3 - 6	1936	2096	2374	2242	1834	1440
7 - 12	3378	3007	3191	3544	3339	2757
13 - 15	2395	1801	1439	1593	1775	1657
16 - 18	2789	2393	1604	1489	1747	1754
19 - 24	6193	5567	4578	3151	2948	3464
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	11182	10263	9798	9864	9293	7944
produkcyjnym (18-59/64 lat)	45793	45156	42338	38719	35811	33839
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	26907	26604	25187	22818	20166	17562
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	18886	18552	17151	15901	15645	16277
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	16995	17157	17900	18479	18449	17828
	odsetek ogółem					
0 - 2	2,2%	2,5%	2,5%	2,2%	1,8%	1,6%
3 - 6	2,6%	4,1%	4,6%	5,3%	5,3%	4,6%
7 - 12	4,6%	4,1%	4,6%	5,3%	5,3%	4,6%
13 - 15	3,2%	2,5%	2,1%	2,4%	2,8%	2,8%
16 - 18	3,8%	3,3%	2,3%	2,2%	2,7%	2,9%
19 - 24	8,4%	7,7%	6,5%	4,7%	4,6%	5,8%
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	15,1%	14,1%	14,0%	14,7%	14,6%	13,3%
produkcyjnym (18-59/64 lat)	61,9%	62,2%	60,5%	57,7%	56,3%	56,8%
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	36,4%	36,7%	36,0%	34,0%	31,7%	29,5%
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	25,5%	25,6%	24,5%	23,7%	24,6%	27,3%
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	23,0%	23,6%	25,6%	27,6%	29,0%	29,9%

Tabl. 4. Obszar 1 - Zespół dzielnic śródmiejskich - wariant B /optymistyczny/

OBSZAR 1	2007	2010	2015	2020	2025	2030
OGÓŁEM	73970	72658	70391	68010	65121	61645
0 - 2	1597	1868	1919	1890	1504	1204
3 - 6	1936	2097	2527	2551	2407	1846
7 - 12	3378	3006	3209	3772	3823	3571
13 - 15	2395	1802	1438	1591	1903	1910
16 - 18	2789	2393	1605	1488	1792	1910
19 - 24	6193	5566	4579	3153	2947	3592
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	11182	10345	10153	10811	10862	9804
produkcyjnym (18-59/64 lat)	45793	45157	42331	38724	35812	34007
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	26907	26605	25186	22821	20162	17733
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	18886	18552	17145	15903	15650	16274
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	16995	17156	17907	18475	18447	17834
	odsetek ogółem					
0 - 2	2,2%	2,6%	2,7%	2,8%	2,3%	2,0%
3 - 6	2,6%	4,1%	4,6%	5,5%	5,9%	5,8%
7 - 12	4,6%	4,1%	4,6%	5,5%	5,9%	5,8%
13 - 15	3,2%	2,5%	2,0%	2,3%	2,9%	3,1%
16 - 18	3,8%	3,3%	2,3%	2,2%	2,8%	3,1%
19 - 24	8,4%	7,7%	6,5%	4,6%	4,5%	5,8%
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	15,1%	14,2%	14,4%	15,9%	16,7%	15,9%
produkcyjnym (18-59/64 lat)	61,9%	62,2%	60,1%	56,9%	55,0%	55,2%
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	36,4%	36,6%	35,8%	33,6%	31,0%	28,8%
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	25,5%	25,5%	24,4%	23,4%	24,0%	26,4%
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	23,0%	23,6%	25,4%	27,2%	28,3%	28,9%

Liczba i struktura wieku mieszkańców stałych w zespołach dzielnic- Prognoza biologiczna do roku 2030

Tabl. 5. Obszar 2 - Zespół dzielnic północnych - wariant A /pesymistyczny/

OBSZAR 2	2007	2010	2015	2020	2025	2030
OGÓŁEM	69486	68764	67031	64389	60838	56711
0 - 2	1564	1743	1660	1359	1046	855
3 - 6	1932	2063	2308	2118	1673	1298
7 - 12	3147	2910	3118	3444	3154	2518
13 - 15	1991	1664	1421	1557	1727	1561
16 - 18	2227	1989	1501	1480	1653	1681
19 - 24	5769	4829	3876	2996	2977	3353
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	10106	9668	9514	9461	8754	7342
produkcyjnym (18-59/64 lat)	44407	42811	39409	35980	33689	32129
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	25605	25176	23792	21365	18514	16110
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	18802	17635	15617	14615	15175	16019
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	14973	16285	18108	18948	18395	17240
odsetek ogółem						
0 - 2	2,3%	2,5%	2,5%	2,1%	1,7%	1,5%
3 - 6	2,8%	4,2%	4,7%	5,3%	5,2%	4,4%
7 - 12	4,5%	4,2%	4,7%	5,3%	5,2%	4,4%
13 - 15	2,9%	2,4%	2,1%	2,4%	2,8%	2,8%
16 - 18	3,2%	2,9%	2,2%	2,3%	2,7%	3,0%
19 - 24	8,3%	7,0%	5,8%	4,7%	4,9%	5,9%
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	14,5%	14,1%	14,2%	14,7%	14,4%	12,9%
produkcyjnym (18-59/64 lat)	63,9%	62,3%	58,8%	55,9%	55,4%	56,7%
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	36,8%	36,6%	35,5%	33,2%	30,4%	28,4%
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	27,1%	25,6%	23,3%	22,7%	24,9%	28,2%
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	21,5%	23,7%	27,0%	29,4%	30,2%	30,4%

Tabl. 6. Obszar 2 - Zespół dzielnic północnych - wariant B /optymistyczny/

OBSZAR 2	2007	2010	2015	2020	2025	2030
OGÓŁEM	69486	68844	67371	65272	62268	58564
0 - 2	1564	1822	1834	1734	1346	1108
3 - 6	1932	2064	2453	2408	2184	1665
7 - 12	3147	2910	3140	3662	3608	3244
13 - 15	1991	1663	1418	1558	1842	1796
16 - 18	2227	1989	1503	1477	1708	1834
19 - 24	5769	4829	3875	2997	2971	3475
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	10106	9748	9852	10343	10185	9034
produkcyjnym (18-59/64 lat)	44407	42810	39411	35981	33685	32288
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	25605	25175	23795	21365	18513	16270
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	18802	17635	15616	14616	15172	16018
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	14973	16286	18108	18948	18398	17242
odsetek ogółem						
0 - 2	2,3%	2,6%	2,7%	2,7%	2,2%	1,9%
3 - 6	2,8%	4,2%	4,7%	5,6%	5,8%	5,5%
7 - 12	4,5%	4,2%	4,7%	5,6%	5,8%	5,5%
13 - 15	2,9%	2,4%	2,1%	2,4%	3,0%	3,1%
16 - 18	3,2%	2,9%	2,2%	2,3%	2,7%	3,1%
19 - 24	8,3%	7,0%	5,8%	4,6%	4,8%	5,9%
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	14,5%	14,2%	14,6%	15,8%	16,4%	15,4%
produkcyjnym (18-59/64 lat)	63,9%	62,2%	58,5%	55,1%	54,1%	55,1%
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	36,8%	36,6%	35,3%	32,7%	29,7%	27,8%
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	27,1%	25,6%	23,2%	22,4%	24,4%	27,4%
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	21,5%	23,7%	26,9%	29,0%	29,5%	29,4%

Tabl. 7. Obszar 3 - Zespół dzielnic zachodnich - wariant A /pesymistyczny/

OBSZAR 3	2007	2010	2015	2020	2025	2030
OGÓŁEM	51984	51316	49905	47956	45450	42579
0 - 2	1186	1284	1255	1041	801	641
3 - 6	1437	1537	1716	1616	1278	987
7 - 12	2318	2122	2324	2559	2405	1925
13 - 15	1528	1278	1061	1182	1291	1192
16 - 18	1944	1526	1092	1091	1217	1273
19 - 24	4734	4102	3029	2200	2236	2479
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	7744	7215	7052	7116	6619	5588
produkcyjnym (18-59/64 lat)	33168	32654	30323	27421	25224	23966
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	19123	18716	17888	16346	14518	12513
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	14045	13938	12435	11075	10706	11453
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	11072	11447	12530	13419	13607	13025
odsetek ogółem						
0 - 2	2,3%	2,5%	2,5%	2,2%	1,8%	1,5%
3 - 6	2,8%	4,1%	4,7%	5,3%	5,3%	4,5%
7 - 12	4,5%	4,1%	4,7%	5,3%	5,3%	4,5%
13 - 15	2,9%	2,5%	2,1%	2,5%	2,8%	2,8%
16 - 18	3,7%	3,0%	2,2%	2,3%	2,7%	3,0%
19 - 24	9,1%	8,0%	6,1%	4,6%	4,9%	5,8%
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	14,9%	14,1%	14,1%	14,8%	14,6%	13,1%
produkcyjnym (18-59/64 lat)	63,8%	63,6%	60,8%	57,2%	55,5%	56,3%
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	36,8%	36,5%	35,8%	34,1%	31,9%	29,4%
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	27,0%	27,2%	24,9%	23,1%	23,6%	26,9%
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	21,3%	22,3%	25,1%	28,0%	29,9%	30,6%

Tabl. 8. Obszar 3 - Zespół dzielnic zachodnich - wariant B /optymistyczny/

OBSZAR 3	2007	2010	2015	2020	2025	2030
OGÓŁEM	51984	51375	50162	48630	46547	43992
0 - 2	1186	1344	1387	1331	1028	831
3 - 6	1437	1537	1826	1835	1678	1253
7 - 12	2318	2122	2340	2727	2747	2496
13 - 15	1528	1278	1061	1183	1377	1371
16 - 18	1944	1526	1090	1088	1262	1382
19 - 24	4734	4102	3030	2200	2231	2580
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	7744	7274	7308	7792	7716	6873
produkcyjnym (18-59/64 lat)	33168	32657	30324	27414	25225	24086
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	19123	18717	17889	16344	14518	12636
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	14045	13940	12435	11070	10707	11450
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	11072	11444	12530	13424	13606	13033
odsetek ogółem						
0 - 2	2,3%	2,6%	2,8%	2,7%	2,2%	1,9%
3 - 6	2,8%	4,1%	4,7%	5,6%	5,9%	5,7%
7 - 12	4,5%	4,1%	4,7%	5,6%	5,9%	5,7%
13 - 15	2,9%	2,5%	2,1%	2,4%	3,0%	3,1%
16 - 18	3,7%	3,0%	2,2%	2,2%	2,7%	3,1%
19 - 24	9,1%	8,0%	6,0%	4,5%	4,8%	5,9%
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	14,9%	14,2%	14,6%	16,0%	16,6%	15,6%
produkcyjnym (18-59/64 lat)	63,8%	63,6%	60,5%	56,4%	54,2%	54,8%
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	36,8%	36,4%	35,7%	33,6%	31,2%	28,7%
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	27,0%	27,1%	24,8%	22,8%	23,0%	26,0%
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	21,3%	22,3%	25,0%	27,6%	29,2%	29,6%

Liczba i struktura wieku mieszkańców stałych w zespołach dzielnic- Prognoza biologiczna do roku 2030

Tabl. 9. Obszar 4 - Zespół dzielnic wschodnich - wariant A /pesymistyczny/

OBSZAR 4	2007	2010	2015	2020	2025	2030
OGÓŁEM	64414	64174	63464	62038	59710	56639
0 - 2	1560	1692	1698	1455	1145	916
3 - 6	1979	2049	2279	2205	1806	1414
7 - 12	3455	3047	3102	3400	3279	2712
13 - 15	2219	1892	1498	1556	1713	1632
16 - 18	2675	2217	1660	1497	1618	1711
19 - 24	6517	5624	4348	3281	3016	3309
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	10961	10130	9624	9607	9055	7811
produkcyjnym (18-59/64 lat)	43091	42670	40511	37378	34539	32794
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	25587	25331	24419	22618	20301	17395
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	17504	17339	16092	14760	14238	15399
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	10362	11374	13329	15053	16116	16034
odsetek ogółem						
0 - 2	2,4%	2,6%	2,7%	2,3%	1,9%	1,6%
3 - 6	3,1%	4,7%	4,9%	5,5%	5,5%	4,8%
7 - 12	5,4%	4,7%	4,9%	5,5%	5,5%	4,8%
13 - 15	3,4%	2,9%	2,4%	2,5%	2,9%	2,9%
16 - 18	4,2%	3,5%	2,6%	2,4%	2,7%	3,0%
19 - 24	10,1%	8,8%	6,9%	5,3%	5,1%	5,8%
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	17,0%	15,8%	15,2%	15,5%	15,2%	13,8%
produkcyjnym (18-59/64 lat)	66,9%	66,5%	63,8%	60,3%	57,8%	57,9%
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	39,7%	39,5%	38,5%	36,5%	34,0%	30,7%
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	27,2%	27,0%	25,4%	23,8%	23,8%	27,2%
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	16,1%	17,7%	21,0%	24,3%	27,0%	28,3%

Tabl. 10. Obszar 4 - Zespół dzielnic wschodnich - wariant B /optymistyczny/

OBSZAR 4	2007	2010	2015	2020	2025	2030
OGÓŁEM	64414	64255	63811	62970	61249	58636
0 - 2	1560	1773	1878	1862	1479	1191
3 - 6	1979	2048	2427	2509	2365	1817
7 - 12	3455	3048	3122	3623	3757	3509
13 - 15	2219	1892	1496	1553	1836	1882
16 - 18	2675	2216	1661	1496	1664	1861
19 - 24	6517	5625	4348	3283	3014	3433
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	10961	10211	9972	10538	10596	9641
produkcyjnym (18-59/64 lat)	43091	42670	40508	37381	34536	32963
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	25587	25331	24418	22617	20300	17564
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	17504	17339	16090	14764	14236	15399
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	10362	11374	13331	15051	16117	16032
odsetek ogółem						
0 - 2	2,4%	2,8%	2,9%	3,0%	2,4%	2,0%
3 - 6	3,1%	4,7%	4,9%	5,8%	6,1%	6,0%
7 - 12	5,4%	4,7%	4,9%	5,8%	6,1%	6,0%
13 - 15	3,4%	2,9%	2,3%	2,5%	3,0%	3,2%
16 - 18	4,2%	3,4%	2,6%	2,4%	2,7%	3,2%
19 - 24	10,1%	8,8%	6,8%	5,2%	4,9%	5,9%
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	17,0%	15,9%	15,6%	16,7%	17,3%	16,4%
produkcyjnym (18-59/64 lat)	66,9%	66,4%	63,5%	59,4%	56,4%	56,2%
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	39,7%	39,4%	38,3%	35,9%	33,1%	30,0%
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	27,2%	27,0%	25,2%	23,4%	23,2%	26,3%
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	16,1%	17,7%	20,9%	23,9%	26,3%	27,3%

Tabl. 11. Obszar 5 - Zespół dzielnic południowych - wariant A /pesymistyczny/

OBSZAR 5	2007	2010	2015	2020	2025	2030
OGÓŁEM	45263	44986	44307	43146	41418	39254
0 - 2	1152	1167	1156	983	777	635
3 - 6	1409	1516	1562	1491	1220	969
7 - 12	2442	2201	2249	2338	2216	1828
13 - 15	1497	1282	1062	1144	1173	1098
16 - 18	1743	1496	1206	1063	1163	1167
19 - 24	4369	3813	2912	2354	2154	2317
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	7651	7137	6817	6669	6162	5305
produkcyjnym (18-59/64 lat)	29829	29640	28170	25833	23909	22692
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	17693	17465	16613	15464	13900	12074
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	12136	12175	11557	10369	10009	10618
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	7783	8209	9320	10644	11347	11257
odsetek ogółem						
0 - 2	2,5%	2,6%	2,6%	2,3%	1,9%	1,6%
3 - 6	3,1%	4,9%	5,1%	5,4%	5,4%	4,7%
7 - 12	5,4%	4,9%	5,1%	5,4%	5,4%	4,7%
13 - 15	3,3%	2,8%	2,4%	2,7%	2,8%	2,8%
16 - 18	3,9%	3,3%	2,7%	2,5%	2,8%	3,0%
19 - 24	9,7%	8,5%	6,6%	5,5%	5,2%	5,9%
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	16,9%	15,9%	15,4%	15,5%	14,9%	13,5%
produkcyjnym (18-59/64 lat)	65,9%	65,9%	63,6%	59,9%	57,7%	57,8%
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	39,1%	38,8%	37,5%	35,8%	33,6%	30,8%
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	26,8%	27,1%	26,1%	24,0%	24,2%	27,0%
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	17,2%	18,2%	21,0%	24,7%	27,4%	28,7%

Tabl. 12. Obszar 5 - Zespół dzielnic południowych - wariant B /optymistyczny/

OBSZAR 5	2007	2010	2015	2020	2025	2030
OGÓŁEM	45263	45040	44542	43773	42450	40604
0 - 2	1152	1222	1278	1256	998	825
3 - 6	1409	1516	1662	1696	1593	1233
7 - 12	2442	2201	2261	2482	2541	2366
13 - 15	1497	1282	1063	1149	1249	1271
16 - 18	1743	1496	1205	1063	1193	1266
19 - 24	4369	3812	2913	2353	2161	2396
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	7651	7191	7052	7297	7187	6541
produkcyjnym (18-59/64 lat)	29829	29643	28170	25827	23903	22803
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	17693	17466	16612	15462	13903	12182
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	12136	12177	11558	10365	10000	10621
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	7783	8206	9320	10649	11360	11260
odsetek ogółem						
0 - 2	2,5%	2,7%	2,9%	2,9%	2,4%	2,0%
3 - 6	3,1%	4,9%	5,1%	5,7%	6,0%	5,8%
7 - 12	5,4%	4,9%	5,1%	5,7%	6,0%	5,8%
13 - 15	3,3%	2,8%	2,4%	2,6%	2,9%	3,1%
16 - 18	3,9%	3,3%	2,7%	2,4%	2,8%	3,1%
19 - 24	9,7%	8,5%	6,5%	5,4%	5,1%	5,9%
przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)	16,9%	16,0%	15,8%	16,7%	16,9%	16,1%
produkcyjnym (18-59/64 lat)	65,9%	65,8%	63,2%	59,0%	56,3%	56,2%
- w tym 18-44 lat (wiek mobilny)	39,1%	38,8%	37,3%	35,3%	32,8%	30,0%
- w tym 45-59/64 lat (wiek niemobilny)	26,8%	27,0%	25,9%	23,7%	23,6%	26,2%
poprodukcyjnym (60+ /65+ lat)	17,2%	18,2%	20,9%	24,3%	26,8%	27,7%

Liczba mieszkańców stałych i gospodarstwa domowe w jednostkach urbanistycznych - Prognoza biologiczna do roku 2030

Tabl. 1. Liczba mieszkańców - wariant A /pesymistyczny/

Symbol	Obszar prognozy /nazwy jednostek urbanistycznych wchodzących w skład obszaru/	2007	2010	2015	2020	2025	2030
A	Śródmieście	42510	41421	39587	37691	35676	33534
B+K	Brynów, Muchowiec	22935	22612	21927	20994	19808	18455
C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	16165	16009	15606	14960	14076	13037
D	Bogucice	13227	13255	13246	13067	12652	12025
E	Koszutka - Wełnowiec	8394	8175	7778	7345	6882	6404
F	Dąb - Józefowiec	21785	21461	20751	19771	18543	17188
G	Osiedle Tysiąclecia	23048	22707	21888	20724	19278	17710
H	Załęże	11183	11102	10929	10666	10292	9824
I	Osiedle Witosa - Załęże	12229	12261	12249	12038	11566	10876
J+Ł	Ligota-Panewniki, Załęska Hałda	31195	30800	29992	28891	27472	25841
L+M	Piotrowice-Ochojec (w tym Subcentrum Południe)	22750	22618	22276	21622	20623	19383
N+O+P	Podlesie, Kostuchna, Zarzecze	15172	15125	14980	14715	14293	13734
S	Murcki	5730	5692	5603	5467	5271	5019
T	Giszowiec	18189	18244	18228	17929	17264	16296
U	Janów - Nikiszowiec	11339	11256	11095	10844	10453	9945
W	Zawodzie	7455	7429	7323	7112	6796	6409
Y	Dąbrówka Mała	5268	5244	5187	5076	4896	4663
Z	Szopienice - Burowiec	16543	16420	16144	15760	15244	14603
KATOWICE		305117	301831	294789	284672	271085	254946
PRZYROST / UBYTEK LICZBY MIESZKAŃCÓW (ROK 2007 = 100)							
A	Śródmieście	100,0	97,4	93,1	88,7	83,9	78,9
B+K	Brynów, Muchowiec	100,0	98,6	95,6	91,5	86,4	80,5
C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	100,0	99,0	96,5	92,5	87,1	80,6
D	Bogucice	100,0	100,2	100,1	98,8	95,7	90,9
E	Koszutka - Wełnowiec	100,0	97,4	92,7	87,5	82,0	76,3
F	Dąb - Józefowiec	100,0	98,5	95,3	90,8	85,1	78,9
G	Osiedle Tysiąclecia	100,0	98,5	95,0	89,9	83,6	76,8
H	Załęże	100,0	99,3	97,7	95,4	92,0	87,8
I	Osiedle Witosa - Załęże	100,0	100,3	100,2	98,4	94,6	88,9
J+Ł	Ligota-Panewniki, Załęska Hałda	100,0	98,7	96,1	92,6	88,1	82,8
L+M	Piotrowice-Ochojec (w tym Subcentrum Południe)	100,0	99,4	97,9	95,0	90,7	85,2
N+O+P	Podlesie, Kostuchna, Zarzecze	100,0	99,7	98,7	97,0	94,2	90,5
S	Murcki	100,0	99,3	97,8	95,4	92,0	87,6
T	Giszowiec	100,0	100,3	100,2	98,6	94,9	89,6
U	Janów - Nikiszowiec	100,0	99,3	97,8	95,6	92,2	87,7
W	Zawodzie	100,0	99,7	98,2	95,4	91,2	86,0
Y	Dąbrówka Mała	100,0	99,5	98,5	96,4	92,9	88,5
Z	Szopienice - Burowiec	100,0	99,3	97,6	95,3	92,1	88,3
KATOWICE		100,0	98,9	96,6	93,3	88,8	83,6

Tabl. 2. Liczba mieszkańców - wariant B /optymistyczny/

Symbol	Obszar prognozy /nazwy jednostek urbanistycznych wchodzących w skład obszaru/	2007	2010	2015	2020	2025	2030
A	Śródmieście	42510	41466	39781	38220	36568	34697
B+K	Brynów, Muchowiec	22935	22636	22035	21279	20277	19064
C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	16165	16027	15684	15157	14389	13441
D	Bogucice	13227	13273	13323	13272	12984	12449
E	Koszutka - Wełnowiec	8394	8184	7817	7445	7043	6615
F	Dąb - Józefowiec	21785	21485	20854	20035	18969	17738
G	Osiedle Tysiąclecia	23048	22731	21988	20978	19689	18248
H	Załęże	11183	11116	10990	10830	10568	10188
I	Osiedle Witosa - Załęże	12229	12278	12320	12222	11855	11238
J+Ł	Ligota-Panewniki, Załęska Hałda	31195	30837	30150	29308	28147	26705
L+M	Piotrowice-Ochojec (w tym Subcentrum Południe)	22750	22647	22396	21934	21115	20010
N+O+P	Podlesie, Kostuchna, Zarzecze	15172	15143	15062	14935	14672	14238
S	Murcki	5730	5699	5631	5547	5410	5201
T	Giszowiec	18189	18269	18329	18194	17685	16829
U	Janów - Nikiszowiec	11339	11270	11156	11011	10731	10304
W	Zawodzie	7455	7437	7361	7212	6959	6619
Y	Dąbrówka Mała	5268	5251	5216	5153	5023	4828
Z	Szopienice - Burowiec	16543	16439	16231	15998	15657	15155
KATOWICE		305117	302188	296324	288730	277741	263567
PRZYROST / UBYTEK LICZBY MIESZKAŃCÓW (ROK 2007 = 100)							
A	Śródmieście	100,0	97,5	93,6	89,9	86,0	81,6
B+K	Brynów, Muchowiec	100,0	98,7	96,1	92,8	88,4	83,1
C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	100,0	99,1	97,0	93,8	89,0	83,1
D	Bogucice	100,0	100,3	100,7	100,3	98,2	94,1
E	Koszutka - Wełnowiec	100,0	97,5	93,1	88,7	83,9	78,8
F	Dąb - Józefowiec	100,0	98,6	95,7	92,0	87,1	81,4
G	Osiedle Tysiąclecia	100,0	98,6	95,4	91,0	85,4	79,2
H	Załęże	100,0	99,4	98,3	96,8	94,5	91,1
I	Osiedle Witosa - Załęże	100,0	100,4	100,7	99,9	96,9	91,9
J+Ł	Ligota-Panewniki, Załęska Hałda	100,0	98,9	96,7	94,0	90,2	85,6
L+M	Piotrowice-Ochojec (w tym Subcentrum Południe)	100,0	99,5	98,4	96,4	92,8	88,0
N+O+P	Podlesie, Kostuchna, Zarzecze	100,0	99,8	99,3	98,4	96,7	93,8
S	Murcki	100,0	99,5	98,3	96,8	94,4	90,8
T	Giszowiec	100,0	100,4	100,8	100,0	97,2	92,5
U	Janów - Nikiszowiec	100,0	99,4	98,4	97,1	94,6	90,9
W	Zawodzie	100,0	99,8	98,7	96,7	93,3	88,8
Y	Dąbrówka Mała	100,0	99,7	99,0	97,8	95,3	91,6
Z	Szopienice - Burowiec	100,0	99,4	98,1	96,7	94,6	91,6
KATOWICE		100,0	99,0	97,1	94,6	91,0	86,4

Liczba mieszkańców stałych i gospodarstwa domowe w jednostkach urbanistycznych - Prognoza biologiczna do roku 2030

Tabl. 3. Prognoza liczby gospodarstw domowych.
Obliczenie przy założeniu przeciętnej liczby osób w gospodarstwie domowym jak w roku 2002 (2,37)

Symbol	Obszar prognozy /nazwy jednostek urbanistycznych wchodzących w skład obszaru/	HORYZONTY CZASOWE PROGNOZY					
		2007	2010	2015	2020	2025	2030
WARIANT A PROGNOZY BIOLOGICZNEJ /PESYMISTYCZNY/							
A	Śródmieście	17937	17477	16703	15903	15053	14149
B+K	Brynów, Muchowiec	9677	9541	9252	8858	8358	7787
C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	6821	6755	6585	6312	5939	5501
D	Bogucice	5581	5593	5589	5514	5338	5074
E	Koszutka - Wetnowiec	3542	3449	3282	3099	2904	2702
F	Dąb - Józefowiec	9192	9055	8756	8342	7824	7252
G	Osiedle Tysiąclecia	9725	9581	9235	8744	8134	7473
H	Załęże	4719	4684	4611	4500	4343	4145
I	Osiedle Witosa - Załęże	5160	5173	5168	5079	4880	4589
J+Ł	Ligota-Panewniki, Załęska Hałda	13162	12996	12655	12190	11592	10903
L+M	Piotrowice-Ochojec (w tym Subcentrum Południe)	9599	9543	9399	9123	8702	8178
N+O+P	Podlesie, Kostuchna, Zarzecze	6402	6382	6321	6209	6031	5795
S	Murcki	2418	2402	2364	2307	2224	2118
T	Giszowiec	7675	7698	7691	7565	7284	6876
U	Janów - Nikiszowiec	4784	4749	4681	4576	4411	4196
W	Zawodzie	3146	3135	3090	3001	2868	2704
Y	Dąbrówka Mała	2223	2213	2189	2142	2066	1968
Z	Szopienice - Burowiec	6980	6928	6812	6650	6432	6162
SUMA		128742	127355	124384	120115	114382	107572
WARIANT B PROGNOZY BIOLOGICZNEJ /OPTYMISTYCZNY/							
A	Śródmieście	17937	17496	16785	16127	15430	14640
B+K	Brynów, Muchowiec	9677	9551	9297	8978	8556	8044
C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	6821	6762	6618	6395	6071	5671
D	Bogucice	5581	5600	5622	5600	5478	5253
E	Koszutka - Wetnowiec	3542	3453	3298	3141	2972	2791
F	Dąb - Józefowiec	9192	9065	8799	8454	8004	7484
G	Osiedle Tysiąclecia	9725	9591	9278	8851	8308	7700
H	Załęże	4719	4690	4637	4570	4459	4299
I	Osiedle Witosa - Załęże	5160	5181	5198	5157	5002	4742
J+Ł	Ligota-Panewniki, Załęska Hałda	13162	13011	12722	12366	11876	11268
L+M	Piotrowice-Ochojec (w tym Subcentrum Południe)	9599	9556	9450	9255	8909	8443
N+O+P	Podlesie, Kostuchna, Zarzecze	6402	6389	6355	6302	6191	6008
S	Murcki	2418	2405	2376	2341	2283	2195
T	Giszowiec	7675	7708	7734	7677	7462	7101
U	Janów - Nikiszowiec	4784	4755	4707	4646	4528	4348
W	Zawodzie	3146	3138	3106	3043	2936	2793
Y	Dąbrówka Mała	2223	2216	2201	2174	2119	2037
Z	Szopienice - Burowiec	6980	6936	6849	6750	6606	6395
SUMA		128742	127505	125031	121827	117190	111210

Liczba gospodarstw domowych w roku 2002 wg Narodowego Spisu Powszechnego - 135579

Tabl. 4. Prognoza liczby gospodarstw domowych.
Obliczenie przy założeniu przeciętnej liczby osób w wieku 24 lata i więcej w gospodarstwie domowym jak w roku 2002 (1,71)

Symbol	Obszar prognozy /nazwy jednostek urbanistycznych wchodzących w skład obszaru/	HORYZONTY CZASOWE PROGNOZY					
		2007	2010	2015	2020	2025	2030
A	Śródmieście	19008	18519	18035	17537	16619	15628
B+K	Brynów, Muchowiec	10381	10282	10231	9871	6631	8695
C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	7509	7467	7354	7067	5865	6141
D	Bogucice	5673	5785	6040	6056	3201	5575
E	Koszutka - Wetnowiec	3886	3773	3628	3435	8710	2996
F	Dąb - Józefowiec	10037	9880	9692	9284	9125	8073
G	Osiedle Tysiąclecia	10867	10665	10355	9831	4640	8399
H	Załęże	4732	4720	4767	4760	5437	4501
I	Osiedle Witosa - Załęże	5439	5554	5751	5686	12726	5085
J+L	Ligota-Panewniki, Załęska Hałda	13799	13717	13747	13406	9318	12046
L+M	Piotrowice-Ochojec (w tym Subcentrum Południe)	10160	10215	10344	10085	9612	9061
N+O+P	Podlesie, Kostuchna, Zarzecze	6273	6282	6481	6536	6475	6323
S	Murcki	2377	2374	2468	2488	2448	2337
T	Giszowiec	7889	8058	8427	8376	8057	7605
U	Janów - Nikiszowiec	4788	4804	4957	4947	4806	4594
W	Zawodzie	3293	3313	3325	3259	3149	2984
Y	Dąbrówka Mała	2240	2279	2337	2326	2256	2144
Z	Szopienice - Burowiec	6908	6888	6987	7027	6906	6715
SUMA		135261	134574	134926	131977	125981	118903

Obliczenie na podstawie prognozy biologicznej bez względu na wariant - pomija liczbę osób w wieku 24 lata i mniej, będącą wynikiem prognozy

Liczba mieszkańców w jednostkach urbanistycznych (stan faktyczny) - Prognoza pomigracyjna do roku 2030

Symbol	Obszar prognozy /nazwy jednostek urbanistycznych wchodzących w skład obszaru/	Ludność stałe zamieszkała 2007	Ludność czasowo zamieszkała 2007	Przyrost ludności w stosunku do roku 2007 /założenie na podst. hipotezy przyrostu liczby mieszkań/				Prognoza pomigracyjna (mieszkańcy stali)				Prognoza pomigracyjna (ludność faktycznie zamieszkała)			
				2010	2015	2020	2030	2010	2015	2020	2030	2010	2015	2020	2030
A	Śródmieście	42510	1780	650	11838	12699	12700	42116	51619	50919	47397	43896	53399	52699	49177
B+K	Brynów (Muchowiec)	22935	641	714	7033	7278	7329	23350	29068	28557	26393	23991	29709	29198	27034
C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	16165	904	970	1396	1769	2734	16997	17080	16926	16175	17901	17984	17830	17079
D	Bogucice	13227	450	0	209	2365	2364	13273	13532	15637	14813	13723	13982	16087	15263
E	Koszutka - Wełnowiec	8394	188	85	1282	1282	1756	8269	9099	8727	8371	8457	9287	8915	8559
F	Dąb - Józefowiec	21785	435	1824	2783	3253	6372	23309	23637	23288	24110	23744	24072	23723	24545
G	Osiedle Tysiąclecia	23048	542	358	5983	6402	6556	23089	27971	27380	24804	23631	28513	27922	25346
H	Załęże	11183	431	0	35	34	35	11115	11025	10864	10223	11546	11456	11295	10654
I	Osiedle Witosa - Załęże	12229	173	739	2328	2586	2585	13017	14648	14808	13823	13190	14821	14981	13996
J+Ł	Ligota-Panewniki (Załęska Hałda)	31195	2625	1380	2006	2841	7095	32217	32156	32149	33800	34842	34781	34774	36425
L+M	Piotrowice-Ochojec (Subcentrum Południe)	22750	708	1252	2853	2865	3712	23899	25249	24799	23722	24607	25957	25507	24430
N+O+P	Podlesie (Kostuchna, Zarzecze)	15172	203	1657	4579	4779	9712	16800	19641	19714	23950	17003	19844	19917	24153
R+S	Murcki	5730	65	0	0	0	0	5700	5631	5546	5201	5765	5696	5611	5266
T	Giszowiec	18189	286	0	2572	2917	2917	18269	20901	21111	19746	18555	21187	21397	20032
U	Janów - Nikiszowiec	11339	157	0	189	2606	3158	11270	11345	13617	13462	11427	11502	13774	13619
W	Zawodzie	7455	207	806	805	805	805	8243	8166	8017	7424	8450	8373	8224	7631
Y	Dąbrówka Mała	5268	143	250	264	331	606	5501	5480	5484	5434	5644	5623	5627	5577
Z	Szopienice - Burowiec	16543	596	0	2012	2695	4923	16439	18243	18693	20078	17035	18839	19289	20674
RAZEM:		305117	10534	10685	48167	57507	75359	312873	344491	346236	338926	323407	355025	356770	349460
				Zmiana stanu zaludnienia w stosunku do roku 2007 bez uwzględnienia migracji (wariant optymistyczny) *				Udział napływu migracyjnego w stosunku do stanu zaludnienia wynikającego z prognozy biologicznej *				Zmiana stanu zaludnienia w stosunku do roku 2007 z uwzględnieniem migracji *			
				2010	2015	2020	2030	2010	2015	2020	2030	2010	2015	2020	2030
A	Śródmieście			97,5	93,6	89,9	81,6	1,6	29,8	33,2	36,6	103,3	125,6	124,0	115,7
B+K	Brynów (Muchowiec)			98,7	96,1	92,8	83,1	3,2	31,9	34,2	38,4	104,6	129,5	127,3	117,9
C	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego			99,1	97,0	93,8	83,1	6,1	8,9	11,7	20,3	110,7	111,3	110,3	105,7
D	Bogucice			100,3	100,7	100,3	94,1	0,0	1,6	17,8	19,0	103,7	105,7	121,6	115,4
E	Koszutka - Wełnowiec			97,5	93,1	88,7	78,8	1,0	16,4	17,2	26,5	100,8	110,6	106,2	102,0
F	Dąb - Józefowiec			98,6	95,7	92,0	81,4	8,5	13,3	16,2	35,9	109,0	110,5	108,9	112,7
G	Osiedle Tysiąclecia			98,6	95,4	91,0	79,2	1,6	27,2	30,5	35,9	102,5	123,7	121,1	110,0
H	Załęże			99,4	98,3	96,8	91,1	0,0	0,3	0,3	0,3	103,2	102,4	101,0	95,3
I	Osiedle Witosa - Załęże			100,4	100,7	99,9	91,9	6,0	18,9	21,2	23,0	107,9	121,2	122,5	114,4
J+Ł	Ligota-Panewniki (Załęska Hałda)			98,9	96,7	94,0	85,6	4,5	6,7	9,7	26,6	111,7	111,5	111,5	116,8
L+M	Piotrowice-Ochojec (Subcentrum Południe)			99,5	98,4	96,4	88,0	5,5	12,7	13,1	18,6	108,2	114,1	112,1	107,4
N+O+P	Podlesie (Kostuchna, Zarzecze)			99,8	99,3	98,4	93,8	10,9	30,4	32,0	68,2	112,1	130,8	131,3	159,2
R+S	Murcki			99,5	98,3	96,8	90,8	0,0	0,0	0,0	0,0	100,6	99,4	97,9	91,9
T	Giszowiec			100,4	100,8	100,0	92,5	0,0	14,0	16,0	17,3	102,0	116,5	117,6	110,1
U	Janów - Nikiszowiec			99,4	98,4	97,1	90,9	0,0	1,7	23,7	30,6	100,8	101,4	121,5	120,1
W	Zawodzie			99,8	98,7	96,7	88,8	10,8	10,9	11,2	12,2	113,3	112,3	110,3	102,4
Y	Dąbrówka Mała			99,7	99,0	97,8	91,6	4,8	5,1	6,4	12,6	107,1	106,7	106,8	105,9
Z	Szopienice - Burowiec			99,4	98,1	96,7	91,6	0,0	12,4	16,8	32,5	103,0	113,9	116,6	125,0
RAZEM:				99,0	97,1	94,6	86,4	3,5	16,3	19,9	28,6	106,0	116,4	116,9	114,5

* mieszkańcy stali

Tabl. 1. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów ekonomicznych 1995 - 2006

Wyszczególnienie a-2006 b-2000 c-1995		Ogółem	Sektor rolniczy	Sektor przemysłowy	Sektor usług rynkowych	Sektor usług nierynkowych
KATOWICE	a	42 909	155	6 613	32 849	3 292
	b	38 860	137	6 585	29 499	2 631
	c	33 233	106	5 871	25 628	1 628
Gliwice	a	21 037	91	3 691	15 740	1 515
	b	18 437	78	3 492	13 666	1 196
	c	13 596	42	2 807	10 026	721
Sosnowiec	a	24 459	98	4 041	18 840	1 480
	b	22 657	77	4 051	17 274	1 251
	c	17 317	52	3 063	13 504	698
Częstochowa	a	24 853	260	5 785	16 950	1 838
	b	26 124	165	6 665	17 661	1 628
	c	21 641	111	6 459	14 128	943
Bielsko - Biała	a	23 365	166	4 879	16 508	1 812
	b	23 430	175	5 391	16 330	1 521
	c	16 985	81	4 343	11 865	696
Kraków	a	104 426	472	18 125	77 444	8 385
	b	88 883	360	17 518	64 970	6 004
	c	63 364	288	12 977	47 325	2 774
Wrocław	a	92 954	517	16 827	68 772	6 838
	b	88 149	408	18 341	63 896	5 476
	c	61 344	265	13 490	44 557	3 032

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Tabl. 2. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własności 1995 - 2006

Wyszczególnienie a-2006 b-2000 c-1995		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
KATOWICE	a	42 909	1 593	41 316
	b	38 860	748	38 112
	c	33 233	418	32 815
Gliwice	a	21 037	1 704	19 333
	b	18 437	1 494	16 943
	c	13 596	278	13 318
Sosnowiec	a	24 459	620	23 839
	b	22 657	533	22 124
	c	17 317	178	17 139
Częstochowa	a	24 853	406	24 447
	b	26 124	375	25 749
	c	21 641	289	21 352
Bielsko - Biała	a	23 365	765	22 600
	b	23 430	600	22 830
	c	16 985	188	16 797
Kraków	a	104 426	1 814	102 612
	b	88 883	1 121	87 762
	c	63 364	836	62 528
Wrocław	a	92 954	4 731	88 223
	b	88 149	4 376	83 773
	c	61 344	599	60 74

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Tabl. 3. Podmioty gospodarki narodowej wg klas wielkości 2002 - 2006

Wyszczególnienie a-2006 b-2004 c-2002		Ogółem	0-9	10 - 49	50 - 249	250 - 999	1000 i więcej
KATOWICE	a	42 909	40 106	2 255	442	81	25
	b	42 084	39 289	2 260	434	74	27
	c	41 092	38 348	2 181	450	86	27
Gliwice	a	21 037	19 669	1 113	208	44	3
	b	20 996	19 655	1 087	207	44	3
	c	20 167	18 862	1 047	206	45	7
Sosnowiec	a	24 459	23 421	874	133	27	4
	b	25 903	24 880	857	130	32	4
	c	24 952	23 949	807	154	37	5
Częstochowa	a	24 853	23 449	1 139	221	39	5
	b	25 978	24 578	1 114	244	37	5
	c	26 993	25 632	1 071	243	35	12
Bielsko - Biała	a	23 365	22 057	1 032	219	50	7
	b	23 977	22 723	983	218	46	7
	c	24 852	23 596	962	234	52	8
Kraków	a	104 426	98 751	4 597	886	156	36
	b	104 051	98 482	4 464	910	157	38
	c	99 133	93 968	4 046	898	181	40
Wrocław	a	92 954	89 497	2 716	596	113	32
	b	94 465	91 162	2 554	606	111	32
	c	93 053	90 037	2 239	608	136	33

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Tabl. 4. Pracujący wg sektorów ekonomicznych 1995 - 2007

Wyszczególnienie a-2007 b-2000 c-1995		Ogółem	Sektor rolniczy	Sektor przemysłowy	Sektor usług rynkowych	Sektor usług nierynkowych
KATOWICE	a	158 274	447	44 104	78 045	35 678
	b	158 496	537	56 084	67 152	34 723
	c	186 323	478	78 753	73 689	33 403
Gliwice	a	70 756	620	30 041	27 463	12 632
	b	63 629	324	26 620	23 823	12 862
	c	82 497	228	40 553	28 533	13 183
Sosnowiec	a	51 721	262	19 209	19 588	12 662
	b	50 908	172	22 033	15 398	13 305
	c	68 227	207	36 425	17 627	13 968
Częstochowa	a	79 072	808	33 826	25 846	18 592
	b	74 018	207	31 569	22 409	19 833
	c	81 740	130	38 343	24 367	18 900
Bielsko - Biała	a	65 830	502	29 210	23 196	12 922
	b	58 926	273	26 434	19 182	13 037
	c	72 832	254	38 463	21 576	12 539
Kraków	a	274 841	2 259	67 852	130 157	74 573
	b	259 725	920	85 465	100 488	72 852
	c	282 907	1 415	112 584	98 892	70 016
Wrocław	a	213 863	1587	51 388	102 863	58 025
	b	200 260	723	60 862	81 245	57 430
	c	214 593	875	79 026	75 981	58 711

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Tabl. 5. Pracujący wg sektorów własności 1999 - 2007

Wyszczególnienie a-2007 b-2001 c-1999		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
KATOWICE	a	158 274	69 618	88 656
	b	156 235	74 391	81 844
	c	179 299	87 692	91 607
Gliwice	a	70 756	26 413	44 343
	b	62 694	31 462	31 232
	c	71 052	36 884	34 168
Sosnowiec	a	51 721	17 661	34 060
	b	49 557	19 448	30 109
	c	58 848	26 358	32 490
Częstochowa	a	79 072	25 106	53 966
	b	74 418	34 452	39 966
	c	80 467	37 274	43 193
Bielsko - Biała	a	65 830	19 124	46 706
	b	58 431	21 334	37 097
	c	65 631	23 603	42 028
Kraków	a	274 841	100 209	174 632
	b	250 104	116 009	134 095
	c	284 670	139 072	145 598
Wrocław	a	213 863	77 450	136 413
	b	192 541	83 328	109 213
	c	215 894	93 978	121 916

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Tabl. 6. Pracujący wg sektorów ekonomicznych 1995 - 2007 - struktura i dynamika

Wyszczególnienie a-2007 w % b-1995 w % c-1995=100		Ogółem	Sektor rolniczy	Sektor przemysłowy	Sektor usług rynkowych	Sektor usług nierynkowych
Katowice	a	100,0	0,3	27,9	49,3	22,5
	b	100,0	0,2	42,3	39,6	17,9
	c	84,9	93,5	56,0	105,9	106,8
Gliwice	a	100,0	0,9	42,5	38,8	17,9
	b	100,0	0,3	49,1	34,6	16,0
	c	85,8	271,9	74,1	96,2	95,8
Sosnowiec	a	100,0	0,5	37,1	37,9	24,5
	b	100,0	0,3	53,4	25,8	20,5
	c	75,8	126,6	52,7	111,1	90,7
Częstochowa	a	100,0	1,0	42,8	32,7	23,5
	b	100,0	0,2	46,9	29,8	23,1
	c	96,7	621,5	88,2	106,1	98,4
Bielsko - Biała	a	100,0	0,8	44,4	35,2	19,6
	b	100,0	0,4	52,8	29,6	17,2
	c	90,4	197,6	75,9	107,5	103,1
Kraków	a	100,0	0,8	24,7	47,4	27,1
	b	100,0	0,5	39,8	34,9	24,8
	c	97,1	159,6	60,3	131,6	106,5
Wrocław	a	100,0	0,7	24,0	48,1	27,1
	b	100,0	0,4	36,8	35,4	27,4
	c	99,7	181,4	65,0	135,4	98,8

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

SYMBOL OBIEKTU /wg oznaczenia na mapie	Obiekt	Lokalizacja	Pow. terenu ^x [m ²]	Pow. całkowita ^x [m ²]	Pow. sprzedażowa ^{x, xx} [m ²]	Sklep główny (tzw. kotwica)	Liczba sklepów w galerii	Pow. galerii [m ²]	Parkingi - liczba miejsc ^{x, xxx}
1	2	3	4	6	7	8	9	10	11
GALERIE HANDLOWE									
GH01	pasaż handlowy hotel Monopol	ul. Dworcowa 5, ul. Dyrekcyjna 2	1 000	1 985	1 822				
GH02	pasaż handlowy hotel Qubus	ul. Uniwersytecka 13		5 000	4 425				
RAZEM:			1 000	6 985	6 247				
WIELKOPOWIERZCHNIOWE OBIEKTY HANDLOWE									
REGIONALNE CENTRUM HANDLOWE									
RCH01	Silesia City Center	ul. Chorzowska 107	200 000	111 370	66 331	Tesco Saturn	250	40 000	3 000
PARKI HANDLOWE									
PH01	PH "3 STAWY" :		83 991	54 690	34 414		51	15 500	1 821
H03	CH "3 STAWY"	ul. Pułaskiego 60	60 000	40 000	23 300	REAL	51	15 500	1 390
SW01	GO SPORT	ul. Alpejska 3, 5	2 616	2 000	1 540				160
SW02	CONFORAMA	ul. Alpejska 4	10 352	5 860	4 549				100
SW03	MEDIA MARKT	ul. Alpejska 6	4 693	3 860	2 800				50
SW04	KOMFORT	ul. Alpejska 8	2 130	1 470	1 100				21
SW05	TATI	ul. Alpejska 10	4 200	1 500	1 125				100
PH02	PH „RAWA” :		77 064	35 150	26 775		16	1 600	1 780
SW06	IKEA	al. Rożdzieńskiego 95	44 306	30 400	24 875				1 390
DH04	RAWA	al. Rożdzieńskiego 97	32 758	4 750	1 900	BOMI	16	1 600	390
PH03	PH „DĄBRÓWKA” :		87 714	35 512	27 311		13	4 000	800
SW07	CASTORAMA	al. Rożdzieńskiego 198	37 288	14 012	11 191				550
H04	CARREFOUR	al. Rożdzieńskiego 200	50 426	21 500	16 120	CARREFOUR	13	4 000	250
RAZEM:			248 769	125 352	88 500		80	21 100	4 401
HIPERMARKETY									
H01	AUCHAN	trasa Renców 30	93 400	25 778	17 482	AUCHAN	18	5 500	1 950
H02	E.LECLERC	ul. Jankego 15d	19 098	5 703	3 300				350
RAZEM:			112 498	31 481	20 782		18	5 500	2 300
SUPERMARKETY									
S01	ALMA	ul. Kościuszki 88, 90	10 165	2 470	1 850				120
S02	BIEDRONKA	ul. Generała Le Ronda	3 225	800	620				30
S03	BIEDRONKA	ul. Uniczowska 20	2 478	1 080	813				
S04	BIEDRONKA	ul. Radockiego 150	3 981	1 120	723				
S05	BIEDRONKA	ul. Rolna 14	2 258	943	612				
S06	BIEDRONKA	ul. Zawiszy Czarnego 8	714	714	500				0
S07	BIEDRONKA	ul. Uniwersytecka 12	1 531	616	460				10
S08	CARREFOUR EXPRESS	ul. 1 Maja 11	2 044	692	465				40
S09	CARREFOUR EXPRESS	ul. Wojciecha 3	2 597	1 920	1 399				
S10	CARREFOUR EXPRESS	ul. Józefowska 108	2 333	787	568				25
S11	ELEA	ul. Ligonía 21	2 401	1 002	672				30
S12	LIDL	ul. Kolejowa 53	7 191	1 540	1 205				150
S13	LIDL	ul. Chrobrego 3	11 250	1 800	1 295				180
S14	LIDL	ul. Graniczna 65	8 785	1 800	1 295				140
S15	PIOTR I PAWEŁ	ul. Bażantów 2, 4	1 277	1 170	879				
S16	PLUS	ul. Ks. B. Bednorza 2a-6	2 000	1 020	765				20
S17	PLUS	ul. Mysłowicka 37	880	650	480				20
S18	PLUS	ul. Uniwersytecka 4	1 529	917	635				25
S19	SKLEP ELDE	ul. Kotlarza 10a	1 180	780	429				
S20	TESCO	ul. Radockiego 70B	1 150	1 000	979				
S21	TESCO	ul. Tysiąclecia 1	3 450	1 080	759				70
S22	PSS „SPOŁEM"	ul. Wojciecha 23	2 100	813	423				
S23	PSS „SPOŁEM"	al. Korfańtego 5	2 000	1 440	745				
S24	PSS „SPOŁEM"	ul. Ks. Bpa Kominka 6	1 600	565	402				15
S25	PSS „SPOŁEM"	ul. Wojciecha 1	2 365	1 098	460				
S26	PSS „SPOŁEM"	ul. Markiefki 71	2 000	830	535				5
RAZEM:			82 484	28 647	19 968				880

SYMBOL OBIEKTU /wg oznaczenia na mapie	Obiekt	Lokalizacja	Pow. terenu ^x [m ²]	Pow. całkowita ^x [m ²]	Pow. sprzedażowa ^{x, xx} [m ²]	Sklep główny (tzw. kotwica)	Liczba sklepów w galerii	Pow. galerii [m ²]	Parkingi - liczba miejsc ^{x, xxx}
1	2	3	4	6	7	8	9	10	11
DOMY TOWAROWE									
DT01	BELG	ul. Przemysłowa 3	17 950	6 200	4 650	CARREFOUR EXPRESS	22	4 700	300
DT02	BOCONCEPT	ul. Dworska 12	1 055	904	625				12
DT03	BUDOHIT	al. Rożdzieńskiego 188a	20 649	6 150	4 600				
DT04	CH "AGATA"	al. Rożdzieńskiego 93	33 885	14 951	14 103				140
DT05	DH „CENTRUM"	ul. Skargi 6	10 077	7 200	4 248	CARREFOUR EXPRESS			
DT06	DH „ŚLAZAK"	ul. Mickiewicza 7	3 000	2 400	2 000				
DT07	DH „ZENIT"	ul. Rynek 12	1 380	6 737	2 738				
DT08	OBI	ul. Rolna 4	29 310	10 174	7 600				250
DT09	PH DYWYTA	ul. Bocheńskiego 64	1 491	1 228	1 025				10
DT10	PRAKTIKER	al. Górnośląska 57	20 300	7 450	5 550				200
DT11	ROŹDZIEŃ	al. Rożdzieńskiego 201, 203	14 573	9 915	7 440				180
DT12	SKARBK	ul. Mickiewicza 4	2 262	11 057	5 536				
DT13	TOWARZYSTWO JEDNOLITYCH CEN	ul. Krakowska 199, 201	2 486	1 320	991				
DT14	TTW OPEX	al. Rożdzieńskiego 191	24 700	10 070	7 759				220
RAZEM:			183 118	95 756	68 865		22	4 700	452
DOMY HANDLOWE									
DH01	DEICHMANN	ul. 3 Maja 11	2 859	1 625	903				
DH02	H&M	ul. Stawowa 9	700	2 611	2 083				
DH03	PAWILON HANDLOWO- USŁUGOWY	ul. Ordona 7	2 600	1 820	745				
DH05	PAWILON HANDLOWO- USŁUGOWY	al. Rożdzieńskiego 88a	4 170	1 280	515				
DH06	PAWILON HANDLOWY	ul. Józefowska 90	2 100	825	411				
RAZEM:			12 429	8 161	4 246				
SKLEPY PÓŁHURTOWE									
SP01	FHU "SANEX"	ul. Obroki 107	7 556	2 200	1 766				
SP02	MAKRO	ul. Pukowca 25	73 000	11 700	8 780				1 000
SP03	SELGROS	ul. Lwowska 32	54 360	16 280	11 185				600
RAZEM:			134 916	30 180	21 731				1 600
ŁĄCZNIE OBIEKTY WOH:			974 214	430 947	290 423		370	71 300	12 633
ZAMIERZENIA ROZBUDOWY									
Z01	Decathlon	Reńców 30							
Z02	Centrum handlowo- usługowo-biurowe z hotelem	Rożdzieńskiego 95	41 548	30 471	20 000				
Z03	rozbudowa domu towarowego Supersam na zespół handlowo-biurowy	Skargi 6	9 764	29 610	10 000				
Z04	Neinver - przebudowa dworca kolejowego wraz budową obiektu handlowo-usługowo- -biurowego	Plac Szewczyka 1	81 811	132 199	48 529				1 449
RAZEM:			133 123	192 280	78 529				1 449

rodzaj WOH opracowano na podstawie statystycznej i planistycznej klasyfikacji obiektów handlowych;
^x wartość podana we wniosku o pozwolenie na działalność WOH lub oszacowana na podstawie innych źródeł danych, wskaźników;
^{xx} przy szacowaniu powierzchni sprzedażowej przyjęto założenie, że stanowi ona 75% powierzchni całkowitej;
^{xxx} przy szacowaniu liczby miejsc parkingowych przyjęto wskaźnik 25 m2 / 1 m.p.
(stan na styczeń 2008 r.)

Tabl. 1. Dochody budżetów gmin 1995 - 2007 (w tys. zł)

Wyszczególnienie a-2007 b-2000 c-1995		Ogółem	Dochody własne			Dotacje celowe z budżetu państwa	Subwencje
			Ogółem	Podatek od nieruchomości	udział w podatku dochodowym od osób fizycznych		
KATOWICE	a	1 146 119	832 020	158 021	360 520	214 144	86 339
	b	739 990	395 797	101 772	143 249	120 935	222 613
	c	281 948	86 595	41 193	54 345	81 693	39 841
Gliwice	a	720 811	470 395	94 334	177 822	144 800	56 469
	b	436 294	250 901	47 143	65 472	67 544	117 530
	c	136 293	51 420	24 838	32 478	22 123	24 641
Sosnowiec	a	607 990	364 131	80 700	190 889	126 482	55 607
	b	379 655	214 247	37 362	80 261	61 103	103 958
	c	154 650	38 640	20 539	37 844	47 358	28 794
Częstochowa	a	712 038	356 121	93 702	176 322	204 767	88 256
	b	426 872	172 018	49 068	64 955	98 160	154 285
	c	159 435	47 297	24 749	23 208	54 247	32 264
Bielsko - Biała	a	544 677	346 994	92 879	156 581	130 866	54 310
	b	368 659	195 370	48 790	65 472	61 589	109 167
	c	129 699	42 330	21 928	32 478	60 285	3 776
Kraków	a	2 809 318	1 991 133	296 369	769 732	534 033	227 655
	b	1 324 307	668 075	174 902	243 505	253 151	399 707
	c	437 524	168 653	77 921	96 685	59 912	84 521
Wrocław	a	2 667 199	1 992 728	242 955	654 181	363 120	137 008
	b	1 488 545	854 876	127 528	211 792	281 334	332 895
	c	426 386	167 924	50 238	78 268	94 816	72 643

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Tabl. 3. Wydatki budżetów gmin 1995 - 2007 (w tys. zł)

Wyszczególnienie a-2007 b-2000 c-1995		Ogółem	Dotacje	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	Wynagrodzenia	Zakup materiałów i usług	Wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne
KATOWICE	a	1 017 029	92 505	96 022	291 094	149 218	223 724
	b	755 068	69 194	40 898	245 313	158 718	150 905
	c	287 629	67 841	15 023	72 190	56 678	38 666
Gliwice	a	720 975	45 370	57 592	165 545	183 738	199 212
	b	457 789	32 599	28 529	140 915	130 527	74 664
	c	134 977	54 654	7 563	16 129	30 600	18 256
Sosnowiec	a	577 320	31 426	61 661	181 424	87 093	138 703
	b	413 401	29 840	28 801	141 864	99 477	54 868
	c	159 558	58 952	9 687	24 899	28 680	20 921
Częstochowa	a	724 781	63 097	76 097	240 687	88 878	155 873
	b	473 024	50 852	34 109	195 736	85 898	54 693
	c	157 066	95 523	10 469	6 879	23 816	16 391
Bielsko - Biała	a	533 432	79 737	44 833	164 494	80 978	105 260
	b	367 564	50 303	20 705	137 723	65 498	55 358
	c	129 480	15 420	9 499	32 601	28 176	27 082
Kraków	a	3 009 373	309 709	180 443	687 260	806 353	739 086
	b	1 486 104	171 868	87 679	498 766	257 820	270 794
	c	418 473	58 342	27 083	83 507	129 708	57 180
Wrocław	a	2 645 878	175 597	127 273	591 568	737 596	787 774
	b	1 621 302	91 596	62 520	437 029	565 698	334 853
	c	458 666	137 883	15 699	95 604	107 334	50 788

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Tabl. 2. Dochody budżetów gmin 1995 - 2007 - struktura i dynamika

Wyszczególnienie a-struktura 2007 [%] b-struktura 2000 [%] c-dynamika 95-07 [%]		Ogółem	Dochody własne			Dotacje celowe z budżetu państwa	Subwencje
			Ogółem	Podatek od nieruchomości	udział w podatku dochodowym od osób fizycznych		
KATOWICE	a	100	72,6	13,8	31,5	18,7	7,5
	b	100	53,5	13,8	19,4	16,3	30,1
	c	406	960	383	663	262	216
Gliwice	a	100	65,3	13,1	24,7	20,1	7,8
	b	100	57,5	10,8	15,0	15,5	26,9
	c	528	914	379	547	654	229
Sosnowiec	a	100	59,9	13,3	31,4	20,8	9,1
	b	100	56,4	9,8	21,1	16,1	27,4
	c	393	942	392	504	267	193
Częstochowa	a	100	50,0	13,2	24,8	28,8	12,4
	b	100	40,3	11,5	15,2	23,0	36,1
	c	446	752	378	759	377	273
Bielsko - Biała	a	100	63,7	17,1	28,7	24,0	10,0
	b	100	53,0	13,2	17,8	16,7	29,6
	c	420	819	423	482	217	1438
Kraków	a	100	70,9	10,5	27,4	19,0	8,1
	b	100	50,4	13,2	18,4	19,1	30,2
	c	642	1180	380	796	891	269
Wrocław	a	100	74,7	9,1	24,5	13,6	5,1
	b	100	57,4	8,6	14,2	18,9	22,4
	c	625	1186	483	835	383	188

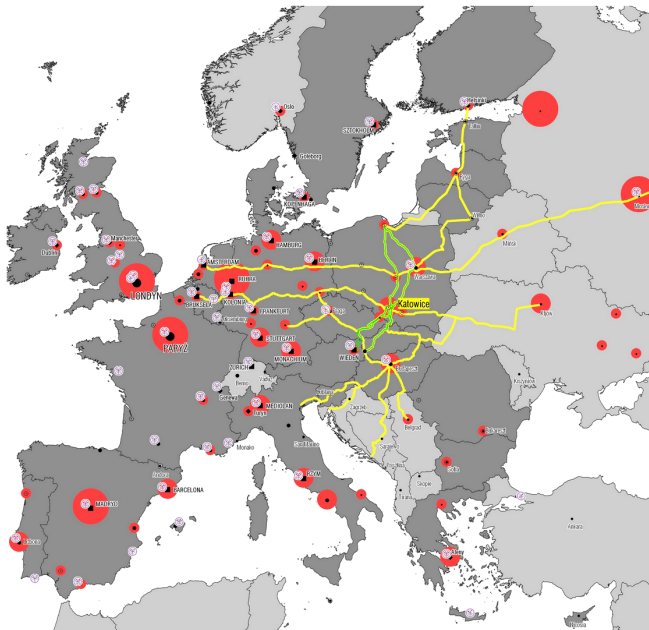
Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Tabl. 1. Struktura władania gruntami. Bilans terenu - powierzchnia w ha (stan na sierpień 2007 r.)

Rodzaj	Kod	Śródmieście	Muchowiec	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	Bogucice	Koszutka - Wetnowiec	Dąb - Józefowiec	Osiedle Tysiąclecia	Zatęże	Osiedle Witosa - Zatęże	Zatęska Hałda	Brynów	Subcentrum Południe	Ligota - Panewniki	Piotrowice - Ochojec	Zarzeczce	Podlesie	Kostuchna	Murcki	Lasy Murckowskie	Giszowiec	Janów - Nikiszowiec	Zawodzie	Dąbrówka Mała	Szopienice - Burowiec	
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	W	Y	Z	SUMA
GRUNTY SKARBU PAŃSTWA NIE ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE																										
- zasób gruntów	1	1,50	0,03	0,23	0,01	1,21	1,03	0,00	0,10	1,44	6,39	0,38	0,23	0,00	0,01	1,10	1,95	0,00	0,00	0,68	0,13	6,01	0,70	0,01	3,99	27,11
- we władaniu PGL Lasy Państwowe	3	0,00	145,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	38,57	191,75	32,28	2,57	270,48	82,38	231,02	337,62	583,21	3051,86	849,24	281,51	703,92	89,85	0,00	0,00	6891,30
- we władaniu pozostałych osób i jednostek organizacyjnych	4	52,48	35,36	29,02	8,01	8,88	14,93	52,19	26,88	24,45	21,39	29,96	4,54	34,38	11,16	27,53	8,41	51,85	64,74	43,39	76,82	33,61	54,42	47,64	68,44	830,45
GRUNTY PKP	8	75,16	119,73	11,83	7,20	3,46	5,61	0,40	12,70	14,40	8,29	10,71	18,06	15,90	0,00	25,49	10,81	17,97	2,87	11,73	19,68	94,47	31,33	10,45	60,86	589,13
GRUNTY SKARBU PAŃSTWA ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE																										
- państwowym osobom prawnym	6	0,70	0,74	0,21	0,00	0,36	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00	3,76	0,00	0,00	0,00	0,64	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,61	1,94	9,60
- spółdzielniom mieszkaniowym	5	1,51	0,10	1,29	0,36	2,07	8,27	0,04	3,24	1,76	0,00	2,28	0,00	0,27	0,00	0,00	0,00	1,96	0,00	0,00	10,15	3,42	1,14	4,17	17,26	59,29
- pozostałym osobom	7	75,12	53,92	27,24	34,63	94,51	40,46	11,56	73,97	140,44	22,24	91,37	59,83	20,96	0,00	0,34	110,93	69,21	78,79	159,21	138,70	98,93	172,23	61,49	202,70	1838,77
GRUNTY GMINY NIE ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE																										
- zasób gruntów	9	36,92	78,13	75,65	43,82	21,43	39,52	46,31	19,17	64,29	53,84	30,39	11,06	29,40	6,71	50,79	45,24	30,12	7,74	13,63	126,54	105,32	89,33	81,27	184,60	1291,24
- pozostałe grunty	10	120,69	35,86	22,13	42,85	38,43	33,51	28,37	27,56	72,93	34,88	115,59	7,26	46,04	7,90	22,94	35,64	23,00	1,14	42,69	30,18	89,43	26,65	71,66	35,30	1012,62
GRUNTY GMINY WE WSPÓŁWLASNOŚCI Z INNYMI OSOBAMI	11	13,57	0,00	0,39	0,75	2,04	16,25	1,09	0,91	0,13	0,00	1,99	0,30	1,16	0,00	0,05	0,46	0,45	0,00	0,00	0,58	6,56	1,00	0,89	1,56	50,12
GRUNTY GMINY ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE																										
- gminnym osobom prawnym	13	0,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,72
- spółdzielniom mieszkaniowym	12	15,77	2,78	34,20	26,59	5,86	24,18	49,96	5,36	35,92	0,00	44,59	0,00	40,18	0,00	0,00	1,97	5,23	0,00	27,66	3,70	34,03	9,12	0,00	12,01	379,11
- osobom fizycznym	14	12,76	1,06	0,44	1,79	5,87	6,61	3,05	0,90	5,32	1,96	24,44	0,61	7,38	0,20	1,56	6,10	5,92	0,00	5,30	3,65	20,48	4,11	4,70	11,64	135,83
- pozostałym osobom	15	18,82	119,73	9,37	1,69	3,57	5,41	6,98	7,97	18,71	0,66	11,20	1,11	1,57	0,61	0,42	5,44	1,33	2,30	3,35	0,80	2,25	15,67	16,97	8,20	264,17
GRUNTY WE WŁADANIU GMINY STANOWIĄCE WŁASNOŚĆ INNYCH PODMIOTÓW	16	0,70	39,19	1,72	0,65	0,88	0,48	0,01	0,85	1,27	0,14	1,68	0,18	0,25	0,07	1,52	1,47	13,68	1,61	0,19	18,42	20,28	4,21	6,21	84,04	199,71
GRUNTY WOJEWÓDZTWA	25	7,40	0,00	0,00	0,00	0,72	1,77	0,20	0,00	3,58	0,00	0,16	0,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,90	0,00	0,00	1,73	0,00	2,19	3,30	22,76
GRUNTY POWIATU	24	30,04	7,66	8,50	2,80	4,79	12,26	2,72	5,12	5,04	0,00	11,51	1,69	11,24	2,07	3,76	1,40	5,23	0,00	5,15	13,39	22,71	6,32	14,63	12,22	190,26
GRUNTY SPÓŁDZIELNI																										
- mieszkaniowych	17	0,47	0,00	0,00	1,01	0,31	0,09	0,00	0,11	0,00	0,00	0,03	0,00	0,47	0,00	0,92	1,08	0,00	0,00	0,00	0,00	2,28	0,93	0,47	0,55	8,73
- innych	18	0,31	0,00	0,00	0,08	0,05	1,63	0,00	0,03	0,21	0,00	0,00	0,05	0,06	0,00	11,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,59	0,06	0,00	0,00	15,37
GRUNTY KOŚCIOŁÓW I ZWIĄZKÓW WYZNANIOWYCH	19	27,03	0,00	1,01	12,74	1,80	0,13	4,85	5,65	0,95	0,58	3,11	0,33	5,58	1,79	2,44	2,75	0,07	0,00	1,51	2,20	26,87	0,00	3,49	8,02	112,90
GRUNTY SPÓŁEK HANDLOWYCH I CYWILNYCH	20	14,70	6,34	1,93	0,09	2,88	38,41	0,50	9,37	8,61	0,27	10,34	3,23	16,65	5,99	2,86	14,53	2,94	0,00	3,38	2,16	14,53	12,25	4,90	1,80	178,65
GRUNTY OSÓB FIZYCZNYCH																										
- nie wchodzące w skład indywidualnych gospodarstw rolnych	21	37,96	14,42	7,73	14,14	13,89	40,36	4,79	18,72	13,34	14,23	126,33	33,18	236,88	231,76	368,83	203,42	19,77	3,51	13,73	36,68	198,67	8,28	40,14	85,20	1785,97
- wchodzące w skład indywidualnych gospodarstw rolnych	22	0,00	0,52	0,00	0,00	0,18	0,61	0,00	0,01	0,00	0,34	0,03	0,83	16,72	164,58	136,60	35,61	3,11	0,00	0,00	6,98	38,49	5,16	4,27	25,13	439,18
GRUNTY POZOSTAŁE	23	28,47	10,24	5,85	1,57	0,30	12,09	1,60	4,63	1,12	2,53	2,94	0,49	15,63	0,02	1,89	4,04	0,00	0,00	3,67	3,86	22,36	0,93	0,89	4,58	129,68
BRAK DANYCH	0	0,00	0,00	0,00	0,54	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,31	2,98	9,17	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	0,61	13,72

Tabl. 2. Struktura władania gruntami. Bilans w jednostkach urbanistycznych - liczba działek (stan na sierpień 2007 r.)

Rodzaj	Kod	Śródmieście	Muchowiec	Osiedle Paderewskiego - Roździeńskiego	Bogucice	Koszutka - Wetnowiec	Dąb - Józefowiec	Osiedle Tysiąclecia	Załęże	Osiedle Witosa - Załęże	Załęska Hałda	Brynów	Subcentrum Południe	Ligota - Panewniki	Piotrowice - Ochojec	Zarzeczce	Podlesie	Kostuchna	Murcki	Lasy Murckowskie	Giszowiec	Janów - Nikiszowiec	Zawodzie	Dąbrówka Mała	Szopienice - Burowiec		
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	W	Y	Z	SUMA	
GRUNTY SKARBU PAŃSTWA NIE ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE																											
- zasób gruntów	1	32	2	10	4	48	71	0	2	7	2	16	4	0	1	3	12	0	0	12	11	12	5	2	28	284	
- we władaniu PGL Lasy Państwowe	3	0	29	0	0	0	0	0	0	2	15	26	2	210	18	78	88	131	272	97	78	157	12	0	0	1215	
- we władaniu pozostałych osób i jednostek organizacyjnych	4	391	138	178	115	55	191	181	235	169	83	302	52	113	46	209	89	83	47	134	281	526	439	151	614	4822	
GRUNTY PKP	8	306	34	73	105	18	94	3	82	87	36	120	85	100	0	119	55	22	6	29	96	219	222	50	224	2185	
GRUNTY SKARBU PAŃSTWA ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE																											
- państwowym osobom prawnym	6	4	4	2	0	10	2	0	0	0	0	7	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	7	24	63	
- spółdzielniom mieszkaniowym	5	21	18	26	18	18	62	1	13	5	0	48	0	6	0	0	0	25	0	0	42	39	19	41	146	548	
- pozostałym osobom	7	691	120	199	481	566	818	22	471	697	289	559	196	151	0	11	417	233	15	779	575	308	491	265	831	9185	
GRUNTY GMINY NIE ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE																											
- zasób gruntów	9	378	149	206	375	195	294	59	176	672	148	449	115	279	17	190	302	166	11	125	324	550	388	360	619	6547	
- pozostałe grunty	10	1199	97	280	318	284	349	54	308	234	145	711	101	875	88	530	380	147	4	322	144	774	240	180	381	8145	
GRUNTY GMINY WE WSPÓŁWŁASNOŚCI Z INNYMI OSOBAMI	11	373	0	9	11	68	184	10	22	3	0	33	10	19	0	1	7	6	0	0	2	180	17	1	13	969	
GRUNTY GMINY ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE																											
- gminnym osobom prawnym	13	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	
- spółdzielniom mieszkaniowym	12	257	159	92	223	162	252	200	51	108	0	413	0	437	0	0	19	172	0	286	106	256	112	0	133	3438	
- osobom fizycznym	14	738	5	16	61	263	251	28	96	234	11	654	25	317	4	12	156	178	0	353	139	1062	51	68	230	4952	
- pozostałym osobom	15	132	63	40	25	37	40	14	18	60	5	81	13	43	1	6	9	9	3	30	7	43	47	32	18	776	
GRUNTY WE WŁADANIU GMINY STANOWIĄCE WŁASNOŚĆ INNYCH PODMIOTÓW	16	16	12	13	14	5	19	1	18	3	2	15	15	8	2	16	11	31	7	11	68	49	36	17	202	591	
GRUNTY WOJEWÓDZTWA	25	55	0	0	0	3	2	1	0	33	0	5	2	0	0	0	0	0	1	0	0	4	0	5	13	124	
GRUNTY POWIATU	24	242	48	77	36	25	169	7	102	10	0	107	7	105	25	16	3	24	0	22	74	191	82	83	184	1639	
GRUNTY SPÓŁDZIELNI																											
- mieszkaniowych	17	20	0	0	4	9	4	0	7	0	0	1	0	4	0	3	13	0	0	0	0	17	19	5	3	109	
- innych	18	5	0	0	4	1	10	0	4	3	0	0	2	1	0	12	0	0	0	0	2	2	0	0	0	46	
GRUNTY KOŚCIOŁÓW I ZWIĄZKÓW WYZNANIOWYCH	19	108	0	12	66	4	4	4	29	4	1	36	3	25	4	26	4	1	0	3	3	80	0	8	33	458	
GRUNTY SPÓŁEK HANDLOWYCH I CYWILNYCH	20	138	10	28	1	103	114	3	25	37	7	72	29	122	100	50	87	7	0	9	5	129	102	22	12	1212	
GRUNTY OSÓB FIZYCZNYCH																											
- nie wchodzące w skład indywidualnych gospodarstw rolnych	21	790	77	133	254	335	728	44	469	160	148	2236	554	4024	1478	3554	2070	334	24	231	567	3339	148	556	1136	23389	
- wchodzące w skład indywidualnych gospodarstw rolnych	22	1	4	0	0	32	15	0	1	0	3	1	7	62	245	260	84	6	0	0	20	101	22	9	70	943	
GRUNTY POZOSTAŁE	23	174	31	64	9	7	200	23	96	10	6	16	4	63	1	16	21	0	0	14	15	49	17	45	35	916	
BRAK DANYCH	0	0	0	0	3	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	2	7	0	0	0	1	1	7	25	

KRAJE CZŁONKOWSKIE UNII EUROPEJSKIEJ

PODSTAJĄCE KRAJE

• MIASTA STOŁECZNE

KLASYFIKACJA EUROPEJSKICH METROPOLITANICZNYCH OBSZARÓW WROSTU (MEGA)

KLASYFIKACJA OBSZARÓW MIEJSKICH (MEGA)

- GLOBALNE WĘZŁY
- LOKALNOŚCI WYBY
- ◆ SILNE MEGA
- POTENCJALNE MEGA
- SŁABE MEGA

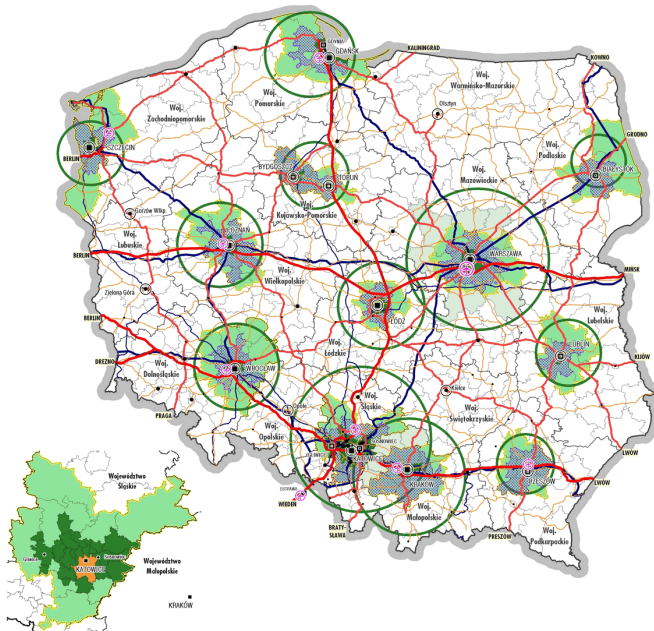
NAJWIĘKSZE OBSZARY MIEJSKIE (MILIONY LICZBY LUDNOŚCI)

- POWYŻEJ 5 MIL
- OD 2,5 DO 5 MIL
- OD 1 DO 2,5 MIL

TRANSPORT

TRANSEUROPEJSKIE SIECI TRANSPORTOWE (WYBRANE ELEMENTY)

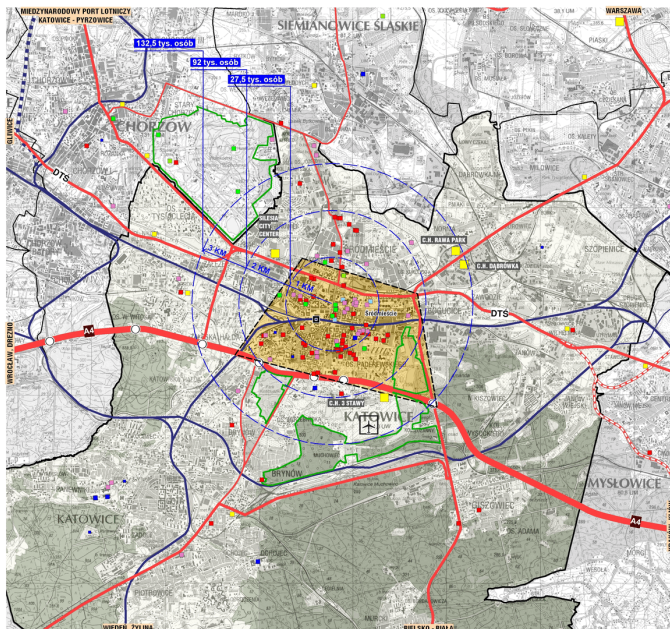
- KORYTARZE TRANSEUROPEJSKIE W EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ (WYBRANE) I ICH KONTYNUACJA NA OBSZARZE EUROPY ZACHODNIEJ
- PROJEKTY PRIORYTETOWE TRANSEUROPEJSKIEJ SIECI TRANSPORTOWEJ (WYBRANE)
- ✈ GŁÓWNE LOTNISKA

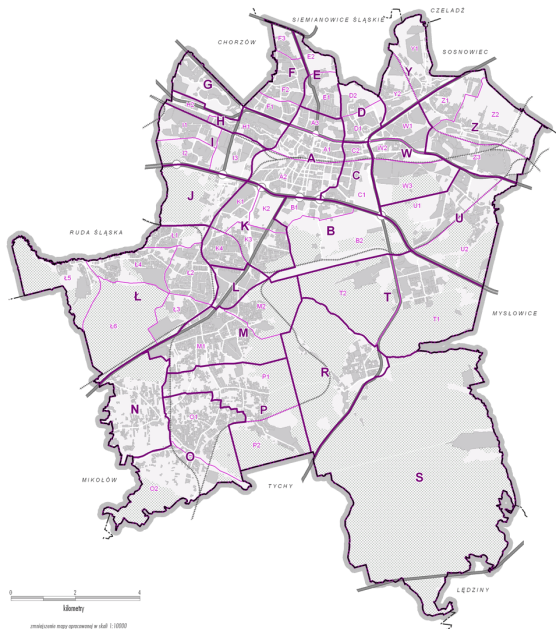

- KATOWICE
- GÓRNOŚLĄSKO-ZAGŁĘBIOWSKA METROPOLIA "ŚLEŚKĄ"
- AGLOMERACJA GÓRNOŚLĄSKA
- CENTRALNY OBIĘZAR METROPOLITANY
- OŚRODKI METROPOLITANNE (CENTRALNEGO OBIĘZARU)
METROPOLITARNEGO (KATOWICE, OBZŁ GÓRNIKĘ I SOZANOWICE)
- OŚRODKI PODSTAWYCH AGLOMERACJI WOL. ŚLĄSKIEGO
(BIEŁSKO-BIŁGŁ, CZĘSTOCZOWA, RYBNIK)
- PODSTAJE MIASTA POWYZEJ 100 TYS. INWESTYCUJĄCYCH
- INNE WIAZNIESTE MIASTA
- AUTOSTRADY (ISTNIĘJĄCE I PLANOWANE)
- DRUGI EKSPRESYWE (ISTNIĘJĄCE I PLANOWANE)
- PODSTAJE DRUGI KRAJOWE I DRUGIOWA TRASA ŚREDNIOCIĄ
(ISTNIĘJĄCE I PLANOWANE)
- DRUGIOWA TRASA ŚREDNIOCIĄ (ISTNIĘJĄCE I PLANOWANE)
- LINE KOLEJOWE OBIĘZARU MIĘDZYMIĘDZYNARODOWYCH:
- LINE KOLEJOWE AGC I AGTC
- LINE KOLEJOWE AGTC
- PLANOWANE POŁĄCZENIE
DROGIKIEK PRZ. - IRL. PRZEDKOWE
- MIĘDZYMIĘDZYNARODOWY PORT LOTNICZY KATOWICE-PRZEDKOWE
- GRANICE:
- PAŃSTWA
- WOJEWÓDZTWO
- POWIATÓW
- GMIN
- S. ŚL. - Ślęskie-Ślęskie
S. - Ślęsk
S. - Ślęsk

Мора М1.3

- KATOWICE
- ŚRÓDWEŚCIE KATOWICKIE
- GRANICA POWIATÓW
- POŁOŻENIE W UKŁADZIE KOMUNIKACYJNYM
 - AUTOSTRADA I WĘZŁY
 - DROGOWA TRASA ŚREDNIOCIĄTA I POZOSTAŁE DROGI DWUKOLEJOWE
 - POZOSTAŁE DROGI GŁÓWNE
- LINIE KOLEJOWE PAŃSTWOWE:
 - LINIE KOLEJOWE ABC I AGTC
 - POZOSTAŁE
 - PLANOWANE POŁĄCZENIE DAWKÓW PKP - JUPŁ PYRZOWICE
- GŁÓWNA STACJA KOLEJOWA
- LOTNISKO MIEJSKIE
- FUNKCJE METROPOLITANNE:
 - ADMINISTRACJA PUBLICZNA I WŁADZA SĄDOWNICA, PLACÓWKI KONSULARNE, INSTYTUCJE GOSPODARCKIE, CENTRALE KONCERNÓW, CENTRALE BANKÓW
 - UCZELNE WYŻSZE PUBLICZNE (WYŻSZYMA / GŁÓWNE SIEDZIBY), UCZELNE WYŻSZE NIEPUBLICZNE, PRACOWNICZE STUDIUM MAGISTERSKIE, INSTYTUTY NAUKOWO-BADAWCZE I OŚRODKI NAUKOWO-BADAWCZE
 - SZPITAL / KLINIKA
 - INSTYTUCJE KULTURY
 - HOTELE 4 I 5 GIMNAZJUM
 - CENTRA HANDLOWE I ROZRYWKOWE
 - OBIEKTY WIDOKOWO-SPORTOWE ORAZ OŚRODKI REKREACYJNE

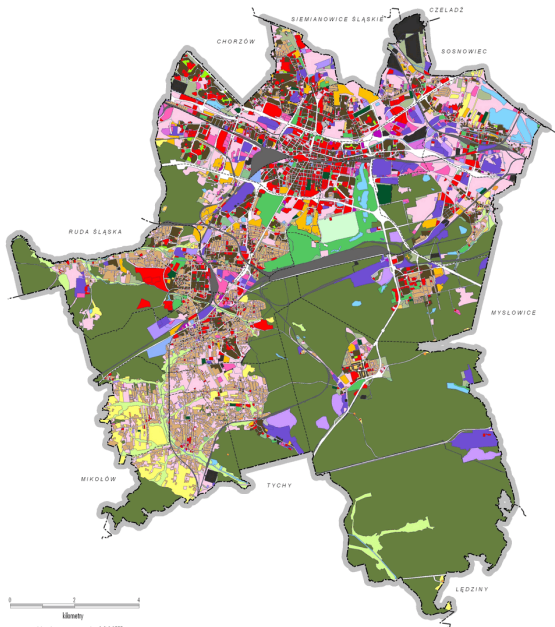
JEDNOSTKI URBANISTYCZNE

POZOSTAŁE OZNACZENIA

symbol	nazwa
A	Śródmieście
B	Muchowiec
C	Osiedle Podlerewskiego - Rodzińskiego
D	Bogusica
E	Koszałka - Wahnówiec
F	Dąb - Józefówiec
G	Osiedle Tysiąclecia
H	Ząbże
I	Osiedle Witosa - Ząbże
J	Ząbże Małe
K	Brynów
L	Subercntum Południe
Ł	Ligota - Panewniki
M	Piotrowice - Ochłoczek
N	Zarzęcze
O	Podlesie
P	Kosłuchna
R	Murcki
S	Łasy Murckowskie
T	Chwałowiec
U	Jandów - Nikiszowiec
W	Zawodzie
Y	Dąbrówka Mała
Z	Szopienice - Burawiec

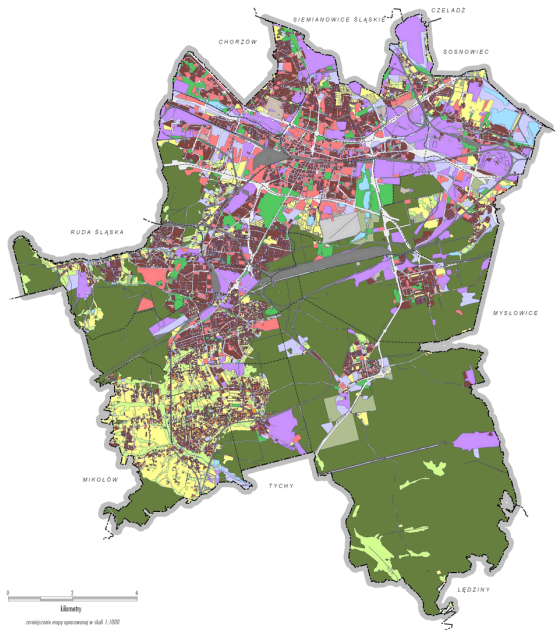

zestawienie mapy opracowane w skali 1:1000

UŻYTKOWANIE TERENU

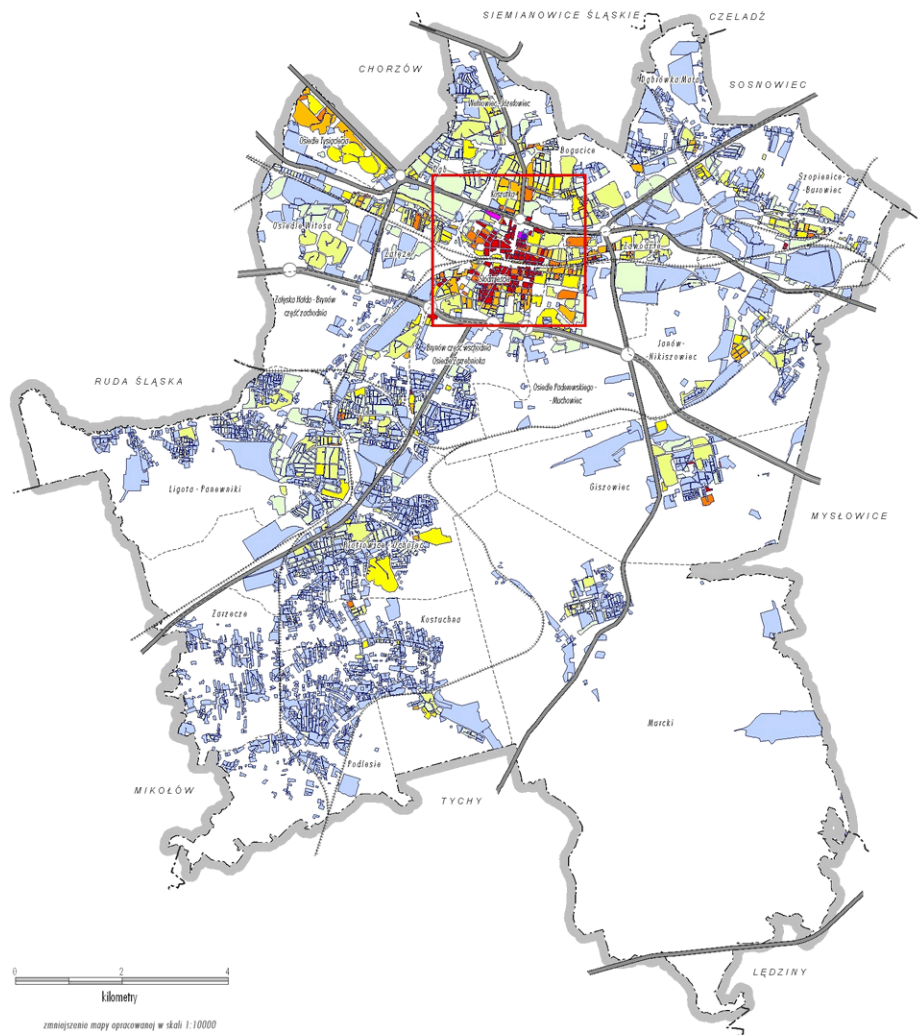
	TERENY ZABUDOWY INWENTARZOWEJ JEDNOKRODZINNEJ		TERENY GARAŻY I PARKINGÓW
	TERENY ZABUDOWY INWENTARZOWEJ WIELOKRODZINNEJ		TERENY GARAŻY NIEOrganizowanych
	TERENY USŁUG		TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
	TERENY USŁUG NOTORYZACJI		TERENY GOSPODARSTWA PRZEMYSŁOWEGO
	TERENY REKREACJI I SPORTU		TERENY SPECJALNE
	TERENY PRODUKCJI: P. - TERENY PRZEDSIĘWSTWSTW PRODUKCYJNYCH; PB - TERENY PRZEDSIĘWSTWSTW BADAWCZYCH; PT - TERENY PRZEDSIĘWSTWSTW TRANSPORTOWYCH		WIELCZYNI
	TERENY PRODUKCJI - USŁUGOWE		GRANICE DZIELNIC
	TERENY HANDLU HURTOWEGO, MAGAZYNOWANIA, SKŁADOWNIA I DYSTRYBUCJA TOWARÓW		GRANICA MIASTA
	TERENY DLA TRANSPORTU PASAŻERSKIEGO, RATOWNICTWA MEDYCZNEGO I ŚLUCZ KOWALNIANYCH		
	TERENY RODUJĄCE		
	TERENY PRODUKCJI OGRODNIACZEJ I USŁUGI GOSPODARSTWA LEŚNEJ		
	TERENY LASÓW		
	TERENY ZIELENI PUBLICZNEJ		
	TERENY ZIELENI OGRODOSTĘPNEJ W OŚRODKACH INWENTARZOWYCH		
	TERENY RODUJĄCE I ZIELNI, POŁOŻONE W BOKACH RZEK		
	TERENY ZAGRODZIENIA I INNE TERENY ZIELNI		
	TERENY RODZIMNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH		
	TERENY INNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH I ZIELNI O CHARAKTERZE PODOBNYM DO OGRODÓW DZIAŁKOWYCH		
	TERENY CEMENTARZY		
	TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH		
	TERENY DROG		
	TERENY KOWALNIACZKI PIESZEJ		
	TERENY KOLEI		
	TERENY KOWALNIACZKI TRAWIAROWEJ		
	TERENY LOTNISK		
	TERENY USŁUG KOWALNIACZKI		
	TERENY STACJI PAJÓW		

opracowanie: Biuro Rozwoju Regionu Sp. z o.o., Katowice

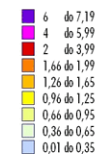

UŻYTKI GRUNTÓW

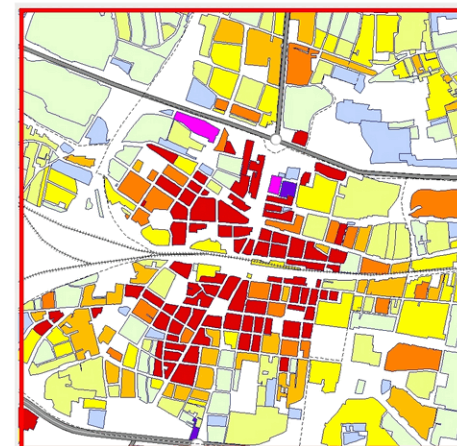
- TERENY MIESZKALOWE I UŻYTKI RÓŻNE ZABUDOWANE
- INNE TERENY ZABUDOWANE (GŁÓWNIIE TERENY USŁUG)
- TERENY PRZEMYSŁOWE
- ZURBANIZOWANE TERENY NIEZABUDOWANE
- TERENY REKREACYJNO-WYPOCZYNKOWE
- DROGI
- TERENY KOLEJOWE
- INNE TERENY KULTURACYJNE
- MIEJSCOWOŚCI I TERENY RÓŻNE
- GRUNTY ORNE
- SĄD
- ŁĄKI TRWAŁE I PASTWISKA TRWAŁE
- LAS
- GRUNTY ZARZĘDZONE I ZAKRĘPIONE
- WODY POWIERZCHNIOWE PŁYNĄCE I STAJĄCE, GRUNTY POD STAJĄCĄ, RÓWNI
- BRAK DANYCH
- GRANICE DZIEŁEK
- GRANICA MIASTA

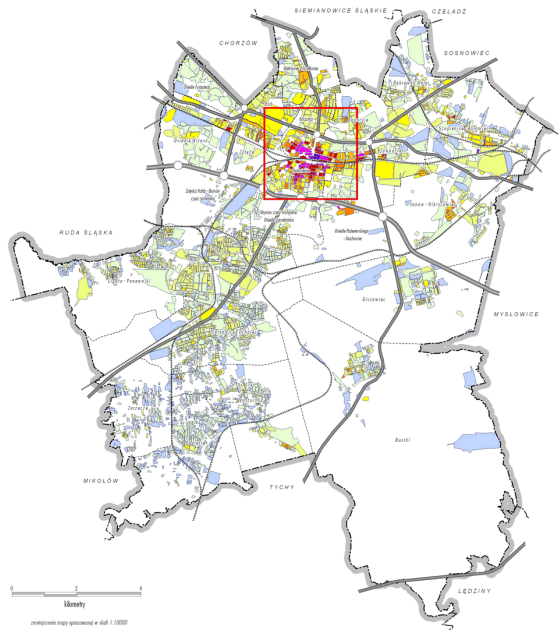

WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI ZABUDOWY NETTO

POZOSTAŁE OZNACZENIA

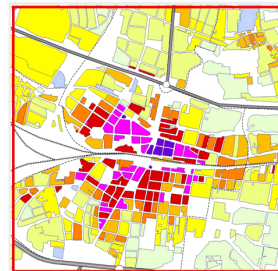

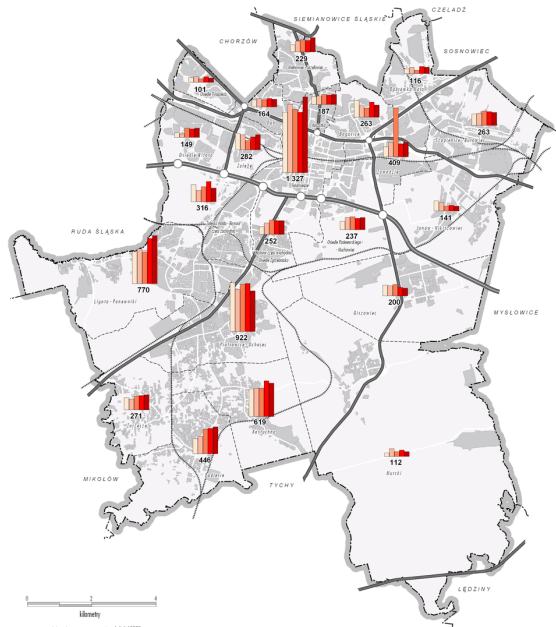

WSKAŹNIKI ZABUDOWY NETTO
WZROST POWIERZCHNI ZAGRODOWY BUDOWANY
W STOSUNKU DO POWIERZCHNI TERENU

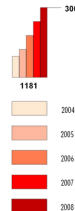

POZOSTAŁE OZNACZENIA

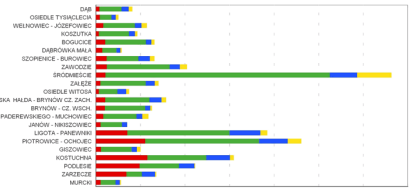
LICZBA WYDANYCH DECYZJI W LATACH 2005 - 2008

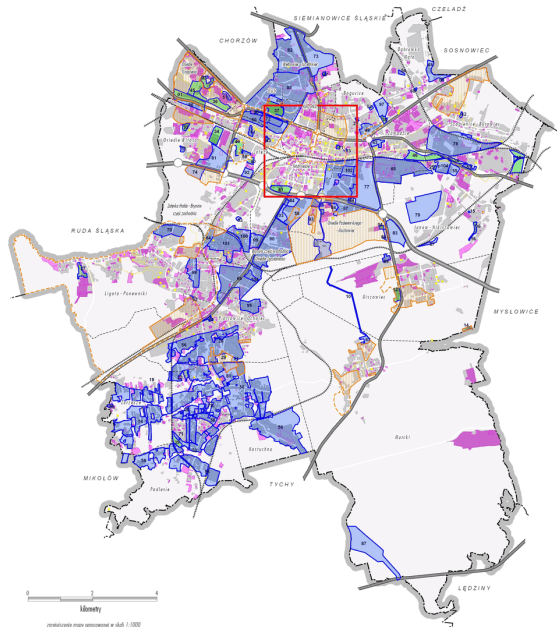

POZOSTAŁE OZNACZENIA

Liczba pozwoleń na budowę wydanych w latach 2004 - 2008
według rodzaju inwestycji

OBSZARY, W KTÓRYCH PRZYSTĄPIŁO DO OPRACOWYWANIA
MIEJSKOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- BĘDĄCE W TRAKCIE OPRACOWYWANIA
- POZOSTAŁE

DECYZJE O WARTUNKACH ZABUDOWY

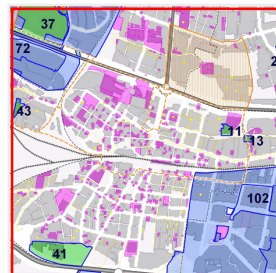
- OBSZARY OBJĘTE WYDANYMI DECYZJAMI WZ
- OBSZARY OBJĘTE WYDANYMI DECYZJAMI O LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

OBSZARY OBJĘTE OBOWIĄZUJĄCYMI
MIEJSKOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

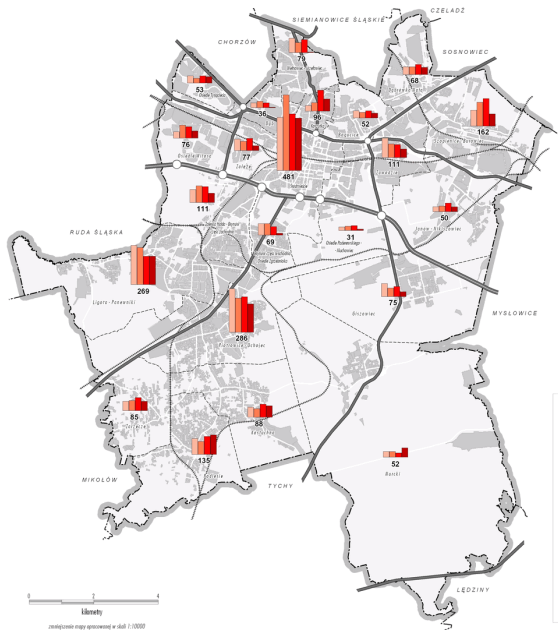
- UCHWALENYMI NA PODSTAWIE USTAWY O ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM Z 1994 R.
- UCHWALENYMI NA PODSTAWIE USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM Z 2003 R.

POZOSTAŁE OZNACZENIA

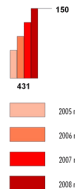
- AUTOSTRADA A4
- DTS I PODSTAŁE WAŻNE DROGI
- WAŻNIEJSZE WJEZDY I SKRZYŻOWANIA DROGOWE
- LINIE KOLEJOWE
- GRANICE DZIELNIC
- GRANICA MIASTA

zestawienie mapy opracowane w skali 1:1000

LICZBA WYDANYCH DECYZJI W LATACH 2005 - 2008

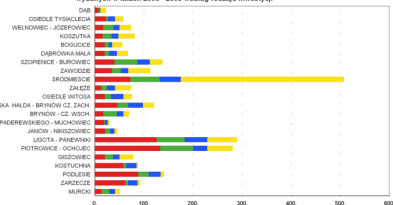

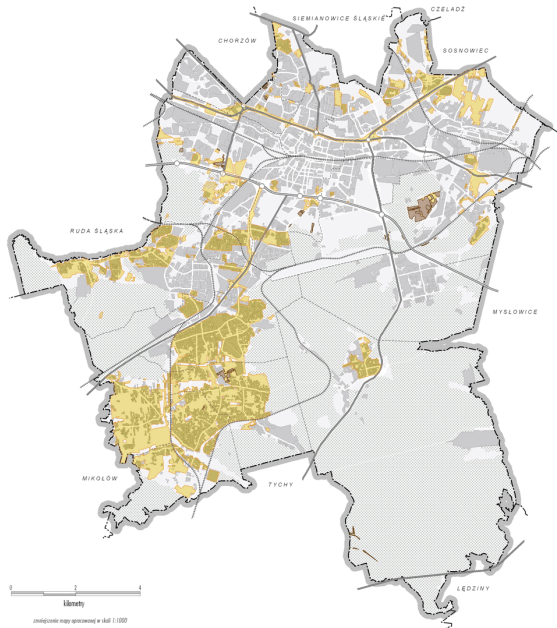
- budowa nowych obiektów
- modernizacja istniejących obiektów
- uzupełnienie zagospodarowania
- zmiana sposobu użytkowania

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- AUTOSTRADA A4
- DYS I POZOSTAŁE WAZNE DRUGI
- WAZNIEJSZE WIELKI I SKRZYŻOWIA
- LINIE KOLEJOWE
- GRANICE DZIELNIC
- GRANICA MIASTA

Liczba decyzji o warunkach zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego
wydanych w latach 2005 - 2008 według rodzaju inwestycji

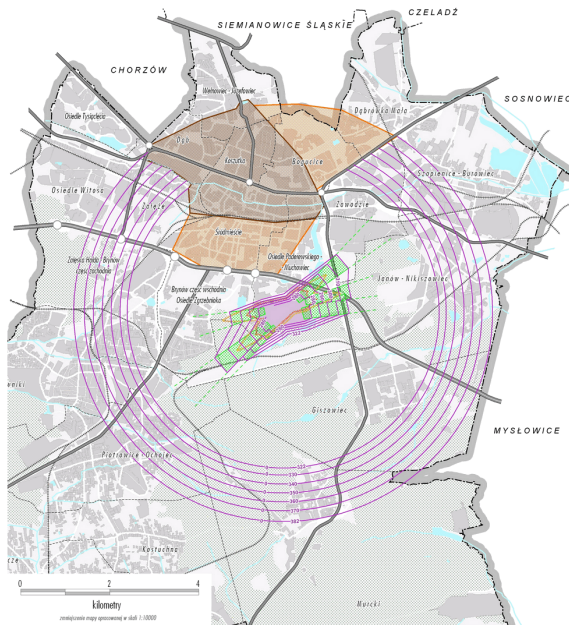
zmiętkowanie mapy opracowanej w skali 1:1000

ZGODY NA PRZEZNACZENIE GRUNTÓW ROLNYCH
I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE:

- WYKAZANE DO ROKU 1994 W TYM W TRAKCIE SPORZĄDZANIA
MIEJSCOWEGO PERSPEKTYWICZNEGO PLANU OGÓLNEGO
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA KATOWICE
- WYKAZANE PO ROKU 1994 W TYM W TRAKCIE SPORZĄDZANIA
MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
ORNOUJĄCYCH W MIEŚCIE KATOWICE

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- AUTOSTRADA A4
- DTS I POZOSTAŁE WAŻNE DROGI
- WAZNIEJSZE WĘZŁY I SKRZYŻOWANIA DROGOWE
- LINIE KOLEJOWE
- GRANICE DZIELNIC
- OBSZARY ZABUDOWANE
- LASY
- GRANICA MIASTA

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STUDIUM AERONAUTYCZNEGO

- LOTNISKO MUCHOWIEC
- ISTNIENIACE I PROJEKTOWANE POLA HALOTÓW
- 302
- ISTOTNE WZROST: OGRANICZENIE WYSOKOŚCI ZABUDOWY WYNIKAJĄCE Z UWZGLĘDNIENIA POWIERZCHNI POZIOMEJ WENWETRZNEJ, POWIERZCHNI STROZKOWEJ ORAZ PŁASZCZYZNY POZIOMEJ WENWETRZNEJ ORAZ POWIERZCHNI PODŁOŻA I PRZESZCZYNY OTACZAJĄCYCH POLA WLOTÓW
- OBSZAR PRZESZCZODY ROZLEGŁEJ O OGRANICZENIU WYSOKOŚCI ZABUDOWY DO 500 M N.P.J.
- OBSZAR PRZESZCZODY ROZLEGŁEJ O OGRANICZENIU WYSOKOŚCI ZABUDOWY DO 404 M N.P.J.

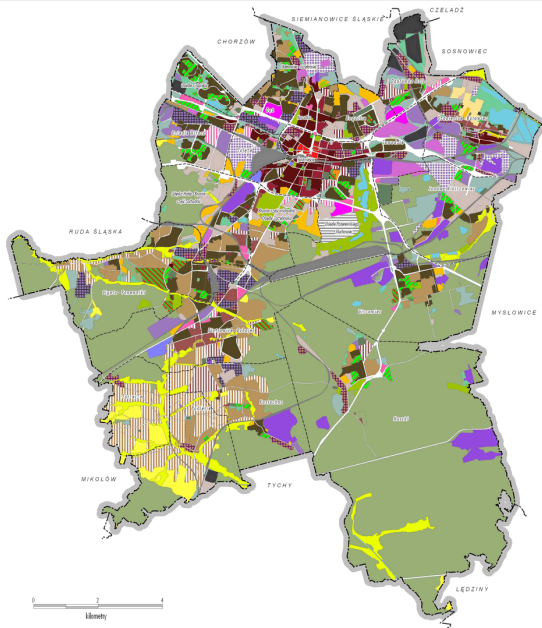
PROJEKTOWANE ODCHYLENIENIA AKUSTYCZNE - PO ROZBUDOWIE LOTNISKA W 2020 R.

Lotnisko dla L_{day} D (nowy dzień)

- 40 dB
- 55 dB

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- POWIERZCHNIE ZAKRZYWIENIA
- SEK RZECZNA
- AUTOSTRADA A4
- DTS I POZOSTAŁE WAZNE DROGI
- WAZNIEJSZE WĘZŁY I SKRZYŻOWANIA DROGOWE
- LINIE KOLEJOWE
- GRANICE DZIELNIC
- OBSZARY ZABUDOWANE
- LAS
- GRANICA MIASTA

STRUKTURA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNĄ

I. OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWEJ

TERENY O WYSOKIEJ I ŚREDNIEJ INTENSYWNOŚCI ZABUDOWY

O STRUKTURZE USTALANIE

O STRUKTURZE Kształtującej się

TERENY O WYSOKIEJ INTENSYWNOŚCI ZABUDOWY

O STRUKTURZE USTALANIE

II. OBSZARY O FUNKCJI MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ

TERENY Z PRZEWAGĄ ZABUDOWY WOLNOSTOJĄCEJ, O WYSOKIEJ INTENSYWNOŚCI

O STRUKTURZE USTALANIE

O STRUKTURZE Kształtującej się

TERENY Z PRZEWAGĄ ZABUDOWY ZWIĄZANEJ WIELOFUNKCYJNEJ

O STRUKTURZE USTALANIE

O STRUKTURZE Kształtującej się

TERENY ŚCISŁEGO CENTRUM HANDLOWO-USŁUGOWEGO MIASTA

TERENY OŚRODKÓW HANDLOWO-USŁUGOWYCH O RÓWNOLEŻNEJ LOKALNEJ

TERENY USŁUG Z ZIELENIĄ URZĄDZONĄ

TERENY SPORTOWO-REKREACYJNE, PARKOWE

TERENY OGRODÓW DZIAŁKOWYCH

III. OBSZARY O FUNKCJI GOSPODARCKIEJ

TERENY FUNKCJI METROPOLITANYCH (Z PRZEWAGĄ USŁUG PUBLICZNYCH O RÓWNOLEŻNEJ LOKALNEJ) ORAZ ZABUDOWY USŁUGOWEJ I WIELOFUNKCYJNEJ O WYSOKIEJ INTENSYWNOŚCI

O FUNKCJI / STRUKTURZE USTALANIE

O FUNKCJI / STRUKTURZE Kształtującej się

TERENY FUNKCJI METROPOLITANYCH Z ZIELENIĄ URZĄDZONĄ

TERENY CENTRÓW HANDLOWYCH O RÓWNOLEŻNEJ LOKALNEJ

TERENY KONCENTRACJI USŁUG I OBIEKTÓW HANDLU DETALICZNEGO O RÓWNOLEŻNEJ LOKALNEJ

USTALANIE

Kształtującej się

TERENY PRODUKCYJNO-USŁUGOWE

TERENY ZABUDOWY PRZEMYSŁOWYCH, INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, ZAPLECZA KOWALNEGO

OBSZARY MIESZKANIA FUNKCJI GOSPODARCZYCH Z PRZEWAGĄ HANDLU WURTOWEGO, MAGAZYNÓW, BAZ, WIELOFUNKCYJNYCH ZABUDÓW PRODUKCYJNYCH

PODEJMIANIE RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI Z WYKORZYSTANIEM FUNKCJI GOSPODARCZYCH (W TYTUŁ PRZEMYSŁOWEJ)

PODEJMIANIE LUB WYKORZYSTANIE RESTRUKTURYZACJI W KIERUNKU ZABUDOWY WIELOFUNKCYJNEJ ŚRODOWISKI

USTALANIE

TERENY POPRZEMYSŁOWE, ZAGOSPODAROWANIE EKSTENSYWNE, O NIEUSTALANIE STRUKTURY PRZESTRZENNEJ

TERENY ROLNE

IV. OBSZARY O FUNKCJI NIEUSTALANIE

TERENY O MIESZANEJ, NIEPORZĄDKOWANEJ STRUKTURZE WYKORZYSTANIA USŁUGOWEGO, PRODUKCYJNEGO I MIESZKANIOWEGO

TERENY WYKORZYSTANIE EKSTENSYWNE Z RÓWNOLEŻNEJ LOKALNEJ MIESZKANIOWO-USŁUGOWĄ I PRODUKCYJNĄ

TERENY MIEJSTECZKOWYCH

TERENY O WYSAŁAJĄCEJ FUNKCJI ROLNICZEJ

TERENY ZIELONI NIEURZĄDZONEJ

V. OBSZARY O FUNKCJI PRZYZWODNICZO-ÉKOLOGICZNEJ

TERENY LEŚNE

TERENY Ciepłoty ÉKOLOGICZNEJ

- W TYTUŁ PRZECIÉKÓWANE ZABUDOWY

VI. TERENY KOMUNIKACJI

TERENY DROG I URZĄDZEŃ OBSŁUGI KOMUNIKACJI SAMOKOMUNALNEJ

TERENY KOLEI

TERENY LOTNISKA

VI. POZOSTAŁE

TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

TERENY O FUNKCJI SPECJALNEJ

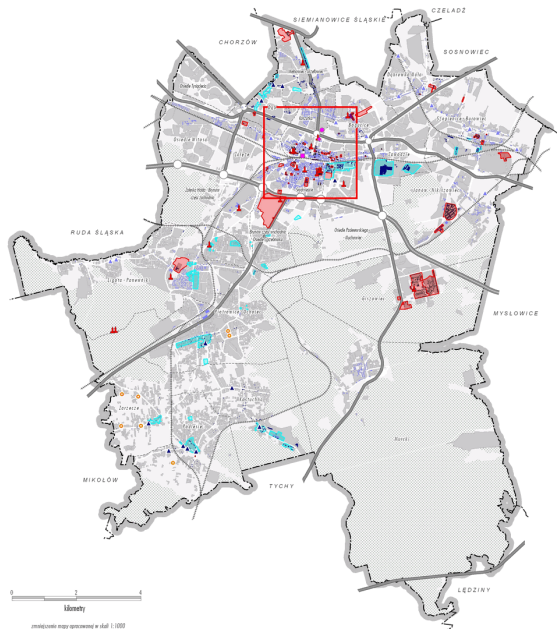
TERENY CMENTARZY

TERENY WÓD

zmięszczenie mapy opisanego w skali 1:10000

opracowanie: Biuro Rozwoju Regionu Sp. z o.o., Katowice

Mapa M.1.5

OPCHRONA KONSERWATORSKA

OBZARY WYKANE DO REESTRU ZABYTKÓW

OBZARY WYKANE DO REESTRU ZABYTKÓW

OBZARY I OBZARY OCHRONY NA PODSTAWIE WSKAZAŃ
MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

OBZARY OCHRONY

STREZY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

HALA WIDOWISKOWO-SPORTOWA "SPORTEK"

POWIAK POWSTANCÓW ŚLĄSKICH

OWOZEC PKP

OBZARY I OBZARY POSTULOWANE DO OCHRONY

POWIAK I-MIEJSCA PAWŁEJ

POZOSTAŁE OZNAKOWANIA

AUTOSTRADA A4

DPS I POZOSTAŁE WĄŻNE DROGI

WĄŻNEJSE WĘZŁY I SKRZYŻOWANIA DROGOWE

LINE KOLEJOWE

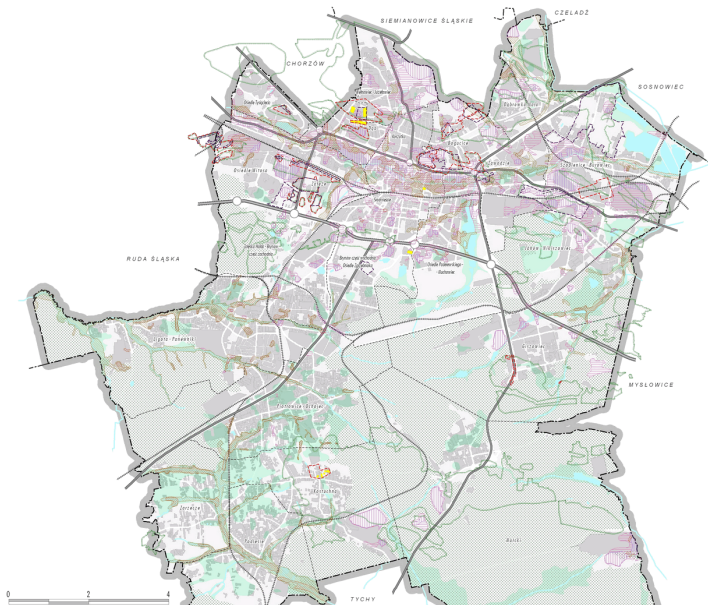
GRANICE DZIELNIC

OBZARY ZABUDOWANE

LASY

GRANICA MIASTA

zwiększenie skali opracowań w skali 1:10000

WARUNKI GRUNTOWE

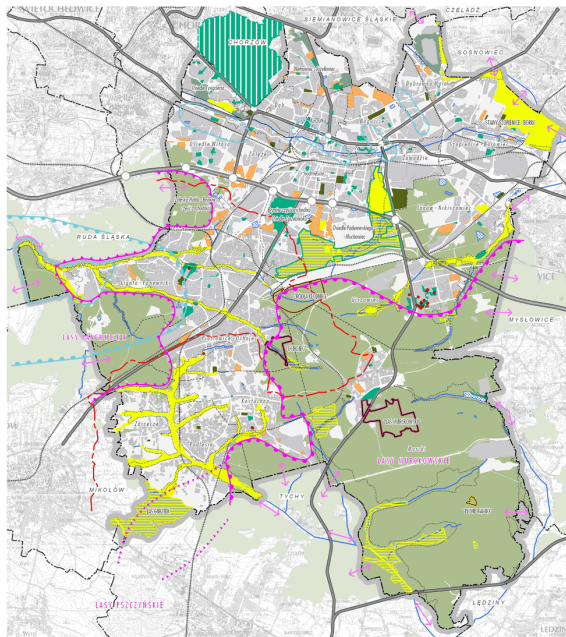
- GRUNTY MIENIOSZE NATURALNE - NA GŁĘBOKOŚĆ 2 M
- GRUNTY MIENIOSZE NATURALNE - NA GŁĘBOKOŚĆ 4 M
- GRUNTY ANTROPOGENICZNE - NA GŁĘBOKOŚĆ 2 M
- GRUNTY ANTROPOGENICZNE - NA GŁĘBOKOŚĆ 4 M
- OBSCARY PŁYTNEGO ZALEGANIA WÓD GRUNTOWYCH (< 2 M P.P.T.)

PŁYTKE GÓRNICTWO

- OBSCARY PŁYTNEGO GÓRNICWA, W TYM:
- TERENY UZDATNIWONE DO ZABUDOWY
- OBSCARY, DLA KTÓRYCH WYKONANO BADAŃ GEOFIZYCZNE
- OBSCARY, DLA KTÓRYCH SPRZĄDZONO PROJEKTY UZDATNIENIA TERENU

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- POWIERZCHNIOWE ZBIORNIKI WODNE
- SIĘĆ RZECZNA
- AUTOSTRADA A4
- DYS I POZOSTAŁE WAŻNE DROGI
- WAŻNIEJSZE WĘZŁY I SKRZYŻOWANIA DROGOWE
- LINIE KOLEJOWE
- GRANICE DZIELNIC
- OBSCARY ZABUDOWANE
- LASY
- GRANICA MIASTA

REGIONALNE STRUKTURY PRZYRODNICZE

- BIOCENTRUM REGIONALNE - LASY MURKOWSKIE
- REGIONALNA WYSPA EKOLOGICZNA - LASY PAREWICZKIE
- KORYTARZE EKOLOGICZNE ŁĄCZĄCY REGIONALNE BIOCENTRA: LASY MURKOWSKIE I LASY KOBORSKO-KROBIE

OBZARY I OBIEKTY OCHRONY NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

- REZERWATY PRZYRODY
- ZESPÓŁ PRZYRODNICZO - KRAJOBRAZOWY
- UŻYTEK EKOLOGICZNY
- POMNIKI PRZYRODY

POZOSTAŁE OBSZARY TWORZĄCE SYSTEM TERENÓW O GŁÓWNEJ FUNKCJI PRZYRODNICZEJ

- OBSZARY CENNE POD WZGLĘDEM PRZYRODNICZYM I KRAJOBRAZOWYM (NE OBIEKTY OCHRONY)
- W TYTU NA TERENACH LEŚNYCH
- POZOSTAŁE LASY
- KIERUNKI POWIĄZAŃ EKOLOGICZNYCH Z TERENAMI O GŁÓWNEJ FUNKCJI PRZYRODNICZEJ ZNAJDUJĄCYMI SIĘ POZA GRANICAMI MIASTA
- DŁUGA DOLIN RZECZYNY

SYSTEM TERENÓW REKREACYJNYCH

- WODNOCZŁO PARK KULTURY I WYPOCZYNKU
- DOLINA TRZECZ STAWÓW I KATOWICKI PARK LEŚNY
- PARK I SKWERY
- RODZINNE OGRODY DZIAŁKOWE

INNE TERENY ZIELONI

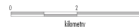
- WAŻNIEJSZE TERENY ZIELONI OSOBNOWEJ I MIEJSCOWOŚCI
- CMENTARZE

WODY

- POWIERZCHNIOWE ZBIORNIKI WODNE
- SIĘC RZECZNA
- DŁUGA WODNY I RZĘDZI - ODDZIAŁUJĄCY DOKŁADZĄ WISŁY I ODRY
- GŁÓWNY ZBIORNIK WÓD PODZIEMNYCH NR 331
- WODY PODZIEMNE - ZASOBY DLA UJĘĆ AMARYNYCZNYCH

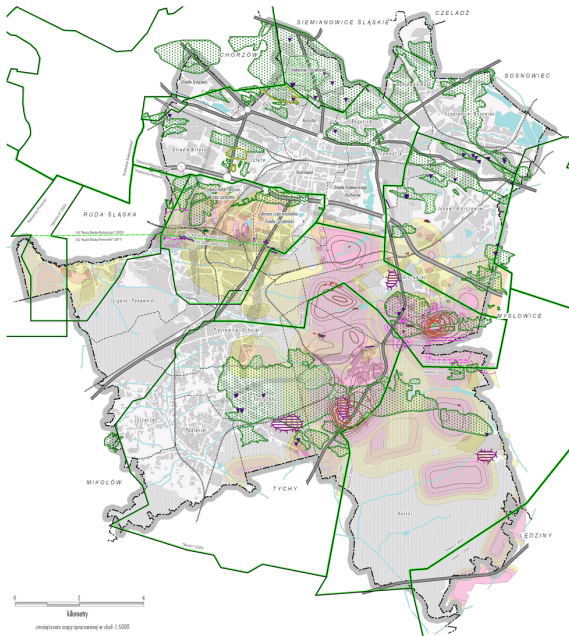
POZOSTAŁE OZNACZENIA

- AUTOSTRADA A4
- DTS I POZOSTAŁE WAŻNE DRUGI
- WAŻNIEJSZE WĘZŁY I SKRZYŻOWANIA DROGOWE
- LINIE KOLEJOWE
- GRANICE DOBIEC
- GRANICA MIASTA

zmniejszenie mapy opracowanej w skali 1:1000

opracowanie: Biuro Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o., Katowice

NAZWA TERENU/ROZSZAR
I ROK PRACOWNICZEGO KONWES

GRANICE TERENÓW GÓRNICZYCH
GRANICE WYKORZYSTANYCH OBSZARÓW GÓRNICZYCH

PROGNOZOWANE SKOTY EKSPLOATACJI WĘGLA KAMIENNEGO W OKRESIE KONCESYJNYM

KATEGORIE OBSZARÓW POWYŻSZYCH TERENÓW:

I II III

LOKALNE OSIADŁE TERENÓW:

metrow

WYSTĘPIEŃ GÓRNICZYCH (PRZESZCZESZTAŁA DOŚWIADZENIA O WARTOŚCI PODAŁ 200 MM/52):

mm/52

DEFORMACJE WIEŻYK:

PROG
ZAPADŁA
SIŁBY WYKORZYSTANYCH OSIADŁYCH

ZALEWISKA I PODKOPKOSZ:

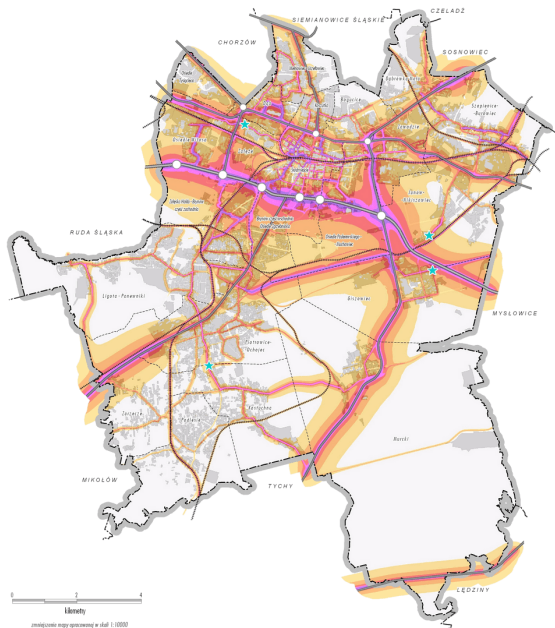
ISTNIEJĄCE
PROJEKOWANE
WALI

HISTORYCZNA EKSPLOATACJA WĘGLA KAMIENNEGO

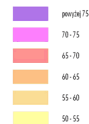
LOKALIZOWANE OBSZARY PRZEDSIADKÓW
OBSZARY PRZEDSIADKÓW, NIELOKALIZOWANE OBSZARY
ZAKRESY GAZOWE

POZOSTAŁE OZNACZENIA

POCHŁYBIENIA ZWIĘKSZENIA WODNE
SIEĆ KANALIZACYJNA
AUTOSTRADA A4
DŚ I POZOSTAŁE WAZNE DRUGI
WAZNEŚĆ WIELY I SZEROKOŚĆ WODNOKANALIZACYJNA
LINIE KOLEJOWE
GRANICE TERENÓW
OBSZARY ZABUDOWANE
LAS
GRANICA WSIADKA

Długookresowy średni poziom dźwięku A w dB pochodzący z ciągów komunikacyjnych dla porę dnia - L_{den} lub nocy - L_n

Uwaga:

Przedstawione na mapie wartości hałasu odnoszą się do oddziaływania dróg lub linii kolejowych/tramwajowych - w przypadku nakładania się rzek pokazuje wartości wyższe.
Mapa nie pokazuje poziomu hałasu wynikającego z samodzielnego oddziaływania dróg, linii kolejowych i tramwajowych.

MIĘSCA PRZETOCZEŃ HAŁASU PRZEWYŚLONEGO

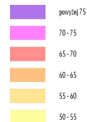
POZOSTAŁE OZNACZENIA

zwiększenie mapy ograniczonej w skali 1:10000

Długoekwowy średni poziom dźwięku L_{eq} w dB pochodzący z ciągów komunikacyjnych dla pory dnia - L_{den} lub nocy - L_{night}

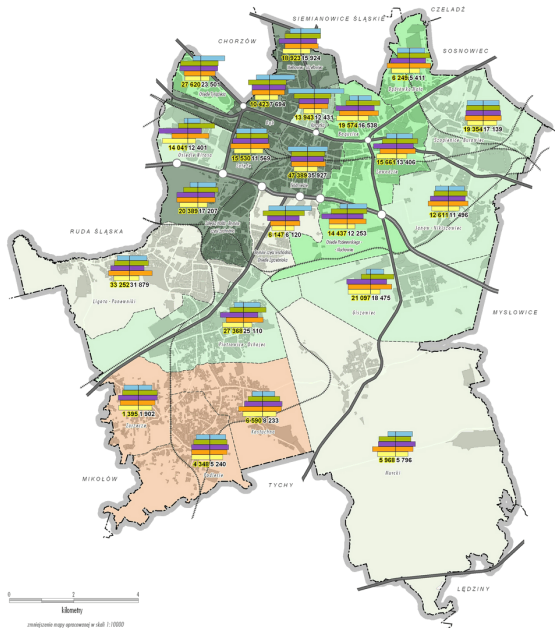

Uwaga:
Przedstawione na mapie wartości hałasu odnoszą się do oddziaływania dróg lub linii kolejowych/hazmowych - w przypadku nakładania się źródeł pokazano wartości wyższe.
Mapa nie pokazuje poziomu hałasu wynikającego z samodzielnego oddziaływania dróg, linii kolejowych i hazmowych.

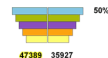
★ MIEJSKA PRZECIECIEŃ HAŁASU PRZEMYSŁOWEGO

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- AUTOSTRADA A4
- DTŚ I POZOSTAŁE GŁÓWNE DROGI
- WAŻNIEJSZE WĘZŁY I SKRZYŻOWANIA DROGOWE
- LINIE KOLEJOWE
- GRANICE DOBRYNIA
- GRANICA MIASTA

STRUKTURA WIEKU LUDNOŚCI (ODSETEK LUDNOŚCI OGÓŁEM)

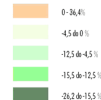
LICZBA LUDNOŚCI W 1988 R. LICZBA LUDNOŚCI W 2007 R.

LUDNOŚĆ W WIEKU LAT:

ZMIANY ZAŁUDNIENIA W WARTOŚCIACH WZGLĘDNYCH (STAN LUDNOŚCI W ROKU 1988=100)

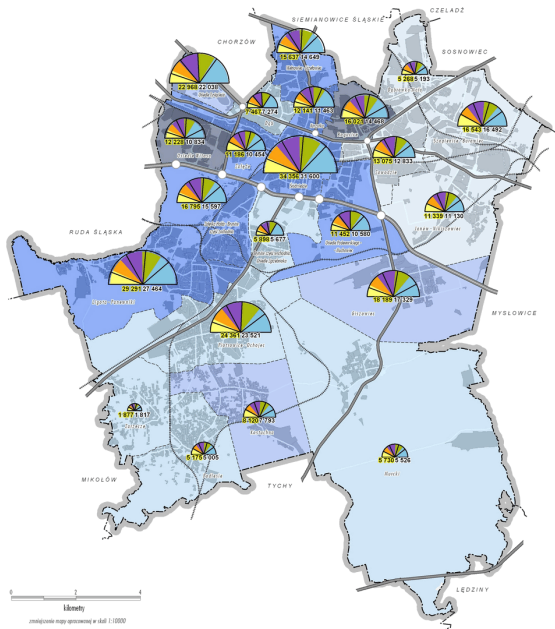
PRZYRÓST / UBYTEK LICZBY MIESZKAŃCÓW

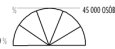
POZOSTAŁE OZNACZENIA

zmniejszenie mapy opracowanej w skali 1:10000

STRUKTURA WIEKU LUDNOŚCI W 2007 R.

LICZBA LUDNOŚCI W 2007 R. LICZBA LUDNOŚCI W 2020 R.

STRUKTURA WIEKU LUDNOŚCI W 2020 R. WEDŁUG PROGNOZY BIOLOGICZNEJ

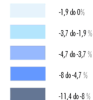

LUDNOŚĆ W WIEKU LAT:

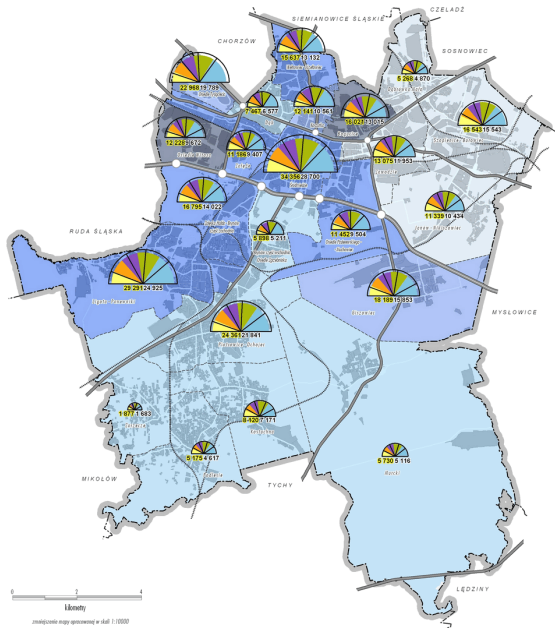
ZMIANY ZAŁUDNIENIA W WARTOŚCIACH WZGLĘDNYCH (STAN LUDNOŚCI W ROKU 2007=100) WEDŁUG PROGNOZY BIOLOGICZNEJ

PRZYRÓST/ UBYTEK LICZBY MIESZKAŃCÓW

POZOSTAŁE OZNACZENIA

STRUKTURA WIEKU LUDNOŚCI W 2007 R.

LICZBA LUDNOŚCI W 2007 R. LICZBA LUDNOŚCI W 2030 R.

STRUKTURA WIEKU LUDNOŚCI W 2030 R. WEDŁUG PROGNOZY BIOLOGICZNEJ

LUDNOŚĆ W WIEKU LAT:

ZMIANY ZAŁUDNIENIA W WARTOŚCIACH WZGLĘDNYCH
(STAN LUDNOŚCI W ROKU 2007=100)
WEDŁUG PROGNOZY BIOLOGICZNEJ

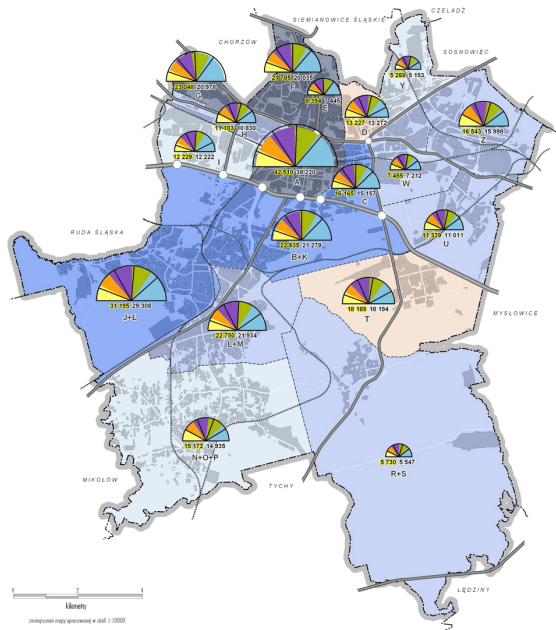
PRZYRÓST/ UBYTEK LICZBY MIESZKAŃCÓW

POZOSTAŁE OZNACZENIA

zmienny: mapa opracowana w skali 1:10000

STRUKTURA WIEKU LUDNOŚCI W 2007 R.

LICZBA LUDNOŚCI W 2007 R. LICZBA LUDNOŚCI W 2020 R.

STRUKTURA WIEKU LUDNOŚCI W 2020 R. WEDŁUG PRÓGNOZY BIOLOGICZNEJ

LUDNOŚĆ W WIEKU LAT:

ZMIANY ZAŁUDNIENIA W WARTOŚCIACH WZGLĘDNYCH (STAN LUDNOŚCI W ROKU 2007=100) WEDŁUG PRÓGNOZY BIOLOGICZNEJ

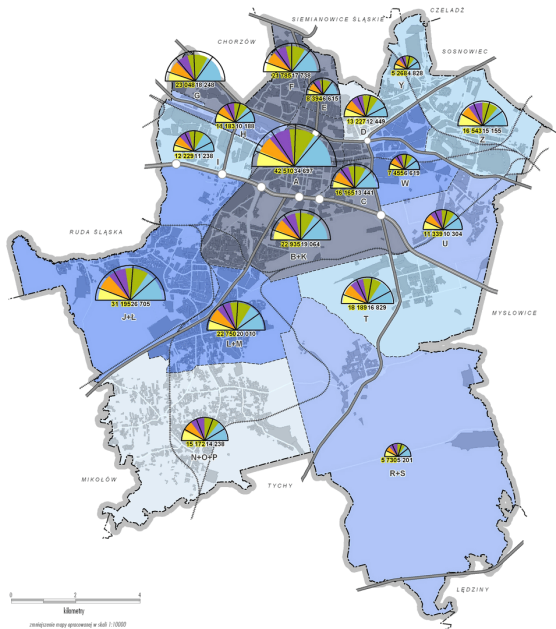
PRZYROST / UBYTEK LICZBY MIESZKAŃCÓW

POZOSTAŁE OZNACZENIA

zwiększenie mapy opisaną w skali 1:10000

zestawienie mapy opracowane w skali 1:10000

STRUKTURA WIEKU LUDNOŚCI W 2007 R.

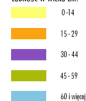
LICZBA LUDNOŚCI W 2007 R.

LICZBA LUDNOŚCI W 2030 R.

STRUKTURA WIEKU LUDNOŚCI W 2030 R. WEDŁUG PROGNOZY BIOLOGICZNEJ

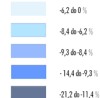

LUDNOŚĆ W WIEKU LAT:

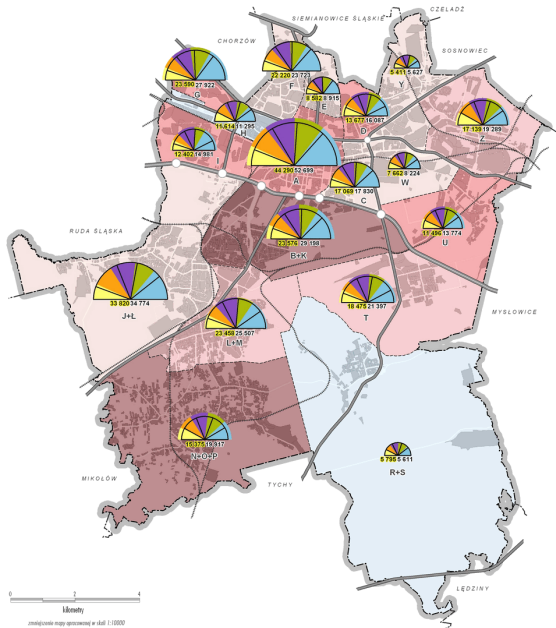
ZMIANY ZAŁUDNIENIA W WARTOŚCIACH WZGLĘDNYCH (STAN LUDNOŚCI W ROKU 2007=100) WEDŁUG PROGNOZY BIOLOGICZNEJ

UBYTEK LICZBY MIESZKAŃCÓW

POZOSTAŁE OZNACZENIA

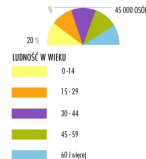

0 2 4
kilometry
zmniejszenie mapy opracowanej w skali 1:10000

STRUKTURA WIEKU LUDNOŚCI W 2020 R.
WEDŁUG PROGNOZY POMIGRACYJNEJ

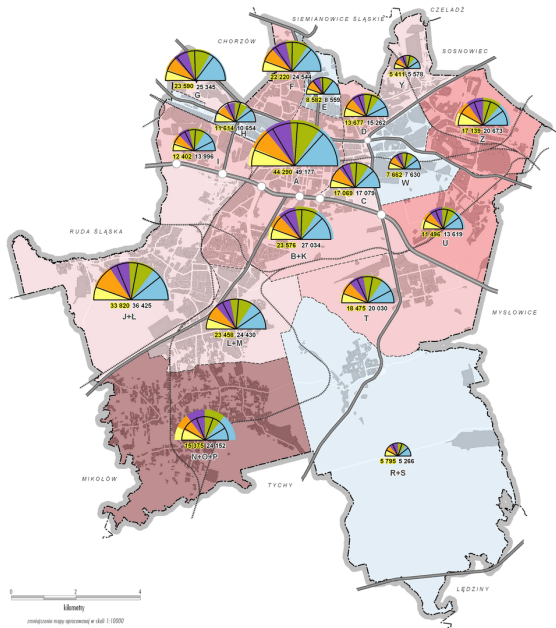
ZMIANY ZAŁUDNIENIA W WARTOŚCIACH WZGLĘDNYCH
(STAN LUDNOŚCI W ROKU 2007=100)
WEDŁUG PROGNOZY POMIGRACYJNEJ

PRZYRÓST/UBYTEK LICZBY MIESZKAŃCÓW

POZOSTAŁE OZNACZENIA

LICZBA LUDNOŚCI W 2007 R. LICZBA LUDNOŚCI W 2030 R.

STRUKTURA WIEKU LUDNOŚCI W 2030 R.
WEDŁUG PROGNOZY POMIGRACYJNEJ

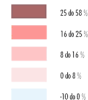

LUDNOŚĆ W WIEKU

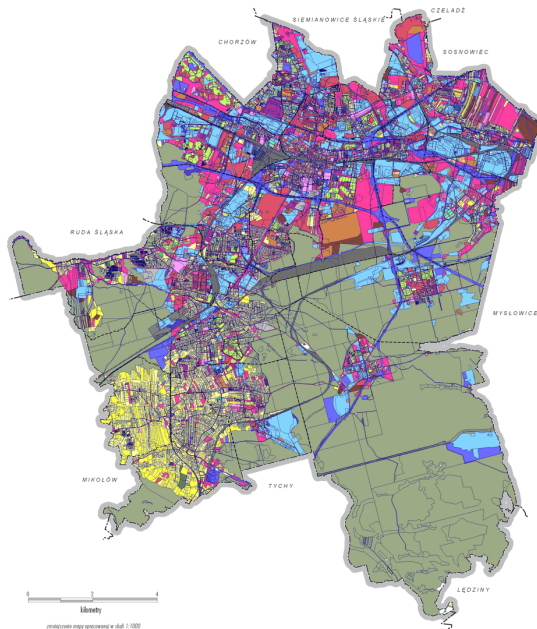
ZMIANY ZAŁUDNIENIA W WARTOŚCIACH WZGLĘDNYCH
(STAN LUDNOŚCI W ROKU 2007=100)
WEDŁUG PROGNOZY POMIGRACYJNEJ

PRZYRÓST/ZUBYTEK LICZBY MIESZKAŃCÓW

POZOSTAŁE OZNACZENIA

GRUNTY SKARBU PAŃSTWA NIE ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE

- ZASÓB GRUNTÓW
- WE WŁADANIU PGA LASY PAŃSTWOWE
- WE WŁADANIU POZOSTAŁYCH OSÓB I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
- GRUNTY PKP

GRUNTY SKARBU PAŃSTWA ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE

- PAŃSTWOWNI OSOBOM PRAWNYM
- SPÓŁDZIELNOM MIESZKANOWYM
- POZOSTAŁYM OSOBOM

GRUNTY GMINY NIE ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE

- ZASÓB GRUNTÓW
- POZOSTAŁE GRUNTY
- GRUNTY GMINY WE WSPÓŁWŁASNOŚCI Z INNYMI OSOBAMI

GRUNTY GMINY ODDANE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE

- GMINNYM OSOBOM PRAWNYM
- SPÓŁDZIELNOM MIESZKANOWYM
- OSOBOM FIZYCZNYM
- POZOSTAŁYM OSOBOM
- GRUNTY WE WŁADANIU GMINY STANOWIĄCE WŁASNOŚĆ INNYCH PODMIOTÓW
- GRUNTY WOJEWÓDZTWA
- GRUNTY POWIATU

GRUNTY SPÓŁDZIELNI

- MIESZKANOWYCH
- INNYCH
- GRUNTY KOŚCIOŁÓW I ZWIĄZKÓW WYZNANIOWYCH
- GRUNTY SPÓŁEK HANDLOWYCH I CYWILNYCH

GRUNTY OSÓB FIZYCZNYCH

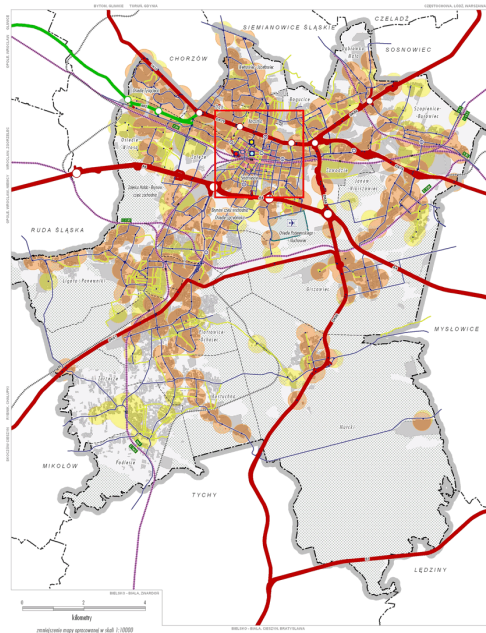
- NIE WCHODZĄCE W SKŁAD INDYWIDUALNYCH GOSPODARSTW ROLNYCH
- WCHODZĄCE W SKŁAD INDYWIDUALNYCH GOSPODARSTW ROLNYCH
- GRUNTY POZOSTAŁE
- BRAK DANYCH
- TERENY ZAKAMIEŻE

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- GRANICA MIASTA
- GRANICE JEDNOSTEK POWOJOWYCH

0 2 4
kilometry

zróżniczenie mapy opracowanej w skali 1:1000

KATEGORIE DRÓG PUBLICZNYCH

- DRÓGI KRAJOWE
- DRÓGI WOJEWÓDZKIE
- DRÓGI POWIATOWE
- DRÓGI GMINNE

KOLEJE

- LINIE O ZNACZENIU PAŃSTWOWYM
- - W TYTU, OBIĘTĘ UMIOWAŃ AGC/AGTC
- DROGI I STACJE KOLEJOWE

KOMUNIKACJA PUBLICZNA

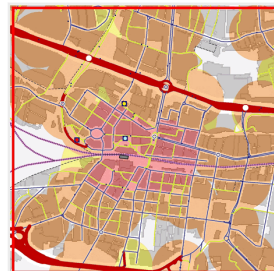
- PRZYSTANKI AUTOBUSOWE I TRAMWAJOWE
- STREFY DOŚCIĄŁ PRZESZEDŁO DO PRZYSTANKÓW KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ:
KOMUNIKACJA MIEJSKA - 300m; PRZYSTANKI PKS I STACJE PKP - 600m
- OBSZARY DOBREJ DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ
/ PRZECIĘTNE UMIOWAŃ I KOPS NA 15 UMIOW /
- OBSZAR PŁATNEGO PARKOWANIA
- LOTNISKO

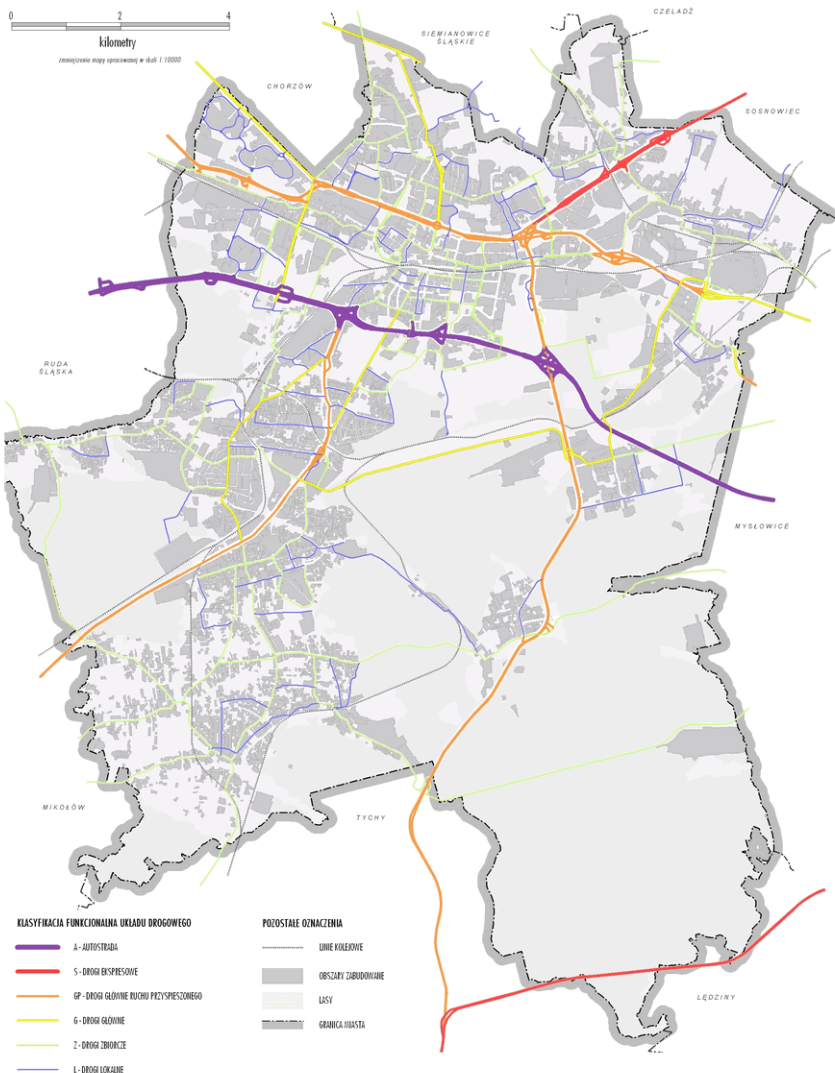
GŁÓWNE MIEJSCA PRZESADKOWE:

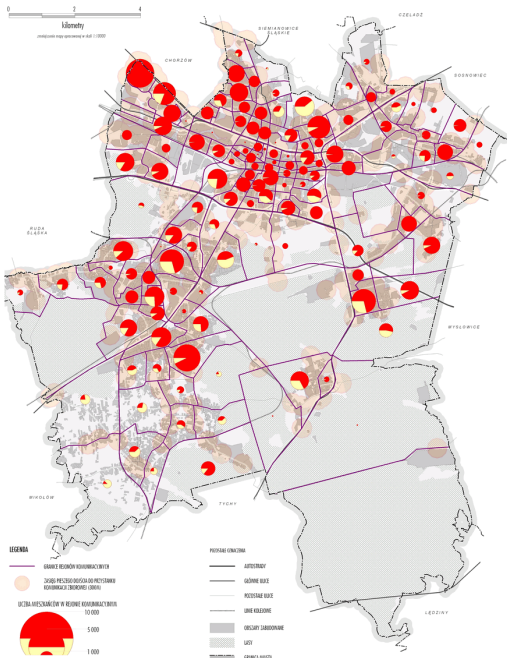
- CENTRUM WŁOZYNACOWEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ
- DROGIKIE AUTOBUSOWY PKS
- DROGIKIE KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ
- WŁOZYNACOWE KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

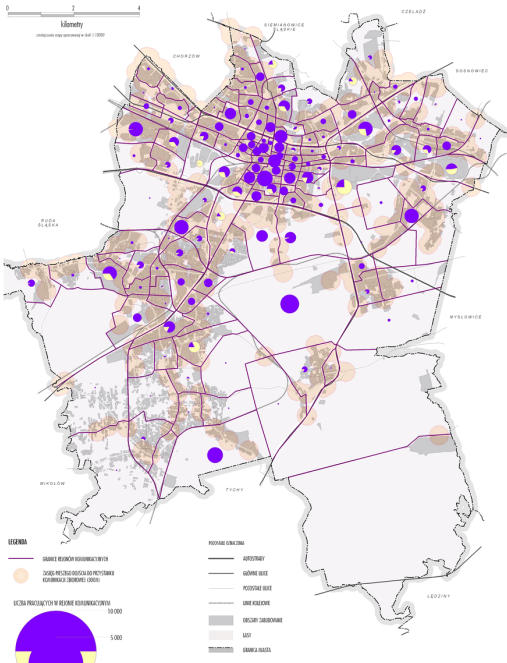
POZOSTAŁE OZNACZENIA

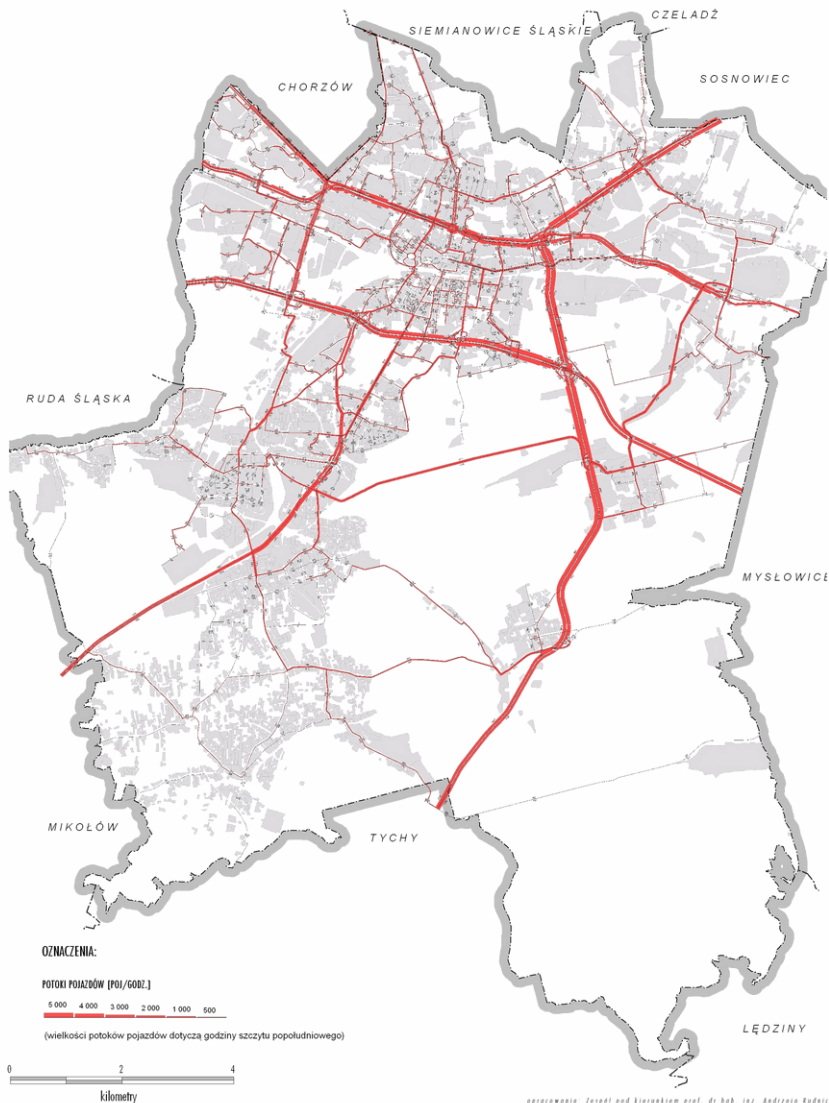
- ○ WŁOZYNACOWE
- GRANICE GMIN
- OBSZARY ZABUDOWANE
- LAS
- GRANICA MIASTA

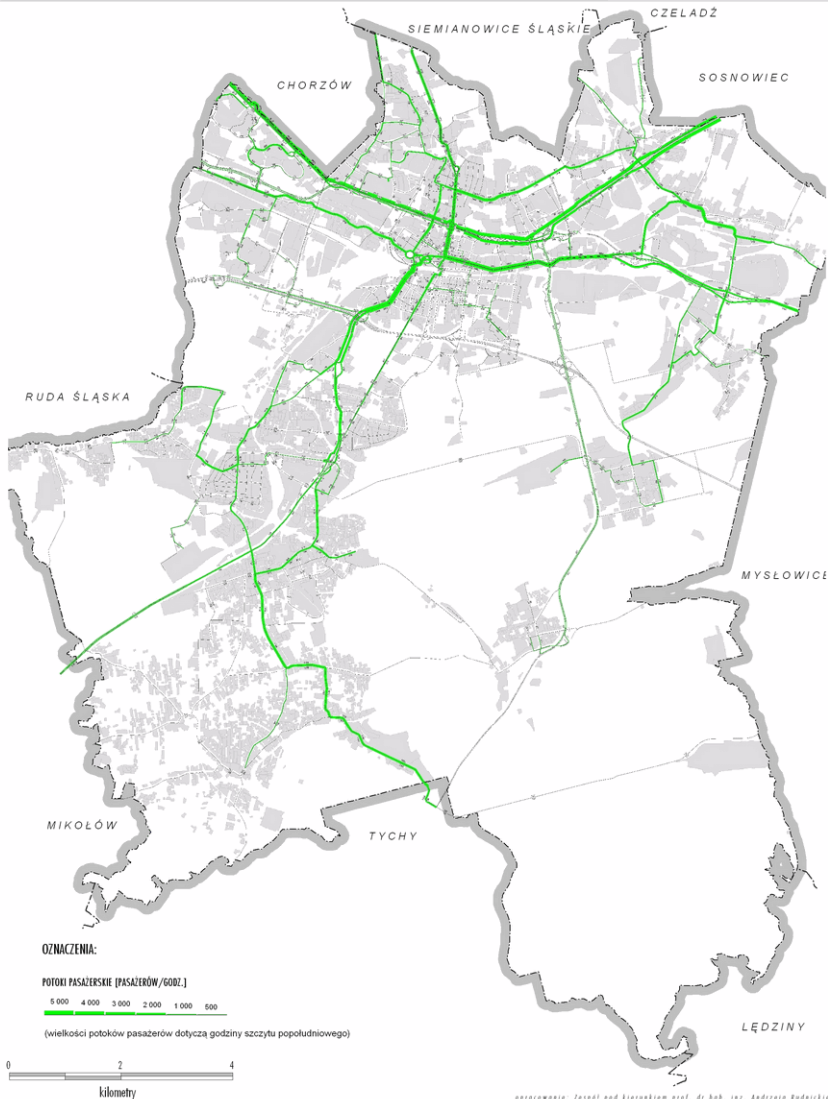

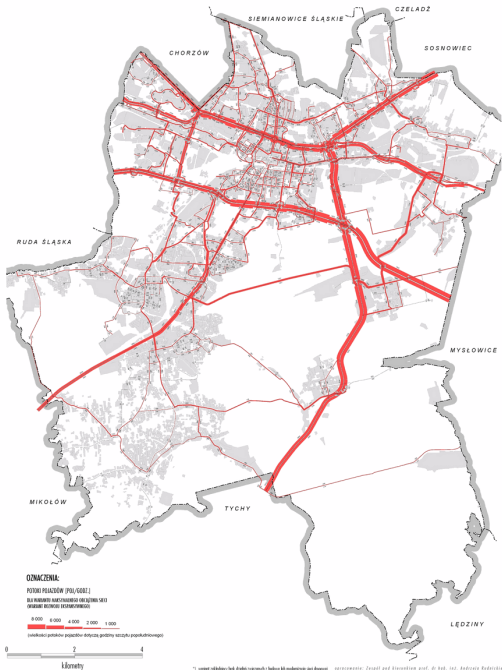

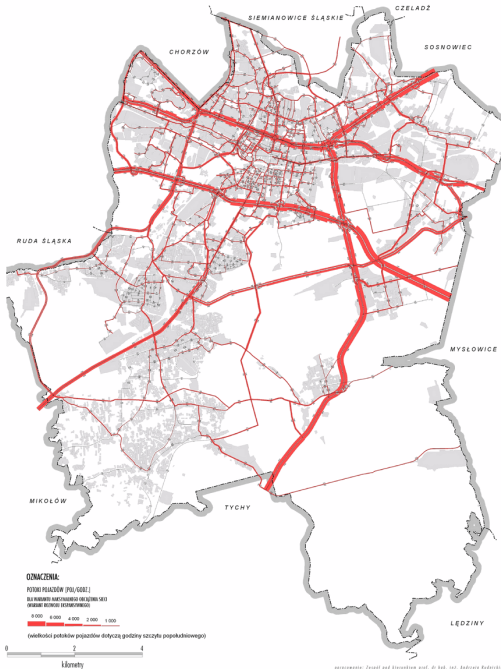

ZAPOSATRZENIE W WODĘ

- WODOCIĄG TRANZYTOWY GPV
- WODOCIĄG MAGISTRALNE
- ZBIORNIK WODY HUBICKI (WYRÓWNAWCZY)

ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW I WÓD OPADOWYCH

- OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
- POJEMNIKI ŚCIEKÓW
- GŁÓWNE KOLEKTORY OGÓLNOŚLAWNE
- GŁÓWNE KOLEKTORY SANITARNE
- PROJEKTOWANY KOLEKTOR SANITARNY "OCULIN"
- GŁÓWNE KOLEKTORY DESZCZOWE
- ZLEWISNE OCZYSZCZALNI

ZAPOSATRZENIE W CIEPŁO

- ▲ GŁÓWNE ŹRÓDŁA CIEPŁA
- CIEPŁOCĄGI WYSOKICH CIŚNIENIOWYCH

ZAPOSATRZENIE W GAZ

- ▼ STACJE REDUKCYJNO-POWIAROWE I STOPNIA
- GAZOCĄGI WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- GAZOCĄGI PODWYŻSZONEGO ŚREDNIEGO CIŚNIENIA

ZAPOSATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

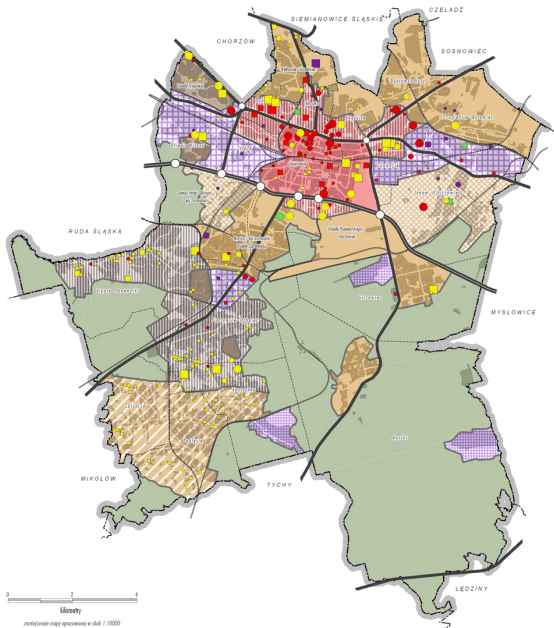
- GŁÓWNY PUNKT ZASILANIA
- ♦ PUNKTY ZASILANIA
- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 220 KV
- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 110 KV
- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 110 KV (KABEL)

GOSPODARKA ODPADAMI

- SKŁADOWISKO ODPADÓW KOMUNALNYCH ZAKŁADU UTYLIZACJI ODPADÓW SZKŁANYCH I KOMUNALNYCH
- WZMAGOSZCZYNIA I SORTOWNIA ODPADÓW KOMUNALNYCH (MIEJSKIEGO PRZEBIEGOSTRUKTURA GOSPODARKI KOMUNALNEJ)
- ZAKŁAD UTYLIZACJI ODPADÓW SZKŁANYCH I KOMUNALNYCH

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- AUTOSTRADA A4
- DPS I POZOSTAŁE WAŻNE DROGI
- WĄŻNIEJSZE WIELKI I SKRZYŻOWANIA DROGOWE
- LINIE KOLEJOWE
- GRANICE DZIELNIC
- OBSZARY ZABUDOWANE
- LAS
- GRANICA WRASTA

0 1 2 3 4
kilometry
zwiększenie skali opisaną w skali 1:10000

GLÓWNE ELEMENTY STRUKTURY MIASTA

- ŚRÓDZIĘCIE
- OBSZARY ROZWOJU FUNKCJI ŚRÓDZIĘCICH
- OBSZARY PRZEKSZTAŁCEN
- OBSZARY POTENCJALNYCH PRZEKSZTAŁCEN
- OBSZARY INTENSYFIKACJI ROZWOJU
- OBSZARY UMIARKOWANEGO ROZWOJU
- OBSZARY ZYMOWOJENI BRZANZACH
- OBSZARY UKSZTAŁTOWANYCH OSIEDLI WIELOLOKOWYCH
- OBSZARY UKSZTAŁTOWANEJ FUNKCJI PRZESTRZENNEJ
- OBSZARY LEŚNE

INWESTYCJE ZNAĆZĄCE, ZREALIZOWANE (LUB W TOKU (WIELKOŚĆ SYMBOLU - RANGA INWESTYCJI))

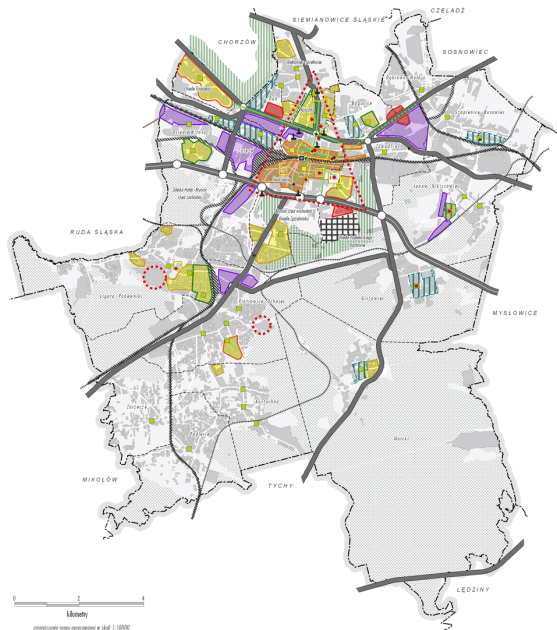
- FUNKCJE METROPOLITANNE (POW. UŻYTKOWA: DO 25000/25000-100000/100000 I WIĘCEJ)
- FUNKCJE PRODUKCYJNO USŁUGOWE (POW. UŻYTKOWA: DO 5000/5000-25000/25000 I WIĘCEJ)
- FUNKCJE MIESZKANIOWO USŁUGOWE (LICZBA MIESZKAŃ: DO 100/100-200/200 I WIĘCEJ)
- FUNKCJE REKREACYJNE (O RANGIE OGÓLNOREGIONALNEJ)

INWESTYCJE POTENCJALNE (WIELKOŚĆ SYMBOLU - RANGA INWESTYCJI)

- FUNKCJE METROPOLITANNE (POW. UŻYTKOWA: DO 25000/25000-100000/100000 I WIĘCEJ)
- FUNKCJE PRODUKCYJNO USŁUGOWE (POW. UŻYTKOWA: DO 5000/5000-25000/25000 I WIĘCEJ)
- FUNKCJE MIESZKANIOWO USŁUGOWE (LICZBA MIESZKAŃ: DO 100/100-200/200 I WIĘCEJ)
- FUNKCJE REKREACYJNE (O RANGIE REGIONALNEJ)

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- AUTOSTRADA A4
- DTS I POZOSTAŁE WAŻNE DRUGI
- WAŻNIEJSZE WĘZŁY I SKRZYŻOWANIA DROGOWE
- LINIE KOLEJOWE
- GRANICZE DZIELNIC
- GRANICA MIASTA

ELEMENTY KRYSZTAŁIZUJĄCE STRUKTURĘ URBANISTYCZNĄ

KORYTACJE TRANSPORTOWE

- AKTUALNA DROGA
- DES I PODSTAJE WAZNE DROGI
- LINIE KOLEJOWE

WĘZŁY KORYNKACJONOWE

- WAZNIEJSZE WĘZŁY I SKRZYŻOWANIA DROGOWE
- WĘZŁY I PUNKTY PRZESZKONOWE

CENTRA HANDLOWE

- OBIEKTY KONTERAKCJI FUNKCJI METROPOLITANY

ELEMENTY INTEGROUJĄCE STRUKTURĘ URBANISTYCZNĄ

MIĘDZA CENTRALNA

- O RÓWNIENIU OGÓLNOURBANISTYCZNEJ
- O RÓWNIENIU LOKALNEJ

GRANICE PRZESTRZENNE PUBLICZNE

- WNIĘCIA URBANISTYCZNE
- ZAJĘTOŚĆ PARKOWO - REKREACYJNE
- GRANICE MIĘDZA KRAJOWA DLA PRZESTRZENI MIASTA
- OSIE KORYNKACJONOWE I WYDROŻNIENIA
- ODMIENNOŚĆ WYKONANIA

ELEMENTY DEZINTEGROUJĄCE STRUKTURĘ URBANISTYCZNĄ

- TERENY KOLEJOWE
- TEREN LOKALNA WYKONAWCZA
- KOLIZJE KORYNKACJI TERENOW PRZESTRZENNYCH I ZAGOSPODAROWAŃ

STRUKTURA TKANKI MIĘDZYMIASTOWEJ

- WŁAŚCIWOŚCI ZABUDOWY ŚRODKOWEJ

TKANKA OSIEDLOWA REGULARNA

- ZAJĘTOŚĆ PRACOWNICZA ODMIENNOŚĆ WYKONAWCZA
- PRZESTRZENIA KORYNKACJONOWE ZAJĘTOŚĆ ZABUDOWY REKREACYJNEJ
- ZAJĘTOŚĆ ZABUDOWY REKREACYJNEJ I ŚRODKOWYCH
- PRZESTRZENIA TERENOW ZABUDOWY

- KATOWICE, WYSTĘPIENIE WŁAŚCIWOŚCI URBANISTYCZNEJ POZA ŚRODKOWEJ

PODSTAJE OZNACZENIA

- GRANICE REKREACYJNE
- WŁAŚCIWOŚCI
- GRANICE MIĘDZA

zwiększenie mapy ograniczonej w skali 1:10000